Møteinnkalling

Utvalg:	**Nordreisa miljø-, plan og utviklingsutvalg**
Møtested:	Formannskapsalen, Rådhuset
Dato:	26.01.2018
Tidspunkt:	12:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 77 58 80 15, eller til postmottak@nordreisa.kommune.no – ved forfallsmelding på e-post er vil dere motta en bekreftelse på at den er registrert, dersom dere ikke mottar en slik bekreftelse MÅ dere ta kontakt pr. telefon.

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 1/18	Referatsaker		
RS 1/18	1942/29/106 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2017/36
RS 2/18	1942/30/23 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2017/36
RS 3/18	1942/41/2 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2018/17
RS 4/18	1942/41/7 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2017/36
RS 5/18	1942/53/4 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2017/36
RS 6/18	1942/54/1 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2017/36
RS 7/18	1942/55/1 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2017/36
RS 8/18	1942/55/32 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2017/36
RS 9/18	1942/56/17 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2017/36
RS 10/18	1942/57/26 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2017/36
RS 11/18	1942/58/22 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2018/17
RS 12/18	1942/66/50 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr		2018/17
RS 13/18	1942/Gammen varehus AS/Godkjenning/Brann og eksplosjonsfare		2017/901
RS 14/18	1942/søknad om overnatting Nord-Troms VGS		2017/34
RS 15/18	Administrativt delegert vedtak - Søknad om drenering av jordbruksjord 1942/61/10 og 3		2017/1174
RS 16/18	Administrativt vedtak - søknad om deling gnr 41, bnr 5		2017/1166
RS 17/18	Administrativt vedtak - Søknad om spesielle miljøtiltak i jordbruket 1942/66/1 - sperregjerde mot fjøstun		2017/1312
RS 18/18	Administrativt vedtak - Søknad om utsatt arbeidsfrist, Restaurering av tak på gjenreisningsfjøs		2016/608

RS 19/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Anders Boltås	2017/1472
RS 20/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Anton Sandmo	2017/1472
RS 21/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Arne Martin Kristiansen	2017/1472
RS 22/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Asgeir Fyhn	2017/1472
RS 23/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Bjørn Tore Rasmussen	2017/1472
RS 24/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Harald Evanger	2017/1472
RS 25/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 John Edvin Johansen	2017/1472
RS 26/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Kyrre Martin Elveskog	2017/1472
RS 27/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Magne Richardsen	2017/1472
RS 28/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Morten Fredriksen	2017/1472
RS 29/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Ole Rikard Flatvoll	2017/1472
RS 30/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Silje Katrine Olaussen	2017/1472
RS 31/18	Erstatning for sau drep av fredet rovvilt 2017 Trond Holm	2017/1472
RS 32/18	Etterlysning svar på henvendelse - vår sak 15/1344	2015/1344
RS 33/18	Ferdigattest 1942/19/1	2016/1474
RS 34/18	Ferdigattest gbnr 1942/61/1/1	2017/274
RS 35/18	Ferdigattest gnr bnr 1942/57/72	2017/415
RS 36/18	Ferdigattest hytte 1942/81/46	2017/1426
RS 37/18	HANDLINGSPLAN FOR FYLKESVEG 2018-21 HØRINGSDOKUMENT OG VIDERE PROSESS	2017/226
RS 38/18	Igangssettingstillatelse 1942/5/15-20	2016/975
RS 39/18	INNSPILL TIL TEMA SOM BØR INNGÅ I TROMS FYLKESKOMMUNES INNSPILL TIL JORDBRUKSFORHANDLINGENE 2018	2016/1413
RS 40/18	Innvilget midlertidig fritak for vannavgift bolig Bakkeby 1942/49/18.	2017/1385

RS 41/18	Kopi av dispensasjonsvedtak etter motorferdselloven med tilhørende forskrifter fra og med 2018	2016/218
RS 42/18	Korrigering: Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket gnr 1942/66/1	2017/1312
RS 43/18	Kulturhistoriske landskap 17.10.17	2016/349
RS 44/18	Oppfordring til å søke tilskudd til lokalt klimaarbeid	2017/1379
RS 45/18	Overtredelsesgebyr for visse overtredelser av motorferdselloven ved bruk av snøscooter	2015/2406
RS 46/18	Resultater og rapport fra inspeksjon ved Uløy, matfisk 11.10.2017	2017/1380
RS 47/18	Svar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser	2016/1457
RS 48/18	Svar på søknad om fritak vannavgift	2017/350
RS 49/18	Særutskrift Møteplan 2018 Nordreisa kommune	2015/2529
RS 50/18	Søknad om fritak vannavgift	2017/1351
RS 51/18	Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket på gnr. 1942/61/10	2015/2442
RS 52/18	Terrenginngrep på gnr. 1942/47/455	2017/1448
RS 53/18	Tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Galsomelen grustak i Nordreisa kommune. Tiltakshaver: Betongservice AS	2017/612
RS 54/18	Tillatelse til tiltak uten ansvarsrett 1942/30/30 Garasje	2017/1327
RS 55/18	Tilsagn om tilskudd over Staskog SF - Midler til porsjektet "Forprosjekt Hjellnes Kai og Industriområde"	2017/142
RS 56/18	Tilsvar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser	2016/1457
RS 57/18	Uttalelse angående "Forskrift for bruk av kjøretøyer i utmark og islagte vassdrag"	2017/1463
RS 58/18	Varsel om oppstart for detaljregulering for Hansvoll Gnr 1942/12/5 og 12/6	2017/1449
RS 59/18	Vedtak om dispensasjon for kjøring i utmark - § 5e vedkjøring i tiden 12.12.17 - 01.05.18.	2017/54
RS 60/18	Vedtak om dispensasjon for kjøring i utmark - §5e vedkjøring i tidsrommet 12.12.17 - 04.05.18	2017/54
RS 61/18	Vedtak om endring i tillatelse til etablering av ny deponicelle ved Galsomelen	2017/517

RS 62/18	Vedtak om tilskudd til kommunal veterinærvakt for 2018	2015/604
RS 63/18	Veileder til eierseksjoneringslovens offentligrettslige regler	2018/58
RS 64/18	Årsmelding for skogbruk i Kommunene	2018/53
PS 2/18	Søknad om deling av gnr 43, bnr 1	2017/1025
PS 3/18	Søknad om deling gnr 24, bnr 9	2017/474
PS 4/18	Søknad om deling gnr 49, bnr 6	2017/1190
PS 5/18	Søknad om dispensasjon fra detaljregulering Betesda boligområde - Plan ID: 19422014_002	2017/1198
PS 6/18	Søknad om dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene - Storslett sentrum	2017/1173

Ettersendt

PS 7/18	Utsatt behandling av klage på vedtak – Søknad dispensasjon detaljregulering Betesda boligområde	2015/288

PS 1/18 Referatsaker

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Morten Mo Vik
Jan Mayenvegen 16
9013 TROMSØ

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 9/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/36-21	62/2018	M88	04.01.2018

1942/29/106 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord.

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging. § 8. Gebyrfritak.

Vurderinger:
Gnr.29 Bnr.106 Komtek – Avtale 200980 Bygg nr. 19220181 Våningshus

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 20.12.17 med begrunnelse av fritak. *Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.*

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden Innvilges med virkning fra 20.12.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/29/106 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Fra:	Post Nordreisa
Til:	Nils Arnold Nilsen
Emne:	FW: 2017/1423-36 feie-og tilsynsgebyr gnr 29 bnr 106
Dato:	20. desember 2017 09:45:38
Vedlegg:	Informasjon om feie- og tilsynsgebyr gnr 29 bnr 106.pdf

---

From: Morten Mo Vik - Hjemme [mailto:murten@online.no]
Sent: Wednesday, December 20, 2017 8:42 AM
To: Post Nordreisa <postmottak@nordreisa.kommune.no>
Subject: 2017/1423-36 feie-og tilsynsgebyr gnr 29 bnr 106

Hei!

Hytta er under ombygging jmf. byggesak. Det finnes ikke noe ildsted.

Vennlig hilsen

Morten Mo Vik
+47 47402001

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Rolf Magne Larsen
Fossmoveien 69
9151 STORSLETT

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 3/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/36-16	30/2018	M88	03.01.2018

1942/30/23 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord.

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging. § 8. Gebyrfritak.

Vurderinger:
Gnr.30 Bnr.23 Komtek – Avtale 201074 Bygg nr. 192210941 Hytte

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 14.12.17 med begrunnelse av fritak. *Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.*

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:

Søknaden innvilges med virkning fra 14.12.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/30/23 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Fra:	Rolf-Magne Larsen
Til:	Nils Arnold Nilsen
Emne:	Gjelder hyttetomta gnr 30 bnr 23 i Reisadalen
Dato:	14. desember 2017 15:01:33

Hei

Jeg viser til brev av 12.12.17, og til vår samtale vedr. feie- og tilsynsgebyr for "Lyngbo" gnr 30 bnr 23 i Nordreisa.

Dette annekset har ikke fyringsmuligheter med ovn og pipe, og i den forbindelse ber jeg om varig fritak for feie- og tilsynsgebyr for denne tomta.
Oppfyring skjer kun med strøm

Jeg ber kommunen ordne om i dette, og da gi meg en tilbakemelding.

Med hilsen

Rolf-Magne Larsen

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Widar Marvik
Straumfjordnes 198
9151 STORSLETT

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 13/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/17-3	732/2018	M88	16.01.2018

1942/41/2 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Hjemmel i LOV-2002-06-14-20 Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging.

Vurderinger:
Gnr.41 Bnr.2 Komtek – Avtale 201190 Bygg nr. 192189381 Enebolig

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 07.01.18 med begrunnelse av fritak. Bygget er i dårlig forfatning, og ubebodd.
Søknaden tilfredsstiller ikke krav til fritak jfr. punkt 1-2

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden avslås med virkning fra 07.01.18

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/41/2 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Widar Marvik
Straumfjordnes 198
9151 STORSLETT
mobil 91674276
marvik@nordtroms.net

Straumfjordnes 7.1.2018

Nils-Arnold Nilsen, brannsjef IKS
Gargu 8
9161 BURFJORD

Fritak feiing 41/2 Nordreisa:
Jeg søker med dette om fritak for feiing på nevnte eiendom. Jeg kjøpte eiendommen i 2016 som jordbrukseiendom for å bruke jordene til dyrking av gress. Boligen er i dårlig forfatning, og har vært ubebodd siden 1992. Strøm og vann er utkoblet. Det er ingen planer om å renovere huset til boligformål.

Med vennlig hilsen

Widar Marvik

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Sigmund Sagelv
Mellomriksvegen 1925
7520 HEGRA

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 6/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/36-18	51/2018	M88	04.01.2018

1942/41/7 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord.

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging. § 8. Gebyrfritak.

Vurderinger:
Gnr.41 Bnr.7 Komtek – Avtale 201195 Bygg nr. 192189454 Våningshus

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 21.12.17 med begrunnelse av fritak. Avtalen inneholder flere bygg.

Det er ett Avgiftsbygg med fyringsanlegg registrert på denne avtalen *(192189454 Våningshus)*
Søknaden tilfredsstiller ikke fritak utefra de opplysninger som foreligger.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden Avslås med virkning fra 21.12.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/41/7 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Fra: Sigmund Sagelv
Til: Nils Arnold Nilsen
Emne: Informasjon vedr. feieravgift for eiendommen gr.41 og bnr.7 i Kildalveien 138
Dato: 21. desember 2017 17:03:02

På min eiendom - som for tiden er en fritidsbolig - benyttes bare hovedhuset og som har skorstein og den benyttes nå og da - når vi er på ferie om sommeren.
Det minste huset er meget gammel og ble benyttet som evakueringsbolig - det er i dårlig forfatning og kan ikke benyttes som bolig. Det er verken tilknyttet strøm eller vann.
Nå benyttes det bare til oppbevaringsrom av forskjellig utstyr.
Jeg søker derfor om fritak for sistnevnte hus.
Med vennlig hilsen Sigmund Sagelv, Mellomriksvegen 1925, 7520 Hegra.
Mobnr. 45213804.

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Åshild Pauline Olsen
Åslandvegen 18
9105 KVALØYA

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 2/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/36-15	20/2018	M88	02.01.2018

1942/53/4 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord.

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging. § 8. Gebyrfritak.

Vurderinger:
Gnr.53 Bnr.4 Komtek – Avtale 201979 Bygg nr. 192217466 Enebolig

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 21.12.17 med begrunnelse av fritak. Bygningen er i dårlig forfatning og ikke i bruk. Søknaden tilfredsstiller ikke krav til fritak.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden avslås med virkning fra 21.12.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/53/4 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Åshild Olsen

Åslandvegen 18

9105 Kvaløya

Brannsjefen IKS Nils Arnold Nilsen

Rådhuset, Gargu 8

9161 Burfjord

Kvaløya, 21.12.2017

ANGÅENDE FEIE- OG TILSYNSGEBYR

Gjelder gnr 53 bnr 4.

Da bygningen er i dårlig forfatning og ikke i bruk søker vi om fritak for gebyr.

Med vennlig hilsen

Åshild Olsen

Åshild Olsen

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Torgunn Andersen
Tårnveien 31
8517 NARVIK

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 8/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/36-20	58/2018	M88	04.01.2018

1942/54/1 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord.

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging. § 8. Gebyrfritak.

Vurderinger:
Gnr.54 Bnr.1 Komtek – Avtale 202002 Bygg nr. 192217245 Hytte

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 29.12.17 med begrunnelse av fritak. Bygget er i dårlig stand og kan ikke brukes.

Søknaden tilfredsstiller ikke krav til fritak jfr. punkt 1-2

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:

Søknaden avslås med virkning fra 29.12.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/54/1 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Fra:	post@nordtromsbrannvesen.no
Til:	post@nordtromsbrannvesen.no
Emne:	New message via contact form on nordtromsbrannvesen.no - Contact page
Dato:	29. desember 2017 13:22:37

You received a new message from ator-a@online.no sent via the contact form on nordtromsbrannvesen.no.

Navn: Torgun Andersen

Telefon: 41335281

E-post: ator-a@online.no

Tittel: Feieravgift

Melding: Har mottatt varsel om feieravgift på eiendom Storengveien 369, den har ikke vært brukt på de siste 6-8 år og må renoveres helt. Har begynt å sige på murene og kan ikke brukes.Så her er det ikke bruk for feier og heller ikke feieravgift, da hytta ikke kan brukes.
Send brev til min mor Torgun Andersen,Frydelundsgt.30 8517 Narvik. (eller ring henne)

Det er sønnenes sin mail.adr som er opgitt og som sender dette.

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Svend Andreas Pedersen
Naveren 28D
9151 STORSLETT

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 5/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/36-14	14/2018	M88	02.01.2018

1942/55/1 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord.

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging. § 8. Gebyrfritak.

Vurderinger:
Gnr.55 Bnr.1 Komtek – Avtale 202028 Bygg nr. 192216605 Våningshus

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 21.12.17 med begrunnelse av fritak. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden innvilges med virkning fra 21.12.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/55/1 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Storslett 21/12

Undertegnede Svend Pedersen
søkes herved om fritak for feiing
av en gammel og ubeboelig hus
som er uten ovn uten strøm og uten
innlagt vann.

Vennlig hilsen Svend Pedersen

Nordreisa kommune
Drift- og utvikling stab

Svend Andreas Pedersen
Naveren 28 D
9151 Storslett

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/1423-195	12241/2017	231	18.12.2017

Informasjon om feie- og tilsynsgebyr gnr 55 bnr 1

Etter lov om forebyggende forskrift av 1.1.16 skal bygninger med fyringsanlegg ha oppfølging av feiing og tilsyn. Det vil si at alle hytter og fritidsboliger er lagt inn med feiegebyr fra og med 01.01.18.

For dere gjelder dette gnr 55 bnr 1.

Dersom dere mener at bygningen er i dårlig forfatning og ikke kan brukes, kan skriftlig søknad om fritak sendes til: Brannsjefen IKS Nils Arnold Nilsen, Rådhuset, Gárgu 8, 9161 Burfjord.

Dette til orientering.

Med vennlig hilsen

Bente Fyhn
Konsulent

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Anne Lilleng
Bjørkås Terrasse 11B
9009 TROMSØ

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 1/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/36-13	10/2018	M88	02.01.2018

1942/55/32 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord.

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging. § 8. Gebyrfritak.

Vurderinger:
Gnr.55 Bnr.32 Komtek – Avtale 204053 Bygg nr. 16804665 Fritidsbygg

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 22.12.17 med begrunnelse av fritak. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden innvilges med virkning fra 22.12.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/55/32 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Tromsø, 22.12.17

Brannsjef Nils A Nilsen

9161 Bårfjord.

Viser til informasjon om feie- og tilsynsgebr
for gnr. 55 bnr. 32 i Nordreisa Kommune

Ber om fritak for dette da jeg ikke har
ovnsfyring, og heller ikke noe pipe i
hytta. Oppvarming er bare strøm.

Dette til orientering.

Med hilsen
Anne Lilleng
Bjørkåsterrasse 11B
9009 Tromsø.

Email: anne.lilleng@gmail.com

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Anne Johansen Lind
Siriusveien 1C
9024 TOMASJORD

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 4/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/36-17	34/2018	M88	04.01.2018

1942/56/17 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord.

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging. § 8. Gebyrfritak.

Vurderinger:
Gnr.56 Bnr.17 Komtek – Avtale 202069 Bygg nr. 192218284 Hytte

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 19.12.17 med begrunnelse av fritak. *Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.*

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden innvilges med virkning fra 19.12.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/56/17 svar på søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Fra:	Anne Lund
Til:	Nils Arnold Nilsen
Emne:	Vedr. Feie og tilsynsgebyr
Dato:	19. desember 2017 13:48:37

GNR 56 BNR. 17 I NORDREISA KOMMUNE

Da vi IKKE har ildsted eller pipe på vår hytte i Oksfjord, ber vi deg se bort fra dette oppdraget/gebyret!

Med vennlig hilsen

Anne Johnsen Lund
Siriusveien 1C

9024 Tomasjord

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Irene Johanne Kjerstad
Nedstevegen 242
6292 KJERSTAD

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 7/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/36-19	55/2018	M88	04.01.2018

1942/57/26 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord.

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging. § 8. Gebyrfritak.

Vurderinger:
Gnr.57 Bnr.26 Komtek – Avtale 202090 Bygg nr. 192218179 Enebolig

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 21.12.17 med begrunnelse av fritak. *Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.*

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden Innvilges med virkning fra 21.12.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/57/26 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Fra:	Irene Johanne Kjerstad
Til:	post@nordtromsbrannvesen.no
Emne:	fritak for feiing.
Dato:	21. desember 2017 17:20:18

Hei.

Jeg søker om fritak for feiing av pipe.
Gjennomføringa av å blende pipa blir gjort
i juli måned.
Ingen bor i huset fast, blir kun brukt
i et par uker på sommeren.
Gnr57 bnr26

Mvh
Irene Johanne Kjerstad
Nedstevegen 242
6292 Kjerstad

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Roy Johansen
Høgegga 64
9151 STORSLETT

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 12/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/17-2	674/2018	M88	15.01.2018

1942/58/22 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Hjemmel i LOV-2002-06-14-20 Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging.

Vurderinger:
Gnr.58 Bnr.22 Komtek – Avtale 200023 Bygg nr. 19222173 Enebolig

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 02.01.18 med begrunnelse av fritak. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden innvilges med virkning fra 02.01.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/58/22 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Roy Johnsen

Høgegga 64

9151 Storslett

Brannsjef IKS Nils Arnold Nilsen

Rådhuset, Gargu 8

9161 Burfjord

Deres ref:	Dato
2017/1423-172	02.01.18

SØKNAD OM FRITAK FOR FEIE-TILSYNSGEBYR5 GNR 58 BNR 22

Bakgrunn for fritak er at boligen ikke har vert i bruk siden 1999. Da bygget verken har innlagt vann eller strøm har vi valgt å nytte den som lager.

Da vi hadde bruk for en ny ovn i boligen vår på Høgegga valgte vi å ta den som var i Oksfjord, slik at det pr. d.d ikke er ovn i gnr 58/bnr22.

Med bakgrunn i ovennevnte søkes det om fritak for feie-tilsynsgebyr.

Mvh

Roy Johnsen

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Sigurd Sandmo
Arntjordet 19
9020 TROMSDALEN

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 11/18
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2018/17-1	441/2018	M88	10.01.2018

1942/66/50 søknad om fritak på feiing og tilsynsgebyr

Saksopplysninger:
Hjemmel i LOV-2002-06-14-20 Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging.

Vurderinger:
Gnr.66 Bnr.50 Komtek – Avtale 202352 Bygg nr. 16797065 Enebolig

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 08.01.18 med begrunnelse av fritak. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.

Jfr. telefonsamtale 08.01.18 kl. 13:00 mobil +47 90 13 14 88 informerer kunden om det ikke er fyringsanlegg i bygget.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden innvilges med virkning fra 08.01.18

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **MPU.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Gammen varehus AS
Tømmernesvegen 202
9151 STORSLETT

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 184/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/901-3	11394/2017	M78	27.11.2017

1942/Gammen varehus AS/vurdering av brann og eksplosjonsfare

Saksopplysninger:
LOV-2002-06-14-20 Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlige stoff og brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)
FOR-2017-06-15-844 om sivil håndtering av eksplosjonsfarlige stoffer (eksplosivforskriften)

Vurderinger:
Gammen AS Organisasjons nr. 943355991 Gnr.43 Bnr.80 Komtek – Bygg nr. 16798169 Kjøpesenter

Bygget tilfredsstiller krav IHHT brann- og eksplosjonsvernloven med forskrift.
Vurderingen omfatter oppbevaring av våpen og ammunisjon.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no
Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no
Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01
Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Bygget godkjennes for oppbevaring av ammunisjon og våpen.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til ***Utvalg miljø, plan og utviklingsutvalget.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/Gammen varehus AS/Godkjenning/Brann og eksplosjonsfare

Fra:	Nils Arnold Nilsen
Til:	"Gammen varehus a/s"
Emne:	RE: atest
Dato:	13. november 2017 14:46:00
Vedlegg:	image009.png image010.png image011.png image012.png

Melding mottatt, du hører fra oss

Mvh

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef IKS
Tlf.: +47 960 97 750 / 77 71 94 95
Epost: nils.nilsen@kvanangen.kommune.no
Web: www.nordtromsbrannvesen.no

Nord-Troms Brannvesen

Tenk miljø - ikke skriv ut denne e-posten med mindre det er nødvendig

From: Gammen varehus a/s [mailto:handelo@online.no]
Sent: Monday, November 13, 2017 2:05 PM
To: Erlend Mjåtvedt Sylta <Erlend.Sylta@kvanangen.kommune.no>
Subject: atest

Hei. h
Mx- sport på Gammen a/s 9151 storslett trenger bekreftelse på at foretningslokalene er godkjent ihht til brann og eksplosjonsfare.Grunnen salg av våpen og ammunisjon

--
Hilsen
Gammen varehus a/s
9151 Storslett
tlf 91815700

Odd-Arne Hermansen

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Christin Andersen

9151 STORSLETT

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 185/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/34-13	11408/2017	M80	27.11.2017

1942/søknad om overnatting Nord-Troms VGS

Saksopplysninger:
Hjemmel: med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging.
Dersom arrangementet skal avholdes i et byggverk eller på et område som normalt ikke benyttes til denne type arrangementer. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20 § 7.Tiltak ved store arrangementer

Vurderinger:
Bygg: NORD-TROMS VGS, STORSLETT Kommune: 1942
Tidsrom: 01.12-03.12.2017

Ansvarlig leder: CHRISTIN ANDERSEN
Tele: +47 99 52 00 58 E-postadresse: christin.andersen@nordtroms.net

Nattevakter:
Fredag 1/12 kl. 2300-0300 Tone Lise Karlsen tlf. 90228111
Lørdag 2/12 kl. 0300-0700 Stig Rasmussen tlf. 48887555.
Lørdag 2/12 kl. 2300-0300 Gard Bjørklund tlf. 93038880
Søndag 3/12 kl. 0300-0700 Lars Høgbakk tlf. 90737728

Søknad av 24.11.17 med informasjon om ansvar og sikringstiltak er tilfredsstillende dokumentert.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden innvilges med virkning fra 01.12.17

Klageadgang
Vedtaket kan ikke påklages

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 1942/søknad om overnatting Nord-Troms VGS

Fra:	post@nordtromsbrannvesen.no
Til:	post@nordtromsbrannvesen.no
Emne:	New message via contact form on nordtromsbrannvesen.no - Contact page
Dato:	24. november 2017 14:44:20

You received a new message from christin.andersen@nordtroms.net sent via the contact form on nordtromsbrannvesen.no.

Navn: Christin Andersen

Telefon: 99520058

E-post: christin.andersen@nordtroms.net

Tittel: ansvarlig overnatting.

Melding: Hei. Nordreisa IL melder om leie av Nord-troms vgs til overnatting i forbindelse m skirenn. Våkne Nattevakter:

Fredag 1/12 kl 23- 0300 Tone Lise Karlsen tlf 90228111
Lørdag 2/12 kl 0300-0700 Stig Rasmussen tlf 48887555.
Lørdag 2/12 kl 2300-0300 Gard Bjørklund tlf 93038880
Søndag 3/12 0300-0700 Lars Høgbakk tlf 90737728 andre natt.

Blir å benytte hele skolen.

Nordreisa kommune
Utvikling

Per Johnny Lyngmo
Vaddasveien 599
9151 Storslett

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 193/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/1174-2	11994/2017	1942/61/10	12.12.2017

Administrativt delegert vedtak - Søknad om drenering av jordbruksjord 1942/61/10 og 3

Lovhjemmel:
Forskrift om tilskudd til drenering av jordbruksjord FOR-2013-06-25-769.

Saksopplysninger:
Søker: Foretak; org.nr.: 969200228 Per Johnny Lyngmo
Søknaden omfatter 61/10 og leieareal på 61/3. Forskrift for drenering av jordbruksjord sier at det skal sendes en søknad for hvert tiltak, her er det valgt å slå sammen søknadene til en søknad siden tiltakene omfatter både bruks nr. 10 og 3 med overlappende virkning for eiendommene. Overflatevann renner fra 61/1 krysser 61/3 og videre inn på 61/10 for deretter å ta naturlig vannvei videre.

Søknaden er levert med:
- Plan for drenering, dreneringsplan med tilleggsinformasjon
- Miljøvurdering
- Kart med påtegnet tiltak på 61/1 og 3, samt vanntilstand på våren for de ulike teigene.

I forskrift om tilskudd til drenering av jordbruksjord § 1 – Formål står det:
Formålet med forskriften er å øke kvaliteten på tidligere grøftet jordbruksjord ved å gi tilskudd til drenering av dårlig drenert jord med potensial for økt jordbruksproduksjon, samt å redusere faren for erosjon og overflateavrenning av næringsstoffer til vassdrag.

Videre i forskriften står det§ 3.Vilkår

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no
Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no
Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01
Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til eier av eller foretak som leier tidligere grøftet jordbruksareal og som drenerer dette arealet. For planerte arealer kan det gis tilskudd til arealer som ikke tidligere er grøftet.
Søker må ha plan for dreneringen med kart, beskrivelse av tiltaket og den miljømessige virkningen av dette. Tilskudd kan ikke gis der tiltaket medfører vesentlig skade for annen eiendom og naturmangfold, vesentlig fare for flom og vannforurensning eller fare for skade på automatisk fredede kulturminner. Tilskudd kan heller ikke gis der tiltaket er påbegynt før tilskudd er innvilget.

I søknaden er det ikke ført opp når tiltaket er tenkt gjennomført, men i samtale med søker skal tiltaket gjennomføres over tre år på grunn av omfattende arbeid.
Jf. befaring høsten 2017 er tiltaket ikke påbegynt og hvis tilskudd blir bevilget, skal dreneringen gjennomføres så tidlig som mulig hvert år i barmarkssesongen.

Vurderinger:
Per Johnny Lyngmo eier og driver driftsenheten gnr 61, bnr 10 i Nordreisa.

Driftsenhetens dyrka areal utgjør 101 daa fulldyrka og 44 daa innmarksbeite. I tillegg leier foretaket 217 daa fulldyrka jord, 10 daa overflatedyrket jord samt 14 daa innmarksbeite. Det drives med NRF melkekyr og pr 1.10.17 hadde bruket 22 melkekyr og 32 øvrige storfe.
I henhold til søker er arealene ikke grøftet tidligere og foretaket som søker er også eier av Arealene på 61/10, og leier på 61/3. Søker ønsker å drenere/profilere samlet areal på 40 daa, samt etablere 730m åpne grøfter.

Hensikten med profilering av jordene er å hindre erosjon og næringsutvasking samt å få vannet kanalisert slik at det ikke oversvømmer så mye areal som det gjør i dag med påfølgende varig skade på enga. Jordtypen er for det meste siltig sandjord som er lett å drive, men partier har også morenerygger som ligger nesten opp i dagen. Arealene har godt potensiale for flerårig eng, men på grunn av overflatevann om våren er det umulig å så annet enn ett-årige vekster som raigras og ulike kornsorter til grønfòr. Lyngmo måttet årlig pløye omlag 40 til 60 daa på grunn av at overflatevann drukner flerårig gress-spirer hver vår, med det resultat at han har måttet planlegge ekstra lang tid på våren til våronn. Ved profilering vil man komme ned i 2-5 daa i bunnen av kanalene som årlig må pløyes/harves for gjenlegg av ett-årig grasarter.
Søknaden må sees i sammenheng med smilsøknad om utskifting av rør for overvann, og omlegging til ekstensive vekster.

Kulturminneloven
Kommunen har kontrollert om at det er registrert automatisk fredede kulturminner i kulturminnemyndighetens database Askeladden på grøftearealet eller i umiddelbar nærhet.
På eiendommen er det ikke registrert enkeltminner.
Vi minner om at tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt, jf Lov om kulturminner av 1978 § 8, som sier at arbeidet skal stoppes og kulturvernmyndighetene varsles umiddelbart, dersom det under arbeidet kommer frem gjenstander eller andre spor etter tidligere menneskelig aktivitet.

Naturmangfoldloven
§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Dreneringstiltak inne på fulldyrka areal, som har vært drenert tidligere, vil normalt ikke være i konflikt med naturmangfoldet. I følge artsdatabanken og naturbasen er det ikke registrert sårbare arter eller naturtyper i direkte påvirkning til grøftearealet som påvirkes av selve grøfteutløpene på eiendom gnr 65/21. Kommunen anser kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å kunne ta stilling til søknaden.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Ettersom kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig, tillegges derfor føre-var-prinsippet ikke vekt i vurderingen.

§ 10 Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning

Målet med dreneringstiltakene er å redusere overflateavrenningen av jord og næringsstoffer, og tiltakene vil være positive for den økologiske tilstanden i tilliggende vassdrag.

§ 11 Prinsippet om hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse

Tiltakshaver er ansvarlig for å sette i stand eventuelle skader tiltaket forårsaker på naturmiljøet.

§ 12 Prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Området er søkt opp i Artstatabanken som er en nasjonal kunnskapskilde for biologisk mangfold og i naturbasen til Direktoratet for naturforvaltning. Det er på den omsøkte parsellen eller i området ikke gjort funn av rødlistearter i kategoriene sårbar, nær truet, sterkt truet eller kritisk truet. Arealet er fulldyrket og har vært pløyd opp hvert år.

Dreneringstiltaket vil øke kvaliteten på jordbruksjorda ved drenering av dårlig drenert jord som har potensiale for økt produksjon. Sannsynligvis redusere avrenningen av jordpartikler og fosfor ut i sjøen pga. mindre avrenning på overflaten. Grøftingen øker avlingspotensialet og avrenningen blir dermed mindre per produsert enhet. Grøftingen er ingen trussel for kjente kulturminner eller liv i fjorden.

Selve grøfteutløpene vil utformes slik at de i minst mulig grad påvirker fisk eller andre organismer, planter, dyr eller insekter. Redskaper og arbeidsmetoder vil være godt tilpasset tiltaket, og ikke skade naturmiljøet i tilgrensende områder.

Vannforskriften

Dreneringstiltakene forringer ikke miljøtilstanden i tilliggende vann og vassdrag, men vil forbedre vannkvaliteten på grunn av at næringsstoffer ikke vil trekke ut fra dyrka marka ved overflatevann.

Overflateavrenningen reduseres og grøfteutløpene skal ikke føre til økt erosjon.

Vannressursloven

Dreneringstiltakene gjennomføres slik at de er til minst mulig skade eller ulempe for allmenne og private interesser. Der det er et naturlig vegetasjonsbelte, langs vassdrag med årsikker vannføring, blir dette opprettholdt.

Konklusjon

Jfr forskrift om tilskudd til drenering av jordbruksjord oppfyller søknaden vilkårene slik:

- Foretaket er eier og leier av det omsøkte arealet.
- Det omsøkte arealet har tidligere vært planert.
- Søknaden er vedlagt grøfteplan med kart og miljøvurdering samt plan for drenering der tiltaket og virkningene av tiltaket er beskrevet.

Det søkes om tilskudd til:

40 daa drenering/profilering á kr 2000	80.000,- kr
730 m åpne grøfter drenerer 27 daa á kr 30	21900,- kr
Omsøkt tilskudd:	**101.900 kr**

Vedtak:
Jfr. forskrift om tilskudd til drenering av jordbruksjord innvilges søknaden med et tilskudd på kr 101.900 kr for drenering av fulldyrka jord på gnr 65, bnr 21 i Nordreisa kommune.

Vilkår:

- Tiltaket må være sluttført innen 1.12.2020.
- Søkeren er selv ansvarlig dersom tiltakene får privatrettslige konsekvenser, f.eks drikkevannskilder, beiterettigheter og stikkrenner.
- Innvilget tilskudd utbetales ved innlevering av en skriftlig rapport og utbetalingsanmodning etter at tilskuddsmottaker har dokumentert at tiltaket er gjennomført.
- Hele eller deler av tilskuddet kan avkortes dersom foretaket uaktsomt eller forsettelig har gitt feil eller mangelfulle opplysninger i søknad eller rapportering som danner grunnlag for urettmessig utbetaling av tilskuddet.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune, Pb. 164, 9156 Storslett.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Kristian Berg
Saksbehandler
77 58 80 46

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 Søknad om tilskudd til drenering av jordbruksjord på gnr. 1942/61/10 og 3

Kopi til:
Jakobsen, Anne Sofie
Amundsen, Cathrine

Landbrukseiendom 1942 - 61/10

Markslag (AR5) 13 klasser

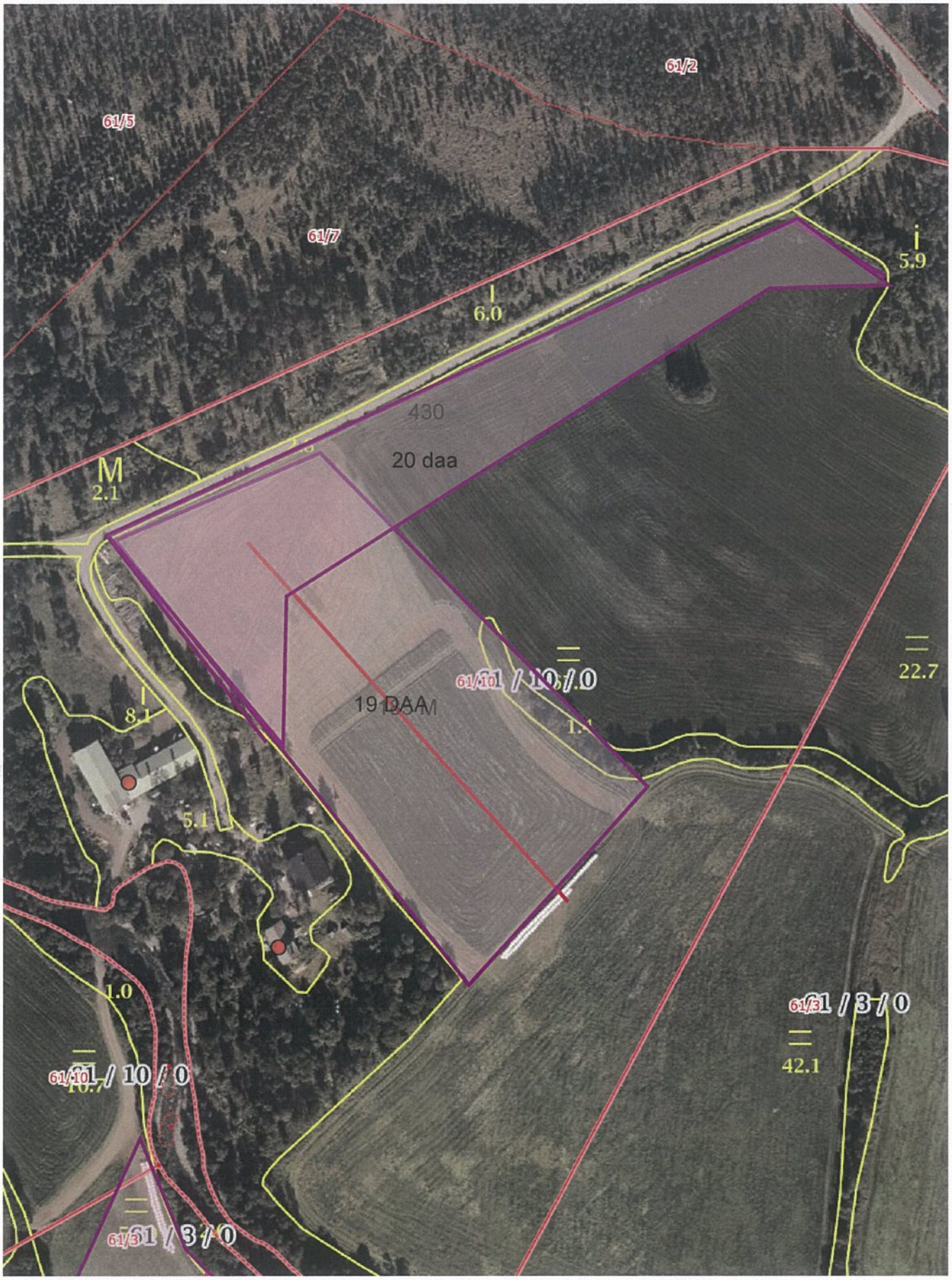

0 20 40 60m

Målestokk 1:2000 ved A4 stående utskrift

NIBIO

Dato: 2017-10-24 17:16:57 - Side 1 av 1

Landbrukseiendom 1942 - 61/10

Markslag (AR5) 13 klasser

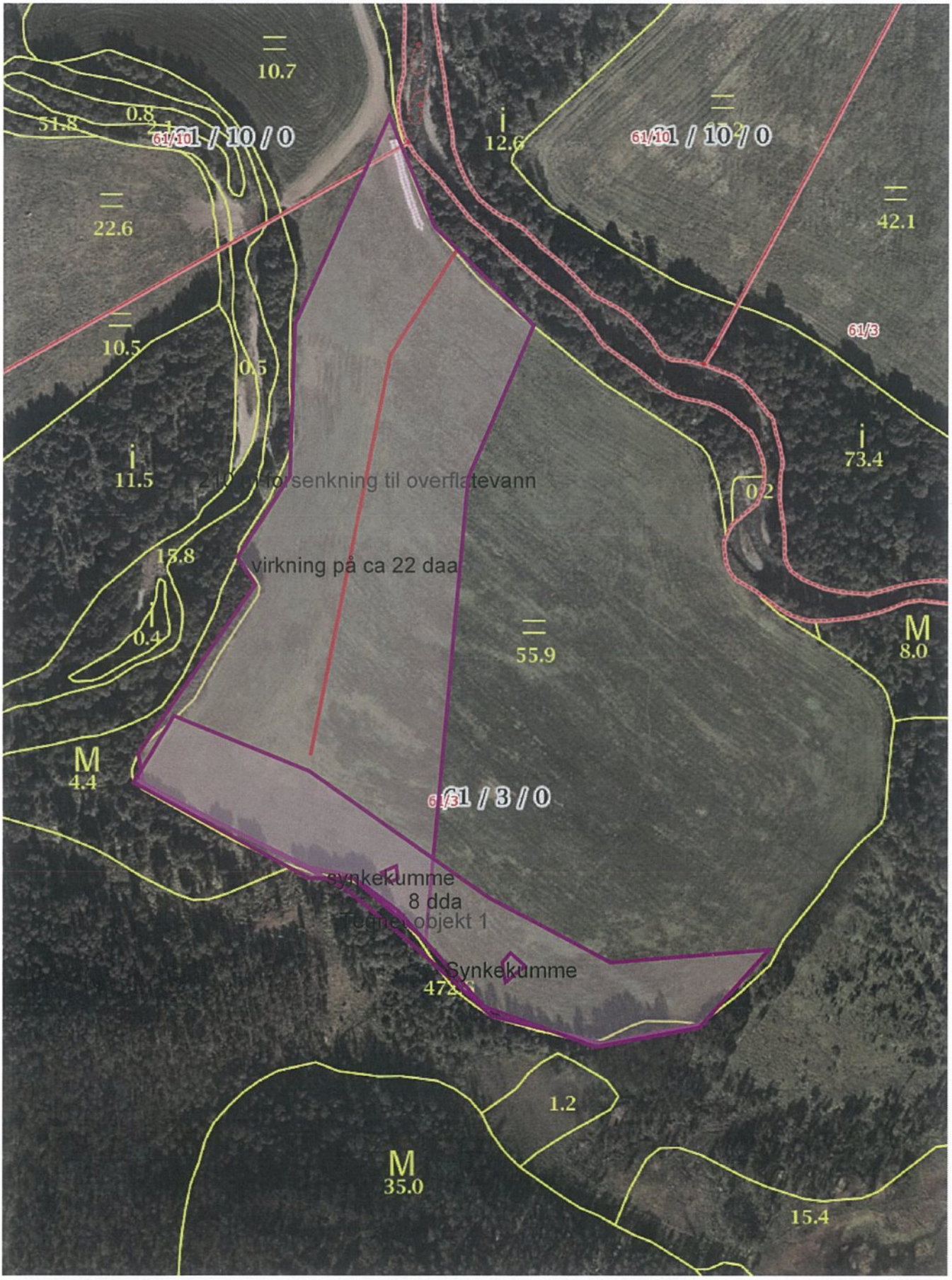

0 20 40 60m

Målestokk 1:2000 ved A4 stående utskrift

NIBIO

Dato: 2017-10-24 17:16:25 - Side 1 av 1

Landbrukseiendom 1942 - 61/10

Markslag (AR5) 13 klasser

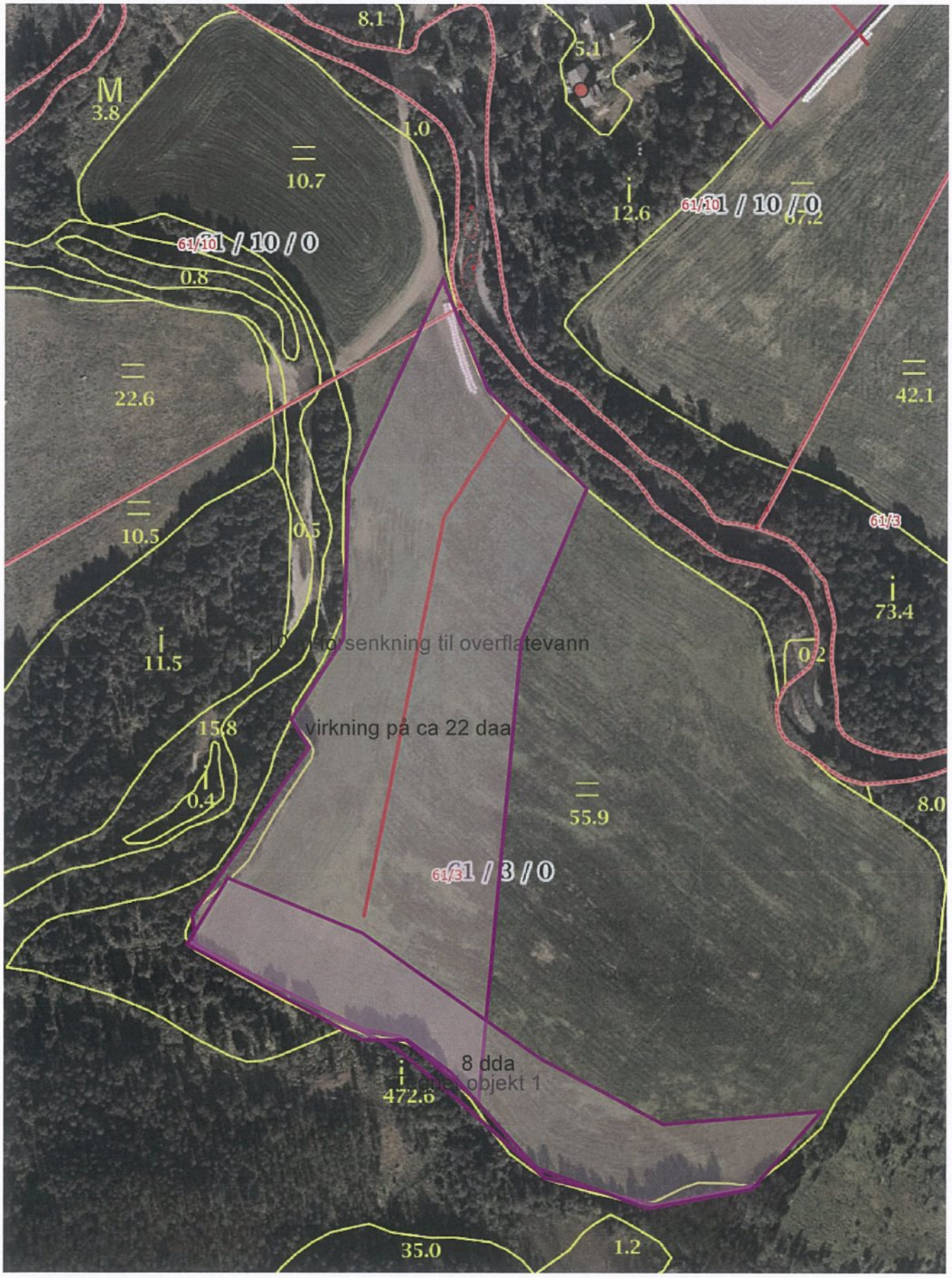

0 20 40 60m

Målestokk 1:2000 ved A4 stående utskrift

NIBIO

Dato: 2017-10-24 16:40:41 - Side 1 av 1

Nordreisa kommune
Utvikling

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 183/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
«REF»	2017/1166-2	11341/2017	1942/41/5	27.11.2017

Administrativt vedtak - søknad om deling gnr 41, bnr 5

Henvisning til lovverk: Jordloven § 12, matrikkellovens § 6, plan- og bygningsloven § 20-1.

Saksopplysninger:
Eiendommen gnr 41 bnr 5 ligger i Kildalen, ca 3 km fra Storslett og eies av Laila Agersborg og Ivar-Henning Jensen. Parsellen som søkes fradelt skal være tilleggsareal til den bebygd boligtomta gnr 40, bnr 12 og hvor det skal settes opp en garasje.

Gnr 40, bnr 12 er på ca 2,9 daa, men har ikke areal helt til fylkesveien. Det omsøkte arealet er biten mellom gnr 40/12 og fylkesveien, og er oppgitt til å være ca 540 m2.

I følge gårdskart fra Nibio har eiendom gnr 41, bnr 5 et totalareal på 586,4 daa. Av dette er 76,7 daa fulldyrka jord, 111,4 daa skog på middels bonitet, 179,4 daa uproduktiv skog, 48,8 daa myr, 530,7 daa jorddekt- og skrinn fastmark og annet areal. Det omsøkte arealet består av blandingsskog på middels bonitet.

Planstatus
Eiendommen som søkes delt er i området som i kommuneplanens arealdel er definert som LNFR, det vil si at landbruk, natur, friluftsliv, samt reindrift skal ha særlige fortrinn. I brev av 05.03.2007 omtaler Fylkesmannen i Troms den type saker som ikke er nødvendig å sende til høring fordi de ikke berører nasjonale eller regionale interesser, og som gjelder fradeling av tomt hvor arealet gjelder bebygde tomter eller tilleggsarealer som allerede er tatt i bruk og ikke søknaden ellers berører andre høringsparters områder.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Søknaden har ikke vært på høring fordi dette gjelder fradeling av et tilleggsareal til bebygd boligtomt. Vi kan heller ikke se at delingen i dette tilfeller berører nasjonale eller regionale interesser som gjør at høring er nødvendig.

Vurdering i forhold til Jordloven:
I jordlovens § 1 står det at: *Arealressursane bør disponerast på ein måte som gir ein tenleg, variert bruksstruktur ut frå samfunnsutviklinga i området og med hovudvekt på omsynet til busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar. Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov. Forvaltinga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter.*

I jordlovens § 12 står det: *Deling av eigedom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk må godkjennast av departementet. Det same gjeld forpakting, tomtefeste og liknande leige eller bruksrett til del av eigedom når retten er stifta for lengre tid enn 10 år eller ikkje kan seiast opp av eigaren (utleigaren). Med eigedom meiner ein òg rettar som ligg til eigedomen og partar i sameige...*

... Ved avgjerd av om samtykke til deling skal givast, skal det leggjast vekt på om delinga legg til rette for ein tenleg og variert bruksstruktur i landbruket. I vurderinga inngår mellom anna omsynet til vern av arealressursane, om delinga fører til ei driftsmessig god løysing, og om delinga kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det kan leggjast vekt på andre omsyn dersom dei fell inn under formålet i jordlova.

Bestemmelsen om deling i jordloven har nær sammenheng med lovens formål som er å sikre at arealressursene blir disponert på en måte som gir en tjenlig, variert bruksstruktur ut fra samfunnsutviklingen i området og med hovedvekt på hensynet til bosetting, arbeid og driftsmessig gode løsninger. Formålet med delingsbestemmelsen er å sikre og samle ressursene som grunnlag for landbruksdrift for nåværende og fremtidige eiere.

Laila Agersborg og Ivar-Henning Jensen driver melkeproduksjon med kyr på driftsenheten gnr 37, bnr 3,5 og 9. Dyrka marka på gnr 41/5 er i drift sammen med de andre eiendommene som grunneierne eier. Det omsøkte arealet er oppgitt til å være omlag 540 m2 består av produktiv blandingsskog på middels bonitet og ligger mellom fylkesveien og boligtomta. Det omsøkte arealet ligger godt til arronderingsmessig som tilleggsareal til gnr 40, bnr 12 og vil vanskelig kunne brukes til annet. Vi kan ikke se at delingen fører til en vesentlig reduksjon i eiendommens ressursgrunnlag.

I jordlovens § 12, fjerde ledd står det: *En kan gå lenger i å tillate fradeling til boligformål enn tidligere. Regelen er ment å gjelde hensynet til bosetting generelt, ikke bare hensynet til bosetting på landbrukseiendommer.*

Det er positivt at det legges til rette bosetning utenfor sentrumsområdene og det er da også positivt at boligtomtene er litt store.

Vurdering i forhold til plan- og bygningsloven:
I flg. plan- og bygningslovens § 26-1 må det ikke opprettes en ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller endring av eksisterende eiendomsgrense på en slik måte at det oppstår forhold som strider mot denne lov, forskrift, vedtekt eller plan. Dette må ikke gjøres på en slik

måte at det dannes tomter som er uegnet til bebyggelse på grunn av sin størrelse, form eller plassering etter reglene i denne lov.
Dette gjelder tilleggsareal til eksisterende og bebygd boligtomt og vi gjør derfor ikke noen nærmere vurderinger i henhold til disse forholdene i plan- og bygningsloven.

Vurdering i forhold til naturmangfoldloven:
Alle tiltak må vurderes opp mot naturmangfoldsloven som tok til å gjelde fra 1.7.2009. I naturmangfoldslovens § 1 heter det: *Lovens formål er at naturen og dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.*

I lovens § 4 om forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer heter det:
Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosesser som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemets funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt de anses rimelige.

I lovens § 7 som omhandler prinsipper i offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12 framgår det følgende: *Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.*

Dette vil si at vedtak som gjøres om fast eiendom skal vurderes opp mot prinsippene i §§ 8 – 12 og vurderingen skal framgå av vedtaket. Det er opplyst at det ikke holder å si at prinsippene er vurdert, men det skal framgå hvilke vurderinger som er gjort. Vedtak kan påklages hvis prinsippene ikke er vurdert.

Området er søkt opp i Miljødirektoratet sin Naturbase som er en offisiell oversikt over verneområde, statlig sikra friluftslivsområder og kartlagte områder med utvalgte naturtyper og økologiske funksjonsområde for prioriterte artar. Det er på den omsøkte parsellen eller i området ikke gjort funn av rødlistearter i kategoriene sårbar, nær truet, sterkt truet eller kritisk truet. Det er heller ikke registrert sårbare naturtyper i området. Ut ifra de prinsippene som skal vurderes kan vi ikke se at det omsøkte parsellen kommer i konflikt med hovedformålet i det som naturmangfoldloven skal verne om.

Samlet vurdering
Oppsummert kan vi ikke se at det er forhold som taler mot at deling kan innvilges. Det er positivt at bebygde boligtomter i distriktene er litt større, noe som også er positivt for framtidig bosetting.

Vedtak:
Nordreisa kommune godkjenner fradeling av ca 540 m2 som tilleggsareal til boligformål fra eiendom gnr 41, bnr 5 til eiendom gnr 40, bnr 12 i Nordreisa kommune. Delingen godkjennes jfr jordlovens § 12, matrikkellovens § 6 og plan- og bygningsloven §§ 20-1-m.

Delingen er tilleggsareal til boligformål. Delingen vil derfor ikke vil komme i konflikt med landbruksinteresser, natur- og kulturmiljø og friluftslivet i området siden tomta og området allerede er bebygd. Fradelingen har lite å si for ressursgrunnlaget på eiendommen og samfunnsinteresser taler for deling. Etablering av større boligtomter i distriktet er positivt for bosettingen.

Det settes følgende vilkår:

- Eventuelle nye byggetiltak kan ikke igangsettes før byggesøknad er levert, søknaden er behandlet og godkjenning er gitt.
- Dersom det under eventuelt arbeid i marken oppdages gjenstander eller spor etter tidligere menneskelig aktivitet i omsøkte areal, må arbeidet stanses og melding straks sendes Sametinget og Troms fylkeskommune, kulturetaten jf. kulturminnelovens § 8, 2. ledd.
- Jfr plan- og bygningslovens § 21-9 vil tillatelse til tiltak etter § 20-1 første ledd bokstav m falle bort dersom det ikke er rekvirert oppmålingsforretning innen 3 år etter at tillatelsen ble gitt, eller dersom matrikkelføring vil være i strid med lov om matrikkelloven.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

May Halonen
Virksomhetsleder
77 58 80 42

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Likelydende brev sendt til:

Laila Agersborg	Strandheimveien 6	9151	Storslett
Ivar Henning Jensen	Strandheimveien 6	9151	Storslett

Kopi til:

Morten A Elveskog	Kildalveien 224	9151	Storslett

Annen info:

Faktura for saksbehandlingsgebyr vil bli sendt til søker/grunneier.
I tillegg kommer det gebyrer vedrørende oppmåling og tinglysning. Normalt sendes de ut i forkant av oppmålingen og må være betalt før jobben gjøres. Hvis andre enn grunneier skal ha dette gebyrer, bør **oppmålingsingeniør** få beskjed om det.

Den videre saksgangen:

Søknaden er oversendt oppmålingsansvarlig. Kartforretninger som krever arbeid i marken gjennomføres bare på snø- eller telefri mark. Normal oppmålingssesong er derfor i perioden fra og med juni og til oktober/november. For nærmere info kan oppmålingsingeniør kontaktes på tlf 77 58 80 54 / 40 41 92 91.

Nordreisa kommune
Utvikling

Chris Jørgen Dybvad
Straumfjord Vest 877
9151 Storslett

Offl § 13, jfr Fvl § 13, 1. ledd

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 198/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/1312-4	12212/2017	V18	18.12.2017

Administrativt vedtak - Søknad om spesielle miljøtiltak i jordbruket 1942/66/1 - sperregjerde mot fjøstun

Lovhjemmel: Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket FOR-2004-02-04-448

Saksopplysninger:
Søker: Chris Jørgen Dybvad
Søknad mottatt: 05.12.2017
Opplysninger om prosjektet iht. søknad:

- Kulturlanskapstiltak
- Hovedsøknad
- Enkelttiltak

Dybvad skriver i søknaden:
Gjerde inn fjøstunet med permanent strømgjerde for å forhindre smitte til sanert til geitbesetning. Geitfjøset ligger i tilknytning til utmarka, der det beiter sau. Uten godt nok gjerde rundt tunet vil sauen bruke tunet til hvileplass, og det blir mye sauemøkk her. Dette utgjør en smitterisiko da en vil dra med seg saueskit inn i försentralen ved innkjøring av för. For å sikre verdiene og arbeidet som er lagt ned i saneringsprosjektet vil det være viktig å forhindre resmitte. Dette vil også være avgjørende for geitholdet på gården, og dermed også for kulturlandskapet i området.

Vurderinger:
Tiltaket omfatter inngjerding av fjøstun med formål å holde annet beitende småfe borte fra fjøstunet. Avføring dra beitedyr er en smittekilde som kan smitte sykdommer fra sau til geit der man i Troms fylke har gjennomført sanering av geitbesetningene for å bli kvitt endel sykdommer på geita.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Tiltaket er å anse som et sperregjerde mot utmarksbeiting der det beiter flere ulike besetninger av sau. Sperregjerder skal driftes via ordningen *Organisert beitebruk (OBB)* og meldes inn via beitelag. Dybvad er pr. i dag ikke medlem av beitelaget og søker om inngjerding av fjøstun via SMIL-midlene.

Jf. Kommentarer til forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket; Rundskriv pk. 1.3 Tiltak utover vanlig jordbruksdrift.
Ordningen skal bidra til at det blir gjennomført miljøtiltak utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Med miljøtiltak menes tiltak som skal ivareta natur- og kulturminneverdier og redusere forurensning. Å følge lovpålagte krav som gjelder kultur-landskap eller forurensning, regnes som en del av den ordinære jordbruksdriften, og skal ikke prioriteres for SMIL-tilskudd. Kommunen må vurdere hvilke miljøverdier, jf. 1.1 og 1.2 som normalt ivaretas gjennom vanlig drift, og hvilke miljøverdier som skal omfattes av denne ordningen. Tiltak som skjøtsel og drift av arealer som følger av normal bruk av arealene til avling og alminnelig jordarbeiding knyttet til eksisterende drift, vil i hovedsak ikke være berettiget tilskudd etter denne forskriften. Det er først og fremst tiltak som innebærer en ekstra innsats utover dette, og som det er forbundet særlige kostnader med, som er berettiget tilskudd. Dette kan gjelde omlegging til, eller videreføring av, en drifts-form som er egnet til å ivareta spesielle miljøverdier.

Vedtak:
Viser til søknad om spesielle miljøtiltak mottatt 05.12.2017, søknad avslås med følgende begrunnelse:

Tiltak som permanent gjerde mot uønsket arealbruk ved streifbeitende sau fra andre besetninger er å anse som sperregjerde. Sperregjerder skal søkes om iht. ordningen Organisert beitebruk (OBB). Man har ingen tiltak innenfor SMIL-midlene som setter klare restriksjonslinjer for utgjerding av streifbeitende sau på utmark.

All gjerdehold for å holde egne eller andres dyr ute fra arealer som grenser mot fjøstun, gårdstun, hustomt, fulldyrket- og overflatedyrket mark, innmarksbeite samt gjerde mot utmark ases som tiltak innenfor ordinær jordbruksproduksjon. Unntaket er dersom det er fellestiltak som kan søkes om støtte via OBB.

Tiltaket anses å ikke komme inn under *utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift* i forskriftens §1. som er formålsparagrafen til Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune, pb. 174, .*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Kristian Berg
Saksbehandler
77 58 80 46

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Kopi til:
Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Troms

Nordreisa kommune
Utvikling

Chris Jørgen Dybvad
Straumfjord Vest 877
9151 Storslett

Offl § 13, jfr Fvl § 13, 1. ledd

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 197/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2016/608-3	12183/2017	V18	18.12.2017

Administrativt vedtak - Søknad om utsatt arbeidsfrist, Restaurering av tak på gjenreisningsfjøs

Lovhjemmel: Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket FOR-2004-02-04-448

Saksopplysninger:
Viser til delegert vedtak nr. 170/13, sak 2013/2432-6, om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket, eiendom 1942/66/1. *Restaurering av gjenreisningsfjøs på Tangen*
Søknaden ble innvilget med støtte på 109.593,- kr.

Dybvad har sendt skriftlig anmodning om utsettelse med bakgrunn i egenhelse. Søknaden om utsettelse har ikke blitt behandlet på grunn av ressursmangel ved kommunens landbrukskontor og har dermed falt mellom i systemet, dette beklager vi sterkt.

Vurderinger:
Det ble i 2013 innvilget et engangstilskudd i form av SMIL midler til restaurering av det gamle gjenreisningsfjøs på eiendom 66/1 i Nordreisa. Gjenreisningsfjøset er et driftsbygg som er ført opp i va 1951.

SMIL midlene som er innvilget er ikke inndratt av kommunen og er fremdeles tildelt søker. I følge SMIL forskriften kan fristen for å gjennomføre prosjekt være maksimalt 5 år. Søknaden ble innvilget 31.10.2013 med en frist til 31.12.2014, med videre utsettelse til 2014 der Dybvad ikke har fått svar på skriftlig henvendelse om forlenget tiltaksfrist.

Vedtak:
Nordreisa kommune viser til SMIL forskrift § 3 og forlenger arbeidsfristen for restaurering av det gamle våningshuset på eiendom 1942/66/1 til **20.12.2018**.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Øvrige vilkår opprettholdes iht. opprinnelig delegert vedtak nr. 170/13.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune, pb 174, 9156 Storslett.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Kristian Berg
Oppmålingsingeniør
77 58 80 46

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 Smil-utsetting

Kopi til:
Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Troms

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6800	
		Deres dato	Deres ref.	

NORDREISA KOMMUNE
21 DES 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR. ARK.KODE

Anders Boltås
Rotsund Gård, Rotsundelv 22
9153 Rotsund

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
ANDERS BOLTÅS - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	290	459
Antall dyr tapt totalt	18	77
Antall dyr søkt erstattet	18	77
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	5,80	18,36

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	2	10
Tap som skyldes jerv	1	5
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	5
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	2	9
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**5**	**29**

Fylkeshuset, Strandveien 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Miljøvernavdelingen
postmottak@fmtr.no
www.fylkesmannen.no/troms

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Besetningen din beiter ved Rotsund. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt. De to dyrene der dødsårsak var antatt ikke rovvilt, var fra din besetning. Disse to lammene var skadet og ble avlivet.

I søknaden hadde du ført alt tap under tap som ikke skyldes fredet rovvilt. Vi forstår at dette var en feilføring, og at tapet skulle vært ført på fredet rovvilt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Høye lammetap
Normaltap er tap som kan forventes dersom det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept, ut fra kunnskap om rovvilt, dokumenterte tap til rovvilt og tapshistorikk i beiteområdet. Du har høye lammetap, og vi kan ikke sannsynliggjøre at fredet rovvilt er årsaken til alt tap over normaltap i din besetning. Sau og lam med dårlig kondisjon har større risiko for å bli drept av rovvilt, eller dø av andre årsaker. Små lam er spesielt utsatt for predasjon fra blant annet kongeørn og rev. I retningslinjer til forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt sies det: Det må ikke slippes dyr for tidlig på utmarksbeite. Det må ikke sendes dyr på utmarksbeite før beitet gir tilstrekkelig næring.

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøvd ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite, det for å forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Du oppgir at 719 dyr gikk på inngjerdet utmarksbeite i perioden 15.6.–15.7. Du oppgir også at du hadde 40 kopplam, disse ble sluppet på utmarksbeite i slutten av juli. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. Kanskje har lammene vært ekstra utsatt for smitte på innmarksbeite og/eller på inngjerdet utmarksbeite. Du har ikke snyltebehandlet lam før beiteslipp i 2017. Om du ikke allerede har gjort det, anbefaler vi at du rådfører deg med Mattilsynet/veterinær om snyltebehandling av lam før beiteslipp kan gi økt overlevelse i din besetning.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018
For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 4 156,00
Grunnverdi lam	kr 36 872,00
Livdyrtillegg lam	kr 3 687,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 7 460,00
Redusert avlsframgang	kr 3 518,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 1 885,00
Produksjonstillegg lam	kr 15 544,00
Økt arbeidsomfang	kr 10 926,00
Andre følgekostnader	kr 2 185,00
Sum erstatning	kr 86 233,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 86 233,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6738	
		Deres dato	Deres ref.	

Anton Sandmo
Tømmernes
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
ANTON SANDMO - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	168	337
Antall dyr tapt totalt	3	31
Antall dyr søkt erstattet	3	30
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	3,36	13,48

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	0	5
Tap som skyldes jerv	0	3
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	2
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	4
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**0**	**14**

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Ifølge søknaden har du funnet kadaver av to lam i besetningen din i 2017. Av disse er ett lam antatt drept av gaupe. I erstatningssammenheng regner vi dette som dokumentasjon av rovviltskade. Fastslått dødsårsak for øvrige kadaver regnes ikke som dokumentasjon av rovviltskade.

Vi har beregnet erstatning etter § 6 for ett dyr i besetningen din. For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i beiteområdet og nærliggende områder.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. Vi tror ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker.

I din besetning tror vi høyt tap kan skyldes for tidlig slipp på utmarksbeite, for lite tilsyn og for sen sanking. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. I din besetning hadde vi hatt bedre grunnlag for å vurdere tapsårsaker om du hadde gitt oss mer utfyllende besetningsdata. Vi gis ingen opplysninger om når tapene har skjedd. Vi vet ikke når det enkelte dyr ble sluppet på utmarksbeite, eller når det ble sanket. Etter hva vi kan se av besetningsdataene har du hatt bare tre kopplam. Mangesau er sendt på beite med trillinger og noen med firlinger, du har stort tap blant disse. Vi tror du kan ha sluppet dyr for tidlig på utmarksbeite og derfor hatt tap til andre årsaker enn fredet rovvilt. Vi tror det er sannsynlig at du ikke har klart å sanke alle dyrene tidsnok, og derfor fått tap både til rovvilt og andre årsaker. Du har fått erstattet det dyret som var antatt drept av gaupe. Det dyret ble funnet 10.10.2017, vi mener det indikerer at du ikke har sanket alle dyrene tidsnok.

Vilkår for full erstatning er ikke oppfylt – erstatningen er avkortet
Full erstatning er det antall sau/lam som Fylkesmannen mener rovvilt kan ha drept i besetningen din. Erstatningen skal avkortes hvis ikke vilkår i erstatningsforskriften § 4 eller § 5 er oppfylt.

Ved behandling av din søknad for 2016 stilte Fylkesmannen med hjemmel i forskriften § 5, vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2017 at loggbok for tilsyn og sanking legges ved eventuell søknad. I loggen skulle det være ført opp: dato, tid på døgnet tilsynet/sankingen var gjennomført, hvor i beiteområdet tilsynet/sankingen var gjennomført, observasjoner av beitedyr, og annet (for eksempel: har søyene de lammene de skal ha? er det uro blant sauene? observasjon av åtselfugl? kadaverfunn? sykdom eller skader i besetningen?). Du har ikke lagt ved logg for tilsyn og sanking, derfor avkortes din erstatning med fire dyr.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 0,00
Grunnverdi lam	kr 17 800,00
Livdyrtillegg lam	kr 1 780,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 0,00
Redusert avlsframgang	kr 780,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 0,00
Produksjonstillegg lam	kr 7 504,00
Økt arbeidsomfang	kr 2 961,00
Andre følgekostnader	kr 296,00
Sum erstatning	kr 31 121,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 31 121,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler
Andreas Vikan Røsæg

Telefon
77642117

Vår dato
13.12.2017

Deres dato

Vår ref.
2017/6884

Deres ref.

Arkivkode

NORDREISA KOMMUNE
21 DES 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARK.KODE

Arne Martin Kristiansen
Lundeveien 16
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
ARNE MARTIN KRISTIANSEN - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	105	159
Antall dyr tapt totalt	10	27
Antall dyr søkt erstattet	10	27
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	2,10	6,36

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	1	4
Tap som skyldes jerv	0	2
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	3
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	2
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**1**	**11**

Fylkeshuset, Strandveien 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø

Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39

Avdeling
Miljøvernavdelingen

postmottak@fmtr.no
www.fylkesmannen.no/troms

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Din besetning
Besetningen din beiter i området mellom Røyelva og Moskoelva under Røyelkampen i Nordreisa kommune. I området mellom Sappen og Hysingjordfjellet har ikke SNO dokumentert rovviltskade på sau beitesesongen 2017. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Kadaverfunn - ikke dokumentert rovviltskade
Ifølge søknaden har du funnet kadaver av ti sau og 27 lam i besetningen i 2017. Ingen av disse er dokumentert/antatt drept av fredet rovvilt. Vi har derfor ikke beregnet erstatning etter § 6.For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i nærliggende områder.

I søknaden skriver du at du har funnet kadaver av ti sau og 27 lam. Dette er hele ditt tap. Vi forstår at dette er en feilføring. Du har i søknaden satt alle kadaverfunn med dødsårsak fredet rovvilt. Hos Statens naturoppsyn er det ikke registrert innmeldte funn av kadaver av dyr i besetningen din i 2017. Ifølge forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt § 4c er det et vilkår for erstatning at det skal gis melding om dette straks et taps- eller skadetilfelle oppdages.

Hvis du finner dyr du tror er drept av fredet rovvilt, meld fra til Statens naturoppsyn.

I vedlegg til søknaden skriver du blant annet følgende:
"17.6. – 17.
169 lam merket i vår, og så sluppet på beite. 12 stk funnet døde etter merking, noen på innmarka før utslipp i tillegg til de på utmarksbeite."

Fylkesmannen viser til telefon fra deg 12.12.2017, der du opplyser om at ti av disse 12 som ble funnet døde etter merking, ble funnet på innmarksbeite før beiteslipp til utmark. Vi forstår da at 159 lam ble sluppet på utmarksbeite, dette har vi korrigert i søknaden. Per telefon opplyste du også om at to lam (værlammene 70670 og 70531) ble tatt av kongeørn den 1.11.2017. Dette var lam som var sanket, men som kunne gå fritt mellom fjøset og innmarka. De ble tatt utenfor fjøset. Rovviltkontakten tok ikke telefonen da du ringte. Derfor ble ikke kadavrene meldt til SNO.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. I din besetning tror vi ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker.

Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. I din besetning hadde vi hatt bedre grunnlag for å vurdere tapsårsaker om du hadde gitt oss mer utfyllende besetningsdata. Vi vet i liten grad hvilke dyr du har funnet kadaver av eller når du har funnet dem. Vi vet ikke når det enkelte dyr ble sluppet på utmarksbeite, eller når det ble sanket. Du har ikke oppgitt kopplam i søknaden, men i individlisten finner vi fire kopplam. Om du har sluppet alle lam bortsett fra disse fire på utmarksbeite tror vi det kan ha vært lam som ikke var tilstrekkelig sterke. Vi tror du kan ha sluppet dyr for tidlig på utmarksbeite og derfor hatt tap til andre årsaker enn fredet rovvilt.

Vi tror det er sannsynlig at du ikke har klart å sanke alle dyrene tidsnok, og derfor fått tap både til rovvilt og andre årsaker. Du oppgir at du ikke har snyltebehandlet hverken søyer eller lam. Det at du har et så høyt voksentap (9,5 prosent) og at du finner døde lam tidlig i beitesesongen kan indikere at du har et problem med smitte/snyltere. Vi anbefaler at du kontakter Mattilsynet for en gjennomgang av rutiner mellom lamming og slipp på utmarksbeite. Høyt voksentap kan også indikere at det er problem med tap til løshunder.

Du har høye tap, og vi kan ikke sannsynliggjøre at fredet rovvilt er årsaken til alt tap over normaltap i din besetning. Sau og lam med dårlig kondisjon har større risiko for å bli drept av rovvilt, eller dø av andre årsaker. Små lam er spesielt utsatt for predasjon fra blant annet kongeørn og rev. I retningslinjer til forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt sies det: Det må ikke slippes dyr for tidlig på utmarksbeite. Det må ikke sendes dyr på utmarksbeite før beitet gir tilstrekkelig næring.

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøvd ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite for å forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Vi anbefaler også at du ikke slipper trilling- eller firlinglam på utmarksbeite, eller tvillinglam av ett år gamle søyer. Dersom du velger å gjøre det, anbefaler vi at du kontakter Mattilsynet/veterinær om du har behov for hjelp til å vurdere hold på søyene.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018

For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 831,00
Grunnverdi lam	kr 13 986,00
Livdyrtillegg lam	kr 1 399,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 1 492,00
Redusert avlsframgang	kr 1 110,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 377,00
Produksjonstillegg lam	kr 5 896,00
Økt arbeidsomfang	kr 3 395,00
Andre følgekostnader	kr 679,00
Sum erstatning	kr 29 165,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 29 165,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6618	
		Deres dato	Deres ref.	

Asgeir Fyhn
9153 Rotsund
9153 Rotsund

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
ASGEIR FYHN - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	128	300
Antall dyr tapt totalt	6	34
Antall dyr søkt erstattet	4	33
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	2,56	12,00

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	2	14
Tap som skyldes jerv	0	0
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	3
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	1	1
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**3**	**18**

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Besetningen din beiter i området Sørkjosen, Rotsundelvdalen. Fra din besetning har SNO undersøkt et kadaver, dette lammet var antatt drept av rovvilt. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Kadaverfunn – dokumentert rovvilttap
Ifølge søknaden har du meldt fra til SNO om to kadaverfunn i besetningen din i 2017. Av disse er et lam antatt drept av gaupe. I erstatningssammenheng regner vi dette som dokumentasjon av rovviltskade.
Vi har beregnet erstatning etter § 6 for et dyr i besetningen din. For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i beiteområdet og nærliggende områder.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. Vi tror ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker. I din besetning er det fire lam over normaltap vi ikke har kunnet sannsynliggjøre er drept av rovvilt. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. Du har en del tap blant lammene til søyer som er sluppet med tre lam, og du har en del tap blant lam av ettårige søyer, særlig de med to lam. Rundt 20 prosent tap blant lam av ettåringer sluppet med to lam, mot rundt 13 prosent lammetap i besetningen (unntatt kopplam).

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøvd ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite, det kan forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Vi anbefaler også at du ikke slipper trilling- eller firlinglam på utmarksbeite, eller tvillinglam av ett år gamle søyer. Dersom du velger å gjøre det, anbefaler vi at du kontakter Mattilsynet/veterinær om du har behov for hjelp til å vurdere hold på søyene.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 2 494,00
Grunnverdi lam	kr 22 886,00
Livdyrtillegg lam	kr 2 289,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 4 476,00
Redusert avlsframgang	kr 1 736,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 1 131,00
Produksjonstillegg lam	kr 9 648,00
Økt arbeidsomfang	kr 6 771,00
Andre følgekostnader	kr 1 354,00
Sum erstatning	kr 52 785,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 52 785,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6979	
		Deres dato	Deres ref.	

Bjørn Tore Rasmussen
Reisadalen 522
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
BJØRN TORE RASMUSSEN - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	127	171
Antall dyr tapt totalt	6	37
Antall dyr søkt erstattet	6	37
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	2,54	6,84

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	1	5
Tap som skyldes jerv	0	0
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	4
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	4
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**1**	**13**

Fylkeshuset, Strandveien 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Miljøvernavdelingen
postmottak@fmtr.no
www.fylkesmannen.no/troms

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Din besetning
Besetningen din beiter i området Hysingjord – Lundefjellet – Røyelvdalen i Nordreisa kommune. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. I din besetning tror vi ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker.

Du har vesentlig høyere tap i 2017 enn i 2016, vi kan ikke forklare dette i endret rovviltforekomst i ditt beiteområde. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. I din besetning hadde vi hatt bedre grunnlag for å vurdere tapsårsaker om du hadde gitt oss mer utfyllende besetningsdata. Vi gis ingen opplysninger om når tapene har skjedd. Vi vet ikke når det enkelte dyr ble sluppet på utmarksbeite, eller når det ble sanket. Du har oppgitt 8 lam ikke sluppet på utmarksbeite, vi går ut fra at dette er de lammene som omtales i vedlagt varsel om vedtak og lukking av vedtak. Vi tror du kan ha sluppet dyr for tidlig på utmarksbeite og derfor hatt tap til andre årsaker enn fredet rovvilt. Vi tror det er sannsynlig at du ikke har klart å sanke alle dyrene tidsnok, og derfor fått tap både til rovvilt og andre årsaker.

Du har høye lammetap, og vi kan ikke sannsynliggjøre at fredet rovvilt er årsaken til alt tap over normaltap i din besetning. Sau og lam med dårlig kondisjon har større risiko for å bli drept av rovvilt, eller dø av andre årsaker. Små lam er spesielt utsatt for predasjon fra blant annet kongeørn og rev. I retningslinjer til forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt sies det: Det må ikke slippes dyr for tidlig på utmarksbeite. Det må ikke sendes dyr på utmarksbeite før beitet gir tilstrekkelig næring.

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøvd ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite for å forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Vi anbefaler også at du ikke slipper trilling- eller firlinglam på utmarksbeite, eller tvillinglam av ett år gamle søyer. Dersom du velger å gjøre det, anbefaler vi at du kontakter Mattilsynet/veterinær om du har behov for hjelp til å vurdere hold på søyene.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018
For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 831,00
Grunnverdi lam	kr 16 529,00
Livdyrtillegg lam	kr 1 653,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 1 492,00
Redusert avlsframgang	kr 1 380,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 377,00
Produksjonstillegg lam	kr 6 968,00
Økt arbeidsomfang	kr 3 981,00
Andre følgekostnader	kr 796,00
Sum erstatning	kr 34 007,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 34 007,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6740	
		Deres dato	Deres ref.	

Harald Evanger
Bakkebyveien 406
9153 Rotsund

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
HARALD EVANGER - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	55	113
Antall dyr tapt totalt	2	18
Antall dyr søkt erstattet	2	18
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	1,10	4,52

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	0	0
Tap som skyldes jerv	0	0
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	5
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	2
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**0**	**7**

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Din besetning
Besetningen din beiter på Maurneshalvøya. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Kadaverfunn - ikke dokumentert rovviltskade
Ifølge søknaden har du funnet kadaver av en sau og tre lam i besetningen i 2017. Ingen av disse er dokumentert/antatt drept av fredet rovvilt. Vi har derfor ikke beregnet erstatning etter § 6. For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i nærliggende områder.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. Sau og lam med dårlig kondisjon har større risiko for å bli drept av rovvilt, eller dø av andre årsaker. Små lam er spesielt utsatt for predasjon fra blant annet kongeørn og rev. I områder hvor en forventer tidlige lammetap, kan fylkesmannen eller Mattilsynet sette vilkår. Vilkårene kan gjelde størrelse på lam, og at de er i god kondisjon før de slippes på utmarksbeite.

Du har høye lammetap, og vi kan ikke sannsynliggjøre at fredet rovvilt er årsaken til alt tap over normaltap i din besetning. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. Du har ikke oppgitt kopplam, om du har sluppet alle lam på utmarksbeite tror vi det kan ha vært lam som ikke var tilstrekkelig sterke. Vi tror du kan ha sluppet dyr for tidlig på utmarksbeite og derfor hatt tap til andre årsaker enn fredet rovvilt.

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøvd ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite for å forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Vi anbefaler også at du ikke slipper trilling- eller firlinglam på utmarksbeite, eller tvillinglam av ett år gamle søyer. Dersom du velger å gjøre det, anbefaler vi at du kontakter Mattilsynet/veterinær om du har behov for hjelp til å vurdere hold på søyene.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018
For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 0,00
Grunnverdi lam	kr 8 900,00
Livdyrtillegg lam	kr 890,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 0,00
Redusert avlsframgang	kr 382,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 0,00
Produksjonstillegg lam	kr 3 752,00
Økt arbeidsomfang	kr 1 463,00
Andre følgekostnader	kr 293,00
Sum erstatning	kr 15 680,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 15 680,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6801	
		Deres dato	Deres ref.	

John Edvin Johansen
Rongadalveien 58
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
JOHN EDVIN JOHANSEN - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	310	542
Antall dyr tapt totalt	5	23
Antall dyr søkt erstattet	1	2
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	6,20	21,68

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	0	0
Tap som skyldes jerv	1	2
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	0
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	0
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**1**	**2**

Fylkeshuset, Strandveien 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Miljøvernavdelingen
postmottak@fmtr.no
www.fylkesmannen.no/troms

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Besetningen din beiter i Rungadalen. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt. Fra din besetning har SNO undersøkt fire lam og en søye. Disse er antatt angrepet av jerv.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Kadaverfunn – dokumentert rovvilttap
Ifølge søknaden har du funnet kadaver/skadede dyr av en sau og fire lam i besetningen din i 2017. Av disse er en sau og fire lam antatt drept/skadet av jerv. I erstatningssammenheng regner vi dette som dokumentasjon av rovviltskade.

Vi har beregnet erstatning etter § 6 for tre dyr i besetningen din. Du har søkt om erstatning for tre dyr.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 831,00
Grunnverdi lam	kr 2 543,00
Livdyrtillegg lam	kr 254,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 1 492,00
Redusert avlsframgang	kr 422,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 377,00
Produksjonstillegg lam	kr 1 072,00
Økt arbeidsomfang	kr 0,00
Andre følgekostnader	kr 0,00
Sum erstatning	kr 6 991,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 6 991,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

KOPI: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6791	
		Deres dato	Deres ref.	

Torstein Brustad
Ravelseidet Indre 71
9153 Rotsund

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
TORSTEIN BRUSTAD - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	73	130
Antall dyr tapt totalt	4	33
Antall dyr søkt erstattet	4	33
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	1,46	5,20

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	0	2
Tap som skyldes jerv	0	0
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	3
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	1	4
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**1**	**9**

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Besetningen din beiter i området Langslett, Sokkelvik, Bakkeby. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Ikke kadaverfunn
Ifølge søknaden har du ikke funnet kadaver, eller fått dokumentert rovdyrskade i besetningen din i 2017. Vi har derfor ikke beregnet erstatning etter § 6. For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i nærliggende områder.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. Vi tror ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker.

I din besetning hadde du ca. 50 lam som ble sluppet på beite som en av tre, eller som en av to hos årsgamle søyer. rundt 19 av disse er tapt. Det utgjør en tapsprosent på 38 hos denne delen av lammene. Av omkring 80 lam som ble sluppet på beite som enkeltlam av ettårige søyer eller som enkeltlam eller tvillinglam av eldre søyer har du tapt 14 lam. Det utgjør 17 prosent av denne delen av lammene. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. Du har gitt oss gode besetningsdata som viser at de fleste lam var rundt en måned gamle før de ble sluppet på utmarksbeite. Denne våren/sommeren tror vi likevel dette kan ha vært for tidlig, slik at du har hatt økte tap til andre årsaker enn fredet rovvilt.

Du har høye lammetap, og vi kan ikke sannsynliggjøre at fredet rovvilt er årsaken til alt tap over normaltap i din besetning. Sau og lam med dårlig kondisjon har større risiko for å bli drept av rovvilt, eller dø av andre årsaker. Små lam er spesielt utsatt for predasjon fra blant annet kongeørn og rev. I retningslinjer til forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt sies det: Det må ikke slippes dyr for tidlig på utmarksbeite. Det må ikke sendes dyr på utmarksbeite før beitet gir tilstrekkelig næring.

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøvd ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite, det for å forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Vi anbefaler også at du ikke slipper trilling- eller firlinglam på utmarksbeite, eller tvillinglam av ett år gamle søyer. Dersom du velger å gjøre det, anbefaler vi at du kontakter Mattilsynet/veterinær om du har behov for hjelp til å vurdere hold på søyene.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018

For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 831,00
Grunnverdi lam	kr 11 443,00
Livdyrtillegg lam	kr 1 144,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 1 492,00
Redusert avlsframgang	kr 861,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 377,00
Produksjonstillegg lam	kr 4 824,00
Økt arbeidsomfang	kr 2 905,00
Andre følgekostnader	kr 581,00
Sum erstatning	kr 24 458,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 24 458,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/7013	
		Deres dato	Deres ref.	

Kyrre Martin Elveskog
Reisadalen 833
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
KYRRE MARTIN ELVESKOG - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	150	252
Antall dyr tapt totalt	9	60
Antall dyr søkt erstattet	9	58
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	3,00	10,08

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	2	10
Tap som skyldes jerv	0	3
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	3
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	2
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**2**	**18**

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Besetningen din beiter i området Røyelen–Solheim, under Røyelkampen. I området mellom Sappen og Hysingjordfjellet har ikke SNO dokumentert rovviltskade på sau beitesesongen 2017. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, ett lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Kadaverfunn - ikke dokumentert rovviltskade
I søknaden har du oppgitt at det er funnet to sau og to lam. Ingen av kadavrene er dokumentert/antatt drept av fredet rovvilt. Vi har derfor ikke beregnet erstatning etter § 6. For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i nærliggende områder.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. I din besetning tror vi ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning.

Etter å ha gått gjennom besetningslisten din har Fylkesmannen et bilde av en vanskelig start på beitesesongen. Du har en del tap i sauefamilier der du har plukket kopplam, fosterlam, eller gitt bort lam. Det mener vi viser at du har vært god til å plukke ut riktige dyr, men at du kanskje burde plukket enda flere. Vi ser det som positivt at du har snyltebehandlet alle dyr før beiteslipp, spesielt med tanke på den sene våren. Du har noe tap i tiden før slipp på utmarksbeite, vi tror dette tapet til andre årsaker enn rovvilt har økt etter slipp til utmarksbeite.

Du har sluppet ni gjømre med lam, sju av disse med to lam. Tre av gjømrene er tapt. Blant de 14 tvillinglammene er 8 tapt, det utgjør en tapsprosent på 57 hos disse. Vi tror ikke den forhøyede tapsprosenten hos tvillinglam av gjømre skyldes fredet rovvilt, vi tror dette tapet indikerer at det var en tøff beitesesong, også uavhengig av rovvilt. Blant de lammene som har ingen eller ett søsken, og hvor det ikke er notert noe om lam eller søye, som kan indikere at de er svekket, har du et lavere tap enn for de øvrige.

For beitesesongen 2017 hadde Fylkesmannen stilt vilkår om at lammene skulle være minst 8 kg ved slipp på utmarksbeite. Før beiteslipp var Fylkesmannen på besøk å så på lammene. I 2017 har du sluppet noe færre lam per morsøye enn du gjorde i 2016, og du har ikke sluppet firlinger på beite. Vi tror dette har bidratt til reduserte tap i 2017. Tapene er fortsatt høye, betydelig høyere enn det vi kan sannsynliggjøre skyldes fredet rovvilt. I din besetning er det siste dokumenterte rovvilttapet fra 2009, da hadde du dokumentert tap til gaupe. I 2007 og 2006 hadde du dokumenterte tap til jerv.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018
For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 1 662,00
Grunnverdi lam	kr 22 886,00
Livdyrtillegg lam	kr 2 289,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 2 984,00
Redusert avlsframgang	kr 1 791,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 754,00
Produksjonstillegg lam	kr 9 648,00
Økt arbeidsomfang	kr 5 813,00
Andre følgekostnader	kr 1 163,00
Sum erstatning	kr 48 990,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 48 990,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6896	
		Deres dato	Deres ref.	

NORDREISA KOMMUNE
21 DES 2017
SAKSNR
LØPENR
DOK.NR.
ARK.KODE

Magne Richardsen
Reisadalen 1135
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
MAGNE RICHARDSEN - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	81	93
Antall dyr tapt totalt	4	26
Antall dyr søkt erstattet	4	26
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	1,62	3,72

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	1	3
Tap som skyldes jerv	0	2
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	1
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	0
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**1**	**6**

Fylkeshuset, Strandveien 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Miljøvernavdelingen
postmottak@fmtr.no
www.fylkesmannen.no/troms

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Din besetning
Besetningen din beiter i området Kjellerskogen – Solheim under Kjellerkampen i Nordreisa kommune. I området mellom Sappen og Hysingjordfjellet har ikke SNO dokumentert rovviltskade på sau beitesesongen 2017. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. I din besetning tror vi ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker.

Du har vesentlig høyere tap i 2017 enn i 2016, vi kan ikke forklare dette i endret rovviltforekomst i ditt beiteområde. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. I din besetning hadde vi hatt bedre grunnlag for å vurdere tapsårsaker om du hadde gitt oss mer utfyllende besetningsdata. Vi vet ikke hvilke fire dyr du fant kadaver av. Vi gis ingen opplysninger om når tapene har skjedd. Vi vet ikke når det enkelte dyr ble sluppet på utmarksbeite, eller når det ble sanket. Du har ikke oppgitt kopplam, om du har sluppet alle lam på utmarksbeite tror vi det kan ha vært lam som ikke var tilstrekkelig sterke. Vi tror du kan ha sluppet dyr for tidlig på utmarksbeite og derfor hatt tap til andre årsaker enn fredet rovvilt. Vi tror det er sannsynlig at du ikke har klart å sanke alle dyrene tidsnok, og derfor fått tap både til rovvilt og andre årsaker.

Sau og lam med dårlig kondisjon har større risiko for å bli drept av rovvilt, eller dø av andre årsaker. Små lam er spesielt utsatt for predasjon fra blant annet kongeørn og rev. I retningslinjer til forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt sies det: Det må ikke slippes dyr for tidlig på utmarksbeite. Det må ikke sendes dyr på utmarksbeite før beitet gir tilstrekkelig næring.

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøv ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite for å forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018
For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Kadaverfunn - ikke dokumentert rovviltskade
I søknaden har du oppgitt at det er funnet en sau og tre lam med dødsårsak fredet rovvilt. Du opplyser at rovviltkontakt ble kontaktet når kadavrene ble funnet, men at han valgte å ikke komme fordi det var så lite igjen av kadavrene. Ingen av kadavrene er dokumentert/antatt drept av fredet rovvilt. Vi har derfor ikke beregnet erstatning etter § 6. For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i nærliggende områder.

Vår forståelse av søknad og vedlegg
I søknaden har du oppgitt en besetning ved beiteslipp på 58 morsøyer, 20 søyer uten lam og 93 lam. Av individlisten du har lagt ved søknaden ser vi at to søyer er skrevet opp to ganger. Søye 40067 er ført et sted med lam 70087 og 70022 og et annet sted som søye uten lam. Søye 40055 er ført et sted med lam 70108 og 70046 og et annet sted med lam 70089. Av individlisten ser vi også at du har fire værer. Disse forstår vi at du ikke har ført under besetning ved beiteslipp, forståelig da det ikke er noen kolonne for værer. Vær skal føres inn sammen med søyer uten lam, og i individlistene skal disse oppgis med individnummer og en merknad om at det er vær. Vi går her ut fra at den tapte søya 40067 er ført feil som søye uten lam, mens søye 40055 i det ene tilfellet er ført med feil nummer. Med bakgrunn i dette har vi korrigert besetningstallene til 58 søyer med lam, 23 søyer uten lam (inkludert fire værer) og 93 lam.

Vilkår for full erstatning er ikke oppfylt – erstatningen er avkortet
Full erstatning er det antall sau/lam som Fylkesmannen mener rovvilt kan ha drept i besetningen din. Erstatningen skal avkortes hvis ikke vilkår i erstatningsforskriften § 4 eller § 5 er oppfylt. Du får avkortet erstatningen fordi besetningsdataene du sendte inn ikke gir opplysninger om tapsårsaker og helse/sykdomsinformasjon. Disse besetningsdataene er en del av kunnskapsgrunnlaget, som skal ligge til grunn for Fylkesmannens vurdering av årsak til tap av husdyr på beite. Hvis disse mangler, eller er mangelfulle, skal erstatningen avkortes jf. forskriftens § 10. Fullstendige besetningsdata kunne sannsynliggjort at en større del av tapet skyldes fredet rovvilt. Din erstatning er avkortet med to lam.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 831,00
Grunnverdi lam	kr 7 629,00
Livdyrtillegg lam	kr 763,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 1 492,00
Redusert avlsframgang	kr 880,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 377,00
Produksjonstillegg lam	kr 3 216,00
Økt arbeidsomfang	kr 2 285,00
Andre følgekostnader	kr 457,00
Sum erstatning	kr 17 930,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 17 930,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6998	
		Deres dato	Deres ref.	

Morten Fredriksen
Loppevollveien 45
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
MORTEN FREDRIKSEN - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	240	362
Antall dyr tapt totalt	5	22
Antall dyr søkt erstattet	1	2
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	4,80	14,48

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	0	0
Tap som skyldes jerv	1	2
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	0
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	0
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**1**	**2**

Fylkeshuset, Strandveien 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Miljøvernavdelingen
postmottak@fmtr.no
www.fylkesmannen.no/troms

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet. Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Din besetning
Besetningen din beiter på Storvikhalvøya og ved Tretten. SNO har undersøkt kadaver av to lam og en voksen søye fra din besetning. Av disse var en søye og et lam antatt tatt av jerv, mens et lam var antatt død av annen årsak enn rovvilt. Antatt drept av jerv regnes i erstatningssammenheng som dokumentasjon på rovviltskade. Antatt død av annet regnes ikke som dokumentasjon av rovviltskade. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Vi har beregnet erstatning etter § 6 for to dyr i besetningen din. For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i beiteområdet og nærliggende områder.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8. Du har søkt erstatning for tre dyr. To av disse er dokumentert. Vi har derfor ikke behøvd å gå dypt inn i dine besetningsdata for å sannsynliggjøre at også det tredje omsøkte dyret er tatt av rovvilt.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 831,00
Grunnverdi lam	kr 2 543,00
Livdyrtillegg lam	kr 254,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 1 492,00
Redusert avlsframgang	kr 442,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 377,00
Produksjonstillegg lam	kr 1 072,00
Økt arbeidsomfang	kr 0,00
Andre følgekostnader	kr 0,00
Sum erstatning	kr 7 011,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 7 011,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/7014	
		Deres dato	Deres ref.	

NORDREISA KOMMUNE
21 DES 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR. ARK.KODE

Ole-Rikard Flatvoll
Nordkjosveien 33
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
OLE-RIKARD FLATVOLL - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	60	92
Antall dyr tapt totalt	3	18
Antall dyr søkt erstattet	3	18
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	1,20	3,68

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	0	2
Tap som skyldes jerv	0	1
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	1
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	1
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**0**	**5**

Fylkeshuset, Strandveien 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Miljøvernavdelingen
postmottak@fmtr.no
www.fylkesmannen.no/troms

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Besetningen din beiter i området Rongadalen/Strømfjord. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt. Skadene der jerv er antatt skadevolder skjedde ved Tretta, i nærheten av der dine sau beiter.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Ikke kadaverfunn
Ifølge søknaden har du ikke funnet kadaver, eller fått dokumentert rovdyrskade i besetningen din i 2017. Vi har derfor ikke beregnet erstatning etter § 6. For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i nærliggende områder.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. Vi tror ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker. Du har ikke levert besetningsdata. Besetningsdata på individnivå kunne ha sannsynliggjort at rovvilt var årsak til en større del av tapet.

Vilkår for full erstatning er ikke oppfylt – erstatningen er avkortet
Full erstatning er det antall sau/lam som Fylkesmannen mener rovvilt kan ha drept i besetningen din. Erstatningen skal avkortes hvis ikke vilkår i erstatningsforskriften § 4 eller § 5 er oppfylt. Du får avkortet erstatningen fordi du ikke har sendt inn individlister.

Manglende individlister
Du skal legge ved besetningsdata over hele besetningen når du søker om erstatning. Individlisten skal inneholde alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsaker, samt helse/sykdomsinformasjon. Besetningsdataene er en viktig del av kunnskapsgrunnlaget, som skal ligge til grunn for Fylkesmannens vurdering av årsak til tap av husdyr på beite. Hvis vi ikke mottar disse opplysningene om besetningen din, eller de er mangelfulle, skal erstatningen avkortes jf. forskriftens § 10. Fylkesmannen har ikke mottatt besetningsdata fra din besetning. Slik data kunne sannsynliggjort at en større del av tapet skyldes fredet rovvilt. Din erstatning er avkortet med to lam.

Du har høye lammetap, og vi kan ikke sannsynliggjøre at fredet rovvilt er årsaken til alt tap over normaltap i din besetning. Sau og lam med dårlig kondisjon har større risiko for å bli drept av rovvilt, eller dø av andre årsaker. Små lam er spesielt utsatt for predasjon fra blant annet kongeørn og rev. I retningslinjer til forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt sies det: Det må ikke slippes dyr for tidlig på utmarksbeite. Det må ikke sendes dyr på utmarksbeite før beitet gir tilstrekkelig næring.

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøvd ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite for å forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Vi anbefaler også at du ikke slipper trilling- eller firlinglam på utmarksbeite, eller tvillinglam av ett år gamle søyer. Dersom du velger å gjøre det, anbefaler vi at du kontakter Mattilsynet/veterinær om du har behov for hjelp til å vurdere hold på søyene.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018

For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 0,00
Grunnverdi lam	kr 6 357,00
Livdyrtillegg lam	kr 636,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 0,00
Redusert avlsframgang	kr 365,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 0,00
Produksjonstillegg lam	kr 2 680,00
Økt arbeidsomfang	kr 1 172,00
Andre følgekostnader	kr 117,00
Sum erstatning	kr 11 327,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 11 327,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler
Andreas Vikan Røsæg

Telefon
77642117

Vår dato
13.12.2017
Deres dato

Vår ref.
2017/6955
Deres ref.

Arkivkode

NORDREISA
21 DES 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARKIVKODE

Silje Katrine Olaussen
Hysingjordveien 15
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
SILJE KATRINE OLAUSSEN - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	131	204
Antall dyr tapt totalt	7	43
Antall dyr søkt erstattet	5	43
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	2,62	8,16

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	1	5
Tap som skyldes jerv	0	4
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	2
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	1	3
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**2**	**14**

Fylkeshuset, Strandveien 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø

Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39

Avdeling
Miljøvernavdelingen

postmottak@fmtr.no
www.fylkesmannen.no/troms

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Kadaverfunn - ikke dokumentert rovviltskade
Du har funnet kadaver av tre sau. Ingen av kadavrene er dokumentert/antatt drept av fredet rovvilt. Vi har derfor ikke beregnet erstatning etter § 6. For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i nærliggende områder.

Din besetning
Besetningen din beiter primært i området Røyelelva – Hysingngjordfjellet – Avku. Sekundært beite er på og rundt Lullsfjellet og i Rongadalen, i Nordreisa kommune. I området mellom Sappen og Hysingjordfjellet har ikke SNO dokumentert rovviltskade på sau beitesesongen 2017. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. Vi tror ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker.

Du har vesentlig høyere tap i 2017 enn i 2016, vi kan ikke forklare dette i endret rovviltforekomst i ditt beiteområde. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. I din besetning hadde vi hatt bedre grunnlag for å vurdere tapsårsaker om du hadde gitt oss mer utfyllende besetningsdata. Vi gis ingen opplysninger om når tapene har skjedd. Vi vet ikke når det enkelte dyr ble sluppet på utmarksbeite, eller når det ble sanket. Du har ikke oppgitt kopplam, om du har sluppet alle lam på utmarksbeite tror vi det kan ha vært lam som ikke var tilstrekkelig sterke. Vi tror du kan ha sluppet dyr for tidlig på utmarksbeite og derfor hatt tap til andre årsaker enn fredet rovvilt.

Sau og lam med dårlig kondisjon har større risiko for å bli drept av rovvilt, eller dø av andre årsaker. Små lam er spesielt utsatt for predasjon fra blant annet kongeørn og rev. I retningslinjer til forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt sies det: Det må ikke slippes dyr for tidlig på utmarksbeite. Det må ikke sendes dyr på utmarksbeite før beitet gir tilstrekkelig næring.

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøvd ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite for å forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018
For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 1 662,00
Grunnverdi lam	kr 17 800,00
Livdyrtillegg lam	kr 1 780,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 2 984,00
Redusert avlsframgang	kr 1 596,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 754,00
Produksjonstillegg lam	kr 7 504,00
Økt arbeidsomfang	kr 4 914,00
Andre følgekostnader	kr 983,00
Sum erstatning	kr 39 977,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 39 977,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Andreas Vikan Røsæg	77642117	13.12.2017	2017/6725	
		Deres dato	Deres ref.	

Trond Holm
Olderskogen 16
9151 Storslett

ERSTATNING FOR SAU DREPT AV FREDET ROVVILT 2017
TROND HOLM - NORDREISA (N).

Vi viser til din søknad om erstatning for sau drept av fredet rovvilt for året 2017.

Bakgrunn
Søknaden er behandlet etter Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold §§ 19 og 77, jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt.

Opplysninger gitt i søknaden, kunnskap om forekomst av rovvilt i området, samt opplysninger om drepte dyr i besetningen og i nærliggende områder, er lagt til grunn ved behandling av søknaden.

	Sau	Lam
Antall dyr i besetningen	127	206
Antall dyr tapt totalt	2	56
Antall dyr søkt erstattet	2	56
Normaltapsprosent	2,00	4,00
Beregnet normaltap antall dyr	2,54	8,24

Vedtak
Fylkesmannen erstatter følgende:

	Sau	Lam
Tap som skyldes gaupe	0	5
Tap som skyldes jerv	0	7
Tap som skyldes bjørn	0	0
Tap som skyldes ulv	0	0
Tap som skyldes kongeørn	0	3
Tap som skyldes uspesifisert fredet rovvilt	0	2
Sum tap som skyldes fredet rovvilt	**0**	**17**

Fylkeshuset, Strandveien 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Miljøvernavdelingen
postmottak@fmtr.no
www.fylkesmannen.no/troms

Begrunnelse for vedtaket
Alle dokumenterte tilfeller av rovdyrskade i besetningen erstattes fullt ut i henhold til § 6 i forskriften. Ved skjønnsvurderingen av om skade kan anses som sannsynliggjort rovviltskade, legges det vekt på de øvrige forhold som enkeltvis eller i sammenheng kan bidra til å sannsynliggjøre tap, jf. § 8 i forskriften.

Dersom erstatning ytes for sannsynliggjorte skader, skal det minst gjøres fradrag for normaltap i denne delen av tapet. Dette innebærer at det alltid skal gjøres et fradrag for normaltap når vurdering av øvrige omstendigheter er benyttet for å tilkjenne erstatning, jf. forskriften §§ 7 og 8. Beregning av normaltapet framgår i tabell på foregående side.

Fylkesmannens vurdering
Fylkesmannen har vurdert hvor mange sau/lam det er sannsynlig at rovvilt har drept i beiteområdet ditt. Vi har også vurdert om du har gjort det som er forventet, for å avverge eller redusere tap til rovvilt og andre årsaker. Vi har sett på slippdato, om du har iverksatt tiltak for å hindre tap, hvor ofte du har tilsyn, når du har sanket, og eventuelle opplysninger fra Mattilsynet.

Lam er sårbare for smitte i perioden fra fødsel til slipp på utmarksbeite, og sykdom kan redusere deres overlevelse på beite. Slippvekt på lam påvirker overlevelsen på utmarksbeite. Områder med høyt beitetrykk gir dårligere tilvekst, og kan også påvirke overlevelse på lam. Vi vet at søyer som blir sluppet med flere enn to lam er mer utsatt for jurbetennelse. Vi registrerer høyere tap blant lam av ettårige søyer, særlig ettåringer med to lam. Det er generelt høyere tap av søyer og lam, når søya blir sluppet med mer enn to lam.

Vi vet at store besetninger, spredt over store beiteområder, kan gjøre tilsynet krevende. Det er vanskeligere å oppdage syke dyr eller ulykker i tide. Rev kan drepe lam gjennom hele beitesesongen. Kråke og ravn kan skade/drepe små lam. Flere områder har hatt løshund i besetningen, som kan skade/drepe sau og lam. Vi vet at enkelte sanker for sent, det øker risikoen for tap til rovvilt og annet.

Vi har nevnt flere forhold som kan påvirke tap på beite, men ikke alle disse forholdene gjelder besetningen din. For å vurdere besetningen din, har vi sett på besetningsdataene du har gitt oss.

Regelverk
Ifølge erstatningsforskriften § 7 anses tap av alle husdyr utover normaltap som tapt til rovvilt når disse kriteriene er oppfylt:
a) beiteområdet har fast bestand av rovvilt,
b) det er påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet i beitesesongen,
c) tapsbildet er sammenfallende med kunnskap og erfaringer om skademønster voldt av tilstedeværende rovviltart og
d) tapsbildet er sammenfallende med sammenlignbare besetninger i beiteområdet eller nærliggende beiteområder.

Dersom ett eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, skal sannsynlighetsvurderingen for hele tapet gjøres etter § 8.

Besetningen din beiter i Rongadalen. I Nordreisa kommune har SNO undersøkt 13 sau/lam for rovviltskade. Av disse er fem lam antatt tatt av jerv, to søyer antatt tatt av jerv, 1 lam dokumentert tatt av gaupe, to lam antatt tatt av gaupe, to lam antatt død av ikke rovvilt og ett lam antatt død av annet, veterinær mente dette kunne være jaget/sprengt.

Det er ikke påvist regelmessig rovviltskade på husdyr i beiteområdet beitesesongen 2017. Vi har derfor ikke vurdert kriteriene a, c og d. Sannsynlighetsvurderingen for hele tapet blir derfor gjort etter § 8.

Kadaverfunn - ikke dokumentert rovviltskade
Ifølge søknaden har du funnet kadaver av et lam i besetningen i 2017. dette er ikke dokumentert/antatt drept av fredet rovvilt. Vi har derfor ikke beregnet erstatning etter § 6.For å sannsynliggjøre rovvilttap etter § 8 har vi sammenstilt dine besetningsdata med forhold vi mener kan påvirke tap i ditt beiteområde. Vi har lagt vekt på tapshistorikk i besetningen/beiteområdet og dokumentasjon av rovviltskade i nærliggende områder.

Normaltap og sannsynliggjort rovvilttap
Normaltap er det tapet vi forventer hvis det ikke er fredet rovvilt i beiteområdet. Sannsynliggjort rovvilttap er antall sau/lam Fylkesmannen har beregnet det er sannsynlig rovvilt har drept. Vi tror ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Tap over normaltap kan ha flere årsaker.

I din besetning tror vi ikke alt tap over normaltap skyldes rovvilt. Vi mener det er sannsynlig at den sene våren 2017 har spilt inn på tapet i din besetning. I din besetning hadde vi hatt bedre grunnlag for å vurdere tapsårsaker om du hadde gitt oss mer utfyllende besetningsdata. Vi gis ingen opplysninger om når tapene har skjedd. Vi vet ikke når det enkelte dyr ble sluppet på utmarksbeite, eller når det ble sanket. Du har ikke oppgitt kopplam, om du har sluppet alle lam på utmarksbeite tror vi det kan ha vært lam som ikke var tilstrekkelig sterke. Vi tror du kan ha sluppet dyr for tidlig på utmarksbeite og derfor hatt tap til andre årsaker enn fredet rovvilt. Du oppgir å ha sluppet 33 trillinglam på beite, 13 av disse er tapt. Det utgjør 39 prosent tap blant trillinglam. Vi synes det er betenkelig om du ikke har noen opplysninger om helse eller sykdom hos dine 333 dyr.

Sau og lam med dårlig kondisjon har større risiko for å bli drept av rovvilt, eller dø av andre årsaker. Små lam er spesielt utsatt for predasjon fra blant annet kongeørn og rev. I retningslinjer til forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt sies det: Det må ikke slippes dyr for tidlig på utmarksbeite. Det må ikke sendes dyr på utmarksbeite før beitet gir tilstrekkelig næring.

Tiltak for å redusere tap
Fylkesmannen har prøvd ut flere tiltak i noen besetninger i Lyngen kommune, der det har vært høye tap i utmark. Et tiltak var at lam var minst 14 dager gamle, og veide minst 10 kg før beiteslipp, samt fokus på at dyrene ble sanket ned i god tid. De besetningene som prøvde ut tiltakene har hatt stor nedgang i tap på beite. På bakgrunn av dette anbefaler Fylkesmannen at alle lam er minst 10 kg og 14 dager gamle før de blir sluppet på utmarksbeite for å forebygge både tap til rovvilt og tap av andre årsaker.

Vi anbefaler også at du ikke slipper trilling- eller firlinglam på utmarksbeite, eller tvillinglam av ett år gamle søyer. Dersom du velger å gjøre det, anbefaler vi at du kontakter Mattilsynet/veterinær om du har behov for hjelp til å vurdere hold på søyene.

Vilkår for eventuell erstatning beitesesongen 2018
For beitesesongen 2018 stiller vi vilkår om at du ikke skal slippe lam på utmarksbeite før de er minst 14 dager gamle. Vi må få oversikt i Excel-ark eller lignende, der vi i tillegg til alle individnummer i besetningen, kobling mellom mor og lam, dødsårsak for døde dyr og helse/sykdomsinformasjon, ser lammedato og slippdato utmark for det enkelte lam. I tillegg må sankedato for det enkelte dyr gå frem. Dersom du ser at vilkåret vil by på utfordringer, ta kontakt med Fylkesmannen i god tid før lammingen starter. Vilkåret er hjemlet i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 5.

Beregning av erstatningsbeløp
Samlet erstatningsbeløp utbetales på bakgrunn av årlig sats for grunnverdi fastsatt av Miljødirektoratet, og eventuelle tillegg (livdyrtillegg lam, redusert fremtidig produksjon, redusert avlsframgang, økt arbeidsomfang og andre kostnader), jf. forskrift 30. mai 2014 nr. 677 §§ 11 til 13.

Tabellen nedenfor viser erstatningen fordelt på de enkelte elementer:

Grunnverdi søyer	kr 0,00
Grunnverdi lam	kr 21 615,00
Livdyrtillegg lam	kr 2 161,00
Redusert fremtidig produksjon	kr 0,00
Redusert avlsframgang	kr 1 180,00
Produksjon/avløsertilskudd sau	kr 0,00
Produksjonstillegg lam	kr 9 112,00
Økt arbeidsomfang	kr 3 863,00
Andre følgekostnader	kr 773,00
Sum erstatning	kr 38 704,00
- tidligere utbetalt	kr 0,00
= Til utbetaling	kr 38 704,00

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Fylkesmannen, jf. forvaltningsloven § 32. Det er imidlertid ikke klageadgang på de satser som er fastsatt av Miljødirektoratet og som ligger til grunn for behandlingen.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Nordreisa kommune

Nordreisa kommune
Anleggsdrift

Statens Vegvesen Region Nord
Postboks 1403
8002 BODØ

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2015/1344-7	229/2018	T51	08.01.2018

Etterlysning svar på henvendelse - vår sak 15/1344

Nordreisa kommune har sendt henvendelse datert 27.07.17 til Statens vegvesen der vi anmoder Statens vegvesen om å overta drift av veilys langs riksvei i Nordreisa kommune.
Postmottak i Statens vegvesen har 31.07.2017 bekreftet at vårt brev er mottatt og sendt saksbehandler.

Nordreisa kommune etterlyser svar på vår henvendelse.

Med vennlig hilsen

Hilde Henriksen
Virksomhetsleder

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Interne kopi mottakere:
Dag Funderud Sektor for drift og utvikling

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Nordreisa kommune
Utvikling

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 10/18

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
«REF»	2016/1474-12	211/2018	1942/19/1	08.01.2018

Ferdigattest 1942/19/1

FERDIGATTEST
Svar på anmodning om ferdigattest, jf pbl § 21-10
Vedtak hjemlet i delegasjonsreglement vedtatt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Byggested:	Galsomelen 56	Gnr/Bnr:	19/1
Tiltakshaver:	Avfallsservice	Adresse:	Hovedvegen 62, 9152 SØRKJOSEN
Ansvarlig søker: Org. nr.	Betongservice AS 944 896 600	Adresse:	Industrivegen 24, 9152 SØRKJOSEN
Tiltakets art:	Nytt bygg- ikke boligformål- over 70 m^2	Bruksareal:	267 m^2
Rammetillatelse sak-dato		13/17 26.01.2017	
Igangsettingstillatelse sak- dato		17/17 10.02.2017	

VEDTAK:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 21-10 gis ferdigattesten i henhold til ferdigmelding datert 20.12.2017 fra ansvarlig søker på oppføring av nytt kontorbygg på gnr bnr 19/1

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 80 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Saksutredning/begrunnelse for vedtaket:
I innsendte sluttdokumentasjonen og erklæring om ferdigstillelse er det bekreftet av ansvarlig søker/ tiltakshaver at tiltaket er utført i samsvar med tillatelsen og bestemmelser i eller i medhold av plan og bygningsloven jf. Pbl 2008 § 21-10. Ved søknad om ferdigattest har ansvarlig søker bekreftet at tilstrekkelig dokumentasjon som grunnlag for driftsfasen er overført til byggverkets eier.

Innlevert dokumentasjon:

- Der det kreves gjennomføringsplan er denne vedlagt søknad om ferdigattest, jf. Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) § 5-3.
- Der det kreves avfallsplan eller miljøsaneringsbeskrivelse, jf. Byggteknisk forskrift § 9-6 og § 9-7, skal sluttrapport som dokumenterer faktisk disponering av avfallet er denne vedlagt søknad om ferdigattest
- Dersom det er foretatt justeringer i forhold til tillatelsen som ikke krever endringssøknad, skal søker ha sendt dette senest ved ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse sende oppdatert situasjonsplan, tegninger og dokumentasjon om tiltakets plassering slik den er utført.
- For tiltak som krever uavhengig kontroll skal det foreligge dokumentasjon på for utført sluttkontroll, jf. Plan- og bygningsloven § 24-2.

Klagerett:
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

En slik klage kan føre til at avgjørelsen blir omgjort. Kommunen er ikke ansvarlig for tap som tiltakshaver måtte lide ved en slik omgjøring.

Ved senere henvendelse vedrørende saken, vennligst oppgi referansenummer 2016/1474.

Med vennlig hilsen

Sigrid Birkelund
Byggesaksbehandler
Direkte innvalg: 77 58 80 48
sigrid.birkelund@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Likelydende brev sendt til:

BETONGSERVICE AS	Industrivegen 24	9152	SØRKJOSEN
AVFALLSSERVICE AS	Hovedvegen 62	9152	SØRKJOSEN

Nordreisa kommune
Utvikling

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 187/17

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
«REF»	2017/274-6	11500/2017	1942/29/1	29.11.2017

Ferdigattest gbnr 1942/61/1/1

FERDIGATTEST
Svar på anmodning om ferdigattest, jf pbl § 21-10
Vedtak hjemlet i delegasjonsreglement vedtatt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Byggested:	Áibmevárri	Gnr/Bnr:	61/1/1
Tiltakshaver: Org. nr.	STATNETT SF 962 986 633	Adresse:	Nydalen allé 33, 0484 OSLO
Ansvarlig søker: Org. nr.	MULTICONSULT ASA 910 253 158	Adresse:	Pb 1011, 9503 ALTA
Tiltakets art:	Nytt bygg- ikke boligformål- under 70 m^2 Rivning av bygg	Bruksareal:	54 m^2
Byggetillatelse/Igangsettingstillatelse sak-dato Endringstillatelse av gitt byggetillatelse sak- dato		28/17- 09.03.2017 141/17- 18.09.2017	

VEDTAK:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 21-10 gis ferdigattesten i henhold til ferdigmelding datert 29.11.2017 fra ansvarlig søker for oppført driftshytte, samt nedrevent hytte i området.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 80 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Saksutredning/begrunnelse for vedtaket:
I innsendte sluttdokumentasjonen og erklæring om ferdigstillelse er det bekreftet av ansvarlig søker/ tiltakshaver at tiltaket er utført i samsvar med tillatelsen og bestemmelser i eller i medhold av plan og bygningsloven jf. Pbl 2008 § 21-10. Ved søknad om ferdigattest har ansvarlig søker bekreftet at tilstrekkelig dokumentasjon som grunnlag for driftsfasen er overført til byggverkets eier.

Innlevert dokumentasjon:

- Der det kreves gjennomføringsplan er denne vedlagt søknad om ferdigattest, jf. Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) § 5-3.
- Der det kreves avfallsplan eller miljøsaneringsbeskrivelse, jf. Byggteknisk forskrift § 9-6 og § 9-7, skal sluttrapport som dokumenterer faktisk disponering av avfallet er denne vedlagt søknad om ferdigattest
- Dersom det er foretatt justeringer i forhold til tillatelsen som ikke krever endringssøknad, skal søker ha sendt dette senest ved ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse sende oppdatert situasjonsplan, tegninger og dokumentasjon om tiltakets plassering slik den er utført.
- For tiltak som krever uavhengig kontroll skal det foreligge dokumentasjon på for utført sluttkontroll, jf. Plan- og bygningsloven § 24-2.

Klagerett:
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

En slik klage kan føre til at avgjørelsen blir omgjort. Kommunen er ikke ansvarlig for tap som tiltakshaver måtte lide ved en slik omgjøring.

Ved senere henvendelse vedrørende saken, vennligst oppgi referansenummer 2017/274.

Med vennlig hilsen

Sigrid Birkelund
Byggesaksbehandler
Direkte innvalg: 77 58 80 48
sigrid.birkelund@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Likelydende brev sendt til:

MULTICONSULT ASA	Postboks 1011	9503	ALTA
STATNETT SF	Postboks 4904 Nydalen	0423	OSLO

Nordreisa kommune
Utvikling

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 204/17

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
«REF»	2017/415-10	12323/2017	1942/57/72	19.12.2017

Ferdigattest gnr bnr 1942/57/72

FERDIGATTEST
Svar på anmodning om ferdigattest, jf pbl § 21-10
Vedtak hjemlet i delegasjonsreglement vedtatt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Byggested:	Storengveien 69	Gnr/Bnr:	57/72
Tiltakshaver:	Børt- Erik og Karin Kristoffersen	Adresse:	Bærsletta 9, 9151 STORSLETT
Ansvarlig søker: Org. nr.	BETONGSERVICE AS 944 896 600	Adresse:	Industrivegen 24, 9152 SØRKJOSEN
Tiltakets art:	Nytt bygg- boligformål- over 70 m^2	Bruksareal:	135 m^2 + 142 m^2
Byggetillatelse/Igangsettingstillatelse sak-dato Endringstillatelse av gitt byggetillatelse sak- dato		70/17 23.05.2017 131/17 04.09.2017	

VEDTAK:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 21-10 gis ferdigattesten i henhold til ferdigmelding datert 18.12.2017 fra ansvarlig søker for oppført enebolig, samt lagerbygg til oppbevaring av sesongutstyr til virksomhet BEK MASKIN AS.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 80 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Saksutredning/begrunnelse for vedtaket:
I innsendte sluttdokumentasjonen og erklæring om ferdigstillelse er det bekreftet av ansvarlig søker/ tiltakshaver at tiltaket er utført i samsvar med tillatelsen og bestemmelser i eller i medhold av plan og bygningsloven jf. Pbl 2008 § 21-10. Ved søknad om ferdigattest har ansvarlig søker bekreftet at tilstrekkelig dokumentasjon som grunnlag for driftsfasen er overført til byggverkets eier.

Innlevert dokumentasjon:

- Der det kreves gjennomføringsplan er denne vedlagt søknad om ferdigattest, jf. Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) § 5-3.
- Der det kreves avfallsplan eller miljøsaneringsbeskrivelse, jf. Byggteknisk forskrift § 9-6 og § 9-7, skal sluttrapport som dokumenterer faktisk disponering av avfallet er denne vedlagt søknad om ferdigattest
- Dersom det er foretatt justeringer i forhold til tillatelsen som ikke krever endringssøknad, skal søker ha sendt dette senest ved ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse sende oppdatert situasjonsplan, tegninger og dokumentasjon om tiltakets plassering slik den er utført.
- For tiltak som krever uavhengig kontroll skal det foreligge dokumentasjon på for utført sluttkontroll, jf. Plan- og bygningsloven § 24-2.

Klagerett:
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

En slik klage kan føre til at avgjørelsen blir omgjort. Kommunen er ikke ansvarlig for tap som tiltakshaver måtte lide ved en slik omgjøring.

Ved senere henvendelse vedrørende saken, vennligst oppgi referansenummer 2017/415.

Med vennlig hilsen

Sigrid Birkelund
Byggesaksbehandler
Direkte innvalg: 77 58 80 48
sigrid.birkelund@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Likelydende brev sendt til:

BETONGSERVICE AS	Industrivegen 24	9152	SØRKJOSEN
Børt-Erik Kristoffersen	Bærsletta 9	9151	STORSLETT

Nordreisa kommune
Utvikling

Halvard Åsmund Salamonsen
Hjalmar Johansens Gate 312 C
9007 Tromsø

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 203/17

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/1426-3	12316/2017	1942/81/46	19.12.2017

Ferdigattest hytte 1942/81/46

FERDIGATTEST
Svar på anmodning om ferdigattest, jf pbl § 21-10
Vedtak hjemlet i delegasjonsreglement vedtatt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Byggested:	Vest- Uløyveien 503	Gnr/Bnr:	81/46
Tiltakshaver og ansvarlig søker:	Halvard og Solveig Salamonsen	Adresse:	Hjalmar Johansens Gate 312 C, 9007 Tromsø
Tiltakets art:	Nytt bygg- boligformål- over 70 m^2	Bruksareal:	108 m^2
Byggetillatelse/Igangsettingstillatelse sak-dato		70/10 10.06.2010	

VEDTAK:

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 21-10 gis ferdigattesten i henhold til ferdigmelding datert 05.12.2017 fra ansvarlig søker for oppført hytte på gnr bnr 81/46.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 80 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Saksutredning/begrunnelse for vedtaket:
I innsendte sluttdokumentasjonen og erklæring om ferdigstillelse er det bekreftet av ansvarlig søker/ tiltakshaver at tiltaket er utført i samsvar med tillatelsen og bestemmelser i eller i medhold av plan og bygningsloven jf. Pbl 2008 § 21-10. Ved søknad om ferdigattest har ansvarlig søker bekreftet at tilstrekkelig dokumentasjon som grunnlag for driftsfasen er overført til byggverkets eier.

Innlevert dokumentasjon:

- Der det kreves gjennomføringsplan er denne vedlagt søknad om ferdigattest, jf. Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) § 5-3.
- Der det kreves avfallsplan eller miljøsaneringsbeskrivelse, jf. Byggteknisk forskrift § 9-6 og § 9-7, skal sluttrapport som dokumenterer faktisk disponering av avfallet er denne vedlagt søknad om ferdigattest
- Dersom det er foretatt justeringer i forhold til tillatelsen som ikke krever endringssøknad, skal søker ha sendt dette senest ved ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse sende oppdatert situasjonsplan, tegninger og dokumentasjon om tiltakets plassering slik den er utført.
- For tiltak som krever uavhengig kontroll skal det foreligge dokumentasjon på for utført sluttkontroll, jf. Plan- og bygningsloven § 24-2.

Klagerett:
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

En slik klage kan føre til at avgjørelsen blir omgjort. Kommunen er ikke ansvarlig for tap som tiltakshaver måtte lide ved en slik omgjøring.

Ved senere henvendelse vedrørende saken, vennligst oppgi referansenummer 2017/1426.

Med vennlig hilsen

Sigrid Birkelund
Byggesaksbehandler
Direkte innvalg: 77 58 80 48
sigrid.birkelund@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Samferdsels- og miljøetaten

Alle kommunene i Troms
(25 postmottak)

Vår ref.:	**Saksbehandler**:	**Arkiv**:	
17/13652-4	Marius Chramer	122N00 SAKSARKIV	
Løpenr.:	**Tlf. dir.innvalg**:	**Deres ref.**:	**Dato**:
77957/17	77 78 81 54		20.12.2017

HANDLINGSPLAN FOR FYLKESVEG 2018-21
HØRINGSDOKUMENT OG VIDERE PROSESS

Vi viser til vedtatt regional transportplan for Troms 2018-21 og berammet handlingsplan for fylkesveg for perioden 2018-21. Et høringsdokument er nå utarbeidet fra Samferdsels- og miljøetaten og sendes med dette som vedlegg til kommunene i Troms til uttalelse. Høringsforslaget er derfor administrasjonens forslag for prioriteringer i perioden 2018-2021.

Fylkestinget har gjennom vedtatt Regional Transportplan for Troms (2018-2029) vedtatt strategier som prioriterer drift og vedlikehold av vegnettet foran investeringer og store prosjekter.

Forslag til handlingsplan er utarbeidet med bakgrunn i Fylkesrådets forslag til økonomiplan for 2018-2021. Fylkestingets vedtak for økonomiplanen er vedlagt.

Med de knappe økonomiske rammene som er tilgjengelige til fylkesvegformål i årene som kommer, og usikkerheten knyttet til størrelsen på og eventuell videreføring av den særskilte tildelingen til fornying av fylkesvegene, er det ikke mulig å øke låneopptaket for investering i fylkesvegprosjekt ut over de lånene som tas opp i 2018 og 2019 for å ferdigstille igangsatte prosjekter.

Det anbefales at det ikke blir igangsatt nye store fylkesvegprosjekter som medfører låneopptak i planperioden. De ressurser som er tilgjengelige i perioden prioriteres til arbeidet med sikkerhetsoppgradering av tunneler og bruer, samt tiltak på eksisterende vegnett for å hente inn vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegen. Investeringstiltakene som anbefales må finansieres innenfor rammen av tilgjengelige fornyingsmidler.

Høringsfrist er 2. februar 2018.

Handlingsplanen skal til behandling hos Fylkesrådet 20. februar 2018 etter innstilling fra Fylkesråden (etter høringsfristen). Fylkestinget vil behandle endelig forslag til handlingsplan mellom 13.—15. mars 2018.

Besøksadresse
Strandveien 13
Postadresse
Postboks 6600, 9296 TROMSØ

Telefon
77 78 80 00
Epost mottak
postmottak@tromsfylke.no

Bankgiro
4700 04 00064
Internettadresse
www.tromsfylke.no

Org.nr.
864870732

Fylkesråd for samferdsel og miljø ønsker å arrangere et høringsmøte med kommuner m.fl. den 18. januar på Fylkeshuset i Tromsø. Vi kommer tilbake med egen møteinnkalling.

Med vennlig hilsen

Bjørn Kavli

Samferdselssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Vedlegg:
1. Høringsdokument: «Handlingsplan for fylkesveger i Troms 2018-21»
2. Vedtatt Regional transportplan 2018-29.
3. Rapport fra Statens vegvesen, mai 2017: «Fylkesvegtunneler i Troms – tilstand og utfordringer».
4. Saksprotokoll fra Fylkestingsbehandling av utvalgssak 106/17: «Budsjett 2018/Økonomiplan 2018-21 Troms fylkeskommune.

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Handlingsplan for fylkesveger i Troms 2018-21 – Høringsdokument

Administrativt forslag med høringsfrist 2. februar 2018

Innhold

1. Innledning 2
2. Mål og strategier i Regional transportplan 2018-29 2
3. Økonomiske rammer og handlingsrom 6
4. Drift og vedlikehold 12
5. Skredsikring 13
6. Fylkesvegtunneler 20
7. Fylkesvegbroer 22
8. Større fylkesvegprosjekt 23
9. Fornyingsmidler 26
10. Fergekaier 28
11. Trafikksikkerhet, gange og sykkel 29
12. Planlegging og grunnerverv 32
13. Bypakker 33
14. Intelligente transportsystemer 35

1. Innledning

Troms Fylkeskommune har gjennom regional planstrategi vedtatt å utarbeide Regional transportplan for Troms 2018-2029. Planprogrammet ble vedtatt av fylkesrådet i mars 2017. Regional transportplan ble endelig vedtatt av Fylkestinget i oktober 2017.

Handlingsplanen for fylkesveg (dette dokumentet) er gjennomføringsplanen for fylkesveg i Regional transportplan. Handlingsplan for kollektivtransport vil bli utarbeidet i løpet av 2018 og mål, strategi og tiltak for kollektivtransporten i Troms er derfor ikke direkte omtalt i dette dokumentet.

Handlingsprogrammet viser en prioritert rekkefølge på prosjekter med kostnader. Dette skal vurderes rullert hvert år. Økonomiplanen vedtas hvert år, og setter en finansieringsramme for de prioriterte prosjektene fordelt på 4-års perioden.

Stortinget har besluttet en regionreform som vil gjelde fra 2020. Reformen innebærer reduksjon fra 19 til 11 fylker. Troms og Finnmark fylkeskommuner vil legges ned og ett nytt fylke vil dannes under nytt navn.

Ny fylkesinndeling er ment å legge til rette for en styrket samfunnsutviklerrolle for fylkeskommunene for bedre å bli i stand til å fremme innbyggernes og næringslivets interesser overfor nasjonale myndigheter. Dette innebærer at vår regionale transportplan for 2018-29 vil måtte rulleres og samordnes med Finnmark sine transportplaner i 2019. Det vil bli opp til en fellesnemd å ta beslutningene om videre planprosess.

Ny fylkeskommunal oppgaveportefølje; som ansvar for statlige fiskerihavner, evt. regionale flyruter med mer, vil måtte inngå i slik plansamordning og rullering.

Statens vegvesens regionale (sams) vegadministrasjon med ansvar for planlegging og drift av fylkesveger skal også overføres til regionalt folkevalgt nivå. Utredning om økonomiske, administrative og oppgavemessige konsekvenser mv. av vedtaket pågår og det er p.t usikkert hvordan dette vil innvirke på de regionale transportplanprosessene.

2. Mål og strategier i Regional transportplan 2018-29

Troms fylkeskommune har vedtatt følgende mål og hovedstrategier for Regional transportplan:

Mål – Fylkesveg

1. Fylkesvegnettet skal være trafikksikkert og ha god fremkommelighet for alle trafikanter. Rammen til drift- og vedlikehold på fylkesvegene må ha et nivå som gjør det mulig å stanse veksten i forfallet.
2. Høytrafikkerte fylkesveger og viktige strekninger for næringstransport skal ha god framkommelighet og tilstrekkelig helårsdrift. Skredsikring og fjerning av flaskehalser må prioriteres for å bedre framkommelighet og næringslivets konkurransekraft.

3. Sikre et tilgjengelig fylkesvegnett og unngå vegbrudd og stenging, gjennom å prioritere opprusting av bruer og tunneler, samt sikring av utsatte punkt og redusere flaskehalser.
4. På fylkesvegnettet i Troms skal det ikke forekomme trafikkulykker med drepte og hardt skadde.

Troms fylkeskommune legger til grunn en investeringsstrategi som prioriterer vedlikehold og utbedring av fylkesvegnettet fremfor investering i nye veglenker (Vedlikehold- og utbedringsstrategi). Dette gir mulighet for å stanse etterslep, prioritere tunnelsikkerhet og bruvedlikehold.

Mål	**Strategier - fylkesveg**
1	Prioritere vedlikehold av dagens vegnett, fremfor investering i nye større prosjekt. Høytrafikkerte fylkesveger og fylkesveger innenfor «**Kyst til markedsstrategien**» prioriteres. Vedlikehold av og reinvestering i eksisterende vegnett skal prioriteres slik at vegkapitalen ikke forringes. Nye store veginvesteringer skal vurderes opp mot effekten og nytten en tilsvarende innsats vil ha på strekningsvise utbedringer.
1	Arbeide for øke rammene for drift og vedlikehold av fylkesveg, samt etablering av nasjonal satsing for å ta igjen forfall på fylkesvegnettet
1	Behovet for investeringer i nye store prosjekter må vurderes ut fra de kapitalkostnader det enkelte prosjekt vil belaste driftsrammen med.
2	Prioritere oppgradering av fylkesvegtunnelene i henhold til krav om tunnelsikkerhet med sikte på frist i 2025. Plan for utbedring av tunneler skal oppdateres, med kostnadsbilde og fremdrift.
1	Tydelig vegeier som sikrer god kontrakt- og økonomistyring, med et oversiktlig kontraktsregime.
2	Investeringer på veg skal snus mot tiltak som må utføres i forhold til standardkrav og regelverk, punktutbedring, tilrettelegging for trafikksikkerhet, kollektivtransport, gang og sykkel
3	Prioritere punktutbedring og redusere flaskehalser for å styrke næringstransportens fremkommelighet på viktige strekninger, i tråd med politisk strategi «Fra kyst til marked». Videreføre strekningsmessige forfalls- og utbedringsprosjekt.
4	Styrke innsatsen på trafikksikkerhet i Troms fylkes trafikksikkerhetsutvalg og å evaluere virkninger av trafikksikkerhetstiltak
2	Fokus på uttesting og ta i bruk ny teknologi og intelligent trafikkstyring (ITS) der det kan gi god effekt.
3	For å møte nåværende og kommende klima- og miljøutfordringer må man prioritere utbedring og sikring av vegkropp. Dette innebærer en prioritering av tiltak på drenering og grøfter
3	Prioritere skredsikringstiltak ut fra oppdaterte risikovurderinger fra Statens vegvesen samt sikring av viktige «kyst til marked» korridorer.
3	Ha et økt fokus på å vurdere alternative (aktive) skredsikringstiltak på egnede strekninger /skredpunkt.
2	Det er behov for å gjennomføre en strategisk og overordnet mulighetsstudie, eller en konseptvalgutredning (KVU) for å se på muligheter for regionforstørring og innkorting av avstander på det overordna vegnettet i Troms.

Mål– Aktiv transport:

1. Hovedmål i nasjonal gåstrategi: Det skal være attraktivt å gå for alle. Målet innebærer at alle grupper i befolkningen skal oppleve at det er attraktivt å gå, og at det er lagt til rette for at de kan gå mer i hverdagen. Flere skal gå mer.
2. Sykkelstrategiens hovedmål: Flere skal sykle oftere. Sykling skal bli en mer trafikksikker transportform gjennom infrastrukturtiltak. Mål for sykkelandel i byene: Mellom 10-20 % innen 2030 fra dagens 4-5%. Mål for sykkelandel i distriktene: Gjennomsnittlig sykkelandel på 6 % innen 2030.
3. Bedre trafikksikkerhet og trygghet for gående og syklende langs skoleveg på fylkesvegnettet.

Strategier:
Forholdene for gående og syklende langs skolevegene på fylkesvegene kartlegges.
Arbeidet med tilrettelegging og for å være pådrivere for aktiv transport styrkes. Forhold for gående og syklende må ivaretas i all planlegging.
Vinterdriften skal ha et fokus på god fremkommelighet for gående og syklende

Strategi – Godsterminaler og maritim transport

Troms fylkeskommune skal legge til rette for at fylket har effektive godsterminaler og maritim transport som gir regionale logistikkmessige konkurransefortrinn og bidrar til å virkeliggjøre «det grønne skiftet»

Strategi:
Legge til rette for mer effektive godsterminaler og gode helhetlige koplinger mellom veg, bane og sjøtransporten
Støtte transportløsninger som bidrar til å overføre fylkets økende godsmengder fra veg til sjø

Mål og strategi – Transport og utslipp i Troms

Troms fylkeskommune skal legge til rette for bruk av lav- og nullutslippstrafikk i fylket.

Det skal være lav og nullutslippskollektivtransport i Troms innen 2030.

Gradvis innføring av null og lavutslipp. Innfasing må sees opp mot tilgjengelige økonomiske rammer og nasjonale krav.

Strategi:
Krav om at miljøvennlige alternativ skal vurderes ved kjøp av kollektivtransport tjenester.
Krav om lav – nullutslippstransport og miljøregnskap skal vurderes ved kjøp av varer og tjenester
Legge til rette for at andre kan benytte lav – nullutslipps drivstoff-påfyllingsstasjoner som fylket har initiert.

Strategi – ITS-løsninger i Troms

Troms fylkeskommune skal legge til rette for å avdekke og implementere praktiske ITS-løsninger og ny smart-teknologi i fylket

Strategi:
Legge til rette for økt kunnskap om ITS-løsninger i fylket gjennom samarbeid, utredning og informasjonsspredning
Legge til rette for at andre kan benytte ITS-løsninger som fylkeskommunen har initiert eller bidratt til realiseringen av

Strategi– Statlig transportnett:

Aktiv påvirkning av statlige aktører og relevante nasjonale samferdselsrelaterte prosesser.

Strategier:
Styrke påvirkningsarbeidet opp mot nasjonale og statlige premissleverandører for å forbedre våre rammebetingelser
Legge til grunn vår «fra kyst til marked»-strategi i vår påvirkerrolle og samordne oss med nordnorske fylkeskommuner når relevant
Prioritere prosjekter som binder regioner sammen og sikrer utvikling av effektive transportkorridorer mot nasjonale og internasjonale markeder
Aktiv deltakelse i KVU vegtilknytning Troms
Arbeide for en realisering av jernbanetilknytning til Troms som kan møte ytterligere økte behov for miljøvennlig og effektiv næringstransport
Arbeide for å forsterke flytilbudet i Troms, beholde våre lufthavner og dimensjonere flyplassinfrastrukturen ut fra behov i befolkningen og næringslivet
Arbeide for at det offentlige vegnettet skal være sikret mot skred innen 2030.
Bidra til at staten styrker rammen for drift- og vedlikehold på dagens statlige infrastruktur bør prioriteres foran nyinvesteringer.
Arbeide for at nye statlige investeringer i planperioden 2018-29 rettes mot å fjerne kritiske flaskehalser.

3. Økonomiske rammer og handlingsrom

Fylkestinget har gjennom vedtatt Regional Transportplan for Troms (2018-2029) vedtatt strategier som prioriterer drift og vedlikehold av vegnettet foran investeringer og store prosjekter.

Med de knappe økonomiske rammene som er tilgjengelige til fylkesvegformål i årene som kommer, og usikkerheten knyttet til størrelsen på og eventuell videreføring av den særskilte tildelingen til fornying av fylkesvegene, er det ikke mulig å øke låneopptaket for investering i fylkesvegprosjekt ut over de lånene som tas opp i 2018 og 2019 for å ferdigstille igangsatte prosjekter.

Det anbefales at det ikke blir igangsatt nye store fylkesvegprosjekter som medfører låneopptak i planperioden. De ressurser som er tilgjengelige i perioden prioriteres til arbeidet med sikkerhetsoppgradering av tunneler og bruer, samt tiltak på eksisterende vegnett for å hente inn vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegen. Investeringstiltakene som anbefales må finansieres innenfor rammen av tilgjengelige fornyingsmidler.

Som det framgår av økonomiplan 2018-2021 er de økonomiske rammene for fylkesvegområdet svært knappe og under stort press i årene som kommer. Stadig økende kapitalutgifter, økende avdragsbelastning knyttet til rentekompensasjonslån og økende lånegjeld knyttet til fylkesvegene, medfører at rammen til drift og vedlikehold av fylkesvegnettet krymper raskt.

Kostnadene knyttet til de faste driftskontraktene er i 2018 budsjettert med 308 mill kr, og det er budsjettert med 194 mill kr til vedlikehold av tekniske installasjoner som bruer, fergekaier og tunneler, dekkelegging og innhenting av vedlikeholdsmessig etterslep. Total ca 572 mill kr (eks mva).

Denne rammen inkluderer de særskilte fordelingene som fastsettes i Statsbudsjettet fra år til år til innhenting av etterslep og oppfyllelse av tunnelsikkerhetsforskriften. Dette er midler som man ikke nødvendigvis kan påregne at man vil få i årene som kommer, eller at eventuelle bevilgninger vil ligge på dagens nivå. Eksempelvis er midlene til oppfylling av tunnelsikkerhetsforskriften ikke foreslått videreført etter 2019.

Ettersom kapitalkostnader knyttet til lån til fylkesveginvesteringer dekkes innenfor fylkesvegrammen, vil det å fortsette med nye store låneopptak i løpet av kort tid ha redusert driftsrammen til kun å inneholde de faste driftskontraktene.

I vurderingen som er gjort av de økonomiske rammene til fylkesvegen i Troms i perioden 2018-2023 er det ikke tatt stilling til hvilke prosjekter som eventuelt kommer på hvilke tidspunkter. Vurderingene er gjort i forhold til hvilken økning i lånebelastning fylkeskommunen og fylkesvegrammen kan tåle.

Skredsikringsmidler påvirker ikke fylkeskommunens langsiktige handlingsrom direkte. Budsjett/forbruk det enkelte år skal i utgangspunktet ikke overstige tildeling. Dersom prosjekter blir dyrere enn budsjettert kan fylkeskommunen risikere å måtte dekke merkostnaden, jfr retningslinjene for bruk av midlene. Det kan bli aktuelt med låneopptak av fremdriftshensyn.

Det er også tatt som et utgangspunkt at kostnadene knyttet til de faste driftskontraktene må videreføres minimum på samme nivå som i 2018. Det er derfor lagt til grunn en kostnad til disse kontraktene (i 2018-kroner) på 308 mill kr (ekskl mva) per år i planperioden.

I budsjettet for 2018 er rammen til øvrig vedlikehold på 40 mill kr (ekskl mva) per år, inkludert en ramme på 0,8 mill kr til trafikksikkerhetstiltak.

For å ivareta trafikksikkerheten, særlig på de høyest trafikkerte vegene, er det nødvendig å ha en viss minimumsramme til dekkelegging hvert år. Slitasje på vegdekket vil over tid medføre økt spordybde og økende sannsynlighet for at trafikkuhell kan inntreffe som følge av tilstanden til vegdekket. I budsjettet for 2018 er rammen til dekkelegging i utgangspunktet på 44 mill kr (ekskl mva), men økes til 65 mill kr (ekskl mva) ved å overføre fra midlene som tildeles til fornying/innhenting av etterslep. I gjeldende periode har dekkeleggingsrammen blitt redusert fra 107 mill kr. i 2015 til 77 mill kr i 2017 (eks mva). Redusert ramme til dekkelegging gir raskt dårligere vegstandard og økt forfall.

I tillegg dekkes kapitalkostnader knyttet til lån tatt opp til investeringer i fylkesveg innenfor rammen til drift og vedlikehold.

Tekst	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Avdrag	30 807 800	45 361 400	56 448 200	61 342 300	70 049 800	78 335 000
Renter	28 081 400	35 401 000	40 600 500	41 854 400	40 075 900	37 839 100
Sum utgifter	58 889 200	80 762 400	97 048 700	103 196 700	110 125 700	116 174 100
Rentekompensasjon	-8 904 000	-8 567 000	-8 210 000	-7 780 000	-7 255 000	-6 658 000
Tilskudd Harstad kommune	-9 973 400	-10 222 700	-10 478 300	-10 740 200	-11 008 700	-11283 900
Fergeavløsningstilskudd		-14 744 000	-15 112 000	-15 490 000	-15 877 000	-16 274 000
Netto utgift	40 011 800	47 228 700	63 248 400	69 186 500	75 985 000	81 958 200

Det er tatt utgangspunkt i de kapitalkostnadene som framgår av fylkesrådets forslag til økonomiplan 2018-2021. Her inngår ikke byggekostnader for Langsundforbindelsen eller andre prosjekter, ut over det som ferdigstilles i 2018. (Bjarkøyforbindelsen ligger inne med sluttfinansiering i 2019).

Det anbefales å legge til grunn følgende minimumsrammer:

Drift, faste kontrakter	308 mill kr (2018)
Vedlikehold	49 mill kr (2018)
Dekkelegging	44 mill kr (2018)

Dette gir en binding på drifts- og vedlikeholdsrammen på 401 mill kr per år. I tillegg kommer bindingen i form av renter og avdrag på lån som er tatt opp. Bindingene i form av renter og avdrag øker i perioden 2018-2021, først og fremst på grunn av at avdrag på rentekompensasjonslånene påløper med stadig større beløp. I 2018 utgjør avdragene på rentekompensasjonslån til sammen 20 mill kr, men øker til 49 mill kr i 2021, og når toppunktet fra 2023 med 62 mill kr i avdrag per år.

For fylkesvegplanperioden 2018-2023 gir dette følgende fordeling av rammen til drift og vedlikehold:

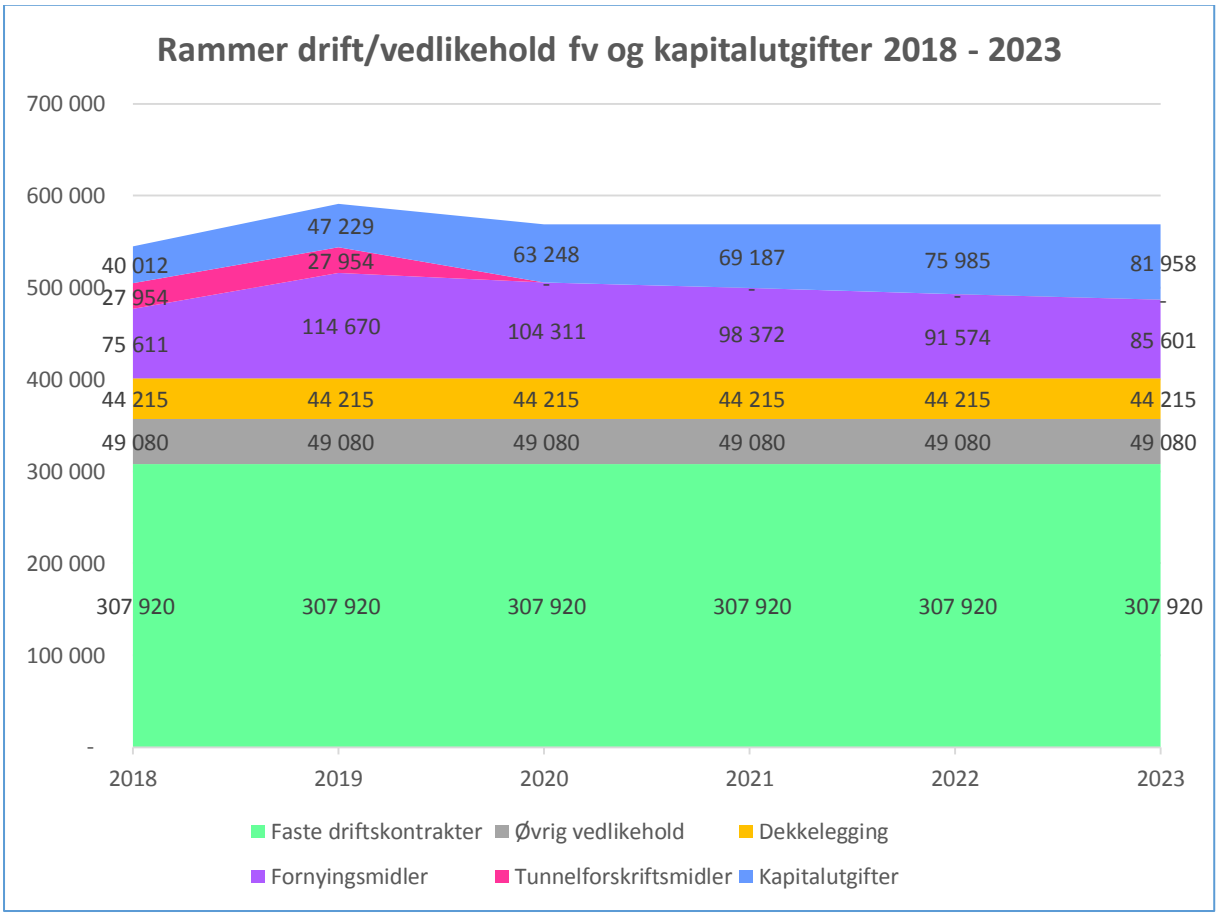

Det som kan framstå som en økning i rammen fra 2018 til 2019 skyldes at fornyingsmidler som i 2018 er foreslått overført til investeringsbudsjettet, fra og med 2019 er tilbakeført til drifts- og vedlikeholdsrammen. Videre er det gjort en forutsetning om at bevilgningen til å innfri tunnelsikkerhetsforskriften forsvinner fra og med 2020.

Når man skal vurdere hvilket økonomisk handlingsrom fylkeskommunen har i planperioden 2018-2021, vil det ikke være tilstrekkelig å se på den økonomiske rammen i denne 4-års perioden isolert sett. De prosjekter som igangsettes og de lån som tas opp i denne planperioden, vil ha konsekvenser for det økonomiske handlingsrommet i veldig mange år framover.

Lån til investeringer i fylkesvegprosjekter tas opp med en nedbetalingstid på 40 år. Prosjekter som delfinansieres med fergeavløsningsmidler vil også ha en 40-års tidshorisont, forutsatt at fergeavløsningsmidlene blir utbetalt over en så lang periode. Selv med en utbetalingsperiode på 15 år for fergeavløsningsmidler, vil slike prosjekter ha økonomiske konsekvenser som strekker seg langt ut over denne planperioden.

Kapitalkostnader

I 2017 dekker Samferdsels- og miljøetaten kapitalkostnader (renter og avdrag) på lån tatt opp til fylkesveginvesteringer på ca 40 mill kr. Med prosjekter som ferdigstilles i løpet av 2018, inkludert Bjarkøyforbindelsene, øker kapitalkostnaden til ca 82 mill kr i 2023. Fram mot 2030 vil kapitalkostnadene fortsette å øke på grunn av lån som allerede er tatt opp.

Ved utgangen av 2021[1] vil Troms fylkeskommune ha en samlet lånegjeld knyttet til fylkesvegprosjekt på til sammen ca 1,7 mrd kr. Dette betyr at fylkeskommunen er svært sårbar for endringer i rentenivået. Med denne lånegjelden vil en renteøkning på 0,25%-poeng, medføre at rentekostnader som skal dekkes innenfor rammen til fylkesveg, øker med litt over 4 mill kr per år.

Rentekompensasjonslån

Ordningen ble innført fra 2010. I perioden 2010-2014 har Troms fylkeskommune fullt ut benyttet en låneramme innenfor denne ordningen på 100 mill. kr per år. Totalt låneopptak på 500 mill. kr. Lånene har en avdragsfri periode på 5 år, og betales deretter ned over 15 år. Dette betyr at rentekompensasjonslånene som er tatt opp i perioden 2010 -2014 medfører 6,67 mill. kr i årlig avdrag for hvert lån.

Fra 2015 ble rammen for lån innenfor rentekompensasjonsordningen økt til 143,9 mill. kr per år, og det er tatt opp 412 mill kr i lån innenfor ordningen i perioden 2015-2017. Også disse lånene nedbetales over 15 år, etter en avdragsfri periode på 5 år, og medfører en økning i kapitalutgiftene på 9,59 mill. kr per år for hvert av lånene.

I sum har Troms fylkeskommune tatt opp lån på til sammen 912 mill. kr innenfor ordningen i perioden 2010 – 2017. Mindreforbruk og merinntekter innenfor samferdselssektoren de siste årene har medført at man har kunnet betale ned en del av disse lånene raskere enn forutsatt. Ved utgangen av 2017 vil det, etter ekstraordinære nedbetalinger, gjenstå ca 780 mill kr av rentekompensasjonslånene.

Avdrag:

Utviklingen i avdrag for rentekompensasjonslån er som følger:

		Avdrag (mill kr)																					
	Lån (mill kr)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
RK lån 2010	100	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67							
RK lån 2011	100		6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67						
RK lån 2012	100			6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67					
RK lån 2013	100				6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67				
RK lån 2014	100					6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67	6,67			
		6,67	**13,3**	**20**	**26,7**	**33,4**	**33,4**	**33,4**	**33,4**	**33,4**	**33,4**	**33,4**	**33,4**	**33,4**	**33,4**	**33,4**	**26,7**	**20**	**13,3**	**6,67**	**0**	**0**	**0**
RK lån 2015	143,9						9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59		
RK lån 2016	143,9							9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	
RK lån 2017	143,9								9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59	9,59
		0	**0**	**0**	**0**	**0**	**9,59**	**19,2**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**28,8**	**19,2**	**9,59**
		6,67	**13,3**	**20**	**26,7**	**33,4**	**42,9**	**52,5**	**62,1**	**62,1**	**62,1**	**62,1**	**62,1**	**62,1**	**62,1**	**62,1**	**55,5**	**48,8**	**42,1**	**35,4**	**28,8**	**19,2**	**9,59**

Den høyeste belastningen av avdrag blir i perioden 2023-2030, da det skal betales 62,1 mill. kr i avdrag hvert år.

Rentekostnader:

Fra og med 2018 kan det ikke tas opp nye lån innenfor rentekompensasjonsordningen da ordningen opphører. Kompensasjonen for deler av rentekostnaden på allerede opptatte lån videreføres. I 2018, iht. Statsbudsjettet, kompenseres fylkeskommunen for en rentekostnad på

[1] Basert på økonomiplan 2018-2021. Her er det ikke lagt inn nye, store fylkesvegprosjekt etter 2018.

1% på den samlede lånegjelden som gjenstår innenfor ordningen. Faktisk rentekostnad på denne låneporteføljen ligger på ca. 2,3%.

Ved utgangen av 2017 vil Troms fylkeskommune ha igjen å betale ned ca 780 mill. kr av rentekompensasjonslånene.

Av rentekostnadene knyttet til disse lånene, forventes rentekompensasjonen også framover å dekke mindre enn halvparten av den faktiske rentekostnaden.

Fergeavløsningsmidler

Nye retningslinjer for ordningen med fergeavløsningsmidler framgår av Kommuneproposisjonen for 2018. I retningslinjene for ordningen framgår det bl.a. at det maksimale beløpet som kan utbetales i fergeavløsningsmidler er prosjektets byggekostnad ekskl mva, bompenger og andre finansieringsbidrag. Fergeavløsningsmidler kan ikke benyttes til å betale renter på lån tatt opp for å finansiere byggingen av prosjektet. Videre blir fergeavløsningsmidlene beregnet basert på hva fylkeskommunen taper i overføringer i inntektssystemet når et fergesamband legges ned og/eller kortes inn, korrigert for den meroverføringen i inntektssystemet som følger av økte drifts og vedlikeholdskostnader til ny veg.

Inntektssystemets beregningsmodell for rammetilskudd til fergedriften endres fra 2018, slik at tilskuddet per samband blir mer i tråd med den faktiske netto kostnaden ved å drifte sambandet. I 2016 og 2017 har overføringene knyttet til fergedriften vært basert på et fastsatt beløp per fylkesvegsamband.

Fergeavløsningsmidlene skal beregnes for en periode på 40 år, som også er den utbetalingsperioden for fergeavløsningsmidlene som legges til grunn. Kommunal og moderniseringsdepartementet fastsetter lengden på utbetalingsperioden i behandlingen av den enkelte søknad.

Kapitalkostnader - Bjarkøyforbindelsene

Prosjektet hadde byggestart høsten 2014 og forventes ferdigstilt i 2018. Jfr. brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (25.4.2017) kan Bjarkøyforbindelsene motta inntil 923 mill kr i fergeavløsningsmidler[2].

Dersom utbetalingen av fergeavløsningsmidler til dette prosjektet skjer over en periode på 40 år, vil det påløpe en rentekostnad på ca. 608 mill. kr som må dekkes av fylkeskommunen. Basert på at lån til bygging av Bjarkøyforbindelsene nedbetales som et serielån, vil det i de første 15 årene fergeavløsningsmidler utbetales være et misforhold mellom størrelsen på det årlige avdraget (21,2 mill. kr) og fergeavløsningsmidlene (14,7 mill i 2019 som øker til 20,8 mill. i 2033). Differansen mellom avdragets størrelse og faktisk mottatte fergeavløsningsmidler må dekkes av fylkeskommunen.

[2] Det må bemerkes at det i KMD sin beregning av maksimalt beløp for fergeavløsningsmidler ikke er gjort fradrag for Departementets bidrag på 24,3 mill kr i 2014 og Harstad kommune sitt bidrag på 135 mill kr, slik at reelt maksimalt beløp fra fergeavløsningsmidler er 848,7 mill kr.

(mill kr)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Avdrag	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2	21,2
-Fergeavløsningsmidler	-14,7	-15,1	-15,5	-15,9	-16,3	-16,7	-17,1	-17,5	-17,9	-18,4	-18,9	-19,3	-19,8	-20,3	-20,8
+Renter	21,1	20,5	24,0	23,4	22,8	22,1	21,5	24,3	23,6	22,8	22,1	21,4	23,6	22,7	21,9
= kostnad for TFK	**27,6**	**26,6**	**29,7**	**28,7**	**27,7**	**26,6**	**25,6**	**28,0**	**26,9**	**25,6**	**24,4**	**23,3**	**25,0**	**23,6**	**22,3**

*Renteberegningen er basert på 2,5% rente 2019-2020, 3% rente 2021-2025, 3,5% rente 2026-2030, 4,0% rente 2031- .

Nye fergeavløsningsprosjekter

På samme måte som for Bjarkøyforbindelsene vil alle nye fergeavløsningsprosjekter medføre store kapitalkostnader som må dekkes av fylkeskommunen. Først og fremst er det rentekostnadene som må dekkes, men også for de øvrige fergeavløsningsprosjektene vil det i starten av den perioden fergeavløsningsmidlene utbetales være et misforhold mellom avdragenes størrelse og det man mottar i fergeavløsningsmidler hvert år.

Den nye beregningsmåten for fergeavløsningsmidler som innføres fra og med 2018 betyr at prosjekter som Langsundforbindelsen, Ullsfjordforbindelsen og Arnøyforbindelsen vil få svært andre finansieringskalkyler enn det som tidligere har vært lagt til grunn. Samtidig viser det seg at den anslåtte økningen i drifts og vedlikeholdskostnader av slike prosjekter, har vært dramatisk underestimert. For Bjarkøyforbindelsen ble det f.eks. lagt til grunn at tunnel, bruer og ny veg ville medføre økte drifts- og vedlikeholdskostnader på 2,5 mill kr (2014-kroner). Av brevet fra KMD (25.4.17) framgår det at beregnet drifts- og vedlikeholdsbehov for tunnel, bruer og ny veg (iht MOTIV) er på 7,432 mill kr (2017-kroner).

Økningen i kompensasjon for økte drifts- og vedlikeholdskostnader medfører at det blir et mindre beløp igjen til fergeavløsningsmidler. Samtidig legges beregningen av fergetilskudd for det enkelte samband til grunn ved beregning av fergeavløsningsmidler fra og med 2018. Dette vil bety at det beløpet man tar utgangspunkt i ved beregningen vil være mer i tråd med den faktiske netto kostnaden ved å drifte sambandet.

Denne omleggingen av beregningsmodellene medfører at det, i de fleste tilfeller, blir mindre i fergeavløsningsmidler per prosjekt, og at fylkeskommunens kostnader knyttet til slike prosjekt blir større enn det som tidligere er lagt til grunn. Det er derfor ikke rom for å dekke ytterligere låneopptak til disse prosjektene innenfor rammen til samferdsel.

4. Drift og vedlikehold

Fylkestinget har gjennom vedtatt Regional Transportplan for Troms (2018-2029) som et mål at; Fylkesvegnettet skal være trafikksikkert og ha god fremkommelighet for alle trafikanter. Rammen til drift og vedlikehold på fylkesvegene må ha et nivå som gjør det mulig å stanse veksten i forfallet.

Dette betyr at den økonomiske rammen til drift og vedlikehold av fylkesvegene minimum må opprettholdes på det nivå som er foreslått for 2018. Midler som tilføres til fornying av fylkesvegnettet anbefales i sin helhet prioriteres til dekkelegging/dekkefornying, opprusting av eksisterende veger og tiltak for å sikre framkommelighet og trafikksikkerhet.

Ser man bort fra midler til fornying av fylkesvegnettet og midler til å oppfylle tunnelsikkerhetsforskriften, har Troms fylkeskommune en ramme til drift og vedlikehold av fylkesvegnettet (inkludert kapitalkostnader) på 441 mill kr (ekskl mva) i 2018. Kapitalkostnadene utgjør 40 mill kr av dette, slik at den reelle rammen til drift og vedlikehold er på 401 mill kr (ekskl mva).

I tabell E-fk i «Grønt hefte 2018» framgår det at beregnet behov til drift og vedlikehold av fylkesvegnettet i Troms er 489 mill kr (ekskl mva) (611 mill kr inkl mva) per år.

Av reduksjonen i samferdselsrammen med 37 mill kr fra 2017 til 2020, som følge av nytt inntektssystem, skal fylkesvegrammen reduseres med 18 mill kr. I tillegg øker kapitalkostnadene som dekkes innenfor fylkesvegrammen med 42 mill kr fra 2018 til 2023. I sum en reduksjon i fylkesvegrammen med 60 mill kr i forhold til rammen i 2018.

Dette medfører at tilgjengelig ramme til drift og vedlikehold[3] av fylkesvegene i Troms reduseres fra 401 mill kr i 2018 til 341 mill kr i 2023. Dette vil medføre at forfallet på fylkesvegnettet i Troms vil øke i årene som kommer.

Budsjettet for 2018 legger opp til å bruke ca 20 mill kr av tildelingen på 143 mill kr til fornying av fylkesvegene, til dekkelegging. I tillegg overføres ca 90 mill kr til ulike investeringsprosjekter, 24 mill kr brukes til sikkerhetsoppgradering av tunneler og resterende 9 mill kr fordeles mellom vedlikehold og andre mindre fornyingstiltak.

Liste over driftskontraktene

- 1909 Hinnøy (2015-2020): 197 km fylkesveg og ca 13 km fylkes g-/s-veg.
- 1808 Narvik (2012-2018): 268,5 km fylkesveg og ca 2,7 km fylkes g-/s-veg.
- 1813 Evenes (2013-2018): 114 km fylkesveg.
- 1810-02 Vesterålen Øst (2015-2021): 24,5 km fylkesveg. Byggherrestyrt kontrakt.
- 1908 Indre Troms: 668 km fylkesveg og 27 km g/s-veg.
- 1905 Tromsø: 552 km fylkesveg og 20 km g/s-veg.
- 1906 Lyngen: 287 km fylkesveg og 5,2 km g/s-veg.
- 1907 Nord-Troms: 293 km fylkesveg og 2,5 km g/s veg.
- 1903 Senja: 515 km fylkesveg og 17 km g/s-veg.

[3] Eksklusiv midler til fornying og tunnelsikkerhet

Veglys
Eierskap for veglysanlegg langs fylkesvegene er kartlagt. En del veglys driftes av kommunene. Anleggene er bygget av kommunen eller private på strekninger der det etter vegnormalen ikke er krav til veglys, eller der vegnormalens krav er oppfylt men vegeier ikke har prioritert bygging. Det foreligger for det meste avtaler der kommunene har mottatt tilskudd for bygging av veglys, mot at kommunene drifter veglysene. (Behovet er ofte et resultat av kommunens utbyggingsmønster, eller at trafikken på fylkesveien har endret seg). Anleggene er ofte i dårlig stand og tilfredsstiller ikke dagens krav med hensyn på lysnivå, type stolper m.v.

Mange kommuner ber om at anleggene overtas av Troms fylkeskommune. Fylkeskommunen kan imidlertid ikke overta anlegg som ikke oppfyller gjeldende krav til utforming og funksjon, og det vil være svært kostbart å oppgradere veglysene med sikte på overtakelse. Troms fylkeskommune foreslår derfor at anleggene forblir kommunale.

Dersom Troms fylkeskommune foretar utbedringer langs vegnett det det er krav om veglys, bør oppgradering av veglys være en del av prosjektet så de kan overtas. Mange anlegg som fylkeskommunen selv eier er også av en slik standard at det er behov for oppgradering. Utgangspunktet bør derfor blant annet være at ulykkessituasjonen er grunnlag for prioritering av hvilke anlegg (både kommunale/fylkeskommunale) som bør oppgraderes.

Dersom fylkeskommunen overtar ansvaret der det ikke er et krav etter vegnormalen, vil konsekvensene være at lysene slukkes. Dette vil også bli resultatet om kommunen slutter å drifte der de har ansvaret i dag.

5. Skredsikring

Samferdselsdepartementet har fastsatt fylkesvis fordeling av planleggingsrammen til tilskuddsprogrammet for skredsikring på fylkesvegnettet i perioden 2018 – 23. I brev fra Statens vegvesen stadfestes det at Troms fylkeskommune får fordelt 466 millioner kroner i 6-årsperioden. Inkl. mva utgjør dette ca. 550 millioner kroner.

Fylkeskommunen bes utarbeide et forslag til prioritering av skredsikringstiltak på fylkesvegnettet innenfor planleggingsrammen, i prioritert rekkefølge og med marginalprosjekter innenfor +/ - 20 pst. For hvert tiltak skal det gis en nærmere beskrivelse av tiltaket, med opplysninger om blant annet planstatus, aktuelt tidspunkt for anleggsstart/ gjennomføring og kostnadsoverslag. I tillegg skal det gis en begrunnelse for prioriteringene. Fylkeskommunens frist for å utarbeide forslag er 20.12.17.

Troms fylke er skredutsatt og sliter med store utfordringer for å sikre personer og transporter langs vegene våre fra å bli rammet. I desember 2015 fremla Statens vegvesen rapporten «Skredsikringsbehov for riks- og fylkesveg. Nordland – Troms – Finnmark». Rapporten viser med tydelighet i hvilket stort omfang vi er utsatt for skredfare langs vegene – spesielt på fylkesvegene.

Rapporten viser i detalj alle skredpunkter hvor det er foreslått sikringstiltak. Prosjektene/skredpunktene har en kostnadsusikkerhet på 40 % og i tillegg ekstra usikkerhet for prosjekt hvor man ikke har gjort grunnundersøkelser.

Det er benyttet en skredfaktormodell som tar for seg 6 faktorer:

- Trafikkmengdefaktor vekting: 20%
- Skredfarefaktor vekting: 20%
- Omkjøringsfaktor vekting: 15%
- Stengningsfaktor vekting:15%
- Skredfarestengningsfaktor vekting: 10%
- Naboskredfaktor vekting: 10%

Ut fra forholdet til det aktuelle skredpunkt/strekning gis hver faktor verdi mellom 0 og 10 og vektes deretter med angitt vekttall. Skredfaktor fremkommer med å summere faktorer. Basert på skredfaktoren deles prosjektene inn i kategoriene lav (0-2,49), middels (2,5 – 3,49) og høy (3,5-9).

Skredsikringsbehovet - Prosjektportefølje Troms

	Fv Troms		**Rv Troms**	
	Antall	**Kostnad**	**Antall**	**Kostnad**
Høy	12	1 606	3	447
Middels	55	3 815	8	555[4]
SUM	67	5 421	11	1 002

Tabell 1: Skredpunkt og kostnader (2015-kroner) i Troms

Prosjektporteføljen i Troms viser at vi på middels og høy skredfaktor har 11 riksvegprosjekter og hele 67 fylkesvegprosjekter som trenger skredsikring. Til sammen er kostnaden på langt over 6,4 milliarder kroner. I tillegg er kostnadsbildet svært usikkert og betydelig. Å påregne 40 prosents tillegg er fornuftig. Det tilsvarer et totalbilde på rundt 9 milliarder. Av dette ca. 7, 5 milliarder på fylkesveger i Troms.

Fylkestinget har i sitt innspill til NTP-forslag (sak 16/1512-33) krevd at det offentlige vegnettet skal være sikret mot skred innen 2030. Dette ble tydeliggjort i Fylkestingets vedtak i sak om «Skredsikringsbehov i Troms» (Utvalgssak 95/16) hvor Fylkestinget i utgangspunktet la til grunn risikovurderingen fra Statens vegvesen i rapport fra 2015 i sin skredsikringsprioritering. I tillegg ønsket Fylkestinget å hensynta sikring av viktige «kyst til marked» korridorer og muligheter for alternative skredsikringstiltak. Fylkestinget har varslet at det ville ta stilling en endelig prioriteringsplan for skredsikring i Troms etter at skredsikringsrammen er klar i 2017.

Følgende prinsipper er lagt til grunn for prioriteringsarbeidet:

[4] For flere skredpunkt med middels skredfaktor på riksveg Troms er ikke kostnad oppgitt og dermed ikke med i totalsum

Fylkeskommunene er ansvarlige for finansiering av prioriterte prosjekter, inkludert dekning av eventuelle kostnadsøkninger. Det tilskuddet som Statenes vegvesen forvalter gis eksklusiv merverdiavgift. Dette innebærer at den merverdiavgiftkompensasjon som fylkeskommunen får knyttet til slike prosjekter nyttes til finansiering av skredsikringstiltak. Det kan prioriteres midler til å dekke fylkeskommunale bevilgninger til skredsikrings -prosjekter som allerede er startet opp/gjennomført. Fylkeskommunene har anledning til å foreta omprioriteringer innenfor tildelte statlige rammer, forutsatt at midlene benyttes til skredsikringstiltak.

Skjevfordeling av skredsikringsmidler nasjonalt

Statens vegvesen har laget anbefaling til Samferdselsdepartementet om å bruke skredfaktor som hovedprinsipp for fordeling av tilskudd til skredsikring på fylkesveg. Dette prinsippet er lagt til grunn for fordelingen, som de mener dette gir en mest mulig objektiv fordeling mellom fylkene. De foreslår at fordelingen skjer med utgangspunkt i høy og middels skredfaktor.

Fordeling etter høy og middels skredfaktor, mener vegvesenet, gir en noe bedre geografisk fordeling enn fordeling etter kun høy skredfaktor. De viser til at fordeling etter høy skredfaktor kan føre til at enkelte fylkeskommuner gjennomfører prosjekter med middels skredfaktorslik at de ved neste rullering av NTP/handlingsprogram sitter med samme grunnlag for fordelingen.

Utfordringen for fylkeskommuner som Troms og Sogn og Fjordane er at vi kommer svært dårlig fra denne fordelingsnøkkelen på grunn av at kostnadene per skredpunkt på høy og middels skredfaktor i snitt er svært mye høyere enn i resten av landet. Dette gjør at de fylkene med størst utfordringer får for lite midler til å løse sine utfordringer.

Troms fylkeskommune har nasjonalt rundt 11 prosent av skredpunktene med høy og middels skredfaktor, men disse 11 % utgjør 20,27 prosent av de nasjonale kostnadene. Vi er foreslått tildelt 466 millioner av 4559 millioner nasjonalt (eks. mva). Det tilsvarer 10,22 % av midlene.

Fordelingen gir med andre ord ingen objektiv fordeling, men en skjevfordeling av midlene nasjonalt. Regioner med svært kostbare enkeltprosjekter på høy og middels ramme forfordeles og gis et begrenset handlingsrom fra staten. Troms fylkeskommune gis for eksempel ingen mulighet for å fullføre utbygging av de mest kostbare skredsikringstiltak gitt programmets årlige bevilgningsrammer. Utfordringen forsterkes gitt usikkerheten i kostnadsvurderinger fra flere år tilbake. En igangsetting av de mest kostbare skredsikringstiltakene vil også fortrenge andre skredsikringsprosjekt gjennom hele NTP-perioden.

Operasjonalisering av strategier – Regional transportplan

I ny regional transportplan for 2018-29, vedtatt av Fylkestinget i oktober i år, er prioriteringen eksplisitt under strategier – fylkesveg: «Prioritere skredsikringstiltak ut fra oppdaterte risikovurderinger fra Statens vegvesen, samt sikring av viktige «kyst til marked» korridorer. I tillegg: «Ha et økt fokus på å vurdere alternative (aktive) skredsikringstiltak på egnede strekninger/ skredpunkt.

Fylkestinget ønsker å prioritere prosjekter som binder regioner sammen og sikrer utvikling av effektive transportkorridorer mot nasjonale og internasjonale markeder.

Hovedkorridorene i strategien («fra kyst til marked») er E6, E8 samt «Hålogalandsvegen»; Rv 85/E 10/Rv 83. Av øvrige viktige strekninger i denne sammenhengen kan nevnes deler av Fv. 825 Gratangen og Fv. 848/Fv84/Fv851 Ibestad/Salangen. Våre mest sentrale fylkesveg-strekninger til de viktigste sjømatbedriftene på Senja Fv 861/Fv 862/fv277 og Skjervøy Fv. 866 inngår i strategien.

Strategiene og økonomisk handlingsrom

Jfr. brev fra Statens vegvesen 26.10.2017 er det lagt til grunn en ramme til skredsikring på fylkesveger i Troms på 466 mill. kroner for perioden 2018-2023.

Tilskuddet til skredsikring på fylkesveg gis ekskl. mva. og det er lagt inn som en forutsetning at fylkene benytter mva-kompensasjon knyttet til prosjektene som en del av finansieringen. Mva utgjør erfaringsmessig ca. 18% på investeringsprosjekter, med bakgrunn i at deler av kostnadene (grunnerverv, planlegging o.a.) er fritatt for mva.

Inklusive mva utgjør rammen for perioden 2018-2023 ca. 550 mill. kroner.

En gjennomgang av rapportene om skredsikringsbehovet for fylkesveger i alle 5 vegregionen viser at det på landsbasis er snakk om totalt 605 skredpunkter med høy og middels skredfaktor. Kostnadsoverslagene viser et samlet behov på 26 750 mill. kroner i 2015.

I forslaget til fordeling av den nasjonale rammen for perioden 2018-2023 er det tatt utgangspunkt i en pro rata fordeling mellom fylkene basert på antallet skredpunkter med høy og middels skredfaktor. Dette skulle tilsi at Troms skal ha en andel av den totale rammen 11,07%, eller 505 mill. kroner (eks mva).

Ser man derimot på kostnadsoverslagene for hvert fylke, og hva den relative andelen av anslått kostnad for utbedring utgjør, burde Troms hatt en andel på 20,27% av den samlede rammen (5421/26750). Dette tilsvarer at Troms for perioden 2018-2023 ville fått en ramme til skredsikring av fylkesvegene på 924 mill. kroner (ekskl. mva).

Av rapporten «Skredsikringsbehov for riks og fylkesveg i Nordland, Troms og Finnmark», framgår det et samlet investeringsbehov for skredsikring av fylkesveger i Troms (skredpunkter med høy og middels skredfaktor) på 5 421 mill. kroner (2015-kroner).

Den foreslåtte rammen til Troms i 6-års perioden utgjør rett i overkant av 10% av behovet for å utbedre de skredpunktene som hadde kostnadsanslag i rapporten fra 2015.

Flere av de prosjektene som har et kostnadsanslag i rapporten fra 2015, vil ha en kostnad som langt overstiger den rammen som nå er foreslått for de neste 6 årene. Eksempelvis Fv. 347 Singla I-IV med et anslag på 740 mill. kroner, Fv. 87 Røstvollan – Rødbergan med et anslag på 620 mill. kroner og Fv. 277 Husa med et anslag på 670 mill. kroner.

I tillegg tar vi med oss bindinger inn i neste periode i form av skredsikringen av Fv. 243 Røyrnesbukt som vil ha oppstart i 2017. Dette prosjektet har et kostnadsanslag på 120 mill. kr, hvorav 114,8 mill. kroner skal bevilges i 2018 og 2019.

Med bakgrunn i Regional Transportplan for Troms 2018-2029 som ble vedtatt i Fylkestinget i oktober 2017, prioriteres skredsikringsprosjekter i henhold til de vedtatte strategier der man

skal prioritere viktige «kyst-til-marked» korridorer og punktutbedringer for å redusere flaskehalser for næringstransport.

Prioritering – skredsikring

Strategier og økonomisk handlingsrom gir oss følgende fordeling av skredsikringsmidler på fylkesvegnettet i 6-årsperioden 2018-23:

Beløp inkl mva

Prioritering	Prosjekt (vegnr og vegnavn)	**Restbehov/ Totalkost.**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2018-2023**	**Restbehov etter 2023**
1.	Fv 243 Røyrnesbukt	95/102	47,0	30,0	18,0				95,0	
2.	Fv 293 Holmbuktura (varslingsanlegg)	4,7/5,7	3,7	1,0					4,7	
3.	Fv 868 Pollfjelltunnelen sør (skredoverbygg)	140/140			40,0	100,0			140,0	
4.	Fv 2 Aunfjellet	10/10	10,0						10,0	
5.	Fv 848 Segelstein	25/25					25,0		25,0	
6.	Fjellskjæringer		10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	60,0	
7.	Aktiv skredkontroll egnede veger		2,0	8,0	5,0	5,0	5,0	5,0	30,0	
8.	Fv 347 Arnøya	35/35			35,0				35,0	
9.	Fv 348/349 Aktiv skredkontroll	10/10		10,0					10,0	
10.	Fv 83 Målneset	4/4	4,0						4,0	
11.	Fv 825 Strætelia	20/20		20,0					20,0	
12.	Fv 53 Åsland	20/20			20,0				20,0	
13.	Fv 232 Bløtkakesvingen	10/10					10,0		10,0	
14.	Fv 862 Bratthesttunnelen, øst	15/15						15,0	15,0	
15.	Fv 862 Ersfjord-Steinfjord (Tungeneset)	6/6	6,0						6,0	
16.	Fv 862 Svarthollatunnelen, vest	20/20						20,0	20,0	
17.	Reserve/uforutsett/kostnadsøkninger		8,0	8,0	9,0	12,0	9,0	5,0	51,0	
18.	Fv 57 Grøtfjorden	300/300(700/700)						100,0	100,0	200/600
19.	Fv 829 Nødsfjellet	20/20			20,0				20,0	
	SUM EKSKL MARGINALLISTE		**90,7**	**87,0**	**137,0**	**127,0**	**59,0**	**55,0**	**555,7**	
	SUM INKL MARGINALLISTE		**90,7**	**87,0**	**157,0**	**127,0**	**59,0**	**155,0**	**675,7**	

Innenfor den foreslåtte rammen for perioden er fylkene også bedt om å komme med forslag til en marginalliste +/- 20%, merket gult i tabellen.

Kort omtale av de enkelte prosjekter

- **Fv. 243 Røyrnesbukt:** Tiltaket inngår i Torskenpakken og består av bygging av fjordkryssing i Sifjordbotn for å unngå snøskredfarlige områder. Reguleringsplan er vedtatt og prosjektet fikk oppstartsbevilgning i 2017. Kostnadsanslaget er 120 mill. kroner og planlagt ferdigstillelse er i 2020.

- **Fv. 93 Holmbuktura, varslingsanlegg:** I 2016 startet et testprosjekt med radarvarsling for skred i Holmbuktura. Andre og siste testsesong blir vinteren 2017/2018. I løpet av våren 2017 har man konkludert med at rekkevidden er god og at radaren sannsynligvis egner seg godt som lavkostnadssikring i Holmbuktura.

- **Fv. 858 Pollfjelltunnelen sør, skredoverbygg:** Prosjektet omfatter ca. 250 meter skredoverbygg utenfor eksiterende tunnel.

- **Fv 2 Aunfjellet, fjellskjæring:** Ulike tiltak – ny geologkartlegging legges til grunn

- **Fv. 848 Segelstein, sikring av eksisterende skjæring:** Dette prosjektet må før oppstart ses i sammenheng med løsning for utbedringstiltak/ny vegtrase på strekningen Fv 848 Sørvika – Sæter på Andørja (strekning på ca. 3,5 km). Mulige løsninger vil bli vurdert i forbindelse med rullering av handlingsplan for fylkesveg 2018-21 som behandles i mars 2018 av Fylkestinget. Kostnader er grovt estimert.

- **Fjellskjæringer – alle veger:** Langs fylkesvegene finnes det mange utfordrende fjellskjæringer som er lokalisert svært nært inntil kjørebanen. Disse representerer fare i forhold til påkjøringer, hindrer tilfredsstillende sikt gjennom kurver å påfører vegeier betydelige kostnader til årlig drift- og vedlikehold. Statens vegvesen har kartlagt fjellskjæringer i fylket som er sikthindrende og som medfører årlige/regelmessige drifts- og vedlikeholdsmessige utfordringer. Kartleggingen synliggjør et stort årlig behov (inntil 5 mill.) for investeringer for å utbedre og sikre utfordrende fjellskjæringer langs fylkesvegene.

- **Aktiv skredkontroll – egnede veger:** Fylkestinget har bedt Statens vegvesen utarbeide en oversikt over skredsikringsstrekninger og skredpunkter som er egnet for aktiv snøskredkontroll i fylket, innen 1. oktober 2018. Dette for at sak kan nå legges fram for Fylkestinget senest til neste års desembersamling. Vurderingen bør inneholde investeringsmessig kostnadsgevinst ved valg av alternative løsninger, drifts- og vedlikeholdskostnader samt restrisiko. Statens vegvesens arbeid med nedsprenging av snøskred tas over vedlikeholdsrammen til fylkeskommunen. Dette arbeidet fortsetter og intensiveres fra 2018.

- **Fv 347 Arnøya – Singla:** Kostnadene ved skredsikring av Singla i form av tunnel er så store at dette ikke vil la seg gjennomføre innenfor den rammen til skredsikring som er skissert for perioden 2018-2023. Prosjektet er på såkalt utredningsnivå med stor kostnadsusikkerhet. Størrelsen på skredsikringsprosjektet, som omtalt i Statens vegvesens rapport fra 2015, vil sannsynligvis utløse krav om konseptvalgsutredning (KVU) og etterfølgende kvalitetssikring - KS 1 og 2. Det er derfor aktuelt å se på alternative løsninger for å opprettholde framkommelighet på Fv. 347 i de periodene vegen stenges på grunn av ras eller rasfare ved Singla. Fylkeskommunen vil se på et bredt spekter av løsningsalternativer. Dette inkluderer aktiv snøskredkontroll og varsling mv., alternativ fergerute og kailøsning samt mulighet for å se på alternative traseløsninger utenom det skredfarlige området i Skardalen. Skjervøy kommune har signalisert at de er positive til å se på alternative trasevalg.

- **Fv. 83 Målneset:** Sikring av eksisterende skjæring

- **Fv. 825 Strætelia:** Sikring av eksisterende skjæring. Utsatt for stein- og isnedfall fra høye skjæringer. Vegen har tidligere blitt helt eller delvis stengt på grunn av steinsprang eller isnedfall. Vegen en viktig omkjøringsveg for E6 mellom Gratangsbotn og Bjerkvik ved stengning over Gratangseidet.

- **Fv 862 Ersfjord – Steinfjord (Tungeneset):** Det har vært nedfall av stein på parkeringsplassen ved nasjonal turistveg, Tungeneset. I fjellsiden ovenfor parkeringsplassen/rasteplassen er det avdekket flere løse steiner og blokker som antas å ha dårlig stabilitet og kan komme ned innen kort tid. Noen av disse er så store at om de løsner, vil de kunne få så høy hastighet at de med stor sannsynlighet vil treffe rasteplassen. Plikt til å sikre ihht. plan- og bygningsloven. Sikring med voll og/eller fanggjerde.

- **Fv. 53 Åslandet**: Bred grøft, voll, kulvert og utflytting av veg.

- **Fv. 232 Bløtkakesvingen**: Støtteforebygninger

- **Fv. 862 Bratthest-tunnelen, øst**: Fangvoll og fanggrøft

- **Fv. 348/349 Arnøya:** Skredvarsling/overvåking

- **Fv 862 Svarthollatunnelen, vest**: Fangmur og forlengelse av eksisterende portal

<u>Marginallisten (ca. 20% av ramme) uprioritert rekkefølge</u>

Fv. 57 Grøtfjord: Prosjektet innebærer kryssing av Grøtfjorden med bru. Forprosjekt ble utarbeidet i 2015 og inkluderer både skredsikring (300 mill. er anslag for skredsikring alene) og utbedring av vegen over fjellet (ca. 400 mill). Kombinert har dette et anslag på 700 millioner kroner, forutsatt høy samtidighetsgrad under utbygging. Forprosjekt utarbeidet. Forprosjektet konkluderer med at sikringen kan gjennomføres ved å bygge fjordkryssing. Det mest effektive

er at dette gjennomføres samtidig som stigning, bredde (møteplasser) og svinger utbedres over fjellet på grunn av behovet for masser til fjordkryssingen.

Fv 829 Nødsfjellet: Sikring av eksisterende skjæring. Viktig omkjøringsveg for E 10.

6. Fylkesvegtunneler

Strategi fra Regional transportplan 2018-29: «Prioritere oppgradering av fylkesvegtunnelene i henhold til krav om tunnelsikkerhet med sikte på frist innen 1.1. 2025. Plan for utbedring av tunneler skal oppdateres, med kostnadsbilde og fremdrift».

I juni 2017 fikk Fylkestinget til orientering rapport om tilstand og utfordringer på våre fylkesvegstunneler fra Statens vegvesen, mai 2017. Se vedlegg. Denne slår fast at målet om tunnelvedlikehold for godkjenning etter ny sikkerhetsforskrift innen utløpet av 2024, ikke vil nås uten en ekstraordinær satsing. **Årlig behov vil utgjøre mange hundre millioner kroner – tilsvarende nesten 0,5 milliarder hvert år fra 2018-25**.
Slik satsing er ikke Troms fylkeskommune, eller andre fylkeskommuner med mange fylkesvegtunneler satt i økonomisk stand til å håndtere fra Staten.

Vegdirektoratet er kontaktet angående dette der vår situasjonen ble redegjort for. Vegdirektoratet har også mottatt brev fra Sør-Trøndelag fylkeskommune der samme problemstilling er gjeldende, samt brev fra Samferdselsdepartementet som ber om en vurdering. Saken har vært oppe til diskusjon, men det er foreløpig ikke utgått noe svar Vegdirektoratet. Ut fra gitte signaler kan det likevel antas at det vil foreligge en redegjørelse fra Vegdirektoratet over ulike løsningsalternativer som må tas stilling til av Samferdselsdepartementet/Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Resultatet i denne saken ventes ha stor betydning for Troms. Vegdirektoratet er orientert om at Handlingsprogrammet for fylkesveger i Troms vedtas i mars 2018.

Det er økonomiske bindinger i perioden 2018 – 2021 for allerede igangsatte renoverings-og oppgraderingsprosjekt. Gjelder følgende prosjekt:

- **Fv 211 Bjørgatunnelen**
- **Fv 232 Sifjordura og Fv 243 Sifjordskaret**
  I disse tunnelene er arbeidene med oppgradering startet.
- **Fv 253 Skalandtunnellen**
  Skalandtunnelen er klargjort for oppgradering, både i forhold til konkurransegrunnlag og fysisk i tunnelen. Arbeidene måtte utsettes fordi kostnadene for de foranliggende tunnelen ble høyere enn først antatt. Den er dermed klar for å ta imot bevilgning.

Tunnelsikkerhetsforskriften setter setter i utgangspunktet krav om at tiltak i samsvar med forskriftene skal gjennomføres innen 2019. Troms fylkeskommune søkte om utsatt frist for gjennomføring av tiltak iht. Tunnelsikkerhetsforskriften. Til grunn for søknaden lå en framdriftsplan fordelt på år, som viste utbyggingsrekkefølge og framdrift. Denne planen er kalt en «Masterplan» for tunneler. «Masterplanen» er en anbefalt og godkjent rekkefølge for tiltak etter tunnelsikkerhetsforskriften. Planen er besluttet av Troms fylkeskommune som tiltaksrekkefølge, og er samtidig grunnlaget for godkjent søknad om forlenget frist til 1.1. 2025 med renovering av samtlige fylkesvegtunneler der Tunnelsikkerhetsforskriften legges til grunn (500 meter/ÅDT>300).

Tiltaksrekkefølgen i planen viser at neste to tunnel-renoveringsprosjekt er 1) Maursund (2126 m) og 2) Ibestad (3418 m). Begge er undersjøiske og med store investeringsbehov. Hver for seg vil renovering av de to tunnelene kunne «sprenge» årlige investeringsrammer i forhold til økonomiplanen for perioden. Låneopptak eller ekstraordinære bidrag vil være nødvendig for å realisere renovering av nevnte og resterende tunnel-infrastruktur innen 2025.

1) **Prosjekt Maursund** har gjennomgått en byggeplanprosess med flere alternative løsninger og tilhørende kostnadsvurderinger etter anslagsmetoden. Kostnadene for de ulike alternativene ligger mellom 380 og 510 mill kroner.

1b) Alternativ: Ny Maursundtunnel. Det er gjort et grovt estimat over kostnader for ny tunnel (jfr rapport Fylkesvegtunneler i Troms mai 2017). En evt ny Maursund tunnel vil kunne erstatte både Maursund og Kågen tunneler. En ny tunnel må i forhold til någjeldende krav planlegges/bygges med langt slakere stigning og blir følgelig lengre enn dagens Maursund tunnel. De to tunnelenes nærhet til hverandre (490 meter) innebærer at den ekstra lengden av ny Maursund tunnel på Skjervøysida vil kunne erstatte også dagens Kågen-tunnel.

Dette er svært overordna betraktninger. Statens vegvesen vil derfor gjennomføre en prosess for å komme fram til en anbefaling av alternativ.

2) **Prosjekt Ibestad**
- Utbedring i henhold til sikkerhetsforskriften ca. kr 350 mill.
Det er beregnet at tunnelen kan stenges helt en periode ved at det etableres en midlertidig fergeforbindelse mellom Breivoll og Sørvik. Eksisterende fergeleie på Breivoll kan benyttes og det etableres et tilsvarende midlertidig fergeleie på Sørvik. Dersom en ikke kan benytte en midlertidig fergeforbindelse må det påregnes at byggetid og kostnader må økes betydelig. Tiltaksplaner er foreløpig ikke godkjent, og det forutsettes at valgte løsninger kan gjennomføres.

3) Tunneler som i tillegg til forannevnte tunneler må oppgraderes ift. Tunnelsikkerhets-forskriften: Fv 862 Breivika-/Hansjordnes-tunnelen, Fv 862 Sentrumstangenten, Fv 862 Langnestunnelen, Fv 232 Kaperskar, Fv 863 Kvalsund, Fv 868 Pollfjell, Fv 862 Breitind, Fv 862 Geitskard, Fv 862 Steinfjord, Fv 866 Kågen, Fv 58 Sørskaret.

Ifølge «masterplanen» kommer følgende viktige tunneler etter Maursund og Ibestad:

- Fv 862 Breivikatunnelen (inkl. Hansjordnesbukta), Fv 862 Sentrumstangenten og Fv 862 Langnestunnelen

Her er prosjektering av ulike renoveringsalternativ i gang, og ventes ferdig i løpet av 2018. Statens vegvesen er bekymret for tilstanden på de elektrotekniske anleggene i bytunnelene i Tromsø. Dersom systemene i tunnelene kollapser, vil føre til en akutt stengning av bytunnelene. Det vil deretter være nødvendig med en omprioritering av utbedringene som er planlagt for andre tuneller.

4) Tunneler som p.t. bør oppgraderes (oppdaterte trafikktall avgjør bl.a)
- Fv 277 Fjellsenden, Fv 277 Riven, Fv 15 Toppen , Fv 275 Ørnfjord, Fv 275 Fjordgård, Fv 862 Otervik, Fv 294 Isberg, Fv 232 Grunnfarnes, Fv 347 Langfjorden.

7. Fylkesvegbroer

Det er stort forfall på mindre bruer. Disse bruene ble bygget i ei tid dag trafikken var en brøkdel av dagens trafikk. Kjøretøyene var også mindre og lettere og det var ikke tatt høyde for den typen trafikk og belastning vi i dag her på fylkesvegene.

	Anslag /Budsjett	Bevilget t.o.m. 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018-2021	2018-2023	Restbehov
Investeringsprosjekt finansiert med fornyingsmidler											
Fv 155 Skårvikelv bru	11 500		11 500						11 500	11 500	-
-mva komp			-1 940								
-overført fra drift(fornyingsmidler)			-9 560								
Fv 861 Elverland bru	13 000	1 000	12 000						12 000	12 000	-
-mva komp			-2 220								
-overført fra drift(fornyingsmidler)			-9 780								
Fv 862 Seterelv bru	15 000		1 000	14 000					15 000	15 000	-
-mva komp				-2 590							
-overført fra drift(fornyingsmidler)			-1 000	-11 410							
Fv 286 Bentsjord	15 000			1 000	14 000				15 000	15 000	-
-mva komp					-2 136						
-overført fra drift(fornyingsmidler)				-1 000	-11 864						
Fv 302 Rebbenesbotn bru	10 000			1 000	9 000				10 000	10 000	-
-mva komp					-1 373						
-overført fra drift(fornyingsmidler)				-1 000	-7 627						
Fv 862 Sandelv bru, Kattfjord	10 000			1 000	9 000				10 000	10 000	-
-mva komp					-1 373						
-overført fra drift(fornyingsmidler)				-1 000	-7 627						
Inspeksjoner alle bruer	100 000			20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000	100 000	-
-mva komp				-3 051	-3 051	-3 051	-3 051	-3 051			
-overført fra drift(fornyingsmidler)				-16 949	-16 949	-16 949	-16 949	-16 949			
Tyngre bruvedlikehold	300 000						50 000	50 000	50 000	100 000	200 000
-mva komp							-7 627	-7 627			
-overført fra drift(fornyingsmidler)							-42 373	-42 373			

Valgte fylkesvegbruer er prioritert etter skadegrad etter gjennomførte bruinspeksjoner. Det er også sett på sammenhengen om hvilken næring som er i nærheten, eks. industri og sjømatindustri hvor det generer tungbiltrafikk, noe som gir ekstra belastning på bruene.

Skadeomfanget på valgte bruer ligger på en skala fra 12B- 16B. 16B er den alvorligste skadegraden. Dette er skader med stor konsekvens for bæreevnen, spesielt korrigerte stålrørsbruer av eldre årgang. Utvasking og erosjonsskader under bruenes landkar er også en gjenganger. Det er funnet rom for å prioritert kun 6 bruer for i handlingsplanperioden med den bakgrunn som er beskrevet ovenfor, men vi har i tillegg flere ti-talls bruer innen samme skadeomfang:

- **Fv 155 Skårvikelv bru, Salangen:** Stor utvasking/ erosjonsskade under bruas landkar.
- **Fv 861 Elverland bru:** Elverland bru er i en slik forfatning at det ikke lenger er mulig eller lønnsomt å reparere skader. Det er bevilga penger til prosjektering i 2017 og prosjekteringen er starta.
- **Fv 862 Seterelv (Hvelv/Betong i fylling Kvaløya):** Vinger er sterkt forvitret, noe som fører til at fyllingen bak er ustabil. Betong og stål i selve brua er forvitret. Det anbefales at brua skiftes ut.
- **Fv 286 Bentsjord (Platebru/Betong Malangen):** Bom/ avskalling og synlig til dels sterkt korrodert armering på nedstrøms side uk plate, ca. 3m2. Det anbefales at brua skiftes ut.
- **Fv 302 Rebbenesbotn – (Bru i fylling/stålrør Rebbenesøy):** Korrodert sammenhengende hull i store deler av røret. Det anbefales at brua skiftes ut.

- **Fv 862 Sandelv (Platebru Kattfjord) -** Brua er sårbar for flom som følge av skader på vinger og bru. Det anbefales at brua skiftes ut.
- **Tiltak etter inspeksjoner:** Nødvendig tiltak etter utført bruinspeksjon og tilstandsrapport.

Tyngre bruvedlikehold

Det er stort forfall på de store bruene. Særlig gjelder dette korrosjons- og forvitringsskader på betong og stål. Det skal gjennomføres spesialinspeksjoner. Disse inspeksjonene vil avdekke konkrete behov og vil kunne ha betydning for prioriteringsrekkefølge og behov for midler.

Aktuelle bruer:

- **Fv 862 Tromsøbrua**
- **Fv 866 Skattørsundet bru**
- **Fv 848 Mjøsundbrua**
- **Fv 86 Gisundbrua**

8. Større fylkesvegprosjekt

Regional transportplan 2018-29 legger til grunn en investeringsstrategi som prioriterer vedlikehold og utbedring av fylkesvegnettet fremfor investering i nye veglenker (Vedlikehold- og utbedringsstrategi). Dette øker muligheten for å stanse etterslepet, prioritere tunnelsikkerhet og bruvedlikehold.

Vedlikehold- og utbedringsstrategien vil prioritere følgende:

- Stanse forfall på vegnettet
- Tunnel- og bru, høytrafikkerte fylkesveger, vedlikehold og opprettholdelse av standard
- «Fra kyst til markedstrategi» med punktutbedring og vedlikehold på viktige strekninger for næringstransport.
- Etter at påbegynte og kontraktfestete prosjekter er ferdigstilt, begrenses investeringstiltak til å oppfylle standardkrav, lov - og forskriftfestete behov, bompengepakke (avtaler), trafikksikkerhet og akutte tiltak for å hindre vegbrudd, samt skredsikring.

I det følgende vises det til 4 større fylkesvegprosjekter:

Investeringsprosjekter fylkesveg 2018-2023											
	Anslag /Budsjett	Bevilget t.o.m. 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018-2021	2018-2023	Restbehov
Store vegprosjekt											
Bjarkøyforbindelsene	1 200 000	775 000	300 000	125 000					425 000	425 000	-
-mva komp			-60 125	-18 500							
- lån			-239 075	-106 500							
-refusjoner			-800								
Langsundforbindelsen	1 000 000	34 355	5 000						5 000	5 000	960 645
-mva komp			-500								
- lån			-4 500								
-bompenger											
Langbakken	118 577	111 577	7 000						7 000	7 000	-
-mva komp			-1 295								
- lån			-5 705								
Fv 91 Breivikeidet bru - Hov	350 000	5 000							-	-	345 000
-mva komp											
lån											
-refusjon fra Staten											
	2 668 577	**925 932**	**312 000**	**125 000**	**-**	**-**	**-**	**-**	**437 000**	**437 000**	
MVA komp			-61 920	-18 500	-	-	-	-	-80 420	-80 420	
Lån			-249 280	-106 500	-	-	-	-	-355 780	-355 780	
Bompenger			-	-	-	-	-	-	-	-	
Refusjoner			-800	-	-	-	-	-	-800	-800	
Overført fra drift (TS)											
Overført fra drift (fornyingsmidler)											

Bjarkøyforbindelsene

Prosjektet innebærer etablering av tunnel mellom Grytøy og Bjarkøy, og sjøfylling/bruer mellom Grytøy og Sandsøy. Prosjektet hadde byggestart høsten 2014 med forventet ferdigstillelse november/desember 2018.

Prosjektet ligger litt etter fremdriftsplanen, men det er forutsatt at dette vil bli tatt igjen slik at det ikke vil bli noen forsinkelser i forhold til ferdigstillelsen. Hele prosjektet vurderes å kunne bli tatt i bruk samlet innen årsskiftet 2018/2019.

Kostnadsoverslaget er revidert i 2016 på bakgrunn av vanskelige grunnforhold med innlekkasje av vann i tunnelen, forsinkelser og krav til regularitet i fergeforbindelsen. Nytt kostnadsoverslag er på 1,167 mill. 2016-kroner med en innlagt usikkerhet på 7 prosent av styringsrammen. Ut fra dette budsjetteres det med 1,2 mrd. kroner til prosjektet, inkludert noe prisvekst i perioden. Dette er en økning av kostnadsanslaget på 238 mill. kroner i forhold til kostnadsramme godkjent i Fylkestingets sak 11/14.

Finansieringsoversikt

Budsjettår	Bevilgning	Mva-komp	Ref. SVV	Stats-tilskudd	Lån/felles-finansiering
Budsjett 2014 (planlegging 2010-2013)	9 854				9 854
Budsjett 2014	53 943	7 143		22 800	24 000
Budsjett 2015	300 740	57 025	715		243 000
Budsjett 2016	267 823	49 423	800		217 600
Budsjett 2017	142 640	26 505	800		116 135
Budsjett 2018	300 000	60 125	800		239 075
Budsjett 2019	125 000	18 500			106 500
Sum	1 200 000	218 721	3 115	22 800	956 164

Langbakken

Fv 866 Langbakken er en omlegging av veien fra Skattørsundet bru mot Skjervøy for å slake ut den bratteste delen av strekningen, og er særlig viktig for næringstransporten til og fra Skjervøy. Prosjektet omfatter bygging av 2900 meter med ny fylkesveg samt ny gang- og sykkelveg som skal tilpasses eksisterende fylkesveg i begge ender av planområdet. I tillegg skal det bygges parkeringsplass, stopplomme for ventende trafikk for kryssing av Skattørsundet bru samt stopplomme/utsiktspunkt inntil nyveien.

Prosjektet er igangsatt og var opprinnelig forventet fullført høsten 2017. På grunn av at entreprenør gikk konkurs ble det en stopp i arbeidet vinteren/våren 2017 og anbud for det resterende arbeidet måtte lyses ut. Ferdigstillelsen er derfor utsatt til sommeren 2018, men veien vil likevel bli tatt i bruk vinteren 2017/2018 – da uten asfaltdekke.
I tillegg har det vært en tvistesak angående deponering av masser. Denne er løst gjennom forlik og fylkesrådet godkjente i sak 167/17 ny kostnadsramme for byggingen med 116 mill. kroner, dvs. en økning på 13 mill. kroner. I tillegg kommer vel 2,5 mill. kroner til forutgående planlegging av prosjektet.
Fylkestinget godkjente tilleggsbevilgning til prosjektet på 6 mill. kroner i sak 83/17 og restbevilgning legges inn i budsjett 2018 med 7 mill. kroner.

Langsundforbindelsen

Prosjektet innebærer etablering av tunnel mellom Ringvassøya og Reinøya, utbedring og ny veg på Ringvassøya og Reinøya, samt nytt fergeleie i Sætervika nord på Reinøya. Fergeleiet i Sætervika skal betjene innkortet fergesamband Reinøy – Vannøy – Karlsøy.

Finansieringen av prosjektet vil bestå av flere elementer; bompenger, fergeavløsningsmidler, tilskudd fra Karlsøy kommune og fylkeskommunale investeringsmidler.

Prosjektet hadde en forventet oppstart våren 2016 med forventet ferdigstillelse i 2018, men i januar 2016 ble reguleringsplanen kjent ugyldig i Nord-Troms Tingrett. Rettstvist med reindriftsnæringen ble avklart i Høyesterett i november 2017, der Troms fylkeskommune fikk medhold.

Det vil bli lagt frem sak med nytt kostnadsoverslag og ny finansieringsplan, samt ekstern kvalitetssikring. Det er derfor foreslått 5 mill. kroner for 2018 til ekstern kvalitetssikring og planlegging.

Fv 91 Breivikeidet bru – Hov

I 2009 var det igangsatt bygging av ny Breivikeidet bru. Prosjektet ble finansiert av staten fordi dette var en del av riksvegnettet på dette tidspunktet. Arbeidene ble stoppet i 2010 fordi det oppsto problemer med ustabile grunnforhold under byggingen. Det ble som følge av dette besluttet at det ikke var aktuelt å fullføre prosjektet. Det ble etablert ei midlertidig bru på stedet som fortsatt er i bruk. Det er nå vedtatt reguleringsplan for ny veg på sørsida av Breivikelva. Når denne bygges kan den midlertidige brua fjernes. Dette er et prosjekt som må vurderes i perioden fordi den midlertidige brua bør fjernes. Det kan også være fare for utglidninger og akutte tiltak på strekningen. Det er i dag en midlertidig løsning for brua og det er behov for omlegging av strekningen også ut fra beredskapshensyn.

Siden dette er et prosjekt som tidligere var riksveg og at skaden skjedde i riksvegperioden, har det vært gitt signaler fra staten om at det kan være aktuelt å bidra med finansiering. Troms fylkeskommune vil starte en dialog med staten angående finansiering.

9. Fornyingsmidler

For perioden 2018-2021 er det i fylkesvegplanen lagt til grunn en samlet bevilgning av fornyingsmidler på 717,5 mill (2018-kroner). Dette tilsvarer en videreføring av bevilgningen for 2018 i hele 4-års perioden. I Nasjonal Transportplan 2018-2029 er det lagt til grunn en samlet bevilgning av fornyingsmidler og tunnelsikkerhetsmidler på i gjennomsnitt 1 300 mill kr per år. Dette er 306 mill kr mindre per år enn bevilgningen i 2017. Det må derfor forventes at rammen som fordeles mellom fylkene til fornying av fylkesvegene, vil bli redusert i årene som kommer.

En stor del av midlene, 319 mill kr, til fornying av fylkesvegene er foreslått overført til investeringsrammen. Utbedring av Fv 848, med totalt 207 mill til 3 ulike prosjekter. 61 mill er foreslått til utbedring av 6 bruer og større vedlikeholdstiltak på de største bruene. 17 mill til opprusting av deler av Fv 53 til 10-tonns aksellast og 34 mill til diverse tiltak i tunneler.

Investeringsprosjekter finansiert over fornyingsrammen:

	Anslag /Budsjett	Bevilget t.o.m. 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018-2021	2018-2023	Restbehov
Investeringsprosjekt finansiert med fornyingsmidler											
Fv 848 parsell 3 (Ura)	92 500	10 200	82 300						82 300	82 300	-
-mva komp			-12 848								
-overført fra drift(fornyingsmidler)			-69 452								
Fv 848 parsell 4(Ytre Forså)	62 000	-		2 000	60 000				62 000	62 000	-
-mva komp				-200	-9 153						
-overført fra drift(fornyingsmidler)				-1 800	-50 847						
Fv 848 Segelstein	270 000	-				100 000	90 000	80 000	100 000	270 000	-
-mva komp						-15 254	-13 729	-12 203			
-overført fra drift(fornyingsmidler)						-84 746	-76 271	-67 797			
Fv 155 Skårvikelv bru	11 500		11 500						11 500	11 500	-
-mva komp			-1 940								
-overført fra drift(fornyingsmidler)			-9 560								
Fv 861 Elverland bru	13 000	1 000	12 000						12 000	12 000	-
-mva komp			-2 220								
-overført fra drift(fornyingsmidler)			-9 780								
Fv 862 Seterelv bru	15 000		1 000	14 000					15 000	15 000	-
-mva komp				-2 590							
-overført fra drift(fornyingsmidler)			-1 000	-11 410							
Fv 286 Bentsjord	15 000			1 000	14 000				15 000	15 000	-
-mva komp					-2 136						
-overført fra drift(fornyingsmidler)				-1 000	-11 864						
Fv 302 Rebbenesbotn bru	10 000			1 000	9 000				10 000	10 000	-
-mva komp					-1 373						
-overført fra drift(fornyingsmidler)				-1 000	-7 627						
Fv 862 Sandelv bru, Kattfjord	10 000			1 000	9 000				10 000	10 000	-
-mva komp					-1 373						
-overført fra drift(fornyingsmidler)				-1 000	-7 627						
Fv 53, opprusting til 10-tonn	20 000			20 000					20 000	20 000	-
-mva komp				-3 051							
-overført fra drift(fornyingsmidler)				-16 949							
Bruer, tilltak etter inspeksjoner	80 000				20 000	20 000	20 000	20 000	60 000	80 000	-
-mva komp					-3 051	-3 051	-3 051	-3 051			
-overført fra drift(fornyingsmidler)					-16 949	-16 949	-16 949	-16 949			
Tyngre bruvedlikehold	300 000						50 000	50 000	50 000	100 000	200 000
-mva komp							-7 627	-7 627			
-overført fra drift(fornyingsmidler)							-42 373	-42 373			
	879 000	**11 200**	**106 800**	**39 000**	**112 000**	**120 000**	**160 000**	**150 000**	**377 800**	**687 800**	
MVA komp			-17 008	-5 841	-17 085	-18 305	-24 407	-22 881	-58 239	-105 527	
Lån											
Bompenger											
Refusjoner											
Overført fra drift (TS)											
Overført fra drift (fornyingsmidler)			-89 792	-33 159	-94 915	-101 695	-135 593	-127 119	-319 561	-582 273	

Nærmere omtale av prosjektene:

Fv 848 Godvika – Hamran, Ura (Parsell 3)

Prosjektet ble stoppet i 2017 på grunn av mangler ved opprinnelig prosjektering (avdekket i 3. partskontroll). Ny prosjektering er under utarbeidelse og forventet utlysning av konkurransegrunnlag er desember 2017 med oppstart og ferdigstillelse i 2018. Totalkostnad er ikke endret pr dags dato siden byggherreoverslag på ny løsning ikke er utarbeidet enda. Den skal foreligge i løpet av oktober 2017.

Fv 848 Godvika – Hamran, Ytre Forså (Parsell 4)

Strekningen Hamran - Ausa er på ca 1,6 km og utbedringen som planlegges er breddeutvidelse av vegen, ny bru over Storelva, utbedring av fjellskjæringer samt rørgate under vegen ved Storelv kraftstasjon.

Fv 848 Godvika – Hamran, Sørrollnes (Parsell 5)

Det planlegges breddeutvidelse av en strekning på ca 0,9 km. Prosjektet er foreløpig ikke tatt med i fylkesvegplanen.

Fv 848 Segelstein:

Arbeidet med reguleringsplan pågår og er planlagt ferdigstilt i 2018. Det er videre lagt til grunn at byggeplan utarbeides og man kan starte med grunnerverv i 2019/2020. Byggestart kan da bli i 2021.

På grunn av problematiske grunnforhold og stort behov for fjellsikring er det valgt alternativ med lang tunnel. Kostnadsdifferansen med dette alternativet er ubetydelig. Kostnadsanslag er fra tidlig stadium og er estimert til 253 mill Kr. Dersom grunnundersøkelsene tilsier at det må bygges lengere tunnel vil kostnadene øke.

Utbedring/utskifting bruer

Det er et stort vedlikeholdsmessig etterslep på flere av de mindre fylkesvegbruene. Med bruk av fornyingsmidler planlegges det oppgradering/utskifting av flere av disse bruene. Bruene er underdimensjonerte i forhold til den trafikkmengden og størrelse på kjøretøy som vi har i dag. Følgende bruer planlegges skiftet ut i planperioden (se nærmere omtale under kapittel om fylkesvegbruer i dette dokument):

- Fv 155 Skårvikelv
- Fv 861 Elverland
- Fv 862 Seterelv
- Fv 286 Bentsjord
- Fv 302 Rebbenesbotn
- Fv 862 Sandelv

I tillegg settes det av midler i perioden 2020-2021 for å kunne utføre diverse tiltak etter inspeksjon av bruene.

Fv 53 Opprusting til 10-tonns aksellast – Skjelnan til kryss til Tønsnes havn

Fv 53 er en viktig tilførselsvei til og fra den nye havneterminalen på Tønsnes, utenfor Tromsø. Strekningen på fv 53 fra Skjelnan til kryss Tønsnes havn er ikke bygget for den trafikkmengde eller antall tyngre kjøretøy som vil ha behov for å benytte vegen. Det legges derfor inn nødvendige midler til tiltak for bæreevneoppgraderinger slik at vegen kan åpnes for 10 tonns aksellast.

10. Fergekaier

For å opprettholde en hensiktsmessig fergedrift i perioden vil det være nødvendig å oppgradere enkelte fergekaier.

	Anslag /Budsjett	Bevilget t.o.m. 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018-2021	2018-2023	Restbehov
					Fergekaier						
Storstein fergekai	30 000	2 000			28 000				28 000	28 000	-
-mva komp					-4 271						
- lån					-23 729						
Belvik fergekai	45 000										
-mva komp											
- lån											
Vengsøy fergekai	45 000	-							-	-	45 000
-mva komp											
- lån											
Fergekaier, oppstillingsplass m.v.	20 000	-							-	-	20 000
-mva komp											
- lån											
	50 000	**2 000**	**-**	**-**	**28 000**	**-**	**-**	**-**	**28 000**	**28 000**	
MVA komp			-	-	-4 271	-	-	-	-4 271	-4 271	
Lån			-	-	-23 729	-	-	-	-23 729	-23 729	
Bompenger											
Refusjoner											
Overført fra drift (TS)											
Overført fra drift (fornyingsmidler)											

Nærmere omtale:

Fv 869 Storstein fergekai

Fylkestinget vedtok i sak 96/16, rammebetingelser og funksjonskrav anbud fergeruter, at det skal legges til rette for at sambandet Storstein – Lauksundskaret – Nikkeby skal kunne betjenes med en 50 PBE ferge i neste kontraktsperiode. Dagens fergekai er ikke tilpasset en ferge i en slik størrelse og det vil derfor bli nødvendig med enten en ombygging av dagens fergekai eller bygging av en ny fergekai. Arbeidet med å utrede hvilke løsninger som er mulige og hensiktsmessige ble påbegynt i 2017. Utredningsarbeidet skal være ferdig i 2018 og nødvendige ombygginger eller nybygging er planlagt gjennomført i 2020 slik at fergekaien vil være klar for en større ferge ved oppstart av ny driftskontrakt for sambandet i 2021.

Fv 58 Bellvik fergekai

Fergekaien er bygd i 1986 og har en kort kjørebru på bare 15 meter. Kaien har også flere skader som i sum gjør det nødvendig å planlegge en utskifting av kaien. I det foreløpige kostnadsanslaget på 45 mill kr er det ikke tatt med tiltak for å utbedre/løse problemstillingene knyttet til oppstillingsplass/parkering/venteareal på landsiden.

Fv 86 Brensholmen og Botnhamn fergekaier

Det foreligger ingen planer om å foreta ombygging eller oppgradering av disse fergekaiene. Fylkestinget fattet i sak 96/16 vedtak om helårsdrift i sambandet Brensholmen – Botnhamn *dersom* sambandet tas inn i beregningsgrunnlaget for rammetilskudd til fylkeskommunen i inntektssystemet. Per dags dato foreligger ingen avklaring på dette spørsmålet. Fylkesrådet forutsetter at spørsmålet om eventuell helårsdrift må være endelig avklart før fylkeskommunen kan vurdere å investere penger i disse to fergekaiene.

Øvrige fylkesvegfergekaier

Når Bjarkøyforbindelsene åpner i slutten av 2018, skal fergekaiene på Fenes, Austnes og Altevik dekommisjoneres og fjernes. Dette er en av forutsetningen i finansieringsgrunnlaget for Bjarkøyforbindelsene.

Etter endringen av fergeregulativet i Troms, der personbilletteringen er opphevet, har det oppstått noen utfordringer med tilgjengelig parkeringsareal på noen fergekaier. Dette gjelder bla Bjørnerå og Sørrollnes fergekaier. Det legges opp til at man i planperioden får gjort en vurdering av behovet for å utvide parkeringsarealet ved fergekaiene.

Ved Svensby fergekai er det i sommersesongen flere tilfeller av farlige trafikksituasjoner som følge av at fergekøen ofte står langs med fv 91, fordi oppstillingsplassen er fylt opp. Det vil bli foretatt en vurdering av behovet og muligheten for å utvide oppstillingsplassen på Svensby slik at man kan unngå at fergekøen står langs Fv 91.

11. Trafikksikkerhet, gange og sykkel

Finansiering av tiltak for gående og syklende på fylkesveg er gjennom årlig overføring fra drift- og vedlikeholdsrammen til investering, på 7,5 mill kr pr. år. Dette videreføres frem til 2021 (i økonomiplan). Det er ikke tatt stilling til videreføring etter 2021.

Fylkeskommunens ansvarsområder knyttet til fylkesveg omfatter også:

- Trafikksikkerhet: Både sikker skolevei og sikrere vei for alle i lokalområdene
- Skoleskyss: Færre elever trenger kostbar tilrettelagt skoleskyss grunnet uakseptable forhold på skoleveien.
- Miljøvennlig transport: Flere kan la bilen stå og benytte heller sikre og tilrettelagte sykkelveier og/eller g/s veier. Bedre bymiljø når flere benytter sykkel og gange.
- Folkehelse: Bedre helse for den enkelte, store beløp samfunnsmessig spart ved forbedret helse generelt sett.
- Infrastruktur: Ved tilrettelegging for flere som går og sykler, kan større kostbare veiprosjekter unngås, spesielt i byene. Investeringer i infrastruktur for gående og syklende vil i det lange beløp være besparende for samfunnsøkonomien.

Regjeringen har i sin nye handlingsplan for G/S perioden 2018 – 2023 bevilget en pott på ca. 100 mill. pr år, der kommuner og fylkeskommunene kan søke om tilskudd. Det er krav om en egenandel på minimum 50 %. Skal de nasjonale myndighetene oppnå sine mål med økt tilrettelegging for syklende og gående, må imidlertid tilgjengelige midler til tilretteleggende tiltak for gang og sykkel økes, og helst gjennom overføringene til kommuner og fylkeskommuner.

Aktuelle gang-sykkelvegprosjekter til gjennomføring i perioden er:

	Anslag /Budsjett	Bevilget t.o.m. 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018-2021	2018-2023	Restbehov
Trafikksikkerhet, Miljø og Kollektiv											
Miljø- og servicetiltak	6 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000	6 000	-
-mva komp			-153	-153	-153	-153	-153	-153			
- lån			-847	-847	-847	-847	-847	-847			
Kollektivinfrastruktur	12 000	-	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	12 000	-
-mva komp			-305	-305	-305	-305	-305	-305			
- lån			-1 695	-1 695	-1 695	-1 695	-1 695	-1 695			
Fv 86 Tømmervik - grunnreis (2)	22 000	9 200	12 800						12 800	12 800	-
-mva komp			-1 953								
- lån			-3 169								
-overført fra drift (TS)			-7 678								
Fv 86 Silsand - Islandsbotn	60 000	2 000							-	-	58 000
-mva komp											
- lån											
Fv 115 Evenskjer - Skånland skole	7 500	-		7 500					7 500	7 500	-
-mva komp											
-overført fra drift (TS)				-7 500							
Fv 858 Meistervik	14 500			178	7 500	6 822			14 500	14 500	-
-mva komp											
-overført fra drift (TS)				-178	-7 500	-6 822					
	122 000	**11 200**	**15 800**	**10 678**	**10 500**	**9 822**	**3 000**	**3 000**	**46 800**	**52 800**	
MVA komp			-2 410	-458	-458	-458	-458	-458	-3 783	-4 698	
Lån			-5 712	-2 542	-2 542	-2 542	-2 542	-2 542	-13 339	-18 424	
Bompenger											
Refusjoner											
Overført fra drift (TS)			-7 678	-7 678	-7 500	-6 822	-	-	-29 678	-29 678	
Overført fra drift (fornyingsmidler)											

Fv 858 Meistervik gang- sykkelveg: Balsfjord kommune har bygget gang-sykkelveg i Meistervik. SVV har oppfattet det slik at det er inngått avtale med Troms fylkeskommune om refusjon. Vi har med dette som utgangspunkt foreslått denne refusjonen i handlingsprogramperioden.

Fv 86 Tømmervik – Grunnreis: Denne strekningen er en forlengelse av den nylig bygde strekningen fra Tømmervik til Grunnreis. Det er gitt bevilgning til planlegging og prosjektering i 2017 og Statens vegvesen arbeider med reguleringsplan. Det tas sikte på byggestart i 2018. Kostnadene vil bli høyere enn normalt for tilsvarende strekning på grunn av terrengutformingen og eventuelt behov for støttemur. Prosjektet er etter ny kalkyle fra Statens vegvesen (nov. 2017) oppført med en kostnadsramme på 22 mill. kr totalt, hvorav 9,2 mill. kroner ble bevilget i 2017.

Fv 86 Silsand-Islandsbotn: Fv 86 Silsand-Islandsbotn i Lenvik kommune er under reguleringsplanlegging og planen ble lagt ut til offentlig ettersyn i november 2017. Siste kostnadsanslag er i underkant av 60 mill. Det vises til vedtak i økonomiplan for 2018-2021.

Tilbakebetaling kommunale forskutteringer G/S-veier
Det er inngått forskutteringsavtale på 7,5 mill. kroner med Skånland kommune vedrørende bygging av G/S-vei Evenskjer – Skånland skole. Prosjektet ble fullført i 2015 og tilbakebetaling av forskutteringsbeløpet til kommunen skal etter avtale skje i 2019.

I tillegg er inngått avtale med Balsfjord kommune om G/S-tilrettelegging langs Fv 858 i Meistervik. Strekningen er fra boligfeltet i Meistervik til krysset ved Malangseidet (Fv 858/286). Tiltaket omfatter 1,55 km gang- og sykkelvei, ny bussholdeplass og trafikksikkerhetstiltak. Det var opprinnelig planlagt gjennomført i 2014 i Fylkestingets sak 73/10 Handlingsprogram for Gang- og sykkeltilrettelegging, men ble senere skjøvet ut av Handlingsplan for fylkesveger i perioden 2014 – 2017 på grunn av kostnadsøkninger for andre G/S-prosjekter som var prioritert foran dette.

Byggingen er gjennomført av Balsfjord kommune og kommunen står inntil videre som vegeier. Kostnaden er beregnet til 14,5 mill. kroner ekskl. mva. For begge prosjektene er det forutsatt kommunale egenandeler på 20 prosent i samsvar med Fylkestingets vedtak i sak 73/10, senere videreført i gjeldende handlingsplan for fylkesveger.
Tilbakebetaling til kommunene dekkes innenfor rammene til G/S-tiltak i driftsbudsjettet. Det betyr at tilbakebetalingen til Balsfjord kommune må skje over flere år.

Belønningsordningen
Belønningsordningen er en statlig finansieringsordning for tiltak som har til hensikt å øke bruken av kollektivtransport og redusere personbilbruken i byområdene. Troms fylkeskommune har sammen med Tromsø kommune inngått en avtale med Samferdselsdepartementet for perioden 2015-2018. Målet for avtaleperioden er at det ved utløpet av avtaleperioden skal være 20% flere kollektivreiser og nullvekst i personbilbruk sammenlignet med 2014. Det skal også legges til rette for fortsatt vekst i sykkel og gange.

Tromsø er tildelt ca 285 mill kroner for hele avtaleperioden. Midlene disponeres slik at ca. to tredjedeler går til kollektivtiltak, en tredjedel legges i tiltak som skal legge til rette for bedre miljø, mer sykling og mer gåing.

Blant de viktige prosjektene som skal gjennomføres/ferdigstilles i siste avtaleår 2018 nevnes:

- Ny holdeplass med innfartsparkering på Storelva
- Sanntidssystem med visning av faktisk avgangstid for busser via tavler på holdeplass, apper, mm
- Prioritering av buss i lysregulerte kryss
- Billettautomater på utvalgte steder for å redusere ombordsalg av billetter
- Kollektivfelt fra Langnesvegen til rundkjøring Workinn
- Kollektivfelt i søndre del av Storgata mot sentrumstangenten
- Kollektivfelt fra nord inn mot og gjennom rundkjøring i Hansjordnesbukta
- Stenging av Fr. Langesgate for biltrafikk mellom Vestregata og Grønnegata
- Prøveprosjekt med envegskjøring nordlig retning i Skippergata
- Andre mindre fremkommelighetstiltak for buss i sentrum
- Oppgradering av ca 25 holdeplasser på kommunal veg.
- Veglys ved Eidkjosen
- Bedre sikkerhet for gående og bedre fremkommelighet for busser i Nisevegen
- Varmekabler i gangsoner i sentrum
- Sykkeltrasé øst-vest på Tromsøya
- Bedre gangtilgjengelighet til holdeplasser og knutepunkter for kollektiv

I tillegg benyttes belønningsmidler til drift av kollektiv. Dette gjelder både rutetilbud, frekvens og tiltak for å holde prisene nede. Fra 2019 forventes belønningsordningen å bli en del av en samlet byvekstavtale for Tromsø.

Miljø- og servicetiltak
Det foreligger et lovpålagt krav om å gjøre utbedringer av vandringshindere for fisk (Vanndirektivet) innen 2019. De fleste punktene, men noen gjenstår fortsatt. Det er også aktuelt å disponere midler til andre miljømessige krav som bekjempelse av uønska arter.

12. Planlegging og grunnerverv

Planlegging er en sentral del av det kontinuerlige arbeidet med fylkesvegene. Mange av våre fylkesvegprosjekter må ha reguleringsplan. Arbeidet med reguleringsplaner sørger for at ulike interesser blir hørt, og at ulike hensyn blir veid og vurdert mot hverandre. Målet er å finne den beste planløsningen som er gjennomførbar og som gir minst mulig ulempe. Forundersøkelser av ulike temaer som for eksempel geologi, kulturminne og miljø er med på å danne grunnlaget for planforslaget. Vedtatte reguleringsplaner gir rett til å foreta utbygging og nødvendig grunnerverv.

Etter at reguleringsplanen er vedtatt, må prosjektet detaljprosjekteres slik at det kan sendes ut på anbud. Det lages et konkurransegrunnlag med byggeplan. Dette er også et arbeid som kan ta tid, avhengig av prosjektets størrelse og kompleksitet.

For skredsikringstiltak, så inngår ikke planlegging som del av de statlige overføringene til skredsikring. Det er derfor satt av egen ramme for dette.

Tabellen viser planleggingsomfanget i perioden 2018-21:

	Anslag /Budsjett	Bevilget t.o.m. 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018-2021	2018-2023	Restbehov
					Planlegging						
Planlegging Ullsfjordforbindelsen	12 000	10 000	2 000						2 000	2 000	-
-mva komp			-200								
- lån			-1 800								
Planlegging	12 200	-	2 200	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 200	12 200	-
-mva komp			-110	-100	-100	-100	-100	-100			
- lån			-2 090	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900			
Planlegging m.v., skredsikringstiltak	12 200	-		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	6 000	10 000	2 200
-mva komp				-100	-100	-100	-100	-100			
- lån				-1 900	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900			
	24 200	**10 000**	**4 200**	**4 000**	**4 000**	**4 000**	**4 000**	**4 000**	**16 200**	**24 200**	
MVA komp			-310	-200	-200	-200	-200	-200	-910	-1 310	
Lån			-3 890	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-3 800	-15 290	-22 890	
Bompenger											
Refusjoner											
Overført fra drift (TS)											
Overført fra drift (fornyingsmidler)											

Fv 91 Ullsfjordforbindelsen

Det pågår et planleggingsarbeid for «Ullsfjordforbindelsen». Troms fylkeskommune ønsker at det skal utredes en fergefri forbindelse over Ullsfjord til Lyngen. Målsetting for prosjektet er utarbeidelse av regional plan med anbefaling om vegtrase for ny fergefri fylkesveg 91 Ullsfjordforbindelsen. Fylkeskommunen vil legge utredningen fram for behandling i fylkestinget ved årsskiftet 2018/2019.

Konseptvalgsutredning (KVU) for vegsystemet i Tromsø-regionen

Samferdselsdepartementet har i brev datert 27. juni 2017 gitt Statens vegvesen i oppdrag å gjennomføre KVU for vegsystemet i Tromsø-regionen. Departementet ber om at det i første omgang utarbeides et utfordringsnotat som blant annet redegjør for dagens transportsystem og

utfordringer, geografisk og tematisk avgrensing, forslag til samfunnsmål og en skisse for videre fremdrift og organisering av utredningsarbeidet.
Departementet vil på grunnlag av utfordringsnotatet fastsette mandat og samfunnsmål for KVUen. Departementet forutsetter at KVUen ferdigstilles i god tid før fremleggelsen av neste nasjonale transportplan, og senest innen tidspunktet for transportetatenes grunnlagsdokument til meldingen.
Troms fylkeskommune vil samarbeide med Statens vegvesen framover og har signalisert at fylket ønsker å bidra i arbeidet med KVU som er ventet ferdigstilt høsten 2019.

13. Bypakker

Troms fylkeskommune har i dag 2 bypakker som omfatter deler av fylkesvegsystemet og omfatter kollektivansvaret vi ivaretar. Bypakkene gjelder for Harstad og Tromsø og vil omtales nærmere nedenfor.

Økonomisk oversikt over bypakkene:

	Anslag /Budsjett	Bevilget t.o.m. 2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018-2021	2018-2023	Restbehov
Bypakker											
Harstadpakken FK midler	24 000	19 300	14 175	4 500					18 675	18 675	-13 975
-mva komp			-2 475	-224							
- lån			-11 700	-4 275							
Harstadpakken bompenger	172 000	58 800	63 725	25 000	24 475				113 200	113 200	-
-mva komp			-11 125	-4 339	-4 248						
-bompenger			-52 600	-20 661	-20 227						
Bypakke Tromsø (FK midler)	400 000								-	-	400 000
-mva komp											
- lån											
Bypakke Tromsø, bompenger	2 800 000			100 000	200 000	300 000	500 000	500 000	1 600 000	1 600 000	1 200 000
-mva komp				-17 355	-34 711	-52 066	-86 777	-86 777			
-bompenger				-82 645	-165 289	-247 934	-413 223	-413 223			
	3 396 000	**78 100**	**77 900**	**129 500**	**224 475**	**300 000**	**500 000**	**500 000**	**731 875**	**1 731 875**	
MVA komp			-13 600	-21 918	-38 958	-52 066	-86 777	-86 777	-126 543	-300 097	
Lån			-11 700	-4 275	-	-	-	-	-15 975	-15 975	
Bompenger			-52 600	-103 306	-185 517	-247 934	-413 223	-413 223	-589 356	-1 415 802	

Harstadpakken:

Kostnadene for tiltakspakken i Harstadpakken er beregnet til 1620 millioner kroner (2016) og inkluderer et omfattende gang- og sykkelveisystem, en rekke nye rundkjøringer, en avlastningstunnel utenom sentrum og økt satsing på kollektivtrafikken.

Økte kostnader og lavere inntekter fra bompenger enn forventet har skapt et behov for tilleggsfinansiering i Harstadpakken på ca. 1 mrd. kroner. Sak om tilleggsfinansiering ble lagt frem for fylkestinget, mars 2017. Fylkestinget fattet vedtak om tilleggsfinansiering på 40 mill kr (fylkestinget mars 2017).

Dette ble vedtatt under forutsetning om statlig, og kommunal medfinansiering med følgende vedtak; *Det forutsettes at Harstad kommune gir tilsvarende økonomisk bidrag, mva-kompensasjon og økt garantiansvar. Det forutsettes også at staten bidrar med 180 mill. kr., slik opplegget for tilleggsfinansieringen legger opp til.* Siden statlig andel ikke er oppfylt i handlingsplan for riksveg 2018-23, er det behov for en ny sak om tilleggsfinansiering av Harstadpakken i 2018, for å avklare fylkeskommunens andel av behov for tilleggsfinansiering.

Pågående fylkesvegprosjektene i Harstadpakken omfatter:

- Fv 6 Hagebyveien: Del 1 er under bygging, del 2 (Trondenesvegen) er under planlegging, reguleringsplan.
- Fv 12 Mercurveien: Reguleringsplan er ferdig, deretter settes byggeplanlegging i gang.

Økt driftstilskudd for bybuss Harstad dekkes over rammen til kollektivtransport.

Tromsø:

Følgende foreslåtte tiltak på fylkesveg i byområdet omfatter følgende:

- Ferdigstille tiltak for trafikksikkerhet, gang og sykkel på Fv 53 Kroken-Skjelnan. Her er det tidligere bevilget 79 mill kr. 1 mill kr foreslås settes av for å avslutte prosjektet.
- Tiltak for støy, gange og sykkel, samt trafikksikkerhet på Fv 59 Gimle-Nordøyvegen. Det er et behov for 25 mill kr i perioden. Tiltaket er under planlegging og ligger inne i gjeldende handlingsplan. Finansiering av tiltakene her må sees i sammenheng med byvekstavtale for Tromsø.

Tenk Tromsø – byvekstavtale for Tromsø:

Planlegging og forberedelse for bompengepakke for Tromsø by er samlet under prosjektet «Tenk Tromsø». Vedtak om bompenger ble fattet av kommunestyret i Tromsø 22.november 2017, og behandlet i fylkestinget 14. desember 2018. Vedtakene og foreslått portefølje med tiltak danner grunnlaget for forhandling om byvekstavtale for Tromsø. Det legges opp til forhandlinger med staten høsten 2018. Parallelt jobbes det med bompengesak og forberedelse til å utarbeide bompengeproposisjon til Stortinget.

Porteføljen inneholder tiltak for trafikksikkerhet, tilrettelegging for gange og sykkel, kollektivtransport samt vegprosjekt; ny tunnel fra Breivika til Langnes og ny forbindelse til Kvaløya.

Det er utarbeidet en foreløpig portefølje med tiltak som danner grunnlaget for forhandlinger om byvekstavtale. Følgende fylkesvegprosjekt er foreslått inn:

Type	**Område**	**Veg-myndighet**	**Total-kostnad (mill kr.)**
Kollektiv	Fv 862 Kvaløysletta - kollektivfelt	TFK	58
Kollektiv	Fv 53 Skjelnan/Kroken – Innfartsparkering/bussterminal	TFK	122
Kollektiv	Fv862 Slettaelva/Kvaløysletta – Innfartsparkering og holdeplass	TFK	20
Sykkel, gange, miljø og sikkerhet	Fv 53 1. del ekspressveg sykkel Kroken – Skjelnan, Sykkelveg med fortau	TFK	56
Veg og kombinert	Fv 59 Stakkevollvegen Nord-xGimlevegen-xNordøyvegen. Omlegging av fylkesveg.	TFK	64
Veg og kombinert	Fv 862 Ny Kvaløyaforbindelse – bru. jf vedtatt kommunedelplan	TFK	1600
Sykkel, gange, miljø og sikkerhet	Fv 862 Tromsdalen + kommunal veg. Tilrettelegging sykkel og gange.	TFK/TK	41
Veg og kombinert	Fv 59 Stakkevollvegen + kommunal veg. TS/støv og støy/GS	TFK/TK	112

I tillegg ligger det flere tiltak relatert til forbedret kollektivtilbud/bybuss. Dette omfatter økt tilskudd for drift av bybussene og fysiske tiltak for å bedre fremkommelighet for buss, samt bedre tilgjengelighet for gående til holdeplass eller terminal.

Type tiltak	**Estimat, (mill.kr)**
Punktvis/strekningsvis utbedring for bedre bussfremkommelighet	108
Utbedring av holdeplasser (ikke busstasjoner)	70
Ekstra driftstilskudd for bybuss Tromsø	200

Finansering av fylkeskommunal andel omfatter foreløpig mva.-refusjon fra fylkesvegprosjektene i Tenk Tromsø.

14. Intelligente transportsystemer

ITS er fellesbetegnelsen for teknologi og datasystemer i transportsektoren og kan koples tett opp til det grønne skiftet som skjer innenfor en rekke sektorer og som vi må rette oss inn mot. Kommunikasjonen i et ITS-system kan gå fra bil til bil, fra bilen til veibanen eller fra veibanen til bilen. NTP beskriver hva transportetatene gjør i dag, hva de viktigste teknologitrendene vil bety for fremtidens mobilitet og at det legges opp til finansiering av utviklingen gjennom en avsatt «teknologimilliard».

ITS representerer en utvikling som fylkeskommunen må forholde seg til. Det gjennomføres blant annet et prosjekt i Troms der det er montert sensorer på to av Lerøy Auroras «laksebiler» mellom Skjervøy og Helsinki. Sensorene kommuniserer med bakkesystemer, som formidler informasjon til trafikanter ute på veien. Ved hjelp av slik teknologi identifiserer og videreformidler kjøretøyet om veien er tørr, våt eller isete, og beregner hvor mye friksjon det er mellom dekkene og veibanen. Friksjonsmålingen fra Skjervøy til Helsinki er en del av Vegvesenets pilotprosjekt på E8 Troms, for å teste og utvikle ITS-teknologi. Troms fylkeskommune samarbeider også i prosjekt med våre naboregioner i blant annet Norge, Sverige, Finland for å avdekke muligheter og konkretisere tiltak vi kan tilrettelegge for slik at markedet velger framtidsrettede løsninger og teknologiske fortrinn som kan redusere våre avstandsulemper til markedene internt og eksternt. Dette passer svært godt inn i en «fra kyst-til marked»-strategi for våre fylkesveger.

Fylkeskommunen ønsker å legge til rette for økt kunnskap om ITS-løsninger i fylket gjennom samarbeid, utredning og informasjonsspredning. Målet er å ta en tydeligere regional rolle i det teknologiske skifte og grønn transport gjennom ITS-samarbeid. Fokus rettes mot utvikling av gode fremtidsrettede ITS løsninger i samarbeid med fagetater, brukere og myndigheter.

Herunder;

- Styrke trafikksikkerheten på eksisterende infrastruktur ved hjelp av teknologiske løsninger som bidrar til bedre samtidsinformasjon rettet mot forhold som påvirker sikkerhet og regularitet (vær, vegstandard, dyr, skred, møtende trafikk.

- Styrke innarbeidelsen av ITS registrering/varsling i ny infrastruktur (bru, tunell, vegstrekninger)
- Samarbeide med fagmiljøene rettet mot utvikling av test infrastruktur i regionen (strekning, punkt etc)
- legge til rette for at andre kan benytte ITS-løsninger som fylkeskommunen har initiert eller bidratt til realiseringen av
- gjennomføre nye test piloter sammen med brukere, fagetater og myndigheter, ITS miljøer rettet mot tiltak som særpreger regionen
- utvikle ITS løsninger som bidrar til å støtte opp om «Kyst til marked»- strategien med fokus på næringstransportene i fylket.

Regional Transportplan for Troms 2018-2029

Innholdsfortegnelse

1 Regional transportpolitikk - utfordringer ... 3
2 Formål og rammer ... 4
2.1 Formål ... 4
2.2 Nasjonale og regionale føringer ... 4
2.2.1 Nasjonale føringer ... 4
2.2.2 Regionale føringer ... 5
2.3 Overordnet økonomiske rammer ... 5
3 Mål og strategi ... 6
4 Utviklingstrekk – befolkning og næring ... 7
4.1 Befolkningsutvikling ... 7
4.2 Næringstransporter og med utvalgte utviklingstrekk med betydning for infrastrukturutvikling ... 8
4.3 Senterstruktur og velfungerende arbeidsregioner ... 10
5 Kollektivtransport ... 10
5.1 Økonomiske rammer ... 10
5.2 Buss ... 11
5.3 Ferge ... 13
5.4 Hurtigbåt ... 14
5.5 Persontransport utenfor rutetilbudet ... 14
5.6 Mål og strategi – Kollektivtransport: ... 15
6 Fylkesvegnettet ... 15
6.1 Økonomiske rammer ... 16
6.2 Status på fylkesvegnettet ... 17
6.3 Utfordringer på fylkesvegnettet ... 24
6.4 Tilrettelegging for gåing og sykling – aktiv transport ... 29
6.5 Infrastruktur for kollektivtransport på fylkesveg – for distrikt og knutepunkt ... 30
6.6 Mål og strategi – Fylkesveg ... 32
7 Byutfordringer og bypakker ... 34
7.1 Harstad ... 34
7.2 Tromsø ... 35
7.3 Finnsnes og Midt-Troms ... 35
8 Samordnet areal og transportplanlegging ... 36
9 Samferdsel for bedre konkurransekraft for regionen ... 36
10 Statlig transportinfrastruktur ... 37
10.1 Jernbane ... 37
10.2 Havn, sjøtransport og effektive godsterminaler ... 38
10.3 Riksvegnettet ... 39
10.4 Lufthavner og flytransport ... 40
10.5 Innspill til NTP 2018-29 ... 40
11 Samfunnssikkerhet og beredskap ... 41
12 Transport og utslipp i Troms ... 42
12.1 Mål og strategi: ... 43
13 Intelligente transportsystemer (ITS) ... 43
14 Oppsummering mål og strategi ... 44

Forord

Troms Fylkeskommune har ansvar for 12 helårs fergestrekninger, 6 båtruter, ca. 2900 km fylkesveg med tuneller og bruer, og et busstilbud der antall passasjerreiser passert 12 millioner i Troms i 2016. Dette utgjør en grunnleggende del av infrastrukturen i fylket, for innbyggere og næringsliv.
Regional transportplan skal angi retningene for hvor vi ønsker å ta samferdselssatsingen inn i fremtiden. Handlingsprogrammet for fylkesveg 2018-21 vil bli lagt fram for fylkestinget i mars 2018. Handlingsprogram for kollektivtransport 2016-2019 ble behandlet i 2016 og ny Handlingsplan vil bli lagt fram til fylkestinget i løpet av 2018. Disse planene vil da i sum vise både de overordnede prioriteringen (RTP) og de konkrete fylkeskommunale prioriteringene (HP).

Det har aldri vært enkelt å planlegge seg treffsikkert inn i framtiden. Endringstakten innen samferdsel er enorm og den er påvirket av en mer klimatilpasset og utslippsfri nasjonal målsetting og en økt forståelse blant folk flest av at vi ikke kan la transportmidler forurense som før. Vi kan derfor se for oss en endring også i våre måter å forflytte oss på i retning mer autonome framkomstmidler og bedre kollektive løsninger, mer sykkel og gange. Det pågår en rivende teknologisk utvikling hvor mobile applikasjoner, organisering av bilparken og utvikling innen elektromobilitet gir utfordringer for tradisjonelle tankesett og teknologi – men svært gode muligheter for å få til et grønt skifte.

Vi kan altså ikke vite at det vi gjør, planlegger og tilrettelegger for i dag vil være det eneste som er rett i morgen. Allikevel kan våre strategier forsøke å ta høyde for dette så langt det lar seg gjøre. Vi kartlegger derfor løpende våre næringstransporter og holder en tett dialog med våre kommuner og næringsliv for å sørge for at folk har de transporttilbud de behøver i hverdagen og at vi har den infrastrukturen som er nødvendig for at regionen skal utvikle seg, dog innenfor et krevende økonomiske handlingsrom.

Vår fylkeskommunale transportinfrastruktur og kollektivtilbud utgjør en vesentlig del av et helhetlig transportsystem - helt fra kommunal veg, til fylkesveg og riksveg, men også med hurtigbåt eller fylkesvegferge og buss i en trafikksikker hverdag. Derfor arbeider vi innenfor den samme tidsrammen som Nasjonal transportplan fram mot 2029 i denne RTP.

Fylkesrådet er opptatt av at vi gjør våre statlige transportetater og nasjonale myndigheter løpende bevisst på hvor skoen trykker for å påvirke infrastrukturprioriteringer nasjonalt på veg, jernbane, havn og flyplass slik at dette transportnettet også henger sammen. Vi har derfor vært tydelige på at vi trenger større rammer og et nasjonalt program for innhenting av det store etterslepet på fylkesvegene våre-, vi trenger å skredsikret infrastrukturen i fylket og løse utfordringene knyttet til våre tunneler. Vi trenger en konkret og målrettet satsing nasjonalt for å gi næringstransportene våre gode konkurransemessige rammebetingelser hele vegen - fra kyst til marked, men og i hele fylket.

Takk for gode innspill gjennom hele planprosessen!

Med hilsen

Ivar B. Prestbakmo (SP)
Fylkesråd for samferdsel og miljø

1 Regional transportpolitikk - utfordringer

Samferdsel er en viktig forutsetning for bosetting, næringsutvikling og ressursutnyttelse i Troms. Utformingen av transportpolitikken er også av avgjørende betydning for å nå fylkeskommunens mål innenfor klima/miljø, levekår og folkehelse. Et stort etterslep på fylkesvegnettet, tunnel- og bru utbedring, uløste rassikringsoppgaver både på riks- og fylkesveg, strategisk utvikling av riksvegnett og videre utvikling av sentrale knutepunkt for sjøfart og lufttransport, samt overgangen til 0- og lavutslipps kollektivtransport utgjør hovedutfordringene for Troms i kommende planperiode.

Med stramme rammer og økt forfall på fylkesvegnettet er det viktig med et sterkere fokus på å opprettholde og styrke standarden på eksisterende infrastruktur. Økt forfall eller manglende satsing på å ta igjen forfallet vil føre til redusert fremkommelighet, redusert effektivitet og en mindre trafikksikker infrastruktur.

Kartleggingen av næringstransporter i Troms viser at den årlige verdien på transporterte produkter i fiskeri og havbruksnæringen i 2014 var på omlag 8,7 mrd kroner. I 2016 har denne verdien vokst til rundt 13,6 mrd kroner. En verdiøkning på 56% på to år. Verdiskapningen og omsetningen innenfor fiskeri og havbruk forventes å fortsette i kommende år og da særlig innenfor havbruk. Det er derfor viktig å ha kontinuerlig fokus på helårlig og døgnåpen vegdrift fra kysten vår og til markedene. Det vil også være viktig å vurdere kollektivtilbud for arbeidspendling samt redusere flaskehalser i de transportkjedene disse næringene er avhengige av.

For å ivareta nasjonale interesser og fremme regionalt basert verdiskaping, må det investeres i nasjonale og internasjonale transportkorridorer.

Utvikling av lufthavner og havner har stor betydning for å understøtte potensialet som ligger i fremtidig næringssatsing på reiseliv, industri, energi, og kunnskapsnæringer. Arbeidet til statlige og regionale myndigheter må samordnes, slik at man får positive effekter av samtidighet, spesielt i areal- og planprosessene.

Med en stor og økende verdiskapning langs kysten og samtidig økende bosetting i fylkets byer er det nødvendig med en differensiert transportpolitikk der de ulike delene av transportsektoren sees i sammenheng. Kommunikasjonene innenfor et senter, mellom senter og omland og mellom sentrene i fylket er avhengig av kvaliteten både på veger og kollektivtransport. Troms har en relativt spredt bosetting med robuste sentra i Tromsø, Harstad og Finnsnes. Mye av verdiskapningen skjer i distriktene utenfor disse bysentrene og for å legge til rette for verdiskapningen er det viktig at transportsystemet bygger opp om tilgjengelighet til offentlige tjenester og effektive varetransporter inn mot hovedvegnett og sentrene.

Samtidig som transporten har betydning for verdiskapning og bolyst, medfører også transporten kostnader i form av forurensing, kø og støy. Det er derfor også viktig å ha fokus på hva som kan gjøres for å redusere transportbehov, samt redusere de miljømessige konsekvensene av transport. I byene Tromsø og Harstad er det viktig at man legger til rette for at framtidig vekst i trafikken tas innenfor kollektiv, gange og sykkel. Dette vil medføre økte kostander og det vil derfor være utfordrende å møte dette uten økte overføringer fra staten. Og mens kollektivtransporten videreutvikles i disse byene er det viktig at øvrig kollektivtransport legges best mulig til rette for en transport mellom ulike sentra i fylket. Stammen i dette transporttilbudet er fylkets hurtigbåttilbud i lag med det regionale busstilbudet. I distriktene utgjør skoleskyssen hovedstammen i tilbudet. Skoleskyssen gjennomføres i hovedsak som åpne transporter, tilgjengelig for alle.

2 Formål og rammer

2.1 Formål

Regional transportplan Troms 2018-2029 er en rullering av regional transportplan Troms 2013-2024. Formålet fra gjeldende regional transportplan videreføres. Det er nødvendig å synliggjøre utfordringer og muligheter for underliggende områder innenfor samferdsel.

Regional transportplan er strategisk innrettet og er en samordning av prosesser og forvaltningsnivå regionalt. Gjennom mål og strategier trekker Regional transportplan opp langsiktig transportpolitikk, og angir prinsipper og legger føringer for prioriteringer i detaljerte handlingsprogram.

I tillegg er Regional transportplan tenkt å bidra til samordning og koordinering av nasjonale planprosesser, og skal settes i sammenheng med nasjonal transportplan. Gjennom regional transportplan vil fylkeskommunen synliggjøre mål og krav til alle deler av transportsystemet, samtidig som regional transportplan skal gi innspill til prosesser og planarbeid i stat og kommune.

Planen har et tidsperspektiv på 12 år, men behovet for revisjon vil vurderes hvert 4. år i forbindelse med regional planstrategi. Mål og strategier fra Regional transportplan følges opp i handlingsplaner. Det legges opp til å utarbeide følgende handlingsplaner:

- Handlingsplan for fylkesveg
- Handlingsplan for kollektivtransport

Regional transportplan Troms er en plan etter plan og bygningslovens kapittel 8. Vedtatt regional plan skal, jf. pbl §8-2, legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen. En regional plan er ikke juridisk bindende, men kan være grunnlag for innsigelse. Regional transportplan ligger tett opp til nasjonale retningslinjer og forventninger, og er således i tråd med hva kommunene uansett må følge opp.

Det er ikke knyttet regional planbestemmelse til planen. Regional transportplan utløser ikke krav om konsekvensutredning etter pbl §§8-3 og 4-2, da det i planen ikke settes konkrete retningslinjer eller rammer for fremtidig utbygging.

2.2 Nasjonale og regionale føringer

2.2.1 Nasjonale føringer

<u>Nasjonal transportplan 2018-2029 (Meld. St. 33 (2016–2017):</u>
De nasjonale målsetningene i NTP danner føringer for regionale transportløsninger og transportpolitikk i Troms.

Det overordnede transportpolitiske målet, slik det fremkommer av meldingen, er *et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet*. Under dette ligger 3 hovedmål:

- Framkommelighet: «bedre framkommelighet for personer og gods i hele landet»
- Transportsikkerhet: «Redusere transportulykkene i tråd med nullvisjonen»
- Klima og miljø: «Redusere klimagassutslippene i tråd med en omstilling mot et lavutslippssamfunn og redusere andre negative miljøkonsekvenser»

<u>Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging:</u>
Hvert fjerde år utarbeider regjeringen nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Forventningene skal følges opp i planleggingen etter plan- og bygningsloven og legges til grunn for statens deltaking. Det nyeste forventningsdokumentet, vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015, omhandler tre hovedpunkt:

- Gode og effektive planprosesser
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
- Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014):
Retningslinjen klargjør at planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

Nasjonal klima- og miljøpolitikk, herunder Klimaforliket 2012 og Parisavtalen er viktige føringer for regional transport- og miljøpolitikk.

Ny tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesveger:
Forskriften trådte i kraft i januar 2015. Den beskriver et minstenivå for sikkerhet i eksisterende og nye tunneler på fylkesveg med lengde over 500 m og mer enn 300 kjøretøy/døgn (ÅDT), samt frist for å gjennomføre tiltak til 2025.

2.2.2 Regionale føringer

Det foreligger flere regionale planer, strategier og utredninger som har betydning for utarbeidelsen av regional transportplan. Under følger enn liste med sentrale regionale føringsdokumenter, listen er ikke uttømmende. De tre førstnevnte vil overordnet legge sterkest føringer for planarbeidet.

- Fylkeskommunens økonomiplan
- Fylkesplan for Troms 2014-2025
- Regional planstrategi 2016-2019
- Regional plan for landbruk i Troms 2014 - 2025
- Regional plan for handel og service i Troms 2015-2024
- Regional forvaltningsplan vannregion Troms 2016-2021

I tillegg vil også prosesser og planarbeid i kommunene og naboregioner ha innvirkning på planarbeidet.

2.3 Overordnet økonomiske rammer

Det tas utgangspunkt i budsjett 2017 og sak om økonomiske basisforutsetninger for budsjett 2018/økonomiplan 2018-2021 som legges fram for Fylkestinget i juni. I tillegg er det innarbeidet de endringer som endringer som er skissert i Nasjonal Transportplan (NTP) 2018-2029 og kommuneproposisjonen for 2018.

I kommuneproposisjonen for 2018 legges den nye fordelingsnøkkelen for rammetilskudd til drift av ferge- og båtruter fram. Den nye fordelingen medfører en reduksjon av rammen til Troms med 24,1 mill kr (rammen til fergeruter reduseres med 30,1 mill, mens rammen til båtruter får en økning på 6 mill). Det er i tillegg foreslått at den samlede rammen til fordeling til fergedriften (nasjonalt) økes med 100 mill fra 2018, av dette utgjør Troms sin andel ca 8,8 mill. Netto reduksjon knyttet til ferge og båt blir da ca 15,3 mill.

På grunn av endringene i inntektssystemet for fylkeskommunene skal samferdselsrammen i Troms reduseres slik at man i 2021 har en total ramme som er 52,5 mill lavere enn i 2017. Dette nedtrekket er foreløpig fordelt 50/50 mellom fylkesveg og kollektivtrafikk.

De store endringene i tilgjengelige rammer er innen driftsbudsjettet. I forslaget til NTP 2018 – 2029 framgår det at den samlede rammen som fordeles til fylkeskommunene til innhenting av etterslep og oppfyllelse av tunnelsikkerhetsforskriften, reduseres fra 1 606 mill i 2017 til 1 300 mill per år i perioden 2018 – 2021. Dette medfører en beregnet reduksjon i driftsrammen for Troms sin del på 31,695 mill kr. Reduksjonen tas i sin helhet innenfor rammen til innhenting av etterslep/fornying.

På grunn av store låneopptak for investering på fylkesvegnett, vil kapitalutgiftene øke betydelig utover i neste planperiode.

(1000 kr, 2017)	2017	2018	2019	2020	2021	2025
Netto tilgjengelig budsjettramme	*-1 292 375*	*-1 245 580*	*-1 227 680*	*-1 218 680*	*-1 208 180*	*-1 208 180*
Fylkesveg	586 135	530 669	512 116	488 093	467 912	454 084
Kapitalutgifter	35 722	51 943	61 546	81 069	96 000	109 828
Kollektivtrafikk	662 697	655 147	646 197	641 697	636 447	636 447
Øvrige tjenester	7 821	7 821	7 821	7 821	7 821	7 821
	1 292 375	**1 245 580**	**1 227 680**	**1 218 680**	**1 208 180**	**1 208 180**

Basert på investeringsprogrammet for perioden 2017-2020, slik dette framgår av fylkeskommunens økonomiplan for perioden, vil fylkeskommunens kapitalutgifter øke fra ca 35,7 mill i 2017, til ca. 96 mill i 2021 og nesten 110 mill kr i 2025. Jfr. Fylkestingets vedtak skal kapitalkostnadene knyttet til fylkesveganlegg, dekkes innenfor samferdselsrammen og medfører dermed tilsvarende overføring fra drift fylkesveg til dekning av kapitalkostnader.

I den beregningen av kapitalkostnader som framgår av tabellen er ikke kostnadsøkningen pågående prosjekter innberegnet. Det er heller ikke lagt inn nye prosjekter eller fylkeskommunens bidrag til bypakker. Dette betyr at alle nye prosjekter, og kostnadsøkninger i prosjekter som er under planlegging eller er påbegynt, medfører at rammen til drift og vedlikehold av fylkesvegene vil bli ytterligere svekket.

3 Mål og strategi

Troms fylkeskommune slutter seg til målsetningen i Nasjonal transportplan. I tillegg foreslås følgende hovedmål for planperioden 2018-2029:

Transportsystemet i Troms forvaltes og utvikles på en måte som bidrar til en god samfunnsutvikling, understøtter næringslivets konkurransekraft og omstilling til lavutslippssamfunnet.

<u>Mål for regional transportpolitikk:</u>
Fylkesplan 2014 - 2025 beskriver senterstrukturen for Troms. Målsettingen med senterstruktur er at velfungerende sentra skal være motorer for regional utvikling. Sentraene graderes på fem nivå:

- Nivå 1: Tromsø
- Nivå 2: Harstad og Finnsnes
- Nivå 3: Storslett, Bardufoss og Sjøvegan
    - Skjervøy som senter for maritime funksjoner
    - Setermoen som senter for Forsvarets aktiviteter
- Nivå 4: Øvrige kommunesentre
- Nivå 5: Lokale sentre

Det skal tas ta utgangspunkt i senterstruktur og de ulike transportbehov mellom sentre, og internt i senter eller bo- og arbeidsmarked:

- I Tromsø skal fremtidig trafikkvekst tas på gang, sykkel og kollektivtransport. Det må tilrettelegges for at kollektivtilbudet i Tromsø skal kunne ta en stor del av trafikkveksten i byområdet.
- Innenfor senternivå 2 (Harstad, Finnsnes) skal det være god fremkommelighet og trygt transportnett, med forbedret lokalt kollektivtilbud og gode forhold for gang og sykkel.
- Innenfor øvrige sentra og mellom sentra skal transportnett være trafikksikkert og ha en god helårlig standard på vegnettet og et kollektivtilbud som ivaretar transportbehov for befolkning, skoleskyss og næringsliv.

Hovedstrategier:

- Arbeide for å øke de økonomiske rammene for transportnettet og kollektivtilbudet i Troms. Søke politisk samarbeid på landsdel og regionalt nivå, for å påvirke nasjonalt nivå.
- Arbeide strategisk ut fra helhetsvurderinger og samordning av vegsektoren og kollektivtransport for en bedre fordeling av ressurser mellom veg og kollektivtrafikk.
- Søke etter effektiviseringsgevinster gjennom helhetlig fokus på hele samferdselsområde; på tvers av sektorer og nivå.

4 Utviklingstrekk – befolkning og næring

4.1 Befolkningsutvikling

Troms fylke har en befolkning på 165 472, pr. 1.januar 2017 (MMM, SSB). Harstad og Tromsø kommuner har henholdsvis 24836 og 74156 innbyggere. Framskrevet befolkningsutvikling viser en forventet befolkningsutvikling fram mot 2029 på 7 % for Troms fylke. Uten bykommunene Tromsø og Harstad forventes det en befolkningsutvikling på 4 %.

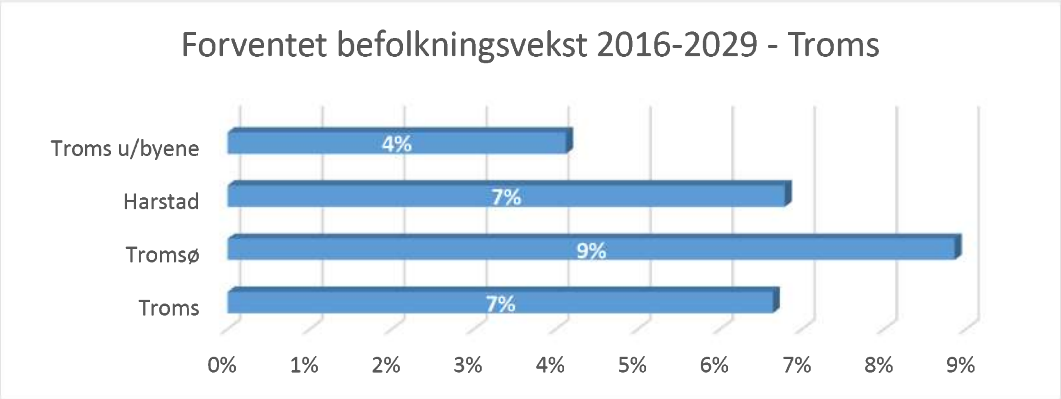

Figur 1. Framskrevet befolkningsvekst i %, fra 2016-2029 i Troms og byområder, SSB (MMM).

I årene fremover forventes det økende vekst i andel eldre i befolkningen. Figurene under viser en betydelig økning av andel eldre i befolkningen, med 37% for Troms fylke. Dette bildet viser utfordringer i forhold til bedre tilgjengelighet og universell utforming av infrastruktur.

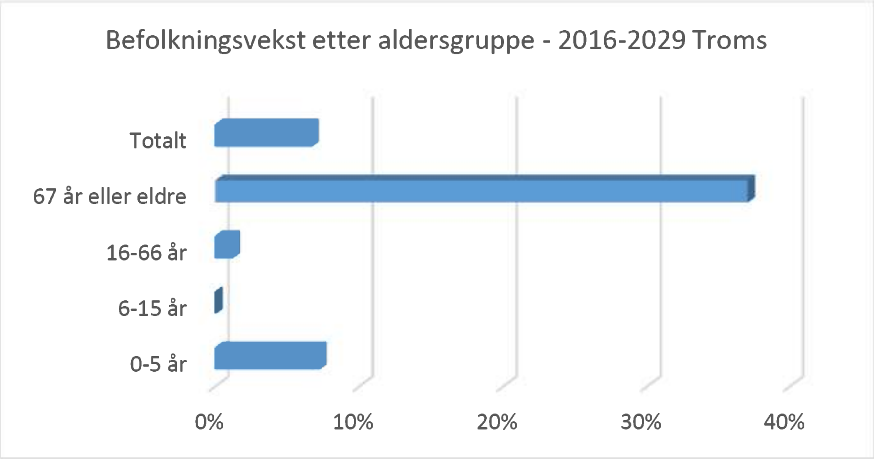

Figur 2. Framskrevet befolkningsutvikling fordelt på aldersgrupper for Troms fylke, i årene 2016-2029. SSB (MMMM).

4.2 Næringstransporter og med utvalgte utviklingstrekk med betydning for infrastrukturutvikling

Næringsliv:

Næringslivet i Troms er i stor grad basert på utnyttelse av naturressurser. Det har tradisjonelt vært jordbruk, skogbruk og fiskeri, og i de siste årene har havbruk vokst og blitt en meget viktig næring. Sjømatnæringene har et stort vekstpotensiale. Det samme gjelder for reiseliv. Transport av ferske produkter fra sjømatnæringa går hovedsakelig fra produksjonsstedene langs kysten med biltransport på fylkesvegnettet over på det statlige vegnettet for videre reise til markedene i inn og utland. Sjømattransportenes omfang i Troms er sterkt økende. Dette stiller store krav til at transportinfrastrukturen henger med næringsutviklingen.

Reiseliv:

Ifølge tall fra SSB har antall overnattinger knyttet til ferie og fritid i Troms fylke en økt med ca. 33 prosent. På fylkesvegnettet merkes denne økningen spesielt i forbindelse med økt trafikk langs nasjonal turistveg og økt bruk av rasteplasser på Senja. Trafikkøkningen er markant.
Det er en markant økning i vinterturismen de siste åra. Over 50 reiselivsoperatører tilbyr jakten på nordlyset til turister som ankommer Tromsø. Turistene fraktes rundt på fylkesvegnettet med bil, minibuss og buss, eller leier bil selv. Dette skaper utfordringer med hensyn til sikkerhet, da manglende refleksbruk, parkering langs veg og manglende førererfaring vinterstid øker fare for påkjøring og utforkjøring.

Reiseliv for turister og friluftsliv for fastboende har flere sammenfallende behov, blant annet for (utfarts)parkering. Det er behov for å få en oversikt/kartlegging over områder der parkeringssituasjonen for turister og friluftslivutøvere er spesielt utfordrende for trafikksikkerhet og fremkommelighet. Det er et ønske fra turistnæringen om å holde toalettene åpne også vinterstid. Dette vil føre til økte kostnader til drift og vedlikehold samt at flere toalett i tilfelle må bygges om for å være åpne i kuldeperioder.

Forsvaret:

Fylkesvegnettet i Troms er på flere strekninger sårbar på grunn av dårlig veggrunn og stort etterslep vedrørende vedlikehold. Forsvarets virksomhet i Troms medfører betydelig slitasje på enkelte strekninger av vegnettet. Det er imidlertid bedre samhandling og det er etablert rutine på at det skal avholdes samhandlingsmøter minimum to ganger per år. For å få en best mulig oversikt over skader og slitasje som oppstår på vegnettet, ligger det i rutinene at det skal gjennomføres en felles befaring

før og etter større øvelser. Brigade Nord arbeider med en oversikt over skader og trafikkbelastning på fylkesvegnettet.
Troms fylkeskommune har i august 2017 fått utarbeidet rapporten «*Status 2017 – Næringstransporter i Troms*». Rapporten gir ny og oppdatert kunnskap vedrørende nærings- og godstransporter i fylket basert på data fra 2016. Oppdateringen skjer med basis i fra liknende rapport fra august 2015 og vi har ønsket at vesentlige endringer fra 2014 til 2016 avdekkes. Dette for å klarlegge status på transportomfang som innvirker på vegbruk, ferger og øvrig transportinfrastruktur.
Hovedfunn i rapporten:

- **Transportstrømmene øker**
  Transportstrømmene på vegnettet i Troms øker både på riks- og fylkesvegnettet. Ikke overraskende går de største med regulære transporter langs E6 sør for Nordkjosbotn, rundt Tromsø og E8 mellom Nordkjosbotn og Tromsø.
- **Fylkesvegenes betydning øker**
  Rapporten understreker betydningen og nødvendigheten av et velfungerende fylkesvegnett, da store deler av transportstrømmene på riksveg, kommer fra fylkesvegnettet og er økende. Noen av de fylkesvegstrekningene med størst næringstransport er FV855/FV86 E6 (Buktamo) og Senja, FV 866 og mellom E6 (Langslett) og Skjervøy (FV866), FV 825 mellom E6 og Årstein (Gratangen), FV 861/862 Finnsnes – Senjahopen, FV 851 E6- Sjøvegan, FV 91 Fagernes – Olderdalen og FV 83 Revsnes – Harstad og FV 863 Tromsø- Hansnes. Imidlertid er det og slik at disse fylkesvegene får sine transportstrømmer fra mindre fylkesveger, så hele fylkesvegnettet er en forutsetning for samfunns- og næringsutvikling.
- **Stor vekst i fergetrafikken**
  Fra 2014 til 2016 har det vært en vekst i tungtrafikken (kjøretøy > 14 m) med ferge på nærmere 7.000 kjøretøy. Dette tilsvarer en samlet vekst på 36 % i Troms fylke.
- **Dagligvaredistribusjonen vokser – er største enkeltsektor**
  Mye av transportarbeidet som tidligere gikk via lager i Narvik, går nå via Tromsø. Det er økende bruk av modulvogntog og inntransport over E8 Kilpisjärvi. Det kommer store inntransporter med tog over Narvik.
- **Betydelig økning i havbruksnæringens slakteriproduksjon og transportarbeid**
  Produksjonen i merdene har økt med 18 % fra 2014, mens slaktet kvantum av rund fisk har økt med 31 %.
- **Verdien av produsert laks i Troms økt med 82 % fra 2014 til 2016, -fra ca. 5 mrd. til ca. 9 mrd.**
  Nå dobbelt av verdi på tradisjonelt fiskeri (hvitfisk og pelagisk).
- **Mer lokal avfallsgjenvinning og mindre veitransport**
  Som følge av at en større del av avfallet gjenvinnes i Troms er transportarbeidet på vei redusert med ca. 9 % fra 2014.
- **Viktige øst-vest transporter**
  Øst-vest transporter er viktige for transport av sjømat og dagligvarer, men også landbruksvarer og avfall. E8 Kilipisjärvi og E10 Bjørnfjell er de mest benyttede overgangene mot øst. Det går tre ganger mer trafikk over E8 enn over E10.
- **Havnene**
  For de 5 største havnene i Troms fylke har det i to-årsperioden vært en vekst i utskipningene på ca. 634.000 tonn (+24 %). Dette er en betydelig vekst, og 634.000 tonn tilsvarer til sammenligning omtrent hele årsvolumet til en stor havn som f.eks. Harstad.
- **Reiseliv og sjømat på samme veger**
  Reiseliv og sjømat er viktige næringer i Troms. Det forventes en positiv utvikling i begge næringene, både sommer og vinter. Økt vinterturisme faller delvis sammen med høysesong for fangstnæringen. Dette medfører at enkelte vegstrekninger belastes ekstra mye i perioder, og at busser med turister som stopper for f.eks. fotografering kan være til hinder for næringstransport, - og omvendt, det gjør det viktig med tiltak som gir plass til begge.

4.3 Senterstruktur og velfungerende arbeidsregioner

Troms har en relativt spredt bosetting med større sentra i Tromsø, Harstad og Finnsnes. Mye av verdiskapningen skjer i distriktene utenfor disse bysentrene og for å legge til rette for verdiskapningen er det viktig at transportsystemet bygger opp om tilgjengelighet til offentlige tjenester og effektive varetransporter inn mot hovedvegnett og sentrene.

For den nordlige landsdel er det viktig å ha fokus på å redusere avstandsulempene både for næringsliv og befolkning. Dette betyr blant annet at man nasjonalt må se på muligheten for å korte inn reiseavstandene mellom regionene, for eksempel med ambisjoner om betydelig redusert reisetid på vegstrekningene mellom Tromsø/Alta/Hammerfest/Kirkenes og Tromsø/Finnsnes/Harstad/Narvik.

Det foreligger ulike løsninger og meninger på innkorting av effektivisering av korridorer. Det er derfor behov for å gjennomføre en strategisk og overordnet mulighetsstudie, eller en konseptvalgutredning (KVU) for å «krympe» Troms.

5 Kollektivtransport

Troms fylkeskommune yter et kollektivtilbud i fylket med en samlet verdi på ca. 1 040 mill kr i 2017. Dette tilbudet består av 6 hurtig- og lokalbåtruter, 12 helårs fergesamband (pluss 2 sommersamband) og 163 bussruter.

I 2016 ble det foretatt litt over 14 mill. personreiser med kollektivtrafikken i Troms.

- Om lag 12 mill bussreiser, der bybussrutene i Tromsø sto for ca. 8,7 mill reiser.
- Båtrutene transporterte til sammen 287 000 passasjerer, hvorav 206 000 reiste med rute 2, Tromsø – Finnsnes – Harstad.
- Fergesambandene transporterte totalt 1 550 000 passasjerer og 770 000 kjøretøy.

Fylkestinget i Troms har vedtatt å konkurranseutsette samtlige buss- og båtruter i fylket gjennom bruttoanbud. Det betyr at operatøren etter avtale har ansvaret for å levere rutetjenesten eller ruteproduksjonen, mens fylkeskommunen har ansvaret for marked og inntekter.

Hovedutfordringen for kollektivtilbudet fremover vil være økonomiske rammer. Betydelig kostnadsøkning for drift av kollektivtransport er en nasjonal utfordring, blant annet beskrevet av KS under konsultasjonsmøtet i mars 2015. De statlige overføringene til fylkeskommunene kompenserer ikke, ifølge KS' beregninger, denne kostnadsøkningen.

I perioden 2004-2012 har det generelle utgiftsnivået for fylkeskommunene til kollektivtrafikk steget med i gjennomsnitt ca. 11 % pr. år. Den omfattende kostnadsøkningen gjør at det vil være nødvendig å vurdere effektivisering, produksjonsnivå og takstøkning.

Tromsø preges sterkt av befolkningsvekst og økende trengsel i vegsystemet. Kapasiteten i busstilbudet har økt i siste kontraktsperiode, og veksten i antall reiser ligger nå langt over befolkningsveksten.

5.1 Økonomiske rammer

Som vist innledningsvis vil de økonomiske rammene til kjøp av kollektivtrafikk bli redusert i starten av planperioden som følge av redusert rammetilskudd. Inkludert kjøp av skoleskyss og TT-ordningen reduseres rammen til kollektivtrafikk ned mot ca. 644 mill kr per år i planperioden.

(1000 kr, 2017)	2017	2018	2019	2020	2021	2025
Kollektivtrafikk	662 697	655 147	646 197	641 697	636 447	636 447

I 2017 fordeles rammen slik; (1 000 kr)

Netto tjenestekjøp – buss	183 123
Netto tjenestekjøp – ferger	242 147
Netto tjenestekjøp - båt	81 005
Skoleskyss	68 456
Transporttjenesten	13 185
Fergeavløsningsmidler	9 132
Infrastruktur (billettsystem, venterom o.l.)	14 324
Administrasjon inkl. markedsføring/salg o.a.	39 402
Øvrige oppgaver	11 923
Sum	**662 697**

I motsetning til de øvrige områdene innenfor samferdsel har kollektivtrafikken både en inntektsside og en kostnadsside. For 2017 er det budsjettert med en samlet inntektsside på 381,6 mill kr, som fordeler seg slik:

Billettinntekter (1000 kr, 2017)	
Buss	269 887
Ferge	48 724
Båt	63 037
SUM	**381 648**

Våren 2017 ble det foretatt en større omlegging av takstregulativet for fergene. Flere grep ble gjort for å forenkle takstregulativet og personbilletteringen ble fjernet. Den langsiktige økonomiske virkningen av disse tiltakene er usikker, men det er lagt til grunn at inntektsnivået på fergene skal opprettholdes på samme nivå som før endringen.

Det vil i løpet av 2017, 2018 og 2019 bli gjennomført nye runder med anbud for drift av buss-, ferge- og båtrutene i Troms. Det er lagt til grunn en nøktern standard for de nye anbudene og at dagens rutetilbud, i hovedsak, skal videreføres. Samtidig skal nye og skjerpede krav til miljø innarbeides i anbudene, bla Stortingets forventninger om at kollektivtrafikken fra 2025 i hovedsak skal være utslippsfri.

Med bakgrunn i disse føringene legges det til grunn at man vil oppleve en kostnadsøkning i driftskontraktene og et økende behov for investeringer knyttet til infrastruktur (ladestasjoner for buss, ladepunkter på fergekaiene o.l.).

5.2 Buss

I perioden 2013-2016 har det vært en økning på 7,1% i antall busspassasjerer i Troms. De aller fleste bussreisene foretas med bybussene i Tromsø, som står for ca. 72% av reisene. Det er også i Tromsø veksten i antall reiser har vært størst i denne perioden der det i 2016 ble foretatt 600 000 flere bussreiser enn i 2013.

De 163 bussrutene i fylket er fordelt med:

36 byruter inkl. nattbuss og serviceruter i Tromsø by
25 ruter i Tromsø-området (Tromsø, Balsfjord, Karlsøy)
7 byruter i Harstad
21 ruter i Sør-Troms, utenom Harstad
28 ruter i Midt-Troms
15 ruter på Senja
21 ruter i Nord-Troms
10 regionruter (omfatter regionbussruter inkludert i områdekontrakter i tillegg til 3 regionbusskontrakter)

For Harstad sin del er en negativ trend med stor nedgang i antall reiser i perioden 2013-2015, snudd til en økning i antall reiser i 2016 som medfører at man er tilbake på samme nivå som i 2013.

De øvrige områdene, med unntak av Sør-Troms utenom Harstad, viser også en positiv utvikling i passasjertallene i denne perioden.

	2013	2014	2015	2016	
Byruter Tromsø	8 120 966	8 296 505	8 262 707	8 737 876	Rute 20-73
Byruter Harstad	468 127	454 610	445 584	468 064	Rute 10-19
Regionruter	261 526	266 724	279 208	282 672	Rute 100-160
Nord-Troms	221 693	240 912	266 093	264 437	Rute 460-499
Senja	195 134	198 419	220 473	224 589	Rute350-399
Midt-Troms	647 454	644 507	679 131	688 392	Rute300-349
Sør-Troms (eksl. Harstad)	575 328	569 353	520 863	529 375	Rute200-299
Tromsø distrikt	813 070	810 504	814 812	809 101	Rute400-459
Skoleruter / salgskontor	51 564	54 472	51 892	57 895	Rute 500-999
Sum	**11 354 862**	**11 536 006**	**11 540 763**	**12 062 401**	
Herav skolereiser	1 723 992	1 765 942	1 912 184	1 884 175	

I inneværende anbudsperiode er disse rutene fordelt på totalt 7 kontrakter. I tillegg kommer flere mindre kontrakter knyttet til skoleskyss.

For neste runde med anbud legges det opp til at antallet kontrakter reduseres, med utgangspunkt i en antagelse om at større kontrakter vil være mer attraktive for tilbyderne. Bruken av brutto-kontrakter vil bli videreført, der fylkeskommunen har inntektsansvaret samt ansvaret for ruteplanlegging, markedsføring salg og billettering.

Gjeldende anbudskontrakter hadde oppstart på ulike tidspunkt i perioden 2010-2012, med en kontraktslengde på 6 år og opsjonsperiode på 3 år. Dette betyr at kontraktene vil utløpe i perioden 2019-2021, som i sin tur betyr at anbudene for neste kontraktsperiode må gjennomføres i perioden 2017-2018 for å gi minnelig tid mellom kontraktsinngåelse og kontraktsstart.

Det er lagt til grunn at man i planperioden vil se en fortsatt høy befolkningsvekst i Tromsø, mens resten av fylket vil enten opprettholde folketallet stort sett som i dag.

Kollektivtrafikken er et aktivt virkemiddel for å demme opp for veksten i biltrafikken. Måloppnåelse for klima- og miljømål og løse byens utfordringer knyttet til persontransport vil med stor sannsynlighet bli enda viktigere de neste årene.

Mesteparten av behovet for persontransport vil også i RTP sin planperiode være knyttet til den interne transporten mellom bosted og jobb/skole/fritidsaktiviteter i Tromsø og skoleskyss i distriktene. Skoleskyssen utgjør i dag ca. 16% av det samlede antallet bussreiser.

Utenom byrutene i Tromsø og Harstad samt de regionale rutene, består busstilbudet stort sett av ruter som er lagt opp for å dekke den lovpålagte skoleskyssen. Omlegging og sentralisering av skolestrukturen i kommunen har medført at behovet for skoleskyss har økt dramatisk de siste 10 årene, og dette er en trend som antas å ville fortsette inn i neste 12-års periode.

5.3 Ferge

Fra og med 1.5.2014 er alle fylkesvegsambandene i Troms konkurranseutsatt. For 3 av sambandene ble konkurransen gjennomført av Statens vegvesen før Forvaltningsreformen, og disse sambandene drives på netto-kontrakter. For de resterende 9 sambandene har fylkeskommunen gjennomført konkurranse, og disse sambandene driftes på bruttokontrakter.

Statistikken for fergesambandene viser stadig trafikkvekst men i ulik grad i de ulike sambandene, fra en årlig trafikk økning på 0,3% per år til en økning på 4,4% per i perioden 2010-2015. Stadig økende krav til kapasitet, åpningstid og tilgjengelighet er en utfordring samtidig med at de økonomiske rammen reduseres.

For å kunne tilby næringslivet forutsigbarhet i forhold til tilgjengelighet til transport med fergene, vil det være viktig at man i kommende anbudsperiode legger til rette for større grad av trafikkstyring og at man søker å begrense veksten i privatbiltrafikken. Tiltak som forhåndsbestilling eller fortrinnsrett for tidskritisk transport (eksempelvis fersk fisk) kan også bli vurdert.

I prosessen fram mot utlysing av nye anbud vil det være viktig å få belyst mulige tiltak for å effektivisere driften av fergesambandene, redusere kostnaden og opprettholde et tilfredsstillende tilbud.

Ett av tiltakene som vurderes for å øke konkurransen er å endre på kvalifikasjonskravene for å kunne levere tilbud på fergedrift. I de eksisterende kontraktene er de stilt et kvalifikasjonskrav om at tilbyder må ha erfaring fra tilsvarende drift, dvs drift av ferger i innenriksfart. Dette begrenser antall tilbydere som kan delta i konkurransen.

I forbindelse med sak om rammebetingelser og funksjonskrav for neste runde med anbud på fergeruter (Fylkestingssak 96/16) ble det foretatt en framskriving av trafikkvekst og kapasitetsbehov på fergesambandene i Troms for perioden 2018-2029. Framskrivingen var basert på 3 alternative utviklingsscenarier; lav vekst (1% per år), middels vekst (2% per år) og høy vekst (5%) per år. Veksten ble sammenlignet mot det tilbud (kapasitet i form av fergestørrelse og antall avganger) som ble ytt i sambandene i 2016.

Denne framskrivingen viste at de fleste av sambandene i Troms vil kunne håndtere en årlig trafikkvekst på 2% per år i perioden, uten at det oppstår et kritisk behov for å styrke tilbudet.

Det er forventet fortsatt stor vekst i sjømatnæringen i fylket, og flere av aktørene i denne næringen er lokalisert slik at de er avhengige av fergetransport både for å få varer inn til sine produksjonsfasiliteter og for å få sine produkter ut til markedet.

I noen av sambandene ser vi at veksten i privatbiltrafikken har vært langt ut over det befolkningsutviklingen skulle tilsi og at denne trafikken begynner å skape kapasitetsproblemer bl.a. for næringstransporten. Det vil derfor bli stadig viktigere å sikre at næringstransporten får forutsigbar og sikker tilgang til fergetransport der dette er nødvendig.

Noen av anløpene fylkesvegfergene har er til ordinære kaier, ikke fergekaier, og fergen har da en funksjon som lokalbåt. Disse anløpene kan bl.a. være for å ivareta den lovpålagte skoleskyssen eller for å opprettholde et kollektivtilbud der det ikke er kostnadssvarende med andre løsninger. Noen av disse anløpene betjener steder der det ikke er fastboende, og en videreføring av slike anløp vil måtte vurderes i løpet av kort tid.

5.4 Hurtigbåt

Båtrutene i Troms betjener til sammen 30 anløpssteder, og dekker fylket fra Kvænangen i nord til Harstad i sør. De 6 båtrutene dekker til sammen strekningen fra Burfjord via Skjervøy til Tromsø, videre fra Tromsø via Finnsnes til Harstad og fra Harstad ut til øyene i Vågsfjorden og til Senja. Båtrutene og transporttilbudet disse utgjør en viktig faktor i å binde fylket sammen, tilby lokaltransport til vegløse bygder og å tilby opplevelser som rundreisen med hurtigbåt i Vågsfjordbassenget.
Årlig transporterer båtrutene ca. 280-290 000 passasjerer, et tall som har vært relativt stabilt i perioden 2013-2016.

Passasjertall båt:				
	2013	2014	2015	2016
Rute 2	204 019	200 287	199 364	206 040
Rute 3	20 305	20 047	18 421	19 255
Rute 4	27 187	22 852	24 651	23 734
Rute 5	1 431	1 424	1 483	1 384
Rute 6	26 073	25 834	24 793	27 861
Rute 9	9 889	9 574	8 446	8 940
Sum	**288 904**	**280 018**	**277 158**	**287 214**

De 6 rutene betjenes i dag av totalt 6 båter som går i fast trafikk, pluss 1-2 båter som er reservefartøy.
Rute 2 betjenes av to fartøy, mens rute 3 og 4 betjenes av samme fartøy. Fartøyene i Vågsfjorden og Kvænangsbassenget har godskapasitet for å betjene øyer og vegløse bygder. I tillegg har fartøyet i Kvænangsbassenget funksjon som ambulansebåt.

Regulariteten i båtrutene er meget høy, selv om det i perioder kan forekomme innstilte avganger på grunn av vær eller isgang. Dette er problemstillinger som alltid har vært tilstede i forbindelse med drift av båtruter i Troms.

Rute 2 og 3 har en svært viktig funksjon i å tilby avganger med mulighet for å reise fra nord og sør i fylket til Tromsø, med retur samme dag. I rute 2 er dette et daglig tilbud, mens det i rute 3 er mulig å reise tur/retur Tromsø på samme dag 2 dager i uken (tirsdag og torsdag).

Ferdigstillelse av Bjarkøyforbindelsene medfører at anløpsstedene Bjarkøy og Sandsøy i fremtiden også vil ha vegforbindelse. Dette vil gjøre det nødvendig å vurdere hvorvidt man skal opprettholde to anløpssteder på rute 6, som er forbundet med veg.

Noen ruter er overlappende som f.eks. rute 2 Tromsø – Finnsnes og rute 4 Tromsø – Vikran – Tennskjer – Lysnes. Her kan det være hensiktsmessig å foreta en gjennomgang av rutestrukturen og – tilbudet i ulike områder og se på muligheten for å samordne rutene slik at man får en mest mulig optimal utnyttelse av de ulike båtene. En realisering av Langsundforbindelsen vil også bety at Finnkroken, som i dag anløpes av rute 3, vil få fastlandsforbindelse. Samtidig vil kollektivknutepunktet bli flyttet fra Stakkvik til den nye fergekaien nord på Reinøya.

For flere av de minste stedene som anløpes må man påregne at trafikkgrunnlaget i framtiden nærmest utelukkende vil bestå av hytteeiere. Behovet for flere anløp i uken vil på enkelte plasser falle bort som følge av at det ikke lenger er fastboende på disse stedene.

5.5 Persontransport utenfor rutetilbudet

I tillegg til den rutegående delen av kollektivtrafikken, ytes det et stadig økende offentlig transporttilbud som ikke følger faste ruter eller som ikke er åpne for allmenheten. Dette dreier seg om pasienttransport, tilrettelagt skoleskyss, transporttjenesten for funksjonshemmede og Trygt hjem for en 50-lapp.

Fylkeskommunen bruker årlig ca 38 mill kr på TT og tilrettelagt skoleskyss, der den tilrettelagte skoleskyssen står for ca 25 mill av kostnadene, TT ca 13 mill. I tillegg bruker Staten v/Pasientreiser flere titalls-millioner hvert år på skyss til pasienter for undersøkelse og behandling.

For å ivareta disse transportene er man avhengig av turvognoperatører og drosjer som kan yte fleksible transportløsninger.

5.6 Mål og strategi – Kollektivtransport:

Mål og strategi for kollektivtransport må gjenspeile behov for å differensiere tilbudet i forhold til reisebehov. Tromsø preges av store utfordringer med stor vekst i personbiltrafikk og framkommelighetsutfordringer for alle trafikanter. Bybussen i Tromsø har store utfordringer med forsinkelser og at den står i samme kø som bilen. I distriktet må kollektivtilbudet tilpasses skoleskyss og eventuelt arbeidsreiser.

Mål:

- Øke kollektivtransportens andel av den samlede persontransportens i fylket. All vekst i persontransport i Tromsø og Harstad skal tas gjennom gang, sykkel og kollektivtransport.
- Videreføre hovedtrekk i dagens rutetilbud som en minimumsløsning innenfor stadig strammere økonomiske rammer.

Mål	Strategier
1	Sikre at kollektivtiltak gjennomføres i tråd med bypakker for Harstad og Tromsø. Arbeide for bymiljøavtale og andel av nye finansieringsordninger for drift av kollektivtransport i byområder.
2	Hovedtrekkene i dagens rutetilbud videreføres. Det må gjennomføres tiltak for å effektivisere og forenkle rutetilbudet, for by og distrikt.
2	Gjennomføre kartlegging av kollektivinfrastruktur for distrikt og knutepunkt i sentra. Dette omfatter kartlegging av dagens infrastruktur og behov for utvikling av holdeplasser og knutepunkt, herunder universell utforming.
1	Ved å ta i bruk nye plattformer og digitale løsninger; utvikle og tilby enklere og bedre løsninger for billettering og ruteinformasjon.
2	Vurdere tiltak for effektivisering av tilbudet, økte inntekter og økt statlig finansiering for å opprettholde dagens tilbud.

6 Fylkesvegnettet

Det offentlige vegnettet i Troms består av:

- Statlige veger 627 km
- Fylkesveger 2.915 km
- Kommunale veger 1.894 km

Trafikkmengder på fylkesvegnettet måles i årsdøgntrafikk (ÅDT). Årsdøgntrafikken gir uttrykk for den gjennomsnittlige trafikkmengden over et døgn (samlet trafikk gjennom året delt på 365 døgn). Diagrammet under viser trafikkmengden fordelt på vegnettet.

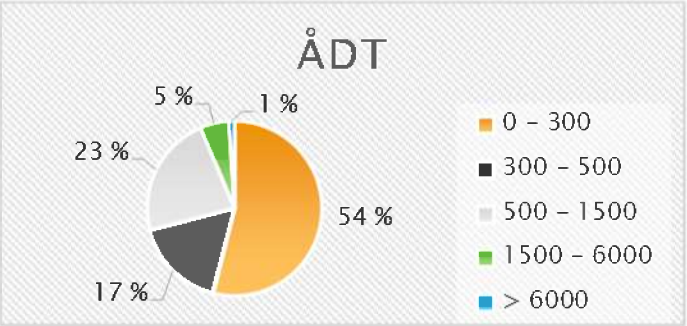

Over halvparten av fylkesvegnettet (54 %) har trafikkmengder på under 300 kjøretøy målt over et døgn (lavtrafikk). 71 % av fylkesvegnettet har trafikkmengder mindre enn 500 i ÅDT. I den andre enden av skalaen er det kun 6 % av fylkesvegnettet som har trafikkmengder mer enn 1.500 i ÅDT (høytrafikk). De mest trafikkerte strekningene er i Tromsø, Harstad og på Finnsnes. To strekninger på fv. 862 på Tromsøya som har årsdøgntrafikk på over 20.000 ÅDT.

6.1 Økonomiske rammer

Som vist i innledningen er det lagt til grunn at rammen til drift og vedlikehold reduseres fra 560 mill i 2017 til 450 mill i 2021.

	(1000 kr, 2017)	2017	2018	2019	2020	2021	2025
S210	Drift, faste kontrakter	293 477	293 477	293 477	293 477	293 477	293 477
S240	Bruer, innspeksjoner og vedlikehold	7 560	7 560	7 560	7 560	7 560	7 560
S241	Kaier, innspeksjoner og vedlikehold	21 480	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
S242	Tunneler, innspeksjoner og vedlikehold	8 160	8 160	8 160	8 160	8 160	8 160
S243	Trafikksikkerhetstiltak	800	800	800	800	800	800
S250	Dekkelegging	70 147	40 059	21 506	-	-	-
S280	Innhenting av etterslep (inkl overført til S390)	131 682	112 784	112 784	110 267	90 086	76 258
S290	Tunnelsikkerhet	27 245	27 245	27 245	27 245	27 245	27 245
		560 551	505 085	486 532	462 509	442 328	428 500

(Tabellen over er ikke styrende for fordelingen av driftsmidler i planperioden, kun ment som et eksempel fpå fordeling av de tilgjengelige rammer og inndekning av mindreinntekter og kapitalkostnader)

I tabellen over er det ikke tatt høyde for økningen i kostnader på de faste driftskontraktene. Av de 5 driftskontraktene som dekker Troms konkurranseutsettes normalt 1-2 kontrakter hvert år. De siste kontraktene som har vært inngått har medført kostnadsøkninger opp mot 20 mill kr per år per kontrakt.

Investeringsprogrammet for fylkesveg 2018-2021 slik dette er vedtatt i gjeldende økonomiplan:

Dette investeringsprogrammet vil måtte korrigeres for nye kostnadsanslag og utsettelse av prosjekter. Kostnadsøkningen i ulike prosjekter medfører også at fylkeskommunens låneopptak økes og dermed øker også belastningen i form av kapitalkostnader.

I tabellen under vises anslag på brutto tilgjengelig investeringsramme per år i perioden 2018-2029.

(1000 kr, 2017)	2018	2019	2020	2021	2022-2023	2024-2029
Skredsikringsmidler						
Overført fra drift TS	7 550	7 550	7 550	7 550	7 550	7 550
Kan overf fra drift (fornying)	112 000	112 000	112 000	112 000	112 000	112 000
Kan overf fra drift (tunnel)	27 425	27 425	27 425	27 425	27 425	27 425
Refusjoner	800					
Rentekomp lån	143 900	143 900	126 730			
Mva komp	102 145	70 470	28 270	26 500	26 500	26 500
Bompenger						
Bruk av lån	247 055	139 880				
Investeringsramme brutto	**640 875**	**501 225**	**301 975**	**173 475**	**173 475**	**173 475**
Disponert til inv	567 050	390 350	159 000	-	-	-
Til disp nye prosjekter	73 825	110 875	142 975	173 475	173 475	173 475

Midler disponert til investeringer iht økonomiplan 2017-2020 framgår av linjen «Disponert til inv». Tabellen er satt opp basert på de prosjekter og deres kostnadsanslag som ligger i økonomiplan 2017-2020. Dette betyr at kostnadsøkninger og utsettelser av prosjekter som bl.a. Langsundforbindelsen og Langbakken ikke framgår av tabellen. I tillegg er det i denne tabellen lagt inn en overføring av midler til innhenting av etterslep og oppfyllelse av tunnelsikkerhetsforskriften, fra drift til investeringsrammen.

I investeringsprogrammet for perioden 2017 – 2020 er det ikke innberegnet investeringer i oppgradering av tunneler som følge av tunnelsikkerhetsforskriften. Per i dag er vi kjent med at oppgradering av tunnelene i Troms, for å unngå at tunneler blir stengt, vil medføre behov for investeringer langt utover de økonomiske rammene som er tilgjengelige i dag.

6.2 Status på fylkesvegnettet

Framkommelighet

Vegbredder

Omlag 4 % av fylkesvegnettet er definert som en-feltsveg (4,5 m i vegnormalen). I underkant av 60 % av fylkesvegnettet har en vegbredde som er større enn vegnormalkravene til en-feltsveg og mindre enn vegnormalkravene til to-feltsveg (6,5 m i vegnormalen). Disse vegene kan imidlertid merkes med gul midtlinje når det har en asfaltert vegbredde på minst 6,0 meter. Kun 37 % av fylkesvegnettet oppfyller vegnormalkravene til to-feltsveg.

Vegdekke

Om lag 295 km, som utgjør 10 % av fylkesvegnettet, har grusdekke. Resten av fylkesvegnettet har fast dekke med meget varierende standard.

Tungtransporten

Vegenes og bruenes bæreevne gir vektbegrensninger for store kjøretøy, og vegene inndeles i bruksklasser (Bk). Det gis begrensinger på aksellasten som kan være enten 8 tonn eller 10 tonn samt vogntogets lengde. Tabellen under angir hvor stor del av fylkesvegnettet som er tillatt for de ulike vektklassene samt maksimallengde på vogntogene.

	Lengde på vogntog			Samlet	
	25,25 m	19,5 m	15 m		
	Antall km			km	%
Bk 10 - 60	43			43	1
Bk 10 - 50		1 662	25	1 687	58
Bk T8 - 50		787	37	824	28
Bk T8 - 40		345	5	350	12
Bk T8 - 32		3		3	0

Flaskehalser
Strekninger der kombinasjonen av smal veg, kurver med små radier (krappe kurver) samt stor stigning (bratte bakker) skaper framkommelighetsproblemer for tungtransporten, kan defineres som flaskehalser på vegnettet. Oversikten under viser antall strekninger og samlet lengde på disse strekningene definert innenfor ulike stigningsgrader.

Stigningsgrad	Antall stigninger	Samlet lengde km
6,0 - 6,9 %	164	69,3
7,0 - 7,9 %	97	46,8
8,0 - 8,9 %	63	34
> 9,0 %	37	15
Sum	361	165,1

Om lag 5,7 % av fylkesvegnettet har stigningsgrad over 6,0 %. I følge krav til maksimal stigning i gjeldende vegnormal kan mesteparten av fylkesvegnettet tillates med stigning opp til 8 %, men det er under forutsetning av at både horisontalkurvatur og vegbredde oppfyller vegnormalens krav. Dette er ikke tilfelle for store deler av fylkesvegnettet i Troms. Smal veg og krappe horisontalkurver mange steder gjør at store kjøretøy ikke kan holde ønsket fartsnivå, og problemer med framkommelighet vinterstid kan oppstå i bakker med stigningsgrad godt under 8 %.
De verste flaskehalsene på fylkesvegnettet er:

- Fv. 862 Pumpeneset – Mefjordaksla
- Fv. 862 på begge sider av Steinfjordtunnelen
- Fv. 862 på begge sider av Skalandtunnelen
- Fv. 277 til Husøy (2 stigninger)
- Fv. 86 på begge sider av Torskenskaret
- Fv. 232 Sifjordskaret
- Fv. 57 over Bårdsvikdalen til Grøtfjord
- Fv. 848 både på Rolla og Andørja
- Fv. 866 Langbakken til Skjervøy

Snøfokk
Snøfokk er et problem som spesielt er knyttet til kyststrøkene. På fylkesvegnettet er det fire strekninger hvor snøproblemene er så store at det kan bli satt opp kolonnekjøring og i verste fall kan vegen bli periodevis stengt. På Senja ligger følgende kolonnestrekninger: Fv. 862 Bergsbotn – Straumsbotn, Fv. 86 Svanelvplass – Straumsbotn, Fv. 232 Svanelvplass – Sifjord, Fv. 277 Huselv – Husøya.

Tilrettelegging for gående og syklende
Det er totalt 97 km gang- og sykkelveger langs fylkesvegnettet. Det er behov for bygging av gang- og sykkelveger langs fylkesvegnettet både for å få sikrere skoleveger for barna og for å få sammenhengende gang- og sykkelvegnett.

Trafikksikkerhet

Grunnlaget for alt trafikksikkerhetsarbeid i Norge er nullvisjonen - en visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller livsvarig skadde i trafikken. Trafikantene og myndighetene har et delt ansvar for trafikksikkerheten. Kartet under viser de mest alvorlige trafikkulykkene (nullvisjonsulykkene) på fylkesvegnettet i 8-årsperioden 2008-2016.

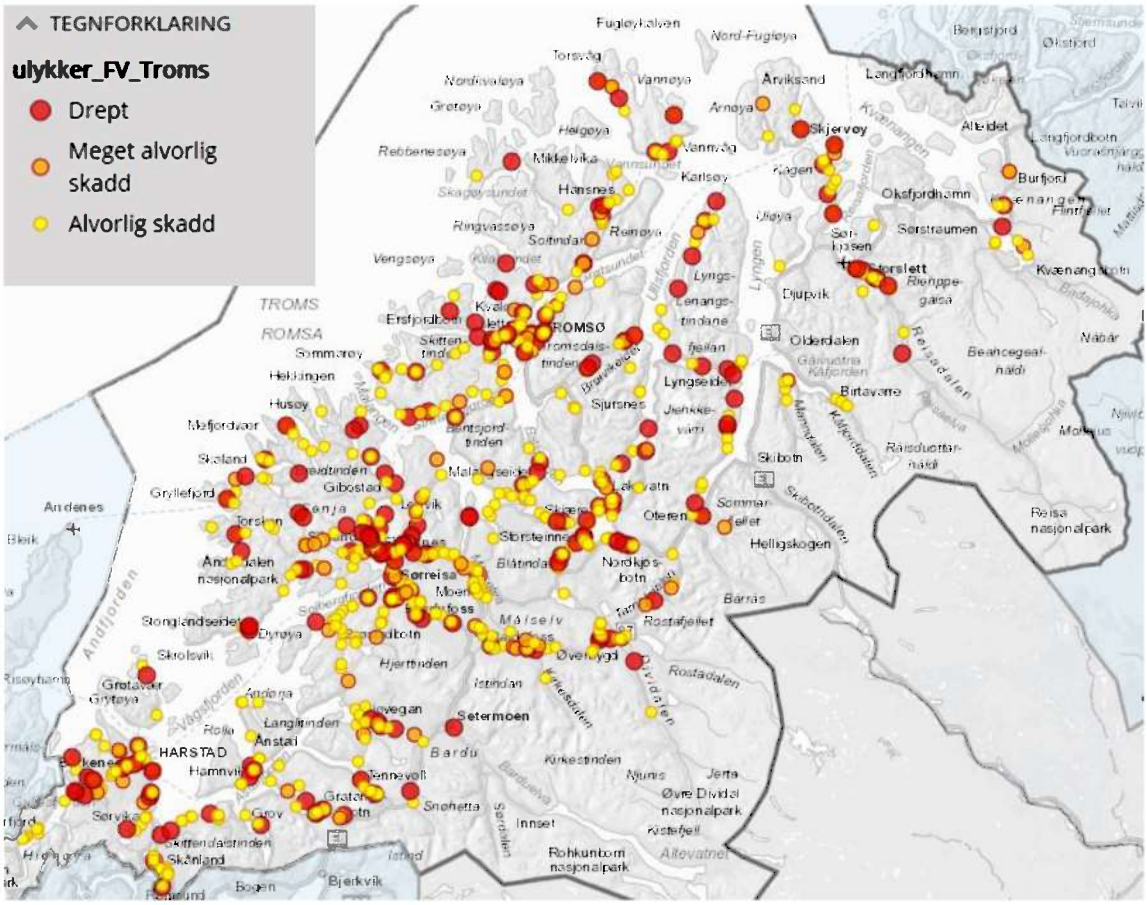

Oversikt over trafikkulykker med personskade på fylkesvegnettet de siste fire årene – perioden 2013-2016. Tabellen viser en positiv utvikling både i antall ulykker og antall drepte/skadde over perioden:

År	Antall ulykker	Antall drepte/skadde	Antall drepte	Antall hardt skadde	Antall lettere skadde
2013	44	61	4	2	55
2014	31	44	1	4	39
2015	39	45	1	8	36
2016	25	37	0	3	34
Sum	139	187	6	17	164

Ingen personer omkom i trafikkulykke på fylkesvegnettet i 2016 og på samme tid var antall personer som ble hardt skadd, meget lavt. De 139 trafikkulykkene med personskade som ble registrert i perioden, fordeler seg på følgende ulykkestyper:

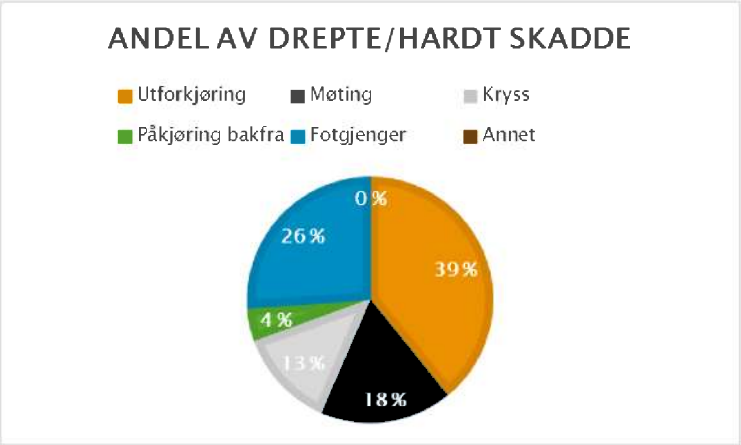

Den dominerende ulykkestypen på fylkesvegnettet er utforkjøringer. Følgende strekninger peker seg ut som spesielt utfordrende:

- Fv. 855 Buktamo – Finnfjordbotn
- Fv. 86 Andselv – Torsken
- Fv. 862 Tromsø over Kvaløya til Senja

Elg utgjør den absolutte største delen av påkjørsler av hjortevilt i Troms med totalt 696 registrerte ulykker de siste 5 årene og hvorav 307 inntreff på fylkesvegnettet. Elgbestanden er økende i flere kommuner. Det vil være behov for ytterligere trafikksikkerhetstiltak som rydding av vegetasjon i sideterreng og et fortsatt fokus på å finne nye effektive tiltak.

Miljøforhold, støy og lokal luftkvalitet

Troms fylke har store områder med vill natur, som skal håndteres skånsomt. Menneskelig aktivitet har over tid bidratt til forurensing av grunn. Innen miljøtema er lovpålagte oppgaver relatert til jord, vann, støy, luftkvalitet og naturmangfold inklusive fremmede uønskede arter, rødlistearter og vilt samt knyttet til naturmangfoldloven og forurensningsloven med tilhørende forskrifter.

Støy fra vegtrafikk er hovedsakelig et problem i byer og tettsteder. Fylkeskommunen skal gjennomføre støyreduserende tiltak på fylkesvegnettet i samsvar med forurensningsforskriftens bestemmelser. Det vil i årene framover være behov for midler til utredninger, gjennomføring støydempende tiltak, samt drift og vedlikehold av skjermingen.

Forurensingsforskriften fastsetter at ved overskridelser av tillatte grenseverdier, skal det gjennomføres tiltaksutredninger og iverksettes tiltak for å redusere forurensningsnivået.
De viktigste kildene til svevestøv (PM_{10} og $PM_{2,5}$) er trafikk med eksos og asfaltstøv, vedfyring og langtransportert forurensing. Det er satt i gang arbeid med tiltaksutredning etter en rekke overskridelser for PM i Tromsø. Det er også registrert plager med luftkvalitet i Harstad. Det er behov for bedre overvåkning og kartleggegging, samt utredning av eventuelle tiltak.

Store prosjekt – nye veglenker

Fv. 867 Bjarkøyforbindelsene:
Arbeidet med Bjarkøyforbindelsene er godt i gang og vil knytte øyene Bjarkøy, Sandsøy og Grytøy sammen, og dermed tettere til regionsenteret Harstad. Forbindelsene med tunell og bru mv. vil blant

annet bidra til å lette driften av den nye Harstad kommune. Prosjektet finansieres av stat, kommune og fylkeskommunen. Ny totalkostnad er beregnet til 1091 mill. i 2016 kr.

Gjennomslaget mellom Grytøy og Bjarkøy 30.01.17. Foto: SVV

Fv. 866 Langbakken
Reguleringsplan for omlegging av fv. 866 forbi Langbakken på Skjervøy ble vedtatt i mai 2015. På grunn av konkurs hos entreprenøren vil prosjektet bli forsinket. Det gjenstår fortsatt store mengder av fjellsprengning, overbygning på veg, G/S-veg, veglysanlegg, asfaltering, rekkverksarbeid og skilting. Prosjektet har en tvistesak vedrørende levering av masser til søppeldeponi, noe som medfører at kostnadene for 2016 ligger høyere enn forventet. Ny frist for ferdigstillelse for prosjektet er satt til sommer 2018.

Fv. 863 Langsundforbindelsen
Langsundforbindelsen er en planlagt fast vegforbindelse med undersjøisk tunnel mellom Ringvassøya og Reinøya. Realisering av Langsundforbindelsen betyr at dagens fergeforbindelse mellom Ringvassøya, Vannøya, Reinøya og Karlsøy faller bort. Den framtidige fergetrafikken blir et kortere 3-kant samband mellom Reinøya, Vannøya og Karlsøy.
Finansieringsplanen for prosjektet ble vedtatt i Fylkestinget medio mars 2014. I forbindelse med grunnervervsskjønn i januar 2016 konkluderte Nord-Troms tingrett med at reguleringsplanen ikke var gyldig pga. manglende konsekvensutredning. Saken forventes å bli avklart i Høyesteretts kjæremålsutvalg i 2017. På grunn av nye krav og tiden som har gått er det er nødvendig med en oppdatert kostnadsanalyse og ekstern kvalitetssikring av prosjektet før saken fremmes til behandling i Stortinget. Tidligst mulige utlysning av prosjektet er vår 2019.

<u>Planlegging – store fylkesvegprosjekt</u>

Fv. 91 Ny veg Breivikeidet
Store utfordringer med underjordiske vannstrømmer har medført behov for planlegging av alternative løsninger for Fv 91, Breivikeidet. Det planlegges nå ny veg på østre side av Breivikeidet, istedenfor ny bru, utfra hensyn til teknisk løsning, landskap og kostnader. Foreløpig kostnadsestimat er 315 mill kr. (2016). Realisering og finansiering av prosjektet må sees i sammenheng med konseptvalgutredningen (KVU) for veitransportutfordringer i Tromsø-regionen, jf. NTP 2018-2029. Ny veitrasé over Breivikeidet, samt rassikring av Holmbuktura må også koordineres og sees i sammenheng med Ullsfjordforbindelsen.

Planlegging av Ullsfjordforbindelsen
Ullsfjordforbindelsen er et prosjekt som består av å erstatte ferga over Ullsfjord med tunnel og bru, samt omlegging og vegutbedring. Regional plan for Ullsfjordforbindelsen pågår, og er forventet ferdigstilt i løpet av 2018. Realisering og finansiering av Ullsfjordforbindelsen må sees i sammenheng

med konseptvalgutredningen (KVU) for veitransportutfordringer i Tromsø-regionen, jf. NTP 2018-2029.

Fv 862 Ny forbindelse til Kvaløya
Løsning for ny fremtidig forbindelse til Kvaløya ble vedtatt i kommunedelplan, av Tromsø Kommune i 2016. Anbefalt løsning ble bru fra Kvaløysletta til Langnes.

Konseptutvalgsutredning (KVU) for veitransportutfordringer for veisystemet i Tromsø-regionen
Samferdselsdepartementet har bedt Statens vegvesen utarbeide notater om sentrale utfordringer ved dagens transportsystem, forslag til samfunnsmål og skisse for videre fremdriftsplan.
Statens vegvesen har tidligere bestemt at det skal utarbeides to forskjellige utredninger for Tromsø-regionen, en for veisystemet inn mot Tromsø fra E6 ved Olderdalen, og en annen for veisystemet fra Harstad via Finnsnes inn mot Tromsø. Statens vegvesen skal i arbeidet vurdere om man kan se på hele regionen samlet.
Samferdselsdepartementet forutsetter at konseptvalgutredningen ferdigstilles i god tid før fremleggelsen av neste nasjonale transportplan i 2021, og senest innen tidspunktet for transportetatenes grunnlagsdokument til meldingen.
Troms fylkeskommune ser svært positivt til arbeider som kan bidra til å «krympe» avstandene i Troms. Tidsinnkorting må til for å dra ned avstandsulemper og øke regionens konkurransekraft. KVU Tromsø vil også bidra til å skape gode grunnlag for mulig framtidig prioritering av både riksveginvesteringer større fylkesvegprosjekt. KVU for veisystemet i Tromsø-regionen må hensynta arbeidet med ny Ullsfjordforbindelse og sørge for at KVU ikke får implikasjoner for fremdrift i Ullsfjordprosjektet. Fylkeskommunen vil som vegeier og med vårt ansvar for regional utvikling forutsette å være en naturlig deltaker i KVU-arbeidet.

Skred
Prioritering av skred gjøres ved å benytte en modell basert på skredfaktor. Modellen tar hensyn til seks ulike faktorer som beskriver skredfare og konsekvenser for framkommelighet. De seks faktorene er gitt et vekttall for å skille på hvor stor betydning de har i skredfaktoren.

Faktor	Vekttall	Merknad
Trafikkmengde	0,20	Hvor mange kjøretøy som passere skredpunktet
Skredfare	0,20	Fare for trafikantene/frekvens (skredtype, bredde)
Omkjøring	0,15	Omkjøringsmuligheter (tid, bruk av ferje ol.)
Stengning	0,15	Ulempe ved stengning (antall stenginger pr. år)
Skredfarestengning	0,10	Ulempe av langvarige stengninger
Naboskred	0,10	Tar hensyn til flere skredløp på strekninga

Ut fra forholdene for hvert enkelt skred gis hver faktor en verdi mellom 0 og 10 som multipliseres med vekttallet gitt i tabellen ovenfor. Skredfaktoren framkommer ved å summere de vektede faktorene, skredfaktoren kan i verste fall bli 10. Ut fra den beregnede skredfaktoren inndeles skredpunktene inn i tre kategorier (skredfaktorgrupper) på følgende måte:

Kategori	Skredfaktor
Høy	=< 3,5
Middels	2,5 – 3,49
Lav	< 2,5

Skredpunktene innenfor kategori «høy» er:

Veg	Stedsnavn	Kommune	Skredfaktor
Fv. 347	Oterelvene I og II	Skjervøy	4,54
Fv. 347	Singla I – IV	Skjervøy	4,36
Fv. 243	Røyrnesbukta	Torsken	4,36

Fv. 57	Grøtfjorden	Tromsø	4,31
Fv. 862	Svartholatunnelen	Berg	4,20
Fv. 57	Vågbotn I	Tromsø	4,03
Fv. 293	Holmbuktura	Tromsø	4,01
Fv. 57	Vågbotn III	Tromsø	4,00
Fv. 348	Kjellvågen	Skjervøy	3,98
Fv. 152	Salangslia I	Salangen	3,93
Fv. 862	Breitindtunnelen vest – Vindhammerneset	Berg	3,86
Fv. 349	Skrednesene	Skjervøy	3,85

Skredpunktene er vist på kartet:

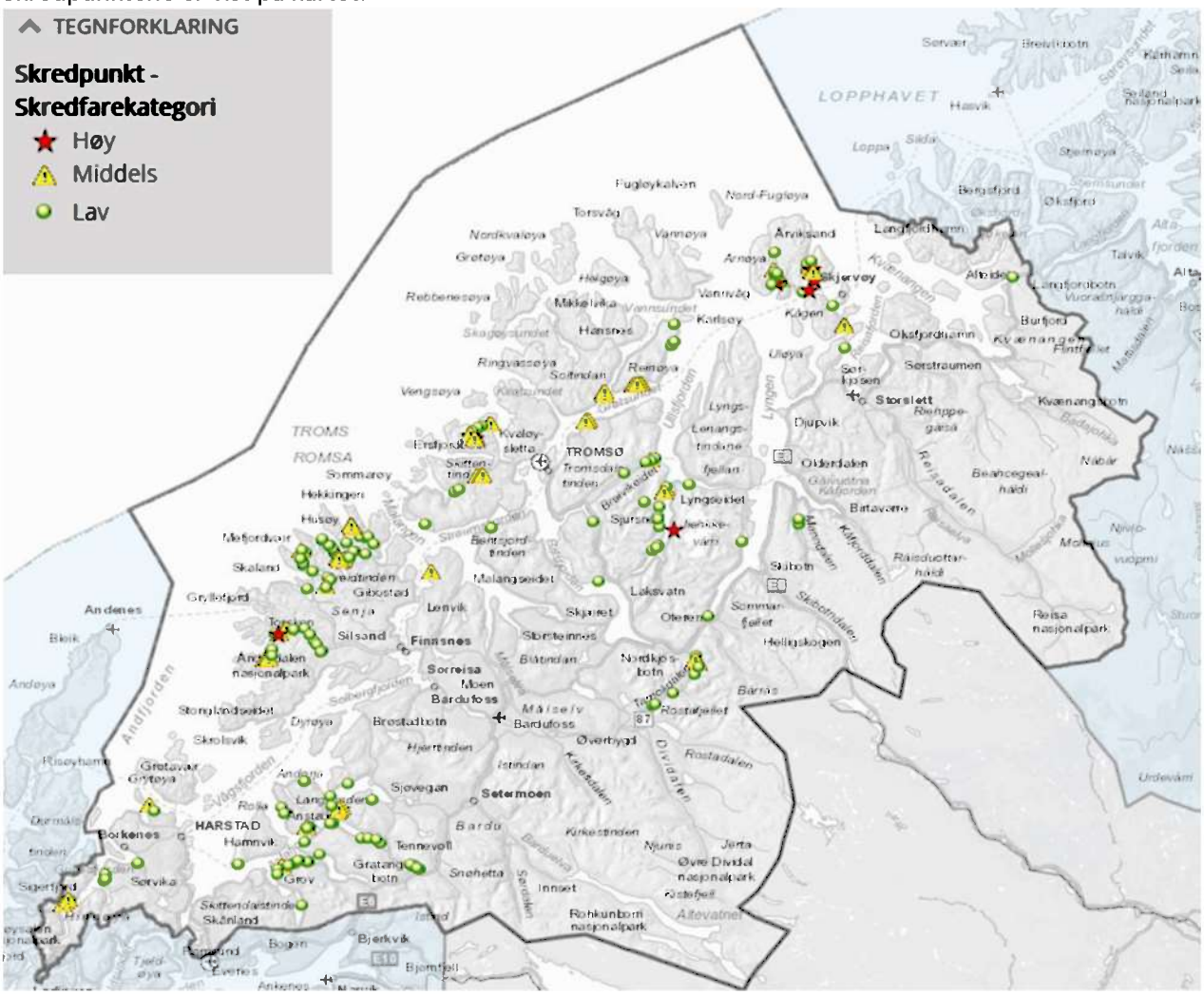

Tunneler

På fylkesvegnettet er det:

- 29 stk. fjelltunneler på land med samlet lengde på 36,8 km
- 4 stk. undersjøiske fjelltunneler med samlet lengde på 9,9 km
- 7 stk. skredsikringskonstruksjoner (rørtunnel/betongtunnel/skredoverbygg) med samlet lengde på 1,8 km

Den lengste tunnelen på fylkesvegnettet er fv. 15 Toppentunnelen på Grytøya med lengde 3.989 meter, og den korteste tunnelen ligger på Hamn på Senja med lengde på 35 meter. Med unntak av

bytunnelen i Tromsø ligger tunnelene på lavtrafikkert vegnett med årsdøgntrafikk i intervallet 200 – 800 kjøretøy. Mange av disse tunnelene er 20-40 år gamle, og de ble bygd etter de tekniske krav som var gjeldene på byggetidspunktet.

Bytunnelene i Tromsø ligger på fv. 862 og er Breivika/Hansjordnestunnelen, Sentrumstangenten og Langnestunnelen. Disse tunnelene har årsdøgntrafikk i intervallet 7.200 – 15.300 kjøretøy.

Bruer

Det er 573 bruer med samlet lengde på 13,8 km registrert på fylkesvegnettet. 498 bruer (87 %) er svært korte, med spennvidde under 20 meter. De 10 lengste bruene utgjør 1,8 % av antall bruer, men de samme bruene utgjør 52 % av den samlede brulengden på fylkesvegnettet.

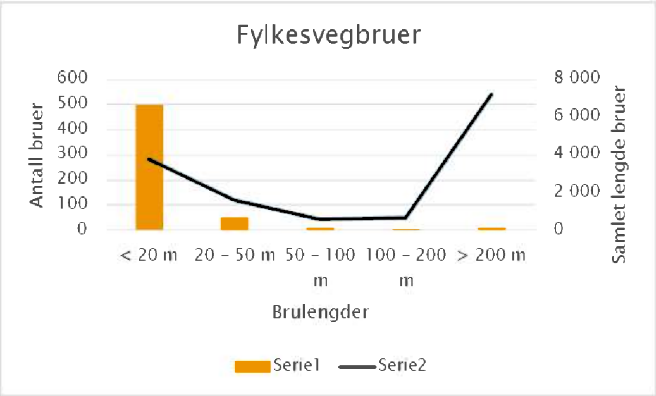

De 5 lengste bruene på fylkesvegnettet er:

- Fv. 862 Sandnessundbrua 1.220 meter
- Fv. 86 Gisundbrua 1.147 meter
- Fv. 862 Tromsøbrua 1.016 meter
- Fv. 848 Mjøsund bru 818 meter
- Fv. 866 Skattørsund bru 805 meter

Fergekaier

Det er 31 ferjekaier på fylkesvegnettet. Når Bjarkøyforbindelsen åpnes for trafikk, vil tre ferjekaier nedlegges.

6.3 Utfordringer på fylkesvegnettet

Fylkesvegnettets funksjon

Stor variasjon i trafikkmengde kan tyde på at ulike deler av fylkesvegnettet har ulik funksjon. Fylkesvegene skal gi gode reise- og transportmuligheter fra det statlige vegnettet til bosetting og næringsvirksomhet i bygder og mer grisgrendte strøk i fylket. Samferdsel er en viktig forutsetning for bosetting, næringsutvikling og ressursutnyttelse. Transportpolitikken skal legges til rette for regional utvikling. Dette stiller krav til variert satsing og en differensiert transportpolitikk der de ulike delene i transportinfrastrukturen sees i sammenheng.

Det er en målsetting i fylkesplanen om at samspillet mellom sentraene og omlandet til sentraene skal forbedres. Det samme gjelder for forbindelsene mellom sentraene. Gode fylkesveger vil være avgjørende for at denne målsettinga skal kunne nåes.

Vegstandard

Mesteparten av fylkesvegnettet er lavtrafikkert. Vegnettet er likevel viktig for at transporten i fylket skal kunne foregå på en effektiv og god måte. For den som ferdes på vegnettet eller har varer som skal transporteres, er det ikke antall biler på vegen som er viktig, men at vegnettet kan betjene trafikken på en effektiv og sikker måte.

I 2010 ble det gjennomført et omfattende arbeid med registrering av forfall på fylkesvegnettet. Resultatet fra disse registreringene gjengis her med korreksjoner på kjente endringer i forholdene på vegnettet samt justering av kostnader:

- Om lag 10 % som tilsvarer 295 km av fylkesvegnettet, er grusveger. Det vil koste mellom 1 - 1,5 mrd. kr å få lagt fast dekke på disse vegene.
- Forsterkning med grøfting og reasfaltering av fylkesveger med stort etterslep og som i dag har fast dekke, anslås til en kostnad mellom 3 – 3,5 mrd. kr.

Mange fylkesvegstrekninger utgjør bindeleddet mellom næringsvirksomheter som for en stor del ligger ved kysten og riksvegnettet som går lenger inne i landet. På disse strekningene utgjør tungtransporten en stor andel av trafikkgrunnlaget. For at transporten skal kunne gå så raskt og effektivt som mulig, må disse strekningene utbedres:

- Vegen må utvikles slik at vegene kan transporteres med samme type kjøretøy som skal benyttes på resten av reisen; dvs. til bruk av modulvogntog der dette er hensiktsmessig.
- Fjerning av flaskehalser som oppstår med en kombinasjon av stor stigning, krappe kurver og smal vegbane. Som regel vil det være vanskelig å gjøre noe med stigningsforholdene uten omfattende tiltak med bygging av ny veg. Utvidelse av vegbredden samt utretting av de verste kurvene slik at to vogntog kan møte uten at de må redusere farten, vil i de fleste tilfelle være nok til å fjerne flaskehalsen.
- En stor andel av fylkesvegnettet har vegbredde som en-feltsveg eller vegbredde i intervallet mellom en-feltsveg og to-feltsveg. På strekninger som ikke defineres som flaskehalser, vil tilrettelegging med gode møteplasser være av stor betydning for vegtransporten.

Trafikksikkerhet

Den dominerende ulykkestypen på fylkesvegnettet er utforkjøringsulykker. På strekninger med fartsgrense 70 km/t eller høyere bør tiltak vurderes, og de viktigste tiltakene mot utforkjøringsulykker vil være:

- God optisk ledning av vegen slik at trafikantene kan lese forløpet av vegen. Bakgrunnsmarkering eller andre visuelle tiltak kan benyttes i forbindelse med krappe kurver eller andre steder hvor vegens forløp er vanskelig å lese.
- Utbedring av sideområdet til vegen med fjerning av dype grøfter, fjellnabber eller andre hindringer i nærheten av vegen slik at en utforkjøring ikke får katastrofale følger.
- Oppsetting av nytt rekkverk eller utbedring av dårlig rekkverk langs vegen.

Utbedring av sideområdene til fylkesvegene er et meget viktig tiltak for at nullvisjonen for trafikkulykker skal kunne nås. Det er imidlertid meget kostbare tiltak som vil medføre betydelige økonomiske utfordringer for fylkeskommunen.

Ulykker med fotgjengere utgjør heldigvis en liten andel av ulykkene, men alvorlighetsgraden (andel med drepte og hardt skadde) er derimot høy. For å forbedre sikkerheten for myke trafikanter bør utbygging av gang- og sykkelveger fortsatt prioriteres høyt på strekninger i tettbygde områder, og spesielt på strekninger som er skoleveger.

Trafikksikkerhetsarbeid er mer enn gang og sykkelveger, fartsdumper og skilt. De fleste fysiske tiltak er tatt i bruk på flere veger og har gitt en markert reduksjon av ulykker. Alle trafikanter bør ha et forhold til egen adferd i trafikken. Trafikksikkerhetsutvalget i Troms vil at alle innbyggerne i fylket skal ha en bevisst holdning til egen adferd i trafikken, og vil i planperioden arbeide for at flere kommuner i fylket skal bli sertifisert som Trafikksikker kommune (TK).

TFTU skal utarbeide en trafikksikkerhetsstrategi i kommende planperiode. Formålet med strategien er å legge opp retning og fokus trafikksikkerhetsarbeidet i fylket. Trafikksikkerhetsstrategien utarbeides av trafikksikkerhetsutvalget, og legges frem for behandling i Fylkestinget. Som en del av arbeidet skal det vurderes å etablere en tilskuddsordning til veglys.

Troms fylke skal fortsatt sørge for at alle som begynner i skolen får tildelt en godkjent skolesekk med reflexstriper og markeringsfarger, og at alle 4.klasser får tilbud om sykkelopplæring og sykkelhjelm. Alkolås i alle kjøretøyer som utfører kjører for eller på oppdrag for fylkeskommunen samt reisepolicy for alle ansatte, ble innført av fylkestinget i sak 92/07 hvor Handlingsplan for trafikksikkerhet 2008 – 2011 ble vedtatt (Kapittel 4.1. første og andre avsnitt). Vedtaket gjelder fortsatt og videreføres.

Trafikantenes holdninger har avgjørende betydning på ulykkesstatistikken og alvorlighetsgraden i ulykker som oppstår. Flere fylker har allerede vedtatt at kommunene skal oppnå godkjenning som Trafikksikker kommune. Trafikksikker kommune (www.trafikksikkerkommune.no) gir et godt verktøy for å implementere trafikksikkerhet og adferd i alle planer og aktiviteter, og gir samtidig en mulighet til å påvirke den enkeltes adferd i trafikken gjennom hele oppveksten. Arbeidet er startet i Troms, og kommunene Målselv, Harstad og Gratangen sertifiseres i løpet av inneværende år. Fylkestinget ønsker å formalisere dette arbeidet og vil at alle kommuner i Troms blir godkjent som Trafikksikker kommune. Arbeidet gjennomføres i regi av Trygg Trafikk, og fylkeskommunen vil bidra økonomisk til dannelse av kommunale prosjektgrupper.

Veglys

Det er foretatt en gjennomgang av status på veglysene langs fylkesvegnettet. Standarden på lysanleggene er svært varierende, og det er forskjellige eiere til anleggene. Mange veglys eies og driftes av kommuner, etter avtale der kommunene fikk tilskudd for å sette opp veglys og fylkeskommunen har fått flere henvendelser fra kommuner om å overta eieransvaret og driften av slike veglys. Mange av disse ligger på strekninger der det etter vegnormalen ikke vil være krav om veglys. I tillegg består mange av anleggene av trestolper og armatur som ikke tilfredsstiller dagens krav. En evt. overtakelse forutsetter etter vegloven at anleggene oppgraderes til gjeldende standard, noe som vil påføre kommunene store utgifter. Det er derfor hensiktsmessig at denne type veglys i hovedsak forblir kommunale. I trafikksikkerhetsstrategien vil det bli vurdert å etablere en tilskuddsordning til strekninger der det er krav til veglys etter vegnormalene.

Skredsikring

Innenfor kategoriene høy og middels er det på overordnet nivå foretatt en vurdering av hvilket sikringstiltak som vil være mest aktuelt samt en vurdering av kostnad for gjennomføring av tiltaket for hver enkelt skredpunkt. Kostnadene er vurdert på en skjematisk måte med samme enhetskostnad for hver sikringstype. Kostnadene til utbedring av kategoriene høy og middels er beregnet til følgende for fylkesvegnettet i Troms:

Mill. 2015-kroner

Kategori	Antall skredpunkt	Kostnad
Høy	12	1.606
Middels	55	3.815
Sum	67	5.421

Tabellen viser at det innenfor kategoriene høy og middels er registrert 67 skredpunkt som det ut fra foreliggende økonomiske vurderinger, vil koste om lag 5,5 mrd. kr (2015-prisnivå) å utbedre.

Det samlede (nasjonale) behovet for skredsikringstiltak (kategori høy og middels skredfare) på fylkesveg er anslått til ca. 26 700 millioner kroner basert på skredsikringsrapportene fra 2015. I Nasjonal transportplan 2018-29 er det foreslått satt av 12 mrd kroner til skredsikringstiltak på fylkesvegene totalt i Norge. Denne rammen er foreslått fordelt på samme måte som tildelingene i perioden 2014-17; midlene fordeles fylkesvis pro rata fordelt på skredfaktor.
Av rammen på 2 564 millioner kr for perioden 2014-17 mottok Troms fylke 272 millioner kr som tilsvarer ca. 10, 6 % av samlet ramme. Basert på de anslåtte kostnadene til utbedring av skredpunkter med høy og middels faregrad har Troms ca. 20,3 % av det samlede kostandsbehovet. I forbindelse med fordelingen av skredsikringsmidlene for perioden 2018-21 vil det være viktig å få synliggjort det store behovet som Troms fylke har sett i forhold til andre fylker, og å arbeide for at denne fordelingen i større grad skjer basert på anslått kostnadsbehov og ikke pro rata fordelt på skredfaktor.

Utfordringen med å finansiere skredsikringstiltak er enorm gitt dagens statlige rammeoverføringer til skredsikring av fylkesvegene. Teknologiutviklingen innen aktiv skredkontroll er stor. Radarvarsling, kunstig skredutløsning via skredtårn o.l., vegstenging og andre tiltak kan redusere kostnader til investering men innebærer også at man må tenke nytt med hensyn til drift og vedlikeholdsrammer.

Alternative sikringsmuligheter til tunnelbygging som kan gi en akseptabel grad av restrisiko til redusert investeringskostnad, må vurderes. Det er behov for å få utført en faglig vurdering av egnethet for alternative skredsikringsløsninger for skredpunkt med middels og høy faregrad, samt ny oppdatering for alle skredpunkt.

Tunneler

Ny tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesveger trådte i kraft januar 2015. Forskriften beskriver et minstenivå for sikkerhet i eksisterende og nye tunneler med lengde over 500 m på fylkesvegnettet. Forskriften har som krav at eksisterende tunneler skal oppfylle kravene innen 2020, men Troms fylkeskommune har etter søknad fått forlenget frist til 2025.

Tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesveg (gjelder fra 1/1 2015)
- Definerer lavest mulige/tillatte sikkerhetsnivå (§ 1).
- Gjelder tunnel over 500 m og ÅDT >300. Tunnel med særlige risikosærtrekk og ÅDT< 300 kan også omfattes av forskriften (§2).
- Definerer og konkretiserer krav til konstruksjon og utrustning (vedlegg I til forskriften).
- Konkretiserer fylkeskommunens ansvar som forvaltningsmyndighet med ansvar for tunnelsikkerhet.
- Definerer inntil videre Statens vegvesen som tunnelforvalter for fylkesvegtunneler.
- Tunnel-eier må oppnevne sikkerhetskontrollør som er uavhengig i alle spørsmål om sikkerhet (§6).
- Påpeker tunnel-eiers ansvar for nødvendige og periodiske inspeksjoner og undersøkelser (§7 og §9).
- Gir eier ansvar for å gjennomføre tiltak for å styrke tunnelsikkerheten (§8).
- Krever gjennomføring av risikoanalyse, som inngår i tunnelens sikkerhetsdokumentasjon (§10).
- Tidsplan og frist for tilpassing av gamle tunneler til dagens krav (§12).
- Alle fv.-tunneler skal etter ny og utsatt frist være godkjent 1/1-2025 (§12).

Tilstanden for mange fylkesvegtunneler i Troms er vanskelig, og det er stort sprik mellom gjeldende krav og tunnelenes tilstand. Vedlikeholdsetterslep og forfall kjennetegner situasjonen.

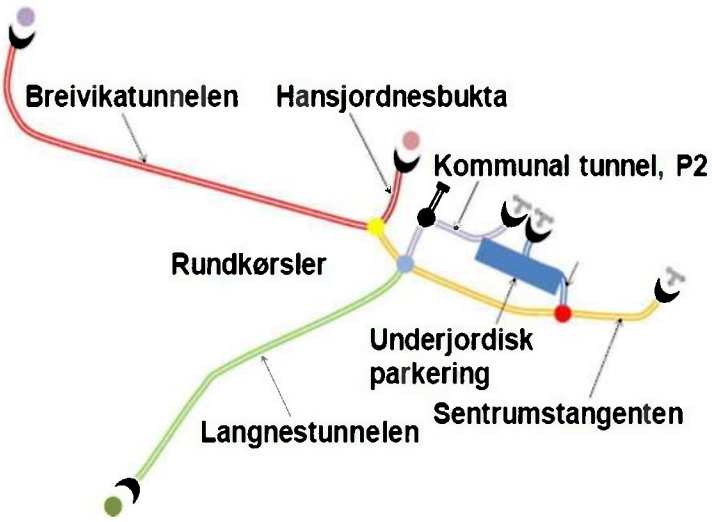

Illustrasjon: Bytunnelene i Tromsø

Erfaringer med spesielt undersjøiske tunneler viser nå at driftskostnadene er høyere enn tidligere antatt. Omfattende vedlikehold og utskifting av utstyr må gjøres hyppigere enn antatt, og med betydelige kostnader.

Det foreligger ikke gode kostnadsberegninger for hva oppgradering av eksisterende tunneler vil koste, og kostnadsvariasjonene mellom tunnelene er stor. Et grovt anslag basert på erfaringer fra tunneloppgraderinger på riksvegnettet angir et beløp i størrelsesorden 50-100 000 kr. pr. løpemeter for renovering av oversjøisk lavtrafikk tunnel, 120-190 000 kr. pr. meter for renovering av undersjøisk tunnel.

Utfordringene kan beskrives slik:

1) Forfall og vedlikehold: Stort forfall og manglende vedlikehold vil over tid innebære risiko for nedfall av stein og fastmontert utstyr som kabelbruer, ventilatorer mv. Nedfall kan påføre skade på mennesker og kjøretøy.

2) Sikkerhet og krav: Grunnleggende for personsikkerhet i tunnel er prinsippet om selvredning i akutte situasjoner. Myndighetenes krav og forpliktelser handler primært om fysiske tunnel-sikkerhetstiltak og utstyr for aktiv og passiv sikkerhet (nødstasjoner, nødlys, kommunikasjon, styring, overvåking, belysning, ventilasjon, drenering, skilting mv). Mange fylkesvegtunneler tilfredsstiller bare delvis gjeldende regelverk for tunnel under trafikk. Det er også et paradoks at krav til å bygge inn utstyr for sikkerhet i eksisterende tunneler kan resultere i et mindre tunnelprofil (tunnelen blir både smalere og lavere). Sikkerhetstiltak kan på denne måten gi dårligere framkommelighet for store kjøretøy. Trangere tunnel kan påføre skader på faste installasjoner. Utviding av tunnelprofilet eller bygging av helt nye tunnelløp må i enkelte tilfeller vurderes.

3) Økonomi: Tildelinger til renovering og sikringstiltak på dagens nivå innebærer at det ikke vil være mulig å innhente etterslep, forfall og krav til sikkerhets-oppgradering innen gitt tidsfrist. Et stort økonomisk løft med en ambisiøs tiltaksplan er nødvendig for å møte vedlikeholds- og sikkerhetsutfordringene. Bevilgningssituasjonen slik den er nå kan i verste fall innebære fare for trafikantenes sikkerhet. Konsekvenser ved brudd i trafikkavvikling av ikke varslede, akutte tunnelstengninger er store både for Tromsø by-tunneler og for mange andre tunneler.

<u>Bruer og ferjekaier</u>

Det er mange små og store bruer på fylkesvegnettet i Troms. Mange av bruene er mer enn 40 år gamle og har på grunn av høy alder og manglende vedlikehold stort behov for oppgradering.
De største utfordringene med bruene kan oppsummeres slik:

- Flere bruer kan på grunn av manglende bæreevne ikke tillates for vogntog med totalvekt på 50 tonn. Dette kan bety at vogntogene som benytter strekningene som disse bruene ligger på, ikke får utnyttet lastekapasiteten på bilene godt nok.
- Mange bruer er smalere enn tilstøtende veg, og bruene kan slik de ligger på vegnettet medføre en forhøyet risiko for trafikkulykker.
- Mange gamle småbruer har et så stort vedlikeholdsetterslep at det bør skiftes ut med nye bruer.
- På flere titalls bruer er bæreevnen truet på grunn av erosjon under landkar, skader på landkar eller setningsskader.
- Flere bruer har mangelfullt brurekkverk og/eller mangler i rekkverket inn mot bruene.

Det er stort behov for midler til utbedring av fylkesvegbruene. Dersom vi legger erfaringer fra en omfattende kartlegging av bruer på riksvegnettet region Nord til grunn, vil det her være tale om milliardbeløp. Vi ser behov for en mer omfattende kartlegging av tilstanden på fylkesvegbruene.
Situasjonen for ferjekaiene i fylket er stort sett tilfredsstillende. Det kan i løpet av neste 10-årsperiode bli aktuelt å fornye to eller tre ferjekaier på grunn av betongskader på eksisterende konstruksjoner.

Beredskap og omkjøring
Flere strekninger på fylkesvegnettet er viktig i beredskapssammenheng. Ved hendelser på riksvegnettet vil fylkesvegene være omkjøringsruter. Det spesielt tre strekninger som peker seg ut. Det er:

- E6 Målselvbrua. Dersom Målselvbrua må stenges av flom, vil fv. 87 og fv. 854 være omkjøringsveger.
- E6 Skibotn – Olderdalen. Det partiet på denne strekninga som er mest utsatt for skred, er vegen forbi Nordnes hvor det nå bygges ny tunnel. Selv om situasjonen på denne strekninga blir betydelig sikrere i løpet av kort tid, vil fv. 868 være omkjøringsveg for eventuelle hendelser.
- E8 Lavangsdalen. Dersom vegen må stenges på grunn av skred, vil fv. 294 Andersdalen være omkjørinsgveg for mindre kjøretøy og fv. 858 over Malangen være omkjøringsveg for tyngre kjøretøy.

6.4 Tilrettelegging for gåing og sykling – aktiv transport

Det er nasjonale mål at økning i fremtidig transportbehov skal tas av annet enn personbil. Kollektivtransporten forventes å ta en stor del av den kommende økningen, men det er også et mål at større andel av reiser skal være aktiv transport. Med det menes bruk av egne krefter som gange og sykling. Ikke bare ut i fra et folkehelse perspektiv, men også i et bredt miljøperspektiv, er det store samfunnsgevinster å hente med økt andel av reisende som sykler eller går.

Det er også et behov for å ha et regionalt perspektiv på gange, sykkel og trafikksikkerhet. Fylkeskommunens ansvar ligger på rollen som vegeier og som planmyndighet.

Vegeier: Infrastrukturen for gående og syklende er ikke tilfredsstillende på fylkesvegene. Det er også store etterslep i veivedlikehold. Det er store investeringsbehov for å kunne forbedre trafikksikkerheten og fremkommeligheten både for gående og syklende. Syklende og gående har også ulike behov, de er to ulike grupper.

Gående: Ofte må de gående benytte veibanen, utfordringene er biltrafikk, smale veger med dårlig sikt. Fortau er et godt tiltak for gående, men er ikke tiltak for syklende. I by og tettsted er det behov for sammenhengende gangnett og bedre vintervedlikehold.

Syklende: Fortau skal ikke være en del av sykkelruter. I byer, spesielt der det er definert sykkelruter, bør gruppene syklister, kjørende og gående ha sine egne areal til benyttelse. I by og tettsted er det behov for sammenhengende sykkelvegnett og bedre vintervedlikehold.

Utenfor tettbebygde områder med lavt trafikkgrunnlag av gående og syklende, kan kombinasjonen gang- og sykkelveg benyttes. I noen boligområder, der det er lav trafikkgrunnlag og nedsatt fartsgrense, kan syklende benytte gatearealet dersom det ikke finnes areal til adskillelse.

Trafikksikkerhet: Det foreligger avstandskrav for rett til skoleskyss; 4 km for elever fra 2. til 10. klasse og 6 km for elever i videregående skole. De som ikke har skyssrett, bør ha en sikker skolevei der de kan gå eller sykle til/fra skolen. Det er behov for å gjennomføre en kartlegging av sikker skolevei samt sikker vei til / fra busstopp og på busstoppene på riksveg og fylkesveg.

Ved riktige tiltak, kan disse transportformene bli mer attraktiv og trafikksikre enn det mange opplever i dag: Flere av oss vil da velge disse transportformene mye oftere.

6.5 Infrastruktur for kollektivtransport på fylkesveg – for distrikt og knutepunkt

Fylkesvegnettet i Troms har om lag 10 000 holdeplasser, i tillegg er det infrastruktur knyttet til knutepunkt, venterom og terminaler. Det er til dels store behov for oppgradering og fornying, sanering av holdeplasser og nybygg av holdeplasser.

Troms fylkeskommune, Statens vegvesen og de ulike kommunene får også mange henvendelser fra innbyggerne om behov for oppgradering av kollektivanlegg på fylkesveg. Mange av disse henvendelsene handler om holdeplass og leskur knyttet til skoleveg. Det er store forventninger hos søkerne til at ønskene skal løse raskt og billig. Av og til kan de ikke imøtekommes, eller at løsningene er meget kostbare. Pågående kartlegging av infrastruktur viser avvik mellom dagens krav til holdeplasser og knutepunkt og den faktiske tilstanden på infrastruktur, både i forhold til trafikksikkerhet og universell utforming. Behovet for oppgradering av infrastrukturen er betydelig større enn tilgjengelige midler.

I tillegg er ansvaret for bygging og drift av infrastrukturen fordelt på Statens vegvesen, fylkeskommune og kommuner. Det er derfor behov for koordinering av utvikling og utbygging av infrastruktur.

Kostandene for etablering av holdeplass, byttepunkt eller knutepunkt er avhengig av forholdene på de arealene som det skal bygges på og kan derfor føre til svært ulike kostnader pr. utbedring. Faktorer som påvirker kostnadene vil være;

- Erverv av areal, med dagens krav til busslomme vil det minimum være behov for 350m2.
- Behov for planprosess for å få nødvendige arealavklaringer
- Eksisterende infrastruktur i bakken; vann, avløp, overflatevann, strøm, fiber m.m.
- Terrengtilpassing og grunnforhold
- Behov for andre tiltak på eller tilknytting anlegget; tilgang til strøm, gangadkomst, sykkelveg, fortau m.m.

For å sikre at flest mulig kan bruke en holdeplass må den bygges ihht krav til universell utforming. Minstekravet til universell utforming er en plattform for å stå å vente på bussen. Krav til plattform er en bredde på 2,5m og 16-18 cm på kantsteinshøgde. Dersom det skal være leskur er det krav til utforming av dette. Kostnad for etablering av holdeplass utenfor tettsted regnes rundt 700.000 kr. og

i by rundt 1,2 mill. kr. Disse enhetsprisene er kun for etablering av selve holdeplassene. Kostnader for planlegging, strøm, gang- og sykkelveg osv ligger ikke i denne summen og vil føre til økning av kostnadene. Erfaringen viser at ofte vil det være forhold som fører til at kostnadene blir høyere enn disse enhetsprisene.

En utfordring for knutepunkt er at det omfatter samarbeid mellom flere aktører og nivå. Det er viktig å klargjøre roller og ansvar for involverte aktører i arbeidet med utvikling og drift av knutepunkt. Det er samtidig behov for etablere god rutine for samhandling mellom forvaltningsnivå og saksbehandling av henvendelser.

Det er behov for en kartlegging av oppgraderingsbehovet av alle regionale knutepunkter, lokale knutepunkter og holdeplasser. Dette må gjøres gjennom kartlegging av dagens infrastruktur og behov for oppgradering og modernisering for kollektivinfrastruktur. Sanntidsinformasjon skal vurderes etablert på knutepunkt.

6.6 Mål og strategi – Fylkesveg

Mye av infrastrukturen på fylkesvegnettet i Troms er langt over 20 år gammelt. Til tross for at vedlikehold er prioritert, fortsetter forfallet å øke. Kapitalutgiftene fra investering er i ferd med å spise opp hele rammen til dekkelegging om få år.

Etterslepet for fylkesvegnettet i Troms er mellom 6-8 mrd kr (2012-tall). Det er også knyttet svært høye kostnader til en utbedring av de mange tunnelene Troms fylke har ansvar for. Det er det ikke sannsynlig at fylkeskommunen vil kunne sikkerhetsoppgradere alle tunnelene uten ekstra tilskudd fra staten. Tilsvarende er etterslepet på bruer stort, og Troms fylkeskommune vil framover ha store utfordringer for å reetablere og vedlikeholde eksisterende bruer. Høringsuttalelsene til RTP 2018-2029 viser også at det er stor enighet om å prioritere vedlikehold og utbedring av fylkesveg.

Troms fylkeskommune legger derfor tilgrunn en investeringsstrategi som prioriterer vedlikehold og utbedring av fylkesvegnettet fremfor investering i nye veglenker (Vedlikehold- og utbedringsstrategi). Dette øker muligheten for å stanse etterslepet, prioritere tunnelsikkerhet og bruvedlikehold.

Vedlikehold- og utbedringsstrategien vil prioritere følgende:

- Stanse forfall på vegnettet
- Tunnel- og bru, høytrafikkerte fylkesveger, vedlikehold og opprettholdelse av standard
- «Fra kyst til markedstrategi» med punktutbedring og vedlikehold på viktige strekninger for næringstransport.
- Etter at påbegynte og kontraktfestete prosjekter er ferdigstilt, begrenses investeringstiltak til å oppfylle standardkrav, lov - og forskriftfestete behov, bompengepakke (avtaler), trafikksikkerhet og akutte tiltak for å hindre vegbrudd, samt skredsikring.

Hovedmål:

1. Fylkesvegnettet skal være trafikksikkert og ha god fremkommelighet for alle trafikanter. Rammen til drift- og vedlikehold på fylkesvegene må ha et nivå som gjør det mulig å stanse veksten i forfallet.
2. Høytrafikkerte fylkesveger og viktige strekninger for næringstransport skal ha god framkommelighet og tilstrekkelig helårsdrift. Skredsikring og redusere flaskehalser må prioriteres for å bedre framkommelighet og næringslivets konkurransekraft.
3. Sikre et tilgjengelig fylkesvegnett og unngå vegbrudd og stenging, gjennom å prioritere opprusting av bruer og tunneler, samt sikring av utsatte punkt og redusere flaskehalser.
4. På fylkesvegnettet i Troms skal det ikke forekomme trafikkulykker med drepte og hardt skadde.

Mål	Strategier - fylkesveg
1	Prioritere vedlikehold av dagens vegnett, fremfor investering i nye større prosjekt. Høytrafikkerte fylkesveger og fylkesveger innenfor «Kyst til markedstrategien» prioriteres. Vedlikehold av og reinvestering i eksisterende vegnett skal prioriteres slik at vegkapitalen ikke forringes. Nye store veginvesteringer skal vurderes opp mot effekten og nytten en tilsvarende innsats vil ha på strekningsvise utbedringer.
1	Arbeide for øke rammene for drift og vedlikehold av fylkesveg, samt etablering av nasjonal satsing for å ta igjen forfall på fylkesvegnettet
1	Behovet for investeringer i nye store prosjekter må vurderes ut fra de kapitalkostnader det enkelte prosjekt vil belaste driftsrammen med.
2	Prioritere oppgradering av fylkesvegtunnelene i henhold til krav om tunnelsikkerhet med sikte på frist i 2025. Plan for utbedring av tunneler skal oppdateres, med kostnadsbilde og fremdrift.
1	Tydelig vegeier som sikrer god kontrakt- og økonomistyring, med et oversiktlig kontraktsregime

2	Investeringer på veg skal snus mot tiltak som må utføres i forhold til standardkrav og regelverk, punktutbedring, tilrettelegging for trafikksikkerhet, kollektivtransport, gang og sykkel
3	Prioritere punktutbedring og redusere flaskehalser for å styrke næringstransportens fremkommelighet på viktige strekninger, i tråd med politisk strategi «Fra kyst til marked». Videreføre strekningsmessige forfalls- og utbedringsprosjekt.
4	Styrke innsatsen på trafikksikkerhet i Troms fylkes trafikksikkerhetsutvalg, utarbeide trafikksikkerhetsstrategi og å evaluere virkninger av trafikksikkerhetstiltak.
2	Fokus på uttesting og ta i bruk ny teknologi og intelligent trafikkstyring (ITS) der det kan gi god effekt.
3	For å møte nåværende og kommende klima- og miljøutfordringer må man prioritere utbedring og sikring av vegkropp. Dette innebærer en prioritering av tiltak på drenering og grøfter
2	Det er behov for å gjennomføre en strategisk og overordnet mulighetsstudie, eller en konseptvalgutredning (KVU) for å se på muligheter for regionforstørring og innkorting av avstander på det overordna vegnettet i Troms.

Utbedringsstrategi:
Samferdselsdepartementet har vedtatt forskrift til vegloven § 13 om offentlig veg, og Vegdirektoratet har utarbeidet vegnormaler med hjemmel i forskrift § 13. Vegnormalen omtaler standardkrav, og det er ulike standardkrav for nybygg og utbedring av eksisterende veg. Kravene til standard ved utbedring er lavere enn ved nybygg, dette kalles for utbedringsstandard. Det er der dermed gitt mulighet for utbedring av eksisterende veg, uten å legge inn fordyrende krav om full standard. Troms fylkeskommune ser på dette som en god løsning for å utbedre mer veg med tilfredsstillende standard, men uten at det skal gå på bekostning av trafikksikkerhet. Dette gjelder også ved punktutbedring, bla holdeplassutbedring i områder med veldig lite påstigende og trafikk.

Store investeringsprosjekt på fylkesveg:
De to store prosjektene Bjarkøyforbindelsen og Langsundforbindelsen binder opp det meste av budsjettrammene i perioden 2017 – 2020. Bjarkøyforbindelsen blir også betydelig dyrere enn det som var kostnadsanslagene da det ble lagt inn i budsjettet ved oppstarten. Nytt kostnadsanslag i 2016 gir en økning på 238 mill. kroner. Kostnadsanslaget for Langsundforbindelsen er usikkert da forbindelsen er utsatt minst 2 år i påvente av rettssak og KS2-utredning, men det må forventes en betydelig kostnadsøkning også for dette prosjektet.

Det er behov for tilleggsfinansiering av oppstartede prosjekter i Harstadpakken og Fv 866 Langbakken.

Reguleringsplan for Ullsfjordforbindelsen skal fullføres.

Det er igangsatt et arbeid med bompengepakke for Midt-Troms (Midt-Tromspakken). Kommunestyrene i Midt-Troms regionen har fattet prinsippvedtak. Troms fylkeskommune skal behandle sak om prinsippvedtak i 2017 (se kap. 7.3).

Prosess med bompengesak og byvekstavtale for Tromsø vil avklare behov for egenandel fra Troms fylkeskommune på fylkesvegprosjekt.

Mål og strategi – aktiv transport:
1. Hovedmål i nasjonal gåstrategi: Det skal være attraktivt å gå for alle. Målet innebærer at alle grupper i befolkningen skal oppleve at det er attraktivt å gå, og at det er lagt til rette for at de kan gå mer i hverdagen. Flere skal gå mer.
2. Sykkelstrategiens hovedmål: Flere skal sykle oftere. Sykling skal bli en mer trafikksikker transportform gjennom infrastrukturtiltak. Mål for sykkelandel i byene: Mellom 10-20 % innen

2030 fra dagens 4-5%. Mål for sykkelandel i distriktene: Gjennomsnittlig sykkelandel på 6 % innen 2030.

3. Bedre trafikksikkerhet og trygghet for gående og syklende langs skoleveg på fylkesvegnettet.

Strategier:
Forholdene for gående og syklende langs skolevegene på fylkesvegene kartlegges.
Arbeidet med tilrettelegging og for å være pådrivere for aktiv transport styrkes. Forhold for gående og syklende må ivaretas i all planlegging.
Vinterdriften skal ha et fokus på god fremkommelighet for gående og syklende

Troms har vedtatt ungdommens transportplan for Troms. Det er behov for å oppdatere denne og innlemme den i handlingsplaner for kollektivtransport og fylkesveg, i samarbeid med ungdommens fylkesråd.

7 Byutfordringer og bypakker

Troms fylkeskommune vil i planperioden ha som mål å følge opp målsetting om at veksten i persontrafikken i byområdene skal dekkes av kollektivtransport, sykkel og gange.

Skal man nå målet om å dekke veksten i persontransporten i byområdene med økt andel kollektivtransport, sykkel og gange, må det gjøres omfattende tiltak som vil kreve økte ressurser. De fleste tiltakene må gjennomføres på fylkesveger og kommunale veger. Det vil være nødvendig med et forpliktende samarbeid mellom staten, fylkeskommunene og kommunene for å løse dette.

Behov for midler til kollektivsatsing:
Skal man nå målene, vil det kreve en betydelig økning i kollektivtilbudet. All vekst i kollektivtransporten krever økte tilskudd fra det offentlige. Litt forenklet kan en si at hver ny passasjer i våre byområder krever en økning i tilskudd på 10-20 kr. Det vil kreve betydelig økning i tilskuddene for å nå målene. Det er behov for en bedre samordning mellom nasjonale mål og virkemidler som må stilles til disposisjon på regionalt nivå.

Regionalt og lokalt må det iverksettes mange tiltak for å nå målene om økt kollektivtransport, gange og sykkel. Tiltakene må kombineres for å få god effekt, for Harstad og Tromsø er følgende tiltak aktuelle:

- Restriktive tiltak for biltrafikken i byområdene
- Planlegge og tilrettelegge vegprosjekter slik at de også fremmer økt kollektivtrafikk
- Planlegge og prioritere kollektivtraseer, busstopp, "park & ride" anlegg etc. som tilrettelegger for best mulig kollektivtilbud for trafikantene.
- Utbygging av effektive gang- og sykkelveger som er dimensjonert og utformet for å ta en større del av persontransportarbeidet.
- Arealpolitikk: Lokalisere fremtidig boligutbygging og arbeidsplass- etableringer langs kollektivakser, samt fortetting. Utvikling av bydelssentre vil være viktig for å nå disse målene.
- Videreutvikle og forbedre kollektivtilbudet
- Tidsdifferensierte bompengesatser

7.1 Harstad

Trafikken gjennom Harstad øker. Mange steder er det allerede i dag for dårlig kapasitet på vegsystemet, og dette fører blant annet til køer og miljøproblemer i sentrum av byen. Alt tyder på at problemene vil bli større i fremtiden – alle trafikktellinger og prognoser viser en jevn økning i trafikken. Transportsystemet i Harstad er har behov for bedre bybusstilbud, og tilbudet til gående og syklende er ikke sammenhengende og trafikksikkert.

For å sikre at Harstad er rustet til å takle de trafikale utfordringene gjennomføres en rekke tiltak som er samlet i det som kalles "Harstadpakken". Prosjektet er et samarbeid mellom Harstad kommune, Troms fylkeskommune og Statens vegvesen.

Kostnaden er beregnet til 1620 millioner kroner (2016) og inkluderer et omfattende gang- og sykkelveisystem, en rekke nye rundkjøringer, en avlastningstunnel utenom sentrum og økt satsing på kollektivtrafikken.

Bygging av fortau langs Fv 6 Hagebyvegen er en av de større fylkesvegtiltakene, som settes i gang i 2017.

Fra referanseåret 2009 til 2016 har antall passasjerer økt med 15 % i Harstad. To lokale kollektivknutepunkter (Sama og Kanebogen) er ferdige høsten 2017, mens sentrumsterminalen for bybusser står for tur. Noen holdeplasser er oppgradert og det er bygget en ny kollektivvei over Mølnholtet. Mars 2017 satte man i drift nytt sanntidssystem, som gradvis skal bygges ut i byen med skjermer på en del av holdeplassene.

Linjestruktur og ruteopplegg buss skal gradvis legges om, slik at når den nye kontrakten starter i 2020, vil det aller meste være iverksatt.

7.2 Tromsø

«Tenk Tromsø» er et felles prosjekt i samarbeid mellom Tromsø kommune, Statens vegvesen og Troms fylkeskommune. Prosjektmål er å etablere en bymiljøavtale for Tromsø byområdet. Hovedmålsetting er nullvekst for personbiltrafikk i byområdet, og at fremtidig trafikkvekst skal tas med gange, sykkel og kollektivtransport. Riktig arealplanlegging er en forutsetning for å nå målene.

Bedre fremkommelighet for buss, gange og sykkel er viktige tiltak for Tromsø. I tillegg er det nødvendig å styrke de økonomiske rammene for å øke og forbedre drift av busstilbud i Tromsø. Innføring av bompenger i en bypakke er et viktig virkemiddel for trafikkregulering og delfinansiering av tiltakene.

Byvekstavtale for Tromsø by:
NTP 2018-2029 har beskrevet byvekstavtalene: Byenes utfordringer er både lokale, regionale og nasjonale, og de kan ikke løses av enkeltaktører alene. Velfungerende byområder er viktig både for de som bor der, næringslivet og landet som helhet. Det legges til grunn at politisk forpliktende og langsiktige avtaler mellom forvaltningsnivåene er nødvendig for å lykkes med å utvikle transportløsninger og arealbruk som gir god framkommelighet og godt bymiljø. Bymiljøavtalene ble presentert i Nasjonal transportplan 2014–2023 som hovedgrepet for å samordne areal- og transportpolitikken i de ni største byområdene.

Det legges opp til at Tromsø inngår en byvekstavtale i løpet av 2018-2019. Dette betinger lokalt og regionalt vedtak om bompengepakke for Tromsø by.

7.3 Finnsnes og Midt-Troms

Byen Finnsnes er preget av Fv 86 som passerer gjennom sentrum. Dette medfører bla. trafikksikkerhets- og støyutfordringer. Vogntogandelen er høy. Det er utredet at fv 86 kan legges i tunnel utenom sentrum, som vil kunne bidra til utvikling av et mere attraktivt og trygt bysentrum.

For realisering av dette og andre vegtiltak, er det etablert et samarbeid mellom Midt-Troms kommunene (Midt-Troms regionråd) om å arbeide for en bompengepakke for Midt-Troms. Arbeidet er imidlertid i startgropa og må følge en formell prosess mot en eventuell bompengesak. Arbeidet har resultert i rapporten «Samlet oversikt over tiltak i Midt-Tromspakken» som ble behandlet i regionrådet i møte 7. april 2017. Pakken inneholder samferdselstiltak i samtlige kommuner i Midt-Troms. Tiltakene er fordelt på kategoriene vegtiltak, gang- og sykkelvegtiltak og kollektivtiltak. Tiltakene som er tatt med i rapporten er ikke kostnadsberegnet og tiltakene er heller ikke prioritert innbyrdes.

Kommunestyrene i Midt-Troms har gitt sin tilslutning til tiltakene i rapporten og at det skal gjennomføres en utredning om delvis medfinansiering for å kunne realisere tiltakene som ligger i pakken. Prinsipiell avklaring vil bli behandlet som egen sak i Fylkestinget. I følge retningslinjene skal berørte kommuner og fylkeskommuner fatte prinsippvedtak. Normalt skal det foreligge en enkel forhåndsvurdering/mulighetsstudie om potensialet for brukerfinansiering før prinsippvedtak fattes. I denne saken er planområdet så stort og de aktuelle prosjektene ligger så spredt at det vil være vanskelig å gjennomføre en enkel forhåndsvurdering på forhånd. Vurdering av de ulike alternativene som kan gi ulike muligheter, bør gjøres som en del av utredningsarbeidet.

Et evt. fylkeskommunalt prinsippvedtak om utredning av muligheten for brukerfinansiering som del av finansieringsgrunnlaget for en Midt-Tromspakke vil gi grunnlag for å arbeide mer detaljert med økonomiske beregninger.

8 Samordnet areal og transportplanlegging

Ansvar og roller for arealplanlegging er fordelt til ulike forvaltningsnivå. Som regional planmyndighet har fylkeskommunen også fokus på samordnet areal- og transportplanlegging. Det tas utgangspunkt i statlig planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging:

- *Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling.*

- *Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet. Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. I henhold til klimaforliket er det et mål at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange.*

- *Planleggingen skal legge til rette for tilstrekkelig boligbygging i områder med press på boligmarkedet, med vekt på gode regionale løsninger på tvers av kommunegrensene.*

9 Samferdsel for bedre konkurransekraft for regionen

Det er et fylkeskommunalt mål å bedre framkommelighet og reduserte avstandskostnader for å styrke konkurransekraften i næringslivet. Det er også mål om å bidra til å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret. Næringer som oppdrett, fiskeri, reiseliv og landbruk er ofte lokalisert i distriktet, med strekninger som er svært viktig for transport av varer og personer. Vegnettet har stor betydning for å kunne ta ut potensialet i eksisterende næringer. For de fleste strekningenes vil det være aktuelt å kartlegge bæreevneproblematikk i arbeidet med å prioritere hvilke strekninger som bør fornyes og vedlikeholdes.

Vegstrekningene som de ulike næringene bruker fra kysten til markedene er ofte sammenfallende. Felles er at de har behov for gode transportløsninger og infrastruktur mellom kyst og europaveg, på tvers av fylket. Som vist i kap. 4.3 fikk Troms fylkeskommune utredet et utvalg av fylkets næringstransporter for å kartlegge vegtransportarbeidet, visualisere flaskehalser og se behov på fylkesveger i sammenheng med transporten ut av fylket langs riksvegene. Kartleggingen viser blant annet at for Troms-bedriftene er E8 Kilpisjärvi den mest brukte grensepasseringen mellom Norge og Sverige/Finland. Fv 866/Fv 86 mellom Buktamo – Finnfjordbotn – Finnsnes samt Fv 866 Langslett-Skjervøybrua er de mest belastede fylkesvegene i Troms. Våre bedrifter er også helt avhengig av svenske jernbaner.

Sammen med våre nabofylker, Nordland og Finnmark, er det utarbeidet en felles rapport som visualiserer godsstrømmene for sjømatnæringen i Nord-Norge. Utredningen er med på å danne grunnlag for en felles nordnorsk strategisk plattform; «fra kyst til marked» og derigjennom felles prioriteringer. Dersom man skal nå sjømatnæringas vekstpotensial om fra 5 til 6 ganger dagens volum vil det stille svært høye krav til pålitelighet på et transportsystem som også må være dimensjonert til å takle en slik eksportvekst.

En viktig fellesnevner for Nord-Norge er sjømatnæringens betydning for bosetting og vekst og behovet for raske, pålitelige og trygge sjømattransporter med en infrastruktur som får innsatsfaktorene fram til industrien og ferdigproduktene ut til markedet. Samlet omsetning i sjømatnæringen er over 25 milliarder kroner på årsbasis – og økende.

Strategier i RTP og handlingsprogram for fylkesveger vil ivareta dette perspektivet hvor sjømatnæringens behov som svært ofte sammenfaller med generelt behov fra regionalt næringsliv. Hovedfokus for vår «**fra kyst til markeds-strategi»** vil ligge på hovedkorridorer for sjømatnæringen, og for rassikring i tillegg viktige industriveger. Strategien ivaretar viktige fylkesveger og fergeforbindelser i tilknytting til fiskerihavn, farled, riksveger, godsterminal og internasjonale korridorer. Strategien vil gjenspeiles operasjonelt gjennom fylkeskommunens prioriteringer.

Hovedkorridorene i vår strategi vil være E6, E8 samt OPS «Hålogalandsvegen» Rv 85/E 10/rv 83. De mest sentrale fylkesvegstrekningene til Finnsnes/Senja (855), Skjervøy (866) og Tromsø-området (862, 863 m.fl.) inngår i strategien.

Det vises til strategier for fylkesveg.

10 Statlig transportinfrastruktur

Nasjonal transportplan 2018-2029 (NTP) setter overordna rammer, mål og strategi for de neste 12 årene. NTP er en plan for hvordan man de neste tolv årene skal arbeide i retning av det overordnede og langsiktige målet i transportpolitikken, som er:

- Et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet.

Nasjonal transportplan gir hovedmålene for transportpolitikken i landet:

- Bedre framkommelighet for personer og gods i hele landet
- Redusere transportulykkene i tråd med nullvisjonen
- Redusere klimagassutslippene i tråd med en omstilling mot et lavutslippssamfunn og redusere andre negative miljøkonsekvenser

10.1 Jernbane

I ny NTP legges det opp til å gjøre jernbanen mer attraktiv for å få flere reisende og for å øke godstransporten. Nordlandsbanen og Ofotbanen blir blant de to første banene som får det nye signal- og sikringssystemet ERTMS, som skal sørge for en sikrere og mer effektiv avvikling av togtrafikken og ambisjonen er at et nytt anlegg kan settes i drift i 2022/23.

Fylket vårt er helt avhengig av jernbanen til tross for at vi ikke har egen jernbaneinfrastruktur. Ofotbanen med endestasjon i Narvik (Nordland) og den norske hovedhub for gods på Alnabru (Oslo) er sentrale knutepunkter, men det er i all hovedsak svensk infrastruktur som muliggjør jernbanefrakt og intermodal tilknytning for lastebiler på veg. Spesielt er aksen Narvik – Tromsø godsbiltung langs E 6/ E8. Dersom det igjen opprettes en sjøgodsrute mellom Bodø og Tromsø vil Nordlandsbanen kunne re-aktualisere sin betydning for intermodale transporter lengere nord enn Nordland.

Daglig går store transporter over Narvik med jernbane både til og fra Nord-Norge, og i tillegg er Narvik en av de største utskipingshavnene i Barentsregionen for utskiping av malm. Trafikken med Ofotbanen er sterkt stigende og det er viktig å sikre at kapasiteten på Ofotbanen holder tritt med behovet slik at jernbanen ikke blir en unødvendig flaskehals for næringslivet i nord.

Jernbaneverket utarbeidet i 2011 en rapport om «Nord-Norgebanen» på strekningen Fauske-Tromsø. Utbyggingen ble grovt anslått til å koste 40-60 milliarder kroner. Uten å ha gjennomført en samfunnsøkonomisk analyse, ble det i rapporten pekt på at den samfunnsøkonomiske nytten trolig ville være negativ. Jernbanedirektoratet vil framover utarbeide et oppdatert kostnadsanslag for en Nord-Norgebane i tillegg til en samfunnsøkonomisk analyse for en slik utbygging.

Veksten i eksportverdien i sjømatsektoren har vært på 56% siden 2014. Det er forventet en 5 dobling av produksjonen noe som innebære at den nasjonale betydningen av sektoren vil ytterligere øke i årene som kommer. Denne veksten kombinert med behovet for mer miljøvennlige transportløsninger for gods gjør at det nå må være på tide å komme i gang med formelle forpliktende vedtak for planlegging av jernbaneforbindelse til Troms. Stortingets utredning for jernbaneforbindelse må derfor gjennomføres som en ordinær konseptvalgutredning (KVU). KVU for jernbane i Troms innebærer forbindelse til Tromsø med sidearm til Harstad.

10.2 Havn, sjøtransport og effektive godsterminaler

Kystverket skal legge til rette for utvikling av en konkurransedyktig, effektiv, sikker og miljøvennlig sjøtransport, med effektive havner og transportkorridorer, samt en god beredskap mot akutt forurensning. Klima- og miljøhensyn skal ivaretas i den løpende kystforvaltningen. Bærekraftig vekst og verdiskaping er et av regjeringens hovedmål. Økt bruk av nye teknologiske løsninger innen skipsfarten og stimulering til grønn vekst for norsk maritim næring, herunder miljøvennlig drivstoff, vil være viktige bidrag for å utnytte skipsfartens konkurransefortrinn.

I Norge finnes 32 stamnetthavner, som gjennom NTP er gitt riksveitilknytning. Stamnettstatus innebærer at Staten i prinsippet sitter med ansvaret for både sjøverts og landverts infrastruktur til og fra disse havnene. Bakgrunnen for at disse havnene sikres riksveitilknytning, er erkjennelsen av at sjøtransporten må ses i sammenheng med de andre transportformene.
Status som stamnetthavn kan ha betydning for prioriteringen av infrastrukturtiltak i den grad det er behov for utbedring av havnens tilknytning til landbasert eller sjøverts infrastruktur.
I Troms er det 2 stamnetthavner/terminaler. Dette er Tromsø (Breivika) og Harstad (Stangnesterminalen).

I ny NTP 2018-21 er det varslet en tilskuddsordning som skal stimulere til overføring av gods fra veg til sjø. Søkere kan få støtte i inntil tre år. Tilskuddet er basert på nytteverdien for samfunnet ved å overføre godset fra transport med lastebil på veg til sjø. Ordningen vil ha en årlig ramme på 100 mill.

Kanskje kan en ny «Nord-Norgelinje» delfinansieres via denne ordningen. Havnene i Bodø, Lødingen og Tromsø arbeider for å få dette til og Troms fylkeskommunen støtter opp om dette arbeidet.

I NTP ønskes det i større grad å bidra til at nasjonalt viktige havner blir effektive, miljøvennlige og intermodale, og vil derfor styrke innsatsen overfor disse havnene med tilskudd til effektive og miljøvennlige havner med en årlig gjennomsnittlig ramme på 125 mill. kr for planperioden. Dette vil kunne bidra til reduserte transportkostnader for næringslivet, bedre utnyttelse av sjøtransportens fortrinn og godsoverføring fra veg til sjø. I tillegg vil tilskuddsordningen kunne bidra til mer miljøvennlig godstransport samlet sett. Ordningen vil gjelde tilskudd til infrastruktur som er direkte knyttet til havnefunksjonen, herunder veg. Regjeringen foreslår en årlig gjennomsnittlig ramme på 125 mill. kr for planperioden. Det vil være naturlig å se en framtidig utvikling av vegforbindelsen til Tromsø havns avsnitt på Grøtsund industriområde inn i en nasjonal tilskuddsordning for effektive havner.

Det finnes 36 statlige fiskerihavner i Troms fylke. I Troms er noen fiskerihavner prioritert i ny NTP. I første periode gjelder dette midler til oppstart av prosjekt innseiling Senjahopen. Fiskerihavnene Årviksand, Engenes og Vannavalen ligger inne i andre del av planperioden.

Strategi – Godsterminaler og maritim transport
Troms fylkeskommune skal legge til rette for at fylket har effektive godsterminaler og maritim transport som gir regionale logistikkmessige konkurransefortrinn og bidrar til å virkeliggjøre «det grønne skiftet»

Strategi:
Legge til rette for mer effektive godsterminaler og gode helhetlige koplinger mellom veg, bane og sjøtransporten
Støtte transportløsninger som bidrar til å overføre fylkets økende godsmengder fra veg til sjø

10.3 Riksvegnettet

I henhold til NTP er flaskehalsene og utfordringene i den delen av korridor 8 som går gjennom Troms følgende:

- Strekninger med vanskelige værforhold for alle transportformer om vinteren. Skredutsatt infrastruktur i deler av korridoren. Høyfjellsproblematikk og flaskehalser som skyldes stigninger og kurvatur. Behov for døgnhvileplasser for tungtransporten.
- De fleste vegstrekninger har mindre trafikk og generelt lav geometrisk standard. Noen få strekninger har for lav kapasitet og en trafikkmengde som tilsier utbygging til firefelts veg.
- De største utfordringene når det gjelder trafikkulykker på riksvegnettet er knyttet til utforkjøring.
- Forfallet på riksvegnettet i Troms er hovedsakelig knyttet til vegfundament samt behov for utbedringstiltak på bruer og tunneler.
- Det er ønskelig å utvikle godsknutepunkt, spesielt i Tromsø, for å øke godstransporten på sjø.
- Europaveg 8 er hovedkorridor øst-vest. Europaveg 6 er ryggraden i Nord- Norge nord-sør.

Største NTP-tiltak prioritert i Troms i 12-årsperioden:

- E 6 Kvænangsfjellet (første 6 år)
- E6 Sørkjosfjellet (Binding NTP 2014-23)
- E6 Skredsikring Indre Nordnes – Skardalen (Binding NTP 2014-23)
- E 6 Skredsikring Grasnes
- E8 Innfartsvegen til Tromsø, Sørbotn – Laukslett (første 6 år)
- RV 862 Tverrforbindelsen, Tromsø

- E8 Adkomst Tromsø Havn, Breivika (Binding NTP 2014-23)
- E10/Rv 85 (Hålogalandsvegen) på strekningen Tjeldsund – Gullesfjord – Langvassbukt.
- E6 mellom Nordkjosbotn og Hatteng (start)
- E 6 Olderdalen – Langslett (start)
- Bymiljøavtale Tromsø

10.4 Lufthavner og flytransport

Avinor har ansvaret for prioriteringen av midler til drift, vedlikehold og investeringer. Staten har det overordnede ansvaret for infrastrukturen gjennom eierskapet i Avinor AS. Troms har 4 lufthavner: Tromsø (Langnes), Harstad/Narvik (Evenes), Bardufoss og Sørkjosen. Tromsø lufthavn hadde over 2 millioner passasjerer gjennom lufthavna i 2016. Dette innebærer en økning på totalt 4,8 % i forhold til året før. Harstad/Narvik hadde en økning på 0,9 %, Bardufoss økte med 7,4 % og Sørkjosen med 8,7 % fra 2015-2015.

Aktuelle tiltak i Troms framover er utvidelse av terminalen og nye flyoppstillingsplasser mv. på Tromsø lufthavn fra 2018. Prosjektet finansieres av Avinor og er kostnadsvurdert til 300 – 500 millioner kroner. Tromsø lufthavn, Langnes, er Nord-Norges hovedflyplass med stor regional og nasjonal betydning som nav for Nord-Norge og Svalbard. Fylkeskommunen er derfor engasjert i Flyplassutvalget i Tromsø for å bidra til ruteutvikling og for å utvikle lufthavnens infrastruktur.

Harstad/Narvik Lufthavn Evenes har regional betydning for samfunns- og næringsutvikling og beredskap. Flyplassen blir et stadig viktigere trafikknutepunkt og forventes å få stor betydning for trafikk til Tromsø, Helgeland og Hammerfest og Stavanger. Lufthavna på Evenes bør utbedres for å legge til rette for at lufttransporten ikke blir en flaskehals.

Betydningen av lufthavnen på Bardufoss er meget stor for hele Midt-Troms regionen, reiselivet og Forsvaret. Utviklingen følges nøye da langsiktigheten i Forsvarets eierskap og drift av flyplassen er en grunnleggende forutsetning for dagens trafikktilbud.

Sørkjosen lufthavn har en viktig rolle for å forbinde Nord-Tromsregionen med Tromsø og videre ut av fylket. Ved vegstenging av E6 representerer Sørkjosen lufthavn en alternativ forbindelse inn og ut av Nord-Troms.

Kapasitetsøkende tiltak og oppgradering vil være meget viktig for alle flyplasser i Troms, med tanke på vekst i passasjertall og næringsutvikling. Det er behov for større oppmerksomhet for flyruter øst-vest på tvers av landegrenser. I dag eksisterer en rute mellom Tromsø – Luleå og Oulu som forbinder store vekstregioner på Nordkalotten. Tidligere rute fra Tromsø til Murmansk og Arkhangelsk ble lagt ned i 2013. Fylkeskommunens ambisjon er å arbeide for at en slik flyrute kan gjenoppstå.

10.5 Innspill til NTP 2018-29

Strategisk sett handler NTP om langsiktig samfunnsplanlegging og hvordan vi ønsker å innrette samfunnet vårt i dag og videre fremover i en konkret tolvårshorisont. Når Staten prioriterer utvikling av sentral transportinfrastruktur og transporttilbud, prioriterer en også hvor folk skal bo og arbeide, hvor næringslivet skal utvikles, næringslivets konkurransekraft og hvordan «det grønne skiftet» skal tilrettelegges for.

Fylkene i nord står samlet om en «fra kyst til marked- strategi» som i større grad ser helheten i transportkorridorene. En nordområdesatsing bør konkretiseres med helhetlig korridorsatsing og fokus på fremkommelighet. Det vil være viktig å prioritere prosjekter som binder regioner sammen og sikrer utvikling av effektive transportkorridorer mot nasjonale og internasjonale markeder.

Det å styrke rammen for drift- og vedlikehold på dagens statlige infrastruktur bør prioriteres. Dette vil på sikt kunne stoppe forfallet og ta igjen etterslepet. NTP-forslagets bindinger for allerede igangsatte prosjekter må opprettholdes. Nye investeringer i planperioden må rettes mot å fjerne kritiske flaskehalser innen 2029 på E6, mellomriksvegene, fiskerihavner og Ofotbanen for å styrke regulariteten og bedre transportsikkerheten i nord. Kravet fra Nasjonal rassikringsgruppe om at det offentlige vegnettet skal være sikret mot skred innen 2030 må oppfylles.

Fylkeskommunene må gis betydelig økte rammer for å innhente etterslepet og tilrettelegge for helhetlige transportkorridorer. Kollektivtransporten må gis rammer for å iverksette miljøtiltak i mindre byer og distriktene. For å nå målet om nullvekst er det behov for en betydelig styrking av overføringen til kollektivtransporten gjennom oppjustering av overføringen til fylkene over inntektssystemet.

Strategi– Statlig transportnett:
Aktiv påvirkning av statlige aktører og relevante nasjonale samferdselsrelaterte prosesser.

Strategier:
Styrke påvirkningsarbeidet opp mot nasjonale og statlige premissleverandører for å forbedre våre rammebetingelser
Legge til grunn vår «fra kyst til marked»-strategi i vår påvirkerrolle og samordne oss med nordnorske fylkeskommuner når relevant
Prioritere prosjekter som binder regioner sammen og sikrer utvikling av effektive transportkorridorer mot nasjonale og internasjonale markeder
Aktiv deltakelse i KVU vegtilknytning Troms
Arbeide for en realisering av jernbanetilknytning til Troms som kan møte ytterligere økte behov for miljøvennlig og effektiv næringstransport
Arbeide for å forsterke flytilbudet i Troms, beholde våre lufthavner og dimensjonere flyplassinfrastrukturen ut fra behov i befolkningen og næringslivet
Arbeide for at det offentlige vegnettet skal være sikret mot skred innen 2030.
Bidra til at staten styrker rammen for drift- og vedlikehold på dagens statlige infrastruktur bør prioriteres foran nyinvesteringer.
Arbeide for at nye statlige investeringer i planperioden 2018-29 rettes mot å fjerne kritiske flaskehalser.

11 Samfunnssikkerhet og beredskap

Transportinfrastrukturen knytter samfunnet sammen og er kritisk for levedyktige lokalsamfunn og et konkurransekraftig næringsliv. Troms er et kystfylke som er utsatt for hardt vær og klima. I Troms fylke opplever vi hvert år hendelser som snøskred, utglidninger, jord og steinras samt flomperioder som rammer vegnettet. Når slike hendelser inntreffer er det viktig å være forberedt for å kunne handle på riktig måte og begrense skadene. Forventede effekter av klimaendringer, som økt ras- og skredfare, økte nedbørsmengder og flere ekstremværhendelser, eksempelvis flom, vil gi ekstra utfordringer for veier og anlegg.

Fylkeskommunen har et beredskapsansvar langs to akser. For det første må fylkeskommunen som eier av fylkesvegnettet og ansvarlig for driften av kollektivtilbudet, ha en beredskap i forhold til å gjenopprette/opprettholde transporttilbudet i forbindelse med vegbrudd. I tillegg har fylkeskommunen som oppgave å sikre og tilrettelegge for en sivil transportberedskap som kan understøtte politi, forsvar, fylkesmannen og andre i forbindelse med større kriser. Fylkeskommune er gjennom forskrift om sivil transportberedskap gitt *ansvaret for å sikre og legge til rette for en nødvendig og regionalt tilpasset sivil transportberedskap i fylket* (§3). Dette innebærer bl.a. at

fylkeskommunen skal avklare fylkets transportberedskapsbehov ved å avdekke hvilke kriser som kan utløse transportbehov, hvilke typer transportbehov det dreiser seg om og hvordan organiseringen gjøres mest hensiktsmessig.

Ansvar for beredskapen i forhold til å gjenopprette/opprettholde transporttilbudet i forbindelse med vegbrudd er en del av den daglige driften i form av at det er etablert beredskapsplaner som kan iverksettes i forbindelse med hendelser som opptrer regelmessig. Denne beredskapen er godt ivaretatt gjennom eksisterende beredskapsplaner, men dette planverket er per i dag ikke samlet i ett sentralt dokument eller en samlet oversikt. Samtidig, på grunn av at klimaet blir våtere og mer ekstremt, oppstår det behov for å kartlegge nye utsatte punkt eller ruteforbindelser, og hvilke eventuelle avbøtende tiltak som kan være aktuelle.

Fylkesmannen i Troms har utarbeidet en ny og revidert FylkesROS (risiko og sårbarhetsanalyse) som ble publisert i 2016. FylkesROS synliggjør risiko og sårbarhet i Troms, og analysen er fylkets regionale plan for samfunnssikkerhet. I oppfølgingsplan til FylkesROS for Troms 2016-2019 er det pekt på etater og instanser, herunder fylkeskommunen, som har ansvar for iverksetting av og planlegging av tiltak som skal redusere sannsynlighet og begrense konsekvensene av uønskede hendelser.

Det skal i løpet av planperioden utarbeides en sektorplan for transportberedskap. Den må omfatte ev avklaring av roller og ansvar knyttet til transportberedskap ved ulike hendelser som oppstår.

12 Transport og utslipp i Troms

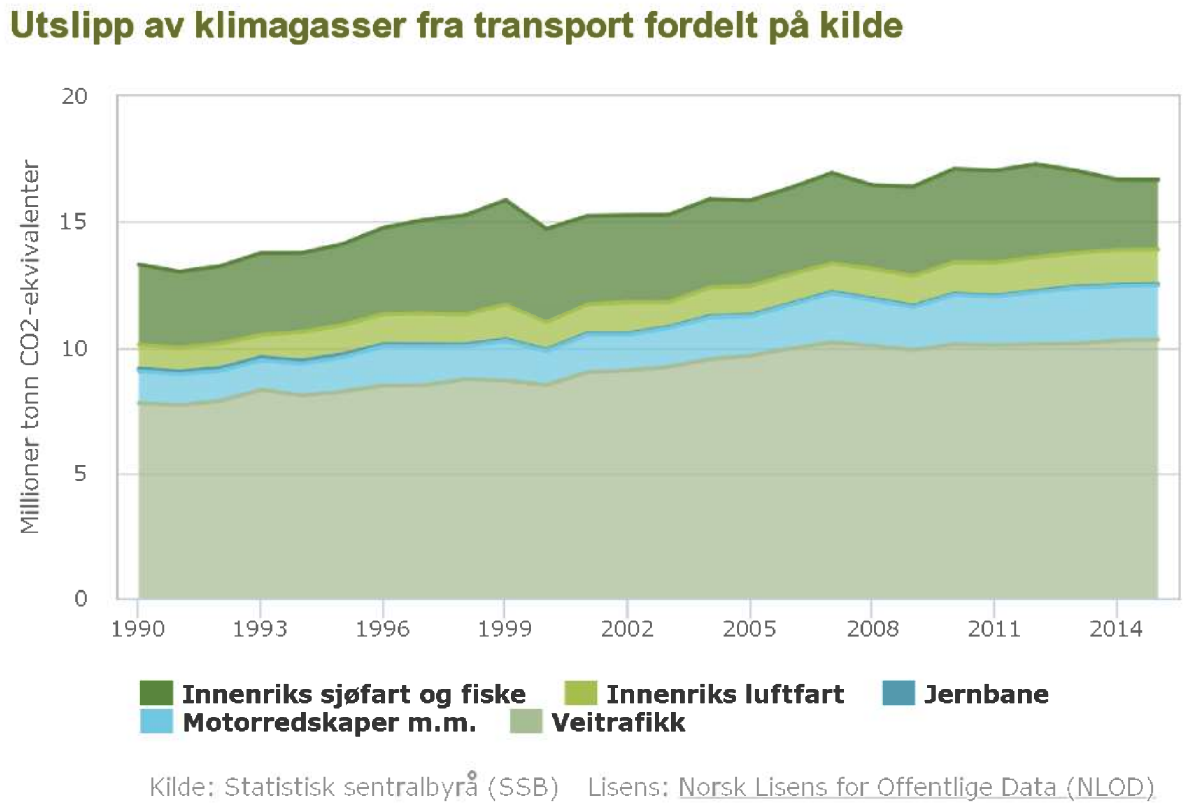

I 2013 ble det sluppet ut ca 950 000 tusen tonn CO2-ekvivalenter fra Troms fylke. Over halvparten av de direkte utslippene av klimagasser kom fra transportsektoren. Cirka 4 % av landets biler er elbiler og over halvparten av bilene som selges i dag er elbiler, hybridbiler eller plug-in hybridbiler. Men, problemet er at antall biler totalt øker: I 2003 var det 2,2 millioner personbiler og varebiler registrert

i Norge. I 2016 var tallet 3,1 millioner. I Troms var det i utgangen av 2016 registrert 944 elbiler. (alle tall: SSB)

For fylkeskommunens kollektivmidler: Innenfor buss, ferger og hurtigbåter skjer det store endringer både på teknologi og drivstoffsiden: I mars 2017 går ca 1300 busser i Europa på strøm. Den første elektriske ferga kom i drift for cirka 2 år siden, og 20 elektrisk ferger (helelektriske eller ladbar hybrid med høy strøm andel) har vunnet anbud og er under bygging eller skal settes i bestilling snart. Det kommer også flere, men disse er ikke enda ferdig forhandlet. (Kilde: ZERO)

Troms fylkeskommune forholder seg til nasjonale mål om nullutslipps kollektivtransport og skal alltid vurdere miljøvennlige løsninger ved framtidige anbud på kollektivtrafikk. Troms fylkeskommune ønsker å bruke Tromsø som uttestingssted for kjøretøy basert på nye, fornybare drivstoff og teknologier som reduserer drivstofforbruket. En el-buss er pr nå mer enn dobbelt så dyr som en konvensjonell buss. Prisene på materiell forventes imidlertid å falle utover i planperioden. Dersom alle bybussene i Tromsø og Harstad kjører på elektrisitet spares, ca 80 busser spares ca 66 tusen tonn CO2 ekvivalenter over en 10 års periode. Troms fylkeskommune starter nå opp et prøveprosjekt med elbuss og vil vurderer å erstatte deler av bussflåten i sentrumsområdene av Tromsø og Harstad med elektriske busser i forbindelse med neste anbudsrunde for bussdriften i fylket.

Troms fylkeskommune vurderer hvilke av de 12 fergesambandene som kan elektrifiseres eller hybridiseres: seiles delvis på batteri og delvis på diesel. Dette er avhengig av blant annet lengden på sambandet og nettkapasiteten.
Troms har landets mest miljøvennlige hurtigbåter, men vurderer å fase inn hydrogen som energibærer dersom det viser seg at dette vil fungere.

12.1 Mål og strategi:

Troms fylkeskommune skal legge til rette for bruk av lav- og nullutslippstrafikk i fylket.
Det skal være lav og nullutslippskollektivtransport i Troms innen 2030.
Gradvis innføring av null og lavutslipp. Innfasing må sees opp mot tilgjengelige økonomiske rammer og nasjonale krav.

Strategi:
Krav om mest miljøvennlige alternativ skal vurderes ved kjøp av kollektivtransport tjenester.
Krav om lav – nullutslippstransport og miljøregnskap skal vurderes ved kjøp av varer og tjenester
Legge til rette for at andre kan benytte lav – nullutslipps drivstoff-påfyllingsstasjoner som fylket har initiert.

13 Intelligente transportsystemer (ITS)

ITS-begrepet favner om svært mye. I NTP for 2018-2029 ser vi for første gang et eget kapittel om ITS. ITS er fellesbetegnelsen for teknologi og datasystemer i transportsektoren og kan koples tett opp til det grønne skiftet som skjer innenfor en rekke sektorer og som vi må rette oss inn mot. Kommunikasjonen i et ITS-system kan gå fra bil til bil, fra bilen til veibanen eller fra veibanen til bilen. NTP beskriver hva transportetatene gjør i dag, hva de viktigste teknologitrendene vil bety for fremtidens mobilitet og at det legges opp til finansiering av utviklingen gjennom en avsatt «teknologimilliard».

ITS representerer en utvikling som fylkeskommunen må forholde seg til. Det gjennomføres blant annet et prosjekt i Troms der det er montert sensorer på to av Lerøy Auroras «laksebiler» mellom

Skjervøy og Helsinki. Sensorene kommuniserer med bakkesystemer, som formidler informasjon til trafikanter ute på veien. Ved hjelp av slik teknologi identifiserer og videreformidler kjøretøyet om veien er tørr, våt eller isete, og beregner hvor mye friksjon det er mellom dekkene og veibanen. Friksjonsmålingen fra Skjervøy til Helsinki er en del av Vegvesenets pilotprosjekt på E8 Troms, for å teste og utvikle ITS-teknologi. Troms fylkeskommune samarbeider også i prosjekt med våre naboregioner i blant annet Norge, Sverige, Finland for å avdekke muligheter og konkretisere tiltak vi kan tilrettelegge for slik at markedet velger framtidsrettede løsninger og teknologiske fortrinn som kan redusere våre avstandsulemper til markedene internt og eksternt. Dette passer svært godt inn i en «fra kyst-til marked»-strategi for våre fylkesveger.

Strategi – ITS-løsninger i Troms

Troms fylkeskommune skal legge til rette for å avdekke og implementere praktiske ITS-løsninger og ny smart-teknologi i fylket

Strategi:
Legge til rette for økt kunnskap om ITS-løsninger i fylket gjennom samarbeid, utredning og informasjonsspredning
Legge til rette for at andre kan benytte ITS-løsninger som fylkeskommunen har initiert eller bidratt til realiseringen av

14 Oppsummering mål og strategi

Mål og – Kollektivtransport:

1. Øke kollektivtransportens andel av den samlede persontransportens i fylket. All vekst i persontransport i Tromsø og Harstad skal tas gjennom gang, sykkel og kollektivtransport.
2. Videreføre hovedtrekk i dagens rutetilbud som en minimumsløsning innenfor stadig strammere økonomiske rammer.

Mål	**Strategier**
1	Sikre at kollektivtiltak gjennomføres i tråd med bypakker for Harstad og Tromsø. Arbeide for bymiljøavtale og andel av nye finansieringsordninger for drift av kollektivtransport i byområder.
2	Hovedtrekkene i dagens rutetilbud videreføres. Det må gjennomføres tiltak for å effektivisere og forenkle rutetilbudet, for by og distrikt.
2	Gjennomføre kartlegging av kollektivinfrastruktur for distrikt og knutepunkt i sentra. Dette omfatter kartlegging av dagens infrastruktur og behov for utvikling av holdeplasser og knutepunkt, herunder universell utforming.
1	Ved å ta i bruk nye plattformer og digitale løsninger; utvikle og tilby enklere og bedre løsninger for billettering og ruteinformasjon.
2	Vurdere tiltak for effektivisering av tilbudet, økte inntekter og økt statlig finansiering for å opprettholde dagens tilbud.

Mål og strategi – Fylkesveg

1. Fylkesvegnettet skal være trafikksikkert og ha god fremkommelighet for alle trafikanter. Rammen til drift- og vedlikehold på fylkesvegene må ha et nivå som gjør det mulig å stanse veksten i forfallet.
2. Høytrafikkerte fylkesveger og viktige strekninger for næringstransport skal ha god framkommelighet og tilstrekkelig helårsdrift. Skredsikring og fjerning av flaskehalser må prioriteres for å bedre framkommelighet og næringslivets konkurransekraft.
3. Sikre et tilgjengelig fylkesvegnett og unngå vegbrudd og stenging, gjennom å prioritere opprusting av bruer og tunneler, samt sikring av utsatte punkt og redusere flaskehalser.
4. På fylkesvegnettet i Troms skal det ikke forekomme trafikkulykker med drepte og hardt skadde.

Troms fylkeskommune legger tilgrunn en investeringsstrategi som prioriterer vedlikehold og utbedring av fylkesvegnettet fremfor investering i nye veglenker (Vedlikehold- og utbedringsstrategi). Dette øker muligheten for å stanse etterslep, prioritere tunnelsikkerhet og bruvedlikehold.

Mål	Strategier - fylkesveg
1	Prioritere vedlikehold av dagens vegnett, fremfor investering i nye større prosjekt. Høytrafikkerte fylkesveger og fylkesveger innenfor «**Kyst til markedstrategien**» prioriteres. Vedlikehold av og reinvestering i eksisterende vegnett skal prioriteres slik at vegkapitalen ikke forringes. Nye store veginvesteringer skal vurderes opp mot effekten og nytten en tilsvarende innsats vil ha på strekningsvise utbedringer.
1	Arbeide for øke rammene for drift og vedlikehold av fylkesveg, samt etablering av nasjonal satsing for å ta igjen forfall på fylkesvegnettet
1	Behovet for investeringer i nye store prosjekter må vurderes ut fra de kapitalkostnader det enkelte prosjekt vil belaste driftsrammen med.
2	Prioritere oppgradering av fylkesvegtunnelene i henhold til krav om tunnelsikkerhet med sikte på frist i 2025. Plan for utbedring av tunneler skal oppdateres, med kostnadsbilde og fremdrift.
1	Tydelig vegeier som sikrer god kontrakt- og økonomistyring, med et oversiktlig kontraktsregime
2	Investeringer på veg skal snus mot tiltak som må utføres i forhold til standardkrav og regelverk, punktutbedring, tilrettelegging for trafikksikkerhet, kollektivtransport, gang og sykkel
3	Prioritere punktutbedring og redusere flaskehalser for å styrke næringstransportens fremkommelighet på viktige strekninger, i tråd med politisk strategi «Fra kyst til marked». Videreføre strekningsmessige forfalls- og utbedringsprosjekt.
4	Styrke innsatsen på trafikksikkerhet i Troms fylkes trafikksikkerhetsutvalg og å evaluere virkninger av trafikksikkerhetstiltak
2	Fokus på uttesting og ta i bruk ny teknologi og intelligent trafikkstyring (ITS) der det kan gi god effekt.
3	For å møte nåværende og kommende klima- og miljøutfordringer må man prioritere utbedring og sikring av vegkropp. Dette innebærer en prioritering av tiltak på drenering og grøfter
3	Prioirtere skredsikringstiltak ut fra oppdaterte risikovurderinger fra Statens vegvesen samt sikring av viktige «kyst til marked» korridorer.
3	Ha et økt fokus på å vurdere alternative (aktive) skredsikringstiltak på egnede strekninger /skredpunkt.
2	Det er behov for å gjennomføre en strategisk og overordnet mulighetsstudie, eller en konseptvalgutredning (KVU) for å se på muligheter for regionforstørring og innkorting av avstander på det overordna vegnettet i Troms.

<u>Mål og strategi – aktiv transport:</u>

1. Hovedmål i nasjonal gåstrategi: Det skal være attraktivt å gå for alle. Målet innebærer at alle grupper i befolkningen skal oppleve at det er attraktivt å gå, og at det er lagt til rette for at de kan gå mer i hverdagen. Flere skal gå mer.

2. Sykkelstrategiens hovedmål: Flere skal sykle oftere. Sykling skal bli en mer trafikksikker transportform gjennom infrastrukturtiltak. Mål for sykkelandel i byene: Mellom 10-20 % innen 2030 fra dagens 4-5%. Mål for sykkelandel i distriktene: Gjennomsnittlig sykkelandel på 6 % innen 2030.
3. Bedre trafikksikkerhet og trygghet for gående og syklende langs skoleveg på fylkesvegnettet.

Strategier:
Forholdene for gående og syklende langs skolevegene på fylkesvegene kartlegges.
Arbeidet med tilrettelegging og for å være pådrivere for aktiv transport styrkes. Forhold for gående og syklende må ivaretas i all planlegging.
Vinterdriften skal ha et fokus på god fremkommelighet for gående og syklende

Strategi – Godsterminaler og maritim transport

Troms fylkeskommune skal legge til rette for at fylket har effektive godsterminaler og maritim transport som gir regionale logistikkmessige konkurransefortrinn og bidrar til å virkeliggjøre «det grønne skiftet»

Strategi:
Legge til rette for mer effektive godsterminaler og gode helhetlige koplinger mellom veg, bane og sjøtransporten
Støtte transportløsninger som bidrar til å overføre fylkets økende godsmengder fra veg til sjø

Mål og strategi – Transport og utslipp i Troms

Troms fylkeskommune skal legge til rette for bruk av lav- og nullutslippstrafikk i fylket.
Det skal være lav og nullutslippskollektivtransport i Troms innen 2030.
Gradvis innføring av null og lavutslipp. Innfasing må sees opp mot tilgjengelige økonomiske rammer og nasjonale krav.

Strategi:
Krav om at miljøvennlige alternativ skal vurderes ved kjøp av kollektivtransport tjenester.
Krav om lav – nullutslippstransport og miljøregnskap skal vurderes ved kjøp av varer og tjenester
Legge til rette for at andre kan benytte lav – nullutslipps drivstoff-påfyllingsstasjoner som fylket har initiert.

Strategi – ITS-løsninger i Troms

Troms fylkeskommune skal legge til rette for å avdekke og implementere praktiske ITS-løsninger og ny smart-teknologi i fylket

Strategi:
Legge til rette for økt kunnskap om ITS-løsninger i fylket gjennom samarbeid, utredning og informasjonsspredning
Legge til rette for at andre kan benytte ITS-løsninger som fylkeskommunen har initiert eller bidratt til realiseringen av

Strategi– Statlig transportnett:

Aktiv påvirkning av statlige aktører og relevante nasjonale samferdselsrelaterte prosesser.

Strategier:
Styrke påvirkningsarbeidet opp mot nasjonale og statlige premissleverandører for å forbedre våre rammebetingelser

Legge til grunn vår «fra kyst til marked»-strategi i vår påvirkerrolle og samordne oss med nordnorske fylkeskommuner når relevant
Prioritere prosjekter som binder regioner sammen og sikrer utvikling av effektive transportkorridorer mot nasjonale og internasjonale markeder
Aktiv deltakelse i KVU vegtilknytning Troms
Arbeide for en realisering av jernbanetilknytning til Troms som kan møte ytterligere økte behov for miljøvennlig og effektiv næringstransport
Arbeide for å forsterke flytilbudet i Troms, beholde våre lufthavner og dimensjonere flyplassinfrastrukturen ut fra behov i befolkningen og næringslivet
Arbeide for at det offentlige vegnettet skal være sikret mot skred innen 2030.
Bidra til at staten styrker rammen for drift- og vedlikehold på dagens statlige infrastruktur bør prioriteres foran nyinvesteringer.
Arbeide for at nye statlige investeringer i planperioden 2018-29 rettes mot å fjerne kritiske flaskehalser.

Region nord
Vegavdeling Troms
Stab
Mai 2017

Statens vegvesen

Fylkesvegtunneler i Troms

Tilstand og utfordringer

Fv 862 Hansjordnestunnelen. Foto: Statens vegvesen

Innhold

1. Oppsummering 2
2. Innledning 3
3. Oversikt over tunneler 4
4. Gjeldende ansvar og krav 4
5. Ord og begrep 6
6. Strategier for tunnelrenovering 6
7. Gjennomføring av tunnelrenovering 8
8. Akutte behov 8
9. Nærmere om tilstand og utfordringer 10
9.1 Høytrafikkerte by-tunneler på Tromsøya 10
9.2 Undersjøiske tunneler 11
9.3 Kommentar til noen øvrige tunneler 14
10. Kostnader for tunnelrenovering 16
11. Kostnader for drift av tunneler 16
12. Utfordringer for trafikantgrupper 17
13. Sluttord og anbefalinger 19
Vedlegg 20

1. Oppsummering

Ny tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesveger trådte i kraft i januar 2015. Forskriften beskriver et minstenivå for sikkerhet i eksisterende og nye tunneler på fylkesveg med lengde over 500 m og mer enn 300 kjøretøy/døgn (ÅDT). Det er også iverksatt mer omfattende krav til installasjoner for hjelp i nødsituasjoner.

Ny forskrift utløser krav til omfattende planlegging og kostbare oppgraderinger for å oppnå sikkerhetsgodkjenning av den enkelte tunnel. Grunnleggende forutsetninger for å gjøre tiltak etter ny forskrift er permanent bergsikring (bolting/sprøytebetong), vann- og frostsikring, tilstrekkelig tverrsnitt (høyde/bredde) og akseptabel horisontal/vertikal profil i forhold til et definert fremtidig tunnel-brukerbehov.

Tilstanden for fylkesvegtunneler i Troms er krevende, og det er stort sprik mellom gjeldende nasjonale krav og tunnelenes tilstand. Mange års vedlikeholdsetterslep og forfall kjennetegner situasjonen. Utfordringene kan beskrives slik:

1) Forfall og vedlikehold: Stort forfall og manglende vedlikehold vil over tid innebære risiko for nedfall av stein og fastmontert utstyr som kabelbruer, ventilatorer mv. Nedfall kan påføre skade på mennesker og kjøretøy. Ibestad, Pollfjell, Maursund og Hansjordnes/Breivika er eksempler på tunneler som er i en slik tilstand at det er risiko for nedfall. Sikkerhetsrevisjoner og geologiske tilsynsrapporter gir løpende informasjon om tilstandsutviklingen. Disse kan gi grunnlag for at det må gjennomføres strakstiltak, alternativt må tunnelen stenges

2) Sikkerhet og krav: Grunnleggende for personsikkerhet i tunnel er prinsippet om selvredning i akutte situasjoner. Myndighetenes krav og forpliktelser handler primært om fysiske tunnel-sikkerhetstiltak og utstyr for aktiv og passiv sikkerhet (nødstasjoner, nødlys, kommunikasjon, styring, overvåking, belysning, ventilasjon, drenering, skilting mv). Mange fylkesvegtunneler tilfredsstiller bare delvis gjeldende regelverk for tunnel under trafikk. Et paradoks er at krav til å bygge inn utstyr for sikkerhet i gamle tunneler kan resultere i både smalere og lavere tunnel-profil. Sikkerhetstiltak kan derfor gi dårligere fremkommelighet for store kjøretøy, som på grunn av enda trangere forhold påfører skader på faste installasjoner. Utvidet tunnelprofil eller helt nye tunnelløp må i slike tilfelle vurderes.

3) Økonomi: Tildelinger til renovering og sikringstiltak på dagens nivå innebærer at det ikke vil være mulig å innhente etterslep, forfall og krav til sikkerhets-oppgradering innen gitt tidsfrist. Et stort økonomisk løft med en ambisiøs tiltaksplan er nødvendig for å møte vedlikeholds- og sikkerhetsutfordringene. Bevilgningssituasjonen slik den er nå kan i verste fall innebære fare for trafikantenes sikkerhet. Konsekvenser ved brudd i trafikkavvikling av ikke varslede, akutte tunnelstengninger er store både for Tromsø by-tunneler og for mange andre tunneler.

2. Innledning

Fylkeskommunens 40 tunneler har viktig funksjon i transportsystemet. Tunnelene bidrar til forutsigbarhet og transportruter for næringslivet, og til enklere liv for fylkets innbyggere. Tunnelene gjør det mulig å bo også i ytterkantene av fylket, drive med næring og høste av fiskeressursene langs kysten. Sammen med 13 fergestrekninger og som en del av mer enn 2900 km fylkesveg bidrar et nett av viktige tunneler til å knytte fylket og kommunene sammen og korte inn avstanden til byer, flyplasser og til et gjennomgående riksvegnett.

Et flertall av tunnelene ble planlagt og bygget på 70-, 80- og 90-tallet etter de da gjeldende krav. Inntil tidlig på 2000-tallet var det få nasjonale krav til sikkerhetsutrustning og installasjoner. Kostnadene var i hovedsak knyttet til tunneldriving og fjellsikring, og krav til geometri (kurver, stigning, høyder og bredder) var langt mindre strenge enn de er nå.

I dag utgjør installasjoner, sikkerhetsutrustning og skjerpede geometriske krav store kostnader. Både for nybygging og vedlikehold/oppgradering av gamle tunneler slår disse kravene inn. Når det tas hensyn til kostnad ved å tilrettelegge for omkjøring og trafikkavvikling i byggeperioder, bør ny tunnel/trase i noen tilfelle vurderes opp mot oppgraderings-kostnader for gammel tunnel.

Det er ulike krav til standard og til utrustning i fylkestunnelene, fra høytrafikkerte by-tunneler med over 15000 kjøretøy til smale ett-felttunneler med 100 kjøretøy pr døgn. Sammenheng mellom tunnelklasser, -profiler, fartsgrenser og trafikktall/ÅDT fremgår av vedlegg I.

Høytrafikkerte by-tunneler I Tromsø er helt avgjørende for trafikkavvikling internt i og til/fra byen, og hendelser og stengninger i tunnelene på Tromsøya får erfaringsmessig store trafikale konsekvenser. Lavtrafikkerte tunneler i ytre strøk av fylket er også viktig infrastruktur, og i mange tilfeller eneste vegforbindelse. Lavtrafikkerte tunneler er kritisk viktig både for fiskeindustri, øvrig næringsliv og dagliglivets transportbehov.

FARLIG: Manglende isolasjon fører til at Fjordgårdtunnelen- og Ørnfjord- tunnelen er lekk. På vinterstid fører det til store problemer med is.

Foto: Tekst og foto: Folkebladet

Fem undersjøiske tunneler (inkl. nye Kvernsund/Bjarkøy) innebærer særlige vedlikeholds-utfordringer på grunn av saltholdig undersjøisk miljø. De undersjøiske tunnelene er bygget med maksimal stigning og minimale profil for å bli billigst og kortest mulig. Smale tunnelprofil og bratte opp/nedkjøringer i de undersjøiske tunnelene innebærer

trafikksikkerhetsmessige utfordringer, særlig for tungtransporten. Investeringsbehovet er veldig stort på de undersjøiske tunnelene Maursund, Ibestad og Kvalsund.

3. Oversikt over tunneler

Troms fylkeskommune eier 40 tunneler med samlet lengde nær 52 km. Snittlengde per tunnel er ca. 1300 m. Lengste tunnel er Toppen-tunnelen på Grytøya med 3989 meter og korteste er Hamn i Senja med 35 meter. Tunnelene er i gjennomsnitt 26 år gamle. Nedenfor vises på kart og i tabell (vedlegg 2) eksisterende tunneler som Troms fylkeskommune har eieransvar for.

Kart: Tunneloversikt fylkesvegtunneler

4. Gjeldende ansvar og krav

Tunnel-eierskap innebærer ansvar overfor brukere og myndigheter, og utgjør dessuten et stort økonomisk ansvar for fylkeskommunen. Følgende regelverk ligger til grunn:

- Tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesveg
- Elektroforskriften
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Arbeidsmiljøloven

Tunnelsikkerhetsforskrift for fylkesveg (gjelder fra 1/1 2015)

- Definerer lavest mulige/tillatte sikkerhetsnivå (§ 1).
- Gjelder tunnel over 500 m og ÅDT >300. Tunnel med særlige risikosærtrekk og ÅDT< 300 kan også omfattes av forskriften (§2).
- Definerer og konkretiserer krav til konstruksjon og utrustning (vedlegg I til forskriften).
- Konkretiserer fylkeskommunens ansvar som forvaltningsmyndighet med ansvar for alle sider ved tunnelsikkerheten.
- Definerer inntil videre Statens vegvesen som tunnelforvalter for fylkesvegtunneler (rapporteringsplikt, analyser, beredskapsplaner).
- Krever at tunnel-eier oppnevner sikkerhetskontrollør som er uavhengig i alle spørsmål om sikkerhet (§6).
- Påpeker tunnel-eiers ansvar for nødvendige og periodiske inspeksjoner og undersøkelser (§7 og §9).
- Gir eier ansvar for å gjennomføre tiltak for å styrke tunnelsikkerheten (§8).
- Krever at hver tunnel har gjennomført risikoanalyse etter anerkjent metode som inngår i tunnelens sikkerhetsdokumentasjon (§10).
- Tidsplan og frist for tilpassing av gamle tunneler til dagens krav (§12).
- Alle fv.-tunneler skal etter ny og utsatt frist være godkjent 1/1-2025 (§12).

Elektroforskriften

- Ansvar, hvem forskriftene retter seg imot (§9)
- Oppfyllelse av sikkerhetskrav (§10)
- Planlegging og vurdering av risiko (§16)

Brann- og eksplosjonsvernloven

- Om fylkeskommunens plikter som tunnel-eier (§6)
- Tunnel med lengde over 500 meter, eller der en konkret risikovurdering tilsier det, defineres som særskilt brannobjekt. Kommunen fører tilsyn og gir pålegg (§13).

- Om innsatspersonell og krav til å ikke gjøre innsats uten sambandsdekning (røykdykkerveiledningen)

Arbeidsmiljøloven

- Strenge krav til HMS i tunneler, til luftkvalitet for arbeidere og trafikanter
- Krav til styrt trafikkavvikling. Der omkjøringsmulighet mangler og trafikk samtidig må avvikles medfører dette store ekstra kostnader.

5. Ord og begrep

I tunnelfag og -forvaltning brukes som på andre fagfelt ord og begrep som kan være vanskelig å forstå betydningen av. I vedlegg 2 har vi utdypet noen ord og begrep som brukes også i denne rapporten.

6. Strategier for tunnelrenovering

Kompleksitet, omfang, kostnader og økonomiske realiteter forutsetter grundige vurderinger, god planlegging og effektiv gjennomføring. I den sammenheng er politiske, administrative og økonomiske avklaringer, rekkefølge på tiltak og prioriteringer vesentlig.

Troms fylkeskommune har i brev av 28.10.2016 fra Vegdirektoratet fått ny og forlenget frist til år 2025 med å oppgradere sin tunnelmasse. Godkjenningen er gitt med forbehold om å følge en avtalt overordnet plan for oppgradering av fylkesvegtunneler i Troms.

Følgende er aktuelle trinn og spørsmål i en renoveringsstrategi for hver enkelt tunnel:

1) Langsiktig perspektiv: Har eksisterende vertikale/horisontale profil og tunneltversnitt tilfredsstillende sikkerhet og trafikkavvikling i forhold til forventet trafikkbehov i et 30-års perspektiv? Bør ny tunnel vurderes til erstatning for eksisterende, eller vil dagens tunnel etter oppgradering med vann- og frostsikring, installasjon av vifter, skilt, tekniske bygg mv. fortsatt ha tilfredsstillende tverrsnitt og kurvatur for fremtidige kjøretøytyper og trafikkmengder? Bør tunneltverrsnitt utvides? Er omlegging av trase aktuelt? Kan store merkostnader til trafikkavvikling under renovering og/eller endret tverrsnitt/profil forsvare å alternativt bygge ny tunnel/ny trase?

2) Mellomlangt perspektiv (mot år 2025 for å tilfredsstille tunnelsikkerhetsforskriften):

   a. Grunnleggende tunnelstabilitet må sikres fordi tunnelrommet skal være trygt å trafikkere, arbeide og oppholde seg i. Fjellsikring og tiltak etter geologiske og periodiske sikkerhets-inspeksjoner er derfor prioritet nr.1.

   b. Når fjellteknisk infrastruktur (2a) er sikret etableres grunnleggende teknisk infrastruktur. Det innebærer ny el-kabling, reetablerte kabelbroer og føringsveier, nye og utvidede tekniske bygg med oppgradert trafo-kapasitet, plassbehov til mer utstyr mv. Dessuten separate avløpssystem og oljeutskillere for å takle giftige og farlige væsker. Skal krav til lys- og luftkvalitet for gående og syklende imøtekommes, må det utføres i dette trinnet.

   c. Når trinn 2a og b er utført, kan forskriftsmessig sikkerhetsutstyr som belysning, ventilasjon, skilting, kommunikasjon, tunnelstyring mv. bygges inn i tunnelen.

3) Kortsiktig perspektiv (løpende vedlikehold): Fortløpende rette opp skader, slitasje og sikre fjell som kan gi akutt fare eller redusere fremkommelighet vesentlig. Utbedre skader som kan være starten på en akselererende og kostbar skadeutvikling. Gjennomføre tiltak som forlenger levetid og reduserer fremtidige vedlikehold.

Nærmere om strategier

Vegdirektoratets brev av 28.10.2016 er en aksept på søknad om forlenget frist til år 2025 med fullføring av alle tiltak som tunnel-sikkerhetsforskriften krever. En tiltaksrekkefølge godkjent av fylkesråden var i 2016 grunnlag for å søke om forlenget frist. Tiltakene inngår i en overordnet plan som i forbindelse med søknaden ble utarbeidet i samarbeid mellom SVV og Troms fylkeskommune. Planen er ikke kostnadsberegnet, og det er knyttet stor usikkerhet til kostnadsomfang. Planen bør jevnlig oppdateres i samråd med godkjenningsmyndigheten. Pågående og gjennomførte renoveringsprosjekt indikerer at det i sum er snakk om behov for milliardinvesteringer i fylkesvegtunneler i Troms.

Reelle kostnader vil avhenge av hvor stort vedlikeholdsetterslep den enkelte tunnel faktisk har. Erfaring viser at vedlikeholdsetterslep avdekkes fullt ut først når renoveringsarbeid (med demontering av gamle installasjoner) starter. Tunnelrenovering bør bli et viktig tema med omtale i revisjon av Regional transportplan for Troms.

7. Gjennomføring av tunnelrenovering

Renovering av tunnel uten omkjøringsmulighet innebærer store merkostnader og utfordringer for næringsliv og innbyggere. Prosjektene forlenges og fordyres vesentlig fordi trafikken må avvikles i renoveringsperioden. Forestående renovering av Maursundtunnelen er godt eksempel på dette.
Når omkjøringsalternativ mangler kan fergetransport bli nødvendig. For renovering av Maursundtunnelen er antatt totalkostnad 400 – 500 mill. kroner (foreløpig anslag), derav 60 mill. til etablering av fergetransport i renoveringsperioden. Nytt tunnelløp kan være reelt alternativ i forhold til kostnader for trafikkavvikling under renovering, og gammel tunnel kan i ettertid ha funksjon som rømningstunnel eller reserveløsning (jfr kap 9.2).

<u>Følgende tunneler/steder vil mangle omkjøringsmulighet i periode med stengt veg/tunnel:</u>

Fv. 866 Maursundtunnelen/Skjervøy
Fv. 866 Kågen/Skjervøy
Fv. 347 Langfjorden skredtunnel/Skjervøy
Fv. 863 Kvalsundtunnelen/Karlsøy
Fv. 848 Ibestadtunnelen/Ibestad
Fv. 15 Toppentunnelen/Harstad
Fv. 15 Liantunnelen/Harstad
Fv. 243 Sifjordskaret/Torsken
Fv. 232 Kaperskaret/Torsken
Fv. 232 Grunnfarnes/Torsken
Fv. 232 Sifjordura/Torsken
Fv. 58 Sørskaret/Tromsø
Fv. 275 Ørnfjord/Lenvik
Fv. 275 Fjordgård/Lenvik
Fv. 277 Fjellsenden/Lenvik
Fv. 277 Riven/Lenvik

Mest kritiske av de nevnte tunnelene antas å være de som dekker områder med mye nærings- og fisketransport, særlig gjeldende for tunnelene på Skjervøy og ytre Senja.

8. Akutte behov

Akutte behov kan oppstå innen geologi/bergsikring, som følge av pålegg etter branntilsyn, etter pålegg fra Arbeidstilsynet, svikt i styring/overvåking mv.

- Geologiske hoved-ettersyn i fylkestunnelene har synliggjort akutte behov i størrelsesorden 200 – 500 mill. som strakstiltak – <u>bare til bergsikring</u> (bolting, rensk og sprøytebetong). Behov som ikke avdekkes bak gammelt udekket PE- skum og platehvelv før renovering igangsettes kommer i tillegg. Erfaringer tilsier at det også

der kan være store sikringsbehov. En oversikt for strakstiltak til bergsikring pr. tunnel er utarbeidet.

- Branntilsynet gir oftest sine pålegg i tilknytning til udekket/brannfarlig PE-skum, og har fullmakt til å stenge tunneler etter en konkret brannfaglig risikovurdering.
- Akutte behov og tunnelstengning kan også oppstå som følge av pålegg fra El-tilsyn.
- Svikt i styring og overvåking av høytrafikktunnelene i Tromsø er et realistisk scenario fordi styringssystemet i by-tunnelene er i en tilstand som innebærer mulig sammenbrudd, jfr. vedlegg VI.

Tekst og foto: NRK

9. Nærmere om tilstand og utfordringer

9.1 Høytrafikkerte by-tunneler på Tromsøya

Tromsø by har tre høytrafikkerte fylkesvegtunneler. Et stort kommunalt parkerings-anlegg, kommunale tunneler og de tre fylkesvegtunnelene henger sammen i et åpent system med felles styring og overvåking. Fylkesvegtunnelene er henholdsvis 10, 18 og 25 år gamle. De to eldste preges av stort forfall etter mange års manglende vedlikehold og oppgradering. Situasjonen er foruroligende i forhold til den viktige transportfunksjonen for byen som tunnelene har. Hendelser har vist at stengte by-tunneler fører til trafikkaos i byen.

Sammen med den kommunale delen utgjør de tre fylkestunnelene en sammenhengende helhet der brannsikkerhet, ventilasjon, styring og overvåking inngår.

Det er ingen restriksjoner i forhold til tungtransport eller farlig gods i tunnelsystemet i Tromsø.

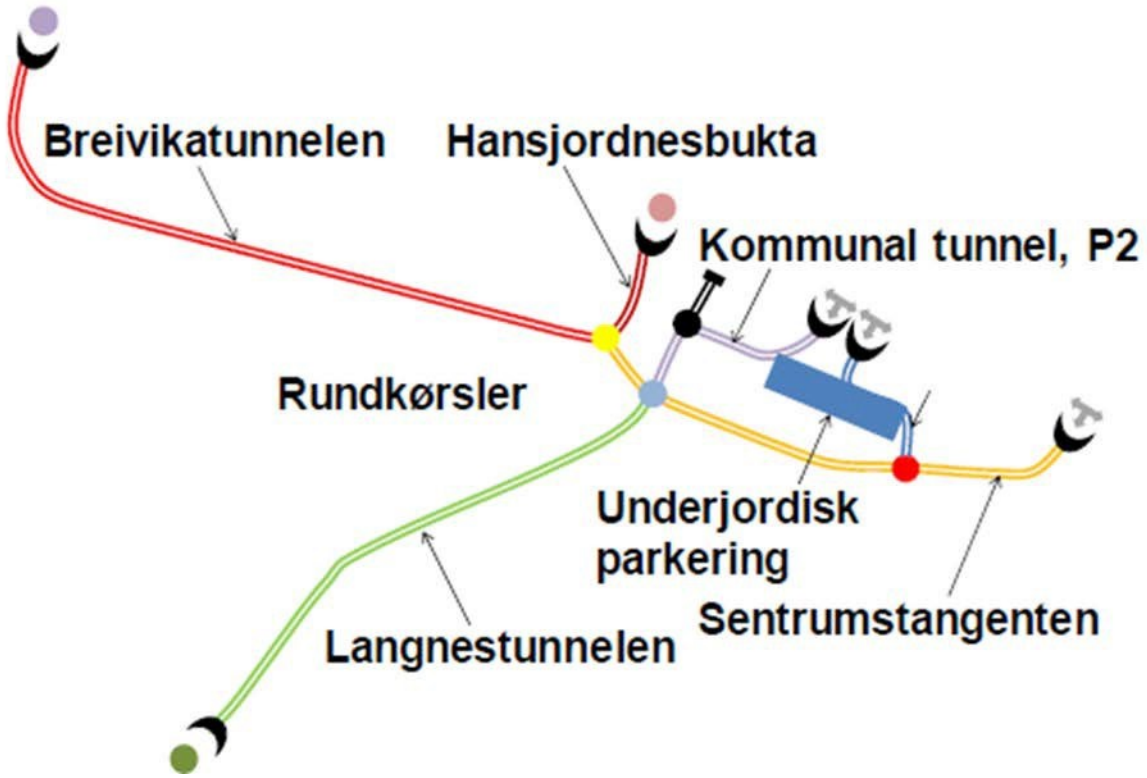

Illustrasjon: Bytunnelene i Tromsø

En tunnelbrann kan få stor spredning og bli krevende å håndtere fordi tunnelsystemet er så komplekst som det er. Brannventilasjonen er ikke oppdatert etter dagens krav, og inngår i et utdatert styringssystem. Det er ikke kameraovervåking i by-tunnelene.

Dårlig tunnelbelysning, ikke renoverbar
Foto: SVV

Nærmere om tilstand og utfordringer for by-tunnelene finnes i vedlegg 3.

Status for renovering av Tromsø by-tunneler (Breivika/Hansjordnes/Sentrumstangenten): Det jobbes nå med flere alternative planforslag for renovering og oppgradering. Den planen som velges skal sikkerhets-godkjennes før anleggsstart. Kostnadsanslag og finansiering er så langt ikke kjent, samlet kostnad for godkjent oppgradering av by-tunnelene er derfor uavklart.

9.2 Undersjøiske tunneler

Alle de 4 (snart 5) undersjøiske fylkesvegtunnelene i Troms erstatter tidligere fergesamband. Det innebærer at det for området som tunnelene betjener ikke er alternativ vegforbindelse. Dette gjelder for Maursund, Kvalsund, Ibestad, Rya og vil gjelde for Kvernsund (Bjarkøy) når den åpner. I sammenheng med tunnelrenovering og øvrige stengninger innebærer det betydelige praktiske og økonomiske utfordringer å renovere slike tunneler ettersom de må stenge over lengre perioder fordi det ikke kan pågå arbeid samtidig med avvikling av trafikk.

Generelle utfordringer med undersjøisk tunnel er høye driftskostnader med bakgrunn i saltholdig miljø. Installasjoner og utstyr forringes raskere, noe som gir kortere reinvesterings-horisont og levetid for alle installasjoner enn for øvrige tunneler.

Store trafikkavviklingskostnader i langvarige tunnel-renoveringsprosesser i kombinasjon med tunnelprofil som i utgangspunktet er «farlig trange og bratte» tilsier at ny tunnel/trase

må vurderes nøye før kostbar renovering igangsettes. Aktuell å vurdere nå er i så måte spesielt Maursundtunnelen, jfr avsnittet Status for noen undersjøiske tunneler nedenfor.

Tunnelbrann skjer heldigvis sjelden i norske vegtunneler, men tunge kjøretøy er overrepresentert når brann oppstår. De bratte tunnelene er farligst, og nær halvparten av alle tunnelbranner i Norge skjer i noen få bratte og ofte undersjøiske tunneler.

Fra en lokal brannøvelse i tunnel. *Foto: SVV*

Dette viser en rapport Transportøkonomisk institutt har laget på oppdrag fra Statens vegvesen. Rapporten bygger på 303 registrerte hendelser med branner og branntilløp i norske vegtunneler mellom 2008 og 2015.

Tunneler som defineres som bratte har en stigningsgrad på over 5 prosent. Samtlige undersjøiske fylkesvegtunneler i Troms har stigning mer enn 5%, jfr vedlegg 2.

Tunge kjøretøy er overrepresentert

Det andre hovedfunnet er at tunge kjøretøy (>3,5 t) er overrepresentert i vegtunnelbranner. I alt 40 % av brannene og tilløpene involverer tungbiler, og 58 % involverer personbiler. Dette indikerer at tungbilene er overrepresentert i vegtunnelbranner, siden de i snitt utgjør 14 % av trafikkmengden på norske riksveger med vegtunneler. Dette funnet er i tråd med tidligere forskning, både i Norge og internasjonalt (Haack 2002). Totalt 11 av brannene og tilløpene involverer busser. Det vil si at av hendelsene som involverer tungbiler involverte 110 (91 %) tunge godsbiler og 11 (9 %) busser.

Utsnitt fra TØI-rapport om vegtunnelbranner

Status for noen undersjøiske tunneler:

- Fv. 866 **Maursund**: Renoveringsplan er under utarbeiding. Situasjonen er at sikringstiltak (strakstiltak) bør iverksettes snarest, jfr. rapport fra Multiconsult (vedlegg 5). Ved renovering må alt eksisterende platehvelv og øvrige installasjoner fjernes. Hele tunnelprofilet må berg-sikres (bolting og sprøytebetong) før arbeid med vann-/frostsikring kan igangsettes. Finansiering av tunnelrenovering er uavklart, og foreløpig kostnadsoverslag ligger mellom 400 og 500 mill kroner.

Utfordrende tunnelprofil gjør Maursund og Kågen krevende for tungtransport, spesielt når store kjøretøy møtes. For Maursund innebærer i tillegg stigning en vesentlig trafikk-sikkerhetsmessig risiko, der fastkjøring og sammenstøt skjer. Alternativer til utbedring av eksisterende tunell bør derfor vurderes før større renoveringstiltak igangsettes.

Innfesting takelement/platehvelv Maursund. Foto: Multiconsult

Bærende takelement Maursundtunnelen. Foto: SVV

- Fv.848 **Ibestad**: Ventilasjon/brannventilasjon mangler, det er forbud mot myk trafikant og tunnelrommet har tidvis farlig høye gasskonsentrasjoner. Fjellsikring pågår. Prosjektering etter tunnelsikkerhets-forskriften ventes ferdig juni 2017. Bevilgning foreligger bare for prosjektering.

Tekst og foto: NRK

Teknisk bygg Ibestadtunnelen.
Foto: SVV

Fv. 863 **Kvalsund**: Nytt pumpeanlegg er under etablering med bakgrunn i akutt situasjon.

9.3 Kommentar til noen øvrige tunneler

- Fv. 211 **Bjørga**: Fjellsikring og vann-/frostsikring er utført. Arbeid med sikkerhets-utstyr er lyst ut med anleggsstart høsten 2017 og ferdigstillelse våren 2018. Arbeidet er kostnadsberegnet til 35 mill. kroner Tunnelen vil være stengt i den perioden arbeidet pågår.

- Fv. 232 **Sifjordura:** Fjellsikring og vann-/frostsikring er utført. Utlysning av arbeid med sikkerhetsutrustning planlagt høsten 2017, og er kostnadsberegnet til 40-45 mill. kroner.

- Fv. 862 **Skaland:** Fjellsikring og vann-/frostsikring er utført, Sikkerhetsutrustning gjenstår. Finansiering/gjennomføring av tiltak er ikke avklart. Kostnadsberegnet til 45-50 mill. kroner.

- Fv.243 **Sifjordskaret**: Fjellsikring utført. Planlagt utlysning av sikkerhetsutrustning (hovedsakelig lys) høsten 2017. Kostnadsberegnet til ca 5 mill. Denne tunnelen har ikke krav om sikkerhetsgodkjenning, men hadde stort behov for sikring av fjell samt at krav om utskifting av kabler ihht elektroforskriften.

Kun billys i Kaperskar. Foto: SVV

- Fv. 232 **Kaperskar**. Tunnelen har behov for begrenset bergsikring, men mangler strøm og belysning. Kostnad, finansiering og tidsperspektiv er uavklart.

- Fv. 868 **Pollfjell**: Søndre del av tunnelen ble renovert i 2012. Det er dårlig fjellkvalitet på den ikke-renoverte delen. Årlig rensk gir utilstrekkelig sikkerhet, og det er stadig fare for nedfall av stein. Bolting og sikring med sprøytebetong må gjennomføres i 2017 for å ivareta trafikantenes sikkerhet. Akutte sikringstiltak (strakstiltak) utgjør 4 – 5 mill kroner. Bergsikring av den ikke renoverte delen av Pollfjelltunnelen er beregnet til 45 mill krober. Finansiering foreligger ikke.

Fv. 868 Pollfjell. Foto: SVV

- Fv. 15 **Toppentunnelen**: Mye vanninntrenging skader kjørebanen. Stort behov for oppgradering, herunder utskifting av elektroinstallasjoner. Sikkerhetsrevisjon 2016 beskriver prioriterte hastetiltak.

10. Kostnader for tunnelrenovering

Kostnadsbildet for renovering av den enkelte tunnel avdekkes i prosjekteringsfasen, og kostnadsvariasjonen mellom tunneler er stor. Størst forskjell er det mellom høytrafikkerte by-tunneler, lavtrafikk-tunneler langs kysten og mellom over- og undersjøiske tunneler.

For oversjøiske lavtrafikktunneler viser tidligere erfaring følgende kostnadsnivå:

- Fjellsikring og vann-/frostsikring (PE-skum, bolting, sprøytebetong) 10-50.000 kr per meter.
- Elektro (kabling, belysning, installasjoner/kommunikasjon VTS) 30-40.000 kr per meter.

Dette innebærer i sum en kostnad i størrelsesorden 50 - 100.000 kr per løpemeter for renovering av oversjøisk lavtrafikktunnel. Eventuell ventilasjon/vifter og radio-kommunikasjon kommer i tillegg.

For renovering av undersjøisk tunnel er tilsvarende kostnad 120 - 190.000 kr. per meter avhengig av alternativer for trafikkavvikling, fjellkvalitet og tunnelens faktiske tilstand.

11. Kostnader for drift av tunneler

Det finnes en oppfatning om at tunnel bør være rimeligere å drifte enn tilsvarende lengde ordinær veg ettersom tunnel ikke har behov for brøyting, høvling og strøing. Økonomiske realiteter samsvarer ikke med dette. Elektriske installasjoner som belysning, pumper, SOS-stasjoner, brannslukkere, overvåking, vifter, skilt, elkraft-behov, periodiske inspeksjoner, fjellrensk/-sikring, skader, slitasje, nye krav og renoveringsbehov utgjør i sum kostnader langt over det som gjelder tilsvarende vegstrekning «i dagen». Erfaringer viser at over tid vil eksempelvis drift av en km. undersjøisk tunnel koste 8 - 10 ganger mer enn tilsvarende strekning med ordinær veg.

12. Utfordringer for trafikantgrupper

Tungtransport

Behov for rimelige vegløsninger og et begrenset trafikkgrunnlag er årsak til at mange tunneler ble bygget med minimale tunnelprofil. Mange kystnære tunneler med viktig næringsfunksjon er derfor smale og lave, flere med stigning opp til 10 %. For tungtransport/ vogntog er slike tunneler særlig utfordrende, spesielt i møtesituasjoner.

Fv. 866 mellom Langslett og Skjervøy står en trailer fast i tunnelutslaget på Hamneidet, og like bak står det tre nye trailere. Tekst og foto: Fremtid i Nord

Tunneler på Skjervøy (Maursund og Kågen), i Lyngen (Pollfjell) og på Senja (bl.a. Steinfjord og Skaland) er flaskehalser for fremkommelighet. Trange forhold for store kjøretøy er årsak til mange skader på kjøretøy og tunnel-installasjoner når store kjøretøy møtes i slike tunneler.

Tunnelsikkerhetsforskriften setter krav om alternative risiko-reduserende tiltak der fastsatte krav bare kan gjennomføres til uforholdsmessig høy kostnad. Envegsregulert trafikk med lyssignalregulering kan i den sammenheng være aktuelt tiltak. Alternativt kan et system for å varsle om møtende tungtrafikk være hensiktsmessig som avbøtende tiltak.

For å begrense skader, øke sikkerheten og bedre fremkommeligheten for tungtransport bør det igangsettes forsøk med styring/varsling av tungtrafikk i en eller flere smale tunneler med mye tungtrafikk.

Vogntog i vanskeligheter i Maursundtunnelen.

Modulvogntog inntar allerede fylkesvegene, og hittil er tre fylkesvegstrekninger i Troms åpnet for modulvogntog med lengde inntil 25,25 meter.

Utviklingen tilsier at også mer perifere fylkesvegstrekninger og tunneler settes under press for å tillate slike kjøretøy. Dette er momenter å vurdere i planarbeid for tunnelrenovering.

Syklister i tunnel og sykkelturisme

Flere velger sykkel som transportmiddel til ferie, fritid og trening. En konsekvens er at behovet for å sykle trygt og sikkert gjennom tunneler i økende grad etterspørres. Etablering og godkjenning av lokale og nasjonale sykkelruter forutsetter sikker sykling i tunnel, det må derfor iverksettes tiltak for sikkerhet og trygghet der myk trafikant tillates.

Sykkelvarsling fv. 862 Breitind. Foto. SVV

SVV i Troms har utviklet et konsept med varsling av syklist i tunnel, en løsning som nå tas i bruk også i andre deler av landet. Manuell trykknapp-varsling er etablert i 5 av 8 tunneler langs Nasjonal sykkelrute nr. 1 på fv. 862 og fv. 86 på Senja.

Etter hvert bør trykknapp-løsningen erstattes med automatisk detektering av syklende. Fv. 862 Oterviktunnelen er første tunnel der varsling av syklist skjer med automatisk detektering.

Syklende og gående i tunnel innebærer uansett skjerpede krav til belysning og luftkvalitet.

13. Sluttord og anbefalinger

Fylkesvegenes betydning for god kommunikasjon i Troms er ubestridt. Tunnelene som del av fylkesvegnettverket har ambisjon om å tilby trafikantene like god standard, sikkerhet og opplevd trygghet som det åpne vegnettet.

Et stort etterslep etter mange års forsømt tunnelvedlikehold må i løpet av få år tas igjen. Ny tunnel-sikkerhetsforskrift innebærer behov for en offensiv satsing på tunnelrenovering langt utover dagens nivå. Innen 2025 skal alle tunneler over 500 meter/ÅDT 300 være renovert og sikkerhetsgodkjent. I noen tilfeller er det aktuelt å vurdere ny tunnel/trase som alternativ til å oppgradere eksisterende tunnel. Behov for opprusting omfatter også tunneler som ikke må sikkerhets-godkjennes etter ny tunnel-sikkerhetsforskrift.

Målene vil ikke nås uten ekstraordinær satsing, fordi årlige behov vil utgjøre flere hundre millioner kroner. En klar strategi bør i den forbindelse innarbeides i forestående revisjon av Regional transportplan for Troms.

Vedlegg

Vedlegg 1

Tunnelprofiler som skal benyttes for ulike dimensjoneringsklasser (Håndbok N500)

Dimensjonerings-klasse	ÅDT	Fartsgrense	Tunnelprofil
H1	< 12 000	60 km/t	T9,5 [4)]
H2	< 4000	80 km/t	T9,5
H3	< 4000	90 km/t	T9,5
H4	4 000 – 6000	80 km/t	T10,5
H5	6 000 – 12 000	90 km/t	T12,5 [1)] T10,5 [2)] 2xT9,5 [4)]
H6	> 12 000	60 km/t	2xT9,5
H7	> 12 000	80 km/t	2xT9,5
Motorveg	> 12 000	110 km/t	2xT10,5 [3)]
Hø1	< 1 500	80 km/t	T8,5
Hø2	1 500 – 4000	80 km/t	T9,5

[1)] Gjelder for tunneler kortere enn 500 m
[2)] Tunneler med tunnelprofil T10,5 (med forsterket midtoppmerking) og lengde over 500 m skal ha fartsgrense 80 km/t
[3)] T10,5 utformes uten forsterket midtoppmerking. Skulderbredden økes med 0,5 m på hver side
[4)] Krav til nødutganger kan utløse behov for bygging av toløpstunneler, jf. kap. 3.6.

Vedlegg 2 – Oversikt over tunneler som Troms fylkeskommune eier

Veg	Navn	Tunnel-klasse	Åpnet år	Lengde	Under-sjøisk	Sykkel-forbud	Nød-telefoner til VTS	Alarm til VTS ved fjerning av brannslokker	Kabler sikret v ned-graving	ÅDT	Maks stigning:
Fv15	Toppen	A	1996	3989	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	200	3,4 %
Fv15	Lian-tunnelen		2010	1808	Nei	Nei	Ja	Ja		200	2,5 %
Fv58	Sørskaret	B	2003	769	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja	300	9,1 %
Fv86	Hamn	A	1963	35	Nei	Nei	Nei	Nei			–
Fv86	Ballesvikskar		2014	843	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja	200	5,5 %
Fv91	Storura-tunnelen	B	2006	320	Nei	Nei	Nei	Nei		350	–
Fv91	Garfjell-tunnelen	B	2003	162	Nei	Nei	Nei	Nei		350	–
Fv211	Bjørga	A	1984	1180	Nei	Nei	Nei	Nei		700	1,0 %
Fv232	Kaperskaret	A	1981	598	Nei	Nei	Nei	Nei		250	3,8 %
Fv232	Sifiordura	A	1993	1517	Nei	Nei	Nei	Nei		300	1,1 %
Fv232	Grunnfarnes	A	1977	595	Nei	Nei	Nei	Nei		250	0,9 %
Fv243	Sifiordskaret	A	1990	940	Nei	Nei	Nei	Nei		50	8,5 %
Fv275	Ørnfiord	A	1975	862	Nei	Nei	Nei	Nei		200	7,8 %
Fv275	Fiordgård	A	1989	2284	Nei	Nei	Nei	Nei		200	0,7 %
Fv275	Fjordgård rørtunnel	B		171	Nei	Nei	Nei	Nei		200	–
Fv277	Fiellsenden	A	1983	762	Nei	Nei	Nei	Nei		200	3,1 %
Fv277	Riven	A	1983	924	Nei	Nei	Nei	Nei		200	0,4 %
Fv294	Isberg-tunnelen	B	2007	594	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja	310	0,9 %
Fv347	Langfjorden skred-overbygg	B	2008	775	Nei	Nei	Ja	Ja		100	3,7 %
Fv825	Skarvberg	B		253	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei		–
Fv848	Svart-hammeren	B		113	Nei	Nei	Nei	Nei			–

Høyre kolonne viser stigning i den enkelte tunnel.
Stigning mindre enn 3% trenger ikke avbøtende tiltak pga stigning, er merket grønt.
For stigning mellom 3 og 5 % bør det vurderes avbøtende tiltak på, de er merket de gul.
For tunnel med stigning over 5 % skal det vurderes avbøtende tiltak. Merket med rødt.

Veg	Navn	Tunnel-klasse	Åpnet år	Lengde	Under-sjøisk	Sykkel-forbud	Nød-telefoner til VTS	Alarm til VTS ved fjerning av brannslokker	Kabler sikret v ned-graving	ÅDT	Maks stigning:
Fv848	Ibestad-tunnelen	B	2000	3418	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	300	9,7 %
Fv858	Rva-tunnelen		2011	2680	Ja	Nei	Ja	Ja		500	7.8 %
Fv862	Breivika/ Hansjordnes	C	1992	2679	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja	7200	1,5 %
Fv862	Otervik	B	1996	615	Nei	Nei	Nei	Nei		500	1.5 %
Fv862	Breitind	A	1978	928	Nei	Nei	Nei	Nei		350	6.2 %
Fv862	Svartholla	A		328	Nei	Nei	Nei	Nei		350	-
Fv862	Svartholla rasoverbygg	A		125	Nei	Nei	Nei	Nei		350	-
Fv862	Bratthesten	A		343	Nei	Nei	Nei	Nei			-
Fv862	Otervika rasoverbygg	B		55	Nei	Nei	Nei				-
Fv862	Geitskar-tunnelen	B	2004	2147	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja	350	6.2 %
Fv862	Steinfiord	A	1977	1290	Nei	Nei	Nei	Nei		350	0.8 %
Fv862	Skaland	A	1987	1894	Nei	Nei	Nei	Nei		350	5.6 %
Fv862	Sentrums-tangenten	C	1999	1741	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja	10100	2,5 %
Fv862	Langnes-tunnelen	D	2007	1723	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja	15300	1.0 %
Fv863	Kvalsund	B	1988	1661	Ja	Nei	Ja	Ja		800	8,0 %
Fv866	Maursund	B	1991	2126	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja	600	10.0 %
Fv866	Kågen	B	1991	1727	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja	600	0.9 %
Fa867	Kvernsund-tunnelen	Anlegg Bjarkøy	2017	3250	Ja					60	10.0 %
Fv868	Storeng-Njirran	B		137	Nei	Nei	Nei	Nei			-
Fv868	Pollfiellet	A	1983	3306	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja	600	4.4 %

Høyre kolonne viser stigning i den enkelte tunnel.
Stigning mindre enn 3% trenger ikke avbøtende tiltak pga. stigning, er merket grønt.
For stigning mellom 3 og 5 % bør det vurderes avbøtende tiltak på, de er merket de gul.
For tunnel med stigning over 5 % skal det vurderes avbøtende tiltak. Merket rødt.

Vedlegg 3. Noen aktuelle ord og begrep

Vedlikehold som budsjettbegrep innebærer å opprettholde/tilbakeføre et objekt (tunnel med utstyr) til opprinnelig tilstand. Tunnelvedlikehold omfatter fjell-/bergsikring, pumper, drenering, vegdekke mv, herunder utskifting av utstyr etter endt levetid.

Investering er i denne sammenheng modifikasjon, oppgradering og opprusting i den hensikt å forbedre objekt/infrastruktur for å tilfredsstille nye krav. Nødvendige tiltak i henhold til tunnelsikkerhets-forskrift og elektro-forskrift gjelder både investeringer og vedlikehold. Fjellsikring kan innebære manuell og maskinell fjellrensk, bolting/sikring og sprøytebetong. Dette er grunnlag før etterfølgende tiltak som isolering, vann-/frostsikring, montering av kabler og elektroteknisk utrustning.

Strakstiltak er oppfølging av akutte behov som avdekkes, og som ikke uten stor grad av risiko kan vente på å bli utført. Typiske strakstiltak-behov kan være bergsikring (rensk/bolting/sprøytebetong) avdekket under geologisk hoved-ettersyn.

Forfall er akkumulert underskudd/etterslep av både drifts- og vedlikeholdstiltak

Tunnelrenovering innebærer å oppgradere og ruste opp tunnel til et valgt nivå (f.eks. vann- og frostsikring), med påfølgende gjennomføring av alle sikkerhetskrav etter tunnelsikkerhetsforskriften

Sikkerhetsrevisjon/inspeksjon er systematisk undersøkelse av tilstanden til (i denne sammenheng tunnel-objekts tilstand) i forhold til gjeldende krav. Etter tunnelsikkerhetsforskriften §9 skal det ikke gå mer enn 6 år mellom hver revisjon.

Sikkerhetsgodkjenning er Vegdirektoratets bekreftelse på at en tunnel tilfredsstiller gjeldende krav i tunnelsikkerhetsforskriften. Krav om sikkerhetsgodkjenning gjelder i utgangspunktet tunnel med lengde >500 meter og med mer enn 300 kjøretøy pr. døgn. Tunnel under 300 kjøretøy/døgn kan omfattes av forskriften dersom den har særtrekk som vurderes som risikofylte. Tiltak etter tunnelsikkerhetsforskriften skal godkjennes av Vegdirektoratetd før oppgradering iverksettes.

PE-skum (polyestelen) er tykke «matter» med frostisolerende egenskaper som monteres i tunneltak og -vegger. Hensikten er å unngå ising og frostsprengning med påfølgende nedfall av is og stein. PE-skum er brannfarlig, og sikres/tildekkes med sprøytebetong. Gamle usikrede matter skjuler ofte oppsprukket fjell, og må derfor tas derfor ned i forbindelse renovering. Noen gamle tunneler har hvelv/vannsikring av metallplater (eks. Maursund-tunnelen) som begrenser inspeksjonsmulighet og som derved utgjør potensiell risiko for nedfall.

Ex-kabler er en type strømkabler som ble brukt på 80- og 90-tallet. Erfaringene er at kablene bidrar til «krypstrøm». Kablene utgjør en vesentlig del av elektrotekniske anlegg, og tillates ikke montert i dag. I praksis betyr det at det aller meste av elektrotekniske anlegg må skiftes ut, og at tekniske bygg i den sammenheng må utbygges og oppgraderes.

Vedlegg 4 – Fakta om høytrafikkerte fylkesveg-tunneler på Tromsøya

Fv. 862 Breivika- og Hansjordnestunnelen

(Åpnet 1992, lengde 2560 meter. Tilslutningsdelen fra Hansjordnesbukta åpnet 1989).

Tekniske bygg tilfredsstiller ikke dagens krav til elektriske installasjoner og sikkerhet. Tunnelen har tre tekniske bygg/rom som er for små, og som må bygges ut og oppgraderes. Hovedfordeling er lokalisert i Hansjordnestunnelen.

Kabelbruer til belysning er de opprinnelige og må skiftes. Tilstanden fra Hansjordnesbukta og innover i tunnelen er særlig dårlig, og inspeksjon i 2016 påviste så dårlige innfestninger til kabelbru at den i verste fall kan løsne og falle ned.

Ventilasjon: Hele tunnelsystemet (Breivika- Sentrum- og Langnestunnelen) forsynes med frisk luft fra Hansjordnes. Ventilasjonsanlegget tilfredsstiller ikke gjeldende krav til brannventilasjon. Mange vifter er de opprinnelige, flere av dem fungerer ikke.

Kabler, elektrofordelinger, styring og nettverk for datakommunikasjon: Utstyret er i hovedsak fra tunnelens opprinnelse (25 år). Hovedfordelinga er lokalisert her, og fordelinger og styringssystem er «på overtid» og i en tilstand som innebærer mulig sammenbrudd. Nettverk for datakommunikasjon ble renovert i 2007, men er allerede utdatert (sikkerhetsgodkjenning forutsetter at nettverk og tunnelstyring fornyes til dagens teknologi og datamengde).

Skade i tunnelvegg (Breivikatunnelen). Foto: SVV

Ingen el-kabling holder dagens krav til sikkerhet ved brann. Det mangler føringsvei for nye kabler og nye må bygges under kjørebanen, for Breivika-tunnelen blir det ekstra komplisert fordi kjørebanen i sin helhet er i betong.

Oppsummert: All elektro-, sikkerhetsutrustning og belysning må skiftes. Nye føringsveier og nye tekniske bygg må etableres.

Fv. 862 Sentrumstangenten

(Åpnet 1999, lengde 1661 meter. Tunnel fra Strandveien i Sør til Breivikatunnelen i nord).

Tekniske bygg, tilstand er i hovedsak som for Breivikatunnelen. Vanskelig tilgang til tekniske bygg/rom, og det er et sikkerhetsproblem at tjenestemenn har atkomst rett ut i trafikken fra teknisk rom. Tre tekniske bygg må utvides.

Kabelbruer må skiftes. Ventilasjon er fra tunnelens opprinnelse, alle vifter må skiftes. For kabler, elektrofordelinger, styring og nettverk for data-kommunikasjon er situasjonen er tilsvarende som for Breivikatunnelen.

Hele tunnelsystemet overvåkes og styres av 20 år gammel utdatert overvåkings-teknologi. Teknologien er foreldet, og det er vanskelig å skaffe reservedeler. Til sammenligning; en pc har normalt en levetid på 3-5 år.

Nye føringsveier i grunnen betyr at deler av kjørebanen må graves opp. All tunnelbelysning må skiftes.

Oppsummert: All elektro-, sikkerhetsutrustning og belysning må skiftes. Nye føringsveier og nye tekniske bygg må etableres.

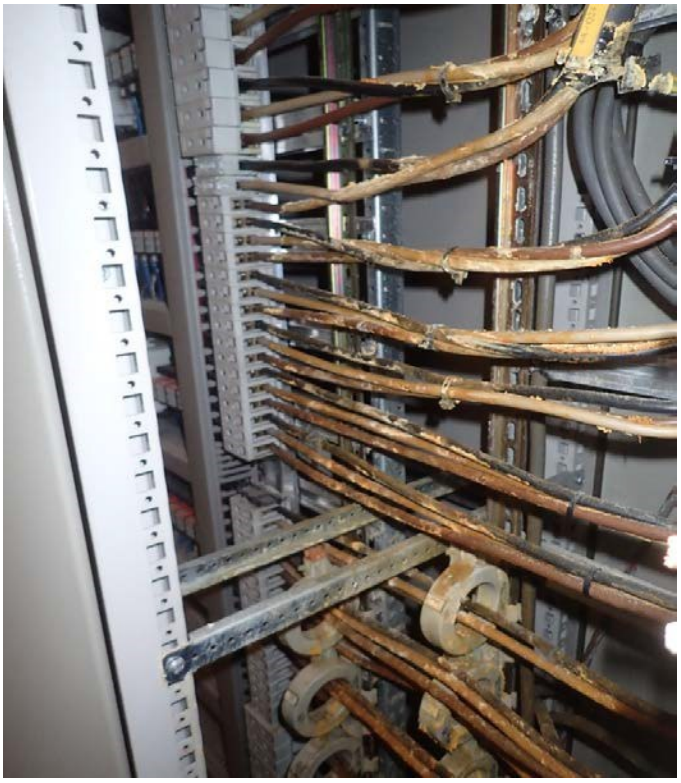

Korrodert elektrofordeling Hansjordnestunnelen.
Foto: SVV

Fv. 862 Langnestunnelen

(Åpnet 1988 og renovert 2007, 1711 meter. Fra Giæverbukta i vest til X Sentrumstangenten i øst).

Tekniske bygg tilfredsstiller ikke dagens krav. Består av tre rom, kravet er seks. Vann og kondens forringer levetid på tekniske bygg og elektroteknisk utstyr, tiltak må iverksettes. Kabelbru (ny 2007) er i god stand. Utfordringer med ventilasjon i sammenheng med et samlet tunnelsystem, noen flere ventilatorer (fortetting) i Langnestunnelen blir nødvendig.

Vedlegg 5 Eksempel på tilstandsrapport

Eksempel på tilstandsrapport for tunnel, utdrag fra en ingeniørgeologisk befaringsrapport for Maursund- og Kågentunnelen (november 2016).

Multiconsult

NOTAT 001

OPPDRAG	**Ingeniørgeologisk befaring Maursund- og Kågentunnelen**	DOKUMENTKODE	711174-930-RIGberg-NOT-001
EMNE	Tilstand på Al-hvelv	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAGSGIVER	**Statens Vegvesen Region Nord**	OPPDRAGSLEDER	Torill Utheim
KONTAKTPERSON	Geir Larsen	SAKSBEHANDLER	Kaja Krogh
KOPI		ANSVARLIG ENHET	4014 Tromsø Bergteknikk

SAMMENDRAG

Vegvesenet ønsket inspeksjon av Maursundtunnelen, spesielt mtp. vurdering av Al-hvelv. Befaring i Maursund- og Kågentunnelen ble utført 29.11.16.

I Maursundtunnelen var Al-hvelvet på partiet nederst i synken løsnet både langs vegkanten og fra selve hovedopphenget og må utbedres umiddelbart. Al-hvelvet på strekningen fra fastlandssiden og ned forbi pumpestasjonen, er i hovedsak så dårlig at det anbefales skiftet ut.

I Kågentunnelen ble det ikke vurdert umiddelbare behov for utbedring.

1 Innledning

På oppdrag fra Statens vegvesen Region nord er det blitt utført inspeksjon av rv. 866-01 Maursundtunnelen og rv. 866-02 Kågentunnelen. Inspeksjonen ble utført 29.11.2016 av Ole-Johnny Olsen fra Mesta, Geir Larsen og Yngve Volden fra Statens Vegvesen og Torill Utheim fra Multiconsult. Inspeksjonen ble utført fra korg på hjullaster. Hovedformålet ved inspeksjonen var å inspisere tilstanden på Al-hvelvene og innfestingen av disse. En kort oppsummering etter befaringen ble oversendt SVV 14. desember 2016.

2 Maursundtunnelen

Maursundtunnelen er 2126 m lang og undersjøisk.

Befaringsobservasjoner:

Tunnelen ble observert fra sør til nord. Det er hull i PE-skummet etter påkjørsler i vederlaget hele strekningen inn til frostporten.

Det er montert ekstra skråstag for å redusere vibrasjonene i Al-hvelvet, antatt utført ca. 2009-2010. Det er flere partier der Al-hvelv er tatt ned og erstattet av PE-skum. Flere steder nedover mot synken renner det vann både langs med og ned fra takrennen. Noe nedfall av sprøytebetong ble observert i takrennen.

Generelt er Al-hvelvet i dårlig stand fra fastlandssiden og ned til synken, spesielt på høyre side. Langs denne strekningen er det store partier uten innfestning langs nedre kant på Al-platene og partier med hull i platene. Det ble også registrert opphengsbolt som hadde kommet gjennom hvelvet. Det virket som bolten fortsatt hang godt fast, antakelig i skjøteklemma.

Tilstanden var kritisk nederst i synken, der tre platebredder på høyre side var tatt ned omtrent 40 m sør for pumpestasjonen. 2 opphengsbolter hadde løsnet fra høyre skinne. I tillegg var opphengsbolten i senterskinnen løsnet, slik at Al-platene nesten ikke hadde innfesting lenger.

Nederst i synken er PE-skummet ikke montert med jevn bue, slik at vannet ikke renner av, men samler seg i bulker/groper i PE-skummet.

Tilstand på Al-hvelvet fra synken og opp til Skjervøya ble vurdert å være i noe bedre stand.

Multiconsult har tidligere utført hovedettersyn av Maursundtunnelen 10.09.2014. Det ble da registrert løse Al-plater, som ble anbefalt fjernet eller festet, som kortsiktig tiltak.

Tiltak Tilstanden på Al-hvelvet fra fastlandssiden og ned til synken, til forbi pumpestasjonen er i hovedsak så dårlig at det anbefales å skifte ut hele hvelvet. Bl.a. pga. kurvatur, kommer trailere stadig borti vederlaget og river løs platene med påfølgende risiko for biler som passerer i etterkant. Det er svært stor trailertrafikk i denne tunnelen. Tungtransporten gir vibrasjoner i eksisterende hvelv. Det anbefales at ny vannsikring utføres med en type som tåler de aktuelle trafikkpåkjenningene. På grunn av relativt bratt stigning i tunnelen, er det i tillegg vanskelig å oppnå tilstrekkelig innfesting av Al-platene til underliggende skinne, da de er montert på skrå. PE-skum vil ha flere fordeler i fht Al- hvelv. Bl.a. er eksisterende hvelv utsatt for påkjørsel. PE-skum montert på knøl, vil gi betydelig større kjørehøyde på kritiske partier, som oppfattes å være i vederlaget, der de fleste påkjørselskadene ble registrert. PE-skummet faller heller ikke ned, selv om de blir påkjørt.

Al-hvelvet på partiet nederst i synken ble anbefalt utbedret umiddelbart, ettersom hvelvet hadde løsnet både langs vegkanten og fra selve hovedopphenget over senter veg.

3 Kågentunnelen

Kågentunnelen er 1727 meter lang.

Befaringsobservasjoner:

Tunnelen ble observert fra sør til nord. Generelt synes tilstanden på Al-hvelvet bedre enn i Maursundtunnelen og det ble ikke vurdert umiddelbare behov for utbedring.

I søndre utgang før kuldeporten er det hull i PE-skummet i vederlaget pga. påkjørsel. Dette gjentar seg ved flere lokasjoner i tunnelen, hovedsakelig på høyre side.

Takrennen i Al-hvelvet er ved tre partier løsnet, trolig pga. ising. Selve hvelvet er også løst ved enkelte partier. En løs plate er observert i senter i hengen, denne bør undersøkes nærmere på kort sikt. I nisje på høyre side ble det registrert løs plate og skøyt.

Multiconsult har tidligere utført hovedettersyn av Kågentunnelen, senest i 2014. Som kortsiktige tiltak ble det da anbefalt rensk i tunnelen samt rensk og grøfting i søndre forskjæring.

Tiltak: Partier hvor Al-hvelvet og/eller tilhørende takrenne er løs bør sjekkes og utbedres. Skader i PE-skum anbefales utbedret.

Fotobilag for tilstandsrapport Multiconsult

Store lekkasjer i konstruksjon, foto viser nødreparasjon av innfestning. Foto: Multiconsult

Feil bruk av innfestningsutstyr Foto: Multiconsult

Vibrasjoner i hvelvet fører til at opphengsbolter presses gjennom Foto: Multiconsult

29

Plate løsnet på grunn av vibrasjoner og lufttrykk fra tungtrafikk Foto: Multiconsult

Plater med innfestning løsner, flere har falt ned i kjørebanen Foto: Multiiconsult

Merkede plater er i ferd med å løsne Foto: Multiconsult

Statens vegvesen
Region nord
Vegavdeling Troms
Postboks 1403 8002 BODØ
Tlf: (+47 915) 02030
mailto:firmapost-nord@vegvesen.no

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: **Fylkestinget**
Møtedato: **12.12.2017**
Utvalgssak: **106/17**

Resultat:

Arkivsak: 17/11593-23
Tittel: **BUDSJETT 2018/ØKONOMIPLAN 2018-2021 TROMS FYLKESKOMMUNE**

Behandling:
Representanten Iversen, FRP, fremmet følgende forslag (1.1) til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021:

Fremskrittspartiet legger med dette fram sitt forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 for Troms fylkeskommune.

FrP er sterk tilhenger av lokaldemokratiet, og at det enkelte lokalsamfunn i størst mulig grad skal forvalte sine egne verdier. For å sikre vitalitet og verdiskaping må robuste kommuner forvalte egne ressurser til beste for sine innbyggere og en felles fremtid. Føringer fra fylkeskommunen bør aldri utformes som påbud, forbud eller regelverk som hindrer dette, men tvert om bygge opp under kommunenes og lokalpolitikernes utvikling av egen kommune. Det er svært få tilfeller der fylkeskommunen med god grunn kan blande seg inn i en kommunes fremtidsplaner, og FrP vil derfor etterstrebe å sikre frihet og utviklingsmuligheter fetter kommunenes egne ønsker.
FrP vil alltid vektlegge enkeltkommuners ønsker og planer fremfor ulike interkommunale samarbeidsformer, regionråd eller andre konstellasjoners ønsker. Vi vil søke å overføre så vel makt som midler direkte til kommunene, slik at vi unngår at fylkeskommunen blir et hinder for den videre samfunnsutviklingen.

FrP ønsker en nedbygging av fylkeskommunen som et forvaltningsnivå i Norge. Det er med bakgrunn i dette synspunktet at man legger frem et forslag til budsjett som reder grunnen for å kunne øke lokaldemokratiet og selvråderetten i kommunene i Troms, og etter hvert Finnmark. En bevisst strategi med tanke på å overføre av oppgaver og midler til kommunene, samt innføring av forsøksordning og samhandling på områder man mener det finnes vilje og ønske fra kommunene.

Regionreformen vil slå inn midtveis i økonomiplanperioden, og FrP har tro på et sterkt fylke i nord. Fokuset må rettes mot det utviklingspotensialet som ligger her, styrkene og fortrinnene vi har lengst nord. Det er på tide å en gang for alle fjerne tanken om at sør subsidierer nord; hva ville vel vært fremtidens inntekter til nasjonen uten nord?

Utdanning

Fremskrittspartiet anser videregående opplæring som en av fylkets hovedoppgaver. Store endringer er gjort, og som følge av sammenslåingen vil det komme flere. Det er derfor vesentlig at vi legger til rette for et sterkt videregående tilbud i Troms også i fremtiden, og vi bør snarest gjennomgå hvordan vi

legger opp vår tilbudsstruktur. Det er mange utfordringer i sektoren, og for å få en bedre skole med innhold og positive resultater gjenstår flere innvesteringer og bevilgninger.

Troms FrP vil peke på alternative utdanningsløp som en god løsning for mange elever. Alle elever er ikke like, men unike. Utdanningsløp der man fokuserer enda sterkere på den praktiske tilnærmingen de tidlige årene har god effekt der dette er utprøvd. Herunder er det vesentlig å satse mer på de yrkesrettede løpene, og i tillegg til satsing på lærlingeplasser må lærekandidatordningen styrkes.

Administrasjon

FrP er av den formening at administrering av fylkeskommunens oppgaver kan gjøres med lavere ressursbruk enn dagen situasjon. Det er et mål i seg selv å sikre at færrest mulig skattekroner går til administrering og byråkrati, og vi vil derfor ha en trinnvis nedskalering av sentraladministrasjonen. Gjennom å forenkle interne og eksterne prosesser, måle seg mot de mest effektive, og tildele midler og oppgaver direkte til kommunene kan dette gjennomføres.

FrP anser Troms fylkeskommunes lovpålagte oppgaver til ikke å omfatte betydelige eierinteresser i næringsliv og eiendomsmasse.

Vi viser til fylkeskommunens relativt omfattende eiendomsmasse sett opp mot driftskostnader. Man ber derfor om en komplett oversikt over eiendomsmassen med driftskostnader, der det fremkommer bakgrunnen for eierskapet.

Kultur, idrett og friluftsliv – kulturell selvstendighet

Kulturen må være fri og uavhengig av politisk styring, og frivillighet og engasjement må være de bærende drivkreftene for all kulturell utfoldelse. Kultur kan oppsummeres som *«resultatene og oppnåelsen av en periodes, et samfunns eller en gruppes samlede åndelige og materielle virksomhet»*, noe som innebærer at kulturbegrepet er bredt og blant annet omfatter de ulike kunstformer og vitenskap. Kultur kan også brukes om holdninger, og det er derfor vanskelig å oppsummere kultur med én enkel setning, og FrP mener det er viktig å ivareta dette mangfoldet. Troms fylkeskommune må dreie sin prioritering av midler i retningen mot barn og unge.

Tilskuddsordninger rettet mot det frivillige feltet må økes. Ved å dyrke frem barne- og ungdomskultur/idrett vil man skape vekst og grobunn for økt livskvalitet i hele fylket som vil berike alle. FrP mener at en for stor andel av kulturmidler brukes på tiltak som ikke fremmer barn og unges kreativitet, kulturengasjement og som ikke er med å gjøre deres muligheter for aktivitet i idrett og friluftsliv til en selvfølge der de bor.

Fylkeskommunen er delaktig i flere såkalte «spleiselag» på kulturfeltet, det statlige tilskudd binder opp midler i fylket og i kommunene. Spesielt for kommunene er dette å regne som utpressing, da kommunale midler bindes opp i større regionale og nasjonale kultursatsinger, men også for fylkeskommunen virker slike ordninger uheldig på lokaldemokratiet og selvråderetten.

Næringsliv

FrP er av den formening at et fritt næringsliv selv vil skape nye muligheter gjennom markedsmekanismene. All den tid fylkeskommunen består i sin nåværende form vil det være to hovedvirkemidler for økt vekst i næringslivet: Utdanning av rett og god arbeidskraft, samt utbygging av infrastruktur i form av samferdsel.
De midlene fylket disponerer til næringsutvikling bør i størst mulig grad tildeles kommunene.

Fylkeskommunens ansvar som planmyndighet er å legge til rette for størst mulig lokale ringvirkninger av fremtidig næringsvirksomhet, det være seg innenfor petroleum, havbruk, energi, mineralnæring, landbruk fiskeri eller annet.
Spesielt for petroleumsnæringen understreker FrP viktigheten av at letemiljø og driftsorganisasjoner som opererer i nord også utvikles og lokaliseres i Nord-Norge. For å bygge legitimitet i befolkningen ved å vise at petroleumsvirksomhet i nord også skaper arbeidsplasser og økonomiske ringvirkninger i denne landsdelen, har petroleumsnæringen et selvstendig ansvar for også å vise det i praksis allerede i

en tidlig fase. Samtidig mener *vi* at lete- og driftsmiljøet i Nord-Norge må styrkes og utvikles der det allerede er etablert organisasjoner.

Samferdsel og infrastruktur

Fremskrittspartiet mener at hovedmålet er å tilby fremtidsrettede, helhetlige, behovstilpassede og effektive samferdselsløsninger for folk flest og for næringslivet. Troms fylke skal ha et sikkert, samordnet og hensiktsmessig kollektivtilbud som ivaretar trafikken på land, sjø og luft. FrP ønsker økt investering og utbyggingshastighet planlagte og fremtidige samferdselsprosjekt. En raskere utbygging av gang og sykkelstier som er planlagt, vil gi økt sikkerhet for myke trafikanter, og for bilister. En raskere effektuering av allerede planlagte utbygginger vil gi gevinst og effekt med ringvirkninger for hele Troms.
FrP mener det er vesentlig av de folkevalgte tar ansvar for de samferdselsløft som allerede er vedtatt i Troms, og sikrer at disse påbegynnes før en sammenslåing med Finnmark.

Tannhelse

Fremskrittspartiet mener at tenner er en del av kroppen. Med bakgrunn i dette ønsker vi å starte prosessen opp mot regjeringen der utfordringene med denne sektoren synliggjøres. Et samarbeid med det regionale helseforetaket er nødvendig og viktig for å skape en forståelse av at man på sikt må samle helse under en paraply og at det må være et mål å overføre tannhelse til de regionale foretakene der ansvaret for kroppen, helse og omsorg ligger. Som eksempel for å forstå viktigheten av en sammenhengende og helhetlig behandling kan nevnes tilfeller der kreftpasienter mister tennene som følge av behandling, og i etterkant selv må betale skyhøye egenandeler for tannhelsebehandling.

FrP ønsker at man behandler tenner som en del av det totale helsebildet. FrP ser at tannhelse ikke forvaltes optimalt av fylkeskommunen og ber derfor om at man igangsetter en prosess for å overføre ansvaret dit det hører hjemme; til helseforetaket Helse Nord.

Fremskrittspartiets forslag til budsjett 2016
Fremskrittspartiet legger med dette fram sitt forslag til budsjett 2016 og økonomiplan 2016-2019 for Troms Fylkeskommune, tabell 1.

Tiltaksbeskrivelse	Innstilling	Konsekvens tiltak drift (1000 kr)			
	fylkesrådet	2018	2019	2020	2021
Politiske Styringsorganer - sektor 00	**31722**				
Fylkesrådets virksomhet, herunder reiser	10663	-2000	-2000	-2000	-2000
Til Fylkesrådets disposisjon	1041	-750	-750	-750	-750
Sum tiltak området		**-2750**	**-2750**	**-2750**	**-2750**
Stabssjefens kontor	**31161**				
Stabssjef - generell effektivisering		-2000	-4200	-4500	-5000
Ikke lovpålagte oppgaver (eks intern.arb, europakontoret ol)		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sum tiltak området		**-6 000**	**-8 200**	**-8 500**	**-9 000**
Personalsenteret	**18387**				
Generell effektivisering		-500	-1000	-1500	-2000
Reduksjon personalpolitiske virkemidler ift samisk språk og kulturforståelse		-200	-200	-200	-200
Sum tiltak området		**-700**	**-1200**	**-1700**	**-2200**
Økonomisenteret	**11468**				
Generell effektivisering		-500	-1000	-1000	-1000
Sum tiltak området		**-500**	**-1000**	**-1000**	**-1000**
IT-senteret	**16538**				
Generell effektivisering		-1 000	-2 000	-2 500	-2 500
Sum tiltak området		**-1 000**	**-2000**	**-2500**	**-2500**
Drift og utbyggingssenteret	**70177**				
Bygg og eiendom - effektivisering generell		-2 000	-3 000	-4 000	-4 000
Bygg og eiendom - tilnærming beste praksis vedlikehold		-750	-1 500	-2 000	-3 000
Bygg og eiendom - tilnærming beste praksis renhold		-250	-500	-1 000	-1 000
Bygg og eiendom - reduserte driftsutgifter som flg av salg		-1 000	-2 000	-3 000	-4 000
Sum tiltak området		**-4 000**	**-7 000**	**-10 000**	**-12 000**
Utdanning - sektor 20	**1042010**				
Ikke reduksjon i tilbudsstruktur (2 grupper)		1319	3000	3000	3000
Administrasjon - Generell effektivisering	5734	-250	-500	-500	-500
Fellesutgifter og støttefunksjoner - Generell effektivisering	18753	-500	-1000	-1000	-1000
Annen opplæring - andre formål - nedtrekk	17493	-500	-1000	-1000	-1000
lærekandidater - økt satsing		1000	1000	1000	1000
Ungdomskoordinator - nedtrekk	907	-50	-100	-100	-100
Sum tiltak området		**1019**	**1400**	**1400**	**1400**
Tannhelse - sektor 40	**121429**				
Felles/administrasjon - Generell effektivisering	28096	-500	-1000	-1000	-1000
Sum tiltak området		**-500**	**-1000**	**-1 000**	**-1 000**
Kultur - sektor 50	**97019**				
Administrasjon - Generell effektivisering	1385	-80	-100	-140	-185
Fylkesbiblioteket	10684	-500	-1000	-1000	-1000
Kulturarv og museer	20203	-500	-1000	-1000	-1000
Kunstformidling, kunstproduksjon og andre kulturaktiviteter	52627	-6000	-9000	-12000	-12627
Sum tiltak området		**-7 080**	**-11 100**	**-14 140**	**-14 812**
Samferdsel - sektor 60	**1295725**				
Fylkesveier- økt vedlikehold	596692	5000	5000	10000	15000
Fylkesveier - oppgradering av standard - lån 200 mill		8000	16000	16000	16000
Fylkesveier - Økning innvestering næringsvei - lån 50 mill		2400	4800	4800	4800
Trafikksikkerhet - lån 100 mill - raskere utbygging av gjeldende plan		4000	8000	8000	8000
Sum tiltak området		**19400**	**33800**	**38800**	**43800**
Næring - sektor 70	**48807**				
Generell effektivisering		-500	-1000	-1500	-2000
Sum tiltak området		**-500**	**-1000**	**-1500**	**-2000**
Totalsum til avsetning fonds		**-2 611**	**-50**	**-2 890**	**-2 062**
Drift og utbyggingssenteret - sektor 11					
Salg av eiendommer		-10000	-10000	-10000	-10000
Idrett - investering infrastruktur anlegg		5000	5000	5000	5000
Avsettning investeringsfond		5000	5000	5000	5000
Sum tiltak området		**0**	**0**	**0**	**0**

Endringer (reduksjoner og økninger) er i forhold til fylkesrådets innstilling.

1. Troms Fylkeskultursenteret samt eiendommer og boliger i Troms legges ut for salg.

2. Fylkestinget ber om en komplett oversikt over eiendomsmassen med driftskostnader, der bakgrunnen for eierskapet fremkommer.

3. Fylkestinget ber om en tilstandsrapport på fylkeskommunale bygg, der vedlikeholdsplaner fremkommer.

4. Fylkestinget ber fylkesrådet gjennomføre drift av vaktmestertjenester/vedlikehold/renhold iht beste praksis på fylkeskommunale bygg og eiendommer.

5. Fylkestinget ber om at fylkesrådet søker å få i gang en forsøksordning med villige kommune ang drift/overtagelse/styring av videregående skole i kommuners regi.

6. Troms Fylkesting ber om at fylkesrådet igangsetter prosess slik at Hålogaland Teater finansieres i sin helhet over statsbudsjettet på lik linje med Den Norske Operaen, og dermed likebehandler befolkningen i landet.

7. Fylkestinget ber om årlig rapport ang internasjonalt arbeid i fylkeskommunen som skal inneholde økonomisk oversikt, reiser, formål, mål og resultat. Herunder reiser fra administrasjon, komite og fylkesråd/ordfører.

8. Fylkestinget ber fylkesrådet levere årlig oversikt over tildeling av styreverv gjort av fylkesrådet i ulike styrer, råd og utvalg inkludert godtgjøringoversikt. Denne leveres i årsmeldingen.

9. Troms fylkesting ber om kollektivtransporten innenfor Tromsø by overføres Tromsø kommune.

10. Troms fylkesting ber fylkesrådet levere sak i mars der fylkeskommunale næringsmidler uten bindinger overføres direkte til kommunene.

11. Troms fylkesting ber fylkesrådet legge frem sak om alle eksisterende nordnorske samarbeidsarenaer. Saken må inneholde formål, økonomi, møtefrekvens og hvilke saker som behandles i hvert enkelt tilfelle. Dette med sikte på en forenkling ifm sammenslåing av Troms og Finnmark.

12. Fylkestinget ber fylkesrådet legge frem sak der man vurderer fremtidig organisering av IT-senteret. I saken skal flere varianter belyses, deriblant danning av heleid fylkeskommunalt aksjeselskap, fylkeskommunalt foretak eller kjøp av tjenestene fra eksterne aktører.

13. Troms fylkesting vedtar at drift og vedlikehold av utstyr i tannhelsetjenesten legges ut på anbud.

14. Troms fylkesting ber fylkesrådet om en egen sak på Troms fylkes organisering av etater og avdelinger. Saken fremlegges i juni 2018, og skal sikre optimal organisering før fylkessammenslåing.

15. Lærekandidatordningen har stor betydning for et helhetlig videregående tilbud, og skal styrkes.

16. Bygging av ny skole i Tromsø tilsier at Tromsø Maritime i fremtiden vil få et annet formål. For å sikre at dette er mulig ber Troms fylkesting fylkesrådet om å forberede/starte arbeidet med omregulering av området.

17. Fylkestinget anser det som sin oppgave å gjennomføre de planlagte samferdselsløftene som er vedtatt i fylkestinget, dette selv om gjeldsbelastningen vil øke. Langsundforbindelsen er et av de store prosjektene dette gjelder, og fylkestinget vedtar derfor igangsettelse av prosjektet i 2019 med følgende finansiering:

Investeringsoversikt	2018	2019	2020	2021	Sum økplan 2018-2021
Langsundforbindelsen	0	145500	245000	150000	540500
Bruk av disposisjonsfond	0	-45500	-45000	0	
Kompensasjon mva		-24000	-40000	-25000	
Bruk av lånemidler	0	-76000	-160000	-125000	
Udekket investering	0	0	0	0	540500

Dette vil få driftskonsekvenser som dekkes slik:

Konsekvenser drift	2018	2019	2020	2021
Lånkostnader	0	3000	10000	14000
Økt skatteanslag	0	-3000	-8000	-12000
Dekkes innen ramme	0	0	-2000	-2000
Sum kostnader drift	0	0	0	0

18. Fylkestinget ønsker en snarlig oppstart av Ullsfjordforbindelsen, og vil gjennomføre mer enn kun planlegging i kommende økonomiplanperiode. Som prosjektet ligger i dag er det i stor grad selvfinansierende, blant annet gjennom fergeavløsningsmidler. Prosjektet må også ses i sammenheng med KVU Tindtunnel og Ullsfjordforbindelse nevnt i NTP. Fylkestinget ber derfor fylkesråden om å levere sak til fylkestinget i mars 2018 angående snarlig realisering av prosjekt Ullsfjordforbindelsen.

19. Fylkestinget delegerer til fylkesrådet å:

    a. Fordele avsetninger til lønnsvekst i tråd med resultatene av lønnsforhandlingene i 2017 (helårsvirkning) og 2019.

    b. Justere innleggelse av nye tiltak foreslått i budsjett 2018 og som følge av endringer gjennom året for merverdiavgiftskompensasjon.

    c. Justere for økte pensjonsutgifter (løpende premie KLP og SPK samt reguleringspremien).

Representanten Bongo, AP, fremmet følgende forslag (2) som tillegg:

1. Fylkestinget viser til Budsjett og Økonomiplan sin omtale av Langsundforbindelsen, og behovet for et oppdatert kostnadsoverslag og KS2 utredning. Fylkestinget viser til vedtak i sak 10/14 og legger til grunn at dette vedtaket skal gjennomføres så snart nødvendige utredninger foreligger. Fylkestinget ber om det fremlegges en oppdatert oversikt for samlede investeringer i økonomiplanperioden så snart som oppdatert tallgrunnlag foreligger. Nødvendig inndekning av kapitalkostnader i planperioden forutsettes dekket av

disposisjonsfondet, for investeringer på 145 mill kr i 2020 og 245 mill kr i 2021 jmf tidligere kostnadsoverslag. (Tabell i innstillinga pkt 5 Samferdsel oppdaters tilsvarende.)

Representanten Fusdahl, H, fremmet forslag (3) til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021:

1. Fylkestinget vedtar fylkesrådets forslag til nye tiltak med følgende endringer (merket i gult):

Nye tiltak	Fylkesrådets forslag	Høyres forslag			
	2018	2018	2019	2020	2021
Politikerområdet					
Tilbakeføring tilskudd Gatejuristen	100	100	200	200	200
Fylkesrådet - økt husleie og leie kontorlokaler	243	243	243	202	
Fylkestinget - økt ramme elev- og lærlingeombud og mobbeombud	150	150	150	150	150
Sum tiltak politikerområdet	493	493	593	552	350
Utdanning					
Lærlingetilskudd (varig virkning)	1649	1649	1649	1649	1649
Utvidet rett til videregående opplæring for innvandrere	1960	1960	1960	1960	1960
Styrking av skolehelsetjenesten i samarbeid med kommunene		2000	2000	2000	2000
Etter og videreutdanning		1000	2000	3000	3000
Helårseffekt økt lærlingtilskudd	792	792	792	792	792
Sum tiltak utdanning	4401	7401	8401	9401	9401
Samferdsel					
Bortfall ref. fra samferdsel knyttet til forlengelse av avdragstid fra 30 til 40 år	1700	1700	3680	4715	4715
Ytterligere styrking vegvedlikehold		74608			
Økte kapitalkostnader Langsundforbindelse		300	9030	23730	32730
Økte kapitalkostnader G/S Silsand		315	1800	3200	3200
Kompensasjon for økning i mva, lav sats	7096	7096	7096	7096	7096
Sum tiltak samferdsel	8796	84019	21606	38741	47741
Næring					
Tilskuddsordning søppel		500	500	500	500
Stab og støttefunksjoner					
Digitaliseringsprosjekt	850	850			
Driftstilskudd interkommunalt arkiv Troms	158	158	158	158	158
Sum tiltak stab og støttefunksjoner	1008	1008	158	158	158
Bortfall vakansekrav sentraladministrasjon	1600	0	0	0	0
Overføring investeringsbudsjett					
Sum netto tiltak	16298	93421	30758	48852	57650

2. Fylkestinget vedtar fylkesrådets forslag til innsparinger med følgende endringer (merket i gult):

Tiltak	FYR	Høyres forslag	Differanse	Høyres forslag økonomiplan		
	2018	2018		2019	2020	2021
Politikerområdet						
Fylkesrådets disposisjon		-500	500	-500	-500	-500
Redusere antall fylkesråder til 4		-1200	1200	-1200	-1200	-1200
Sum innsparinger politikerområdet	0	-1700	1700	-1700	-1700	-1700
Utdanning						

Økt bevilgning utvidet rett innvandrere	-1960	-1960	0	-1960	-1960	-1960
Merinntekt gjesteelever	-8500	-8500	0	-8500	-8500	-8500
Reduksjon tilbudsstruktur	-1319	-1319	0	-3000	-3000	-3000
Endring PC-ordning	-7000	-7000	0	-7000	-7000	-7000
Ikke spesifisert	0	0	0	-13839	-23459	-23459
Sum innsparing utdanning	-18779	-18779	0	-34299	-43919	-43919
Tannhelse						
Produktivitetsutvikling og ekstraordinære ansatteavtaler	-480	-480	0	-650	-650	-650
Ikke spesifisert			0	-1650	-2800	-2800
Sum innsparing tannhelse	-480	-480	0	-2300	-3450	-3450
Kultur			0			
Driftstilskudd til studieforbund	-200	-200	0	-200	-200	-200
Nordnorsk kulturavtale	-630	-630	0	-630	-630	-630
Innkjøp kunst	100	100	0	100	100	100
Ikke spesifisert			0	-1410	-2300	-2300
Sum innsparing kultur	-730	-730	0	-2140	-3030	-3030
Samferdsel						
Kollektivtrafikk	-4890	-4890	0	-8120	-8120	-8120
Fylkesveg	-2000	-2000	0	-5000	-5000	-5000
Ikke spesifisert			0	-20630	-47860	-56860
Sum innsparing samferdsel	-6890	-6890	0	-33750	-60980	-69980
Næring						
Regional transportstøtte	-250	-250	0	-910	-1330	-1330
Sum innsparing næring	-250	-250	0	-910	-1330	-1330
Stab og støttefunksjoner						
Innsparte utgifter advokatkontor	-400	-400	0	-400	-400	-400
DU	-200	-200	0	-200	-200	-200
Fordelt på øvrige sentra	-230	-230	0	-230	-230	-230
Ikke spesifisert			0	-2200	-3610	-3610
Sum innsparing stab og støttefunksjoner	-830	-830	0	-3030	-4440	-4440
Generelle besparelse						
Salg av eiendom		-10000				
Bruk av disposisjonsfond		-65423				
Sum innsparinger	-27959	-105082	1700	-78129	-118849	-127849

3. Fylkestinget vedtar fylkesrådets forslag til investeringer med følgende endringer (merket med gult):

Investeringer	**Fylkesrådets forslag**	**Sum 18-21**	**Høyres forslag**			
	2018		2018	2019	2020	2021
Utdanning						
Tannhelse	3500	3500	3500	0	0	0
Utdanning	32404	617738	32404	24624	280355	280355
Samferdsel	591752	806826	591752	192072	12678	10324
Gang og sykkelvei Silsand-Islandsbotn			6000	30000	39000	
Langesundforbindelsen		0	5000	145500	245000	150000

Sum investering	627656	1428064	638656	392196	577033	440679
Finansiering		0				
Lånemidler	-308559	-897943	-308559	-135804	-226790	-226790
Inntekter salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-67645	-96170	-67645	-28525		
Kompensasjon for mva	-114607	-265016	-114607	-33279	-58565	-58565
Mva kompensasjon Langsund			-275	-26900	-45300	-27750
Låneopptak rentekompensasjonslån					-59820	
Låneopptak ordinære betingelser			-4725	-118600	-139880	-122250
Tilskudd Karlsøy				-1160	-1189	-1218
Sum finansiering Langsund			**-5000**	**-145500**	**-245000**	**-150000**
Låneopptak G/S Silsand			**-6000**	**-30000**	**-39000**	
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-61232	-61232	-61232	0	0	0
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-552043	-1320361	-563043	-373108	-569355	-435355
Overført fra driftsregnskapet	-75614	-107704	-75614	-19088	-7678	-5324
Digitaliseringsprosjekt		0				
Driftstilskudd interkommunalt arkiv Troms		0				
Sum finansiering	-627657	-1428065	-638657	-392196	-577033	-440679

4. Fylkesrådets innstilling pkt 1 justeres i henhold til overnevnte tabeller.

5. Fylkestinget ber fylkesrådet utrede hvordan man kan innføre fritt skolevalg i Troms, og harmonisere dette med Finnmark.

6. Fylkestinget ber fylkesrådet utrede muligheten for bruk av private rådgivningstjenester i videregående skole.

7. Fylkestinget ber fylkesrådet utarbeide søknad om å få gjennomføre prøveprosjekt med valgfritt sidemål i videregående skole i Troms.

8. Fylkestinget ber fylkesrådet gå i dialog med kommunene i Troms for å styrke skolehelsetjenesten i den videregående skolen.

9. Fylkestinget ber fylkesrådet vurdere å innføre programmer for å styrke elevers psykiske helse, som for eksempel MOT, i den videregående skolen og komme med en sak til fylkestinget i 2018.

Representanten Gjerstad, MDG, fremmet følgende forslag (4) til budsjett:

	Endring:
Endring godtgjøringer - fylkesordførers lønn 90 % av stortingsrepresentant	- 1 800 000
Tilsette en ny spesialrådgiver på miljø (inkluder prosjektmidler)	1 000 000
Avsatt til disposisjonsfond	800 000

Representanten Hedlund, R, fremmet følgende forslag (5):

> Fylkestinget i Troms krever at Regjeringa og Stortinget årlig tilfører Troms fylkeskommune minimum 500 millioner kr i årlig rammetilskudd.

Votering (37 representanter tilstede):
Forslag (1.0) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.1) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.2) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.3) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.4) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.5) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.6) falt med 11 stemmer for forslaget og 26 stemmer mot.
Forslag (1.7) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.8) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.9) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.10) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.11) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.12) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.13) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.14) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.15) falt med 13 stemmer for forslaget og 24 stemmer mot.
Forslag (1.16) falt med 11 stemmer for forslaget og 26 stemmer mot.
Forslag (1.17) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (1.18) falt med 11 stemmer for forslaget og 26 stemmer mot.
Forslag (1.19) falt med 5 stemmer for forslaget og 32 stemmer mot.
Forslag (3.1) falt med 6 stemmer for forslaget og 31 stemmer mot.
Forslag (3.2) falt med 6 stemmer for forslaget og 31 stemmer mot.
Forslag (3.3) falt med 6 stemmer for forslaget og 31 stemmer mot.
Forslag (3.4) ble ikke votert over som en konsekvens av votering i forslag (3.1), (3.2) og (3.3).
Forslag (3.5) falt med 11 stemmer for forslaget og 26 stemmer mot.
Forslag (3.6) falt med 11 stemmer for forslaget og 26 stemmer mot.
Forslag (3.7) falt med 11 stemmer for forslaget og 26 stemmer mot.
Forslag (3.8) falt med 13 stemmer for forslaget og 24 stemmer mot.
Forslag (3.9) falt med 13 stemmer for forslaget og 24 stemmer mot.
Forslag (4a) falt med 11 stemmer for forslaget og 26 stemmer mot.
Forslag (4b) falt med 6 stemmer for forslaget og 31 stemmer mot.
Forslag (4c) falt med 6 stemmer for forslaget og 31 stemmer mot.
Forslag (5) falt med 2 stemmer for forslaget og 35 stemmer mot.
Forslag (2) vedtatt med 33 stemmer for forslaget og 4 stemmer mot.

Fylkestinget ga sin tilslutning til at innstillingens forslag til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 kunne stemmes over helhetlig.

Innstillingen vedtatt med 24 stemmer for og 13 stemmer mot.

Til slutt var det en helhetlig votering over det som var vedtatt – jfr. Kommunelovens §35.2.- Vedtatt med 29 stemmer for og 8 stemmer mot.

Vedtak:

1. Fylkestinget vedtar følgende økonomiske rammer for økonomiplanen 2018-2021.

	Minus=inntekt, Pluss=utgift. 2018-kr hele økonomiplanen. Beløp i 1000 kr	Vedtatt 2017	2018	2019	2020	2021
00	**Politiske styringsorganer**	32 636	31 722	33 038	31 597	32 295
01	**Kontrollorganer**	5 292	5 413	5 413	5 413	5 413
10	**Stabs- og støttefunksjoner**	146 699	147 731	144 661	143 271	143 271
20	**Utdanning**	1 062 359	1 042 010	1 026 490	1 021 370	1 021 370
40	**Tannhelse**	122 318	121 429	119 609	118 459	118 459
50	**Kultur**	96 339	97 019	95 601	94 703	94 703
60	**Samferdsel**	1 300 011	1 295 725	1 277 365	1 265 825	1 265 825
70	**Næring**	48 462	48 807	48 147	47 727	47 727
90	**Sektorovergripende poster. Spesifisert:**	**24 037**	**42 447**	**21 889**	**5 849**	**196**
	Innsparing sentraladm. Fordeles i løpet av året	-1 600				
	Avsetning til lønnsvekst 2018. 3,0 pst.		36 340	36 340	36 340	36 340
	Avsetning til lønnsvekst 2016/2017	40 154	35 154	35 154	35 154	35 154
	Pensjonsutgifter	60 734	50 073	50 073	50 073	50 073
	Ref. kapitalutgifter forprosjekt TkNN		-100	-100	-100	-100
	Leieinntekter UiT (lokaler flyfag)	-648	-544	-544	-544	-544
	Leieinntekter Nord-Troms vgs (Lerøy Aurora AS og Skjervøy kommune)	-633	-312	-312	-312	-312
	Ref. kapitalutgifter fra Tromsø kommune Rassikring	-552				
	Ref. Kveøy-forbindelsen (Kvæfjord kommune og Kveøyforbindelsen AS)	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250
	Ref. kapitalutgifter Dale-Alvestad Harstad kommune	-1 954	-1 906	-1 859	-1 859	-1 859
	Refusjon kapitalutgifter TANN-bygget fra staten	-14 092	-13 840	-13 600	-13 354	-12 868
	Refusjon fra samferdsel	-1 200				
	Dekning kapitalutgifter fra etatene	-54 922	-61 168	-82 013	-98 299	-104 438
A	**Sum sektorer, netto utgifter**	**2 838 152**	**2 832 303**	**2 772 213**	**2 734 214**	**2 729 259**
	Skatteinntekter	-890 000	-945 000	-945 000	-945 000	-945 000
	Inntektsutjevning	-103 000	-87 000	-87 000	-87 000	-87 000
	Rammetilskudd	-2 010 588	-1 979 497	-1 952 448	-1 922 729	-1 922 729
B	**Sum inntekter (ekskl. renter)**	**-3 003 588**	**-3 011 497**	**-2 984 448**	**-2 954 729**	**-2 954 729**
C	**BRUTTO DRIFTSRESULTAT (=A+B)**	**-165 436**	**-179 194**	**-212 235**	**-220 515**	**-225 470**
	Renteugifter	63 149	58 140	64 718	71 869	81 575
	Aksjeutbytte					
	Renteinntekter	-5 000	-5 000	-10 490	-10 490	-10 490
	Rentekompensasjon skolebygg	-2 500	-1 750	-1 595	-1 440	-1 285
D	**Netto renteutgifter**	**55 649**	**51 391**	**52 633**	**59 939**	**69 800**
E	Avdrag på lån	105 860	116 577	130 010	141 753	155 269
F	**NETTO DRIFTSRESULTAT (=C+D+E)**	**-3 927**	**-11 227**	**-29 592**	**-18 822**	**-401**
	Brukt slik:					
	Avsetning til/bruk av disposisjonsfond	3 927	568	18 933	8 163	-10 258
	Avsetning til/bruk av disposisjonsfond - premieavvik		10 659	10 659	10 659	10 659
	Overføringer til investeringsregnskapet					
	Dekning/bruk av tidligere års under-/overskudd					
G	**REGNSKAPSMESSIG RESULTAT**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

2. De vedtatte rammene gir følgende netto driftsresultat for perioden:

	2018	2019	2020	2021
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene	0,3 %	0,7 %	0,4 %	0,0 %

Fylkestinget konstaterer at den økonomiske stillingen til Troms fylkeskommune er svak. Netto driftsresultat så vidt over null hele perioden, og det mangler driftsreserver til å takle omstilling og uforutsette utgifter. Gjelden er ikke spesielt høy isolert sett, men sett i sammenheng med lavt netto driftsresultat og disposisjonsfondet er renter og avdrag en stor belastning for økonomien. Investeringer i økonomiplanen øker gjeldsgraden.

3. Fylkestinget ser med bekymring på det voksende premieavviket som vil belaste økonomien til fylkeskommunen i årene fremover. Derfor settes det av 10,659 mill. kroner på disposisjonsfond – premieavvik hvert år i perioden for å redusere veksten i akkumulert premieavvik.

4. Fylkestinget vedtar følgende nye driftstiltak. I 1000 kroner:

Tabell-. Nye tiltak, oppfølging statsbudsjett 2018 og saldering av statsbudsjett 2017. I 1000 kr				
	2018	**2019**	**2020**	**2021**
Politikerområdet:				
Tilbakeføring tilskudd Gatejuristen	100	200	200	200
Fylkesrådet - økt husleie og leie kontorlokaler	243	243	202	
Fylkestinget - økt ramme elev- og lærlingeombud og mobbeombud	150	150	150	150
Utdanning:				
Føringer i statsbudsjettet:				
Innlegging av økt lærlingtilskudd (varig virkning)	1 649	1 649	1 649	1 649
Utvidet rett til vgs opplæring for innvandrere, helårseffekt	1 960	1 960	1 960	1 960
Helårseffekt økt lærlingtilskudd	792	792	792	792
Samferdsel:				
Bortfall ref. fra samferdsel knyttet til forlengelse av avdragstid fra 30 til 40 år	1 700	3 680	4 715	4 715
Føringer i statsbudsjettet:				
Kompensasjon for økning i merverdiavgift, lav sats	7 096	7 096	7 096	7 096
Stab og støtte:				
Digitaliseringsprosjekt for komm. og f.kommuner	850			
Driftstilskudd interkommunalt arkiv Troms	158	158	158	158
Sektorovergipende:				
Bortfall vakanse krav sentraladministrasjonen	1 600	1 600	1 600	1 600
SUM ENDRINGER STATSBUDSJETTET	**16 298**	**17 528**	**18 522**	**18 320**

5. Fylkestinget vedtar følgende investeringer og finansiering i økonomiplanperioden:

	BUD 2018	BUD 2019	BUD 2020	BUD 2021	Sum økplan 18-21
Tannhelse	3 500	0	0	0	**3 500**
Utdanning	32 404	24 624	280 355	280 355	**617 737**
Samferdsel	591 752	192 072	12 678	10 324	**806 826**
SUM INVESTERINGER	**627 656**	**216 696**	**293 033**	**290 679**	**1 428 063**
Finansiert slik:					
Bruk av lånemidler	-308 559	-135 804	-226 790	-226 790	**-897 941**
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0	0	
Tilskudd til investeringer	-67 645	-28 525	0	0	**-96 170**
Kompensasjon for merverdiavgift	-114 607	-33 279	-58 565	-58 565	**-265 015**
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-61 232	0	0	0	**-61 232**
Andre inntekter					
Sum ekstern finansiering	-552 043	-197 608	-285 355	-285 355	**-1 320 359**
Overført fra driftsregnskapet	-75 614	-19 088	-7 678	-5 324	**-107 704**
Bruk av tidligere års udisponert					
Bruk av avsetninger					
Sum finansiering	-627 657	-216 696	-293 033	-290 679	**-1 428 063**

6. Alle ordinære låneopptak knyttet til samferdselsformål i økonomiplanperioden låneopptak dekkes innenfor rammen til samferdsel.

7. Avdragstiden på nye ordinære låneopptak til vegformål og skolebygg settes til 30 år for skolebygg og 40 år for vegformål.

8. Fylkestinget viser til Budsjett og Økonomiplan sin omtale av Langsundforbindelsen, og behovet for et oppdatert kostnadsoverslag og KS2 utredning. Fylkestinget viser til vedtak i sak 10/14 og legger til grunn at dette vedtaket skal gjennomføres så snart nødvendige utredninger foreligger. Fylkestinget ber om det fremlegges en oppdatert oversikt for samlede investeringer i økonomiplanperioden så snart som oppdatert tallgrunnlag foreligger. Nødvendig inndekning av kapitalkostnader i planperioden forutsettes dekket av disposisjonsfondet, for investeringer på 145 mill kr i 2020 og 245 mill kr i 2021 jmf tidligere kostnadsoverslag. (Tabell i innstillinga pkt 5 Samferdsel oppdaters tilsvarende.)

Budsjett 2018:

1. Det vedtas et netto driftsbudsjett på kr 2.832.303.000.

2. Skattøret settes til 2,65 prosent som er høyeste lovlige sats i henhold til statsbudsjettet. Dersom skattøret endres ved behandling av statsbudsjettet i Stortinget, endres skattøret i tråd med denne endringen.

3. Fylkestinget vedtar et investeringsbudsjett på kr 627.656.000 hvorav kr 308.559.000 finansieres ved bruk av lån.

4. Følgende eiendommer legges ut for salg:

   a. Gnr/brn 119/634 i Tromsø

   b. Gnr/bnr 84/140 i Lenvik/Gibostad

Salgsinntektene disponeres til egenkapital i skoleinvesteringer. Budsjettreguleringen vil legges fram for fylkestinget når salgene er effektuert.

5. Budsjett til kontrollorganer, inklusiv kjøp av revisjonstjenester fra KOMREV NORD og kontrollutvalg for 2018 vedtas med netto driftsutgifter på kr 5.413.000 inklusive prisvekst.

6. Fylkeskommunens trekkrettigheter settes til 50 mill. kroner i 2018.

7. Tannlegetakstene økes med 2,6 prosent.

8. Fylkestinget delegerer til fylkesrådet å:

   a. Fordele avsetninger til lønnsvekst i tråd med resultatene av lønnsforhandlingene i 2017 (helårsvirkning) og 2018.

   b. Justere for økte pensjonsutgifter herunder løpende premie KLP og SPK samt reguleringspremie.

9. Fylkestinget ber fylkesrådet vurdere kompensasjon av det statlige nedtrekket i tilskuddet til fagskolene i Troms ved neste budsjettregulering i mars.

10. Fylkestinget viser til at G/S Silsand - Islandsbotn vil kunne ha oppstart høst 2018, gitt at fylkestinget vedtar dette i behandlingen av handlingsplan for fylkesveg 2018-2023 i mars 2018. Reguleringsplanen er til behandling i Lenvik kommune og prosjektet vil ha en totalkostnad på inntil 75 mill kroner. Kapitalkostnadene for 2018 vil da utgjøre 315.000,-, 1.8 mill. Kroner i 2019, så 3.2 mill kroner påfølgende år. Disse kostnadene vil måtte innarbeides etter at handlingsplan for fylkesveg er vedtatt i fylkestinget i mars 2018.»

Nordreisa kommune
Utvikling

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 202/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
«REF»	2016/975-6	12177/2017	1942/5/15	18.12.2017

IGANGSETTINGSTILLATELSE

Svar på søknad om tillatelse for tiltak etter plan- og bygningslovens 2008, § 20-1, § 20-2
Vedtak hjemlet i delegeringsreglement vedtatt av kommunestyre i sak 57/16.

Byggested:	Nordkjosen	Gnr/Bnr:	5/15-20
Tiltakshaver og ansvarlig søker: Org nr.:	BM Per Strand Storslett AS	Adresse:	Hovedveien 16, 9151 STORSLETT
Tiltakets art:	Utforming av boligfeltet	Bruksareal:	---

VEDTAK:

Tillatelse:
Med hjemmel i plan- og bygningsloven 2008 (pbl 2008) §§ 20-1, 20-2 og 21-4 godkjennes søknad om igangsettingstillatelse mottatt 22.08.2016 for klargjøring av terreng, vei og 3 tomter.

- Dispensasjon av reguleringsplan i sak 16/578. Sak nr. 27/16 ble behandlet i Miljø-, Plan- og Utviklingsutvalget den 26.05.2016.
- Det vises til rammetillatelse del. sak. 183/16.
- Søknaden om igangsettingstillatelse har vært søkt på 22.08.2016. Igangsettingstillatelsen skulle være utsendt høsten 2016 og er ikke utsendt før nå. Betaling av igangsettingstillatelsen har foreligget siden høsten 2016.
- Det vises for øvrig til søknadens godkjente søknader om ansvarsrett, oppdaterte ansvarsretter er sendt inn 12.12.2017.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Godkjenning av foretak for ansvarsrett:
Foretak med eller uten sentral godkjenning som søker ansvarsrett, bekrefter ved søknad at de oppfyller pbl 2008 § 23-3 og SAK10 §§ 9-1 og 9-2 til ansvarsrett for omsøkte fagområder. Det er ansvarlig søkers ansvar å påse at alle fag er dekket med ansvarsrett før arbeidet igangsettes jf pbl § 23-4.

Til arbeid som krever ansvarsrett og som ansvarlig foretak selv ikke utfører eller har nødvendig kompetanse for å utføre, skal ansvarlig foretak forvisse seg om at innleid foretak tilfredsstiller forskrifters krav til kompetanse for sitt fag og har kontrollsystemet på plass.

Foretak med sentral godkjenning:
Foretak som har sentral godkjenning for ansvarsrett etter pbl § 22-1 og SAK10 § 13-1 og som er godkjent registrert av godkjenningsorganet Direktoratet for byggkvalitet.

Foretak	Godkjenningsområde
JOWA MASKIN AS Org. nr. 989 434 632	UTF - Ansvarlig utførende og av utførelsen, tiltakskl. 1. Ansvarsområde: Grunnarbeid og landskapsutforming

Foretak uten sentral godkjenning:
Med hjemmel i pbl 2008 § 23-3 og SAK10 §§ 9-1 og 9-2, gis ansvarsrett i forbindelse med omsøkte tiltak til følgende foretak:

Foretak	Godkjenningsområde
BM Per Strand AS Org. nr. 947 560 832	SØK - Ansvarlig søker, tiltakskl. 1 PRO - Ansvarlig prosjekterende for prosjektering, tiltakskl. 1. Ansvarsområde: Ansvarlig søker og ansvarlig prosjekterende.
BM Per Strand AS Org. nr. 947 560 832 Innleid kompetanse gjennom Kjell Foss AS Org nr. 894 608 552	PRO - Ansvarlig prosjekterende og kontrollerende for prosjektering, tiltakskl. 2. UTF - Ansvarlig utførende og kontrollerende av utførelsen, tiltakskl. 2. Ansvarsområde: Planlegging og spregningsarbeid

SAKSUTREDNING/BEGRUNNELSE FOR VEDTAKET:

Gjennomføringsplan:
Gjennomføringsplan foreligger jf pbl 2008 § 21-2, og SAK10 § 5-3

Sikringstiltak ved byggearbeid:
Det vises til bestemmelsene i pbl 2008 § 28-2.

Kultur- og fornminner:
Dersom det under utgraving i marka kommer fram gjenstander eller andre levninger som viser

eldre aktivitet i område, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Kulturetaten, Troms fylkeskommune omgående jfr. kulturminnelovens § 8 andre ledd. (pbl 2008 § 21-5, SAK10 § 6-2).

Avfall:
Alt avfall som tiltaket genererer, og som ikke gjenbrukes i egen virksomhet, må leveres til mottak godkjent av forurensningsmyndighetene. Viser for øvrig til avfallsforskrift kap. 15, Byggavfall.

Dokumentasjon ved tilsyn:
Kopi av denne tillatelse sammen med beskrivelse av tiltaket, godkjent situasjonsplan for plassering, tegninger og ansvarsretter skal være tilgjengelig på byggeplassen.

Anmodning om ferdigattest:
Ved anmodning om ferdigattest, skal det sendes inn dokumentasjon for at slutt kontrollen ikke har avdekket feil eller mangler som hindrer ferdigattest, jf pbl 2008 § 21-10 og SAK10 § 8-1. Ved endringer som ikke krever egen søknad i forhold til tillatelsen, skal det innsendes oppdatert situasjonsplan og tegninger samt underretning om tiltakets plassering.

Bortfall av tillatelse:
Er tiltaket ikke satt i gang senest innen 3 år etter at tillatelse er gitt, faller den bort. Det samme gjelder hvis tiltaket innstilles i lengre tid enn 2 år, jf pbl 2008 § 21-9.

ØVRIGE LOVBESTEMMELSER:

Generell aktsomhetsplikt:
Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i «Lov om forvaltning av naturens mangfold» (Naturmangfoldloven) §§ 4 og 5. Utføres en aktivitet i henhold til en tillatelse av offentlig myndighet, anses aktsomhetsplikten oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er til stede.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp. Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem. Viser til Forvaltningslovens § 28.*

En slik klage kan føre til at avgjørelsen blir omgjort. Kommunen er ikke ansvarlig for tap som tiltakshaver måtte lide ved en slik omgjøring.

Ved all kontakt med avdelingen i denne sak, vennligst referer til saksnummer 2016/975.

Med vennlig hilsen

Sigrid Birkelund
Byggesaksbehandler
Direkte innvalg: 77 58 80 48
Sigrid.birkelund@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Likelydende brev sendt til:

JOWA MASKIN AS		STORSLETT
PER STRAND STORSLETT AS	Hovedvegen 16	STORSLETT

Nordreisa kommune
Utvikling

TROMS FYLKESKOMMUNE
Postboks 6600 Langnes
9296 TROMSØ

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2016/1413-4	13/2018	V29	02.01.2018

INNSPILL TIL TEMA SOM BØR INNGÅ I TROMS FYLKESKOMMUNES INNSPILL TIL JORDBRUKSFORHANDLINGENE 2018

Vi viser til brevet deres datert 11.12.17 der dere ber om innspill til Troms fylkeskommune sin uttalelse til Landbruks og Matdepartementet om jordbruksforhandlingene 2018

Vi har tre innspill vi ønsker dere tar med:

- Mottaksplikta for geitmelk må bestå. Dersom geitbøndene ikke lenger får henta melka si, vil mest sannsynlig all geitmelkproduksjon i Nordreisa bli lagt ned.
- Det må fortsatt bli gitt investeringsstøtte til ombygging/utbygging/nybygging av sauefjøs i regionen. For at vi skal kunne utnytte de gode utmarksbeitene, må det være mulig å satse på ei framtid som sauebonde i Nordreisa. Sjøl om det er en liten overproduksjon av lammekjøtt på landsbasis akkurat nå, er det svært viktig at vi får muligheten til å beholde vår andel av totalproduksjonen.
- Tilskuddssatsen til grøfting må økes betraktelig. Dagens sats på 2000kr/daa dekker bare en liten del av de totale kostnadene. Svært få ser seg derfor likt å grøfte jord som absolutt burde vært grøfta.

Med vennlig hilsen

Chris Dybvad
Landbrukskonsulent

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Nordreisa kommune
Drift- og utvikling stab

Knut Ole Olsen
Gneisvegen 8
9022 Krokelvdalen

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 190/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/1385-2	11904/2017	233	11.12.2017

Innvilget midlertidig fritak for vannavgift bolig Bakkeby 1942/49/18.

Saksopplysninger:
Søknad om fritak for vannavgift på gnr 49 bnr 18 med adresse Lattern veien 163.

Vurderinger:
Boligen på gnr 49/18 er ubebodd og eier søker om fritak for vannavgiften.

Eiendommen er registrert med vanngebyr og eiendomsskatt.

Forskriften for vann- og kloakkgebyr for Nordreisa kommune inneholder gebyrplikt for fast eiendom som er tilknyttet kommunal vann- og/eller avløpsledning. Samme forskriften åpner for midlertidig opphør som varer mindre enn 12 måneder. Midlertidig opphør medfører at vanninntaket plomberes av kommunen. Ved varig opphold skal stikkledningen frakobles av kommunen der den i sin tid ble tilkoblet.
Det finnes ingen hjemmel for å frita eiendom for eiendomsskatt.

Vedtak:

Eiendommen 49/18 innvilges midlertidig fritak for vannavgift i tidsrommet 01.01. – 31.12.18 da boligen er ubebodd. Tas boligen i bruk før 31.12.18 plikter eier å melde fra om dette til kommunen.
Vanninntaket skal plomberes av kommunen, eier må oppgi kontaktperson slik at kommunens folk kan komme inn for å få plombert. Dette meldes fra til tlf 40 43 76 46

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no
Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no
Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01
Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Bente Fyhn
Konsulent
77 58 80 50

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Intern kopi: Yngve Mathisen, anleggsdrift

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Gøril Einarsen	77 64 21 13	9.1.2018	2017/7954 - 0	
		Deres dato	Deres ref.	

NORDREISA KOMMUNE
Kristian Berg
kopi: Brutf + Dagf
15 JAN 2018
Rd. disp + MPU
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARKIVKODE

Alle kommuner i Troms

Fylkesmannen ber kommunene om å oversende kopi av dispensasjonsvedtak etter motorferdselloven med tilhørende forskrifter fra og med 2018

Fylkesmannens skal veilede kommunene, og gjøre lovlighetskontroll av kommunale vedtak om motorferdsel i utmark og vassdrag. Vi skal også bidra til å gjøre dispensasjonene kontrollerbare. Fylkesmannen samarbeider med Politi, Statens naturoppsyn og Fjelltjenesten for å veilede kommunene slik at dere kan fatte lovlige og kontrollerbare vedtak. Vi har veiledet gjennom hjemmesiden, arrangert Miljømila, hatt dagsamling miljøkilometer og hatt flere enkeltmøter med kommuner som har bedt oss om det. Vi veileder i tillegg gjennom telefon og e-post, eller når vi gjør lovlighetskontroll av vedtak. Vi oppfordrer dere til å ta kontakt hvis din kommune har behov for veiledning.

Vi opphever kun vedtak som er åpenbart utenfor rammene av regelverket. Per dags dato har vi opphevet rundt 22 vedtak etter 2015. Dette er ikke mye siden kommunene i Troms trolig har fattet mer enn 6 000 vedtak i løpet av disse årene. For å gi dere god veiledning trenger vi bedre oversikt over dispensasjonspraksis i alle kommunene i Troms. Det er flere kommuner som allerede sender oss vedtak. Det er imidlertid flere kommuner som ikke gjør det.

Kopi av dispensasjonsvedtak fra og med 2018
Fylkesmannen kan pålegge kommunen å oversende fortløpende alle vedtak som kommunen fatter. Dette følger av kommuneloven § 59 nr. 6 om lovlighetskontroll. Spørsmålet er også behandlet i brev fra Kommunal- og administrasjonsdepartementet av 23. mars 1993, hvor det konkluderes med at det samme følger av forvaltningslovens system.

Fylkesmannen ber derfor samtlige kommuner i Troms om at dere fra 2018 sender kopi av samtlige dispensasjonsvedtak etter motorferdselloven og tilhørende forskrifter.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Heidi-Marie Gabler
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Fylkeshuset, Strandvegen 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Miljøvernavdelingen
fmtrpostmottak@fylkesmannen.no
www.fylkesmannen.no/troms

Nordreisa kommune
Utvikling

Chris Jørgen Dybvad
Straumfjord Vest 877
9151 Storslett

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 199/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/1312-5	12255/2017	V18	18.12.2017

Korrigering: Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket gnr 1942/66/1, Renovering av gjenreisningshus

Lovhjemmel:
- Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket FOR-2004-02-04-448
- Kommentarer til forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket (Rundskriv 2017-13)

Saksopplysninger:
Søker: Chris Jørgen Dybvad
Tiltak: Kulturlandskapstiltak, hovedsøknad, enkelttiltak.
Formål: Renovering av tak på gjenreisningshus på 1942/66/1, Restaurere skifertaket på gjenreisningshuset på Tangen og skifte ut plastbelagte takrenner med forzinka takrenner.
Søknad om spesielle miljøtilskudd i jordbruket (SMIL) mottatt 10. nov. 2017
Tiltaket er planlagt ferdig høsten 2018.

Dybvad skriver i sin søknad:
Huset skal fortsatt brukes som helarsbolig. Jeg ønsker å ta huset enda nærmere det opprinnelige ved å skifte ut Vinduer og male det i en annen farge, men dette blir lenger fram i tid. Huset ligger i et gammelt kulturlandskap og åpent til med svært god synlighet fra E6 og fra Fv355.
Viser til tidligere delegert vedtak nr. 196/17 sak 2016/607-3 der kommunen trakk tilbake tilskudd fra delegert vedtak nr. 99/10, sak 2010/199-6, Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket, *Restaurering av gjenreisningshus på Tangen,* Tidligere søknad ble da innvilget med støtte på 42.000,- kr. Søker er oppfordret til å sende ny søknad på grunn av kommunens tidligere saksbehandlingsfeil.
Ny søknad har større kostnadsramme, og dermed legges det til grunn ny sats.

Vurderinger:

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no
Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no
Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01
Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Målet med denne søknaden er å få restaurert det gamle skifertaket på gjenreisningshuset på gården for å bevare den gamle stilen på huset. Det skal samtidig skiftes ut plastbelagte takrenner med forzinka takrenner. Målet er at hele huset med tiden skal komme tilbake til den originale stilen. "Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket" § 5 omfatter "Tilskudd til kulturlandskapstiltak og forurensningstiltak". Det kan bl.a. innvilges tilskudd til kulturhistorisk verdifulle bygninger som ikke er fredet, men som likevel bør bevares etter antikvariske metoder og prinsipper.

Det er flere og flere gjenreisningshus som moderniseres og faller bort fra sin opprinnelige stil. Det er da viktig å bevare og føre tilbake noen av bygningene for å bevare kulturhistorien i bygda. Bolighuset det søkes tilskudd til ligger på et tun med to gamle driftsbygninger som er bygd i samme periode og et nyere bolighus. Huset ligger svært åpent til og er godt synlig fra E6.

I følge strategi for forvaltning av spesielle miljøtiltak i Nordreisa (ute på høring), kan prosjektet innvilges med inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag.

Tiltak:	Godkjent kostnadsoverslag	Søknadssum	% tildeling av kostnadsoverslag	Tildelt tilskudd
Renovering av skifertak gjenreisningshus	111.309	77.900	70	77.900

Vedtak:

Nordreisa kommune innvilger kroner 77.900,- i engangstilskudd til Chris Jørgen Dybvad til restaurering av tak på et gjenreisningshus som er det opprinnelige våningshuset på eiendommen med tiltaksfrist 20.12.2018.

- Det skal føres regnskap med en oversikt over alle utgiftene, egen arbeidsinnsats, ekstern finansiering og dugnadstimer.
- Regnskap med regnskapssammendrag (excel-fil) og alle bilag leveres kommunen ved anmodning om sluttutbetaling.
- Tilskudd skal ikke brukes til forbruksmateriell som ikke er direkte knyttet til bygningstekniske løsninger, arbeider eller løsøre.

Fylkesmannen utbetaler tilskudd etter skriftlig anmodning fra søker til kommunen. Engangstilskudd utbetales når tiltaket er gjennomført. For engangstilskudd over kr 10 000,- kan det foretas delutbetaling etter hvert som tiltaket blir gjennomført. Minst 25 % av tilskuddet holdes tilbake til arbeidet er fullført, ferdiggodkjenning foreligger og evt. sluttrapport godkjent av Fylkesmannen, eller den Fylkesmannen gir fullmakt.

Ved istandsetting/vedlikehold av bygninger etter § 5, utsteder Fylkesmannen eller den Fylkesmannen gir fullmakt til, ferdigattest.

Kontroll:
Kommunen, Fylkesmannen, Statens landbruksforvaltning eller Riksrevisjonen kan iverksette kontroll av tiltaket. Tilskuddsmottaker plikter å gi alle nødvendige opplysninger som kreves i denne forbindelse.

Tilbakebetaling:

Tilskudd kan kreves tilbakebetalt, helt eller delvis, dersom det oppstår forhold som er i strid med forutsetningene for innvilgning av tilskudd.
Arbeidsfrist:
Tiltaket skal være gjennomført innen **20.12.2018**. Dersom det er ønskelig med lenger arbeidsfrist må kommunen få skriftlig beskjed om det senest en måned før fristen er ute.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune, pb. 174, 9156 Storslett*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Kristian Berg
Saksbehandler
77 58 80 46

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Troms

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Kulturetaten

NORDREISA KOMMUNE
Ruth, Dag ref. mpu
11 DES 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR. ARK.KOD.

Til Kommunene:
Storfjord, Nordreisa, Kvænangen, Kåfjord og Skjervøy

Vår ref.: 15/6867-39	**Saksbehandler**: Anne-Karine Sandmo	**Arkiv**: C52 SAKSARKIV	
Løpenr.: 76231/17	**Tlf. dir.innvalg**: 77 78 82 13	**Deres ref.**:	**Dato**: 08.12.2017

KULTURHISTORISKE LANDSKAP
TIL KOMMUNENE STORFJORD, NORDREISEA, KVÆNANGEN, KÅFJORD OG SKJERVØY

Riksantikvaren sendte den 18. mai i år ut et høringsdokument om 15 foreslåtte kulturhistoriske landskap i Troms (KULA). Høringsfristen var i første omgang satt til 1. oktober. Det ble holdt et høringsmøte i Tromsø den 21. juni. Etter en rekke innspill fra næringsorganisasjoner og berørte kommuner, er høringsfristen nå utvidet for de kommunene som har bedt om det.

Fylkestinget i Troms gjorde følgende vedtak i møte 17.10.2017:
1. Fylkestinget utsetter saken om Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse og ber fylkesråden ta initiativ til et møte med de berørte kommunene.
2. Fylkestinget ber om at saken behandles av fylkesrådet og fremlegges for fylkestinget i mars 2018.
3. Fylkestinget ber fylkesrådet om å gå i en dialog med riksantikvaren om utsettelse av vår høringsfrist til 20.03 2018, og henstiller riksantikvaren om å imøtekomme kommunene om forlengelse av høringsfristen.

Fylkeskommunen har fått utsatt høringsfrist til 20. mars 2018, for å ta en ny runde med alle de involverte kommunene. Målet er å gi kommunene klarere svar på hvilke fordeler og eventuelle restriksjoner som følger med det å ha et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse. Riksantikvaren har i ettertid gitt alle de involverte kommunene utsatt frist til 15. februar.

På vegne av fylkesråd for kultur og næring Sigrid Ina Simonsen inviterer vi nå de involverte kommunene i Troms til møte for å diskutere de foreslåtte KULA-områdene og svare på spørsmål. Vi ber om at både politisk og administrativ ledelse deltar på møtene.

Kommunene Storfjord, Nordreisa, Kvænangen, Kåfjord og Skjervøy inviteres herved til møte på Halti i Nordreisa onsdag 10. januar kl 11:15 - 13:30.

Vi er klar over at ordførere og rådmenn vil være i Tromsø denne dagen på Fylkesmannens dialogmøte, men ber om at kommunenes planutvalg blir representert på KULA-møtet.

Besøksadresse
Strandveien 13
Postadresse
Postboks 6600, 9296 TROMSØ

Telefon
77 78 80 00
Epost mottak
postmottak@tromsfylke.no

Bankgiro
4700 04 00064
Internettadresse
www.tromsfylke.no

Org.nr.
864870732

Påmelding innen 18. desember til
anne-karine.sandmo@tromsfylke.no

Med vennlig hilsen

Anne-Karine Sandmo
fylkeskonservator

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

NORDREISA KOMMUNE
NORDREISA KOMMUNE
Dag F, Anne M., ordf.
23 NOV 2017
23 NOV 2017
ref. mpu
fsk.
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARK.KODE 233
DOK.NR.
ARK.KODE

MILJØ-DIREKTORATET

Kommunene
Til rådmann og politisk ledelse

Oslo, 21.11.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/2864

Saksbehandler:
Espen Larsen

Tilskudd til lokalt klimaarbeid fra Miljødirektoratet

Kommunen kan søke Miljødirektoratet om penger til å redusere klimagassutslipp og øke kunnskapen om klimatilpasning.

Vi oppfordrer kommuneledelsen til å hente innspill fra organisasjonen om aktuelle prosjekter og sende inn søknad innen 15. februar 2018, som er søknadsfrist.

Tilskudd til utslippsreduksjoner (Klimasats)

Klimasats støtter tiltak i regi av kommuner og fylkeskommuner som reduserer utslipp av klimagasser og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet. Ordningen åpner for at kommunen kan søke medfinansiering til mange ulike tiltak i alle sektorer. Vi oppfordrer kommunen til å tenke bredt på klimatiltak i alle kommunes aktiviteter, og i kommunes ulike roller som tjenesteyter, myndighet, innkjøper, samfunnsutvikler og pådriver.

Siden 2016 har rundt 300 ulike prosjekter over hele landet fått til sammen 250 millioner kroner i støtte. I budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Venstre og KrF er det foreslått å sette av 150 millioner kroner til Klimasats-ordningen statsbudsjettet i 2018.

Tilskudd til klimatilpasning

Kommuner og fylkeskommuner kan søke støtte til kunnskapsheving og utredninger om konkrete klimatilpasningstiltak. For 2018 er det satt av 6,4 millioner kroner til ordningen.

Eksempler og mer informasjon

På nettsidene våre finnes mer informasjon om tilskuddsordningene og mange eksempler på lokale utslipps- og tilpasningstiltak som kan hjelpe kommunene i gang. Se lenker under. Vi tar gjerne imot spørsmål per telefon eller e-post, og håper på mange gode og ambisiøse søknader i 2018.

Webinarer om lokale klimatiltak

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljødirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391
Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo|
Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

MILJØ-
DIREKTORATET

Den 6. desember kl. 09.00 arrangerer vi et webinar (presentasjon via nettet, med mulighet for å stille spørsmål) om Klimasats, som anbefales for dere som vurderer å søke støtte. Flere webinarer om lokalt klimaarbeid vil komme i 2018. Se under for lenke til webinarer.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Audun Rosland
avdelingsdirektør

Herdis Laupsa
fungerende seksjonsleder

Mer informasjon om Klimasats:
Alt om Klimasats
Søknader som fikk tilsagn i 2017
Søknader som fikk tilsagn i 2016

Mer informasjon om tilskudd til klimatilpasning:
Tilskudd til klimatilpasning
Tilpasningsprosjekter som har fått tilskudd 2015-2017
Eksempler på klimatilpasningsarbeid

Webinarer
Informasjon om webinarer legges ut på i arrangementskalenderen på www.miljodirektoratet.no og i Facebook-gruppen for lokalt klimaarbeid (https://www.facebook.com/groups/889455147886760/)

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til Fylkesmennene

Til: postmottak@voss.kommune.no; sande.kommune@sande-mr.kommune.no; sentraladm@sfjkom.no; service@marnardal.kommune.no; servicekontoret@kvalsund.kommune.no; skien.postmottak@skien.kommune.no; tk.postmottak@trondheim.kommune.no; trondheim-byarkiv.postmottak@trondheim.kommune.no; vikna@vikna.kommune.no

Emne: Overtredelsesgebyr for visse overtredelser av motorferdselloven ved bruk av snøscooter - orientering om ny hjemmel for Statens naturoppsyn (SNO

Vedlegg: Overtredelsesgebyr for visse overtredelser av motorferdselloven ved bruk av snøscooter - orientering om ny hjemmel for Statens naturoppsyn (SNO.pdf; Oversikt fagansvarlige SNO.PDF

Oppfølgingsflagg: Follow up
Status for flagg: Flagget

Vår referanse: 2017/3981
Vedlagt følger brev fra Miljødirektoratet. Brevet sendes elektronisk uten underskrift og skal betraktes som et originalt dokument. Papirdokument vil ikke bli ettersendt.

Vi ber om at offisielle svar og henvendelser til Miljødirektoratet gjøres til post@miljodir.no

NORDREISA KOMMUNE
07 DES 2017
SAKS.NR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARK.KODE

Med hilsen

Miljødirektoratet
Telefon: 03400 / 73 58 05 00
E-post: post@miljodir.no
www.miljødirektoratet.no - www.miljøstatus.no

Spar miljøet - opprett digital postkasse på Norge.no

MILJØ-
DIREKTORATET

Alle kommuner ihht. adresseliste
Alle fylkesmenn ihht. adresseliste

Trondheim, 29.11.2017

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/3981

Saksbehandler:

Overtredelsesgebyr for visse overtredelser av motorferdselloven ved bruk av snøscooter - orientering om ny hjemmel for Statens naturoppsyn (SNO)

I samband med revisjon av motorferdselloven i 2015 fikk Statens naturoppsyn (SNO) hjemmel for å ilegge overtredelsesgebyr til fører av snøscooter ved visse overtredelser av loven. Det er senere i forskrift av 14. november 2016, fastsatt hvilke typer overtredelser som kan sanksjoneres administrativt med bruk av overtredelsesgebyr.

Overtredelser som omfattes av gebyrordningen er i det vesentlige overtredelser som i dag er håndhevet med veiledning, men også i noen grad overtredelser der det i dag er ilagt bøtestraff. Mer alvorlige overtredelser vil som tidligere bli anmeldt. Virkemiddelet ble prøvd ut i utvalgte områder sist vinter, men vil denne vintersesongen bli tatt i bruk over hele landet.

Nærmere om forskriften

De typer av overtredelser der fører av snøscooter kan ilegges gebyr, er nærmere angitt i forskriften § 2, https://lovdata.no/forskrift/2016-11-14-1325

Fra forskriften § 2 gjengis følgende:
"Statens naturoppsyn kan uten hensyn til skyld ilegge fører av snøscooter overtredelsesgebyr ved følgende overtredelser av bestemmelser i eller i medhold av motorferdselloven:

a) unnlatelse av å etterkomme pålegg om å vise fram gyldig førerkort, jf. motorferdselloven § 12a,

b) unnlatelse av å etterkomme pålegg om å vise fram tillatelse som er pliktig å medbringe, jf. forskrift for motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 7 andre ledd,

c) unnlatelse av å etterkomme pålegg om å vise fram utfylt kjørebok når krav om slik kjørebok framgår av tillatelse etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5, § 5a, § 5b eller § 6, jf. § 7 andre ledd,

d) kjøring til tider på døgnet eller på særskilt angitte dager (helgedager, helligdager mv.), der

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljødirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391
Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo|
Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

tillatelse etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5, § 5a, § 5b eller § 6, jf. § 7, setter vilkår om at kjøring ikke kan skje,

e) kjøring i løype til tider på døgnet eller på særskilt angitte dager (helgedager, helligdager mv.) der kjøring etter kommunal forskrift etter motorferdselloven § 4a er forbudt,

f) kjøring i strid med regler i kommunale forskrifter etter forskrift om bruk av motorkjøretøy i utmark § 4a som angir hvordan man skal kjøre i områder hvor rasting er tillatt."

Formålet med det nye sanksjonsmiddelet er å muliggjøre en effektiv sanksjonering av "enkle" og mindre alvorlige saker som det ikke anses hensiktsmessig å anmelde til politiet. Sanksjonen vil bidra til å sikre etterlevelse av regelverket, og innebære kort vei fra forholdet er avdekket til det blir fulgt opp med en reaksjon.

Det er tilstrekkelig å fastslå at fører objektivt sett har forholdt seg i strid med reglene. Det legges videre til grunn at overtredelsesgebyr vil være et enkeltvedtak og at saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven gjelder.

Overtredelsesgebyr vil gjennomgående ilegges på stedet, og er både aktuelt for overtredelser der det fram til i dag er ilagt bøtestraff, og der det er håndhevet med veiledning om regelverket. Ved mer alvorlige overtredelser eller ved gjentatte overtredelser av isolert sett mindre alvorlig karakter, vil saken bli anmeldt og straffeforfulgt. Miljødirektoratet – SNO legger til grunn at strafferettslige reaksjoner fortsatt skal være hovedregelen, og grensen for hvilke overtredelser som kan møtes med overtredelsesgebyr er satt relativt lavt. Størrelsen på gebyrene spenner fra kr. 500,- til kr. 3000,-.

Ulovlig motorferdsel i utmark har generelt lav oppdagelsesrisiko og nye regler for fornøyelseskjøring med snøscooter vil trolig føre til økt kjøring, noe som ytterligere kan medføre at antall overtredelser øker. Miljødirektoratet – SNO tror innføring og bruk av overtredelsesgebyr kan være et effektivt middel i arbeidet med å hindre en slik økning, og bli et godt supplement til etablert virkemiddelbruk. Det vil fortsatt være viktig med tverretatlig innsats på dette viktige fagfeltet, der samarbeidet mellom kommuner og kontrolletater kan samordnes og videreutvikles ytterligere.

Til orientering ligger vedlagt en fylkesvis oversikt over SNO sine faglige kontaktpersoner for motorferdselsarbeid.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Pål Prestrud	Kari Kveseth
Direktør SNO	seksjonsleder

Vedlegg: Oversikt kontaktpersoner SNO

Kontaktpersoner i SNO for arbeidet med motorferdsel i utmark

Fylke	Kontaktperson	Kontor	Mobil	Mailadresse
Finnmark	Rune Somby	Alta	916 22 282	rune.somby@miljodir.no
	Jørn Monsen	Kirkenes	920 91 018	jorn.monsen@miljodir.no
Troms	Torbjørn Berglund	Bardu	916 22 022	torbjorn.berglund@miljodir.no
Nordland	Carl Norberg	Trofors	906 45 339	carl.norberg@miljodir.no
N-Trøndelag	Ole-Morten Sand	Steinkjer	900 82 195	ole.morten.sand@miljodir.no
S-Trøndelag	Erik Ydse	Kvikne	480 51 578	erik.ydse@miljodir.no
Hedmark	Erik Ydse	Kvikne	480 51 578	erik.ydse@miljodir.no
Oppland	Øyvind Angard	Skjåk	917 33 365	oyvind.angard@miljodir.no
Møre og Romsdal	Ola Eirik Bolme	Rindal	948 17 988	ola.eirik.bolme@miljodir.no
Sogn og Fjordane	Kristoffer U Hansen	Aurland	970 97 720	kristoffer.ullern.hansen@miljodir.no
Hordaland	Olaf Bratland	Rosendal	970 23 013	olaf.bratland@miljodir.no
Rogaland	Peter Hermansen	Bykle	915 85 265	peter.hermansen@miljodir.no
Øst/Vest Agder	Peter Hermansen	Bykle	915 85 265	peter.hermansen@miljodir.no
Telemark	Morten Elgaaen	Skinnarbu	970 22 625	morten.elgaaen@miljodir.no
Buskerud	Petter Braaten	Geilo	924 07 771	petter.braaten@miljodir.no
Vestfold	Morten Elgaaen	Skinnarbu	970 22 625	morten.elgaaen@miljodir.no

Oslo og Akershus	Lars Tore Ruud	Oslo	950 62 513	lars.tore.ruud@miljodir.no
Østfold	Lars Tore Ruud	Oslo	950 62 513	lars.tore.ruud@miljodir.no

Kontaktpersoner SNO sentralt:

Kari Kveseth (seksjonssjef)	mobil: 907 05 729	mail: kari.kveseth@miljodir.no
John Ole Grøtte (seniorrådgiver)	mobil: 951 89 035	mail: john.ole.grotte@miljodir.no

Fylkesmannen i Troms

NORDREISA KOMMUNE
Dagt
23 NOV 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARK.KODE K24

SALMAR NORD AS

9392 Stonglandseidet

Tromsø, 21.11.2017

Deres ref.:
Ingvild Lunndal

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2016/8820
Saksbehandler:
Per Kristian Krogstad

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Uløy, matfisk Kontrollnummer: 2017.063.I.FMTR

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Ingvild Lunndal

Fra Fylkesmannen i Troms:
Per Kristian Krogstad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Uløy, matfisk den 11.10.2017. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Troms avdekket 1 avvik og ga 2 anmerkning(er) under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke rutiner for å sikre kvalitet for pålagt C-undersøkelse, og det er mangelfulle rutiner for å sikre at pålagte C-undersøkelser gjennomføres i henhold til vilkår i tillatelsen.

Anmerkninger:

- Virksomheten har ikke ut fra kunnskap om eget utslipp og resipient, vurdert andre undersøkelser for å kartlegge egen miljøpåvirkning for anlegget ved Uløy enn de som er beskrevet i tillatelsen
- Risikovurderingen omfatter ikke alle potensielle kilder til forurensning for anlegget ved Uløy

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

21.11.2017	Per Kristian Krogstad	Evy Jørgensen e.f.
dato	kontrollør	Miljøverndirektør

Fylkesmannen i Troms

Kopi av rapporten sendes til:

- Nordreisa kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SALMAR NORD AS	
Organisasjonsnr.: 951661198	**Eies av:**
Bransjenr. (NACE-kode): 03.211 - Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	

Kontrollert enhet

Navn: Uløy, matfisk	**Anleggsnr.:** 1942.0018.02
Kommune: Nordreisa	**Fylke:** Troms
Anleggsaktivitet: Laksefiskproduksjon i sjø	
Tillatelse gitt: 10.04.2012	**Sist endret:**

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av overholdes.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Avfall
- Kjemikalier
- Miljøundersøkelse og miljøtilstand i resipient

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Salmar Nord AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. Fylkesmannen forutsetter at forholdene rettes opp slik at virksomheten drives i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven. Vi anser med dette oppfølgingen etter inspeksjonen som avsluttet.

4. Varsel om gebyr

Fylkesmannen er pålagt å ta gebyr for inspeksjoner på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 19 400,- i gebyr for inspeksjonen.

Hjemmel for et vedtak om sats for inspeksjoner er forurensningsforskriften § 39-7 eller § 39-8. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Fylkesmannen i Troms innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Troms (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke rutiner for å sikre kvalitet for pålagt C-undersøkelse, og det er mangelfulle rutiner for å sikre at pålagte C-undersøkelser gjennomføres i henhold til vilkår i tillatelsen.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7.
Tillatelse etter forurensningsloven, datert 10. april 2012, for lokaliteten Uløy vilkår 7.

Kommentarer:

Virksomheten har ikke rutiner for selv å vurdere at mottatte rapporter fra C-undersøkelser dekker anleggets påvirkning av resipienten, men overlater dette til utførende konsulent.

Vilkår 7 i tillatelsen setter krav om gjennomføring av to resipientundersøkelser, henholdsvis i periodene des. 2012 – feb. 2013 og des. 2014 – feb. 2015. I henhold til undersøkelsesprogram ble fristen utsatt til september 2015 for siste undersøkelse. Ved tilsynet ble det informert fra virksomheten om at den siste undersøkelsen ble tatt juli 2016. Denne utsettelsen er ikke avklart med Fylkesmannen. Se også vårt brev av 23. august 2012 hvor det blant annet fremgår at endringer i undersøkelsesopplegget skal avklares skriftlig med Fylkesmannen.

Vi ber for øvrig om at rapport fra undersøkelsen i 2016 sendes til Fylkesmannen.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1
Virksomheten har ikke, ut fra kunnskap om eget utslipp og resipient, vurdert andre undersøkelser for å kartlegge egen miljøpåvirkning for anlegget ved Uløy enn de som er beskrevet i tillatelsen

Kommentarer:
Virksomheten kunne ikke dokumentere at det vurderes andre undersøkelser, f. eks. strandsonebefaringer, visuelle bunnundersøkelser, oksygenverdier ved bunn etc. for å kartlegge egen miljøpåvirkning utover myndighetspålagte undersøksler.

Anmerkning 2
Risikovurderingen omfatter ikke alle potensielle kilder til forurensning for anlegget ved Uløy

Kommentarer:
Virksomhetens risikovurdering for ytre miljø mangler vurderinger av risiko for forurensning som følge av virksomhetens utslipp av organisk materiale (forspill og ekskrementer), men fokuserer på utslipp av kjemikalier. Videre er ikke eksterne aktørers aktiviteter når det gjelder ytre miljø tatt inn i risikovurderingen.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen i Troms
- Internkontrollsystem EQS, datablad for diverse notimpregneringsmiddel og avfallshåndteringsplan

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Internkontrollsystem EQS
- Produktdatablad for diverse notimpregneringsmiddel
- Avfallshåndteringsplan

9. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Gebyr ved kontroll (TA-2608)
- Håndtering av farlig avfall (M284)
- Substitusjonsplikten (M104)
- Forurensningsmyndighetenes forventninger til oppdrettsanlegg i sjø (M-735)

Fra: Aadland Peter (Peter.Aadland@kofa.no)
Sendt: 30.11.2017 13:30:46
Til: Post Nordreisa
Kopi: torbuss@online.no

Emne: VS: Svar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser
Vedlegg: Svar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser.PDF

Jeg viser til e-posten m/vedlegg nedenfor, med tilbakemelding om at kontrakt er inngått og anmodning om utsatt tilsvarsfrist. Den forespurte fristutsettelsen tas til følge. Ny frist for å levere tilsvar settes til 14. desember 2017.

Klager er orientert ved kopi av denne e-posten.

Peter Aadland | Rådgiver

Klagenemndssekretariatet

Telefon: 55 19 30 00 | E-post: peter.aadland@kofa.no

www.klagenemndssekretariatet.no

Fra: Post Nordreisa [mailto:postmottak@nordreisa.kommune.no]
Sendt: 30. november 2017 12:11
Til: postmottak <post@kofa.no>
Kopi: Aadland Peter <Peter.Aadland@kofa.no>; Post Nordreisa <postmottak@nordreisa.kommune.no>
Emne: Svar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Vår ref.: 2016/1457

Vedlagt følger brev fra Nordreisa kommune. Brevet sendes elektronisk uten underskrift, og skal betraktes som et originalt dokument.

Papirdokument vil ikke bli ettersendt.

Vi ber om at offisielle svar og henvendelser til Nordreisa kommune gjøres til postmottak@nordreisa.kommune.no.

Vennlig hilsen

Hilde Henriksen
Virksomhetsleder
Anleggsdrift

Nordreisa kommune
Telefon: 77 58 80 43
Mobil: 48 99 42 44

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon: 77 58 80 00	Bankkto: 4740 05 03954
Postboks 174, 9156 Storslett	Sentrum 17	Telefaks: 77 77 07 01	Org nr: 943 350 833
E-post: postmottak@nordreisa.kommune.no	Internett: www.nordreisa.kommune.no	www.facebook.com/nordreisakommune	

****

PROTECTED; PERSONAL AND CONFIDENTIAL*: This email message and all attachments are for the sole use of the intended recipient(s) and may contain confidential and privileged information. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. If you are not the intended recipient, please contact the sender by reply email and delete all copies of the original message.*

****

Nordreisa kommune
Anleggsdrift

Kofa
Pb 511 Sentrum
5805 BERGEN

Offl § 13, jfr Fvl § 13, 2. ledd

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2016/1457-31	11540/2017	Q03	30.11.2017

Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Det vises til Kofas brev datert 14.11.2017. Vi beklager sein tilbakemelding som skyldes fravær.

Kontrakt for brøyting kommunale veier og plasser er inngått med BEK Maskin AS 09. mai 2017 for rode 4.

Frist for tilsvar er satt til 10 virkedager fra 14.11.2017. Grunnet syke- og feriefravær på personell som kan besvare henvendelsen, har denne fristen ikke blitt overholdt. Nordreisa kommune ber om å få utsatt frist for tilsvar til 14. desember 2017.

Med vennlig hilsen

Hilde Henriksen
Virksomhetsleder

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Nordreisa kommune
Drift- og utvikling stab

Emil Johan Karlsen
Hagegata 29
0653 Oslo

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 189/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/350-13	11612/2017	233	01.12.2017

Svar på søknad om fritak vannavgift gnr 76 bnr 12 gnr 76 bnr 12.

Saksopplysninger:
Søknad om fritak for vannavgift for bolig på gnr 76 gnr 12 datert 06.11.17.

Vurderinger:
Boligen på eiendom 76/12 Rotsundelvdalen 67 er ubebodd.
Boligen er registrert med vann- og feieravgift, samt eiendomsskatt.

Forskriften for vann- og kloakkgebyrer for Nordreisa kommune inneholder gebyrplikt for fast eiendom som er tilknyttet kommunal vann- og/eller avløpsledning.
Samme forskrift åpner for midlertidig opphør som varer mindre enn 12 måneder. Midlertidig opphør av vannabonnement medfører at vanninntaket plomberes av kommunen.
Ved varig opphør skal stikkledningen fysisk frakobles der den i sin tid ble tilkoblet. Kostnader for graving i forbindelse med frakobling må bæres av eier.
Dersom varig opphør ønskes må eier ta kontakt med kommunens anleggsdrift minst 3 arbeidsdager før ønsket tid for frakobling.

I sak 2014/569 ble det etter søknad gitt midlertidig opphør for vannavgift i tidsrommet 01.07.14 – 30.06.15 med begrunnelse av at boligen ikke var i bruk.
Forskriften åpner dessverre ikke for flere midlertidige fritak for samme eiendom.

Det har ikke vært juridisk eierskifte på eiendommen siden forrige søknad/behandling men endring på regningsmottaker.

Det finnes ingen hjemmel for å frita eiendom for eiendomsskatt.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Søknad om fritak for feieravgiften blir oversendt brannsjef for IKS Nils Arnold Nilsen for behandling.

Vedtak:
Søknad om fritak for vannavgift for boligen på eiendommen gnr 76/12, Rotsundelvdalen 67, avslås.

Begrunnelse for avslag er at boligen hadde midlertidig opphør av vannavgift i tidsrommet 01.07.14 – 30.06.15 og det har ikke vært eierskifte etter dette.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune, postboks 174, 9156 Storslett.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Bente Fyhn
Konsulent
77 58 80 50

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Interne kopi mottakere:
Eiolf Albrigtsen Anleggsdrift

Nordreisa kommune

Arkivsaknr: 2015/2529-4
Arkiv: 033
Saksbehandler: Ellinor Anja Evensen
Dato: 11.12.2017

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
79/17	Nordreisa kommunestyre	18.12.2017

Møteplan 2018 Nordreisa kommune

Henvisning til lovverk:
Reglement for folkevalgtes arbeidsvilkår i Nordreisa kommune

Linker:
Skolerute
Møtekalender troms fylkeskommune

Saksprotokoll i Nordreisa kommunestyre - 18.12.2017

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Møteplan for 2018 vedtas

	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
Kommunestyret Leder: Ordfører 5 møter + 1 temadag Torsdager		8		26		21			Temadag Uke 38	25		20
Formannskapet Administrasjons-utvalget 10 møter Leder: Ordfører Torsdager	25 + Adm	22	22	12	31 + adm	14		14 + adm	20	18	8 + adm	6
Næringsutvalget 4 møter i året Leder: Ordfører		1		10		7			13	26	22	
Miljø-, plan og utviklingsutvalget 8 møter Leder: Hilde Nyvoll	*26*		8	19		5		30	27	11	29	
Oppvekst- og kulturutvalget 6 møter Leder: Siv Elin Hansen	31	5 og 6 *Veilederkorpsen*	20	17		6		28	18	23	20	
Helse- og omsorgsutvalget 6 møter Leder: Olaug Bergset	23		20		30			21	25	30	27	
Eldrerådet	*15*		*12*		*14*			*14*	*17*	*22*	*19*	
Rådet for funksjonshemmede	*26*				*29*				*26.*		*28.*	
N-T regionråd	*4.-5* *30.*		*21.*	*24.*	*29.*	*19.*		*28.*	*25.*	*30.*	*26.-* *27.*	

Fylkestinget			*12.-16.3.*			*11.-15. juni*				*15.-19. oktober*		*10.-14.desember*
Fylkestinget – komitebefaringer				*24.-25.april*							*13.-14. november*	
Helligdager som faller på ukedager				*2.*	*1. 10. 17. 21.*							*25. 26.*
Skolerute	*4. første skoledag*	*Vinterferie 26.2-2.3*	*Vinterferie 1.-2.3 Påskeferie 26.mars til 2.4*	*Første dag etter påske 3.4*	*11. mai fridag for elever 18. mai fridag for elever/eksamen for noen*	*22. juni siste skoledag*		*20. august første skoledag*		*Høstferie 4. og 5. oktober*	*Planleggingsdag vgs 19. og 20*	*Siste skoledag før jul 20. des*

Rådmannens innstilling

Møteplan for 2018 vedtas

	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
Kommunestyret Leder: Ordfører 5 møter + 1 temadag Torsdager		8		26		21			Temadag Uke 38	25		20
Formannskapet Administrasjons-utvalget 10 møter Leder: Ordfører Torsdager	25 + Adm	22	22	12	31 + adm	14		14 + adm	20	18	8 + adm	6
Næringsutvalget 4 møter i året Leder: Ordfører		1		10		7			13	26	22	
Miljø-, plan og utviklingsutvalget 8 møter Leder: Hilde Nyvoll	*26*		8	19		5		30	27	11	29	
Oppvekst- og kulturutvalget 6 møter Leder: Siv Elin Hansen	31		20	17		6		28	18	23	20	
Helse- og omsorgsutvalget 6 møter Leder: Olaug Bergset	23		20		30			21	25	30	27	
Eldrerådet	*15*		*12*		*14*			*14*	*17*	*22*	*19*	
Rådet for funksjonshemmede	*26*				*29*				*26.*		*28.*	
N-T regionråd	*4.-5 30.*		*21.*	*24.*	*29.*	*19.*		*28.*	*25.*	*30.*	*26.-27.*	
Fylkestinget			*12.-16.3.*			*11.-15. juni*				*15.-19. oktober*		*10.-14.desember*
Fylkestinget – komitebefaringer				*24.-25.april*							*13.-14. november*	
Helligdager som faller på ukedager				*2.*	*1. 10. 17. 21.*							*25. 26.*
Skolerute	*4. første skoledag*	*Vinterferie 26.2-2.3*	*Vinterferie 1.-2.3 Påskeferie 26.mars til 2.4*	*Første dag etter påske 3.4*	*11. mai fridag for elever 18. mai fridag for elever/eksame*	*22. juni siste skoledag*		*20. august første skoledag*		*Høstferie 4. og 5. oktober*	*Planleggingsdag vgs 19. og 20*	*Siste skoledag før jul 20. des*

Saksopplysninger

7.1 Møteplan

Det utarbeides helårig møteplan som skal samordnes for møter i folkevalgte organer. Møtene avholdes fortrinnsvis på dagtid. Møteplan vedtas i kommunestyrets desember møte etter behandling i alle hovedutvalg. Møter i kommunestyret, formannskapet og hovedutvalg skal angis med dag og dato. Perioden 01.07 - 15.08 skal så vidt mulig være møte fri.
Som hovedregel avholdes møtene slik:

- ✓ Kommunestyret 6 ganger i året hvorav en av møtedagene er temadag
- ✓ Formannskapet avholder møter torsdag i hver måned
- ✓ Administrasjonsutvalget og næringsutvalget 4 ganger i året
- ✓ Miljø,- plan og utviklingsutvalget avholder møter hver 6. uke
- ✓ Helse- og omsorgsutvalget og oppvekst- og kulturutvalget 6 ganger i året

Møtesekretær i andre nemnder, styrer og råd utarbeider møteplan i samarbeid med leder av disse etter behov og innenfor gitte budsjettramme. Rådet for funksjonshemmede og eldrerådet har satt datoer for 2018, og disse er derfor tatt med i denne møteplanen.

Miljø-, plan og utviklingsutvalg behandlet møteplan i møte 30.11.2017.
De ønsket møte 25. januar, men denne dato kommer i konflikt med møte i formannskap- og adm. utvalgsmøtet, og er derfor flyttet til 26.januar. De ønsket også møte 7. juni, men denne kommer i konflikt med møtet i næringsutvalget, og er derfor flyttet til 5. juni.

Næringsutvalget behandlet møteplan i møte 21.11.17. De ønsket i tillegg møte 10. april og lansbymøte med foreløpig dato 30.10.18. Møtet 30. oktober kolliderer med ordførers møte i Nord-Troms regionråd, og er derfor flyttet til 26.10.

Formannskapet behandlet møteplanen i møte 1.12.17, og har flyttet møte i formannskapet og administrasjonsutvalget fra 16. august til 14. august.

Oppvekst- og kulturutvalget behandlet møteplanen i møte 7.12.17, og har fått inn sine ønsker på møte 31.1 – 20.3 – 17.4 og 6.6

Det er tatt hensyn til møtedatoer til Fylkestinget, Nord-Troms regionråd og skoleruten.

Vurdering

Det må være minst 14 dager mellom møtene i formannskap og kommunestyrets møte i desember.

Man bør i størst mulig grad unngå å ha møter i hovedutvalgene på samme møtedag da det er representanter på tvers av utvalgene der faste medlemmer i et utvalg kan også være varamedlemmer i et annet.

Det er lagt inn ekstra møte i sektorutvalgene i slutten av september for å få jobbet med budsjettene.

Nordreisa kommune
Brannvesenet

Emil Johan Karlsen
Hagegata 29
0653 Oslo

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 205/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/1351-4	12365/2017	231	20.12.2017

Søknad om fritak vannavgift

Saksopplysninger:
Gebyrregulativ for kommunene, Kvænangen, Skjervøy, Kåfjord, Nordreisa
Fastsatt av kommunestyret(årlig)

Hjemmel: 21.12.2015 med hjemmel i lov av 14.juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) og FOR-2015-12-17-1710 Forskrift om brannforebygging.

Vurderinger:
Gnr.76 Bnr.12 Komtek – Avtale 200025 Bygg nr. 19218368500 Våningshus

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:
1. Bygningen har ikke montert fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegg er frakoblet røykløp og røykkanal blendet.

Søknad 06.11.17 med begrunnelse av fritak.
«Da det ikke har bodd noen i huset jeg vokste opp i på over 5år»

Søknaden tilfredsstiller ikke krav til fritak jfr. punkt 1-2.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedtak:
Søknaden avslås med virkning fra 06.11.17

Klageadgang
*Vedtaket kan påklages til **Miljø, Plan og Utvikling.** Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Nils-Arnold Nilsen
Brannsjef Nord-Troms

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Nordreisa kommune
Utvikling

Per Johnny Lyngmo
Vaddasveien 599
9151 Storslett

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 201/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2015/2442-2	12297/2017	1942/61/10	18.12.2017

Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket på gnr. 1942/61/10

Vi beklager at søknad om til skudd til spesielle miljøtiltak (SMIL) ikke er behandlet innen rimelig tid. Dette på grunn av ressurskapasitet de siste årene.

Lovhjemmel: Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket FOR-2004-02-04-448

Saksopplysninger:
Søker: Per Johnny Lyngmo
Søknad mottatt: 06.11.2015
Søknaden omfatter utskifting av stikkrenne under vei for å hindre erosjon og næringsavrenning ved senke vannhastigheten ved overflatevann under snøsmelting. Søknaden omfatter også omlegging fra intensiv drift av fylldyrket mark til ekstensiv drift med varig eng. Lyngmo søker om støtte til dekning av rør ved stikkerenne og gjenlegg 46 daa fra åker til eng. Søknaden må sees i sammenheng med søknad om drenering delegert vedtak 193/17.

Vurderinger:
Tiltakene går under forurensningstiltak for å hindre næringsavrenning om våren, samt tiltak mot erosjon ved overflatevann på sand- og silt holdig jord fra åpen åker til mer miljøvennlig og ekstensiv planteproduksjon på spesielt erosjonsutsatte arealer.

De omsøkte arealene er på 46 daa der Lyngmo må pløye hvert år og har kun anledning til å bruke ettårige grønnforvekster i stede for flerårig eng. I år med særlig snar avsmelting og det fremdeles er tele kommer arealet opp i samlet 70 daa, men det søkes her for arealet som årlig oversvømmes (se kartutsnitt for berørt areal ved særlig snar avsmelting)

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

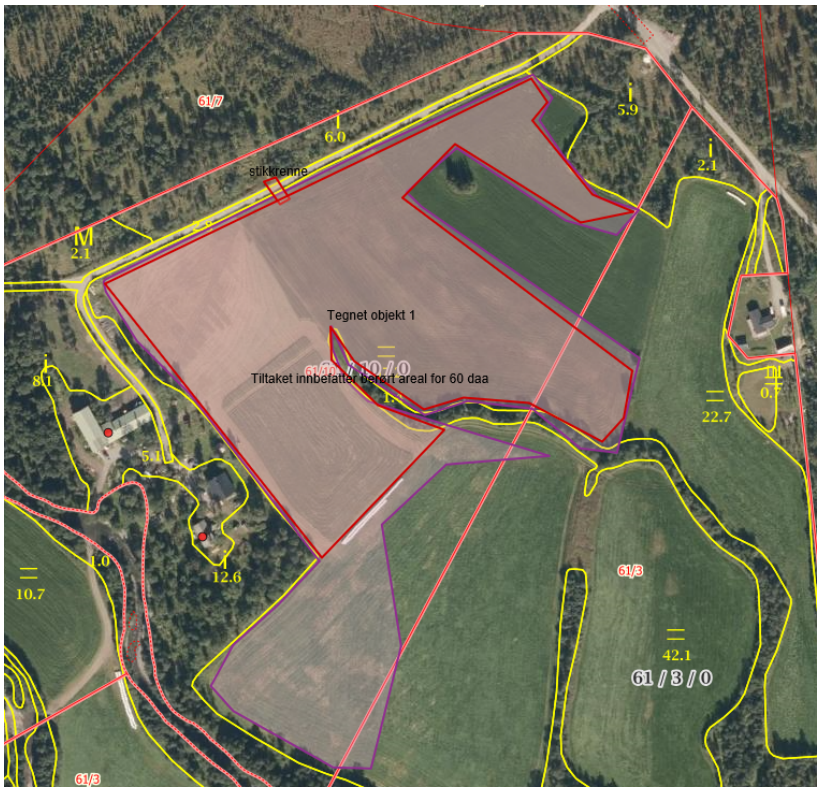

Årlig berørt areal (rød flate) er omlag 46 daa der Lyngmo kun har mulighet å bruke ettårig grønforvekster og ønsker å legge om til flerårig eng.
Lilla flate er berøert areal omlag 60 daa der det er overfatevann ved særlig rask avsmelting.
Arealet er i all hovedsak på eget eid areal. Omlag 6 daa berører leieareal på 61/3.
Omsøkte stikkrenne er markert med rød flate i kartbildet.

Omleggingen må sees i sammenheng med søknad om drenering, samt erosjon og næringsavrenning om våren ved snøsmelting og overflatevann.
Jordtypen er sand/siltjord som selv ved lav vannhastighet vaskes bor i tillegg til at viktige næringsstoffer vaskes ut hvert år og man må bruke mer gjødsel årlig for å oppnå samme veksten enn ved varig eng uten utvasking av næringsstoffer.

Tiltaket vil gi mindre avrenning til vann og vassdrag, og minske errosjon av matjord fra arealene. tiltaket, og ikke skade naturmiljøet i tilgrensende områder.

Vannforskriften
Smil-tiltakene forringer ikke miljøtilstanden i tilliggende vann og vassdrag.
Overflateavrenningen reduseres og utskifting av stikkrenne skal føre til mindre erosjon.

Vannressursloven
Smil-tiltakene medfører ikke skade eller ulempe for allmenne og private interesser. Vannet går i dag inn i et naturlig vegetasjonsbelte, tiltaket endrer ikke vannets naturlige vei etter stikkrenna.

Konklusjon
Jfr forskrift om tilskudd til smilprosjekter ved omlegging fra intensiv til ekstensiv drift av jordbruksjord oppfyller søknaden og vilkårene settes:

- Foretaket er eier og leier av det omsøkte arealet.
- Det omsøkte arealet har stor kostnadsbesparelse med hensyn til miljøgevinst.

Det søkes om 70% tilskudd til:

46 daa gjenlegg á kr 330 pr daa kr 15.180,-.	Tilskudd kr 10.626,-
Stikkrenne kr 30.000 u/mva	Tilskudd kr 21.000,-
Sum tilskudd: kr 31.626	avrundes til kr 32.000,-

Vilkår:

- Tiltaket må være sluttført innen 1.11.2020.
- Søkeren er selv ansvarlig dersom tiltakene får privatrettslige konsekvenser, f.eks drikkevannskilder, beiterettigheter og stikkrenner.
- Innvilget tilskudd utbetales ved innlevering av en skriftlig rapport og utbetalingsanmodning etter at tilskuddsmottaker har dokumentert at tiltaket er gjennomført.
- Hele eller deler av tilskuddet kan avkortes dersom foretaket uaktsomt eller forsettelig har gitt feil eller mangelfulle opplysninger i søknad eller rapportering som danner grunnlag for urettmessig utbetaling av tilskuddet.

Vedtak:
Jfr. forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket innvilges søknaden med et tilskudd på kr 32.000,- for smiltiltak på dyrka mark og utskiftning av stikkrenne jord på gnr 61, bnr 10 i Nordreisa kommune.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune, Pb. 174,9151 Storslett.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med vennlig hilsen

Kristian Berg
Saksbehandler
77 58 80 46

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg
1 Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket på gnr. 1942/61/10

Kopi til:
Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Troms

Landbruksdirektoratet
Eanandoallodirektoráhtta

NORDREISA KOMMUNE
06 NOV 2015
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARK.KOD.

Søknad om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket

Søknaden sendes kommunen der prosjektet/tiltaket skal utføres. Kommunen kan fastsette søknadsfrist.

Tøm skjema

1. Grunnopplysninger

Organisasjonsnr. (9 siffer)	Foretakets navn	Kontonr. (11 siffer)
969200228	Per-Johnny Lyngmo	47400543158

Etternavn	For- og mellomnavn
Lyngmo	Per-Johnny

Adresse	Postnr.	Poststed
Vaddasveien 599	9151	Storslett

Telefonnr./mobiltelefonnr.	E-postadresse
77766875/48175104	P-J-Lyn@frisurf.no.

Foretakets driftssenter

Kommunenr.	Gårdsnr.	Bruksnr.	Festenr.	Registrert for merverdiavgift
19	60	10		☒ Ja ☐ Nei

2. Opplysninger om prosjektet/tiltaket (Du må fylle ut ett skjema pr. prosjekt/tiltak)

Det søkes om tilskudd til

☒ Kulturlandskapstiltak ☐ Forurensningstiltak ☐ Planleggings- og tilretteleggingsprosjekt

Søknadstype: ☒ Hovedsøknad ☐ Tilleggssøknad

Tiltakstype: ☐ Enkelttiltak ☐ Fellestiltak Antall deltakere

Kort om formålet med prosjektet/tiltaket

Prosjektet har som formål å få lakt igjen fra åker til gressmark, nå grøften av store mengder overflatevann.

Utfyllende beskrivelse av prosjektet/tiltaket

Viser til søknad om grøfting. Denne søknad må sees i sammenheng med grøftesøknaden. 46 Da legges om fra åker til eng.

Når er prosjektet/tiltaket planlagt ferdig?

Nov 2017

Bruksmåte, vedlikehold og oppfølging etter at prosjektet/tiltaket er avsluttet

Fra intensiv drift til ekstensivdrift.

3. Opplysninger om status på området/objektet (og legg ved informasjon om funn, dato og kilde for funn)

Områdets planstatus i kommuneplanens arealdel og ev. reguleringsplan

Dersom noen av punktene nedenfor er aktuelle i tilknyttning til prosjektet/tiltaket, sett kryss

☐ Området/deler av området er avsatt til hensynssone etter plan- og bygningsloven. I tilfelle, til hvilket formål?

☐ Området/deler av området er en utvalgt naturtype, innehar prioritert art med ev. økologisk funsjonsområde, og/eller er vernet etter naturmangfoldloven?

☐ Området/objektet er fredet eller foreslått fredet etter kulturminneloven?

☐ Området/objektet ligger innenfor eller er foreslått å ligge innenfor sikringssonen for automatisk fredet kulturminne?

☐ Området er prioritert for vannmiljøtiltak?

Annen relevant informasjon om området/objektet (se veiledningen)

versjon 1.2 - 26.03.2015

4. Kostnadsoverslag

Kostnadsoverslaget inkluderer egeninnsats, men det skal ikke føres mva på eget arbeid.
mva skal ikke tas med hvis utøver er registrert for mva. Hvis du har behov for mer plass, bruk eget vedlegg.

Materialer	Kostnad	Herav mva	Totalt
Rør	29 884,-	5976,80	29884,-
legging av rør			
pløying og jordarbeid m traktor			
Så varer			
Arbeid (angi antall timer med timesats for eget arbeid)	**Kostnad**	**Herav mva**	**Totalt**
Sum			

5. Finansieringsplan

Tilskudd, søknadsbeløp	
Egen finansiering	
Annen finansiering, spesifiser	
Eget arbeid	
Sum	

6. Vedlegg til søknaden (Kryss av for vedlegg)

- [x] Plan med beskrivelse og kartfesting av miljøtiltaket Kart
- [ ] Gjødslingsplan
- [ ] Sprøytejournal
- [x] Kart over jordbruksarealer (alt eid og leid jordbruksareal som foretaket til enhver tid disponerer)
- [ ]
- [ ]
- [ ]

7. Søkerens merknader og underskrift

Jeg er ansvarlig for og godtar å:
- gjøre meg kjent med forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket, og andre aktuelle lover og regler i tilknytning til prosjektet/tiltaket,
- gi fullstendige og korrekte opplysninger i søknaden, inkl. aktuelle vedlegg,
- gi nødvendige opplysninger til kommunen som grunnlag for behandling av søknaden, utbetaling av tilskudd eller i forbindelse med kontrolltiltak,
- dokumentere alle kostnader tilknyttet prosjektet/tiltaket som det søkes om tilskudd til,
- dokumentere kontakt med kulturminne-/miljøforvaltningen i de tilfellene det er aktuelt,
- gjennomføre prosjektet/tiltaket innen arbeidsfristens utløp,
- skriftlig anmode kommunen om utbetaling av tilskudd innen arbeidsfristens utløp,
- betale tilbake tilskudd, helt eller delvis, dersom det oppstår forhold som er i strid med forutsetningene for innvilging av tilskudd.

Opplysninger i denne søknaden, inkludert vedlegg, er gitt etter beste skjønn og så fullstendig som mulig. Jeg er kjent med at jeg kan komme i straffeansvar om jeg gir uriktige eller ufullstendige opplysninger.

Merknader

Sted og dato

Underskrift Per-Johnny Lyngmo

versjon 1.2 - 26.03.2015

8. For kommunen (vurdering, vedtak og kontroll)

Prosjektet/tiltakets relevans og prioritering ut i fra lokal tiltaksstrategi

Prosjektet gjelder (for rapportering i fagsystemet): Sett ett kryss

☐ Biologisk mangfold	☐ Miljørettet omlegging i kornområder	☐ Landskapsplanting
☐ Gammel kulturmark	☐ Høytørkeanlegg	☐ Vegetasjonssoner
☐ Tilgjengelighet/opplevelseskvalitet	☐ Oppsamlingsanlegg for avløp fra veksthus	☐ Fangdammer og våtmarker
☐ Freda og verneverdige bygninger	☐ Hydrotekniske anlegg	☐ Andre forurensningstiltak
☐ Andre kulturminner/-miljøer	☐ Klimaplanting/leplanting	☐ Planleggings- og tilretteleggingsprosjekt

Vurdering

Søknaden ☐ Innvilges som omsøkt ☐ Innvilges med endring		Merknader
☐ Avslås ☐ Avvises		
Godkjent kostnadsoverslag	kr	
Godkjent tilskuddsgrunnlag	kr	
Tilskuddssats	%	
Innvilget engangstilskudd	kr	
Fastsatt arbeidsfrist		
Sted og dato		Underskrift

Eventuelt forlenget arbeidsfrist er fastsatt til: ☐

Eventuelle merknader

Sted og dato	Underskrift

Kontroll

Hva ble kontrollert	Dato for kontroll
Resultat av kontrollen	
Sted og dato	Underskrift

Ferdiggodkjenning

Dato for skriftlig anmodning fra søker om utbetaling

Dato for ferdiggodkjenning av arbeidet	Dato for godkjenning av sluttregnskapet
Tilskudd på kr	anvises for utbetaling fra fylkesmannen.
Eventuelle merknader	
Sted og dato	Stempel og underskrift

versjon 1.2 - 26.03.2015

9. Veiledning for utfylling av skjema

For mer informasjon, se Landbruksdirektoratets nettsider www.landbruksdirektoratet.no

Felt 2

Sett kryss for hvilken type tiltak du skal søke om midler til:
Kulturlandskapstiltak er tiltak som ivaretar natur-og kulturminneverdier i kulturlandskapet.
Forurensingstiltak er tiltak som bidrar til å redusere forurensingen eller risiko for forurensingen fra jordbruket.
Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter skal legge forholdene til rette for større helhetlige prosjekter over større områder.

Det gis normalt ikke tilskudd til prosjekt/tiltak som allerede er påbegynt eller utført.

For tilleggssøknad må det komme tydelig fram hva tillegget er, og hvorfor kostnadene har blitt større.

Utfyllende beskrivelse av prosjektet/tiltaket skal inneholde omfang, tilstand (for eksempel med hensyn til biologisk mangfold, bygninger eller andre kulturminner), framdriftsplan, arbeidsbeskrivelser, tegninger, skisser, og liknende. Hvis du trenger mer plass, bruk eget vedlegg.

Frist for gjennomføring av prosjekt/tiltak er 3 år fra hvert tilskudd blir innvilget, med mindre kommunen setter en kortere frist ved innvilgelsen av søknaden. Kommunen kan etter søknad forlenge gjennomføringsfristen, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget.

Felt 3

Kommunen kan gi opplysninger om områdets planstatus i kommuneplanens arealdel, samt ev. reguleringsplan og hensynssone. Informasjonen er også tilgjengelig i kommunens karttjeneste på internett. Informasjon om utvalgte naturtyper, prioriterte arter og verneområder etter naturmangfoldloven, samt kartlagte naturtyper finner du i Miljødirektoratets karttjeneste naturbase.
Informasjon om fredning etter kulturminneloven og kulturminner finner du i Riksantikvarens karttjeneste kulturminnesøk.
Eksempler på relevant informasjon er om området/objektet som:
- er prioritert i nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap, som du kan finne i kartlaget "helhetlige kulturlandskap" i Miljødirektoratets karttjeneste naturbase,
- er kartlagt etter Miljødirektoratets håndbok 13 (naturtyper) etter Natur i Norge (NiN), ev. andre kartlegginger,
- er prioritert i eventuell kommunal eller regional kulturminneplan,
- ligger i tilknytning til nasjonal turistvei,
- har betydelig interesse for allmennheten,
- har avrenning til sårbare vannområder i henhold til regionalt miljøprogram,
- har særskilte behov med hensyn til ressursbevaring (for eksempel erosjonsutsatte områder)
- ligger innenfor områder hvor det utøves reindrift, se kart/reindrift.no

Felt 4

Det kan innvilges engangstilskudd med inntil 100 % av godkjent kostnadsoverslag for planleggings- og tilretteleggingsprosjekt, og for særskilte tiltak for å ivareta biologisk mangfold. Normalt bør det også i slike prosjekt/tiltak forutsettes medvirkning fra andre kilder (egeninnsats eller delfinansiering fra andre interessenter eller samarbeidspartnere).
For øvrige kulturlandskaps- og forurensningstiltak kan det gis engangstilskudd med inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag.
Kommunen står fritt til å sette lavere tilskuddsprosent for de ulike prosjektene/tiltakene. Det gis normalt ikke tilskudd til maskiner eller annet løst teknisk utstyr.

Kostnader med planlegging, organisering og gjennomføring av prosjektet/tiltaket kan inngå i tilskuddsgrunnlaget. Dette gjelder blant annet materialkostnader, arbeidskostnader og kostnader med utarbeiding av nødvendige planer.

Felt 6

Første vedlegg er obligatorisk. De tre andre er anbefalt. I tillegg til vedlegg som står oppført i felt 6, kan følgende vedlegg være aktuelle:
- oversiktskart, som viser beliggenhet i kommunen,
- detaljkart (for eksempel økonomisk kartverk), som viser arealer, viktige elementer i landskapet og plassering av det aktuelle tiltaket,
- oversiktskart som viser reindriftens arealbruk i området,
- fotografier/tegninger, som viser arealer, bygninger, bygningsmiljøer og/eller objekter som det søkes tilskudd til,
- dokumentasjon av vernestatus etter naturmangfoldloven og fredningsstatus etter kulturminneloven,
- dokumentasjon av kartlagt biologisk mangfold (utvalgte naturtyper, naturtyper, arter av nasjonal forv. interesse eller ev. andre kartlegginger)
- for bygninger: kostnadsoverslag fra bygningskyndig, beskrivelse av bygning og bygningsskade, nåværende og framtidig bruk, samt eventuell omtale av verneverdi,
- skriftlig godkjenning/avtale fra grunneier (gjelder søkere som ikke eier landbrukseiendom),
- skriftlig godkjenning fra aktuelle grunneiere i et prosjekt,
- avtale om gjennomføring av fellestiltak,
- skriftlig godkjenning fra berørte naboer før igangsetting av tiltak.

Søknad om tilskudd til planleggings- og tilretteleggingsprosjekter skal undertegnes av den som skal motta tilskuddet på vegne av deltakerne i prosjektet.

Søknad om tilskudd til miljøtiltak på landbrukseiendom skal undertegnes av eieren eller andre som har hjemmel til å gjennomføre tiltaket (med skriftlig samtykke fra grunneier). For fellestiltak skal bare en av deltakerne stå som søker og undertegne søknaden på alle deltakernes vegne (med skriftlig samtykke fra de andre deltakerne).

versjon 1.2 - 26.03.2015

Nordreisa kommune
Utvikling

PER STRAND STORSLETT AS
Hovedvegen 16
9151 STORSLETT

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 206/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/1448-2	12294/2017	1942/47/455	29.12.2017

Terrenginngrep på gnr. 1942/47/455

BYGGETILLATELSE

Svar på søknad om tillatelse for tiltak etter plan- og bygningslovens 2008, § 20-1, § 20-2
Vedtak hjemlet i delegeringsreglement vedtatt av kommunestyre i sak 57/16.

Byggested:	Nessevegen 11, 9152 SØRKJOSEN	Gnr/Bnr:	47/455
Tiltakshaver og ansvarlig søker: Org. nr.:	BM Per Strand AS 947 560 832	Adresse:	Hovedvegen 16, 9151 STORSLETT
Tiltakets art:	Vesentlig terrenginngrep	Bruksareal:	---

VEDTAK:

Tillatelse:
Med hjemmel i plan- og bygningsloven 2008 (pbl 2008) §§ 20-1, 20-2 og 21-4 godkjennes søknad om byggetillatelse mottatt 18.12.201706.06.2017 for klargjøring av tomt til boligformål.

Det vises for øvrig til søknadens vedlagte situasjonskart og godkjente søknader om ansvarsrett.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Godkjenning av foretak for ansvarsrett:
Foretak med eller uten sentral godkjenning som søker ansvarsrett, bekrefter ved søknad at de oppfyller pbl 2008 § 23-3 og SAK10 §§ 9-1 og 9-2 til ansvarsrett for omsøkte fagområder. Det er ansvarlig søkers ansvar å påse at alle fag er dekket med ansvarsrett før arbeidet igangsettes jf pbl § 23-4.

Til arbeid som krever ansvarsrett og som ansvarlig foretak selv ikke utfører eller har nødvendig kompetanse for å utføre, skal ansvarlig foretak forvisse seg om at innleid foretak tilfredsstiller forskrifters krav til kompetanse for sitt fag og har kontrollsystemet på plass.

Foretak uten sentral godkjenning:
Med hjemmel i pbl 2008 § 23-3 og SAK10 §§ 9-1 og 9-2, gis ansvarsrett i forbindelse med omsøkte tiltak til følgende foretak:

Foretak	Godkjenningsområde
BM Per Strand AS Org. nr. 947 560 832	SØK - Ansvarlig søker, tiltakskl. 1 PRO - Ansvarlig prosjekterende, tiltakskl. 1. UTF - Ansvarlig utførende, tiltakskl. 1. Ansvarsområde: Utforming av terrenginngrep.

SAKSUTREDNING/BEGRUNNELSE FOR VEDTAKET:
Planstatus:
Regulert området for Sørkjosen øst- Havna industriområdet, med planidentifikasjon 19421979_003. Formål: Bolig/forretning.

Nabovarsling:
Naboer og gjenboere er varslet iht. pbl 2008 § 21-3 og SAK10 § 5-2.

Gjennomføringsplan:
Gjennomføringsplan foreligger jf pbl 2008 § 21-2, og SAK10 § 5-3

Byggegrunn, miljøforhold mv:
I henhold til søknad ansees byggegrunn sikret i hht pbl 2008 § 28-1
(flom- og rasfare, forurenset grunn, natur- og miljøforhold)
Minner om krav om radonsperre mot grunnen i bygninger beregnet for varig opphold jfr. byggeteknisk forskrift TEK10 § 13-5.

Atkomst/avkjørsel:
Eiendommen anses å være sikret lovlig atkomst i samsvar med pbl 2008 § 27-4.

Kultur- og fornminner:
Dersom det under utgraving i marka kommer fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i område, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Kulturetaten, Troms fylkeskommune omgående jfr. kulturminnelovens § 8 andre ledd. (pbl 2008 § 21-5, SAK10 § 6-2).

Sikringstiltak ved byggearbeid:
Det vises til bestemmelsene i pbl 2008 § 28-2.

Avfall:

Alt avfall som tiltaket genererer, og som ikke gjenbrukes i egen virksomhet, må leveres til mottak godkjent av forurensningsmyndighetene. Viser for øvrig til avfallsforskrift kap. 15, Byggavfall.

Dokumentasjon ved tilsyn:
Kopi av denne tillatelse sammen med beskrivelse av tiltaket, godkjent situasjonsplan for plassering, tegninger og ansvarsretter skal være tilgjengelig på byggeplassen.

Anmodning om ferdigattest:
Ved anmodning om ferdigattest, skal det sendes inn dokumentasjon for at slutt kontrollen ikke har avdekket feil eller mangler som hindrer ferdigattest, jf pbl 2008 § 21-10 og SAK10 § 8-1. Ved endringer som ikke krever egen søknad i forhold til tillatelsen, skal det innsendes oppdatert situasjonsplan og tegninger samt underretning om tiltakets plassering.

Bortfall av tillatelse:
Er tiltaket ikke satt i gang senest innen 3 år etter at tillatelse er gitt, faller den bort. Det samme gjelder hvis tiltaket innstilles i lengre tid enn 2 år, jf pbl 2008 § 21-9.

ØVRIGE LOVBESTEMMELSER:
Generell aktsomhetsplikt:
Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i «Lov om forvaltning av naturens mangfold» (Naturmangfoldloven) §§ 4 og 5. Utføres en aktivitet i henhold til en tillatelse av offentlig myndighet, anses aktsomhetsplikten oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er til stede.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp. Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem. Viser til Forvaltningslovens § 28.*

En slik klage kan føre til at avgjørelsen blir omgjort. Kommunen er ikke ansvarlig for tap som tiltakshaver måtte lide ved en slik omgjøring.

Ved all kontakt med avdelingen i denne sak, vennligst referer til saksnummer 2017/1448.

Med vennlig hilsen

Sigrid Birkelund
Byggesaksbehandler
Direkte innvalg: 77 58 80 48
Sigrid.birkelund@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Kopi til:
Nordreisa kommune
Postboks 174
9156 STORSLETT

Dato: 21.12.2017
Vår ref: 15/00569-18
Deres ref:

Tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Galsomelen grustak i Nordreisa kommune. Tiltakshaver: Betongservice AS

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST mail@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

1. Tildeling av driftskonsesjon

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon datert 13. mars 2015 fra Betongservice AS med organisasjonsnummer 944 896 600. Betongservice AS med organisasjonsnummer 944 896 600, heretter benevnt «Tiltakshaver» eller «Tiltakshaveren», gis med dette driftskonsesjon etter mineralloven § 43.

Tiltakshaver, gis driftskonsesjon for uttak av mineralske ressurser i Galsomelen grustak på del av eiendommen gbnr. 19/1 i Nordreisa kommune. Mineralforekomsten tilhører kategorien grunneiers mineraler.

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 31 daa og fremgår av kart i vedlegg 1.

Konsesjonsområdet er i kommuneplanens arealplan avsatt til masseuttak, og i reguleringsplan av 14. desember 2006 «Galsomelen grusuttak 19/1» regulert til masseuttak.

<u>Tildeling av driftskonsesjon erstatter ikke krav om andre tillatelser, godkjenning, arealavklaring eller konsesjon etter annen lovgivning. Tiltakshaver er ansvarlig for å innhente andre nødvendige tillatelser.</u>

2. Vilkår for driftskonsesjonen

Konsesjonen gis med følgende vilkår:

2.1. Driftsplan

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Dersom Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra driftsplanen, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

2.2. Økonomisk sikkerhetsstillelse
Tiltakshaver pålegges å stille økonomisk sikkerhet med NOK 300 000, som beskrevet i vedtakets punkt 5.11, for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51.

Den økonomiske sikkerheten skal stilles med bankgaranti for et grunnbeløp stort NOK 150 000, og deretter årlige avsetninger til bankkonto som det skal etableres pant i til fordel for DMF slik at Tiltakshaver ikke kan råde over denne på noe vis, begge deler som beskrevet i punkt 5.11.

Innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtak, skal Tiltakshaveren overfor DMF ha:
(i) Inngått avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, vedlegg 2;
(ii) Fremlagt en påkravsgaranti fra bank som DMF anser tilfredsstillende, vedlegg 3;
(iii) Etablert pantet til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6, vedlegg 4.

2.3. Bergteknisk ansvarlig
Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig for uttaket skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold.

Bergteknisk ansvarlig for uttaket med nødvendige kvalifikasjoner skal være på plass innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtak. Innen samme tidspunkt skal Tiltakshaver sende melding til DMF, hvor det skal oppgis navn på den ansvarlige og vedlagt dokumentasjon på at vedkommende fyller kravene til bergteknisk ansvarlig. Dersom vedkommende ansvarlige skal leies inn av virksomheten, skal dokumentasjon for avtale mellom Tiltakshaver og den bergteknisk ansvarlig vedlegges meldingen.

2.4. Øvrige vilkår
Den regulerte formålsgrensen for massetaket skal settes ut eller markeres i terrenget, slik at den er lett synlig gjennom hele driftsperioden.

3. Godkjenning av driftsplan
DMF godkjenner driftsplanen for Galsomelen grustak, med mindre merknader. Det vises til DMFs vurdering punkt 5.4. Godkjent versjon av driftsplanen er vedlagt dette konsesjonsvedtak.

4. Høringsuttalelser og DMF sine kommentarer
Søknaden om driftskonsesjon har vært på høring jf. forvaltningslovens § 17, hos følgende høringsinstanser:

Nordreisa kommune
Troms fylkeskommune
Fylkesmannen i Troms
Fylkesmannen i Troms, Reindriftsavd. Troms

Morten Seljelund
Olav Seljelund
Avfallsservice AS
Arnfinn Rasmussen
Nord-Troms Bioenergi AS
Arnold Olsen
Norges vassdrags- og energidirektorat avd. Bardu
Reinbeitedistrikt 35 - D-35 Fàvrrosorda

Høringsperioden var fra 31. mai 2017 til 29. juni 2017.

DMF har mottatt høringsinnspill fra Nordreisa kommune, Troms Fylkeskommune og Fylkesmannen i Troms.

Fra høringsuttalelsene har DMF særlig merket seg følgende:

<u>En gjengivelse av Nordreisa kommune sin høringsuttalelse:</u>
Området ble regulert i 2006 og er avsatt som regulert område for masseuttak i Kommuneplanens arealdel fra 2014. Kommunen har vurdert at tiltaket ikke påvirker miljø, herunder naturmangfold, kulturminner og forurensning på negativ måte. Det er beitende småfe i området slik at fortsatt inngjerding er viktig for hindre konflikter.

DMF kommenterer: DMF tar uttalelsen til etterretning. Det følger av reguleringsbestemmelsene § 4.4 at området skal inngjerdes. DMF forutsetter at tiltakshaver driver i henhold til gjeldende reguleringsbestemmelser.

<u>En gjengivelse av Troms Fylkeskommune sin høringsuttalelse:</u>
Troms fylkeskommune herunder kulturminneforvaltningen har ingen merknader til saken. For opplysninger om samiske kulturminner viser vi til Sametinget.
Vi ber om at bestemmelser i reguleringsplan for Galsomelen Grustak følges opp, herunder utarbeiding av en drifts- og avslutningsplan, sikring og inngjerding av området, tiltak mot støy og støvplager, hensyntagen til terreng og vegetasjon samt meldeplikt etter lov om kulturvern.

DMF kommenterer: DMF tar uttalelsen til etterretning og forutsetter at tiltakshaver driver i henhold til godkjent reguleringsplan.

<u>En gjengivelse av Fylkesmannen i Troms sin høringsuttalelse:</u>
Vår vurdering
Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for etablering av massetak og steinbrudd hvor det skal knuses eller siktes masse for produksjon av ulike grus/sand/singel fraksjoner. Det kommer ikke frem av søknad om det skal knuses eller siktes masser ved uttaket. I bestemmelsene for reguleringsplanen står det beskrevet at det for området skal drives uttak av grus -og sandmasser med tilhørende virksomhet som sortering og knusing. Ved etablering av massetak og steinbrudd hvor det skal knuses eller siktes masse for produksjon av ulike grus/sand/singel fraksjoner skal virksomheten, i god tid før oppstart, sende en skriftlig melding til Fylkesmannen som beskriver tiltaket.

Virksomheten skal for øvrig rette seg etter bestemmelsene i forurensningsforskriften kapittel 30 for driften av masseuttaket. Vi ønsker spesielt å nevne krav til støvnedfallsmålinger, støyberegninger, støvdempende tiltak og utslipp til vann.

I Vann-nett finner vi at primærresipienten Reisaelva er vurdert til god økologisk tilstand. Reisaelva ligger inne i verneplan for vassdrag. Masseuttaket vil etter vår vurdering ikke påvirke Reisaelva. Men det er viktig at det settes vilkår for at drenering av massetaket utføres og dimensjoneres på en slik måte at det ikke fører til utslipp/utspyling av finpartikulære materialer til elva, eller fører til skade på omgivelsene. Hvis det skal siktes eller knuses masser ved masseuttaket skal krav satt i forurensningsforskriften kapittel 30 følges. Virksomheten for masseuttaket er ansvarlig, og skal sørge for at utslippet ikke påvirker vannkvaliteten i primærresipient slik at tilstandsklassen for resipienten endres til en dårligere miljøtilstand. Utvidelsen av masseuttaket ligger ca. 170 meter fra elvekanten. Fylkesmannen vil likevel påpeke at kantsonen/kantvegetasjon må bevares.

Vi har vurdert tiltakene etter de miljørettslige prinsippene som følger av §§ 8-12 i naturmangfoldloven. Vi kan ikke finne at tiltaket vil komme i konflikt med miljømålene i naturmangfoldloven. Vi finner ikke at det er registrert noen arter eller naturtyper her som krever spesiell beskyttelse utover nevnte Reisaelva. Vi kan heller ikke se at den samlete belastningen i området vil økes vesentlig (jf. naturmangfoldloven § 10). Fylkesmannen v/reindriftsavdelingen har ingen bemerkninger til utvidelsen av masseuttaket. Fylkesmannen i Troms anmoder om at det ved en eventuell konsesjon vil bli satt krav om opprydning ved avslutning av masseuttaket som sikrer at det ikke oppstår fare for forurensning.

Ut over dette har Fylkesmannen i Troms ingen merknader til søknad om masseuttak ved Galsomelen i Nordreisa kommune.

DMF kommenterer: *DMF tar uttalelsen til etterretning.*

DMF legger på bakgrunn av tilgjengelig kartmateriale til grunn at tiltakshaver driver tilhørende virksomhet som sortering og knusing, og at virksomhetens drift dermed faller innunder forurensningsforskriftens kap.30.

Det følger av vannressursloven § 5 at enhver skal opptre aktsomt for å unngå skade eller ulempe i vassdraget for private eller allmenne interesser. DMF viser videre til forurensningsforskriften kap.30 for bestemmelser knyttet til utslipp av støv, støy og utslipp til vann. Det er kommunen som er forurensningsmyndighet på lokalt nivå, og fylkeskommune og fylkesmannen på regionalt nivå, jf. forurensningsloven § 81. DMF forutsetter at tiltakshaver driver i henhold til gjeldende regelverk.

5. DMF sin vurdering av søknad om driftskonsesjon

Mineralloven's formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling.

I henhold til mineralloven § 43 krever samlet uttak av mineralforekomster på mer enn 10 000 m³ masse og ethvert uttak av naturstein, driftskonsesjon fra DMF.

Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett.

En konsesjonssøknad skal underlegges en skjønnsmessig prøving før det avgjøres om driftskonsesjon skal gis. Ved vurderingen av hvorvidt driftskonsesjon skal gis skal det legges vekt på om søker er «skikket» til å utvinne forekomsten. Dette innebærer at det skal legges vekt på om prosjektet fremstår som gjennomførbart økonomisk, om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift og om søker har tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten. Ved vurderingen av om det skal gis driftskonsesjon skal det også legges vekt på hensynene angitt i mineralloven § 2.

DMF kan fastsette vilkår for en driftskonsesjon. Vurderingstemaet ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles, vil i stor grad falle sammen med de hensyn som er relevante ved vurderingen av om konsesjon skal gis.

DMF har foretatt følgende vurdering av konsesjonssøknaden:

5.1 Utvinningsrett

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien grunneiers mineraler. Tiltakshaver er ikke grunneier til konsesjonsområdet, og det kreves derfor avtale med grunneier om utvinningsrett til forekomsten. Tiltakshaver har i søknadsprosessen fremlagt avtale med grunneier på gbnr. 19/1 i Nordreisa kommune, datert 2. mars 2015, som dokumentasjon for utvinningsrett.

Avtalen gir Tiltakshaver utvinningsrett til forekomsten på det omsøkte konsesjonsområdet i avtaleperioden.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver har utvinningsrett til forekomsten.

5.2 Tiltakets arealmessige status

Konsesjonsområdet har et areal på ca. 31 daa og fremgår av kart i vedlegg 1.

Konsesjonsområdet er i kommuneplanens arealplan avsatt til masseuttak, og i reguleringsplan av 14. desember 2006 «Galsomelen grusuttak 19/1» regulert til masseuttak.

5.3 Prosjektets økonomi

DMF har vurdert årsregnskap med styrets årsberetning og noter for siste 2 år. Ut ifra de gitte opplysningene vurderer DMF at bedriften er økonomisk skikket.

5.4 Driftsplan

For å ivareta kravet om bergfaglig forsvarlig drift, finner DMF grunn til å innta som vilkår i konsesjonen at driften til enhver tid skal skje i samsvar med driftsplan godkjent av DMF.

Driftsplanen skal være et styringsverktøy for Tiltakshaver i gjennomføringen av uttaket, og et referansedokument ved DMFs tilsyn.

Tiltakshaver har i forbindelse med søknaden fremlagt forslag til driftsplan for uttaket.

Forslaget til driftsplan omfatter hele driftsperioden og avslutningen av grustaket. Beskrivelsen og kart- og snitt – tegninger presenterer det planlagte uttaket av

forekomsten innenfor arealet på 31 dekar. Totalt volum grusreserver som skal tas ut ned til bunnkoten på nivå 35 moh er estimert til ca. 100 000 m^3. Årlig uttak vil variere med markedet, men planlagt uttak pr. år er 10 000 m^3. Det legges opp til drift i to etapper. Utdrevne områder som ikke er nødvendig i den videre drift, istandsettes fortløpende. I tillegg til driftsfasene presenteres plan for si kring og for avslutning av grustaket.

Med enkelte merknader tilfredsstiller forslaget til driftsplan de krav DMF stiller til planen. DMFs merknad gjelder driftsplanens tekstdel. Tekstdelen består per i dag av ulike deler som har blitt sendt inn i flere omganger til DMF. Senest ved neste ajourføring/revisjon av driftsplanen, bør tekstdelen sammenfattes til et dokument. DMFs vurdering er at vedlagte versjon av driftsplan for Galsomelen, kan godkjennes med vilkår om at merknaden rettes senest ved neste ajourføring/revisjon av driftsplanen.

Dersom det under driften oppstår nye situasjoner eller andre endringer i forutsetningene for driften, eksempelvis geologiske og kvalitetsmessige variasjoner, bør det imidlertid på vilkår kunne gis åpning for å gjøre endringer og tilpasninger i forhold til planen. I tilfeller hvor Tiltakshaver ønsker å gjøre vesentlige avvik fra den til enhver tid gjeldende driftsplan, skal dette på forhånd godkjennes av DMF.

Underveis i driften vil DMF kunne ha behov for oppdaterte kart og snitt som dokumenterer dagens situasjon i uttaksområdet og status i forhold til godkjent driftsplan. Det inntas derfor som vilkår i konsesjonen at DMF kan kreve at Tiltakshaver foretar ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finn er det nødvendig.

5.5 Bergfaglig forsvarlig drift

Kravet om at driften skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte innebærer at aktiviteten må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for denne type virksomhet.

DMF vurderer at den foreslåtte driftsmåte er for uttaket bergfaglig forsvarlig. Ved vurderingen har DMF lagt vekt på driftsplanen for uttaket.

5.6 Søkers kompetanse for drift av forekomsten

Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.

I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser skal ha en bergteknisk ansvarlig.

Tiltakshaver har i søknaden ikke opplyst hvem som skal fungere som bergteknisk ansvarlig for uttaket.

DMF inntar som vilkår i konsesjonen at bergteknisk ansvarlig for uttaket med nødvendige kvalifikasjoner skal være på plass innen 2 måneder etter dato for dette konsesjonsvedtak. Innen samme tidspunkt skal Tiltakshaver sende skriftlig melding til DMF, hvor det skal oppgis navn på den bergtekniske ansvarlige og vedlagt dokumentasjon på at vedkommende oppfyller de nødvendige kvalifikasjonskrav.

Dersom vedkommende ansvarlige skal leies inn av virksomheten, skal dokumentasjon for avtale mellom Tiltakshaver og den bergtekniske ansvarlige vedlegges meldingen.

DMFs vurdering er at Tiltakshaver vil ha tilstrekkelig kompetanse for drift av forekomsten.

5.7 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Ved vurderingen av om driftskonsesjon skal gis skal hensynet til miljøet vektlegges.

Det foreligger en godkjent reguleringsplan for uttaket.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 pålegger alle myndighetsinstanser som fatter beslutninger som har virkninger for naturen å vurdere planlagte tiltak opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. I DMFs behandling av konsesjonssøknaden er reguleringsplanen, høringsuttalelser, samt egne søk i Kilden, Naturbase og Artskart (gjennomført i mai 2017) lagt til grunn for vurderingene etter naturmangfoldloven. I vurderingsgrunnlaget er det ikke kommet frem opplysninger som tyder på at uttaket vil komme i konflikt med naturverdier i området. DMF anser at kunnskapskravet i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av uttaket og det ikke kan påvises effekter av tiltaket på truet, nær truet eller verdifull natur, legger DMF til grunn at det ikke er nødvendig å foreta ytterligere vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9-12.

Da søknad om driftskonsesjon for Galsomelen grustak ble sendt på høring ba DMF berørte myndigheter om å opplyse om det er kjente naturverdier i området og om det er forhold som bør hensynstas for å ivareta naturtypen og artene i området. DMF mottok ingen høringsinnspill vedrørende tiltakets mulige påvirkning på reindriften. Vi mottok imidlertid høringsinnspill fra Fylkesmannen i Troms knyttet til naturverdiene. DMF har tatt innspillene til etterretning og bemerker særlig deres uttalelse om at Fylkesmannen har vurdert tiltakene etter de miljørettslige prinsippene som følger av §§ 8-12 i naturmangfoldloven og ikke finne at tiltaket vil komme i konflikt med miljømålene i naturmangfoldloven.

Fylkesmannens uttalelse, sammenholdt med at DMF sine søk gjør at vi anser hensyn til de aktuelle naturverdiene i området for ivaretatt.

Avrenning – vurdering etter forurensningsforskriften § 30-6

Det fremgår av reguleringsplanen at tiltaket kan medføre avrenning ned til resipient. DMF minner om forurensningsforskriften § 30 og meldeplikten til forurensningsmyndigheten ved oppstart av virksomheten. DMF understreker at tiltakshaver plikter å holde seg innenfor de grenseverdiene som er satt i forskriften § 30-6.

Tiltakets konsekvenser for kulturminner

Reguleringsbestemmelsene § 5.2 viser til kulturminnelovens regler i § 8 om meldeplikt. DMF støtter seg til de vurderinger som er gjort i forbindelse med reguleringsplanarbeidet og mener hensynet til kulturminner er ivaretatt.

På bakgrunn av overnevnte har DMF kommet fram til at det ikke foreligger forhold knyttet til miljø og kulturminner som tilsier at driftskonsesjon ikke skal gis eller at det er nødvendig å stille vilkår om avbøtende tiltak.

5.8 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

Forvaltning og bruk av mineralressursene skal ivareta hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift. Det er derfor viktig at driver gjennomfører nødvendige sikringstiltak for å hindre eventuelle skader på eiendom, mennesker og dyr.

Ifølge tiltakshaver er området gjerdet inn og har låsbar port. Skråningene skal ha en helning på maksimalt 1:2.

DMF har kommet til at dette ikke er avgjørende momenter mot at konsesjon innvilges.

5.9 Tiltakets betydning for verdiskaping og næringsutvikling

Forekomsten det søkes driftskonsesjon for inngår i råstoffgrupperingen: sand, grus, pukk og leire (byggeråstoffer). Råstoffet bearbeides til produkter som det moderne samfunnet er helt avhengig av og som anvendes til bruk i bygg, veier og anlegg.

Tiltakshaver opplyser at uttatt ressurs brukes som tilslag til betong.

5.10 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Tiltakshaver opplyser at kantene doseres ned til lett skrånende kanter etter avsluttet uttak. Avdekningsmasser fra uttaket er lagret og skal tilbakeføres til området etter endt drift. Området skal ifølge reguleringsplanen tilbakeføres til landbruksformål.

DMF vurderer det slik at de planer som foreligger for etterbruk eller tilbakeføring er tilfredsstillende, og således ikke noe avgjørende moment mot at konsesjon gis.

5.11 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver har i samsvar med forskrift til mineralloven § 2-1 fremsatt forslag til sikkerhetsstillelse i sin søknad om driftskonsesjon. DMF fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelsen.

Tiltakshaver foreslår ikke å stille noen økonomisk sikkerhet.

5.11.1. Pålegg om økonomisk sikkerhetsstillelse og vurdering av sikkerhetens størrelse

DMF vurderer Tiltakshavers forslag til sikkerhetens størrelse som utilstrekkelig. Etter forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd skal den økonomiske sikkerheten være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt.

DMF finner etter en konkret vurdering av tiltaket at Tiltakshaver skal pålegges å stille finansiell sikkerhet med NOK 300 000 for oppfyllelsen av nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak etter mineralloven §§ 49 og 50, jf. mineralloven § 51. Ved vurderingen av størrelsen på sikkerheten har DMF lagt vekt på egne erfaringstall for tilsvarende uttak, med tillegg for eksterne- og uforutsette kostnader.

5.11.2. Sikkerhetsstillelsens form

Formen på sikkerhetstillelsen skal være slik at den ved konkurs hos Tiltakshaver ikke vil inngå i konkursboet jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at den økonomiske sikkerheten stilles ved bankgaranti og individuell fondsavsetning til bankkonto, som det i henhold til egen avtale om finansiell sikkerhetsstillelse skal etableres pant i til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6. Tiltakshaveren skal ikke ha rådighet over slik bankkonto som skal sperres til fordel for DMF.

Bankgaranti – oppstartsfase
DMF vurderer at det er nødvendig at Tiltakshaver innen 2 måneder etter at dette konsesjonsvedtak er truffet, stiller en bankgaranti som en påkravsgaranti, som DMF finner tilfredsstillende, for et beløp stort NOK 150 000. Dette for å ha tilstrekkelig sikkerhet i en oppstartsfase før fondet har nådd maksimal avsetning. Størrelsen av bankgarantien er satt ut i fra en vurdering av hva som anses å være tilstrekkelig sikkerhet i denne fasen.

DMF kan fremme krav under bankgarantien i følgende tilfeller:

(i) Etter utløpet av Tiltakshavers frist til å utføre nødvendige sikrings- og oppryddingstiltak som aksepteres av DMF;

(ii) Ved konkurs, opphør eller annen avvikling av Tiltakshavers virksomhet; og

(iii) Ved tilbakekall av konsesjonen.

Ved melding til garantisten om at ett av tilfellene i punkt (i) – (iii) over foreligger skal DMF ha rett til å få utbetalt det krav som gjøres gjeldende under bankgarantien, uten hensyn til innsigelser fra Tiltakshaver. Bankgarantien skal bestå så lenge beløpet innestående på bankkontoen ikke har nådd NOK 150 000. Når beløpet innestående på bankkontoen har nådd NOK 150 000, eller etter skriftlig samtykke fra DMF forut for dette tidspunkt, faller plikten til bankgaranti bort.

Individuell avsetning, avsetningsperiode og avsetningens størrelse
Deretter skal Tiltakshaveren gjøre årlige avsetninger til bankkontoen inntil totalbeløpet på NOK 300 000 er nådd. Årlige innskudd beregnes etterskuddsvis ut fra forrige års uttak av masse. Det skal årlig innbetales NOK 1,56 pr tonn uttatt masse.

Ved fastsettelse av sats per tonn uttatt masse har DMF lagt til grunn at fondet skal bygges opp over en periode på ca. 10 år, det vil si NOK 31 250 pr år. I søknaden er uttak anslått til 10 000 m^3/år, tilsvarende ca. 20 000 tonn/år, noe som gir en årlig avsetning på NOK 1,56 pr tonn.

Innbetaling for forrige års uttak av masse må være avsatt innen 1. februar etterfølgende år.

5.11.3. Rapportering og dokumentasjon
Innestående beløp på konto skal årlig dokumenteres ved å gi DMF tilgang til en oppdatert kontoutskrift. All avkastning på midlene godskrives kontoen.

Videre finner DMF behov for at Tiltakshaver underveis i driften vurderer om den eksisterende sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikring- og oppryddingstiltak, og gir DMF tilbakemeldinger om dette. Dersom uttakets beregnede driftsperiode endres, eller det skjer andre vesentlige endringer i driftsplanen, skal DMF underrettes umiddelbart. Ellers skal tiltakshaver hvert femte år foreta en vurdering av om sikkerheten er tilstrekkelig. Når vurderingen er foretatt, skal tiltakshaver utarbeide en rapport som oversendes DMF uten unødig opphold.

DMF kan også ha behov for ytterligere rapportering og dokumentering enn det som fremkommer over, og finner av den grunn nødvendig å pålegge Tiltakshaver plikter om dette i konsesjonsvilkårene.

5.11.4. Justering av sikkerheten

Etter forskrift til mineralloven § 2-2 første ledd annet punktum kan DMF fatte vedtak om endring av avsetningens størrelse, herunder om Tiltakshavers årlige innbetaling og tidspunkt for innbetaling. Slike endringer kan også til enhver tid skje ved endringer av mineralloven, andre relevante lover, forskrifter og vedtak.

6. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest fem år etter at konsesjonen er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom:

- Utvinningsretten for statens mineraler slettes
- avtalen om rett til å utnytte forekomst av grunneiers mineraler opphører
- skjønn ikke er krevd innen ett år etter at ekspropriasjonstillatelse er gitt etter mineralloven § 37 andre ledd bokstav a

Driftskonsesjonen kan ikke overdras. Dette gjelder også ved overdragelse av utvinningsretten.

7. Tiltakshavers plikter

Tiltakshaver har rettigheter og plikter som følger av mineralloven med forskrifter.

Meldeplikt ved oppstart og stans av drift

Senest en uke før oppstart av driften skal tiltakshaver sende melding til DMF. Tiltakshaver skal også sende melding til DMF før driften midlertidig stanses eller legges ned, i henhold til mineralloven § 44.

Driften skal utføres med varsomhet

Driften skal utføres med varsomhet slik at skadene ikke blir større enn nødvendig. Arbeidene skal heller ikke føre til unødvendig forurensning eller skade på miljøet, i henhold til mineralloven § 48.

Forsvarlig sikring og opprydding

Området skal sikres slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller tamrein. Sikringsplikten omfatter også gruveåpninger, tipper og utlagte masser på områder som er tilknyttet konsesjonsområdet i henhold til mineralloven § 49. Området skal være forsvarlig ryddet mens arbeidene pågår, i henhold til mineralloven § 50. Området skal være forsvarlig ryddet og varig sikret etter at arbeidene er avsluttet, i henhold til mineralloven §§ 49 og 50. DMF kan fastsette en frist for når oppryddingen skal være avsluttet.

Ansvar for bergteknisk ansvarlig
Bergteknisk ansvarlig har et særskilt ansvar for å påse

- at driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsene ellers ivaretas
- at avbyggingen av forekomsten skjer på en bærekraftig måte
- at driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan

Rapportering
Tiltakshaver skal sende årlig driftsrapport til DMF via «MinSide» på dirmin.no.

Når uttak av grunneiers mineraler legges ned, kan DMF stille krav om å sende inn sluttrapport, måledata og prøvemateriale. Dette gjelder dersom uttaket har mineraliseringer av vesentlig geologisk interesse.

8. Rett til å klage

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket i samsvar med reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Fristen for å klage er 3 uker etter at dere mottok dette brevet. Klagen skal sendes til DMF for ny vurdering. Dersom DMF ikke finner grunn til å gjøre om vedtaket, sendes klagen til Nærings- og fiskeridepartementet, som treffer endelig vedtak i saken. Klagen må beskrive og begrunne hva det klages over, og inneholde forslag til endringer.

Partene i saken har rett til å se saksdokumentene, etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vennlig hilsen

Maria Lauritzen
seniorrådgiver

Marit Mia Bjørnstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Marit Mia Bjørnstad

Vedlegg:
Konsesjonsområdet.pdf
Avtale om økonomisk sikkerhetsstillelse.docx
Påkravsgaranti.docx
Pansettelseserklæring.docx

Godkjent driftsplan.pdf

Mottakere:

Betongservice	Industrivegen 24	9152 SØRKJOSEN

Kopi til:

Nordreisa kommune	Postboks 174	9156 STORSLETT
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291 TROMSØ
Troms fylkeskommune	Postboks 6600 Langnes	9296 TROMSØ
Morten Seljelund	Olsborgveien 15	9321 MOEN
Olav Seljelund	Skavstien 46	9102 KVALØYSLETTA
Avfallsservice AS	Hovedvegen 62	9152 SØRKJOSEN
Arnfinn Rasmussen	Krakenesveien 289	9151 STORSLETT
Nord-Troms Bioenergi AS	Hansabakken 1	9151 STORSLETT
Arnold Olsen	Tømmernesvegen 230	9151 STORSLETT
Norges vassdrags- og energidirektorat avd. Bardu	Altemannsveien 16	9630 BARDU
Reinbeitedistrikt 35 - D-35 Fàvrrosorda	v/ Ole Mathis J. Eira, Mattaluoppal	9520 KAUTOKEINO

Konsesjonsområde

Galsomælen grustak i Nordreisa kommune

30,9 DAA

762 Galsomælen grustak

Kart produsert ved DMF 04.04.2017

Tegnforklaring

Konsesjonsområde

N

0 0,15 0,3 0,6 Kilometer

1:3 500

Kartverket, Geovekst, Kommuner, Corine og OSM - Geodata AS; Directorate for mining with the comissioner of mines at Svalbard

Merknader til konsesjonssøknaden

5.1 Kopi av kontrakt med grunneier. Avtalen er under fornyelse.

5.2 Kopi av kart over området.

5.3. **Betongservice as** Etab. 1986. Lokalisert til Nordreisa kommune.

Entrp. Avd.- butikk - byggevarer- fabrikk for storelement husproduksjon. sand og grus uttak- ferdigbetongstasjon og transport.

Bedriften omsatte i 2014 for 46 mill. og er en av kommunens største privat bedrifter, med 33 ansatte. Bedriften har fram til i dag hovedsakelig produsert sitt eget tilslag fra grusuttak i kommunen. Bedriften investerte 2014 nærmere 9 mill. i ny betongstasjon

5.4. Bedriten har nødvendig kompetanse for å produsere eget tilslag til ferdig-betong. Utover det ingen spesialkompetanse eller bergfaglig teknisk kompetanse.

5.5. Det er ikke utarbeidet noen spesiell driftsplan for området, pga. at uttaket er lite.

5.6. Grusuttaket er ikke en egen juridisk enhet. Driften inngår i Betongservice as sitt regnskap.

5.7. Vår vurdering av behovet for økonomisk sikkerhet. Grusuttaket ligger i naturgitte forhold. Det vil i hovedsak være litt sletting av stuffkant på deler at uttaksområdet. Men allerede i dag er mye tilbakeført slik det bør være.

5,8 Området gnr 19/1 grenser til eiendommen 18/5 som nærmeste nabo. Rv 865 grenser mellom Reisaelva og grusuttaket.

Med henvisning til brev av 31.05.2016

Deres ref: 15/00569-4

Ytterligere informasjon i forbindelse med søknad om driftskonsesjon for Galsomelen uttak i Nordreisa Kommune

5.1 Dokumentasjon av utvinningsrett:

Vi vedlegger kopi av signert avtal[redacted].

Hjemmelsregistret hører til hovedeiendom 19/1/2

Festetomten 19/2 berøres ikke av utvinningsretten

Grusuttaket ligger ved det interkommunale «Avfallsservice AS» avfallsanlegg. Det berøres ikke av utvinningsretten, her er det uttatt masser i tidligere tider.

5.2 Oversiktskart over omsøkt område:

Vi oversender kart og bilde over området i tillegg til det som er innsendt tidligere med søknaden.

5.4 Redegjørelse for teknisk kompetanse:

- Vedlagt legges ved kopi av maskinførerbevis og kompetansebevis i tilslagskontroll for personell knyttet til sand og grusproduksjon.

5.5 Området det søkes konsesjon på ligger på Galsomelen et område i kommuneplanenes arealdel avsatt til LNF-område

- Området er regulert til grus og sanduttak godkjent 14.12. 2006.
- Området er gjerdet inn med låsbar port.

- Bedriften har anslått sand og grusmasser på området til 100-150000 m3. Med bedriftens nåværende forbruk vil dette holde 10-15 år.
- Uttaket vil få kanter dosert ned til lett skrånede kanter etter avsluttet uttak. Nær opp til øvrig landskap.

Direktoratet for mineralforvaltning

Med Bergmesteren for Svalbard

Dato: 28.10.16

Ref. 15/00569-6

Ytterligere Informasjon vedr. driftskonsesjon for Galsomelen grusuttak

Eiendommen gnr. 19/1 er eid av Ottar Seljelund. Han leier ut arealet til Betongservice AS og Avfallsservice AS. Det legges opp til at Betongservice AS skal ha hovedansvar for drift og vedlikehold for området som er til grustak. Mens Avfallservice AS har ansvar rundt avfallsanlegget.

Området ligger på Galsomelen det er i kommuneplanens arealdel avsatt til LNF-område. Det har vært brukt som beite for sau i området. Det består av i hovedsak av lauvskog på middels bonitet hkl II-IV. I tillegg berører det et plantefelt av gran hkl II.

Området rundt Galsomelen har gode beiter for sau som brukes av sauebøndene både fra Tømmernes/Storslett området og Snemyr. Det er ført opp gjerde rundt sand og grusuttaket som er samlokalisert med Galsomelen Avfallsanlegg for å holde dyr unna.

Geologiske undersøkelser

I forbindelse med reguleringa av Galsomelen Avfallsanlegg ble det utført geologiske undersøkelser i området av Multiconsult avd. Tromsø v\Sverre Barlindhaug i området ref 710137/svb Dette vil også være gjeldene for grustaket.

Undersøkelser har avdekket at Galsomelen er et isranddelta bygd opp av i hovedsak sand og grusmasser, men med spredte lag av mer finkornige masser. Etter at isen trakk seg tilbake har overflateerosjon slakket ned oppstrøms skråningen før den ble dekt av marine sedimenter. I de marine sedimentene pågår det en gjennomstrømning som utvikler ravinedaler. En aktiv ravine- utvikling medfører stadig ras i ravineskråningene. Ras i ravineskråningene i de marine sedimentene vil etter vår vurdering ikke påvirke stabiliteten i isranddeltaet som ligger under de marine sedimentene eller deponiet som ligger i selve deltaet.

Det er lagret jordmasser fra uttaket med henblikk på å overdekke uttaksstedet etter endt drift.

Fra: Odd Hansen <odd@betongservice.net>
Sendt: 19. mai 2017 11:59
Til: mail
Emne: SV. Anmodning om ytterlige informasjon driftskonsesjon for Galsomelen
Vedlegg: GM Oversiktskart 1-50000 A3.pdf; GM Avslutningsplan 1-1000 A3.pdf; GM Eiendomskart 1-5000 A3.pdf; GM Uttakskart1 1-1000 A3.pdf; GM Uttakskart2 1-1000 A3.pdf; Profiler.pdf; GM Oversiktskart 1-50000 A3.pdf

Vi henviser til den refererte telefonsamtalen 18.05.2017 med Rita Øyen hos Bergmesteren for Svalbard og Odd Hansen hos Betongservice AS.

1. Vi vedlegger alle kart og profiler vedr Galsomelen i PDF format.
2. Planlagt uttaksretning vil være mot vest innenfor regulert område.
3. Planlagt uttakdybde (se profilkart) dette vil holde for år fremover.
4. Skråningsvinkler dekkes av profilkart.

Med vennlig hilsen

Betongservice AS
Industriveien 24
9152 Sørkjosen
Odd S Hansen
Daglig leder

odd@betongservice.net
Tlf: 77 77 03 00 / 90577478

Galsomælen massetak

Tegnforklaring

Massetak

Oversiktskart

Dato: 14.10.2016

Datum: EUREF89 UTM-sone 33

Ekvidistanse: 20 meter

Målestokk: 1:50 000 (A3)

0 500 1000 1500 2000 m

N

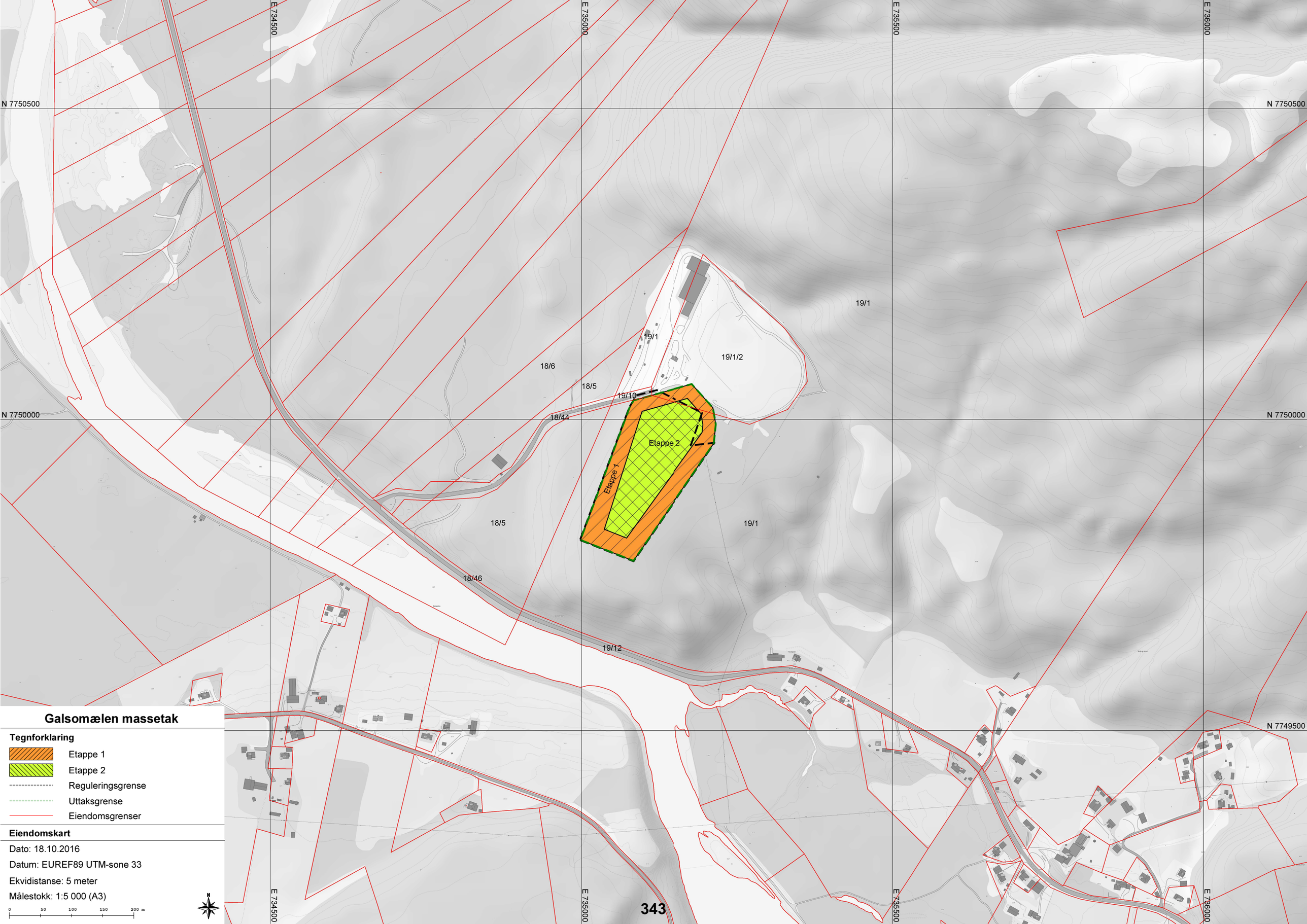

Galsomælen massetak

Tegnforklaring

- Etappe 1
- Etappe 2
- Reguleringsgrense
- Uttaksgrense
- Eiendomsgrenser

Eiendomskart

Dato: 18.10.2016

Datum: EUREF89 UTM-sone 33

Ekvidistanse: 5 meter

Målestokk: 1:5 000 (A3)

0 50 100 150 200 m

N

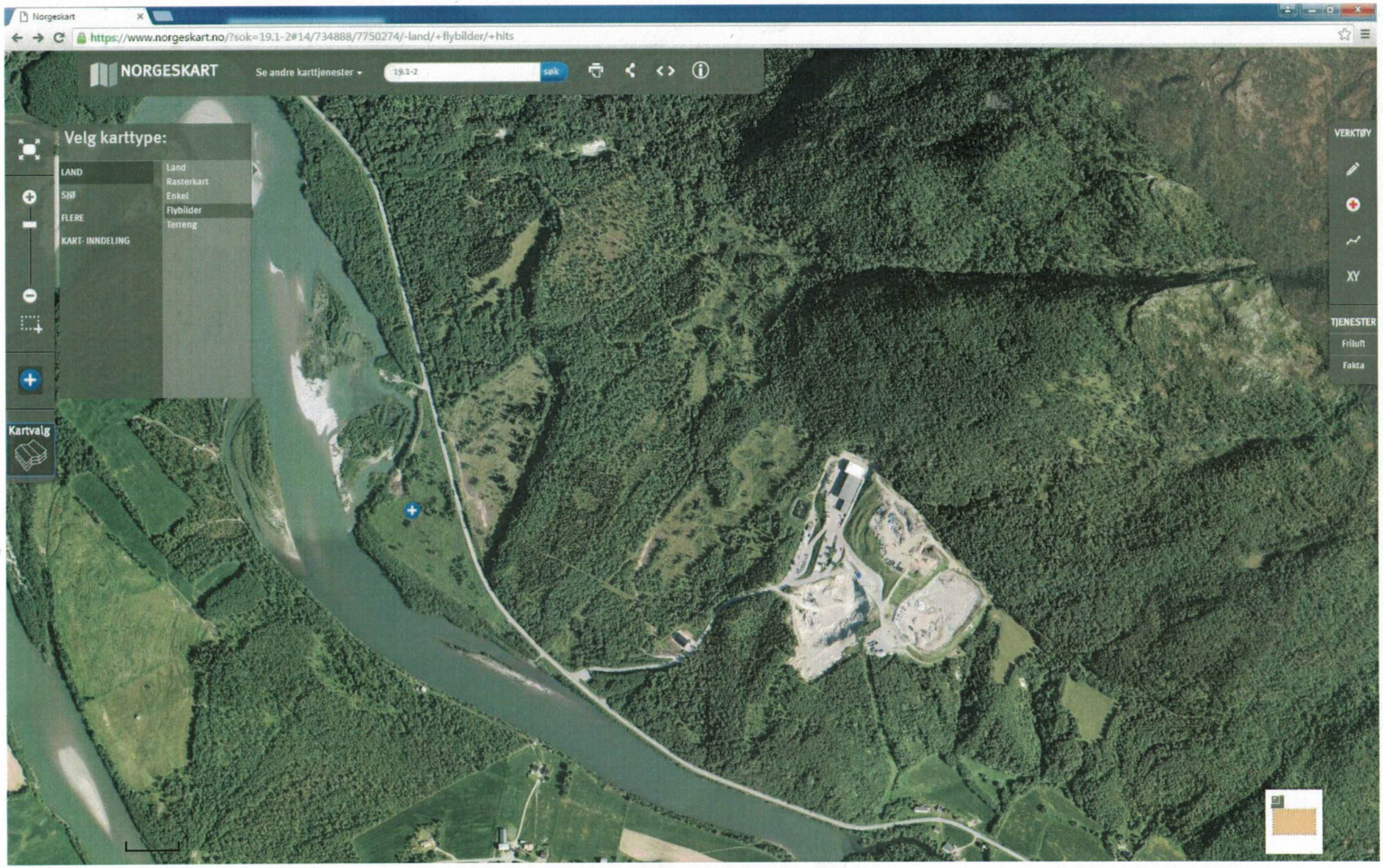
Norgeskart
https://www.norgeskart.no/?sok=19.1-2#14/734888/7750274/-land/+flybilder/+hits
NORGESKART
Se andre karttjenester
19.1-2
søk
Velg karttype:
LAND
SJØ
FLERE
KART- INNDELING
Land
Rasterkart
Enkel
Flybilder
Terreng
Kartvalg
VERKTØY
XY
TJENESTER
Friluft
Fakta

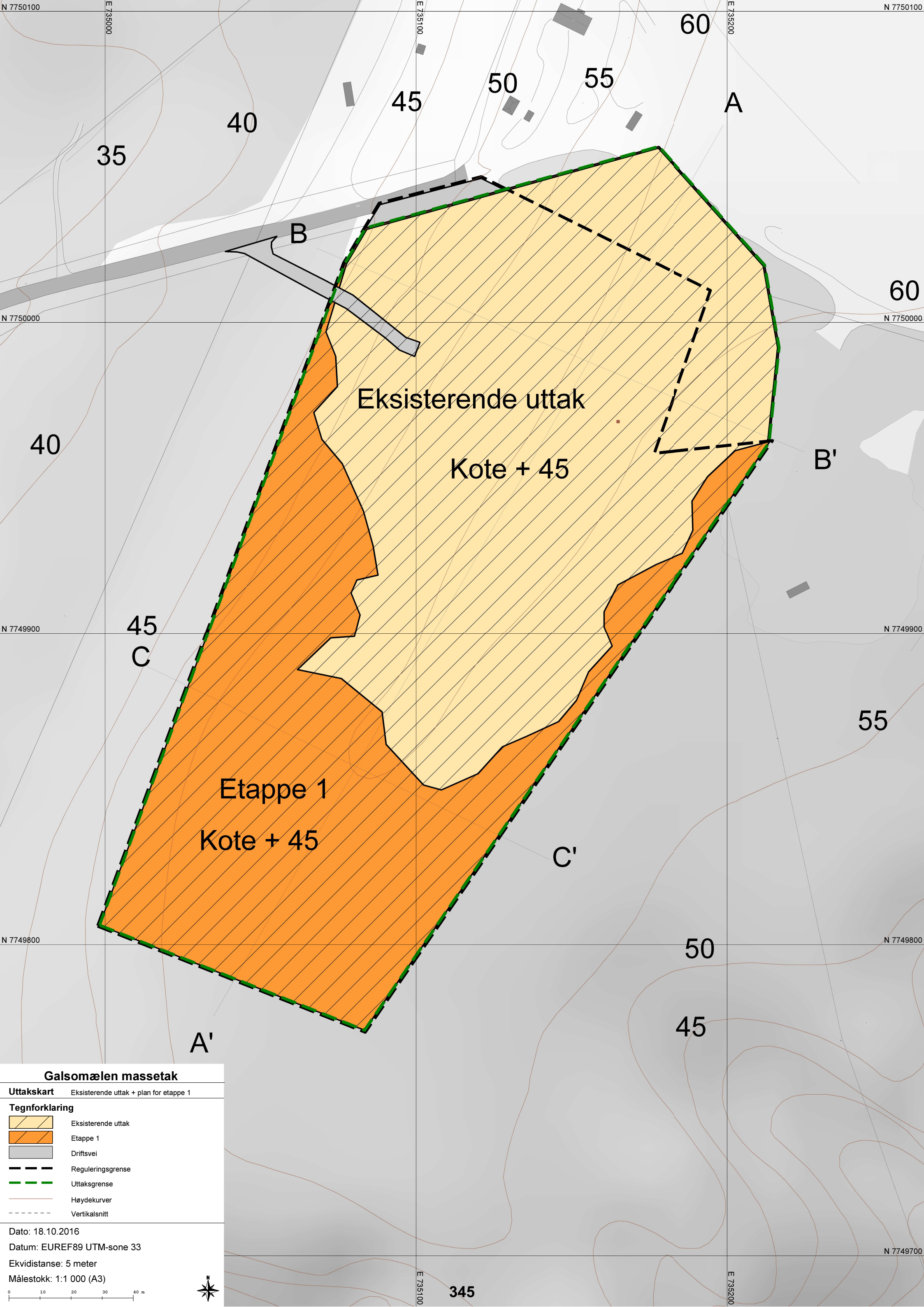
N 7750100
E 735000
E 735100
E 735200
60
50
55
45
A
40
35
B
60
N 7750000
Eksisterende uttak
Kote + 45
40
B'
N 7749900
45
C
55
Etappe 1
Kote + 45
C'
N 7749800
50
45
A'
N 7749700
345
Galsomælen massetak
Uttakskart
Eksisterende uttak + plan for etappe 1
Tegnforklaring
Eksisterende uttak
Etappe 1
Driftsvei
Reguleringsgrense
Uttaksgrense
Høydekurver
Vertikalsnitt
Dato: 18.10.2016
Datum: EUREF89 UTM-sone 33
Ekvidistanse: 5 meter
Målestokk: 1:1 000 (A3)
0 10 20 30 40 m
N

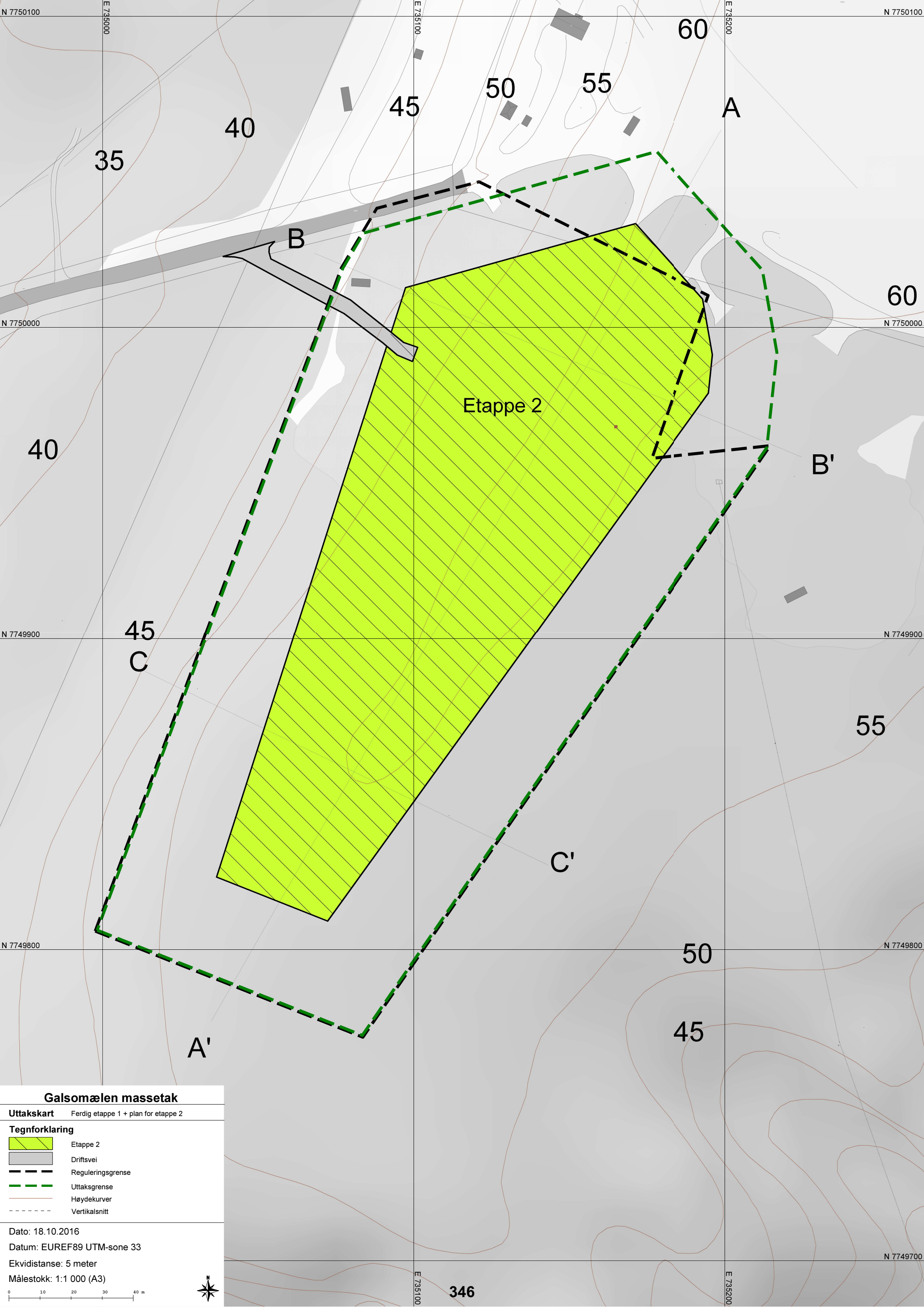
N 7750100
E 735000
E 735100
E 735200
60
50
55
45
40
35
A
B
60
N 7750000
Etappe 2
40
B'
N 7749900
45
C
55
C'
N 7749800
50
45
A'
N 7749700
346
Galsomælen massetak
Uttakskart
Ferdig etappe 1 + plan for etappe 2
Tegnforklaring
Etappe 2
Driftsvei
Reguleringsgrense
Uttaksgrense
Høydekurver
Vertikalsnitt
Dato: 18.10.2016
Datum: EUREF89 UTM-sone 33
Ekvidistanse: 5 meter
Målestokk: 1:1 000 (A3)
0
10
20
30
40 m
N

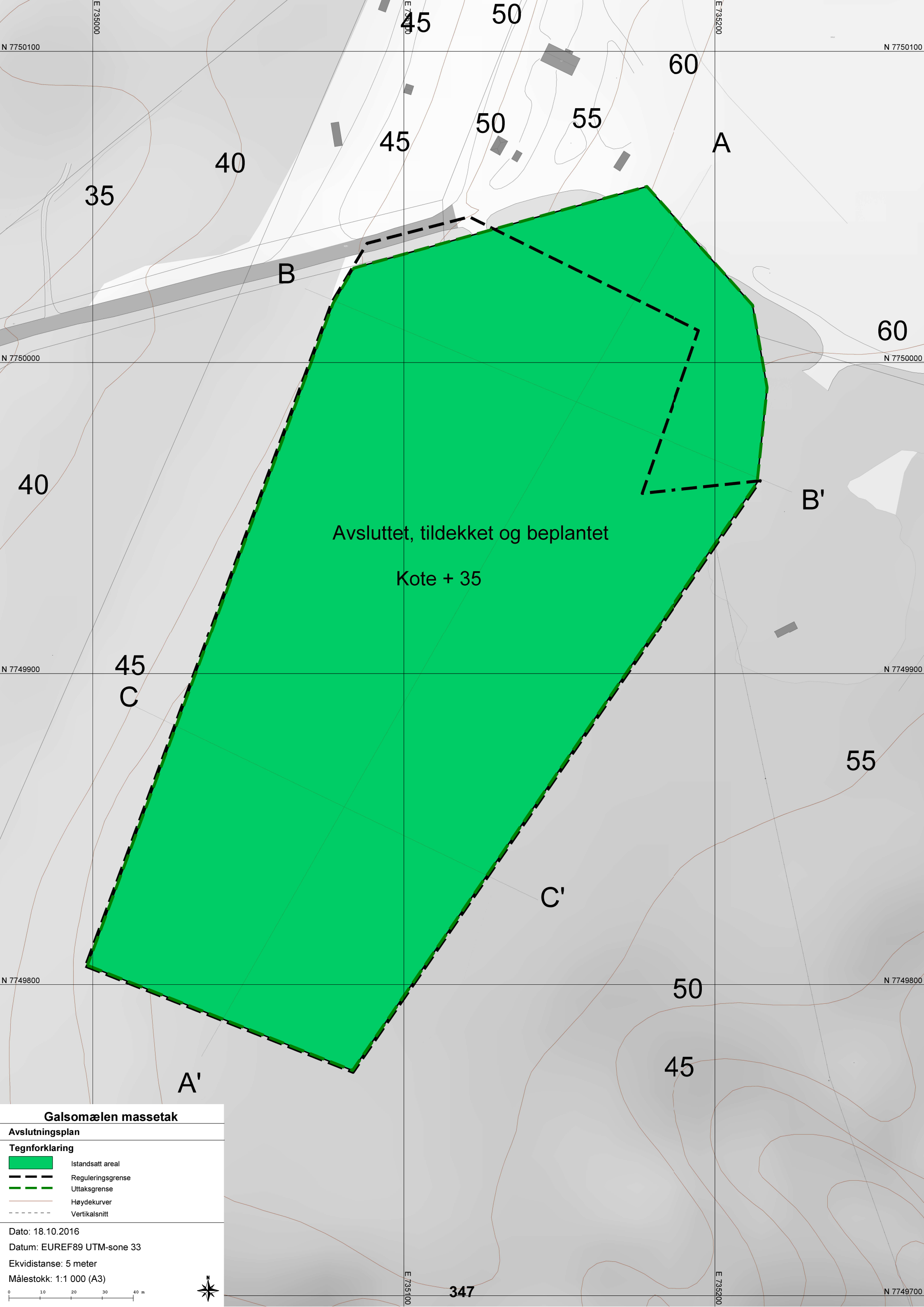
E 735000
E 735100
E 735200
N 7750100
N 7750000
N 7749900
N 7749800
N 7749700
45
50
60
50
55
45
A
40
35
B
60
40
B'
Avsluttet, tildekket og beplantet
Kote + 35
45
C
55
C'
50
45
A'
Galsomælen massetak
Avslutningsplan
Tegnforklaring
Istandsatt areal
Reguleringsgrense
Uttaksgrense
Høydekurver
Vertikalsnitt
Dato: 18.10.2016
Datum: EUREF89 UTM-sone 33
Ekvidistanse: 5 meter
Målestokk: 1:1 000 (A3)
0 10 20 30 40 m
N

Vertikale profiler – Etappevis plan A – A' / B – B' / C – C'	**Tegnforklaring** Uttaksgrense Reguleringsgrense

A - A'

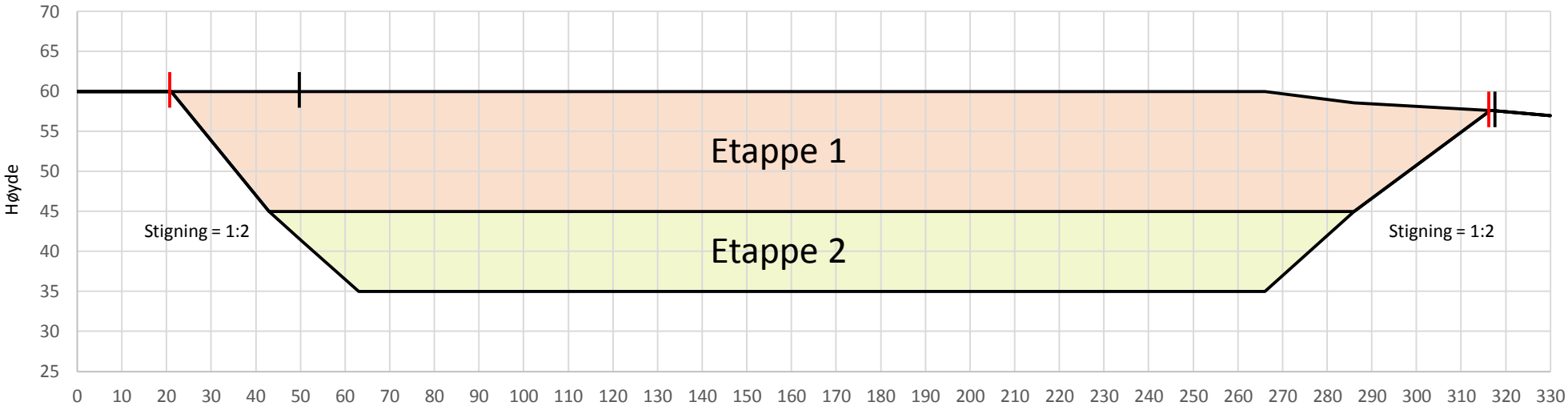

B - B'

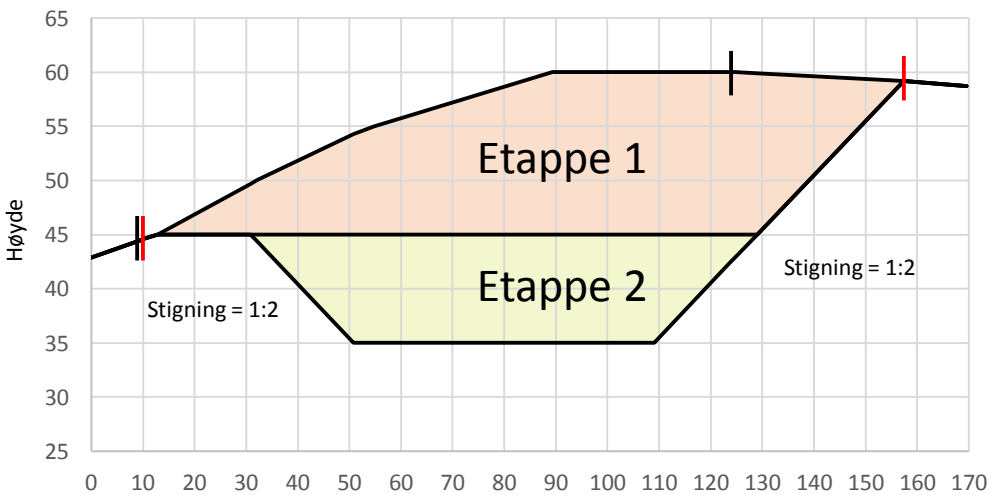

C - C'

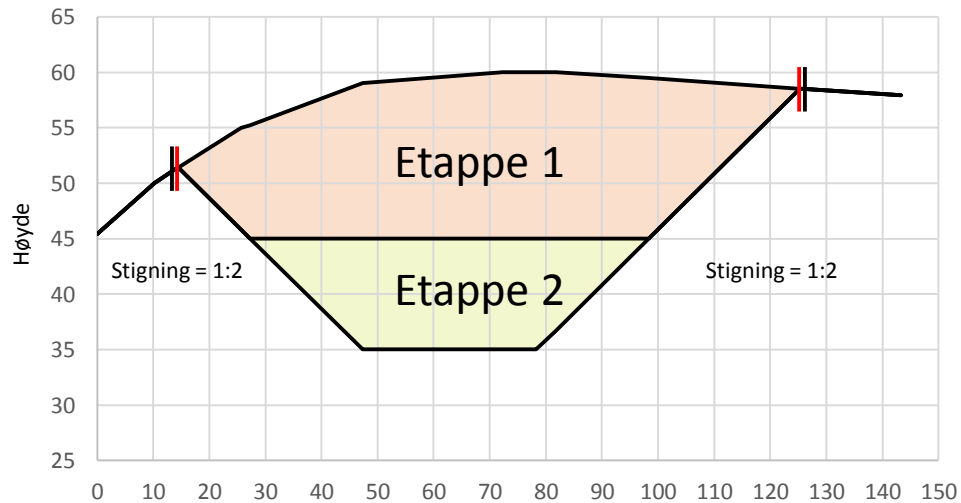

Vertikale profiler – Avslutningsplan

A – A' / B – B' / C – C'

Tegnforklaring

Uttaksgrense

Reguleringsgrense

Istandsatt areal

A - A'

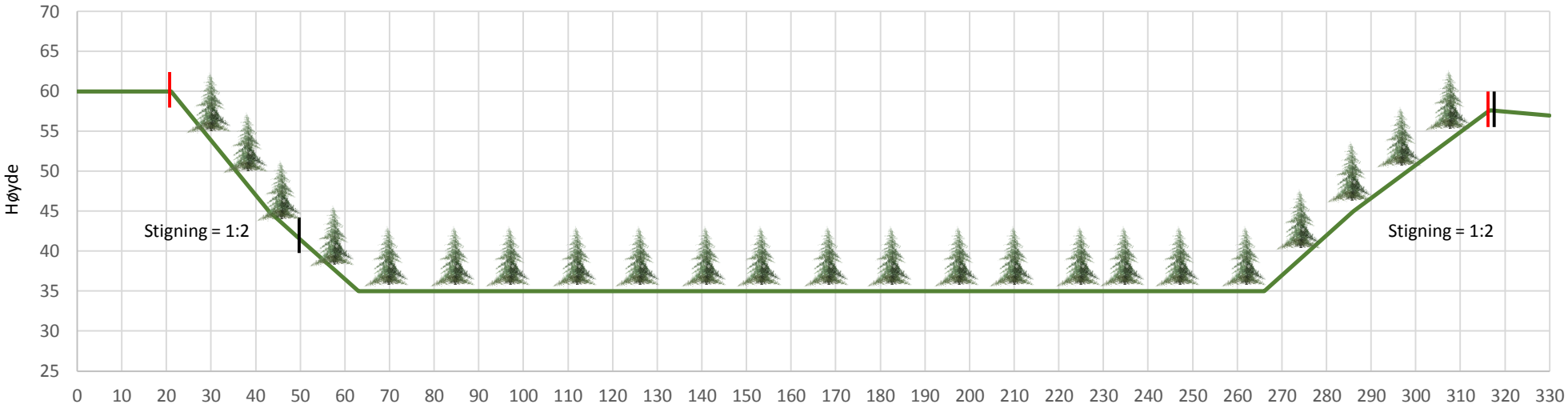

B - B'

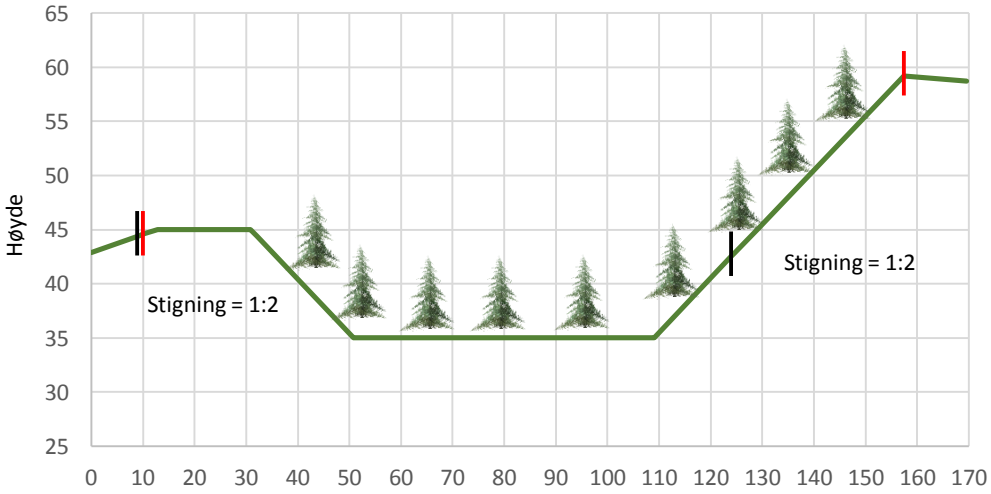

C - C'

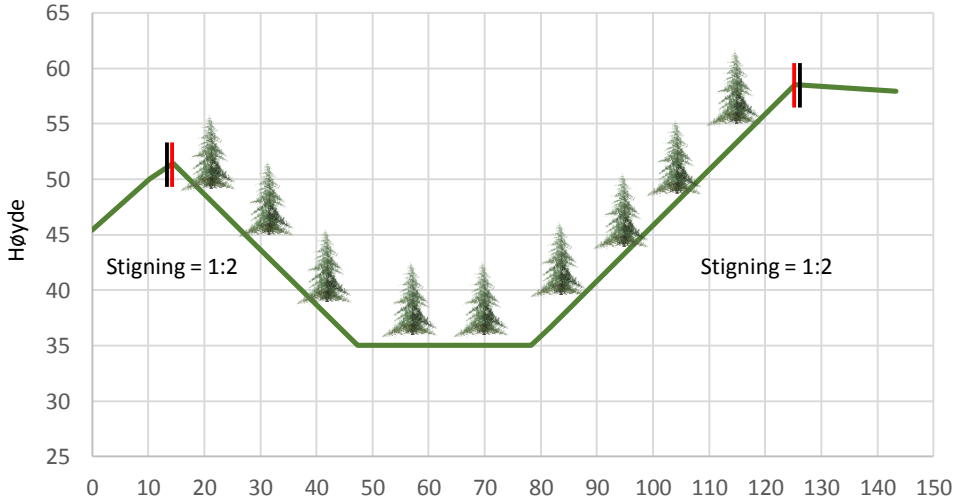

Nordreisa kommune
Utvikling

Werner Hasselberg
Reisadalen 2914
9151 Storslett

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr. 188/17
Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglement gitt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/1327-2	11261/2017	1942/30/30	30.11.2017

Tillatelse til tiltak uten ansvarsrett 1942/30/30 Garasje

BYGGETILLATELSE UTEN ANSVARSRETT

Etter plan og bygningsloven av 2008 (pbl.08) § 21-4 og 20-4
Vedtak hjemlet i delegasjonsreglement vedtatt av Nordreisa kommunestyre i sak 57/16.

Byggested:	Reisadalen 3036	Gnr/Bnr:	30/30
Tiltakshaver:	Werner Hasselberg	Adresse:	Reisadalen 2914, 9151 STORSLETT
Tiltakets art:	Nytt bygg- ikke boligformål- under 70 m²	Bruksareal:	64 m²

VEDTAK:

Tillatelse:
I medhold av pbl. 08 § 21-4 godkjennes søknad om tiltak uten ansvarsrett etter pbl. 08 § 20-4 mottatt 10.11.2017 om tillatelse til oppføring av garasje på gnr bnr 30/30.

Det vises for øvrig til søknadens situasjonskart og oppdaterte tegninger som er levert inn 28.11.2017.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

SAKSUTREDNING/BEGRUNNELSE FOR VEDTAKET:

Planstatus:
LNFR- område.

Administrasjonens drøfting/begrunnelse:
Tiltaket faller på grunn av sin størrelse inn under pbl. § 20-4 jfr. SAK10 § 3-1 hvor tiltakshaver selv kan stå for søknad, prosjektering, utførelse og kontroll. Selv om tiltakshaver etter denne bestemmelsen kan stå for disse oppgavene selv, er det ikke til hinder for at han lar oppgavene utføres av andre på sine vegne.

Det er tiltakshaver ansvar og påse at tiltaket oppføres iht. bestemmelser gitt i og i medhold av plan- og bygningsloven.

Byggegrunn, miljøforhold mv:
I henhold til søknad ansees byggegrunn sikret i hht pbl 2008 § 28-1
(flom- og rasfare, forurenset grunn, natur- og miljøforhold)
Minner om krav om radonsperre mot grunnen i bygninger beregnet for varig opphold jfr. byggeteknisk forskrift TEK10 § 13-5.

Atkomst/avkjørsel:
Eiendommen anses å være sikret lovlig atkomst i samsvar med pbl 2008 § 27-4.

Vannforsyning og avløp:
Eiendommen anses for å være sikret lovlig vannforsyning og avløp i samsvar med pbl 2008 §§ 27-1 og 27-2.

Kultur- og fornminner:
Dersom det under utgraving i marka kommer fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i område, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Kulturetaten, Troms fylkeskommune omgående jfr. kulturminnelovens § 8 andre ledd. (pbl 2008 § 21-5, SAK10 § 6-2).

Sikringstiltak ved byggearbeid:
Det vises til bestemmelsene i pbl 2008 § 28-2.

Avfall:
Alt avfall som tiltaket genererer og som ikke gjenbrukes i egen virksomhet, må leveres til mottak godkjent av forurensningsmyndighetene. Viser for øvrig til avfallsforskrift kap. 15, Byggavfall.

Dokumentasjon ved tilsyn:
Kopi av denne tillatelse sammen med beskrivelse av tiltaket, godkjent situasjonsplan for plassering, tegninger og ansvarsretter skal være tilgjengelig på byggeplassen.

Bortfall av tillatelse:
Er tiltaket ikke satt i gang senest innen 3 år etter at tillatelse er gitt, faller den bort. Det samme gjelder hvis tiltaket innstilles i lengre tid enn 2 år, jf pbl 2008 § 21-9.

Anmodning om ferdigattest:
Ved anmodning om ferdigattest, skal det sendes inn dokumentasjon for at slutt kontrollen ikke har avdekket feil eller mangler som hindrer ferdigattest, jf pbl 2008 § 21-10 og SAK10 § 8-1. Ved endringer som ikke krever egen søknad i forhold til tillatelsen, skal det innsendes oppdatert situasjonsplan og tegninger samt underretning om tiltakets plassering. Tiltaket skal ikke tas i bruk før ferdigattest foreligger.

ØVRIGE LOVBESTEMMELSER:

Generell aktsomhetsplikt:
Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i «Lov om forvaltning av naturens mangfold» (Naturmangfoldloven) §§ 4 og 5. Utføres en aktivitet i henhold til en tillatelse av offentlig myndighet, anses aktsomhetsplikten oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er til stede.

Klageadgang
Vedtaket kan påklages til ***Nordreisa kommune.*** *Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp. Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem. Viser til Forvaltningslovens § 28.*

En slik klage kan føre til at avgjørelsen blir omgjort. Kommunen er ikke ansvarlig for tap som tiltakshaver måtte lide ved en slik omgjøring.

Ved all kontakt med avdelingen i denne sak, vennligst referer til saksnummer 2017/1327

Med vennlig hilsen

Sigrid Birkelund
Byggesaksbehandler
Direkte innvalg: 77 58 80 48
Sigrid.birkelund@nordreisa.kommune.no

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Nordreisa kommune
Postboks 174

9156 STORSLETT

Vår ref.: 17/11889-5	**Saksbehandler**: Kristian Figenschau	**Arkiv**: 243 SAKSARKIV	
Løpenr.: 1333/18	**Tlf. dir.innvalg**: 77 78 82 38	**Deres ref.**:	**Dato**: 11.01.2018

TILSAGN OM TILSKUDD OVER STATSKOG SF - MIDLER TIL PROSJEKTET "FORPROSJEKT HJELLNES KAI OG INDUSTRIOMRÅDE" V/NORDREISA KOMMUNE

Tilsagnsnummer	*TFK2018-005*	**KMDs hovedkategori**	*3210- Planlegging-/fysisk oppgradering av sentrumsområder, parker og grøntareal*
Tilskuddsbeløp	*150 000,-*	**Geografisk nedslagsfelt**	*Nordreisa*
Kontaktperson	*Ida Wigdel*	**Programområde fylkesplan**	
Prosjektperiode	*19.05.2017 - 20.12.2017*	**Tilsagnet er gyldig til**	*15.05.2018*

Vedtak:

Vi viser til Deres søknad innsendt 19.05.2017. Fylkesråd for kultur og næring har vedtatt å støtte Nordreisa kommune's prosjekt «Forprosjekt Hjellnes kai og industriområde» med inntil kr 150 000,- over Statskog/Troms fylkeskommune, Statskog 2017. Fylkesråden har på fullmakt fattet følgende vedtak den 21.12.2017:

1. Fylkesråd for kultur og næring har på fullmakt behandlet søknad fra Nordreisa kommune, datert 19.05.17, om støtte til prosjekt «Forsprosjekt Hjellnes kai og industriområde».
2. Fylkesråd for kultur og næring innvilger søknaden med et støttebeløp på inntil kr. 150.000. Bevilgningen skjer over rammen «Statskog midler SF-midler» og budsjettområdet «Statskog 2017». Tilskuddet utgjør en finansieringsandel på 50% av godkjente kostnader.

Prosjektmål:

Forprosjektet skal levere en utredning av økonomiske rammer rundt en mulig utbygging av Hjellnes industri og dypvannskaiområde, samt kartlegge og opprette dialog med potensielle samarbeidspartnere.
Rapporten skal sikre Nordreisa kommune et grundig beslutningsgrunnlag før vedtak og oppstart av områderegulering. Gjennomføringen av forprosjektet er et ledd i en helhetlig strategi for utvikling av næringsareal til industriformål i Nordreisa kommune.

Aktiviteter:

Hovedaktiviteter:
- HA1 Utrede sannsynlig volum av grus, tømmer, skifer og evt. annet.
- HA2 Utrede inntektsmuligheter for havnedrift ut fra disse volumene.
- HA3 Utrede kostnadsramme og finansiering av en utbygging.
- HA4 Utrede annen nødvendig infrastruktur for en utbygging.
- HA5 Kartlegge interesse hos potensielle samarbeidspartnere.

Tidsplan:

Prosjektperiode: 19.05.2017 - 20.12.2017
MP1: Søknad om finansiering innsendt (mai 2017)
MP2: Konkurransegrunnlag er utarbeidet og utlyst (juni 2017)
MP3: Konsulent er engasjert gjennom åpen anbudskonkurranse (juni 2017)
MP4: Gjennomføringsfase (juli-november 2017)
MP5: Forprosjektet avsluttet (desember 2017)
MP6: Prosjektrapport legges fram for kommunestyret (desember 2017).

Budsjett

Kostnader	2017	SUM
Eget arbeid	150 000	150 000
Konsulentbistand	150 000	150 000
		Sum 300 000

Finansieringskilde	2017	SUM
Egeninnsats	150 000	150 000
Statskog-midler, TFK	150 000	150 000
		Sum 300 000
		Fylkeskommunens støtteandel 50,0 %

VILKÅR FOR TILSAGN GITT OVER STATSKOG SF -MIDLER

1. **Tilskuddsmottaker må innen 3 uker bekrefte, på vedlagt akseptskjema, at vilkår er forstått og akseptert. Dersom akseptskjema ikke mottas innen fristen faller tilbud om finansiering bort.**
2. Prosjektet må gjennomføres i tråd med tilskuddsbrevet.
3. Det skal føres eget regnskap for prosjektet, som er satt opp slik at det kan sammenlignes med budsjettpostene i tilskuddsbrevet. Godkjent egeninnsats skal dokumenteres med timelister.
4. Tilskuddsmottaker må søke dersom det gjøres prosjektendringer i forhold til tilskuddsbrevet. **Endringer skal ikke iverksettes før Troms fylkeskommune har samtykket skriftlig**. Dersom arbeidet ikke blir utført i forutsatt omfang, eller til oppgitt kostnad, vil tilskuddet bli tilsvarende redusert.
5. **Profilering:** Ved omtale av prosjektet skal det opplyses om at Troms fylkeskommune har støttet prosjektet. Fylkeskommunens logo skal synliggjøres i prosjektets presentasjonsmateriell mv. Grafisk datafil med logo finnes på tromsfylke.no - logoer.
6. **Dersom anmodning om sluttutbetaling ikke er mottatt innen 15.05.2018, vil tilskuddet bli trukket tilbake.** Troms fylkeskommune kan etter søknad forlenge tilsagnets gyldighet med inntil 1 år.
7. Det tas forbehold om adgang for Troms fylkeskommune, Riksrevisjonen og Kommunal- og moderniseringsdepartementet til å iverksette kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningen, jfr. forskrift for distrikts og regionalpolitiske virkemidler (FSDRV) § 14 og Stortingets bevilgningsreglement § 10.

Utbetaling og rapportering:

8. Tilskuddet forvaltes gjennom regionalforvaltning.no (RF).
9. **Delutbetaling** skal inneholde skriftlig rapport og regnskap som registreres i RF. Utbetaling beregnes på bakgrunn av finansieringsandel (%) og medgåtte prosjektkostnader. Inntil 75 % av tilskuddet kan delutbetales. Forskuddsbetaling av fremtidige kostnader må omsøkes særskilt.
10. **Sluttutbetaling** skal inneholde skriftlig rapport og regnskap som registreres i RF. Utbetaling beregnes på bakgrunn av finansieringsandel (%) og medgåtte prosjektkostnader. Revidert og revisorbekreftet prosjektregnskap kreves for tilskudd over 100.000 kr, unntatt fra dette er:
    a. Ikke revisjonspliktige tilskuddsmottakere, kan få regnskapet bekreftet av autorisert regnskapsfører.
    b. Institusjoner underlagt Riksrevisjon er unntatt revisjonsplikt.

    Regnskapsattestasjon skal inneholde følgende kontrollhandlinger:

    a. Kontroll av at det er ført timer for egeninnsats i prosjektet, og at oppgitte kostnader tilhører prosjektet.
    b. Kontroll av at kostnader er påløpt innenfor prosjektperioden angitt i tilsagnet, totalbeløp oppgis.
    c. Eventuelle avvik fra budsjetterte hovedposter godkjent av Troms fylkeskommune skal kommenteres.

Reduksjon av tilskudd og krav om tilbakebetaling av midler:

11. Tilskuddet kan bli redusert eller krevd tilbakebetalt, helt eller delvis, ved brudd på tilskuddsvilkår pkt. 1 – 10 eller om tilskuddsmottaker ikke rapporterer i henhold til andre særvilkår som fremgår av tilskuddsbrevet.

    Jfr. FSDRV § 16, kan følgende forhold også medføre reduksjon av tilskudd eller krav om tilbakebetaling:
    a. Dersom prosjektkostnader som tilskuddet er ment å dekke er påbegynt før tilsagnet er innvilget.
    b. Dersom prosjektet har endret seg slik at forutsetning for innvilgelse ikke lengre er til stede, eller at tilskuddet helt eller delvis ikke er brukt etter forutsetningene.
    c. Dersom tildelingen bygger på uriktige opplysninger fra søker eller om tilskuddsmottaker ikke leverer pliktig rapportering
    d. Dersom departementet, fylkeskommunen eller andre tilskuddsforvaltere finner at tilskuddet er i strid med EØS-avtalen.

    Tilskuddsmottaker har kontrollansvar i forhold til utbetalt beløp og plikter å betale tilbake tilsagnsbeløpet helt eller delvis dersom det er utbetalt for mye eller på feil grunnlag. Mislighold av tilbakebetalingskrav medfører innfordring ved inkasso.

Klageadgang

12. Søker har i henhold til Forvaltningslovens § 28 anledning til å påklage vedtak om tildeling av tilskudd innen 3 uker fra søker er gjort kjent med vedtaket (§ 29). Nærmere informasjon om klageadgang og rutiner kan fås ved henvendelse til saksbehandler.

Henvendelser angående tilskuddet rettes til seniorrådgiver Kristian Figenschau i næringsetaten.

Telefon: 77 78 82 38

E-post: Kristian.Figenschau@tromsfylke.no

Med vennlig hilsen

Kristine Østrem Nordal
Kst. avdelingsleder

Kristian Figenschau
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur

./. Vedlegg:

1. ”Bekreftelse på aksept av vilkår”, som skal returneres underskrevet til næringsetaten innen 3 uker.

Vedlegg 1

BEKREFTELSE PÅ AKSEPT AV VILKÅR FOR TILSAGN

Tilsagn: **TFK2018-005**

Prosjekt: **Forprosjekt Hjellnes kai og industriområde**

Prosjekteier: **Nordreisa kommune**

Organisasjonsnummer: **943350833**

Beløp: **Inntil 150 000,-**

Arkivsak: **17/11889**

Finansieringskilde	2017	SUM
Egeninnsats	150 000	150 000
Statskog-midler, TFK	150 000	150 000

Fylkeskommunens støtteandel 50,0 %

Jeg bekrefter på vegne av Nordreisa kommune at det fortsatt er aktuelt å gjennomføre prosjektet, og at tilskuddet mottas på de vilkår som er satt.

Sted og dato
Signatur

Signert akseptskjema returneres til Troms fylkeskommune via epost til postmottak@tromsfylke.no eller per post til postboks 6600, 9296 Tromsø

Fra: Hilde Henriksen
Sendt: 14.12.2017 08:14:51
Til: torbuss@online.no
Kopi:

Emne: Tilsvar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser
Vedlegg: Tilsvar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser.PDF;Svar på klage rode 4 fra Torbjørn Johansen Busser AS.PDF;Kontrakt BEK Maskin AS rode 4.PDF;Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Grunndokument.PDF;Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Kravspesifikasjon.PDF;Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Prisskjema.PDF;Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Bilag A, B, C, D.PDF

Tilsvar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser: Tilsvar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser.PDF

Svar på klage rode 4 fra Torbjørn Johansen Busser AS: Svar på klage rode 4 fra Torbjørn Johansen Busser AS.PDF
Kontrakt BEK Maskin AS rode 4: Kontrakt BEK Maskin AS rode 4.PDF

Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Grunndokument: Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Grunndokument.PDF

Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Kravspesifikasjon: Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Kravspesifikasjon.PDF

Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Prisskjema: Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Prisskjema.PDF
Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Bilag A, B, C, D: Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Bilag A, B, C, D.PDF

Nordreisa kommune
Anleggsdrift

Klagenemda for offentlige anskaffelser
Pb 511 Sentrum
5805 BERGEN

Deres ref:	Vår ref (bes oppgitt ved svar):	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2016/1457-34	12017/2017	Q03	13.12.2017

Tilsvar - Oversendelse av klage på offentlig anskaffelse sendt fra Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Klager Torbjørn Johansen Busser AS klager på tildeling av kontrakt for rode 4. Klagers begrunnelse for klage er påstand om manglende dokumentasjon for følgende:
I konkurransegrunnlagets punkt 3.4 Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner «Det kreves meget god gjennomføringsevne», jf. Tilstedeværelse av materiell og mannskap, er kravene som følgende:

1. *Entreprenøren skal dokumentere nødvendig brøytemateriell og utstyr, samt mannskap i umiddelbar nærhet til brøyteroden.*
2. *Entreprenøren skal i tilbudet gi oversikt over bemanning og hvor mannskap og materiell er.*
3. *Entreprenøren skal ha og fremlegge nødvendige sertifiseringer og godkjenninger til å kunne utføre arbeidet etter gjeldende krav og lover for seg selv og for utførende mannskap. Oppdragsgiver kan kreve HMS-dokumentasjon utlevert.*
4. *Endringer i arbeidsstokken skal varsles og dokumenteres innen 14 dager fra endringen har funnet sted.*
5. *Redegjørelse for tilbyders kvalitetssystem.*

Innledning:
Anskaffelsen ble kunngjort i 2016 og det er anskaffelsesforskriften før 1.1.2017 som gjelder ved denne. Anskaffelsen ble gjennomført ihht anskaffelsesforskriftens del 1 og 3. Ikke del 1 og 2 som klager har anført.

Anbudskonkurransen ble kunngjort i Doffin.no.

Svar på klagers påstander:

Et viktig moment i denne tildelingen er at BEK Maskin AS har hatt kontrakt på rode 4 Oksfjord de foregående 4 årene. Kommunen har derfor inngående kjennskap til det utstyr BEK Maskin AS eier.

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 58 00 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01

Bankkonto: 4740.05.03954
Org.nr: 943 350 833

Vedlagt er den inngåtte kontrakt som er gjort med BEK Maskin AS. Her er nødvendig dokumentasjon som klager etterspør og som tidligere er sendt klager 9.5.2017.

Ad klagers pkt 1 og 2:
BEK Maskin AS dokumenterer dette i sitt tilbud.

Ad klagers pkt 3:
Tilbyder har gjennom brøyteoppdraget som ble avsluttet 30.04.217 dokumentert nødvendige sertifiseringer og nødvendige godkjenninger på sitt materiell. Denne dokumentasjon har Nordreisa kommune. BEK Maskin AS sitt tilbud dokumenterte dette. Dette er også offentlig tilgjengelig informasjon. BEK Maskin AS har tilbudt en lastebil Volvo FH540 med registreringsnummer FK13923. Samme lastebil er også tilbudt med 3-akslet tilhenger. Registreringsnummeret er sertifisering i slike tilfeller.
Hjullaster Volvo L90D og gravemaskin ABS 175TB har ikke krav til sertifisering gjennom registreringsnummer.

Ad klagers pkt 4:
Dette er et krav som leverandør skal følge. Det kan ikke dokumenteres før en får en situasjon som krever det.

Ad klagers pkt 5
Tilbyder følger Nordreisa kommune sitt beskrevne kvalitetskrav for vintervedlikehold. Dette er beskrevet i Kravspesifikasjon Brøyting av kommunale veier/plasser i Nordreisa kommune 2017-2022. Det er et krav fra Nordreisa kommune at brøyteentreprenør skal følge dette dokumentet som også er å betrakte som kvalitetssystemet som brøyteentreprenør må følge.

Nordreisa kommune besvarte Klagers påstander i brev av 9.5.2017. Kommunen har de samme svar i dag. BEK Maskin AS har levert tilstrekkelig dokumentasjon.

Oppsummering:
Klager har ikke hold i sitt krav om av BEK Maskin AS skal avvises.

Kopi av tilsvar er sent klager uten vedlagt kopi av et kontraktsdokument (vedlegg 3). Klager har tidligere mottatt sladdet versjon av BEK Maskin sitt tilbud.

Med vennlig hilsen

Hilde Henriksen
Virksomhetsleder

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Vedlegg

1 Svar på klage rode 4 fra Torbjørn Johansen Busser AS
2 Kontrakt BEK Maskin AS rode 4
3 Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - Tilbud
4 Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Grunndokument
5 Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Kravspesifikasjon
6 Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Prisskjema
7 Kontraktsdokument BEK Maskin AS rode 4 - KGL Bilag A, B, C, D

Nordreisa kommune

Regionsenter i Nord-Troms

Storslett, 9.5.2017

Torbjørn Johannesen Busser
Øvergårdveien 92
9151 Storslett

Behandling av klage på tildeling av brøyterode 4 i Nordreisa kommune

Det vises til din klage på tildeling av brøyteentreprenør for brøyterode 4 i Nordreisa kommune. De stilte følgende spørsmål som De mente ikke var hensyntatt i evaluering og tildeling. Vi har nå gjennomgått din klage som dreide seg om følgende punkter:

1. Entreprenøren skal dokumentere nødvendig brøytemateriell og utstyr, samt mannskap i umiddelbar nærhet av brøyteroden.
2. Entreprenøren skal i tilbudet gi oversikt over bemanning og hvor mannskap og materiell er.
3. Entreprenøren skal ha og fremlegge nødvendige sertifiseringer og godkjenninger til å kunne utføre arbeidet etter gjeldende krav og lover for seg selv og for utførende mannskap. Oppdragsgiver kan kreve HMS-dokumentasjon utlevert.
4. Endringer i arbeidsstokken skal varsles og dokumenteres innen 14 dager fra endringen har funnet sted.
5. Redegjørelse for tilbyders kvalitetssystem.

Vi finner ikke grunnlag for å imøtekomme Deres klage. De har fått innsyn i BEK Maskin AS sitt tilbud og der er den dokumentasjon de etterspør. BEK Maskin AS har hatt brøytekontrakt for rode 4 i 10 år og Nordreisa kommune innehar dokumentasjon om sertifiseringer av materiell som er nødvendig.

Nordreisa kommune opprettholder derfor tildelingen av brøyterode 4 til entreprenør BEK Maskin AS ut fra følgende begrunnelse.

3.1 Obligatoriske krav

Krav	Dokumentasjonskrav
Leverandøren skal ha ordnede forhold mht. skatteinnbetaling og merverdiinnbetaling.	Skatte- og merverdiattest (gyldig attest vedlegges ved anskaffelser over NOK 500.000 Ordnede forhold betyr ingen restanse. Utenlandske leverandører skal fremlegge attester fra tilsvarende myndigheter som de norske.
Viktig:	Leverandør skal hvert år innen 30. september dokumentere ordnede forhold.
Evaluering:	Tilbyder BEK Maskin oppfyller kravet

3.2 Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling

Krav	Dokumentasjonskrav
Leverandøren skal være et lovlig etablert foretak	• Firmaattest
Evaluering:	• Tilbyder BEK Maskin oppfyller kravet

3.3 Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet

Krav	Dokumentasjonskrav
Leverandøren skal ha økonomisk kapasitet til å gjennomføre oppdraget/kontrakten	• Det skal ikke fremlegges årsregnskap. Oppdragsgiver vil innhente opplysninger om leverandørens økonomiske og finansielle stilling gjennom *Proff (www.proff.no).* Leverandøren plikter å påse at denne informasjon er tilgjengelig på nettstedet. Dersom dette ikke er tilfelle, skal tilbudet vedlegges foretakets siste to årsregnskap med årsberetning. Det forutsettes at tilbydere tilfredsstiller kommunens krav til likviditet og egenkapital. Disse kravene er likviditetsgrad 1 bedre enn 1, egenkapitalandel bedre enn 10%. Jfr www.proff.no. Enkeltpersonforetak må legge ved årsregnskap.
Evaluering:	• Tilbyder BEK Maskin oppfyller kravet

.

3.4 Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner

Krav	Dokumentasjonskrav
Det kreves erfaring fra tilsvarende oppdrag, både med hensyn til volum og kompleksitet.	En liste over de viktigste leveranser eller utførte tjenester de siste tre år, herunder opplysninger om tidspunkt, samt navnet på oppdragsgiver. Oversikten skal inneholde opplysninger om volum. Beskrivelsen skal leveres i Bilag B: Tilbyders referanser. Referansen vil ikke bli forespurt om kvalitet på leveransen.
Evaluering:	Tilbyder BEK Maskin oppfyller kravet. Tilbyder har de siste 10 årene hatt brøyting for Nordreisa kommune med tilfredsstillende utføring, og leverte oversikt på 3 referanser.
Det kreves meget god gjennomføringsevne	Tilstedeværelse av materiell og mannskap: 1. Entreprenøren skal dokumentere nødvendig brøytemateriell og utstyr, samt mannskap i umiddelbar nærhet av brøyteroden. 2. Entreprenøren skal i tilbudet gi oversikt over bemanning og hvor mannskap og materiell er. 3. Entreprenøren skal ha og fremlegge nødvendige sertifiseringer og godkjenninger til å kunne utføre arbeidet etter gjeldende krav og lover for seg selv og for utførende mannskap. Oppdragsgiver kan kreve HMS-dokumentasjon utlevert. 4. Endringer i arbeidsstokken skal varsles og dokumenteres innen 14 dager fra endringen har funnet sted. 5. Redegjørelse for tilbyders kvalitetssystem

Evaluering:	Tilbyder har dokumentert nødvendig brøytemateriell og utstyr. Tilbyder har gitt oversikt over bemanning og hvor materiell er. Tilbyder har gjennom brøyteoppdraget som avsluttes dokumentert nødvendige sertifiseringer og nødvendige godkjenninger på sitt materiell. Denne dokumentasjon har Nordreisa kommune. Tilbyder følger Nordreisa kommune sitt beskrevne kvalitetskrav for vintervedlikehold. Dette er beskrevet i **Kravspesifikasjon Brøyting av kommunale veier/plasser i Nordreisa kommune 2017-2022.** Det er et krav fra Nordreisa kommune at brøyteentreprenør skal følge dette dokumentet som også er å betrakte som kvalitetssystemet som brøyteentreprenør må følge. Tilbyder BEK Maskin oppfyller kravet.

Med vennlig hilsen
Nordreisa kommune

Hilde Henriksen
Virksomhetsleder Anleggsdrift

Innkjøpstjenesten i Nord-Troms

Ole Rødum
Innkjøpssjef

Nordreisa kommune

Regionsenter i Nord-Troms

NORDREISA KOMMUNE
09 JUN 2017
SAKSNR: 16/1457
LØPENR.
DOK.NR. ARK.KODE

Kontrakt for vintervedlikehold 2017 - 2022

Brøyting kommunale veier og plasser

Nordreisa kommune

Rammeavtale 3 år, prolongering +1, +1, Sak 2016-1457

Rode 4

Det tas forbehold om en eventuell kommunesammenslåing kan endre kontraktstiden.

Dato:	Dato: 9/5-2017
Oppdragsgiver:	Leverandør:
Nordreisa kommune Org. nr.: 943 350 833 Postboks 174, 9156 Storslett postmottak@nordreisa.kommune.no Tlf.: +47 7758 8000	BEK Maskin AS Org. nr.: Bærsletta 9 9151 Storslett boert@nordtroms.net Tlf.: +47 93218418
Underskrift iflg fullmakt NORDREISA KOMMUNE Rådmannskontoret Anne Marie Gaino Rådmann	Underskrift iflg fullmakt Børt Erik Kristoffersen Børt-Erik Kristoffersen Daglig leder

BEK Maskin AS
Bærsletta 9
9151 Storslett

Denne kontraktforside er vedlagt:

1. Konkurransegrunnlag med vedlegg og evt. endringer
2. Leverandørs tilbud med vedlegg

Innkjøpstjenesten for Nord-Troms kommunene

KONKURRANSEGRUNNLAG

Brøyting kommunale veier og plasser

Nordreisa kommune

Rammeavtale
3 år, prolongering +1, +1

Sak 2016-1457

Vedlegg, se punkt 1.4

Bilag A, B, C, D er PDF-skjema som tilbyder kan skrive rett inn i.

1 OPPDRAGET

For oppdraget gjelder følgende lover og forskrifter:

- Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser (byggherreforskriften)
- Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)

1.1 Oppdragsgiver

Nordreisa kommune gjennomfører åpen anbudskonkurranse for vintervedlikehold for veier og plasser i Nordreisa kommune.

1.2 Anskaffelsens formål og omfang

Tilbudet gjelder innleie av lastebiler/maskiner med utstyr og fører til snøbrøyting og snørydding. Over en veistrekning kan forholdene variere en god del med hensyn til snømengde og vind/ snøfonner. Snømengden i konkurransegrunnlaget er derfor en målsetning, og det forutsettes at den som brøyter også bruker sitt skjønn i tillegg.

Veiene er i hovedsak geografisk fordelt til distriktene utenfor Storslett/ Sørkjosen, men også en del veier og plasser innen tettstedene Storslett / Sørkjosen inngår i konkurransegrunnlaget.

Konkurransegrunnlaget er delt opp i roder som omfatter en eller flere veier hvor hver enkel vei er påført et rode-nummer.

Hver enkelt post i konkurransegrunnlaget for hver rode, må prissettes for at tilbudet skal ansees som gyldig. Kun tilbud som omfatter alle veier i en rode, vil komme i betraktning. Tilbud som omfatter enkeltveier innenfor en rode, ansees som ufullstendige og vil bli avvist.

Prisene skal gjelde for perioden fra 01/10- 2017 til 30/4-2022.

Brøytesesongen i Nordreisa varer normalt fra 1.oktober til 30. april. Det skal gis fastpris for brøyting i perioden 01.oktober - 30.april.

Entreprenørene er pliktig til å ha brøyteberedskap i perioden 01. oktober – 15. mai. Evt. tillegg for beredskap utenom den faste brøytesesongen, skal innkalkuleres i fastprisen for brøyteperioden. Det gis derfor ikke særskilt tillegg for beredskap.

For brøyting utenom fastprisperioden godtgjøres brøyting etter oppgitte timepriser. Brøyting utenom fastprisperioden skjer etter bestilling fra oppdragsgiver og faktureres etter timeliste. Ved faktura skal det foreligge referanse fra bestiller.

Den entreprenør som har vintervedlikehold på en rode kan bli benyttet ved sommervedlikehold på samme rode, der oppgjør skjer etter oppgitte enhetspriser i tilbudet.

Hver rode er en delkontrakt. Leverandører kan gi tilbud på den ene av rodene, to av rodene, tre av rodene, osv, eller gi tilbud på alle rodene. Kommunen vil velge den leverandør som gir det beste tilbudet, jfr tildelingskriteriene, om det er tilbud på en rode, to roder eller alle. Rodene blir behandlet hver for seg. Se vedlagt prisskjema.

1.3 Avtaleperiode

Det skal inngås avtale med varighet på 5 år kontraktstid med oppstart 01/10-2017. I tillegg til å oppfylle alle de betingelser som er regulert i avtalen, forplikter partene seg til å samarbeide for at tjenesten skal bli så effektiv som mulig.

1.4 Kunngjøring og levering av tilbud

Anskaffelsen er kunngjort i nasjonal Database for offentlige innkjøp; DOFFIN og TED-databasen.

Tilbudets innlevering

Tilbud skal leveres elektronisk via EU-Supply portalen, KGVLIGHT innen tilbudsfristen. For sent innkomne tilbud vil bli avvist. Systemet tillater heller ikke å sende inn tilbud elektronisk via EU-Supply etter tilbudsfristens utløp.

Nettstedet er www.kgvlight.com

Er du ikke bruker hos EU-Supply, eller har du spørsmål knyttet til funksjonalitet i verktøyet, for eksempel, hvordan du skal gi tilbud, ta kontakt med EU-Supply Brukerstøtte på tlf: 23 96 00 10 eller på e-post til: kgv@eu-supply.com.

Har en tilbyder ikke tilgang til å levere tilbudet elektronisk kan tilbyder levere tilbudet pr post eller personlig oppmøte til Nordreisa kommune, Servicekontoret, Postboks Postboks 174, 9156 Storslett

Oppbygging av konkurransegrunnlaget

Konkurransegrunnlaget består av følgende dokumenter	Følgende dokumenter skal leveres utfylt sammen med tilbudet.
Grunndokumentet (dette dokument) med følgende bilag:	
Bilag A: Tilbudsbrev	x
Bilag B: Referanser	x
Bilag C: Forpliktelseserklæring	x
Bilag D: Forbehold	x
Vedlegg 1: Kravspesifikasjon	x
Vedlegg 2: Pristilbud og evaluering	x
Vedlegg 3: Alminnelige kontraktsvilkår NT	
Vedlegg 4: Spesielle kontraktsvilkår	
Vedlegg 5: HMS erklæring utgår jfr nye regler fra 1.7.2015	
Vedlegg 6: Virksomhetsoversikt NT ikke relevant	
Vedlegg 7: Anleggsoversikt NT ikke relevant	
Vedlegg 8: Informasjon vedr. innsynsbegjæring	

Fremdriftsplan

Aktivitet	Tidspunkt
Kunngjøring i DOFFIN	19.12.2016
Tilbudsfrist	6.2.2017 kl 12
Tilbudsåpning	6.2.2017 kl 13
Tilbudets vedståelsesfrist regnet fra tilbudsfrist	3 mnd
Meddelelse om tildeling	23.2.2017
Karensperiode, gjelder fra tildelingsbrev er sendt ut	10 dager
Kontraktsinngåelse	23.2.2017

Eventuelle justeringer av tilbudsfrist og tilbudsåpning kan skje og blir så fall opplyst i kunngjøringsdatabasen. Det gjøres oppmerksom på at tidspunktene etter tilbudsåpning er veiledende.

1.5 Tilleggsopplysninger – oppdragsgivers kontaktperson

Dersom leverandøren finner at konkurransegrunnlaget ikke gir tilstrekkelig veiledning kan det rettes skriftlig henvendelse på e-post til: **e-post: hilde.henriksen@Nordreisa.kommune.no eller ole.rodum@Nordreisa.kommune.no.**

1.6 Rettelser, suppleringer eller endring av konkurransegrunnlaget

Innen tilbudsfristens utløp har oppdragsgiveren rett til å foreta justeringer eller suppleringer til konkurransegrunnlaget som ikke er av vesentlig karakter. Justeringer og suppleringer blir lagt på kunngjøringsdatabasen.

1.7 Underleverandør og avtalealternativ

Dersom tilbudet inkluderer leveranser fra andre leverandører skal tilbyder stå ansvarlig for disse når det gjelder oppfylling av kontrakten. (Se vedlegg C: Forpliktelseserklæring)

Oppdragsgiver har til hensikt å inngå avtale med én leverandør for hele leveransen.

1.8 Kontrakt og praktisering

Oppdragsgiver utferdiger kontrakt basert på konkurransegrunnlaget med vedlegg, leverandørs tilbud samt eventuelle tilleggsopplysninger i utlysningsfasen og avklaringer av disse.

Innkjøpstjenesten har en koordinerende rolle i forhold til gjennomføring av konkurransen og avtalemessige forhold i avtaleperioden. Når leverandør er valgt og kontrakt inngått, vil dialog mellom den enkelte virksomhet og leverandør skje direkte.

2 ALMINNELIGE REGLER FOR GJENNOMFØRINGEN AV KONKURRANSEN

2.1 Regler for konkurransen

Anskaffelsen er omfattet av Lov om offentlige anskaffelser 16. juli 1999 nr. 69 (LOA) og Forskrift om offentlig anskaffelser 7. april 2006 nr. 402 (FOA), senest endret 25. juni 2012. For denne anskaffelsen gjelder forskriftens del I og III.

2.2 Anskaffelsesprosedyre

Anskaffelsen følger prosedyren for åpen anbudskonkurranse.

2.4 Offentlighet

For allmennhetens innsyn i tilbud og anskaffelsesprotokoll gjelder lov av 19. mai 2006 nr 16 om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd (offentleglova). Tilbud og protokoll skal være offentlige etter at valg av leverandør er gjort, og før kontrakt signeres. Dette innebærer at det er innsyn i alle dokumenter i konkurransen. Informasjon som eventuelt skal unntas fra innsyn må derfor hjemles særskilt.

Opplysninger om enhetspriser som fremkommer i tilbudet, samt opplysninger leverandør anser som forretningshemmeligheter kan unntas. Dersom dette ikke er spesifisert av leverandør, er all informasjon som fremkommer i tilbudet å anse som innsynsberettiget, med mindre det strider direkte mot lov. Det understrekes videre at forvaltningen har en plikt til alltid å foreta en *selvstendig vurdering* av hvorvidt opplysningene kan unntas innsyn i henhold til offentleglova. Se også vedlegg 8.

2.5 Taushetsplikt og habilitet

Oppdragsgiver og dennes ansatte plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold det

vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, jf. FOA § 3-6, jf. forvaltningsloven § 13.

Ved behandling av saker som omfattes av denne forskrift, gjelder reglene om habilitet i forvaltningsloven § 6 til § 10 og kommuneloven § 40 nr. 3.

3 KRAV TIL LEVERANDØREN

Generelt om kvalifikasjonskrav

Kravene skal sikre at leverandøren er i stand til å kunne oppfylle forpliktelsene i kontrakten.
NB! Samtlige kvalifikasjonskrav skal oppfylles og dokumenteres.

3.1 Obligatoriske krav

Krav	Dokumentasjonskrav
Leverandøren skal ha ordnede forhold mht. skatteinnbetaling og merverdiinnbetaling.	• Skatte- og merverdiattest (gyldig attest vedlegges ved anskaffelser over NOK 500.000 • Ordnede forhold betyr ingen restanse. • Utenlandske leverandører skal fremlegge attester fra tilsvarende myndigheter som de norske.
Viktig:	Leverandør skal hvert år innen 30. september dokumentere ordnede forhold.

Attestene skal foreligge innen tilbudsfristens utløp og ikke være eldre enn 6 måneder regnet fra tilbudsfristens utløp.

3.2 Leverandørens organisatoriske og juridiske stilling

Krav	Dokumentasjonskrav
Leverandøren skal være et lovlig etablert foretak	• Firmaattest

3.3 Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet

Krav	Dokumentasjonskrav
Leverandøren skal ha økonomisk kapasitet til å gjennomføre oppdraget/kontrakten	• Det skal ikke fremlegges årsregnskap. Oppdragsgiver vil innhente opplysninger om leverandørens økonomiske og finansielle stilling gjennom *Proff (www.proff.no).* Leverandøren plikter å påse at denne informasjon er tilgjengelig på nettstedet. Dersom dette ikke er tilfelle, skal tilbudet vedlegges foretakets siste to årsregnskap med årsberetning. Det forutsettes at tilbydere tilfredsstiller kommunens krav til likviditet og egenkapital. Disse kravene er likviditetsgrad 1 bedre enn 1, egenkapitalandel bedre enn 10%. Jfr www.proff.no. Enkeltpersonforetak må legge ved årsregnskap.

Der leverandøren har gyldige grunner til ikke å ha ovennevnte dokumentasjon tilgjengelig kan han godtgjøre sin økonomiske og finansielle stilling med ethvert annet dokument som oppdragsgiveren kan akseptere. Dersom leverandøren har slik gyldig grunn, skal han ta skriftlig kontakt med oppdragsgiveren for å få klarlagt hvilken annen dokumentasjon som kan aksepteres.

Dersom det finnes økonomiske opplysninger av nyere dato som ikke fremgår av offentlige registre og som har relevans i forhold til leverandørens økonomiske gjennomføringsevne, forplikter leverandøren å informere om dette.

3.4 Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner

Krav	Dokumentasjonskrav
Det kreves erfaring fra tilsvarende oppdrag, både med hensyn til volum og kompleksitet.	• En liste over de viktigste leveranser eller utførte tjenester de siste tre år, herunder opplysninger om tidspunkt, samt navnet på oppdragsgiver. Oversikten skal inneholde opplysninger om volum. • Beskrivelsen skal leveres i Bilag B: Tilbyders referanser. • Referansen vil ikke bli forespurt om kvalitet på leveransen.
Det kreves meget god gjennomføringsevne	Tilstedeværelse av materiell og mannskap: 1. Entreprenøren skal dokumentere nødvendig brøytemateriell og utstyr, samt mannskap i umiddelbar nærhet av brøyteroden. 2. Entreprenøren skal i tilbudet gi oversikt over bemanning og hvor mannskap og materiell er. 3. Entreprenøren skal ha og fremlegge nødvendige sertifiseringer og godkjenninger til å kunne utføre arbeidet etter gjeldende krav og lover for seg selv og for utførende mannskap. Oppdragsgiver kan kreve HMS-dokumentasjon utlevert. 4. Endringer i arbeidsstokken skal varsles og dokumenteres innen 14 dager fra endringen har funnet sted. 5. Redegjørelse for tilbyders kvalitetssystem

4 KRAV TIL TILBUDET

4.1 Tilbudets levering

Se pkt 1.4

4.2 Tilbudsfrist

Se pkt 1.5.

4.3 Forbehold

Det er kun anledning til å ta mindre vesentlige forbehold til konkurransegrunnlaget. Tilbud som inneholder forbehold utover dette blir avvist. Avvik fra krav i konkurransegrunnlaget er å anse som forbehold.

Eventuell forbehold skal utformes så presise og entydige at oppdragsgiveren kan vurdere disse uten kontakt med leverandøren. Det skal tydelig angis hvilke konsekvenser eventuelle forbehold har for ytelsen, prisen og/eller andre forhold ved tilbudet. Se bilag D: Forbehold

4.4 Alternative tilbud

Alternative tilbud vil ikke bli vurdert.

4.5 Komplett tilbud skal bestå av

Komplett tilbud skal bestå av- og være strukturert som følgende:

Skilleark 1:	Utfylt *Bilag A: Tilbudsbrev, Bilag C: Forpliktelseserklæring, Bilag D: Forbehold*
Skilleark 2:	Dokumentasjonskrav på kvalifikasjoner, jfr. punktene: *3.1 Obligatoriske krav til leverandør* *3.2 Leverandørs organisatoriske og juridiske stilling* *3.3 Leverandørs økonomiske og finansielle kapasitet* *3.4 Leverandørs tekniske og faglige kvalifikasjoner* *Bilag B:referanser*
Skilleark 3:	Beskrivelser, dokumentasjoner osv. vedrørende leveransen - slik det fremgår i vedlegg 1, *Kravspesifikasjon*
Skilleark 4:	Utfylte skjema i Vedlegg 2 – *Prisskjema – forutsetninger og forklaring*
Skilleark 5:	Annet

5 AVGJØRELSE AV KONKURRANSEN

5.1 Avlysing av konkurransen og totalforkastelse

Oppdragsgiveren forbeholder seg retten til å avlyse konkurransen dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av planlagt finansiering eller manglende godkjenning fra politisk hold. Oppdragsgiveren kan forkaste alle tilbudene dersom resultatet av konkurransen gir saklig grunn for det.

5.2 Tildelingskriterier

Tildeling vil skje på bakgrunn av det økonomisk mest fordelaktige tilbudet basert på følgende kriterier:

1. Pris (60 %)
2. Maskinelt utstyr (30 %)
3. Erfaring (10 %).

For vekting av tilbud, blir det brukt en forholdsmessig evalueringsmetode. Høyeste poeng på et tildelingskriterie er 10 poeng.

Fastsetting av poeng for pris: Laveste pristilbud får 10 poeng. Øvrige tilbud får poeng fastsatt ut fra forholdet mellom tilbudt pris og laveste pris multiplisert med 10 poeng.
Fastsetting av poeng for andre tildelingskriterier: Beste tilbud får 10 poeng. Øvrige tilbud får poeng fastsatt ut fra forholdet mellom tilbudt kriterie og beste tilbud multiplisert med 10 poeng.
Poengsatte tildelingskriterier vektes med oppgitt prosentsats for hvert kriterie. Tilbud med totalt høyest vektede poeng er det økonomisk mest fordelaktige for hver rode.

Dersom samme lastebil/maskin tilbys både av lastebilsentral og eier, vil oppdragsgiver stryke det tilbudet som har høyeste pris.

5.3 Innstilling på kontraktstildeling

Oppdragsgiverens beslutning om hvem som skal tildeles kontrakt, skal varsles skriftlig til alle deltakerne samtidig i rimelig tid før kontrakt inngås. Med «kontrakt er inngått» menes tidspunktet da begge parter undertegner kontrakten. Meldingen skal inneholde en begrunnelse for valget og gi en frist for leverandøren til eventuelt å klage over beslutningen.

5.1 Kontrakt og dokumentrang

Kontrakten vil bestå av en førsteside som underskrives av begge parter. Deretter gjelder følgende dokumentrang:

1. Konkurransegrunnlag med vedlegg
2. Leverandørens tilbud med vedlegg og evt avklaringer

Kravspesifikasjon

Brøyting av kommunale veier/plasser i Nordreisa kommune 2017-2022

NORDREISA KOMMUNE

SEKTOR FOR DRIFT OG UTVIKLING

19. desember 2016

Utarbeidet av: Virksomhetsleder Hilde Henriksen & Prosjekt.Ing Ketil Jensen

Kravspesifikasjon

Brøyting av kommunale veier/plasser i Nordreisa kommune 2017-2022

INNHOLD:

A. Generelt om oppdraget 2
A1 Generelt 2
A2 Vedlikeholdsstandard 3

B. Krav til leverandøren 5
B1 Brøytemateriell 5
B2 Krav til lastebiler/maskiner med utstyr 5
B3 Krav til tilgjengelighet og øvrige relevante forhold 6

C. Arbeids- og avregningsbestemmelser 8
C1 Godtgjørelse- og oppgjørsformer 8
C2 Timeberegning/avregningsregler 9
C3 Forsikring 10
C4 Prisregulering 10
C5 Reklamasjoner 10
C6 Oppsigelse av kontrakten 11
C7 Endring av driftsopplegget 12

A GENERELT OM OPPDRAGET

A1 GENERELT OM OPPDRAGET

Tilbudet gjelder innleie av lastebiler/maskiner med utstyr og fører til snøbrøyting og snørydding.

Over en veistrekning kan forholdene variere en god del med hensyn til snømengde og vind/snøfonner. Snømengden i konkurransegrunnlaget er derfor et mål, og det forutsettes at den som brøyter også bruker sitt skjønn i tillegg.

Veiene er i hovedsak geografisk fordelt til distriktene utenfor Storslett/ Sørkjosen, men også en del veier og plasser innen tettstedene Storslett / Sørkjosen inngår i konkurransegrunnlaget.

Konkurransegrunnlaget er delt opp i roder som omfatter en eller flere veier hvor hver enkel vei er påført et rode-nummer.

Hver enkelt post i konkurransegrunnlaget for hver rode må prissettes for at tilbudet skal ansees som gyldig. Kun tilbud som omfatter alle veier i en rode vil komme i betraktning. Tilbud som omfatter enkeltveier innenfor en rode, ansees som ufullstendige, og vil bli avvist.
Enkelte roder kan Nordreisa kommune velge å trekke ut av konkurransen og utføre brøyting i egen regi.

Prisene skal gjelde for perioden fra 01/10- 2017 til 30/4-2022.

Det skal gis fastpris for brøyting i perioden 01.oktober - 30.april.

Brøytesesongen i Nordreisa varer normalt fra 1.oktober til 30. april.

Entreprenørene er pliktig til å ha brøyteberedskap i perioden 01. oktober – 15. mai. Evt. tillegg for beredskap utenom den faste brøytesesongen, skal innkalkuleres i fastprisen for brøyteperioden. Det gis derfor ikke særskilt tillegg for beredskap.

For brøyting utenom fastprisperioden godtgjøres brøyting etter oppgitte timepriser. Brøyting utenom fastprisperioden skjer etter bestilling fra oppdragsgiver og faktureres etter timeliste. Ved faktura skal det foreligge referanse fra bestiller.

Den entreprenør som har vintervedlikehold på en rode kan bli benyttet ved sommervedlikehold på samme rode, der oppgjør skjer etter oppgitte enhetspriser i tilbudet.

A2 VEDLIKEHOLDSSTANDARD

Hovedmålsettingen for all brøyting er at veien skal være farbar for biler som er normalt utstyrt for vinterkjøring. Under vanskelige værforhold kan det aksepteres at denne målsettingen i perioder ikke overholdes. Målsetningen medfører at det kan være nødvendig å ta hensyn til veiens geometri ved praktisering av standarden. En vei med bratte bakker blir raskere ufremkommelig enn en vei på flatlandet.

Entreprenøren er ansvarlig for å holde oversikt over sitasjonen for den enkelte vei.

Alle veier skal være gjennombrøytet om morgenen **innen kl. 06.00**, såfremt ikke annet er angitt i denne beskrivelse.

Utbrøyting i full bredde og av møteplasser/snuplasser skal utføres umiddelbart etter gjennombrøyting.

Brøytingen skal ikke avbrytes før det er oppnådd full bredde på veien. Full bredde ansees som bredden mellom veistikker på tvers av kjørebanen.

Det tillates ikke at det under brøyting etterlates snø ut i kjørebanen til kryssende vei, slike snøfonner utgjør en trafikkfelle og skal fjernes umiddelbart.

Friksjonshøvling skal iverksettes av entreprenøren ved væromslag til + grader, etter at roden er ferdig brøytet. Kommunen kan også ved behov og inkludert i tilbudsprisen beordre ut entreprenør til friksjonshøvlig (på eks vindpolerte issåler) innenfor entreprenørens rode.

Snø/issåle skal fjernes av entreprenøren når den når en gjennomsnittstykkelse på 3 cm etter at roden er ferdig brøytet.

Strøing utføres av entreprenør kun ved utkalling. Dette er priset i tilbudet pr. tonn ferdig utlagt inkl sand 0-8 mm. Kommunen kan selv utføre strøing med eget utstyr og sand på alle roder.

Entreprenøren skal holde skilt fri for snø.

Restikking av enkeltstikker skal utføres av entreprenøren.

Utløsende krav ved snøfall.

Veiene inkludert gangveier skal være brøytet innen kl. 06.00, deretter følger utløsende snødybde for igangsetting brøyting:

- Våt/kram snø inntil 4 cm
- Tørr snø inntil 6 cm

Maksimal dybde før veien er gjennombrøytet er:

- Våt/kram snø maks 8 cm
- Tørr snø maks 12 cm

Maksimal snømengde på veien skal ikke overskrides før veien er gjennombrøytet.

Snømengde på veien skal måles på det mest ugunstige stedet for eksempel ut mot kjørebanekanten, men ikke i fonner.

På lørdager, søn- og helligdager utsettes fristen for gjennombrøyting til kl. 07.00.

Rydding av veikryss.

All snø i veikryssets kjørebane skal ryddes samtidig som veien brøytes i full bredde. Det tillates ikke etterlatt snø i kryssende veis kjørebane. Rydding av siktlinje i kryss skal være utført snarest mulig og innen 3 døgn. Det tillates ikke lagring av snø i frisiktsonen mot kryssende vei.

Utløsende krav ved snøfokk:

Tiltak iverksettes når fokkskavler kan komme overraskende på en bilfører eller strekker seg over mer enn halve veien.

Avvik:

Ved avvik fra bestemmelser i vedlikeholdsstandarden, skal kommunen umiddelbart ha melding om dette. Melding som mottas av kommunen etter at avvik er påpekt fra kommunens side vil ikke ansees som" umiddelbart".

Det vises her til konkurransegrunnlagets punkt C5 Reklamasjoner.

B KRAV TIL LEVERANDØREN

B1 BRØYTEMATERIELL

Følgende gjelder med mindre annet er oppgitt i konkurransegrunnlaget.

Tilbyder holder nødvendig brøytemateriell.

- Diagonalplog/skjær skal fortrinnsvis benyttes
- Under spesielle forhold og på spesielle strekninger, kan det være nødvendig å bruke annet utstyr på en rode enn hva som normalt benyttes. Godtgjørelsen er i tilfelle den samme, dvs. dette inngår i fastpristilbudet. Det samme gjelder for bruk av annen type snøryddeutstyr for arbeid som inngår i fastpristilbudet.

Reparasjoner og vedlikehold på plog/skjærmateriell og annet skal bekostes av tilbyder, og er inkludert i tilbudssummen. Tilbyder plikter å holde utstyret i god stand til enhver tid.

B2 KRAV TIL LASTEBILER/MASKINER MED UTSTYR

Under rodeoversikten i priskjemaet angis hvilket brøytemateriell som skal benyttes.

Kun tilbud som byr driftsmessige fullgode biler/maskiner vil bli tatt i betraktning. Et eventuelt bytte av lastebiler/maskiner i løpet av kontraktsperioden skal godkjennes av kommunen.

Tilbyder må selv bekoste innkjøp og montering av plogfeste med frontplate og annet nødvendig utstyr på lastebil eller maskin for å kunne manøvrere plogen på en tilfredsstillende måte.

Tilbyder må bekoste innkjøp og montering av varsellys av godkjent type som gir blinkende gult lys, samt brøytelys (lysutstyr) og annet nødvendig varselutstyr som monteres på lastebilen/maskinen.

Tilbyder og fører skal kunne nås med mobiltelefon, som har nødvendig dekning. Alle maskinenheter skal ha tilgjengelig mobiltelefon med nødvendig dekning når lastebilen/maskinen er i bruk.

Lastebiler/maskiner skal være registrert eller sertifisert under hele kontraktsperioden.

B3 KRAV TIL TILGJENGELIGHET OG ØVRIGE RELEVANTE FORHOLD

Oppdrag for andre i beredskapsperioden	Kontraktør kan utføre oppdrag for andre i beredskapsperioden såfremt dette ikke går utover vedlikeholdsstandarden.
Styrt brøyting	For alle veier vil kommunen kunne praktisere styrt brøyting. Dette innebærer at oppdragsgiver, uansett generelle standardkrav, vil kunne styre utførelsen og omfang av brøytetjenesten ut fra interne retningslinjer. Variasjonen i grad av styring i løpet av kontraktsperioden gir ikke grunnlag for regulering av kontraktens priser.
Sperring og åpning av vei ved snøras/uvær mv	Kontraktøren skal foreta stengning og åpning av vei ved snøras, uvær mv., etter nærmere avtale med vakthavende oppsyn i det enkelte tilfelle.
Beredskapsperiode:	15. september - 15. mai
Melding om vei- og føreforhold	Kontraktøren forplikter seg til å melde fra til vakthavende oppsyn når det oppdages forhold på veinettet som krever tiltak, f.eks. skadde skilt, overvann på veien, ras og parkerte biler som hindrer brøyting.

Den tilbyder som får tildelt brøytekontrakten, forplikter seg til å overvåke tilstanden på roden i beredskapsperioden. Entreprenøren plikter å holde 24 timers beredskap slik at sjåfør kan nås ved anrop og kan rykke ut på mindre enn 10 minutter.

Arbeidet skal utføres av tilbyder og dennes ansatte i tjenesteforhold. Skifte av fører som ikke er oppført på førerlisten i tilbudet skal meddeles og godkjennes av kommunen før byttet iverksettes. Det skal vedlegges dokumentasjon på sjåfør / maskinførers praksis fra tilsvarende arbeid.

Tilbyder skal levere oppdatert oversikt over sjåfører som skal brukes kommende vintersesong. Sammen med dette skal også kopi av gyldige sertifikat for sjåfører leveres. Slik oversikt for kommende vintersesong skal leveres kommunen innen utgangen av september måned.

Tilbyder er ansvarlig for at fører/avløser får full opplæring og kjennskap til kontraktens krav til utførelse og ansvar. Tilbyder eller dennes personell plikter å delta på møter som er relevant for oppdraget uten kostnad for kommunen.

Tilbyder kan ikke overføre kontrakten til andre leverandører, unntatt i spesielle tilfeller som i så fall må godkjennes av kommunen. Eksempler på slike tilfeller er dersom:

- Tilbyder bytter fra å være selvstendig næringsdrivende til å drive virksomheten gjennom et aksjeselskap

- En selvstendig næringsdrivende faller bort, og virksomheten videreføres på en slik måte at de som har et tjenesteforhold vedrørende vinterarbeid, kan fortsette i sin stilling

Tilbyder kan benytte underentreprenører, forutsatt at kravene i denne beskrivelse tilfredsstilles fullt ut. Tilbyder er ansvarlig for oppfyllelse av kontraktsforpliktelsene og all korrespondanse skjer mellom tilbyder og oppdragsgiver. Evt underentreprenør skal godkjennes av Nordreisa kommune.

Entreprenøren skal sørge for at alle sjåfører møter på oppstartsmøte foran hver vintersesong.

<u>Behandling av brudd på verne- og sikkerhetsbestemmelser</u>

Ved brudd på gjeldende verne- og sikkerhetsbestemmelser, skal kommunen varsle kontraktør. Dersom påpekte forhold ikke rettes på, eller ved grove brudd på verne- og sikkerhetsbestemmelsene, stoppes arbeidet umiddelbart. Avvikling eller heving av kontrakten kan som følge av dette bli iverksatt.

C ARBEIDS- OG AVREGNINGSBESTEMMELSER

Det angis ikke fast arbeidstid. Arbeidsinnsats må påberegnes hele døgnet, avhengig av vær- og føreforhold. Det vises ellers til vedlikeholdsstandarden pkt A2.

Leverandøren skal undertegne vedleggene til tilbudet.

Når kontrakten er underskrevet av begge parter, gjelder tilbudsgrunnlag/tilbud som kontrakt.

C1 GODTGJØRELSE- OG OPPGJØRSFORMER

Kontraktarbeidet gjøres opp som fast godtgjørelse eller som regnings arbeid.

Fast godtgjørelse

Utbetales for hver sesong, uavhengig av antall arbeidende timer eller utkjørt distanse.

Fast godtgjørelse skal dekke alle kostnader leverandøren har for å utføre kontraktsforpliktelsene, slik som lønn, telefon/mobiltelefon, beredskap i kontraktsperioden, faste utgifter til bil, forsikringer og alle administrative kostnader i forbindelse med kontrakten, samt godtgjørelse for anskaffelse, montering og vedlikehold av plogfeste, plog og tilleggsutstyr på bil og maskin, inklusive skifte av skjær og ski.

Fastgodtgjørelsen utbetales etter faktura i månedlige like store beløp spredt over sesongens varighet, og første utbetaling vil skje tidligst i den måneden som beredskapen starter.

Før utbetaling skjer må attester for skatter og avgifter være levert for sesongen.

Regnings arbeid

Det betales godtgjørelse for medgåtte timer for arbeid som er rekvirert av oppdragsgiver og for arbeid som ikke omfattes av fastprisavtalen. Forutsetning for utbetaling av oppgjør for regnings arbeid, er at arbeidet er skriftlig avtalt eller bekreftet av oppdragsgivers representant med nødvendige fullmakter. Som skriftlig

bekreftelse regnes epost eller underskrevet brev. Oppdragsgivers representanter med fullmakt til å rekvirere arbeid, skal navngis i kontrakten. Ved evt endring av oppdragsgivers representanter, skal oppdragsgiver melde dette skriftlig til leverandøren.

Timepris for de maskiner som entreprenøren tilbyr å utføre tjeneste med, skal oppgis i tilbudet.

Timegodtgjørelse kan benyttes ved strøing, snørydding, opplasting og bortkjøring av snø eller andre på forhånd avtalte arbeidsoppgaver, såfremt ikke annet framgår av tilbudsbeskrivelsen.

Det betales ikke overtidstillegg.

Timegodtgjørelsen utbetales på basis rekvirert arbeid og utfylte aktuelle rapportskjemaer og timelister. Samlefaktura med underbilag, brøyterapport sendes hver måned når regningsarbeid blir utført. Utbetaling vil skje i samsvar med kommunens betalingsrutiner, dvs inntil 30 dager etter fakturaen er registrert mottatt av kommunen. Det utbetales ikke forskudd.

Lærlinger

Det utbetales fra kommunen et påslag i oppgjøret pr.år pr.lærling på kr 10.000,- for bruk av lærlinger i kontraktarbeidet, dette dokumenteres ved lærlingekontrakt og lønnsdokumentasjon gjennom en 12 mnd periode (1/10-30/9).

C2 TIMEBEREGNING/AVREGNINGSREGLER

Lastebilen/maskinen skal være disponibel og i driftsklar stand i arbeidstiden til oppdragsgiver. Disponibel tid er den tid lastebilen/maskinen er stilt til rådighet for oppdragsgiver. Denne tiden avrundes til nærmeste halvtime.

Sammenhengende stopptid som skyldes oppdragsgiver, avrundes nedover til nærmeste hele time. Ved stopp som skyldes oppdragsgiver, kan det utføres maskinstell, dersom det er avtalt med oppdragsgivers representant, og at maskinen straks kan komme i drift når det er behov.

Sammenhengende stopptid som skyldes tilbyder eller hans lastebil(er) eller maskin(er), avrundes til nærmeste halvtime.

Tidsbegrensning for stopptid gjelder ikke dersom oppdragsgiver krever å ha maskinen stående til sin disposisjon.

C3 FORSIKRING

Leverandøren er på vanlig måte ansvarlig for skader påført privat og offentlig eiendom under leveransen av oppdragene.

Leverandøren er ansvarlig for at nødvendige forsikringer er tegnet. Kopi av forsikringspolisen med tilhørende vilkår skal kunne fremlegges på forespørsel fra oppdragsgiver.

C4 PRISREGULERING

For flerårige kontrakter vil prisene bli justert årlig pr. 1.august for endringer frem til 31.juli etter Statistisk Sentralbyrås kostnadsindeks for drift og vedlikehold av veger, vinterdrift. Denne gir kompensasjon for endringer fram til 31.juli hvert år.

C5 REKLAMASJONER

Ved mislighold av kontraktens bestemmelser, herunder manglende oppfylling av krav til generell brøytestandard, vil kommunen forbeholde seg rett til å ilegge gebyr.

Gebyr vil bli utstedt etter andre gangs forseelse eller brudd på kontraktens bestemmelser. Det vil bli gitt 1- en - skriftlig advarsel, med begrunnelse for advarselen. Etter dette vil det for hvert brudd bli ilagt et gebyr som skriftlig meldes entreprenøren. Gebyret trekkes direkte av entreprenørens faktura eller månedlig overføring.

Gebyrets størrelse vil variere avhengig av hvor grovt kontraktsbruddet er og hvilke risiko eller konsekvenser dette kan ha for samfunnet. Gebyrets størrelse vil være fra kr 5.000,- og oppover, begrenset til kr 20.000,- pr brudd. Kommunen forbeholder seg rett til å øke gebyret for hvert brudd, dog ikke over kr 20.000,-.

Skader påført oppdragsgiver eller tredjepart, skal bekostes utbedret av entreprenøren eller entreprenørens forsikringsselskap.

C6 OPPSIGELSE AV KONTRAKTEN

Ved mislighold av kontrakten kan kommunen si opp kontrakten med 14.dagers varsel.

Etter to skriftlige irettesettelser i løpet av samme brøytesesong for manglende oppfyllelse av ett eller flere punkter i kontrakten, er dette å betrakte som mislighold av kontrakten.

Overtredelser av bestemmelser i henhold til offentlige myndigheter, lov og regelverk angitt i konkurransegrunnlaget, er også å betrakte som mislighold av kontrakten. Særlig gjelder dette i de tilfeller hvor leverandøren oppnår økonomisk vinning av betydning ved å unnlate å overholde sine forpliktelser i forhold til offentlige myndigheter.

Hvis det kan påvises at leverandøren har gitt uriktige opplysninger for å skaffe seg selv en økonomisk gevinst, er dette å betrakte som mislighold av kontrakten.

Hvis entreprenøren etter gjentatte advarsler misligholder kontrakts oppfyllelsen, forbeholder kommunen seg rett til å rekvirere andre entreprenører eller benytte kommunens egne maskiner for kontrakthavers regning, inntil kontrakthaver igjen ivaretar sine forpliktelser.

Tilbyder har krav på betaling for utført arbeid fratrukket oppdragsgivers eventuelle utgifter når kontrakten sies opp.

Kontrakten skal kunne sies opp av begge parter med 3 måneders varsel dersom oppsigelsen kan begrunnes ut fra forhold som partene ikke hadde kjennskap til - eller burde hatt kjennskap til - ved kontraktinngåelse. Dersom kommunen gjennomfører en slik oppsigelse, har leverandøren fortrinnsrett til andre tilsvarende arbeider som kommunen setter bort til private, i et omfang som kompenserer bortfallet av avtalt arbeid. Arbeid gjøres opp etter de priser som partene tidligere har avtalt, eller etter en gjennomsnittspris for tilsvarende antatte arbeid.

C7 ENDRING AV DRIFTSOPPLEGGET

Når ekstraordinære værforhold gjør dette nødvendig, kan kommunen foreta omplassering av både egne og innleide lastebiler/maskiner uten at dette får konsekvenser for kontraktsforholdet mellom partene.

I den tiden det skal utbetales beredskap, er leverandøren pliktig til i kortere perioder å utføre vinterarbeider i tillegg til de som allerede er avtalt, også på andre roder i kommunen. Normalt vil de avtalte timepriser komme til anvendelse i slike tilfeller.

Prisskjema

Brøyting av kommunale veier/plasser i Nordreisa kommune 2017-2022

NORDREISA KOMMUNE

SEKTOR FOR DRIFT OG UTVIKLING

19. desember 2016

Utarbeidet av: Virksomhetsleder Hilde Henriksen & Prosjekt.Ing Ketil Jensen

Prisskjema

Brøyting av kommunale veier/plasser i Nordreisa kommune 2017-2022

Rode 1 Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Veidekke	Lengde Km	FASTPRIS pr år
1a	Gamle Dalavei til X Vinnelysvn, inkl krysset	Asfalt	5,6	
1b	Vinnelysveien	Grus	2,6	
1c	Gamle Dalavei, X Reisadalen – Bergmo bru	Asfalt	0,3	
1d	Tørrfossveien	Grus	1,3	
1e	Haugsethveien	Grus	2,6	
1f	Røyelveien	Asfalt	1,2	
1g	Tømmernesveien	Asfalt	3,0	
1h	Tømmernesvn Hagen-feltet	Asfalt	0,1	
1i	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------
			Rode 1 Sum fastpris pr år	

Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Tilleggsopplysninger:

Rode 2

Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Veidekke	Lengde Km	FASTPRIS pr år
2a	Saraelvveien	Grus	4,4	
2b	Svartfossveien – Bilto	Grus	7,2	
2c	Fossmoveien	Grus	1,0	
2d	Lilandveien	Grus	1,0	
2e	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------
			Rode 2 Sum fastpris pr år	

Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Tilleggsopplysninger:

Rode 3

Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Veidekke	Lengde Km	FASTPRIS pr år
3a	Krakenesveien til Krakenes	Asfalt	3,0	
3b	Krakenesveien til Anebakkelv	Grus	1,2	
3c	Kildalveien til snuplass v/kraftstasjon	Asfalt/ Grus	5,5	
3d	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------
			Rode 3 Sum fastpris pr år	

Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Tilleggsopplysninger:

Rode 4

Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Veidekke	Lengde Km	FASTPRIS pr år
4a	Buktaveien inkl avkjøring kirkegård	Grus	5,0	
4b	Elvebakken	Grus	1,5	
4c	Vaddasveien til Solvang	Grus	6,0	
4d	Strandbakken, Bærsletta, Fiskelvfaret og Bekkefaret	Asfalt	1,4	
4e	Hans Lillengs vei	Grus	0,4	
4f	Hamna	Grus	0,5	
			Tidsrom	----------
4g	Skoleplassen v/Oksfjord skole	Grus	Alle dager innen 0700	
4h	Busslomme ved skolen	Asfalt	Alle dager innen 0700	
4i	Parkeringsplass vis a vis skolen	Asfalt	Alle dager innen 0700	
4j	Skoleplass ved barnehage/grendehuset. Gjelder område mellom vei og bygning.	Asfalt/ Grus	Alle dager innen 0700	
4k	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------
			Rode 4 Sum fastpris pr år	

Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

Tilleggsopplysninger:

Snøfonner v/delrode 4g-h må fjernes når de begrenser bruk av plassene. Bortkjøring av snømasser inntil 100 meter (nordside av bygning) må inkluderes i pristilbudet.

Rode 5

Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Veidekke	Lengde Km	FASTPRIS pr år
5a	Gråsandveien	Asfalt	1,5	
5b	Hestvikveien	Asfalt	1,2	
5c	Hamneideveien	Asfalt	1,8	
5d	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------
			Rode 5 Sum fastpris pr år	

Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Tilleggsopplysninger:

Rode 6

Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Veidekke	Lengde Km	FASTPRIS pr år
6a	Latteren	Asfalt	2,6	
6b	Ravelseide Ytre	Asfalt	1,6	
6c	Rotsundelvdalen	Ottadekke	4,3	
6d	Rotsundelv	Asfalt	1,5	
			Tidsrom	----------
6e	Skoleplass Rotsundelv skole m/ innkjøring	Grus	Alle dager innen 0700	
6f	Parkeringsplass utenfor skolegjerde	Grus	Alle dager innen 0700	
6g	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------
			Rode 6 Sum fastpris pr år	

Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Tilleggsopplysninger:

Bortkjøring av snømasser innen skoleområdet når snøen er til hinder for eller begrenser bruk av området, skal inkluderes i pristilbudet.

Rode 7

Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Vei-dekke	Tidsrom	FASTPRIS pr år
7a	Mælen L= 500 m	Asfalt/ Grus	Alle dager innen 0600	
7b	Gang/sykkelvei Sentrum 2 - Sentrum 28, L= 300 m	Asfalt	Alle dager innen 0600	
7c	Strandveien fra X Sentrum 22/24 (Extra) til Strandvn 10 med område foran pumpestasjon, L = 200 m	Asfalt/ Grus	Alle dager innen 0600	
7d	Parkeringsplasser bak Sentrum 14-22 inkl adkomstveier fra Strandveien og fra Sentrum 2	Asfalt	Alle dager innen 0700	
7e	Parkeringsplasser ved rådhuset (Sentrum 17) inkl adkomstveier	Asfalt	Alle dager innen 0600	
7f	Parkeringsplass bak Høgeggvn 2 inkl adkomst fra rådhuset	Grus	Alle dager innen 0600	
7g	Adkomstvei fra Muoniovn til avkjøring parkeringsplass mellom Høgeggvn 2 og 4	Asfalt	Alle dager innen 0600	
7h	Adkomstveier og parkeringer for omsorgsboliger Guleng	Asfalt	Alle dager innen 0700	
7i	Vei foran Bios (mellom E6 og Høgeggvn Fv 865), L= 100 m	Asfalt	Alle dager innen 0600	
7j	Parkeringsplass, adkomst og fellesareal ved Halti. Det ryddes foran og til alle inngangspartier.	Asfalt	Alle dager innen 0700	
7k	Parkeringsplasser og adkomst ved omsorgsboligene Fosseng	Grus/ Asfalt	Alle dager innen 0700	
7l	Flomstadveien, L = 100 m	Asfalt	Alle dager innen 0700	
7m	Parkering og adkomst til Leirbukt barnehage. Det ryddes foran og til alle inngangspartier.	Asfalt/ Grus	Alle dager innen 0600	
7n	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------
			Rode 7 Sum fastpris pr år	

Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden: ....
Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden: ....

Tilleggsopplysninger:

Borttransport av snømasser skjer mot elva bak Strandveien 22 (Extra) og ved Strandveien 24, kostnad skal medtas i pristilbud.
Snømasser skal ikke deponeres over trase overløp fra Elvelandet pumpestasjon.
Snømasser kan avtales lagret andre steder som ikke er til hinder for bruken av området.
Det tillates ikke deponering av snømasser ovenfor Storslett bru (E6).

Deponering av snømasser skjer på grusbanen bak Leirbukt barnehage, kostnad skal medtas i pristilbud.

Rode 8

Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Vei-dekke	Tidsrom	FASTPRIS pr år
8a	Sonjatunveien fra X Høgeggvn (Fv 865)-snuplass v/Sonjatunvn 30, L= 400 m	Asfalt	Alle dager innen 0600	
8b	Gangvei mellom snuplass v/ Sonjatunvn 30 og ny vei Moan skole, L = 100 m	Asfalt/ Grus	Alle dager innen 0600	
8c	Adkomstvei fra snuplass v/ Sonjatunvn 30 til Sonjatunveien v/barnehagen, L= 150 m	Grus	Alle dager innen 0600	
8d	Sonjatunveien til X Karl Lundes vei, L = 400 m	Asfalt/ Grus	Alle dager innen 0600	
8e	Karl Lundes vei inkl kryss v/ Høgeggvn (Fv 865) L= 300 m	Grus	Alle dager innen 0600	
8f	Adkomstvei til Sonjatunveien 34-54, L= 100 m	Grus	Alle dager innen 0600	
8g	Parkeringsplass mellom Sonjatun barnehage og Sonjatun Helsesenter. Snø lagres mot sør fra plassen.	Grus	Alle dager innen 0600	
8h	Parkeringsplasser og adkomst til «Omsorgssenteret og «Bo og Kultur». Det ryddes foran og til alle inngangspartier.	Asfalt	Alle dager innen 0600	
8i	Sonjatun Helsesenter. Parkeringsplasser og adkomst ved personalinngang/kjøkken/vaktmester/fysikalsk og hjemmetjenesten (under brua). Det ryddes foran og til alle inngangspartier	Asfalt	Alle dager innen 0700	
8j	Sonjatun Helsesenter. Parkeringsplasser og adkomst ved besøkende/hovedinngang og fødeavdeling. Det ryddes foran og til alle inngangspartier	Asfalt	Alle dager innen 0600	
8k	Adkomstvei til landingsplass for helikopter inkl landingsplass (Gorosomoen)	Grus	Alle dager Hele døgnet	
8l	Parkeringsplass og adkomst til Sonjatun barnehage. Det ryddes foran og til alle inngangspartier.	Grus	Alle dager innen 0700	
8m	Parkeringsplasser mellom IMO og Lyngsmark 6. Lyngsmark fra X v/ taxisentral til rundkjøring. L = 250 m	Asfalt	Alle dager innen 0700	
8n	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------

Rode 8 Sum fastpris pr år	
Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden:	
Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden:	

Tilleggsopplysninger:

Snømasser lagres på anviste deponier i Sonjatun-området. Snømassene skal ikke være til hinder for eller begrense bruken av området.
Snømasser ved Lyngsmark kan lagres på området mellom parkeringsplass og skoleområdet.
Snømasser må lagres minst 25 meter fra helikopterlandingsplassen for å redusere fokk ved helikoptertrafikk, kostnad inkluderes i pristilbudet.

Rode 9 Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Vei-dekke	Lengde km	FASTPRIS pr år
9a	Høgegga alle veier (ikke gangveier)	Asfalt	1,5	
9b	Høgegga barnehage parkeringsplass og adkomst. Det ryddes foran og til alle innganger.	Asfalt/ Grus	Alle dager innen 0700	
9c	Lundefjellveien	Asfalt	0,7	
9d	Eineveien	Asfalt	0,3	
9e	Vierveien	Asfalt	0,3	
9f	Ny vei til Moan skole	Grus	0,7	
9g	Ny vei fra Lundeveien til ny vei Moan skole	Grus	0,1	
9h	Bussoppstilling og parkeringsplass Moan skole	Grus	Alle dager innen 0700	
9i	Busslomme ved Storestevn/E6	Asfalt	Alle dager innen 0600	
9j	Storesteveien	Asfalt	1,0	
9k	Nappenveien	Asfalt	0,4	
9l	Jüppüreveien	Asfalt	0,3	
9m	Sagtindveien	Asfalt	0,2	
9n	Stealliveien	Grus	0,3	
9o	Rovdas	Asfalt	0,3	
9p	Pynten	Asfalt	0,5	
9q	Utsikten	Asfalt	0,1	
9r	Badeveien	Grus	0,1	
9s	Gang- og sykkelveier Rovdas –feltet	Asfalt	0,9	
9t	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------
			Rode 9 Sum fastpris pr år	

Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden: ....
Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden: ....

Tilleggsopplysninger:

Rode 10

Det skal prises i hver kolonne som angir vei/veistrekning/plass

Rode nr	Strekning	Vei-dekke	Lengde km	FASTPRIS pr år
10a	Nordkjosveien til renseanlegg inkl parkering ved renseanlegget. Det skal ryddes rundt bygget og til alle innganger.	Asfalt	2,7	
10b	Myrslett – Loppevoll	Grus	1,5	
10c	Løkenveien	Grus	0,9	
10d	Trettenveien	Asfalt	1,8	
10e	Rungadalen	Grus	1,0	
10f	Fosnesveien	Asfalt	1,0	
10g	Straumfjord	Asfalt	2,8	
10h	Straumfjord grendefelt	Grus	0,2	
10i	Strøsand levert og ferdig utlagt på vei. Pris oppgis pr m3, og tas ikke med i sum/år.	Pris m3:		----------
			Rode 10 Sum fastpris pr år	

Entreprenøren vil stille følgende utstyr for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Entreprenøren vil stille følgende sjåfører for utføring av oppdraget på denne roden:

.....

.....

.....

.....

Tilleggsopplysninger:

Enhetspriser personell og maskiner

Alle priser oppgis eks mva

Personell	Pris pr time inkl lønn og sosiale kostnader
Fagarbeider	
Hjelpearbeider	

Maskiner og utstyr	Pris pr time
Lastebil. Type:	
Lastebil. Type:	
Hjullaster. Type:	
Hjullaster. Type:	
Gravemaskin. Type:	
Gravemaskin. Type:	
Annet utstyr. Type:	
Annet utstyr. Type:	
Strøing eks sand. Type:	

Bilag A Tilbudsbrev

Anbudskonkurranse vedr:

	Sak nr:	

TIL:	**Innkjøpstjenesten i Nord-Troms kommunene**
FRA tilbyder:	
Virksomhetens navn:	
Organisasjonsnummer:	
Postadresse:	
Postnummer og sted:	
Kontaktperson:	
Telefonnummer:	
E-postadresse:	

NB: Selskapets navn og organisasjonsnummer må være i samsvar med det som er oppgitt i firmaattesten.

Vi viser til kunngjøring på DOFFIN og ønsker med dette å gi tilbud i forbindelse med ovennevnte konkurranse. Vi bekrefter at vi har satt oss grundig inn i konkurransedokumentene.

Vi bekrefter at tilbudet er i overensstemmelse med konkurransegrunnlaget med vedlegg og at alle forhold, krav og vilkår er akseptert med unntak av det vi har beskrevet i Bilag: *Forbehold* (Legges ved hvis relevant).

Tilbyder bes krysse av for om:

Det tas ingen forbehold	
Det tas forbehold som beskrevet i Bilag D: Forbehold	

Vi vedstår vårt tilbud i 4 måneder fra tilbudsfrist og er kjent med at tilbudet kan aksepteres av oppdragsgiver når som helst fram til utløp av vedståelsesfristen.

Bemyndiget representant for tilbyder (med trykte bokstaver):	

Tittel:	
Sted/dato:	
Signatur:	

Bilag B Tilbyders referanser

Tilbyder skal opplyse om minst tre relevante referanser, se Grunndokumentet pkt. 3.4 Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner.

Oppdragsgiver står fritt til å kontakte oppgitte referanser.

Referanse 1:	
Bedriftens navn:	
Navn på kontaktperson:	
Stilling:	
Kontaktpersons mail:	
Kontaktpersons telefonnummer:	
Avtale inngått:	
Avtalens volum og hva den omfatter:	

Referanse 2:	
Bedriftens navn:	
Navn på kontaktperson:	
Stilling:	
Kontaktpersons mail:	
Kontaktpersons telefonnummer:	
Avtale inngått:	
Avtalens volum og hva den omfatter:	

Referanse 3:	
Bedriftens navn:	
Navn på kontaktperson:	
Stilling:	
Kontaktpersons mail:	
Kontaktpersons telefonnummer:	
Avtale inngått:	
Avtalens volum og hva den omfatter:	

Bilag C

Forpliktelseserklæring for bruk av underleverandør

Forskrift om offentlige anskaffelser §§ 17-8 (2)/17-9 (2)

Forpliktelseserklæringen gjelder for Innkjøpstjenesten i Nord-Troms kommunene sin anskaffelse av:

	Sak nr:	

Denne erklæringen gjelder (underleverandør):

Firma	
Organisasjonsnummer	
Adresse	
Postnummer, sted	
Land	

Som underleverandør til (hovedleverandør):

Firma/tilbyder	
Organisasjonsnummer	
Adresse	
Postnummer, sted	
Land	

Det bekreftes at:

Firma:		forplikter seg til å stille nødvendige ressurser til disposisjon for
Tilbyder		i det omfang det er nødvendig for å oppfylle
Tilbyder		sine kontraktsforpliktelser ved tildeling av kontrakt.

Tilbyder kan bruke våre ressurser til å bli kvalifisert som tilbyder i denne konkurransen/anskaffelsen og som en del av sine tilgjengelige ressurser til å gjennomføre oppdraget.

Sted og dato	
Underleverandør	
Forpliktende underskrift	

Bilag D: Tilbyders forbehold

Viktige forhold rundt eventuelle forbehold er beskrevet i konkurransegrunnlagets Grunndokumentet, pkt. 4.4. Tilbyder må sette seg grundig inn i disse for å unngå å få sitt tilbud avvist.

Dersom tilbyder tar forbehold fra konkurransegrunnlagets bestemmelser og betingelser skal det oppgis samlet i dette vedlegg. For hvert enkelt forbehold skal følgende tabell fylles ut:

Forbehold nr. 1:

Henvisning til dokument/bestemmelse: Angi hvilket dokument/del i konkurransegrunnlaget forbeholdet gjelder:	
Bestemmelsen lyder: Sett inn den konkrete teksten som forbeholdet knytter seg til.	
Foreslås endret til: Sett inn den tekst som foreslås å gjelde i stedet for gjeldende tekst	
Begrunnelse for endring:	
Konsekvens pris:	
Konsekvens fremdrift:	
Øvrige kommentarer:	

Forbehold nr. 2:

Henvisning til dokument/bestemmelse: Angi hvilket dokument/del i konkurransegrunnlaget forbeholdet gjelder:	
Bestemmelsen lyder: Sett inn den konkrete teksten som forbeholdet knytter seg til.	
Foreslås endret til: Sett inn den tekst som foreslås å gjelde i stedet for gjeldende tekst	
Begrunnelse for endring:	
Konsekvens pris:	
Konsekvens fremdrift:	
Øvrige kommentarer:	

NORDREISA KOMMUNE
Dag, ordfør., Kristian B
19 DES 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARK.KODE
K01

Post Nordreisa

Fra: Sigrun Wiggen Prestbakmo <SigrunWiggen.Prestbakmo@salangen.kommune.no>
Sendt: tirsdag 19. desember 2017 13:56
Til: postmottak@kld.dep.no
Kopi: fmtreva@fylkesmannen.no; fmtrpostmottak@fylkesmannen.no; Post Kvænangen; Post Nordreisa; Post Kafjord; Post Skjervoy; postmottak@lyngen.kommune.no; postmottak@storfjord.kommune.no; postmottak@balsfjord.kommune.no; postmottak@karlsoy.kommune.no; postmottak@tromso.kommune.no; postmottak@malselv.kommune.no; postmottak@sorreisa.kommune.no; postmottak@lenvik.kommune.no; postmottak@berg.kommune.no; postmottak@tranoy.kommune.no; postmottak@torsken.kommune.no; 'postmottak@dyroy.kommune.no'; Postmottak Gratangen; Postmottak Salangen; 'postmottak@bardu.kommune.no'; Postmottak Lavangen; Harstad kommune; 'postmottak@ibestad.kommune.no'; Skånland kommune; Kvæfjord kommune
Emne: Uttalelse fra Salangen kommune vedrørende Lov om motorferdsel
Vedlegg: 1333_001.pdf

Oversender med dette uttalelse vedtatt i kommunestyret i Salangen 14.12.17, og ber om at den fremlegges for ansvarlig statsråd.

Kommunestyret i Salangen ønsker å oppfordre kommunene i Troms til å fatte lignende vedtak.

Med vennlig hilsen

Sigrun Wiggen Prestbakmo

Ordfører i Salangen kommune
Mobil:48180945

Salangen kommune
-Sprenger

Fra: canonscanner@salangen.kommune.no <canonscanner@salangen.kommune.no>
Sendt: 19. desember 2017 14:35
Til: Sigrun Wiggen Prestbakmo
Emne: Attached Image

SALANGEN KOMMUNE
Sentraladministrasjon

Vår dato: 19.12.2017
Vår ref.: 17/465 - 3165/17
Arkiv: K01

Saksbehandler, dir. telefon: Sigrun Wiggen Prestbakmo, 48180945
Deres ref.:

Klima-miljødepartementet

Uttalelse fra kommunestyret i Salangen kommune

Kommunestyret i Salangen vedtok 14. desember 2017 følgende uttalelse, som oversendes Klima og miljødepartementet, Fylkesmannen i Troms og kommunene i Troms

Krav om endring av «Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag»

Kommunestyret i Salangen kommune ber om at Klima og miljødepartementet, ved klima og miljøminister Vidar Helgesen, om endring/justering av §5c) i «Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag»:

§ 5.Etter skriftlig søknad kan kommunestyret gi tillatelse til bruk av snøscooter for:
c) eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg når det i området ikke er mulighet for leiekjøring etter bokstav a
Salangen kommune ber om at krav om avstand på 2,5 km fra brøytet bilveg fjernes. Dette for å gi nødvendig handlingsrom for kommunene til å benytte skjønn ut fra topografi, sårbarhet, naturbelastning i området fra før etc, fremfor å ha et absolutt krav på 2,5km.

Dette vil også vær i tråd med den sittende regjeringens signaler om mer selvråderett til kommunene i denne typer saker gjennom endring av forskriften i 2015. Nedenfor er et utsnitt fra et avklaringsbrev fra Klima- og Miljødepartementet til Fylkesmannen (ref 16/3224, 04.10.2017) vedrørende lovtolkning av Motorferdselsloven :

> Innledningsvis finner vi grunn til å påpeke at bakgrunnen for endringene i motorferdselloven i 2015 (de nye reglene om snøscooterløyper) var et ønske om kommunal forvaltning av motorferdsel i utmark og økt kommunalt ansvar og råderett i eget lokalmiljø, jf. Prop. 35 L (2014-2015) side 6. Sammen med endringene i forvaltningsloven § 34 som trer i kraft 1. januar 2018, som pålegger statlige organer å legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved prøving av kommunens frie skjønn, tilsier dette at Fylkesmannen generelt er tilbakeholden med overprøving av kommunale vedtak om snøscooterløyper.

Departementets brev til Fylkesmannen i Troms gjelder spesifikt sak vedrørende rekreasjonsløyper, men Regjeringen har i flere sammenhenger uttalt at de er opptatt av å legge opp til mest mulig lokal forvaltning og beslutning, og har et ønske om å styrke det lokale selvstyret.

Bakgrunn for uttalelse og vedtak

Fylkesmannen i Troms har nå varslet kommunene om innskjerping av håndheving av nevnte paragraf. Samtlige kommuner i region har hele tiden brukt skjønn rundt vurderingen av denne 2,5 km grensen og ikke oppfattet den som et absolutt krav slik Fylkesmannen nå varsler. Loven om motorferdsel ble innført i 1978.

Dette vil i praksis innebære at veldig mange hytteeiere som i 40 år har fått dispensasjon til å frakte nødvendig utstyr og bagasje til hytta vil miste denne muligheten hvis kommunene blir fratatt muligheten til å benytte skjønn rundt §5.c) Det vil også sette kommunens saksbehandlere i en utfordrende situasjon og medføre mange tvistesaker.

Hyttestrukturen i Nord-Norge er preget av en særdeles spredt fritidsbebyggelse over veldig store geografiske områder og i til dels utilgjengelige fjellområder. Dette gjør det veldig utfordrende å få til gode løsninger for leiekjøring og vil medføre store naturinngrep for å bygge ut permanent tilkomst via vei. Noen har tilkomst via vei sommerstid, men som

kan være i for dårlig forfatning til å tåle brøyting. Det vil heller ikke være kostnadsforsvarlig eller noen miljømessig gevinst ved å brøyte veien fremfor å tillate nyttetransport med scooter på samme trasse.

Bruksmønsteret for hyttene i samfunnet har endret seg betydelig de siste tiårene. Folk har forventninger til betydelig mere komfort i hyttelivet som krever frakt av mer utstyr og bagasje enn tidligere. Man har også forventninger om aktiv bruk av hytta i alle livsfaser. Det er urealistisk å tro at dagens småbarnefamilier skal bære bleier, reiseseng og proviant for en påskeuke i 2,4km motbakke, eller at tenåringen skal bære med seg snowboard, hjelm og kite. De eldre hyttebrukere har også store forventninger til å tilbringe mer tid på hytta i pensjonisttilværelsen. En innskjerping av 2,5km kravet vil med høy sannsynlighet fremprovosere «lekkasje» av søknader for denne aldersgruppen over til §5. - b) funksjonshemming. Det er ikke ønskelig.

Det særnorske fenomenet at «alle» skal på hytta hver helg er kjent langt utover Norges landegrenser. Det er noe som ligger i nordmenns identitet og kultur at vi søker ut av byen for å finne oss et fristed i fjellet eller ved havet hvor vi kan dyrke friluftslivet og alt naturen har å by på – det er balsam for folkehelsa! Den største bidragsyteren til å få folk opp av sofaen og ut i naturen er hytta! Vi pakker med oss fiskeutstyr, langrennsski, toppturski, kite, hagle og mye god mat – avspaserer fredag – og kommer oss ut på hytta som skal være basen for all denne livsgleden og naturgleden. Tiden hvor man strevet seg frem til hytta i utråkka spor med en liten matpakke i sekken og boden full av tørrmat er forbi. 2,5km grensa var sikkert i sin tid ment å stimulere folk til økt mosjon og friluftsglede. I dag virker den helt mot sin hensikt gjennom å begrense folks mulighet til å benytte hytta etter det moderne samfunnets normer hvor hytta er basen for alle friluftsaktiviteten.

Samfunnsdebatten i store deler av Nord-Norge er preget av frustrasjon rundt lovverk vedrørende nyttekjøring til hytta og den varslede innskjerpingen av 2,5 km grensa. Det er derimot forsvinnende få som ytrer noe vedrørende forringelse av friluftslivets kvalitet gjennom den praksis for nyttekjøring som utøves pr i dag, så hvorfor ønsker man å skjerpe inn kravet?
Et annet moment som stadig trekkes frem i det offentlige rom er hvorfor det gis frislipp for et rent rekreasjonskjøretøy som vannscooter, mens allmuen ikke skal få anledning til å kjøre vann, mat, ved og nødvendig utstyr til egen hytte i regulerte former med snøscooter.

En innskjerping av 2,5km grensa vil gi tapt markedsverdi for de hyttene som mister løyve, og det vil gi tapt personlig verdi for eieren som vil bli fratatt sitt vante bruksmønster gjennom en årrekke.

Konklusjon
Forskriftens punkt 5.c) vedrørende tillatelse for frakt av nødvendig utstyr og bagasje til egen hytte er utdatert i forhold til dagens samfunnskrav og bruksmønster. Regelen virker mot sin hensikt med hensyn på å stimulere til forbedret folkehelse og økt friluftsglede. Det er i dag et stille avvik/praksis som tillater skjønn rundt dette kravet, som blir krevende når fylkesmannen varsler innskjerping. Gjennom denne marginale endringen av forskriften som her foreslås vil man sikre bedre etterlevelse av regelverket, redusert misnøye blant befolkningen, redusert saksbehandling/tvistesaker på alle nivå og man underbygger regjeringens signal om økt kommunalt ansvar og råderett i eget lokalmiljø.

Kommunestyret i Salangen kommune

SALANGEN KOMMUNE

Sigrun Wiggen Prestbakmo

Sigrun Wiggen Prestbakmo
Ordfører

Kopi til:
Fylkesmannen i Troms
Kommunene i Troms

Salangen kommune
Postboks 77
9355 Sjøvegan
Tlf.: 77 17 20 00
Fax: 77172165
Bankgiro: 4803 05 02283
Org.nr.: 961 416 388
Epost: postmottak@salangen.kommune.no
Internett: www.salangen.kommune.no

Unikus

Til alle berørte parter

04.01.18

NORDREIS... KOMMUNE
Dag F
10 JAN 2018
Ref: MPU - Eldreråde - Rådd for funksj.
oppl.
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARK.KODE

Varsel om oppstart detaljregulering for Hansvoll – Gnr/bnr 12/5 og 12/6 – Storslett.

Iht. Plan og bygningslovens §12-8 varsles det herved at Sandøy Bygg Eiendom AS har igangsatt arbeid med utarbeidelse av detaljreguleringsplan for Hansvoll – Gnr/bnr 12/5 og 12/6 på Storslett.

Det varsles herved om at overnevnte område planlegges detaljregulert med sikte på å legge til rette for boligbygging. Det er vurdert at saken ikke faller inn under forskrift om konsekvensutredning.

Planområdet ligger sentralt på Storslett. Området grenser til Reisaelva i vest og område avsatt til boligformål i nord. I øst grenser planområdet til hovedveg og E6, slik at adkomst allerede er etablert. Det legges opp til vei internt i området for nye boliger. I sør grenser planområdet til bebyggelse. Området har vært leid ut og dyrket frem til nå.
Hovedformålet til planen vil være boligformål. Tiltakshaver ønsker å legge opp til en helhetlig plan som kan være langsiktig, med gode kvaliteter blant annet i form av gode uteområder, type bebyggelse og solforhold. Det som er av gammel bebyggelse på gnr/bnr 12/5 vil rives, da bebyggelsen er i dårlig stand.

Området ved langs elvebredden vil være tilgjengelig for offentligheten og vil ikke gi konsekvenser for befolkingens tilgjengelighet til uteområder. Tilgrensende eiendommer er avsatt til boligformål.

Unikus AS
Postboks 4104
8089 Bodø

Besøksadresse:
Terminalveien 10
8006 Bodø

Telefon: 75 56 51 20
E-post: post@unikus.no
Internett: www.unikus.no

Bankgiro: 8101 29 80086
Orgnr.: 960 577 493

Unikus

Informasjon fås ved henvendelse til Unikus AS tlf:91708685. Merknader sendes skriftlig til Unikus AS, Terminalveien 10, 8089 Bodø, eller to@unikus.no innen 06.02.18

Med vennlig hilsen
Unikus AS

.....

Tove Ovesen
Sivil arkitekt

Unikus AS
Postboks 4104
8089 Bodø

Besøksadresse:
Terminalveien 10
8006 Bodø

Telefon: 75 56 51 20
E-post: post@unikus.no
Internett: www.unikus.no

Bankgiro: 8101 29 80086
Orgnr.: 960 577 493

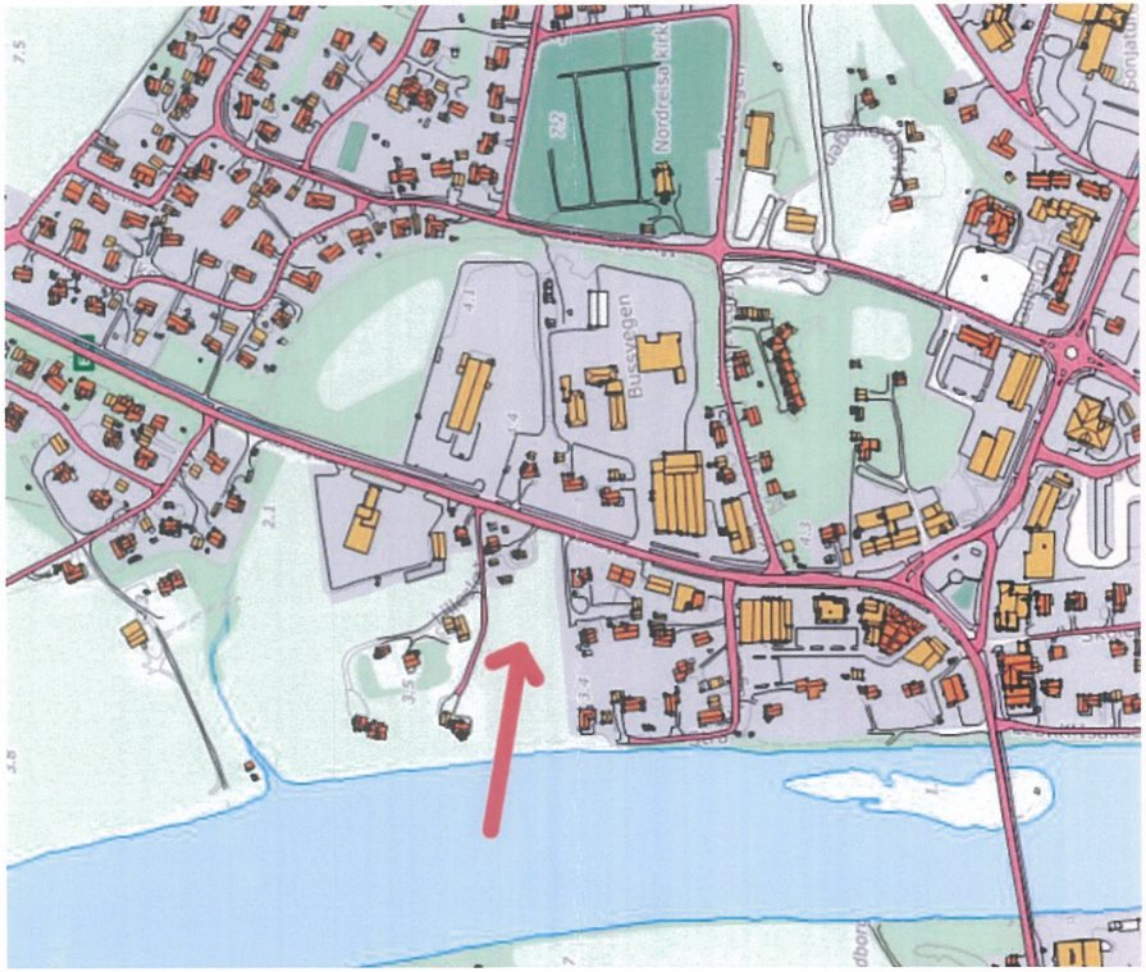
7.5
7.8
2.1
3.5
4.1
4.4
3.4
4.3
Bussvegen
Nordreisa kirk
7.2

Nordreisa kommune
Drift- og utvikling stab

Werner Thorbjørnsen
Ørnveien 23
9180 SKJERVØY

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr.191/17

Deres ref:	Vår ref:	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	64	11909/2017	K01	11.12.2017

Vedtak om dispensasjon for kjøring i utmark - § 5e vedkjøring i tiden 12.12.17 - 04.05.18.

Henvisning til delegasjon: Delegasjonsregelment vedtatt av Nordreisa kommunestyre sak 57/16.

Nordreisa kommune har fattet følgende vedtak, i medhold av Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (10.06.77 med senere endringer), jfr § 4a, samt nasjonal forskrift (15.05.88).

Dispensasjon er gitt - § 5e Vedkjøring, fra gnr 83/13 til gnr 83/81
Transport av ved fra andres eiendom til annet sted enn fast bopel.

Dispensasjon gjelder for:

Navn:	Werner Thorbjørnsen, Ørnveien 23, 9180 Skjervøy
Type kjøretøy:	Snøscooter
Trase:	Se vedlagte kart (kjørerute med rød markering, hogstfelt innenfor lilla område)
Tidsrom: (også ev. innen døgnet)	**Inntil 10 turer årlig i periodene: 12.12.2017 - 04.05.2017**

Formål:

§ 5e Vedkjøring
Transport av ved utover det som er direkte hjemlet i forskriftens § 3 første ledd bokstav g, anses som en kurant dispensasjonsgrunn. Dispensasjon gjelder transport av ved fra andres eiendom til annet sted enn fast bopel.

Begrunnelse/beskrivelse av formål som ligger til grunn for tillatelsen:

Dispensasjon hjemler ikke transport av bagasje og utstyr til hytte, men kan medbringes under transport av ved.
Kommunen har fattet vedtak etter skriftlig søknad om tillatelse til motorferdsel etter NF § 5 første ledd bokstav e. Søker har påvist behov for vedhenting fra andres eiendom, eller fra egen eiendom til annet sted enn fast bopel. Søknaden er vurdert etter Naturmangfoldlovens §§ 8-12, Trase iht. kart berører

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 77 07 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01
Organisasjons nr: 943 350 833

Følgende vilkår gjelder:

Søker plikter å innhente tillatelse fra grunneiere før kjøring tar til, og dette skal medbringes under ferdsel og forevises ved evt. kontroll sammen med delegert vedtak og kart.

All motorisert ferdsel i utmark skal foregå etter gjeldende lover og forskrifter, og i henhold til gitt dispensasjon. Vi minner om vegtrafikklovens bestemmelser.

Dispensasjon, kart, tillatelse fra berørte grunneiere, skal medbringes under ferdsel og forevises ved ev. kontroll.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer loven, forskriften, regler eller vilkår fastsatt i medhold av loven, eller medvirker hertil, er straffeloven etter lovens §12.

Vedtaket er ett enkeltvedtak og kan påklages. Klagefristen er 3 uker. Klagen sendes Nordreisa kommune, PB 174, 9156 Storslett.

Kjørebok:
Før kjøring finner sted skal understående kjøreskjema med dato, klokkeslett og underskrift av den som kjører fylles ut. Utfyllingen av skjema skal føres med penn og forevises i utfylt tilstand ved eventuell kontroll.

Tur:	12.12.2017 - 04.05.2018
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Sted:	Dato:	Saksbehandler:
Storslett	11.12.2017	Bente Fyhn

Kopi til:
Tarjei Gunnestad
Kjetil Bjørklid
Jim Hugo Hansen
Jan Tore Nikolaisen

Vedlegg
1 Motorferdsel i utmark og vassdrag
2 Hogsttillatelse fra grunneier
3 Kart kjørerute og vedteig

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Motorferdsel i utmark og vassdrag (KF-195)

Referansenummer: VQUEKW

Registrert dato:24.11.2017 12:08:30

Antall vedlegg: 1

Innledning

Du må søke om tillatelse til all kjøring som ikke er uttrykkelig tillatt etter lov eller forskrift.

Gjelder søknaden leiekjøring

⦿ Nei

Er søkeren

⦿ Privatperson

Motorferdsel i utmark og vassdrag skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Søkeren

Opplysninger om søkeren

Fødselsdato
27.12.1971

Fornavn
werner

Etternavn
Thorbjørnsen

Adresse
Ørnveien23

Postnummer	Poststed
9180	SKJERVØY

Telefon	Mobil
91815550	91815550

E-post
werner71@hotmail.no

Skal søkeren kun kjøre selv

Hvis søkeren ikke skal kjøre selv, eller det skal være flere sjåfører, oppgi andre sjåfører

Fornavn	Etternavn	Telefon
ørjan	thorbjørnsen	92478627

Kjøretøy

Kjøretøytype

⦿ Snøscooter

Registreringsnummer
sw1416
fk1111

Eventuelt tilleggsutstyr til kjøretøyet

Tidsrom

Det søkes om kjøring på

Dag(er) og/eller periode(r) det søkes for

Skal kjøringen foregå

☒ Over en/flere perioder

Fra og med dato	Til og med dato	Antall turer denne perioden
15.12.2017	01.05.2018	⦿ 11 - 20 turer

Søkes det for tilsvarende dag(er) og/eller periode(r) i flere år

⦿ Ja ○ Nei

Antall år

5

Transport av bagasje/utstyr

Det søkes om tillatelse for bruk av motorkjøretøy for

☒ Transport av ved

Nærmere opplysninger om formål

hei
vi har fått lov an en grunneier hogge ved på han eiendom jeg skal hogge ved til meg selv og min mor

Behov for ledsager

Ferdselsområde

Kartskisse med inntegnet trasé skal vedlegges søknaden.

Eventuell nærmere beskrivelse av området

Grunneier(ne)s navn
Kjell ove lehene
Jenny halvorsen

gunnvor matiassen
Hans kristian Mikalsen

Andre opplysninger som kan ha betydning for søknaden

Jeg skal starte fra eiendom 83/81
jeg har ikke fått reg nr på kjøretøy nr 2 enda Nyvoll motor har ikke fått den registrert den derfor har jeg bare skrevet fk1111
hilsen werner

Vedlagt dokumentliste

maurnes24112017152526.pdf

Hans Kristian Mikalsen 03/12,2017

Strandveien 51 9180 skjervøy

Werner thorbjørnsen

Ørnveien23 9180 skjervøy

Hogst tillatelse

Som Grunneier av 83/13 gir jeg tillatelse til å hogge ved på min eiendom

hogsten skal foregå på avmerkede tiger på kart

kjøreruter er og avmerket på kart

Med hilsen

Hans kristian mikalsen

Hans K. Mikalsen

Landbrukseiendom 1942 - 83/9

Markslag (AR5) 13 klasser

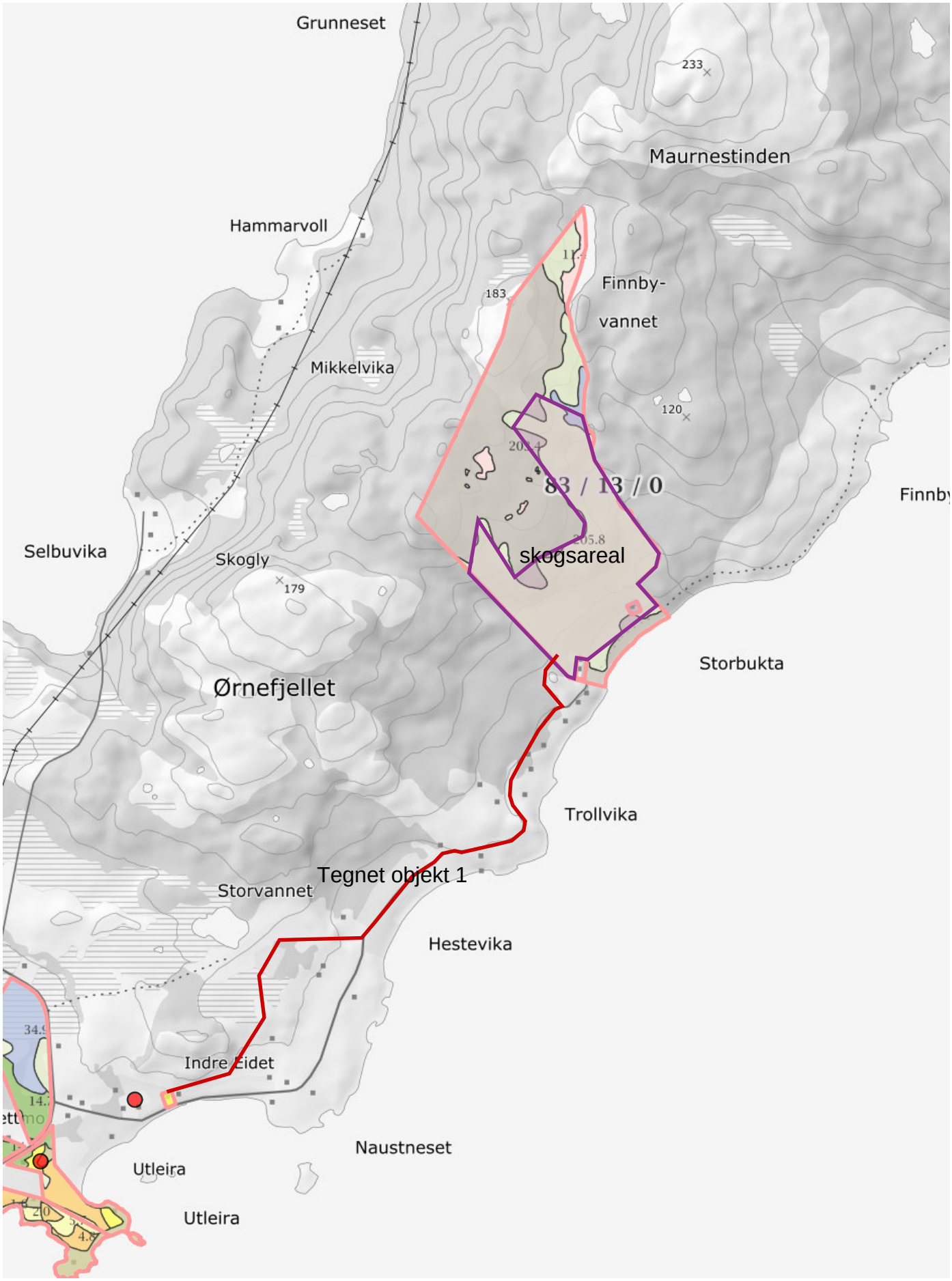

0 100 200 300m

Målestokk 1:15000 ved A4 stående utskrift

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Dato: 2017-12-05 10:28:58 - Side 1 av 4

Tegnforklaring arealstatistikk

Eiendomsgrenser

Beskrivelse	Fargekode
Grense	
Uregistrert jordsameie	
Uavklart eierforhold	
Tvisteteig	

Erosjonsrisiko

Beskrivelse	Fargekode
Liten erosjonsrisiko	
Middels erosjonsrisiko	
Stor erosjonsrisiko	
Svært stor erosjonsrisiko	
Ikke kartlagt	

AR5 - 13 klasser

Beskrivelse	Fargekode	Symbol
Fulldyrka jord		I
Overflatedyrka jord		II
Innmarksbeite		III
Skog, særs høg bonitet		S
Skog, høg bonitet		h
Skog, middels bonitet		m
Skog, lav bonitet		l
Uproduktiv skog		i
Myr		≡
Jorddekt fastmark		
Skrinn fastmark		
Bebygd, samf, vann, bre		
Ikke klassifisert		

Jordressurser

Beskrivelse	Fargekode
Ingen begrensninger	
Små begrensninger	
Moderate begrensninger	
Store begrensninger	
Ikke kartlagt	

Endring markslag (AR5)

Beskrivelse	Fargekode
Til jordbruksareal	
Fra jordbruksareal	
Endringer innen jordbruksareal	
Andre endringer	
Ingen endringer	

AR5 - 7 klasser

Beskrivelse	Fargekode	Symbol
Fulldyrka jord		I
Overflatedyrka jord		II
Innmarksbeite		III
Produktiv skog		S
Bebygd, samf, vann, bre		
Annet markslag		
Ikke klassifisert		

Helling jordbruksareal

Beskrivelse	Fargekode
Større enn 1:3	
Mellom 1:5 og 1:3	
Mindre helling, samt andre areal	

Grenser for arealressurser

På kart	
På flybilde	

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Arealstatistikk for landbrukseiendom 1942-83/9/0 og eiendommer lagt til

Markslag (AR5) 13 klasser

Landbruksregisteret (Statens landbruksforvaltning):
Landbrukseiendom: JA
Hovednummer: 1942-83/9/0
3 tilknytta grunneiendommer: 83/13, 83/4, 83/9

Matrikkelen (Kartverket)
Registrert: 3 av 3 grunneiendommer

Jordregister (dekar):

Matrikkel-nummer	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflate-dyrka jord	Innmarks-beite	Skog særs høy bonitet	Skog høy bonitet	Skog middels bonitet	Skog lav bonitet	Uproduk-tiv skog	Myr	Jorddekt fastmark	Skrinn fastmark	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke klassifisert	Sum grunneien-dom
1942-83/9/0 Landbrukseiendom															
83/4	3	14.9	0.0	7.7	0.0	0.0	10.6	0.0	65.0	12.1	22.1	0.1	1.6	0.0	134.1
83/9	2	13.4	4.8	1.3	0.0	0.0	17.8	0.0	5.3	7.7	6.5	0.0	0.0	0.0	56.7
83/13	2	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	14.8	0.0	224.9	41.9	0.0	216.4	12.2	0.0	510.5
Sum dekar	**7**	**28.3**	**4.8**	**9.3**	**0.0**	**0.0**	**43.2**	**0.0**	**295.2**	**61.7**	**28.6**	**216.5**	**13.8**	**0.0**	**701.3**

Tabellen "Jordregister" viser arealtall for teiger som har klart definert eier (M eller F).

Andre arealer tilknyttet eiendommen? Nei

Eiendom lagt til (dekar):

Matrikkel-nummer	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflate-dyrka jord	Innmarks-beite	Skog særs høy bonitet	Skog høy bonitet	Skog middels bonitet	Skog lav bonitet	Uproduk-tiv skog	Myr	Jorddekt fastmark	Skrinn fastmark	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke klassifisert	Sum grunneien-dom
1942-83/81/0 Grunneiendom															
83/81	1	0.0	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.3

Sum dekar	**1**	**0.0**	**1.3**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**1.3**

Tabellen "Eiendom lagt til" viser arealtall for eiendom lagt til landbrukseiendommen og som har klart definert eier. Eiendommene er sortert etter matrikkelnummer i stigende rekkefølge.

Andre tilknyttede arealer lagt til? Nei

Total:

Type	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflate-dyrka jord	Innmarks-beite	Skog, særs høy bonitet	Skog, høy bonitet	Skog, middels bonitet	Skog, lav bonitet	Uproduk-tiv skog	Myr	Jorddekt fastmark	Skrinn fastmark	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke klassi-fisert	Sum grunn-eiendom
Jordregister og eiendom lagt til	8	28.3	6.1	9.3	0.0	0.0	43.2	0.0	295.2	61.7	28.6	216.5	13.8	0.0	702.6
Sum dekar	**8**	**28.3**	**6.1**	**9.3**	**0.0**	**0.0**	**43.2**	**0.0**	**295.2**	**61.7**	**28.6**	**216.5**	**13.8**	**0.0**	**702.6**

Vi gjør oppmerksom på at totalsummene i nederste linje i tabellen "Total" vil kunne være misvisende. Det gjelder i tilfeller hvor en og samme teig er knyttet til to eller flere av de valgte eiendommene (f.eks. Fx og S-teiger). Samme areal vil i så fall være inkludert i totalarealet for flere av de aktuelle eiendommene, og totalsummen for alle eiendommer som er lagt til vil dermed bli for stor.

For mer informasjon om eierforholdene, se arealstatistikk på teignivå.

Uavklart eierforhold: Teiger som i matrikkelen har flere matrikkelenheter og ulike eiere (Fx).
Uregistrert jordsameie: Teiger som i matrikkelen er kodet som uregistrert jordsameie (S og Sx).
Tvisteteig: Teiger som i matrikkelen er kodet som tvist/omtvistet (T).

Nordreisa kommune
Drift- og utvikling stab

Ørjan Thorbjørnsen
Ørnveien 23
9180 SKJERVØY

Delegert vedtak
Delegert utvalg miljø-, plan og utviklingsutvalget - nr.192/17

Deres ref:	Vår ref:	Løpenr.	Arkivkode	Dato
	2017/5465	11915/2017	K01	11.12.2017

Vedtak om dispensasjon for kjøring i utmark - §5e vedkjøring i tidsrommet 12.12.17 - 04.05.18

Henvisning til delegasjon: Delegasjonsreglement vedtatt av Nordreisa kommunestyre sak 57/16.

Nordreisa kommune har fattet følgende vedtak, i medhold av Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (10.06.77 med senere endringer), jfr § 4a, samt nasjonal forskrift (15.05.88).

Dispensasjon er gitt - § 5e Vedkjøring, fra gnr 83/13 til gnr 83/81
Transport av ved fra andres eiendom til fritidseiendom

Dispensasjon gjelder for:

Navn:	Ørjan Thorbjørnsen, Ørneveien 23, 9180 Skjervøy
Type kjøretøy:	Snøscooter (kjørerute med rød markering, hogstfelt innenfor lilla område)
Trase:	Se vedlagte kart
Tidsrom: (også ev. innen døgnet)	**Inntil 10 turer årlig i periodene 12.12.2017 - 04.05.2018.**

Formål:

§ 5e Vedkjøring
Transport av ved utover det som er direkte hjemlet i forskriftens § 3 første ledd bokstav g, anses som en kurant dispensasjonsgrunn. Dispensasjon gjelder transport av ved fra andres eiendom til annet sted enn fast bopel.

Begrunnelse/beskrivelse av formål som ligger til grunn for tillatelsen:

Dispensasjon hjemler ikke transport av bagasje og utstyr til hytte, men kan medbringes under transport av ved.
Kommunen har fattet vedtak etter skriftlig søknad om tillatelse til motorferdsel etter NF § 5 første ledd bokstav e. Søker har påvist behov for vedhenting fra andres eiendom, eller fra egen eiendom til annet sted enn fast bopel. Søknaden er vurdert etter Naturmangfoldlovens §§ 8-12, Trase iht. kart berører

Postadresse:
Postboks 174, N- 9156 Storslett
E-post:
postmottak@nordreisa.kommune.no

Besøksadresse:
Sentrum 17
Internett:
www.nordreisa.kommune.no

Telefon: + 47 77 77 07 00
Telefaks: + 47 77 77 07 01
Organisasjons nr: 943 350 833

Følgende vilkår gjelder:

Søker plikter å innhente tillatelse fra grunneiere før kjøring tar til, og dette skal medbringes under ferdsel og forevises ved evt. kontroll sammen med delegert vedtak og kart.

All motorisert ferdsel i utmark skal foregå etter gjeldende lover og forskrifter, og i henhold til gitt dispensasjon. Vi minner om vegtrafikklovens bestemmelser.

Dispensasjon, kart, tillatelse fra berørte grunneiere, skal medbringes under ferdsel og forevises ved ev. kontroll.

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer loven, forskriften, regler eller vilkår fastsatt i medhold av loven, eller medvirker hertil, er straffeloven etter lovens §12.

Vedtaket er ett enkeltvedtak og kan påklages. Klagefristen er 3 uker. Klagen sendes Nordreisa kommune, PB 174, 9156 Storslett.

Kjørebok:
Før kjøring finner sted skal understående kjøreskjema med dato, klokkeslett og underskrift av den som kjører fylles ut. Utfyllingen av skjema skal føres med penn og forevises i utfylt tilstand ved eventuell kontroll.

Tur:	12.12.2017 - 04.05.2018
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Sted:	Dato:	Saksbehandler:
Storslett	11.12.17	Bente Fyhn

Kopi til:
Tarjei Gunnestad
Kjetil Bjørklid
Jim Hugo Hansen
Jan Tore Nikolaisen

Vedlegg
1 Motorferdsel i utmark og vassdrag
2 Hogsttillatelse fra grunneier
3 Kart kjørerute og vedteig

Dette dokumentet er produsert elektronisk, og har derfor ingen signatur.

Motorferdsel i utmark og vassdrag (KF-195)

Referansenummer: VQUEKW

Registrert dato:24.11.2017 12:08:30

Antall vedlegg: 1

Innledning

Du må søke om tillatelse til all kjøring som ikke er uttrykkelig tillatt etter lov eller forskrift.

Gjelder søknaden leiekjøring

⦿ Nei

Er søkeren

⦿ Privatperson

Motorferdsel i utmark og vassdrag skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Søkeren

Opplysninger om søkeren

Fødselsdato
27.12.1971

Fornavn
werner

Etternavn
Thorbjørnsen

Adresse
Ørnveien23

Postnummer	Poststed
9180	SKJERVØY

Telefon	Mobil
91815550	91815550

E-post
werner71@hotmail.no

Skal søkeren kun kjøre selv

Hvis søkeren ikke skal kjøre selv, eller det skal være flere sjåfører, oppgi andre sjåfører

Fornavn	Etternavn	Telefon
ørjan	thorbjørnsen	92478627

Kjøretøy

Kjøretøytype

⦿ Snøscooter

Registreringsnummer
sw1416
fk1111

Eventuelt tilleggsutstyr til kjøretøyet

Tidsrom

Det søkes om kjøring på

Dag(er) og/eller periode(r) det søkes for

Skal kjøringen foregå

☒ Over en/flere perioder

Fra og med dato	Til og med dato	Antall turer denne perioden
15.12.2017	01.05.2018	⦿ 11 - 20 turer

Søkes det for tilsvarende dag(er) og/eller periode(r) i flere år

⦿ Ja ○ Nei

Antall år

5

Transport av bagasje/utstyr

Det søkes om tillatelse for bruk av motorkjøretøy for

☒ Transport av ved

Nærmere opplysninger om formål

hei
vi har fått lov an en grunneier hogge ved på han eiendom jeg skal hogge ved til meg selv og min mor

Behov for ledsager

Ferdselsområde

Kartskisse med inntegnet trasé skal vedlegges søknaden.

Eventuell nærmere beskrivelse av området

Grunneier(ne)s navn
Kjell ove lehene
Jenny halvorsen

gunnvor matiassen
Hans kristian Mikalsen

Andre opplysninger som kan ha betydning for søknaden

Jeg skal starte fra eiendom 83/81
jeg har ikke fått reg nr på kjøretøy nr 2 enda Nyvoll motor har ikke fått den registrert den derfor har jeg bare skrevet fk1111
hilsen werner

Vedlagt dokumentliste

maurnes24112017152526.pdf

Hans Kristian Mikalsen 03/12,2017

Strandveien 51 9180 skjervøy

Werner thorbjørnsen

Ørnveien23 9180 skjervøy

Hogst tillatelse

Som Grunneier av 83/13 gir jeg tillatelse til å hogge ved på min eiendom

hogsten skal foregå på avmerkede tiger på kart

kjøreruter er og avmerket på kart

Med hilsen

Hans kristian mikalsen

Hans K. Mikalsen

Landbrukseiendom 1942 - 83/9

Markslag (AR5) 13 klasser

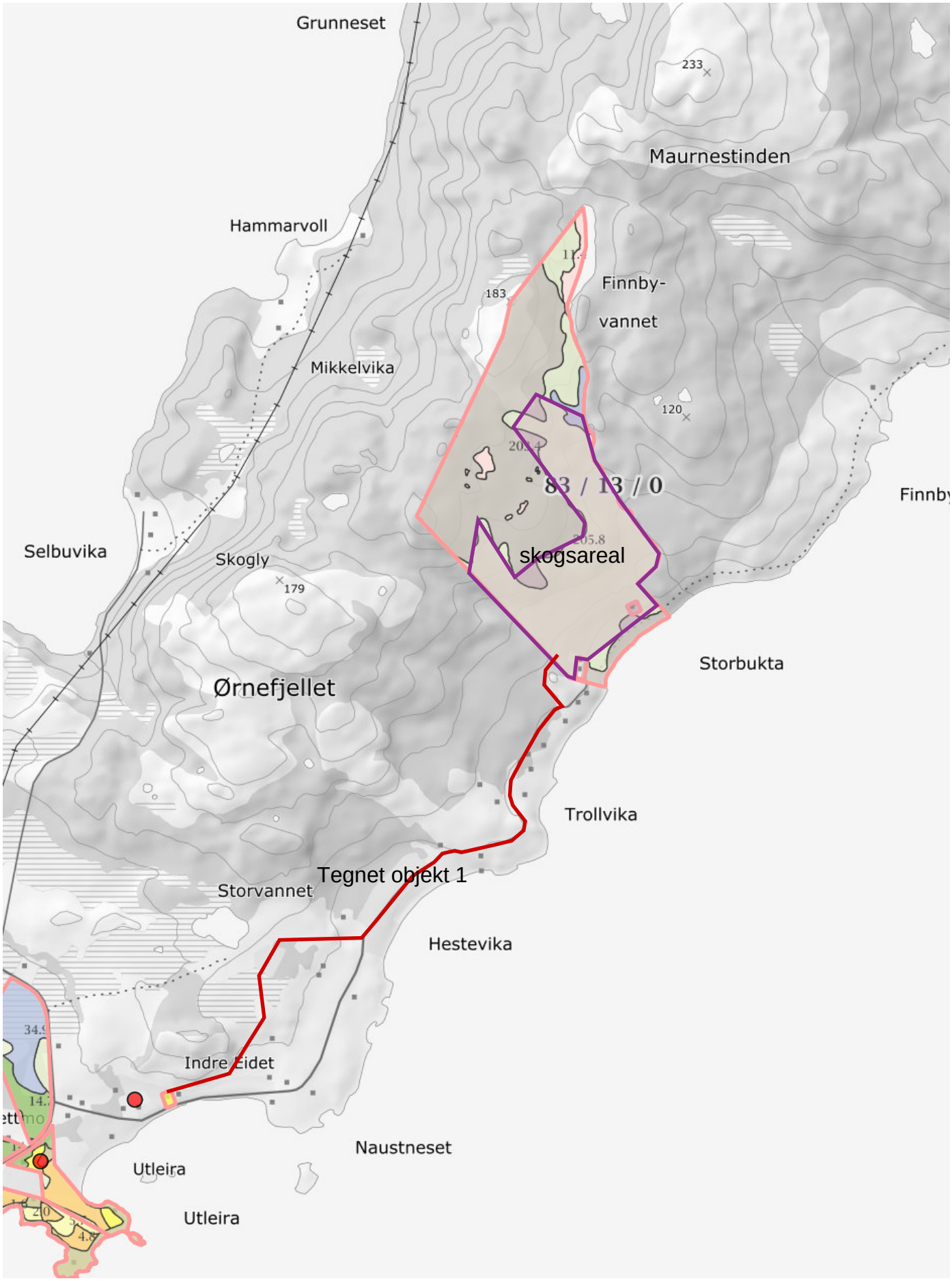

0 100 200 300m

Målestokk 1:15000 ved A4 stående utskrift

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Dato: 2017-12-05 10:28:58 - Side 1 av 4

Tegnforklaring arealstatistikk

Eiendomsgrenser

Beskrivelse	Fargekode
Grense	
Uregistrert jordsameie	
Uavklart eierforhold	
Tvisteteig	

Erosjonsrisiko

Beskrivelse	Fargekode
Liten erosjonsrisiko	
Middels erosjonsrisiko	
Stor erosjonsrisiko	
Svært stor erosjonsrisiko	
Ikke kartlagt	

AR5 - 13 klasser

Beskrivelse	Fargekode	Symbol
Fulldyrka jord		I
Overflatedyrka jord		II
Innmarksbeite		III
Skog, særs høg bonitet		S
Skog, høg bonitet		h
Skog, middels bonitet		m
Skog, lav bonitet		l
Uproduktiv skog		i
Myr		≡
Jorddekt fastmark		
Skrinn fastmark		
Bebygd, samf, vann, bre		
Ikke klassifisert		

Jordressurser

Beskrivelse	Fargekode
Ingen begrensninger	
Små begrensninger	
Moderate begrensninger	
Store begrensninger	
Ikke kartlagt	

Endring markslag (AR5)

Beskrivelse	Fargekode
Til jordbruksareal	
Fra jordbruksareal	
Endringer innen jordbruksareal	
Andre endringer	
Ingen endringer	

AR5 - 7 klasser

Beskrivelse	Fargekode	Symbol
Fulldyrka jord		I
Overflatedyrka jord		II
Innmarksbeite		III
Produktiv skog		S
Bebygd, samf, vann, bre		
Annet markslag		
Ikke klassifisert		

Helling jordbruksareal

Beskrivelse	Fargekode
Større enn 1:3	
Mellom 1:5 og 1:3	
Mindre helling, samt andre areal	

Grenser for arealressurser

På kart	
På flybilde	

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Arealstatistikk for landbrukseiendom 1942-83/9/0 og eiendommer lagt til

Markslag (AR5) 13 klasser

Landbruksregisteret (Statens landbruksforvaltning):
Landbrukseiendom: JA
Hovednummer: 1942-83/9/0
3 tilknytta grunneiendommer: 83/13, 83/4, 83/9

Matrikkelen (Kartverket)
Registrert: 3 av 3 grunneiendommer

Jordregister (dekar):

Matrikkel-nummer	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflate-dyrka jord	Innmarks-beite	Skog særs høy bonitet	Skog høy bonitet	Skog middels bonitet	Skog lav bonitet	Uproduk-tiv skog	Myr	Jorddekt fastmark	Skrinn fastmark	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke klassifisert	Sum grunneien-dom
1942-83/9/0 Landbrukseiendom															
83/4	3	14.9	0.0	7.7	0.0	0.0	10.6	0.0	65.0	12.1	22.1	0.1	1.6	0.0	134.1
83/9	2	13.4	4.8	1.3	0.0	0.0	17.8	0.0	5.3	7.7	6.5	0.0	0.0	0.0	56.7
83/13	2	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	14.8	0.0	224.9	41.9	0.0	216.4	12.2	0.0	510.5
Sum dekar	**7**	**28.3**	**4.8**	**9.3**	**0.0**	**0.0**	**43.2**	**0.0**	**295.2**	**61.7**	**28.6**	**216.5**	**13.8**	**0.0**	**701.3**

Tabellen "Jordregister" viser arealtall for teiger som har klart definert eier (M eller F).

Andre arealer tilknyttet eiendommen? Nei

Eiendom lagt til (dekar):

Matrikkel-nummer	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflate-dyrka jord	Innmarks-beite	Skog særs høy bonitet	Skog høy bonitet	Skog middels bonitet	Skog lav bonitet	Uproduk-tiv skog	Myr	Jorddekt fastmark	Skrinn fastmark	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke klassifisert	Sum grunneien-dom
1942-83/81/0 Grunneiendom															
83/81	1	0.0	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.3

Sum dekar	**1**	**0.0**	**1.3**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**0.0**	**1.3**

Tabellen "Eiendom lagt til" viser arealtall for eiendom lagt til landbrukseiendommen og som har klart definert eier. Eiendommene er sortert etter matrikkelnummer i stigende rekkefølge.

Andre tilknyttede arealer lagt til? Nei

Total:

Type	Antall teiger	Fulldyrka jord	Overflate-dyrka jord	Innmarks-beite	Skog, særs høy bonitet	Skog, høy bonitet	Skog, middels bonitet	Skog, lav bonitet	Uproduk-tiv skog	Myr	Jorddekt fastmark	Skrinn fastmark	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke klassi-fisert	Sum grunn-eiendom
Jordregister og eiendom lagt til	8	28.3	6.1	9.3	0.0	0.0	43.2	0.0	295.2	61.7	28.6	216.5	13.8	0.0	702.6
Sum dekar	**8**	**28.3**	**6.1**	**9.3**	**0.0**	**0.0**	**43.2**	**0.0**	**295.2**	**61.7**	**28.6**	**216.5**	**13.8**	**0.0**	**702.6**

Vi gjør oppmerksom på at totalsummene i nederste linje i tabellen "Total" vil kunne være misvisende. Det gjelder i tilfeller hvor en og samme teig er knyttet til to eller flere av de valgte eiendommene (f.eks. Fx og S-teiger). Samme areal vil i så fall være inkludert i totalarealet for flere av de aktuelle eiendommene, og totalsummen for alle eiendommer som er lagt til vil dermed bli for stor.

For mer informasjon om eierforholdene, se arealstatistikk på teignivå.

Uavklart eierforhold: Teiger som i matrikkelen har flere matrikkelenheter og ulike eiere (Fx).
Uregistrert jordsameie: Teiger som i matrikkelen er kodet som uregistrert jordsameie (S og Sx).
Tvisteteig: Teiger som i matrikkelen er kodet som tvist/omtvistet (T).

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Lisa Bjørnsdatter Helgason	77642203	11.12.2017	2016/1516 - 0	471
		Deres dato	Deres ref.	

NORDREISA KOMMUNE
Kopi til bev
Dag F
12 DES 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARKIVKOD

Avfallsservice AS
Hovedvegen 62
9152 SØRKJOSEN

Vedtak om endringer i tillatelse til drift og tillatelse til etablering av ny deponicelle ved Galsomelen deponi i Nordreisa kommune

Fylkesmannen i Troms har vedtatt endringer i tillatelse til drift og tillatelse til etablering av ny deponicelle ved Galsomelen deponi i Nordreisa kommune.

Ny tillatelse for Galsomelen deponi med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsloven § 11. Vilkår for tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Vi viser til søknad av 23. januar 2017 om utvidelse av eksisterende deponi for ordinært avfall fra Avfallsservice AS.

Forurensningsforskriften kapittel 36 ble endret ved forskrift 26. juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 august 2016). Endringene omfatter blant annet virksomheter som faller inn under industriutslippsdirektivet (IED-direktivet). Se mer utfyllende informasjon om IED-direktivet under Fylkesmannens vurderinger. På bakgrunn av at IED-direktivet er implementert i norsk lovgivning nylig, samt at det søkes om vesentlige volumendringer og utbygging av deponiet, er det gjennomført en totalrevidering av tillatelsen ved Galsomelen deponi. Den nye tillatelsen vil erstatte tidligere tillatelse av 17. juni 2009.

I denne sak har Fylkesmannen i Troms fattet følgende

Vedtak

Fylkesmannen i Troms gir tillatelse til etablering av ny deponicelle og endringer i tillatelse til drift ved Galsomelen deponi, Nordreisa kommune, på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsettingen av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Denne tillatelse erstatter tidligere tillatelse av 17. juni 2009.

Fylkeshuset, Strandvegen 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Miljøvernavdelingen
fmtrpostmottak@fylkesmannen.no
www.fylkesmannen.no/troms

Det understrekes at all forurensning fra virksomheten isolert sett er uønsket.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Likeledes fritar ikke tillatelsen til utslipp for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. forurensningslovens § 10, annet ledd.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og produktkontrolloven, samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrolloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Bakgrunn

Avfallsservice AS har søkt Fylkesmannen i Troms om utvidelse av eksisterende deponi for ordinært avfall på Galsomelen.

Avfallsservice AS fikk i 2009 tillatelse etter forurensningsloven til å ta imot totalt 60 000 tonn ordinært avfall. I totalmengden inngår også deponering av farlig avfall som tilfredsstiller kravene i avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II, pkt. 2.3.1 og 2.3.2, eller hvor det er gitt særskilt tillatelse, med til sammen inntil 2000 tonn i deponiets levetid.

I perioden 2009-2016 har Avfallsservice AS tatt imot over 52 000 tonn ordinært avfall ved deponiet på Galsomelen. Avfallsservice AS søker nå om å få utvide deponiet på Galsomelen slik at total fyllingsmengde blir på 95 000 tonn ordinært avfall.

Offentlig ettersyn og uttalelser til saken

Søknaden ble oversendt Nordreisa kommune og berørte parter den 2. mai 2017. I tillegg ble saken lagt ut på hjemmesiden til Fylkesmannen i Troms.

Høringsfrist ble satt til 10. juni 2017.

Mottatte uttalelser

Nordreisa kommune har ingen merknader til søknaden om utvidelse av deponi på Galsomelen. Kommunen anmoder at sikring mot flygeavfall styrkes når utvidelsen av deponiet anlegges.

Eier av gnr/bnr 19/1 stiller seg svært kritisk til en økning av avfallsmengden på angitt område. Dette begrunnes i at økt mengde vil påvirke og øke trykket på en allerede ustabil skråning mot ravine som er rett ovenfor hovedbygningen på eiendommen. Grunneier uttaler at skråningen og ravinen inneholder mye leire som flere steder har fått sprekker etter at området ble tatt i bruk.

Grunneier stiller seg kritisk til Avfallsservice AS sin bemerkning om at det ikke er avdekket forhold som tyder på endring i grunn etter 8 års drift. De mener det er tydelig tegn på sprekkdannelser i grunnen i tilknytning til skråning/ravine. I følge grunneier vil en økt mengde avfall i dette deponiområdet øke trykket på foten av voll og skråning, og vil gjøre området ustabilt.

Grunneier beskriver at det i 2011 gikk et ca. 300 m langt leirskred fra skråningen, som ødela 8-9 mål med dyrket mark som måtte pløyes/såes på ny, og i tillegg var mye skogbunn skadet. Grunneier mener at økt deponering vil øke faren for nye leirskred.

Kommentarer på høringsuttalelser Avfallsservice AS

Avfallsservice AS ble forelagt alle høringsuttalelsene, og sier at det ikke har vært noe leirskred fra deponiveggen slik grunneier beskriver det. Med unntak av et lite område i overkant av deponiveggen hvor komposten har sklidd ned mellom 8-10 meter, beskrives det at området er bevokst av gress. Videre beskriver Avfallsservice AS at utvidelsen av deponiet ikke er rettet ned mot deponiveggen, men opp mot det gamle deponiet. De mener derfor at det ikke vil bli en vesentlig økning i belastning på deponiveggen som vender ned mot eiendom gnr/bnr 19/1.

Regelverk

Forurensningsregelverket

Avfallsforskriften kapittel 9 *Deponering av avfall* gjelder alle deponier, og skal sikre at deponering av avfall skjer på en forsvarlig og kontrollert måte slik at skadevirkninger på miljøet og menneskers helse forebygges, eller reduseres så langt det er mulig.

Den som skal drive deponi for avfall, må imidlertid ha tillatelse etter forurensningsloven § 11 med vilkår, jf. forurensningsloven § 16. Tillatelse til deponering skal ikke gis med mindre deponiet kan tilfredsstille alle relevante krav i kapittel 9 med vedlegg.

Bestemmelser om behandling av tillatelser etter forurensningsforskriften står beskrevet i kapittel 36 i forurensningsforskriften. Bestemmelsene i §§ 36-10 til 36-15, 36-17 andre ledd, 36-19 andre til fjerde ledd, og 36-20 til 36-23, gjelder bare for de former for virksomhet som er oppført i vedlegg I i kapittel 36. Deponiet på Stormoen faller inn under punkt 5.4 i vedlegg I i kapittel 36 (se boks 1).

Naturmangfoldloven

Ved utøving av offentlig myndighet skal prinsippene i § 8 til § 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer under vurderingen, jf. § 7 i naturmangfoldloven.

Vannforskriften

Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand, jf. vannforskriften § 4. I henhold til § 12 i vannforskriften, kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres, selv om dette medfører at miljømålene i § 4 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes: a) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforekomst, eller b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Fylkesmannens vurdering

Vi vurderer at saken er godt nok opplyst til at vedtak kan fattes, jf. forvaltningsloven § 17.

Deponiet faller inn under vedlegg 1 i forurensningsforskriften kapittel 36, da deponiet har en total kapasitet på mer enn 25 000 tonn (se boks 1 for utfyllende informasjon).

Boks 1:
Virksomhet som faller inn under industriutslippsdirektivet (IE-direktivet, jf. EØS-avtalen vedlegg XX kap. I nr. 1f, direktiv 2010/75/EU) er listet opp i vedlegg I i forurensningsforskriften kapittel 36.

Ordinære deponier og deponier for farlig avfall som mottar mer enn 10 tonn avfall per dag eller med en total kapasitet på mer enn 25 000 tonn inngår i vedlegg 1, punkt 5.4.

I henhold til § 36 i forurensningsforskriften skal det iverksettes tiltak som er nødvendig for å sikre et høyt vernenivå for miljøet for de former for virksomhet som er omfattet av vedlegg 1 i forurensningsforskriften kapittel 36, noe som blant annet innebærer at beste tilgjengelige teknikker skal tas i bruk, og at BAT-konklusjoner skal legges til grunn for fastsettelse av vilkår i tillatelser (se boks 2 for utfyllende informasjon).

Boks 2:
Beste tilgjengelige teknikker står beskrevet i vedlegg II i forurensningsforskriften kapittel 36.

Spesifikke BAT-konklusjoner for virksomheter som er oppført i vedlegg I i kapittel 36 vedtas av EU med hjemmel i artikkel 13 i direktiv 2010/75/EU (IE-direktivet) og innlemmes i EØS-avtalen ved EØS-komitébeslutning.

BAT-konklusjoner inneholder blant annet beskrivelse av beste tilgjengelige teknikker, utslippsovervåkning og utslippsgrenseverdier.

For deponier er det ikke fastsatt BAT-konklusjoner eller utarbeidet BAT-referansedokumenter. Det er imidlertid fastsatt tekniske standarder for deponier i avfallsforskriften kapittel 9. I tillegg er det fastsatt noen generelle retningslinjer/prinsipper for beste tilgjengelige teknikker i vedlegg II i forurensningsforskriften kapittel 36.

Fylkesmannen vil gjøre virksomheten oppmerksom på at disse skal følges, og at utslippene skal reduseres så langt det er teknisk og økonomisk mulig. Vi vil også gjøre virksomheten oppmerksom på at vilkår i tillatelsen kan revideres og endres av Fylkesmannen, blant annet hvis det blir offentliggjort relevante BAT-konklusjoner i fremtiden, jf. forurensningsforskriften § 36-19.

Avfallstyper

Deponier for ordinært avfall kan benyttes til avfall som ikke klassifiseres som farlig avfall i henhold til avfallsforskriftens kapittel 11. Ordinære deponier kan imidlertid motta stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall som har et utlekkingspotensial som ikke vil forverres over tid, jf. avfallsforskriftens § 9-6 b. Stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål. Det vil bli stilt krav til at disse cellene skal være avmerket på kart.

Mellomlagring av avfall

Fylkesmannen gir Avfallsservice AS tillatelse til mellomlagring av feilinnlevert avfall. Det er imidlertid viktig at feilinnlevert avfall blir rapportert tilbake til kunder, og at det er rutiner for slik rapportering. I tillegg må Avfallsservice AS gi informasjon til kundene i forkant for hvilke avfallsfraksjoner som kan legges i deponiet.

Ordinært avfall som ikke skal deponeres, må lagres på en slik måte at kvaliteten på avfallet ikke forringes før gjenvinning.

Avfallsservice AS er regulert etter bestemmelsene som gitt i avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 3 *Standardiserte krav for kommunale mottak* for farlig avfall. Det er imidlertid lagt inn tilleggskrav utover disse bestemmelsene (punkt 6.6.1 og 6.6.2 i denne tillatelsen).

Håndtering av farlig avfall skal foregå slik at forurensning ikke oppstår. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall. Oppsamlet spill og/eller vann som er forurenset med farlig avfall, skal håndteres som farlig avfall.

Fylkesmannen vil gjøre søker oppmerksom på at lagring av farlig avfall inne i deponiet ikke er i tråd med vedlegg 3 i avfallsforskriften kapittel 11. Konsekvensene av å mellomlagre farlig avfall inne i deponiet er vanskelig å kontrollere, og vi antar at det vil kunne påvirke både annet avfall og sigevannet i deponiet, da det i enkelte tilfeller har blitt rapportert at utlekking av farlige stoffer øker med kontakt med annet avfall.

Behandling av avfall før deponering

Dersom det er teknisk og økonomisk mulig, skal ordinært avfall behandles før deponering for å redusere volum, samt gjøre det lettere å håndtere eller gjenvinne, jf. avfallsforskriften § 9-6. Behandlingen skal også sikre at avfallets innhold av organisk materiale ikke overstiger kriteriene gitt i avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg II.

Fylkesmannen vil imidlertid presisere at anlegget ikke har tillatelse til å behandle farlig avfall eller forurensede masser som oppfyller kriteriene for farlig avfall ved deponiet.

Grunnforhold og beskyttelse av jord og vann

Avfallsservice AS søker om utbygging av deponiet på Galsomelen.

Det er planlagt at deponiet skal bygges med dobbel sidetetting. Ett lag bentonitt skal anlegges opp til topp på gammelfylling. Det skal monteres HDPE-duk over bentonitten som skal sveises fast i toppen av eksisterende duk til deponiet som ble anlagt i 2008/2009. Duken skal anlegges over hele skråningen slik at det oppnås et tett basseng som forankres på toppen av den gamle fyllingen mot nord-vest ca. 5 meter høyere enn deponiet som ble bygd i 2008/2009.

Grunnforholdene ble kartlagt av konsulent i 2008. Avfallsservice må imidlertid kunne fremlegge dokumentasjon på mektighet, stabilitet og setninger i området hvor det planlegges utbygging før Fylkesmannen kan godkjenne drift på den nye delen av deponiet, se punkt 19 i tillatelsen.

Oppbygning og stabilitet
Fylkesmannen vurderer at planlagt drenering og bunntetting er i henhold til regelverket.

Fylkesmannen vil også sette vilkår om at stabilitet i deponiet følges opp jevnlig av virksomheten. Eventuelle setninger i deponiet skal registreres både under driftsperioden og i etterdriftsfasen. Hvis det viser seg at grunnforholdene på stedet vil kunne medføre ulemper for drift, vil Fylkesmannen kunne kalle tilbake tillatelsen eller endre vilkår i tillatelsen, jf. forurensningsloven § 18, punkt 1.

Sigevann
Sigevannsbehandling ved deponiet på Galsomelen er etablert, og ved utbyggingen vil eksisterende system som er etablert bli benyttet til oppsamling og rensing av sigevann.

Fylkesmannen krever at fare for urenset utslipp, som følge av overløp på oppsamlings- og transportsystemet for sigevann, skal varsles i god tid med alarm. Samtidig må virksomheten ha en skriftlig beredskapsplan som blant annet sikrer tilstrekkelig håndtering av sigevann som går i overløp. Dokumentasjon på vurderinger av dimensjonering og vedlikeholdsrutiner må kunne fremlegges Fylkesmannen ved kontroll. Virksomheten må også kunne dokumentere rensegrad for anlegget. Dersom overvåkningen viser utslipp av miljømessig betydning, må resultatene vurderes opp mot behovet for ytterligere tiltak for å redusere farene for spredning av miljøskadelige stoffer.

Fylkesmannen har ikke fastsatt spesifikke utslippsgrenser for renset sigevann, men vil senere kunne fastsette grenseverdier på bakgrunn av ny kunnskap, samt innsendte miljørisikovurderinger og overvåkningsdata.

Vi gjør oppmerksom på at sigevannssystemet må vedlikeholdes jevnlig for å hindre begroing og tilstopping slik at man oppnår tilstrekkelig rensing av utslippsvannet, og slik at man hindrer at sigevann går i overløp.

Se for øvrig kommentarer under måleprogram.

Måleprogram
Avfallsservice AS må revidere måleprogrammet før drift av den nye delen av deponiet starter opp. Måleprogrammet skal inkludere kontroll og overvåkning av jord/grunn, sigevann, sigevannssediment, overflatevann og grunnvann i drifts- og etterdriftsfasen, jf. avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg III.

Virksomheten må i måleprogrammet fastsette hvilke parametere som skal inngå i overvåkningen. Dette skal fastsettes på bakgrunn av avfallets sammensetning og veileder om overvåking av sigevann fra avfallsdeponier TA 2077/2005.

Virksomheten må også kunne dokumentere at utslipp av sigevann fra deponiet, samt eventuelle diffuse utslipp, ikke inneholder prioriterte miljøgifter av miljømessig betydning og/eller forringer vannforekomsten[1], jf. vilkår 2.1. i denne tillatelsen og vannforskriften § 4[2].

På bakgrunn av overvåkningen skal virksomheten foreta en miljørisikovurdering av eventuelle utslipp. Hyppighet av prøvetaking er gitt i vilkår i vedlagte tillatelse. Virksomheten må gjøre jevnlige vurderinger av måleprogrammet.

En årlig sammenstilling og vurdering av overvåkingsresultatene og trender skal oversendes forurensningsmyndigheten i forbindelse med egenrapportering (se «Journalføring og årlig rapportering til Fylkesmannen» under).

Deponigass

Da det ikke vil være tillatt å deponere organisk avfall ved anlegget, vil det ikke bli stilt krav om oppsamling og behandling av deponigass på den utvidete delen av deponiet på nåværende tidspunkt. Virksomheten skal imidlertid jevnlig gjennomføre kontrollmålinger for å eventuelt avdekke utlekking av gass, og vurdere omfanget av gassproduksjon i denne delen av deponiet.

Det vil fortsatt være krav om oppsamling av deponigass på de øvrige områdene av deponiet.

Nærmiljø

Håndtering og behandling av avfall kan utgjøre et betydelig miljøproblem hvis det ikke håndteres riktig. Det kan blant annet føre til luktulemper, som i all hovedsak stammer fra nedbrytningsprosesser i deponiet.

Det er imidlertid flere faktorer som kan gi økte luktulemper ved et deponi. Blant annet vil store nedbørsmengder kunne skape anaerobe forhold og føre til ufullstendig nedbryting av organisk materiale i deponiet som kan gi opphav til økte luktplager for naboer. I tillegg vil gips som deponeres sammen med biologisk nedbrytbart avfall kunne medføre at svovelgasser blir dannet. På bakgrunn av dette, er det nedlagt et forbud mot å deponere gipsavfall i celler der det mottas biologisk nedbrytbart avfall. Avfallet i deponicelle for gipsavfall skal ikke ha et innhold av total organisk karbon over 5 %.

Fylkesmannen stiller krav til at virksomheten gjennomfører tiltak for å forhindre at vann fra nedbør, grunn- og overflatevann trenger inn i deponiet, og at sigevannsanlegget «luftes» for å forhindre unødvendige luktulemper knyttet til sigevannshåndtering ved anlegget.

---

[1] Vær oppmerksom på at det finnes en nasjonal liste for prioriterte miljøgifter, og en europeisk liste over prioriterte stoffer i vanndirektivet:

1. Nasjonal liste over prioriterte miljøgifter. Denne listen er angitt i vedlegg 1 i denne tillatelse, og norske myndigheter har fastsatt et mål om at utslipp av disse stoffene skal stanses innen 2020.
2. Prioriterte stoffer og prioritert farlige stoffer i EUs vanndirektiv som er angitt i vannforskriften, vedlegg VIII. Utslipp av disse stoffer skal stanses innen utgangen av 2020.

[2] *Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V og miljøkvalitetsstandardene i vedlegg VIII.*

Fylkesmannen stiller samtidig krav om at luktemisjonen ved nærmeste bebodde bolig eller fritidsbolig mv. ikke skal overstige 2 ouE/m^3, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil (frekvens og midling), samt at virksomheten setter i gang forebyggende og beredskapsmessige tiltak for å begrense eventuell luktspredning til berørte naboer, jf. veileder fra Miljødirektoratet TA-3019/2013. Virksomheten skal utarbeide en plan for beredskapsmessig tiltak for å begrense eventuell luktspredning til berørte naboer innen oppstart av den utvidete delen av deponiet, og seinest innen **1. mars 2018**.

Fylkesmannen stiller krav til at avfall ved anlegget håndteres slik at flygeavfall og støv ikke fraktes ut av deponiområdet. Blant annet må virksomheten sikre at:

1. Deponioverflaten tildekkes hyppig.
2. Avfall som mellomlagres, og som har potensiale til å bli fraktet ut av området, blir emballert/overdekket eller lagret i lukkede containere.
3. Veier og flater på avfallsanlegget blir asfaltert.
4. Det blir etablert gode rutiner for å rydde opp i flygeavfall.

Anlegget skal ha et eget program for bekjempelse av skadedyr og fugleplager. For å hindre uvedkommende og dyr skal det settes opp gjerder rundt hele deponiet.

Journalføring og årlig rapportering til Fylkesmannen

Virksomheten skal fortløpende journalføre daglig drift ved anlegget. Journalen skal inneholde register over mengder avfall som deponeres og dets egenskaper, med angivelse av opprinnelse, leveringsdato, avfallsprodusentens identitet og nøyaktig deponeringssted dersom det dreier seg om farlig avfall, jf. § 9-12. Opplysningene må oppbevares i minst 10 år, og skal være tilgjengelig ved tilsyn.

Innen **1. mars** hvert år skal utslippsdata fra foregående år, samt mengder og typer deponert avfall rapporteres til Fylkesmannen via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder for egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Avslutning og etterdrift

Når drift av deponiet avvikles skal deponiet avsluttes og settes i stand i henhold til planbestemmelsene fra Nordreisa kommune.

Fylkesmannen stiller krav til at toppdekket blir konstruert slik at vanntransport gjennom deponiet blir så lav som mulig. For celler avsatt til deponering av asbest, skal det endelige toppdekket være egnet til å hindre spredning av fibre.

Det skal treffes hensiktsmessige tiltak for å begrense mulig bruk av området etter at deponiet er avsluttet for å unngå at mennesker kommer i kontakt med avfallet.

Asfalt, bygningsmasser og annen infrastruktur skal fjernes.

Plan for avslutning og etterdrift skal sendes inn til Fylkesmannen seinest 18 mnd. før planlagt avslutning.

Fylkesmannen vil gjøre søker oppmerksom på at ved avslutning av deponiet, eller en avgrenset del av dette, inntrer meldeplikt mv. i samsvar med forurensningsloven § 20. Fylkesmannen vil ved melding om avslutning av deponiet gjennomføre en sluttinspeksjon på stedet, og kan på bakgrunn av denne inspeksjonen fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

Finansiell sikkerhet for avslutning og etterdrift av deponiet

Avfallsservice AS skal innen oppstart av drift på den nye delen av deponiet, og seinest innen **1. april 2018**, ha etablert en finansiell sikkerhet for å kunne dekke alle kostnader til avslutning av hele deponiet på Galsomelen, og etterdrift i minimum 30 år, jf. avfallsforskriften § 9-10. Sikkerheten skal enten stilles i form av kontopant eller påkravsgaranti fra bank.

Vi gjør søker oppmerksom på at en revidert sikkerhetsstillelse for hele deponiet må sendes inn og være godkjent av Fylkesmannen seinest innen **1. april 2018** uavhengig av oppstart av drift på den utvidete delen av deponiet.

Når Fylkesmannen har godkjent overslaget over kostnader, skal underskrevet kontopant eller påkravsgaranti sendes til oss.

Vurdering i henhold til naturmangfoldloven

Vilkårene som er satt for å begrense miljøforringelse er i samsvar med naturmangfoldloven §§ 11 og 12. Blant annet er det fastsatte tekniske standarder i tillatelsen for 1) oppbygging av bunntetting i deponiet, 2) oppsamling og rensing av sigevann, 3) krav om at det settes opp gjerder i området for å hindre dyr å komme seg inn på deponiområdet, 4) samt krav om at avfall ved anlegget håndteres slik at flygeavfall og støv ikke fraktes ut av deponiområdet. Ved drift av deponier er det spesielt viktig å ha kontroll på sigevannshåndteringen for å sikre at urenset sigevann ikke forurenser jord, grunnvann og overflatevann i området. På bakgrunn av dette har vi satt krav om et omfattende måleprogram for å sikre at eventuell forurensning blir oppdaget hurtig.

Det er ikke registrert prioriterte arter, truede eller nær truede arter, utvalgte naturtyper eller truede eller nær truede naturtyper i tiltaksområdet. Det er heller ikke opplysninger i saken som tyder på at det kan befinne seg slike arter eller naturtyper i nærområdet (naturbase.no).

Med bakgrunn i risiko for skade for naturmangfoldet anser vi kunnskapsgrunnlaget til å være tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken, jf. naturmangfoldloven § 8. Sett i sammenheng med øvrig miljøbelastning i området, jf. naturmangfoldloven § 10, vurderer Fylkesmannen at tiltaket ikke vil utsette økosystemet for uopprettelig skade, og at naturmangfoldet i liten grad berøres. Føre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Vannforskriften

I henhold til vannforskriften § 7 skal det gjennomføres nødvendige tiltak med sikte på stans i utslipp av prioriterte farlige stoffer[3] til vann. Tiltakene skal være oppnådd innen utgangen av 2020, jf. § 8 i vannforskriften.

[3] Jf. prioriterte stoffer og prioritert farlige stoffer i vannforskriftsarbeidet som angitt i vannforskriften, vedlegg VIII. Vær oppmerksom på at norske myndigheter også har en annen nasjonal liste over prioriterte miljøgifter som er angitt i vedlegg 1 i denne tillatelse. Flere av stoffene i disse listene er overlappende.

Med bakgrunn i at det er etablert oppsamling og rensing av sigevann, samt overvåkning, anser Fylkesmannen i Troms at det er liten risiko for at tiltaket vil bidra til å spre forurensning ut av det regulerte området og forringe vannkvaliteten i området. Fylkesmannen vil stille krav om at bedriften overvåker hvordan utslipp fra virksomheten påvirker den økologiske og kjemiske tilstanden i vannforekomsten. På bakgrunn av overvåkningen skal virksomheten foreta en miljørisikovurdering av utslippene.

Fylkesmannens vurdering av høringsuttalelsene

Fylkesmannen har vurdert de innkomne uttalelsene til søknaden. Vi tar til etterretning Nordreisa kommunes anmodning om at flygeavfall bør sikres ytterligere ved en utvidelse av deponiet.

Vi mener at krav om hyppig tildekking av deponioverflaten, at alt avfall som mellomlagres, og som har potensiale til å bli fraktet ut av området, skal være blir emballert/overdekket eller lagret i lukkede containere, at veier og flater på avfallsanlegget skal være asfaltert, og at det skal etableres gode rutiner for å rydde opp i flygeavfall, vil bidra til at flygeavfall sikres.

Eier av gnr/bnr 19/1 stiller seg svært kritisk til en økning av avfallsmengden på angitt område, på grunn av ustabil skråning mot ravine. På bakgrunn av dette har Fylkesmannen stilt krav til at Avfallsservice AS må kunne fremlegge dokumentasjon på stabilitet og setninger i området hvor det planlegges utbygging før Fylkesmannen kan godkjenne drift på den nye delen av deponiet.

Oppsummering og konklusjon

Slik Fylkesmannen ser det, vil omsøkte utvidelse og endring i drift av deponiet på Galsomelen ikke medføre fare for uakseptabel spredning av forurensning forutsatt at virksomheten følger vilkårene satt i tillatelsen.

Deponidriften slik den er planlagt vil, etter Fylkesmannens vurdering, ikke ha nevneverdig negative effekter på natur av særskilt verdi, og ikke berøre naturmangfoldet i området.

Vi gjør imidlertid oppmerksom på at dersom miljøulempene blir vesentlig større eller annerledes enn først forutsatt, kan vi gjøre vedtak om skjerping av vilkårene eller trekke tilbake hele eller deler av tillatelsen (jf. forurensningsloven § 18).

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Plan for tiltak for å hindre eventuell luktspredning.	Innen oppstart av drift på den nye delen av deponiet, og for hele deponiet seinest innen 1. mars 2018.	5.
Dokumentasjon på vurderinger av dimensjonering av sigevannsanlegget.	Innen oppstart av drift på den nye delen av deponiet.	6.9.
Reviderte rutiner for mottak av avfall.	Innen oppstart av drift på den nye delen av deponiet.	6.5.

Utarbeidelse av revidert måleprogram.	Skal sendes inn til Fylkesmannen innen oppstart av drift på den nye delen av deponiet.	12.1.
Dokumentasjon på grunnforhold i den nye delen av deponiet.	Innen oppstart av drift på den nye delen av deponiet.	6.8. og 19
Årlig rapportering.	1. mars hvert år.	12.9.
Plan for avslutning og etterdrift.	18 mnd. før planlagt avslutning. Skal sendes inn til Fylkesmannen.	6.12.
Etablering av finansiell garanti.	Må være etablert innen oppstart av drift på deponiet, og gjelde for hele deponiet seinest innen 1. april 2017.	13.

Ansvarsforhold

Overtredelse av vilkårene i tillatelsen er straffbart i henhold til forurensningsloven kapittel 10. I medhold av forurensningsloven § 73, kan Fylkesmannen fastsette tvangsmulkt for å sikre at tiltakene gjennomføres som forutsatt i tillatelsen.

Varsel om gebyr for behandling av søknaden

I kapittel 39 i forurensningsforskriften er det fastsatt at forurensningsmyndigheten skal innhente gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. For nye tillatelser gjelder gebyrsatser fastsatt i § 39-4 i forurensningsforskriften.

Fylkesmannen varslet i e-post av 23 februars 2017 et gebyr for behandling av hele søknaden på kr. 19 700,-. Vi mottok ingen kommentarer på varselet.

I ettertid ser vi at en totalrevidering av tillatelsen har medført økt saksbehandlingstid.

Fylkesmannen forhåndsvarsler med dette at det vil bli fattet vedtak om gebyrsats 5 for behandlingen av denne tillatelsen, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Dette vil si et gebyr på kr. 36 200,-. Kommentarer til varselet kan sendes Fylkesmannen innen to uker, jf., forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket kan etter forvaltningsloven § 28 påklages til Miljødirektoratet av sakens parter, eller andre med rettslig klageinteresse, innen 3 uker fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part.

En eventuell klage skal angi det vedtaket som det klages over, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen. En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan, etter anmodning eller av eget tiltak, beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort (*jf. forvaltningsloven § 42*). Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages (*jf. forvaltningsloven § 2 bokstav b, jf. § 28*).

Med visse begrensninger har partene rett til å se dokumentene i saken, og Fylkesmannen vil på forespørsel kunne gi nærmere opplysninger vedrørende denne sak.

Oppstart av tiltak før en eventuell klage er avgjort skjer på eget ansvar.

Med hilsen

Evy Jørgensen e.f.
miljøverndirektør

Per Kristian Krogstad
fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg 1: Vilkår til tillatelse.

Kopi med vedlegg til adresseliste:

Nordreisa kommune	Postboks 174	9156 Storslett
Olav Seljelund	Skavstien 46	9102 Kvaløysletta
Morten Seljelund	Olsborgveien 15	9321 Moen
Reisa Elvelag	Hovedveien 2	9151 Storslett
Snemyr og Kjelderen grendeutvalg	Røyelen	9151 Storslett

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Avfallsservice AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11, jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 23. januar 2017, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 19.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Virksomheten må på forhånd avklare med Fylkesmannen i Troms dersom den ønsker å foreta endringer i driftsforhold, utslipp med mer som kan ha miljømessig betydning, og som ikke er i samsvar med opplysninger som er gitt i søknaden eller under saksbehandlingen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen i Troms kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Avfallsservice AS
Beliggenhet/gateadresse	Galsomelen
Postadresse	9152 Sørkjosen
Kommune og fylke	Nordreisa, Troms
Org. nummer (bedrift)	964180644
Gårds- og bruksnummer	Gnr./bnr. 19/1
NACE-kode og bransje	90.020 innsamling og håndtering av avfall
Kategori for virksomheten [1]	Avfallshåndtering punkt 5.4: Deponier, som definert i forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-3 bokstav h, som mottar mer enn 10 tonn avfall per dag eller med en total kapasitet på mer enn 25 000 tonn, med unntak av deponier for inert avfall.

Referanser Fylkesmannen i Troms

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	
2017.1000.T	1942.0032.01	
Tillatelse første gang gitt:	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret: 6. desember 2017
Evy Jørgensen e.f. miljøverndirektør		Per Kristian Krogstad fagansvarlig

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

[1] Jf. forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) av 06.01.2004, nr. 931, kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra drift av deponi i kategori 2[2] for ordinært avfall på Galsomelen, og erstatter tidligere tillatelse av 17. juni 2009. Tillatelsen omfatter deponering av ordinært avfall, inert avfall og enkeltfraksjoner av farlig avfall som tilfredsstiller kravene i avfallforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.3.1-2.3.3.

Tillatelsen gjelder en deponimengde på 95 000 tonn avfall, og gjelder til tilgjengelig deponivolum er fylt opp, så fremt finansiell sikkerhet er i tråd med kravene i vilkår 13 i denne tillatelsen.

Det tillates deponering av totalt 2000 tonn enkeltfraksjoner av farlig avfall som tilfredsstiller kravene i avfallforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.3.1-2.3.3.

Tillatelsen omfatter ikke deponering av per- og polyflurorerte alkylstoffer, masser som består av syredannende bergarter, utslipp av prioriterte stoffer av miljømessig betydning eller andre stoffer som kan forringe vannkvaliteten.

Det er ikke tillatt å deponere avfall ved deponiet dersom det er teknisk og økonomisk mulig å gjenvinne avfallet, og hvor det finnes etablerte gjenvinningsordninger for avfallet.

Virksomheten skal behandle ordinært avfall og inert avfall før deponering for å redusere volum, samt gjøre det lettere å håndtere eller gjenvinne.

Fylkesmannen forutsetter at virksomheten til enhver tid har sikret at arealbruk og oppfyllingshøyde samsvarer med plan- og bygningslovens bestemmelser og reguleringsplan.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårene, eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3. Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår uttrykkelig er satt grenser for.

Dette medfører for eksempel en plikt til å utbedre renseløsninger for sigevann, dersom overvåkingsresultater viser at dette kan bedre renseeffekten. Tilsvarende må virksomheten fortløpende vurdere omfanget av gassproduksjon i deponiet, og om nødvendig etablere oppsamling og behandling av deponigass.

[2] Jf. avfallsforskriften § 9-5 b.

2.4. Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.5. Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen i Troms om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. vilkår 11.4. i denne tillatelsen.

2.6. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette[3]. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrolloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert. Internkontrollsystemet skal i tillegg til å oppfylle kravene i interkontrollforskriften være i overensstemmelse med norsk standard for miljøledelsessystemer.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Bedriften skal ha oppdaterte kart som viser hvilke aktiviteter som foregår ved virksomheten (området). Dette inkluderer også oversikt over hvor på deponiet de ulike avfallstypene med krav om isolert nedgraving er lokalisert.

Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av vilkår 11.1. i denne tillatelsen.

2.7. Beste tilgjengelige teknikker

Bedriften plikter å benytte seg av beste tilgjengelige teknikker (BAT – Best Available Techniques)[4] som gjelder denne type virksomhet jf. forurensningsforskriften § 36-10, punkt 1.

2.8. Krav til kompetanse

Bedriften skal ha tilstrekkelig kunnskap om avfallet og regelverket til å kunne vurdere om avfallet kan deponeres uten at det oppstår ulovlige utslipp, eller fører til skader på miljøet.

Alle som håndterer asbest og annet farlig avfall i virksomheten skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

2.9. Effekter av klimaendringer

Bedriften skal vurdere hvordan klimaendringer med hyppigere og kraftigere nedbør vil ha innvirkning på deponiet. Vurderingen skal inngå i bedriftens internkontroll.

---

[3] Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 6.12.1996 nr. 1127 (internkontrollforskriften).

[4] I vedlegg II i forurensningsforskriftens kapittel 36 er beste tilgjengelige teknikker beskrevet som «*det mest effektive og avanserte trinn i utviklingen av virksomhetsformene og deres driftsmetoder, som er uttrykk for om en teknikk i prinsippet er praktisk egnet som grunnlag for utslippsgrenseverdier og andre vilkår i tillatelsen, med sikte på å forebygge og, dersom det ikke er mulig, generelt begrense utslippene og innvirkningen på miljøet som helhet*».

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Det tillates utslipp av renset sigevann til grunn så fremt at det kan dokumenteres at utslippet ikke har miljømessig betydning. Fylkesmannen har ikke satt spesifikke utslippsgrenser for renset sigevann, men vil kunne fastsette grenseverdier på bakgrunn av ny kunnskap, samt innsendte miljørisikovurderinger og overvåkningsdata.

Influensområdet for deponiet må være avsatt til deponi i reguleringsplanen. Deponi- og influensområdet til deponiet skal registreres i grunnforurensningsdatabasen. Det tillates ikke påvirkning utenfor områdene som er avsatt til avfallsdeponi i reguleringsplanen.

Diffuse utslipp fra deponiet og fra andre utearealer ved virksomheten som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet, slik at oljekonsentrasjonen ikke overstiger 20 mg/l. Nedstrøms oljeutskilleren skal det være en inspeksjons- og kontrollkum som gir muligheter for å ta prøver av avløpsvannet.

Bedriften skal gjennomføre årlige kontrollmålinger av oljeinnholdet i utslippet fra oljeutskilleren e.l. renseinnretning.

3.2. Sanitæravløpsvann

Utslipp av sanitæravløpsvann skal være i tråd med krav fra Nordreisa kommune[5].

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger

Diffuse utslipp til luft fra deponiet og fra utearealer som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

Lukt fra deponiet/avfallsanlegget skal til enhver tid være så lavt at eksisterende boligområder og offentlige områder ikke blir nevneverdig sjenert. Om nødvendig må luktreduserende tiltak iverksettes straks.

Dersom det oppstår naboklager med hensyn til lukt, skal luktforholdene ved avfallsplassen kartlegges ved hjelp av målinger. I tillegg skal størrelsen av luktutslipp bestemmes. Målingene skal gjennomføres i perioder av året hvor luktutslippene er antatt størst. Kartleggingen skal inngå i en utredning av luktforholdene ved anlegget, der nødvendige tiltak skal inngå. Luktimmisjonen ved nærmeste bebodde bolig eller fritidsboliger mv. skal ikke overstige 2 ouE/m^3, angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil (frekvens og midling). Diffuse utslipp skal begrenses mest mulig.

5. Nærmiljøtiltak

Bedriften skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av driften reduseres til et minimum.

Anlegget skal ikke framstå som skjemmende. Flygeavfall og støv skal begrenses mest mulig. Avfall skal tildekkes daglig. Veier og flater på avfallsanlegget skal asfalteres.

Bedriften skal sørge for nødvendig og jevnlig opprydning på anlegget og i berørte områder.

---

[5] Jf. forurensningsforskriften 15A. Påslipp.

Anlegget skal ha rutiner for bekjempelse av skadedyr og fugleplager.

Det skal settes opp skilt ved adkomsten til anlegget, og uvedkommende og dyr (også husdyr) skal hindres adgang blant annet gjennom oppsett av gjerder rundt hele deponiet.

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder om regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, TA 3019/2013.

Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

Bedriften skal utarbeide en driftsplan som skal sikre at luktulemper ved virksomheten begrenses. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres. Bedriften skal sørge for at personell har relevant kompetanse om faktorer som påvirker luktforholdene ved anlegget/produksjonen.

Det skal utarbeides en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan. Bedriften skal informere Fylkesmannen og naboer når:

- Det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning.
- Mottak av avfall som viser seg å avgi mye lukt (ikke planlagt).
- I situasjoner der utstyr, maskiner eller lignende for behandling svikter.

Bedriften skal ha et system for registering av innkommende luktklager. Disse klagene skal loggføres. Det skal gis en vurdering av årsaken til luktutslippet, og det skal gis en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes. Denne informasjonen skal gjøres kjent for naboene og Fylkesmannen.

6. Særskilte vilkår for deponering av avfall

6.1. Avfall som kan deponeres

Tillatelsen omfatter deponering av avfall som oppfyller mottakskriteriene i avfallsforskriften, *vedlegg II om karakterisering og kriterier for mottak av inert og ordinært avfall.* Farlig avfall kan deponeres så fremt det er i tråd med avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.3.1.-2.3.3.

6.2. Avfall som ikke kan deponeres

Avfallsforskriftens kapittel 9 om deponering av avfall § 9-4, angir hvilke avfallstyper som ikke kan deponeres. Se også samme forskrift § 9-2.

Vi gjør spesielt oppmerksom på § 9-4 a som setter forbud mot deponering av biologisk nedbrytbart avfall med unntak av avfall hvor totalt organisk karbon (TOC) ikke overstiger 10 %[6] eller hvor glødetapet ikke overstiger 20 %. Fylkesmannen kan i spesielle tilfeller gjøre unntak fra dette forbudet.

I tillegg er det forbudt å deponere farlig avfall med mindre det tilfredsstiller kravene om at det skal være stabilt, ikke-reaktivt og med utlekkingsegenskaper/grenseverdier som vist i avfallforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.3.1-2.3.2.

Tillatelsen omfatter ikke deponering av per- og polyflurorerte alkylstoffer, masser som består av syredannende bergarter, utslipp av prioriterte stoffer av miljømessig betydning, eller andre stoffer som kan forringe vannforekomsten.

Avfall som det er teknisk og økonomisk mulig å gjenvinne, og hvor det finnes etablerte gjenvinningsordninger, skal ikke deponeres.

[6] 5 % ved farlig avfall, jf. avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.3.2.

6.3. Behandling av ordinært og inert avfall før deponering

Ordinært og inert avfall skal være behandlet før deponering for å redusere volum, samt gjøre det lettere å håndtere eller gjenvinne, jf. avfallsforskriften § 9-6. Behandlingen skal også sikre at avfallets innhold av organisk materiale ikke overstiger forskriftens krav til maksimum innhold og kriteriene i avfallsforskriften kapittel 9. Behandling av avfall skal skje på deponioverflaten, eller fast ugjennomtrengelig dekke, med oppsamlingsløsning/eventuell rensing av forurenset overflatevann fra forbehandlingen.

Tillatelsen omfatter ikke behandling av farlig avfall.

6.4. Særskilte krav til deponeringen av visse avfallstyper

Ordinært og inert avfall

Deponering av avfall skal ikke føre til støving.

Gips som lett kan gjenvinnes, skal ikke deponeres. Gipsavfall skal deponeres i celler der det ikke mottas biologisk nedbrytbart avfall. Kriteriene i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.2.1 skal overholdes.

Ristgods og sand fra sandfang skal være avvannet før mottak til deponering, og skal overdekkes umiddelbart.

Farlig avfall

Farlig avfall som omfattes av denne tillatelsen, skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål. Cellene skal være avmerket på kart. Avfallet skal være deklarert i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Det skal være etablert rutiner som sikrer at deponiet fører kontroll med dette, og at videre behandling av deklarasjonsskjemaer skjer på forskriftsmessig måte.

Det kan kun deponeres farlig avfall som tilfredsstiller avfallsforskriftens krav om det skal være stabilt og ikke-reaktivt, og med utlekkingsegenskaper/grenseverdier som vist i avfallforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.3.1-2.3.2. I tillegg må det gjøres en konkret risikovurdering med beregning av den totale mengden prioriterte miljøgifter/stoffer som vil lekke ut av fraksjonen som mottas.

Asbest må deponeres i henhold til avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.3.3. Blant annet skal asbest deponeres i egne celler, og skal avmerkes på kart. Mottatt asbestavfall skal daglig, og før hver komprimeringsoperasjon, tildekkes med hensiktsmessig materiale. Det skal ikke utføres noe arbeid på deponiet/cellen som kan føre til utslipp av fibre (f.eks. boringer). Asbestavfall skal være emballert ved mottak.

6.5. Registrering og kontroll ved mottak av avfall

Alt avfall som deponeres skal registreres, loggføres og veies før deponering, jf. avfallsforskriften § 9-12. Det skal gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om forskriftens bestemmelse om behandling av avfall er oppfylt før deponering, og om avfallets innhold er i strid med tillatelsen.

Mottakskontrollen skal minimum følge kravene fastsatt i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II om karakterisering og mottak av avfall.

Alt avfall skal kontrolleres visuelt før og etter lossing, og sammenlignes med dokumentasjonen fra avfallsprodusent. Den visuelle kontrollen skal gjennomføres slik at den kan avdekke eventuelle avvik mellom avfallets basiskarakterisering, og det faktiske innholdet i den enkelte leveranse.

Det skal i tillegg tas stikkprøvekontroll med prøvetaking og analyse av avfallets sammensetning. Stikkprøvekontrollen skal minst omfatte 1 av hver 100. avfallslevereranse ved deponiet iht. avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 1.4.

Bedriften plikter å føre en stikkprøvekontroll utover dette der det foreligger en mistanke om at avfallet som ønskes deponert, kan inneholde farlig avfall eller annet avfall i strid med avfallsforskriften kapittel 9, og denne tillatelsen.

Prøvetaking, analyse og utlekkingstester av avfallet skal gjennomføres i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II.

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates deponert, dokumentasjonen fra avfallsprodusent ikke er tilstrekkelig til å vurdere den opp mot mottakskriteriene eller mangler, skal avfallet avvises for deponering. All avvising av avfall må meldes til forurensningsmyndigheten jf. vedlegg II, punkt 1.4.

Bedriften må ha utarbeidet rutiner for mottak og kontroll av avfall innen oppstart av drift på deponiet.

6.6. Mellomlagring av avfall

Feilsortert ordinært avfall, som ikke kan legges på deponiet, er tillatt å mellomlagre på asfaltert område. Virksomheten må utarbeide rutiner for tilbakemelding til kunder for feilsortering av avfall.

I tillegg tillates mellomlagring av ordinært og inert avfall i påvente av ekstern disponering, intern bruk eller deponering, samt mellomlagring av farlig avfall for videre forsendelse.

Avfallsservice AS er regulert etter bestemmelsene som gitt i avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 3 *Standardiserte krav for kommunale mottak for farlig avfall*. Det er imidlertid lagt inn tilleggskrav utover disse bestemmelsene (punkt 6.6.1 og 6.6.2 i denne tillatelsen).

Lagring og håndtering av farlig avfall, inkludert impregnert trevirke, skal foregå slik at forurensning ikke oppstår. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall. Oppsamlet spill og/eller vann som er forurenset med farlig avfall, skal håndteres som farlig avfall.

Eventuell avrenning fra farlig avfall skal ikke ledes til deponiets sigevannsanlegg.

Virksomheter skal til enhver tid ha oversikt over mengder avfall som tas inn og ut av mellomlageret. Avfallet som ligger på mellomlager skal disponeres så raskt som mulig, og senest innen 12 måneder etter mottak.

Fraksjoner skal lagres separat og overdekkes/emballeres etter behov for å unngå støvflukt, flygeavfall og andre ulemper. Virksomheten skal også sikre at kvaliteten på avfall til gjenvinning/gjenbruk ikke forringes. Virksomheten må vurdere om avrenning fra mellomlagret avfall påvirker sigevannskvaliteten.

Avfall ved anlegget skal sikres mot selvantennelse og brann.

6.6.1. Kompetanse for håndtering av farlig avfall

Den som håndterer farlig avfall, skal på forespørsel fremvise skriftlig dokumentasjon som viser at vedkommende har tilstrekkelig kompetanse til å ta hånd om avfallet. Dette gjelder også for den som ervervsmessig transporterer farlig avfall, med mindre slik transport utføres av virksomhet som selv har generert avfallet.

6.6.2. Finansiell sikkerhet for mottaksanlegg for farlig avfall

Det vises til Avfallsforskriften kapittel 11, vedlegg 4 nr. 4 om krav til etablering av finansiell sikkerhet. Virksomheten skal stille økonomisk sikkerhet for kostnader med å ta hånd om alt

farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer. Uten en godkjent finansiell sikkerhet kan det ikke mottas farlig avfall ved anlegget, med mindre Fylkesmannen har innvilget en midlertidig utsettelse av kravet. Dersom det driftsansvarlige selskapet overdras, fisjonerer/fusjonerer, får nye eiere med bestemmende innflytelse, på annen måte omdannes eller overfører den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Fylkesmannen. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Fylkesmannen har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Nytt driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til nytt driftsansvarlig selskap har etablert finansiell sikkerhet, og denne er godkjent av Fylkesmannen.

6.7. Tiltak for å redusere sigevannsmengden

Bedriften skal ha kontroll med innsig og inntrenging av grunn- og overflatevann og om nødvendig iverksette tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet. Rent overflatevann fra tilstøtende arealer eller innsig av rent grunnvann skal ikke tilføres sigevannsnettet, men ledes separat utenom deponiet.

Det skal også sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiet. Deponiets nedbørsfelt skal avgrenses ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering.

Oppsamlingen av sigevannet, og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiet skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og årlige vannbalanseberegninger. For å gjennomføre pålitelige vannbalanseberegninger skal bedriften etablere nedbørsmåler på deponiet og vannføringsmåler på sigevannsledninger.

6.8. Tiltak mot utlekking av sigevann

Alle deponiceller skal oppfylle kravene til dobbel bunn- og sidetetting i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg I, punkt 3.1. - 3.3. Det er en forutsetning at de metoder som benyttes for å etterkomme bunn- og sidetettingskravene kan betraktes som BAT (beste tilgjengelige teknikker), jf. vilkår 2.6. i denne tillatelsen.

Deponiets gravegrop må være over grunnvannsnivået, og det må dokumenteres at det er tilstrekkelig avstand mellom grunnvann og deponibunn, samt stabilitet og setninger i området.

6.9. Sigevannshåndtering

Sigevann fra alle deponiceller som er i bruk til deponering av avfall, og avsluttet deponiareal, skal samles opp før rensing og utslipp til resipient.

Så langt det er teknisk og økonomisk mulig skal kun sigevann av liknende kvalitet og karakter sammenblandes.

Oppsamlingssystemet skal være riktig dimensjonert, og skal vedlikeholdes jevnlig for å hindre begroing og tilstopping. Fare for urenset utslipp som følge av overløp på oppsamlings- og transportsystemet for sigevann skal varsles i god tid med alarm.

Sigevannet skal etter oppsamling behandles i renseanlegg for å oppnå tilstrekkelig utslippskvalitet. Sigevannesanlegget skal «luftes» for å forhindre unødvendige luktulemper.

Bedriften skal ha oversikt over rensegrad for anlegget.

Deponieier må ha etablert rutiner for å avdekke diffuse utslipp av sigevann fra deponiet innen oppstart av drift ved deponiet.

Dokumentasjon på vurdering av dimensjonering og vedlikeholdsrutiner må kunne fremlegge Fylkesmannen ved kontroll.

6.10. Deponigass

Bedriften skal ha skriftlige rutiner for regelmessig kontroll av diffuse utslipp av deponigass på den delen av deponiet som blir bygd ut etter denne tillatelse ble gitt. Om nødvendig skal bedriften iverksette tiltak for å begrense utslipp.

For den delen av deponiet som har vært i drift før denne tillatelsen ble gitt skal det være oppsamling og uttak av deponigass, samt måling av deponigassens sammensetning. Uttak av deponigass og metan skal måles kontinuerlig. Overvåkning av uttaket av deponigass skal rapporteres årlig i forbindelse med egenrapportering.

6.11. Oppfylling og drift

Utformingen av deponiet skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassene og tilknyttede strukturer sikres, samt at faren for setninger reduseres. Avfallet skal deponeres i celler, og slik at det areal som til enhver tid er i bruk blir så lite som mulig. Hver celle skal avsluttes og overdekkes før en ny celle påbegynnes iht. krav til trinnvis avslutning, jf. vilkår 6.12.1. i denne tillatelsen.

Deponert avfall skal komprimeres og tildekkes minimum samme dag. Både komprimeringsgrad og frekvens på tildekkingen av avfallet må tilpasses avfallstype i forhold til risiko for miljøulemper og klimatiske forhold. Dette må konkretiseres i bedriftens driftsrutiner.

Masser som benyttes til midlertidig tildekking av avfall skal være egnet til formålet. For å hindre at det oppstår tette barrierer for vanngjennomstrømning nede i deponiet, må massene ha høy permeabilitet.

Bedriften skal årlig registrere og utbedre setninger i deponiet, både under aktiv drift og i etterdriftsfasen.

Bedriften skal ha prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, kontroll og overvåking av deponiet i driftsfasen innen oppstart av drift ved deponiet. Rutinene skal sikre at bedriften overholder krav i forurensningsloven med forskrifter, og denne tillatelsen.

Driftspersonell skal ha nødvendig opplæring i drift av avfallsanlegget.

Det er ikke tillatt å brenne avfall på deponiområdet.

Rutiner for mottak av avfall må kunne forevises forurensningsmyndigheten på forespørsel.

6.12. Avslutning og etterdrift

6.12.1. Trinnvis avslutning

Før en celle avsluttes skal bedriften ha vurdert og avklart med Fylkesmannen hvor tett toppdekket skal være. Dersom det senere skal etableres en ny celle oppå denne cellen, skal denne kun midlertidig tildekkes med tette masser eller kunstig membran.

Toppdekke er her benyttet som en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt. Utformingen av toppdekket skal blant annet hindre erosjon og infiltrasjon av vann, og skal tilpasses etterbruken av arealene. Der det er hensiktsmessig, bør arealene tilsås/beplantes.

6.12.2. Endelig avslutning og etterdrift

Når omsøkt deponivolum er utnyttet, eller tillatelsen av andre årsaker ikke lenger har gyldighet, skal deponiet avsluttes med mindre det gis tillatelse til å utvide deponiet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at avfall tas hånd om på en forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift. Bedriften har ansvar for etterdrift av anlegg og installasjoner i minst 30 år etter avslutning, eller så lenge Fylkesmannen mener det er nødvendig for å forhindre forurensning fra deponiet.

Senest 18 måneder før avfallsdeponeringen skal opphøre, skal bedriften legge frem en plan for Fylkesmannen for endelig avslutning og etterdrift. Planen skal blant annet omfatte et revidert overvåkingsprogram for vann (og eventuelt deponigass) i etterdriftsfasen, samt angi en endelig utforming og etterbruk av deponiet. Denne planen må være i henhold til reguleringsplan og planbestemmelsene for området. Planen må ta høyde for etterfylling pga. setninger og fortsatt drift av anlegg for behandling av sigevann og gass. Deponiet skal ha en konveks form. Toppdekket skal utformes iht. vilkår satt i 6.12.1. i denne tillatelsen.

For celler avsatt til deponering av asbest, skal det endelige toppdekket være egnet til å hindre spredning av fibre. Det skal treffes hensiktsmessige tiltak for å begrense mulig bruk av området etter at deponiet er avsluttet, for å unngå at mennesker kommer i kontakt med avfallet.

Vekstsjiktet (dvs. øverste del av toppdekket) skal kun bestå av rene masser.

Tilsåing/beplantning skal skje umiddelbart etter at et område er endelig avsluttet.

Før deponiet avsluttes og lukkes, skal Fylkesmannen varsles. Fylkesmannen skal gjennomføre en sluttinspeksjon på deponiet før det avsluttes i henhold til avslutningsplanen. På bakgrunn av sluttinspeksjonen kan Fylkesmannen fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

Deponiet tillates ikke benyttet til boligformål før etterdriftsfasen er over.

7. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Bedriften skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på området og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2[7], eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

[7] Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

8. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.[8]

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket[9] og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

9. Støy

Virksomheten bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Hverdager	**Lørdager**	**Søn- og helligdager**	**Kveld (kl. 19-23), hverdager**	**Natt (kl. 23-07), alle døgn**	**Natt (kl. 23-07), alle døgn**
55 L_{den}	50 L_{den}	45 L_{den}	50 $L_{evening}$	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} er A-veiet ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.
$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalent støynivå for kveldsperioden 19-23.
L_{night} er A-veiet ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.
L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av avfall. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av bedriftens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

10. Energi

10.1. Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

---

[8] Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrolloven) av 11.06.1979, nr. 79, om substitusjonsplikt § 3a.
[9] Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensing av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008, nr. 516.

10.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

10.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig.

11. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

11.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

11.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

11.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Virksomheten skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Hvis aktuelt, skal beredskapen mot akutt forurensning øves minimum en gang per år.

11.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning, eller fare for akutt forurensning, skal varsles i henhold til gjeldende forskrift[10]. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i Troms i slike tilfeller.

12. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen i Troms

12.1. Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll.

12.2. Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og/eller beregning.
Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- Utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter.
- Utslipp av komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten.
- Overvåkning av diffuse gassutslipp, sigevann, overflatevann og grunnvann.

[10] Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269.

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

Bedriften skal årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 12.9.

12.3. Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- Utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- Bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- Delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- Jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver.
- Jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

12.4. Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene, gjennomføringen av utslippskontrollen og kvalitetssikring av målingene (punkt 12.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- En redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippstrømmer, volum og innhold, til luft og vann.
- En beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent.
- En beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering.
- En begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens).
- En beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse.
- Hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium.
- En redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

12.5. Oversikt over deponiets utvikling og vannbalanse

Bedriften skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet. På bakgrunn av resultater fra øvrig overvåking, skal bedriften utarbeide et vannbalanseregnskap for siste kalenderår.

12.6. Meteorologiske data

Meteorologiske data skal samles inn på deponiet.

12.7. Overvåkning av sigevann, grunnvann og overflatevann

Bedriften skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, grunnvann og overflatevann i henhold til avfallsforskriftens kapittel 9, vedlegg III, og veileder om overvåking av sigevann fra avfallsdeponier TA 2077/2005. Overvåkingen skal være representative for virksomhetens faktiske utslipp. Det skal være utformet slik at det er mulig å avdekke direkte og diffuse utslipp.

Påvirkningsområdet, og området utenfor, skal overvåkes med sigevannsbrønner, som skal være plassert slik at man tidlig har mulighet til å registrere eventuelle utslipp og lekkasjer. Hydrogeologisk fagkompetanse skal benyttes for å få plassert brønnene hensiktsmessig i terrenget. Det skal plasseres minst ett målepunkt i grunnvannets innstrømningsområde og to i utstrømningsområdet. Dersom overvåkningen i påvirkningsområdet viser utslippsnivåer som medfører tiltaksplikt, må resultatene vurderes opp mot behovet for ytterligere tiltak for å redusere farene for spredning av forurenset sigevann utenfor dette området.

Bedriften må i måleprogrammet fastsette hvilke parametere som skal inngå i overvåkningen. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes i programmet.
Valg av parametere må fastsettes på bakgrunn av avfallets sammensetning og veileder om overvåking av sigevann fra avfallsdeponier TA 2077/2005. Bedriften må også kunne dokumentere at utslipp av sigevann fra deponiet, samt eventuelle diffuse utslipp, ikke inneholder prioriterte miljøgifter av miljømessig betydning, jf. vilkår 2.1. og vedlegg 1 i denne tillatelse, eller andre stoffer som kan forringe vannforekomsten, jf. EUs vanndirektiv vedlegg VIII.

Bedriften skal også overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden (økologisk og kjemisk) i vannforekomsten. Overvåkingen skal gjennomføres etter vannforskriftens bestemmelser og skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra bedriften.

På bakgrunn av overvåkningen skal bedriften foreta en miljørisikovurdering av utslippene.

Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens i deponiets driftsfase fremgår av tabellen nedenfor. Det skal tas blandprøver av sigevann, grunnvann og overflatevann som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking.

Overvåkingstema	**Frekvens**
Sigevannsmengde	Kontinuerlig/månedlig
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis
Sigevannssedimentets sammensetning	Årlig
Tillegg sigevann og sigevannssediment	Hvert 5. år
Overflatevannets mengde og sammensetning	3 ganger per år (mai, juli og oktober)
Grunnvannsnivå	Hver 6. mnd.
Grunnvannets sammensetning	Kvartalsvis
Deponigass	Månedlig

Det er bedriften som har ansvar for å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig for å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Bedriften er også pliktig til å sørge for at resultatene av all overvåking vurderes av faglig sakkyndig. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å overholde kravene i denne tillatelsen, er bedriften også pliktig til så snart som praktisk mulig å utbedre forholdene.

En årlig sammenstilling og vurdering av overvåkingsresultatene og trender skal sendes inn sammen med egenrapporteringen, jf. vilkår 12.9. i denne tillatelsen.

12.8. Overvåkning av deponigass

Det skal gjennomføres regelmessig kontroll av gasslekkasje fra deponiets overflate. Overvåkingen skal være representativ for hver deponicelle[11]. Hyppighet og metodikk skal beskrives i måleprogrammet og minimum tilfredsstille kravene i avfallsforskriftens vedlegg III.

12.9. Rapportering

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering, se www.miljødirektoratet.no. En årlig sammenstilling og vurdering av overvåkingsresultatene og trender skal oversendes forurensningsmyndigheten i forbindelse med denne rapporteringa.

Ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vil vi for utslipp av stoffer hvor utslippsbegrensningene ikke er fastsatt gjennom presise grenseverdier, stadig vurdere behov for å fastsette grenseverdier.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann (elver) skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljøs importformat, som finnes på http://vannmiljokoder.miljødirektoratet.no. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk.

13. Finansiell sikkerhet

Avfallsservice AS skal, innen oppstart av drift på den delen av deponiet som er bygd ut etter at denne tillatelsen ble gitt, og for hele deponiet seinest **innen 1. april 2018**, ha etablert en finansiell sikkerhet for deponiet på Stormoen for å sikre oppfyllelse av kravene til avslutning og etterdrift av deponiet i denne tillatelsen og avfallsforskriftens kapittel 9 om deponering av avfall.

Den finansielle sikkerheten skal dekke alle kostnader til avslutning og etterdrift av deponiet i minimum 30 år. Sikkerhetsstillelsen skal skje i form av påkravsgaranti fra bank eller kontopant.

Dersom det kan godtgjøres at det vil gi tilsvarende finansiell sikkerhet kan det etter en konkret vurdering aksepteres annen form for sikkerhetsstillelse.

Dersom deponiet skal drives lengre enn det som er framsatt i den finansielle sikkerhetsstillelsen for deponiet, må bedriften i god tid før opprinnelig beregnet avslutningstidspunkt legge frem en bekreftelse på at det er etablert en sikkerhet som dekker en ny etterdriftsperiode, og eventuelt økte kostander til avslutning og etterdrift.

Bedriften skal minst hvert femte år, eller oftere om Fylkesmannen krever det, vurdere om sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til etterdrift. Når vurderingen er foretatt, skal den rapporteres til Fylkesmannen i forbindelse med virksomhetens egenrapportering. Dersom driftsperioden endres, skal Fylkesmannen orienteres umiddelbart.

Fylkesmannen tar forbehold om å endre størrelsen på årlig innbetaling dersom nye opplysninger eller andre forhold tilsier at dette er nødvendig. Fylkesmannen kan også stille krav om ytterligere sikkerhet.

Alle utbetalinger fra sikkerhetsstillelsen skal godkjennes av Fylkesmannen. Bedriften kan ved utgangen av hvert kalenderår kreve utbetalt et beløp fra sikkerhetsstillelsen som tilsvarer de dokumenterte kostnadene som bedriften har hatt til avslutning og etterdrift av deponiet i løpet av året. Dersom kostnadene har vært høyere enn forutsatt, kan Fylkesmannen redusere eller nekte utbetaling for å sikre en tilstrekkelig finansiell sikkerhet for resten av etterdriftsperioden. Fylkesmannen er ikke bundet av de antakelser om utbetalinger og utbetalingstidspunkter som er foretatt av bedriften i forbindelse med beregningen av kostnader til avslutning og etterdrift.

---

[11] Forskriften stiller krav om at overvåkingen av gassdannelse må være representativ for hver seksjon av deponiet.

Ved utløpet av etterdriftsperioden på 30 år, vil forurensningsmyndigheten foreta en vurdering av forurensningssituasjonen ved deponiet. Hvis forholdene finnes å være tilfredsstillende skal eventuelle midler som ikke har blitt benyttet til avslutning eller etterdrift av deponiet tilbakeføres til bedriften.

Når type finansiell sikkerhet er valgt vil det bli stilt ytterligere vilkår for bl.a. å sikre at det til enhver tid er tilstrekkelige midler til å sikre forsvarlig avslutning og etterdrift av deponiet. Dette vil komme som en endring i tillatelsen. Se for øvrig krav i vilkår 14.1. i denne tillatelsen.

14. Undersøkelser, utredninger og frister

14.1. Etablere finansiell sikkerhet

Forslag til tilfredsstillende finansiell sikkerhet skal sendes Fylkesmannen og være etablert innen oppstart av drift på den nye delen av deponiet, og for hele deponiet seinest **innen 1. april 2018**. Når bedriften og Fylkesmannen er enig om sikkerhetens størrelse og utkast til avtale/garanti, skal Fylkesmannen godkjenne den finansielle sikkerheten.

14.2. Utarbeidelse av måleprogram

Bedriften skal utarbeide et revidert måleprogram for kontroll med utslipp ved deponiet og annen drift ved anlegget. Programmet skal sendes Fylkesmannen i Troms for gjennomgang og tilbakemeldinger må foreligge før planlagt oppstart av drift på den delen av deponiet som er bygd ut etter at denne tillatelsen ble gitt.

14.3. Dokumentasjon på grunnforhold og dimensjonering av sigevannsanlegget

Bedriften må kunne dokumentere at det er tilstrekkelig avstand mellom grunnvann og deponibunn på den delen av deponiet som er bygd ut etter at denne tillatelsen ble gitt, samt ha dokumentasjon på stabilitet og setninger i deponiområdet.

Bedriften må dokumentere at sigevannsanlegget er dimensjonert for de sigevannsmengder som produseres.

14.4. Rutiner for mottak av avfall

Bedriften skal utarbeide reviderte rutiner for mottak av avfall innen oppstart av drift på den delen av deponiet som er bygd ut etter at denne tillatelsen ble gitt.

14.5. Plan for avslutning og etterdrift

Senest 18 måneder før avfallsdeponeringen skal opphøre, skal bedriften legge frem en plan for endelig avslutning og etterdrift.

14.6. Plan for å begrense eventuell luktspredning

Bedriften skal utarbeide en plan for beredskapsmessig tiltak for å begrense eventuell luktspredning til berørte naboer innen oppstart av drift på den delen av deponiet som er bygd ut etter at denne tillatelsen ble gitt, og for hele deponiet seinest **innen 1. mars 2018**.

15.Utskifting av utstyr

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille de kravene om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning som følger av relevante BAT-konklusjoner jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr som kan være av vesentlig betydning for virksomhetens utslipp, skal bedriften gi melding til Fylkesmannen om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

16. Eierskifte

Hvis driftsansvarlig selskap overdras til ny eier, eller får ny eier med bestemmende innflytelse over selskapet, skal melding sendes Fylkesmannen. Et eierskifte medfører ingen endring/bortfall i sikkerhet stillet av selskapet og/eller sikkerhet stillet av tredjepart, herunder bankgaranti. Fylkesmannen kan etter søknad fra driftsansvarlig selskap, eier eller mulig fremtidig eier godkjenne endringer/ombytte av garantier og sikkerhet stillet av eier og/eller bank så fremt det dokumenteres at dette vil gi en tilfredsstillende sikkerhet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller selskapet skal overføre den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Fylkesmannen. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Fylkesmannen har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

17. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen i Troms.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at kjemikalier, produksjonsutstyr, avfall og lignende tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift[12]. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen i Troms innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen. Se for øvrig vilkår 6.12. i denne tillatelse.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i Troms i god tid før start er planlagt.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning, og kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulige erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti allerede stillet iht. tillatelsen løper videre inntil Fylkesmannen etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

18. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

19. Oppstartsinspeksjon

Før bedriften starter opp drift av den nye delen av deponiet, skal Fylkesmannen utføre inspeksjon ved deponiet. Inspeksjonen skal utføres for å sikre at utbyggingen av deponiet er i samsvar med vilkårene i tillatelsen. Dette reduserer ikke på noen måte den driftsansvarliges ansvar etter vilkårene i tillatelsen. Bedriften må kunne fremlegge dokumentasjon på blant annet dimensjonering, oppbygging og egenskaper for bunnmembranen og sigevannsanlegget, samt dokumentasjon på utførelse av legging av

[12] Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall.

membran og rør til sigevannsanlegget. De må også kunne fremlegge dokumentasjon på mektighet, stabilitet og setninger i området hvor det planlegges utbygging.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. vilkår 2.1. i denne tillatelsen.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	**Vanlige forkortelser**
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2.2`,6,6`-tetrabromo-4,4`isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C_{10} - C_{13} (kloralkaner C_{10} - C_{13})	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C_{14} - C_{17} (kloralkaner C_{14} - C_{17})	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer	
Perfluoroktansyre	PFOA
C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT

Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Siloksaner	
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4
Benzotriazolbaserte UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350

Landbruksdirektoratet
Eanandoallodirektoráhtta

Dag, Magnt, Jonann
rel forpl

Nordreisa kommune
Postboks 174
9151 STORSLETT

Vår dato: 14.12.2017
Vår referanse: 17/66184 - 1
Deres dato:
Deres referanse:

Vedtak om tilskudd til kommunal veterinærvakt for 2018

Stortinget har bevilget 146,373 millioner kroner i tilskudd til kommunal veterinærdekning i 2018. Av dette er det bevilget om lag 126,2 millioner kroner i tilskudd til klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid og 5,453 millioner kroner i administrasjonstilskudd. Formålet med tilskuddet er å bidra til tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.

Landbruksdirektoratet har fordelt vakt- og administrasjonstilskuddet til kommunene ut fra fastsatt vaktinndeling. Fastsatt tilskuddsbeløp per vaktdistrikt fremgår av vedlegg til dette vedtaksbrevet.

Tilskuddet skal brukes til veterinærvakt og administrasjon

Landbruksdirektoratet forutsetter at vakttilskuddet i sin helhet brukes til å godtgjøre veterinærer på vakt. Kommunene kan selv bestemme om det er hensiktsmessig å godtgjøre veterinærene mer enn avsatt tilskuddsbeløp, men et eventuelt merforbruk må kommunene dekke selv.

Administrasjonstilskuddet skal brukes til å dekke utgifter ved administrasjon av veterinærvakten.

Utbetaling og kontroll

Landbruksdirektoratet utbetaler tilskuddet i løpet av januar 2018. Tilskuddsmidlene utbetales til «administrasjonskommunen» i hvert enkelt vaktdistrikt, jf. vedlagte oversikt.

Tilskuddsmidlene utbetales med forbehold om at Landbruksdirektoratet har adgang til å føre kontroll med at tilskuddsmidlene benyttes etter forutsetningene. Dersom det ved en slik kontroll fremkommer at tilskuddsmidlene ikke er brukt etter forutsetningene, kan Landbruksdirektoratet kreve tilskuddsmidlene tilbakebetalt eller redusere tilskuddet etterfølgende år.

Det er ingen klageadgang

Tildeling av vakt- og administrasjonstilskudd er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, og kan ikke påklages.

Landbruksdirektoratet
Org.nr: NO 981 544 315 MVA
www.landbruksdirektoratet.no
postmottak@landbruksdirektoratet.no

Postadresse
Postboks 8140 Dep
NO-0033 Oslo, Norway
Telefon: +47 78 60 60 00

Besøksadresse
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo
Løkkeveien 111-0301, 9510 Alta

Endring av administrasjonskommune
Vaktdistrikter som endrer administrasjonskommune i løpet av 2018, skal melde fra om dette til Landbruksdirektoratet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Hilde Haug Simonhjell
seksjonssjef

Inger Anne Ringereide
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Kopi til:

Fylkesmannen i Aust- og Vest Agder	Postboks 788, Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	DRAMMEN
Fylkesmannen i Finnmark	Statens hus	9815	VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Pb 2520	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	Stavanger
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Postboks 14	6801	FØRDE
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710, Sluppen	7468	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	Tønsberg
Fylkesmannen i Østfold	Pb 325	1502	MOSS

Vedlegg:
Fordeling av vakt- og administrasjonstilskudd for 2018

Fordeling av vakt- og administrasjonstilskudd for 2018

Vaktområde	Kommunenavn	Vakttilskudd (kr)	Sesongtillegg (kr)	Adm.tilskudd (kr)	Totalt (kr)	Adm.kommune
	Spydeberg					
	Askim					
	Skiptvet					
	Rakkestad					
Østfold nord	Hobøl	1 583 884		67 739	1 651 623	Spydeberg
	Marker					
	Rømskog					
	Trøgstad					
Østfold øst	Eidsberg					
	Halden					
	Sarpsborg	791 942		33 870	825 812	Sarpsborg
Østfold sør	Aremark					
	Moss					
	Fredrikstad					
	Hvaler	791 942		33 870	825 812	Fredrikstad
	Råde					
	Rygge					
Østfold vest	Våler					
Totalt Østfold		**3 167 768**		**135 478**	**3 303 246**	
	Vestby					
	Ski					
	Ås					
	Frogn	791 942		33 870	825 812	Ås
	Nesodden					
	Oppegård					
Follo	Enebakk					
	Bærum					
	Asker					
	Rælingen					
	Lørenskog	791 942		33 870	825 812	Skedsmo
	Skedsmo					
	Nittedal					
Nye Stor-Oslo	Oslo					
	Nes					
	Eidsvoll	791 942		33 870	825 812	Eidsvoll
Romerike nord	Hurdal					
	Gjerdrum					
	Ullensaker	791 942		33 870	825 812	Ullensaker
Romerike vest	Nannestad					
	Aurskog-Høland					
	Sørum	791 942		33 870	825 812	Fet
Romerike øst	Fet					
Totalt Oslo/Akershus		**3 959 710**		**169 348**	**4 129 058**	
	Alvdal	791 942		33 870	825 812	Folldal
Alvdal og Folldal	Folldal					
	Elverum					
Elverum,	Åmot					
Åmot,Stor-Elvdal	Stor-Elvdal	1 583 884		67 739	1 651 623	Elverum
	Trysil					
Trysil og Engerdal	Engerdal					
	Hamar					
	Løten	791 942		33 870	825 812	Stange
Hamar	Stange					

Kongsvinger	Kongsvinger	791 942		33 870	825 812	Kongsvinger
	Nord-Odal					
	Sør-Odal					
	Eidskog					
Rendalen	Rendalen	791 942		33 870	825 812	Rendalen
Ringsaker N	Ringsaker	791 942		33 870	825 812	Ringsaker
Ringsaker S	Ringsaker	791 942		33 870	825 812	
Solør	Grue	791 942		33 870	825 812	Våler
	Åsnes					
	Våler					
Tolga og Os	Tolga	791 942		33 870	825 812	Os
	Os					
Tynset	Tynset	791 942		33 870	825 812	Tynset
Totalt Hedmark		**8 711 363**		**372 565**	**9 083 928**	
Fagernes	Sør-Aurdal	1 583 884	46 669	67 739	1 698 292	Nord-Aurdal
	Nord-Aurdal					
	Øystre Slidre					
Nordre Valdres	Vestre Slidre					
	Vang					
Fron	Nord-Fron	791 942		33 870	825 812	Nord-Fron
	Sør-Fron					
Gjøvik	Gjøvik	791 942		33 870	825 812	Gjøvik
	Søndre Land					
Hadeland	Jevnaker	791 942		33 870	825 812	Gran
	Lunner					
	Gran					
Lesja og Dovre	Dovre	791 942		33 870	825 812	Lesja
	Lesja					
Lillehammer og Gausdal	Lillehammer	791 942		33 870	825 812	Gausdal
	Gausdal					
Lom og Skjåk	Skjåk	791 942		33 870	825 812	Lom
	Lom					
Nordre Land og Etnedal	Nordre Land	791 942		33 870	825 812	Nordre Land
	Etnedal					
Ringebu og Øyer	Ringebu	791 942		33 870	825 812	Ringebu
	Øyer					
Toten	Østre Toten	791 942		33 870	825 812	Vestre Toten
	Vestre Toten					
Vågå og Sel	Vågå	791 942		33 870	825 812	Vågå
	Sel					
Totalt Oppland		**9 503 305**	**46 669**	**406 435**	**9 956 408**	
Drammen	Drammen	791 942		33 870	825 812	Lier
	Lier					
	Røyken					
	Hurum					
Eiker og Kongsberg	Kongsberg	791 942		33 870	825 812	Øvre Eiker
	Øvre Eiker					
	Nedre Eiker					
	Flesberg					
Midt Buskerud	Sigdal	791 942	46 669	33 870	872 481	Sigdal
	Krødsherad					
	Modum					
Nedre Hallingdal	Flå	791 942	70 004	33 870	895 815	Gol
	Nes					
	Gol					
	Hemsedal					
Ringerike	Ringerike	791 942		33 870	825 812	Ringerike
	Hole					
Øvre Hallingdal	Ål	791 942	70 004	33 870	895 815	Ål
	Hol					
Øvre Numedal	Rollag	791 942		33 870	825 812	Nore og Uvdal

	Nore og Uvdal					
Totalt Buskerud		**5 543 594**	**186 676**	**237 087**	**5 967 358**	
	Horten					
	Tønsberg					
	Svelvik					
	Sande	791 942		33 870	825 812	Re
	Holmestrand					
	Re					
Nordre Vestfold	Færder					
	Sandefjord	791 942		33 870	825 812	Larvik
Søndre Vestfold	Larvik					
Totalt Vestfold		**1 583 884**		**67 739**	**1 651 623**	
	Porsgrunn					
	Skien	791 942		33 870	825 812	Bamble
	Siljan					
Grenland	Bamble					
	Kragerø	791 942		33 870	825 812	Drangedal
Kragerø	Drangedal					
	Notodden					
	Nome	791 942		33 870	825 812	Sauherad
	Bø					
Midt-Telemark	Sauherad					
Tinn	Tinn	791 942		33 870	825 812	Tinn
	Hjartdal					
	Seljord					
	Kviteseid					
	Nissedal	791 942	466 691	33 870	1 292 502	Vinje
	Fyresdal					
	Tokke					
Vest Telemark	Vinje					
Totalt Telemark		**3 959 710**	**466 691**	**169 348**	**4 595 749**	
	Marnardal					
	Åseral	791 942	46 669	33 870	872 481	Åseral
	Audnedal					
Eiken og Marnardal	Hægebostad					
	Flekkefjord					
	Kvinesdal	791 942		33 870	825 812	Kvinesdal
Flekkefjord	Sirdal					
	Risør					
	Gjerstad					
	Vegårshei					
	Tvedestrand					
Holt	Åmli	1 252 913	46 669	67 739	1 367 321	Åmli
	Grimstad					
	Froland					
	Lillesand					
	Birkenes					
Nedenes	Arendal					
	Kristiansand					
	Vennesla	791 942		33 870	825 812	Kristiansand
	Songdalen					
Kristiansand	Søgne					
	Mandal					
	Farsund	791 942		33 870	825 812	Farsund
	Lindesnes					
Lindesnes	Lyngdal					
	Iveland					
	Evje og Hornes	395 971	46 669	16 935	459 575	Evje og Hornes
	Bygland					
	Valle	395 971		16 935	412 906	Valle
Setesdal	Bykle					

Totalt Aust- og Vest-Agder		**5 212 623**	**140 007**	**237 087**	**5 589 717**	
Austre Ryfylke	Forsand Strand Hjelmeland	791 942	46 669	33 870	872 481	Hjelmeland
Dalane	Eigersund Sokndal Lund Bjerkreim	791 942	93 338	33 870	919 150	Eigersund
Finnøy	Finnøy	791 942		33 870	825 812	Finnøy
Gjesdal og Undheim	Gjesdal	791 942		33 870	825 812	Gjesdal
Karmsund	Haugesund Karmøy Utsira					Sveio
Sandnes	Sandnes					
Stavanger	Stavanger Sola Randaberg Rennesøy Kvitsøy	1 252 913	81 671	67 739	1 402 323	Sandnes
Sauda og Suldal	Suldal Sauda	791 942	46 669	33 870	872 481	Suldal
Tu	Klepp Time	791 942		33 870	825 812	Klepp
Tysvær	Bokn Tysvær	626 456		33 870	660 326	Tysvær
Varhaug og Nærbø	Hå	791 942		33 870	825 812	Hå
Vindafjord	Vindafjord	626 456	23 335	33 870	683 661	Vindafjord
Totalt Rogaland		**8 049 420**	**291 682**	**372 565**	**8 713 667**	
Bergen Sør	Bergen Os Sund Fjell Askøy Øygarden	681 618		33 870	715 488	Bergen
Etne	Etne	626 456	23 335	33 870	683 661	Etne
Høyanger	Masfjorden					Gulen
Indre Hardanger	Odda Ullensvang Eidfjord	791 942		33 870	825 812	Ullensvang
Karmsund	Sveio	626 456	46 669	33 870	706 995	Sveio
Kvam	Jondal Kvam	791 942		33 870	825 812	Kvam
Kvinnherad	Kvinnherad	791 942		33 870	825 812	Kvinnherad
Nordhordaland	Meland Radøy Lindås Austrheim Fedje	791 942	46 669	33 870	872 481	Meland
Osterøy/Bergen N	Osterøy	681 618		33 870	715 488	Osterøy
Stord	Bømlo Stord Fitjar Austevoll	791 942		33 870	825 812	Bømlo
Tysnes, Fusa og Samnanger	Tysnes Fusa Samnanger	791 942	46 669	33 870	872 481	Tysnes
Voss vest	Voss Vaksdal	1 473 560		67 739	1 541 300	Voss

	Modalen					
	Ulvik					
Voss øst	Granvin					
Totalt Hordaland		**8 841 362**	**163 342**	**406 435**	**9 411 139**	
Askvoll	Askvoll	791 942		33 870	825 812	Askvoll
	Solund					
Fjaler, Hyllestad og Solund	Hyllestad	791 942		33 870	825 812	Hyllestad
	Fjaler					
	Flora					
Flora	Naustdal	791 942		33 870	825 812	Flora
	Gaular					
	Jølster	1 252 913	46 669	33 870	1 333 452	Jølster
Førde	Førde					
Gloppen	Gloppen	791 942		33 870	825 812	Gloppen
	Gulen					
Høyanger	Høyanger	791 942	46 669	33 870	872 481	Gulen
	Leikanger					
	Sogndal	791 942	46 669	33 870	872 481	Luster
Luster	Luster					
	Hornindal					
Stryn	Stryn	791 942	46 669	33 870	872 481	Stryn
	Vik					
Vik og Balestrand	Balestrand	791 942		33 870	825 812	Vik
	Bremanger					
	Vågsøy					
	Selje	791 942	46 669	33 870	872 481	Eid
Ytre Nordfjord	Eid					
	Aurland					
	Lærdal	791 942		33 870	825 812	Lærdal
Årdal	Årdal					
Totalt Sogn og Fj.		**9 172 333**	**233 345**	**372 565**	**9 778 244**	
	Aure					
Aure og Smøla	Smøla	791 942		33 870	825 812	Aure
	Fræna					
Averøy og Fræna	Averøy	709 199		33 870	743 069	Fræna
	Kristiansund					
	Eide	709 199		33 870	743 069	Gjemnes
Gjemnes	Gjemnes					
Halsa	Halsa					
	Rindal	1 308 075		67 739	1 375 814	Rindal
Rindal	Surnadal					
	Haram					
Haramsøy	Sandøy	791 942		33 870	825 812	Haram
	Molde					
	Midsund	1 308 075		67 739	1 375 814	Molde
Molde	Aukra					
Nesset	Nesset					
	Ålesund					
	Stranda					
	Sykkylven	791 942	233 345	33 870	1 059 157	Stranda
Stranda og Ålesund	Sula					
	Giske					
Tingvoll og Sunndal	Tingvoll	791 942		33 870	825 812	Sunndal
	Sunndal					
	Sande					
	Herøy	791 942		33 870	825 812	Ulstein
	Ulstein					
Ulstein	Hareid					
Vannylven	Vanylven	791 942		33 870	825 812	Vanylven
	Volda	791 942		33 870	825 812	Ørsta
Volda og Ørsta	Ørsta					

Ørskog	Ørskog	791 942		33 870	825 812	Ørskog
	Norddal					
	Stordal					
	Skodje					
Åndalsnes	Vestnes	791 942	140 007	33 870	965 819	Rauma
	Rauma					
Totalt Møre og R.		**11 162 027**	**373 353**	**508 043**	**12 043 423**	
Flatanger	Flatanger	3 325 349		169 348	3 494 697	Steinkjer
Inderøy	Inderøy					
Namdalseid	Verran					
	Namdalseid					
Snåsa	Snåsa					
Steinkjer	Steinkjer					
Grong	Lierne	791 942	46 669	33 870	872 481	Grong
	Røyrvik					
	Namsskogan					
	Grong					
Hitra og Frøya	Hitra	791 942		33 870	825 812	Frøya
	Frøya					
Indre Fosen	Indre Fosen	791 942	140 007	67 739	999 688	Indre Fosen
Levanger	Levanger	791 942		33 870	825 812	Levanger
Melhus og Skaun	Melhus	1 363 237		67 739	1 430 976	Trondheim
	Skaun					
Trondheim	Trondheim					
	Klæbu					
	Malvik					
Midtre Gauldal	Midtre Gauldal	791 942		33 870	825 812	Midtre Gauldal
Namsos	Namsos	1 308 075		67 739	1 375 814	Overhalla
	Fosnes					
Overhalla og Høylandet	Høylandet					
	Overhalla					
Nærøy	Vikna	791 942	46 669	33 870	872 481	Leka
	Nærøy					
	Leka					
Oppdal	Oppdal	709 199		33 870	743 069	Oppdal
Orkdal	Agdenes	681 618		33 870	715 488	Agdenes
	Orkdal					
Osen og Roan	Roan	626 456		33 870	660 326	Osen
	Osen					
Åfjord	Åfjord	626 456		33 870	660 326	
Rennebu og Meldal	Rennebu	709 199		33 870	743 069	Rennebu
	Meldal					
Røros	Røros	791 942		33 870	825 812	Røros
	Holtålen					
Selbu	Selbu	791 942		33 870	825 812	Selbu
	Tydal					
Snillfjord og Hemne	Hemne	791 942		33 870	825 812	Snillfjord
	Snillfjord					
Stjørdal	Meråker	791 942		33 870	825 812	Stjørdal
	Stjørdal					
	Frosta					
Verdal	Verdal	791 942		33 870	825 812	Verdal
Ørland og Bjugn	Ørland	791 942		33 870	825 812	Ørland
	Bjugn					
Totalt Trøndelag		**18 852 895**	**233 345**	**914 478**	**20 000 718**	
Andøy	Andøy	791 942		33 870	825 812	Andøy
Bindal og Sømna	Bindal	791 942		33 870	825 812	Sømna
	Sømna					
Bodø	Bodø	791 942		33 870	825 812	Bodø

	Værøy					
Brønnøy	Brønnøy Vevelstad	791 942		33 870	825 812	Brønnøy
Bø og Øksnes	Bø Øksnes	1 583 884	70 004	67 739	1 721 627	Sortland
Sortland/Vesterålen	Lødingen Hadsel Sortland					
Fauske	Beiarn Saltdal Fauske Sørfold	791 942	46 669	33 870	872 481	Saltdal
Grane og Hattfjelldal	Grane Hattfjelldal	791 942	70 004	33 870	895 815	Hattfjelldal
Hamarøy og Steigen	Steigen Hamarøy Tysfjord	791 942	46 669	33 870	872 481	Steigen
Harstad og Tjeldsund	Tjeldsund Evenes					Harstad
Herøy og Dønna	Herøy Dønna	791 942		33 870	825 812	Dønna
Lofoten	Røst Flakstad Vestvågøy Vågan Moskenes	791 942	70 004	33 870	895 815	Vestvågøy
Meløy	Rødøy Meløy Gildeskål	791 942	46 669	33 870	872 481	Meløy
Narvik	Narvik Ballangen	791 942		33 870	825 812	Ballangen
Nesna	Nesna Lurøy Træna	791 942	46 669	33 870	872 481	Nesna
Rana	Hemnes Rana	791 942	70 004	33 870	895 815	Hemnes
Sandnessjøen	Alstahaug Leirfjord	791 942	46 669	33 870	872 481	Alstahaug
Vefsn	Vefsn	791 942		33 870	825 812	Vefsn
Vega	Vega	791 942		33 870	825 812	Vega
Totalt Nordland		**14 254 957**	**513 360**	**609 652**	**15 377 969**	
Balsfjord	Balsfjord	1 583 884		67 739	1 651 623	Balsfjord
Tromsø	Tromsø Karlsøy					
Finnsnes	Sørreisa Tranøy Torsken Berg Lenvik	791 942		33 870	825 812	Lenvik
Harstad og Tjeldsund	Harstad Kvæfjord Skånland	1 187 913		33 870	1 221 783	Harstad
Lyngen og Storfjord	Lyngen Storfjord	791 942		33 870	825 812	Lyngen
Målselv	Målselv	791 942		33 870	825 812	Målselv
Narvik	Gratangen					Ballangen
Nord-Troms	Gaivuotna-Kåfjord Skjervøy Nordreisa	791 942	93 338	33 870	919 150	Nordreisa

	Kvænangen					
Salangen	Ibestad Lavangen Bardu Salangen Dyrøy	791 942		33 870	825 812	Salangen
Totalt Troms		**6 731 507**	**93 338**	**270 957**	**7 095 802**	
Alta	Alta Loppa	791 942		33 870	825 812	Alta
Hammerfest	Hammerfest Hasvik Kvalsund Måsøy	791 942		33 870	825 812	Hammerfest
Kautokeino og Karasjok	Kautokeino Karasjok	791 942		33 870	825 812	Karasjok
Porsanger og Nordkapp	Nordkapp Porsanger Lebesby Gamvik	791 942		33 870	825 812	Porsanger
Sør-Varanger	Sør-Varanger	791 942		33 870	825 812	Sør-Varanger
Tana og Vadsø	Vardø Vadsø Berlevåg Tana Nesseby Båtsfjord	791 942		33 870	825 812	Tana
Totalt Finnmark		**4 751 652**		**203 217**	**4 954 870**	

Dag. Ref. MPU

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunene
Fylkesmennene
Kartverket
Longyearbyen lokalstyre

Deres ref	Vår ref	Dato
	17/5500-1	21. desember 2017

Veileder til eierseksjonslovens offentligrettslige regler

Departementet informerer om at ny eierseksjonslov trer i kraft 1. januar 2018. Kommunene, fylkesmennene, Kartverket og Longyearbyen lokalstyre bes om å gjøre seg kjent med den nye veilederen til loven. Kommunene og Longyearbyen lokalstyre ble for øvrig i brev 26. september 2017 orientert om ikrafttredelsestidspunktet, og om endringer som de som seksjoneringsmyndighet må være spesielt oppmerksomme på. Brevet vedlegges for ordens skyld her.

Målgruppe for veilederen

Departementet har laget en veileder til den nye loven. Veilederen er først og fremst laget for å være et hjelpemiddel for de som arbeider med seksjoneringssaker i kommunene, hos fylkesmennene, på Svalbard og hos Kartverket. Veilederen tar derfor hovedsakelig for seg lovens offentligrettslige regler. De offentligrettslige reglene regulerer hvordan eierseksjoner opprettes, vilkårene for seksjonering og reseksjonering. Disse reglene finner du i lovens kapittel II, III og IV. For sammenhengens skyld, vil også enkelte av lovens privatrettslige regler blir omtalt.

Veilederen kan leses her.

Rundskriv H-03/98 *Seksjonering av fast eigedom* oppheves fra og med 1. januar 2018.

Nye søknadsskjemaer

Departementet har i forskrift 17. desember 2017 om bruk av standardisert søknad om seksjonering bestemt at søknader om seksjonering og reseksjonering skal settes frem på skjemaer som departementet har fastsatt.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8112 Dep	Akersg. 59	22 24 90 90	Bolig- og	Cecilie Ingjerd
0032 Oslo		Org no.	bygningsavdelingen	Karlson
postmottak@kmd.dep.no	www.kmd.dep.no	972 417 858		22 24 72 41

Vi har laget ett skjema for søknad om førstegangs seksjonering og ett skjema for søknad om reseksjonering. Kommunene må sørge for å fjerne gamle søknadsskjemaer fra sine internettsider når den nye loven trer i kraft. Forskriften og de nye skjemaene med utfyllingsveiledning kan hentes her.

Vi ønsker lykke til med bruken av den nye loven og veilederen til denne.

Med hilsen

Harald Assev (e.f.)
avdelingsdirektør

Cecilie Ingjerd Karlson
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunene
Longyearbyen lokalstyre

Deres ref	Vår ref	Dato
	15/2285-77	26. september 2017

Ikrafttredelse av ny lov om eierseksjoner

Ny lov om eierseksjoner trer i kraft 1. januar 2018 (med unntak av § 9). I dette brevet vil departementet orientere kort om de endringene kommunene som seksjoneringsmyndighet bør være spesielt oppmerksomme på.

Den nye loven bygger på:

- NOU 2014: 6 Revisjon av eierseksjonsloven
- Prop. 39 L (2016-2017) Lov om eierseksjoner
- Innst. 308 L (2016-2017) om Lov om eierseksjoner fra Stortingets kommunal- og forvaltningskomité.

Frem til ikrafttredelsen skal departementet jobbe med å lage forskrifter til loven. Et forslag vil snart bli sendt på offentlig høring. Departementet jobber også med å lage et rundskriv til loven. Rundskrivet er først og fremst tenkt som et hjelpemiddel for de som arbeider med seksjoneringssaker i kommunene, hos fylkesmennene og hos tinglysingsmyndigheten.

1. Ny struktur og mer moderne språk

Selv om 1997-loven erstattes av en helt ny lov, videreføres det materielle innholdet i stor grad. Loven har imidlertid fått en ny systematikk og en ny oppbygning, og språket er modernisert i de fleste paragrafene. For eksempel er det gammeldagse ordet «begjæring» erstattet av det mer moderne og brukervennlige «søknad».

Tydeligere regler om hvilke oppgaver kommunen har i en seksjoneringssak, skal gjøre det lettere å være saksbehandler i kommunen.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8112 Dep	Akersg. 59	22 24 90 90	Bolig- og	Cecilie Ingjerd
0032 Oslo		Org no.	bygningsavdelingen	Karlson
postmottak@kmd.dep.no	www.kmd.dep.no	972 417 858		22 24 72 41

2. Saksbehandlingsfrister og gebyr

Loven innfører tidsfrister for kommunens behandling av seksjoneringssaker. Saksbehandlingsfristen vil bli tolv uker (§ 14). Regelen er nærmere omtalt i Prop. 39 L (2016-2017) Lov om eierseksjoner kapittel 13.

Kommunene får mulighet til å kreve gebyrer som dekker de faktiske kostnadene (selvkostprinsippet), jf. § 15. Regelen er omtalt i Prop. 39 L (2016-2017) Lov om eierseksjoner kapittel 14.

3. «Koblingsregel» for bolig

Kommunene får en ny og viktig oppgave i å samordne sin rolle som seksjoneringsmyndighet og plan- og bygningsmyndighet.

En søker som oppfyller vilkårene i eierseksjonsloven har etter dagens lov krav på seksjoneringstillatelse til bolig, selv om kommunen som plan- og bygningsmyndighet mener seksjonen ikke oppfyller kravene til egen boenhet etter plan- og bygningslovgivningen. Det kan for eksempel være fordi det vil være i strid med plan å opprette flere boenheter på eiendommen, eller det kan være at seksjonen ikke har tilstrekkelige brannskiller.

Situasjonen oppstår fordi plan- og bygningsloven stiller andre, flere og strengere krav til boenheter enn de kravene eierseksjonsloven stiller for å opprette en boligseksjon.

Konsekvensen kan da bli at en seksjon er lovlig opprettet til boligformål etter eierseksjonsloven selv om den ikke lovlig kan brukes som boenhet etter plan- og bygningsloven. Slike «ulovlige» seksjoner blir omsettelige og kan pantsettes med risiko for tap for både kjøpere og panthavere dersom det på et senere tidspunkt blir avdekket at seksjonen ikke fylte kvalitetskravene til boenheter i plan- og bygningslovens forstand.

Gjennom en ny regel som kobler eierseksjonslovens vilkår for å opprette en boligseksjon mot plan- og bygningslovens regler om når det oppstår søknadsplikt for selvstendig boenhet, skal det i fremtiden ikke være mulig å opprette boligseksjoner det ikke er lov å bo i (§ 7 tredje ledd). Departementet understreker at regelen ikke gir kommunene hjemmel til å kreve oppgraderinger til dagens kvalitetskrav for boliger bare fordi eieren ønsker å dele opp en eiendom i seksjoner. Regelens nærmere rekkevidde er omtalt i Prop. 39 L (2016-2017) Lov om eierseksjoner kapittel 9.6. Vi ber om at kommunene setter seg inn i hvordan bestemmelsen er å forstå, slik at vi unngår misforståelser om dens anvendelsesområde.

4. Seksjoneringstidspunktet er flyttet

Seksjoneringstidspunkt er flyttet fra igangsettingstillatelse til rammetillatelse (§ 8). Regelen er omtalt i Prop. 39 L (2016-2017) Lov om eierseksjoner kapittel 11.

5. Oppmåling av eventuelt uteareal

Oppmålingsforretning for utendørs tilleggsdel kan nå som hovedregel skje i form av såkalt «kontorforretning», det vil si uten oppmøte, oppmåling og merking i terrenget, forutsatt at tilleggsdelen er entydig definert i kartmaterialet ved hjelp av koordinater. Det er ikke lenger et krav at utearealets avgrensning er synlig i terrenget som en entydig forlengelse av sameiets bygninger. Den enklere fremgangsmåten skal kunne benyttes i alle tilfeller forutsatt at tegningsmaterialet blir utarbeidet med nødvendig kvalitet. Eventuell klarlegging av yttergrenser mot naboeiendom, må i utgangspunktet fortsatt skje med oppmøte, oppmåling og merking i terrenget.

6. Tydeligere regler om parkeringsareal

Loven har en ny bestemmelse om parkering i eierseksjonssameier (§ 7). Regelen innebærer at kommunen i seksjoneringssaken bare skal kontrollere at det er opprettet så mange parkeringsplasser som plangrunnlaget og byggetillatelsen krever, og at det for øvrig skal være opp til utbygger å bestemme hvordan parkeringsplassene skal organiseres, fordeles og disponeres. En konsekvens av regelen er at kommunen ikke kan kreve at parkeringsplasser skal seksjoneres til fellesareal, slik departementet er kjent med at noen kommuner gjør i dag. Regelen er omtalt i Prop. 39 L (2016-2017) Lov om eierseksjoner kapittel 9.9.4.5.

7. Parkeringsplasser for personer med nedsatt funksjonsevne

Loven har en ny bestemmelse som skal sikre at parkeringsplasser som er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne, faktisk gjøres tilgjengelige for disse personene (§ 26 annet ledd). Kommunen får vetorett mot eventuelle endringer i vedtekter som skal sikre rettighetene. Regelen er omtalt i Prop. 39 L (2016-2017) Lov om eierseksjoner kapittel 9.9.4.5.

8. Leiers kjøperett er ikke videreført

Reglene om leiers kjøperett er ikke videreført i den nye loven. For kjøperett som er utløst før 1. januar 2018, gjelder imidlertid reglene i lov 23. mai 1997 nr. 31 om eierseksjoner kapittel III selv om kjøperetten ikke er gjort gjeldende. Begrunnelsen for opphevelsen kan leses i Prop. 39 L (2016-2017) Lov om eierseksjoner kapittel 6.

9. Sammenslåing av eierseksjonssameier

Loven legger til rette for at to eller flere eierseksjonssameier kan slå seg sammen til ett eierseksjonssameie på en enklere måte enn i dag (§ 21 fjerde ledd). Regelen er omtalt i Prop. 39 L (2016-2017) Lov om eierseksjoner kapittel 22.

Med hilsen

Harald Assev (e.f.)
avdelingsdirektør

Cecilie Ingjerd Karlson
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Trude Hagen Hansen	77 64 21 71	08.01.2018	2018/150 - 0	530
		Deres dato	Deres ref.	

Dag
Ref. MPU

10 JAN 2018
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.

Kommunene i Troms

Årsmelding for skogbruk i kommunene

Fylkesmannen sender hvert år årsrapport for skogbruket til Landbruks- og matdepartementet og lager ei årsmelding i samarbeid med Troms skogselskap. En del av grunnlaget for dette er årsmelding for skogbruk fra kommunene i fylket. Som skogbruksmyndighet har kommunene ansvar for å følge opp lovpålagte oppgaver og rapportere om status for aktivitet og tilstand.

De seinere åra har det vært litt ulikt hva den enkelte kommune har rapportert om, og når årsmeldinga er sendt til oss. Vi har derfor laga en mal som kommunene kan bruke ved utarbeiding av ei årsmelding for skogbruket i kommunen. En del tema er utelatt i malen for at den ikke skal bli for omfattende. Dersom det viser seg at det er aktivitet på disse områdene som det bør rapporteres om kan det sjølvsagt tas med likevel. Se vedlagte mal.

Statistikk for avvirking og skogkultur skal være en del av årsrapporten og skal sendes inn samtidig. Dette er tidligere sendt inn særskilt.

Om avvirkningsstatistikken
All hogst av virke for salg skal måles og rapporteres inn til VSOP (Virkesdatabase for skogfond og måleopplysninger), jf *forskrift om skogfond* o.a. Det er likevel en del virke, spesielt hogst av ved til brensel for salg, som ikke innrapporteres. Av den grunn er rapporteringen fra kommunene viktig som grunnlag for oversikt over totalavvirking på kommune- og fylkesnivå. Kommunene kan ta ut rapporter over innmeldt virke fra fagsystemet ØKS. For virke som ikke er innmeldt bes det om et anslag.

Om skogkulturstatistikken
All skogkulturaktivitet som innvilges NMSK-tilskott registreres i skogfondssystemet. Vi ber likevel om ei særskilt rapportering for å få med enkelte opplysninger som ikke framgår her.

Om årsmeldinga
Et godt råd er å bruke malen som ei huskeliste og skrive inn enkelthendelse gjennom året. Erfaringa er at det er mye en ikke husker på når året er gått. Legg derfor gjerne inn noen stikkord om skader, vekst, infotiltak og annet i malen undervegs i løpet av året.

Frist for innsending av årsmelding for skogbruket i kommunene er satt til **31. januar**.

Fylkeshuset, Strandvegen 13
Postboks 6105, 9291 Tromsø
Telefon: 77 64 20 00
Telefaks: 77 64 21 39
Avdeling
Landbruksavdelingen
fmtrpostmottak@fylkesmannen.no
www.fylkesmannen.no/troms

Med hilsen

Berit Nergård Nyre
landbruksdirektør

Trude Hagen Hansen
fylkesskogmester

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

ÅRSMELDING 20….
SKOGBRUK I …….. KOMMUNE

1. ADMINISTRASJON

Organisering av skogforvaltninga i kommunen
Stillingsandel skogbruk

2. SKOGENS TILSTAND OG VEKST

Skogens tilstand og vekst
Blomstring og frøsetting (rapporteres også særskilt på nett)
Konglesanking, innsendte prøver
Skader på skogen
- Observerte skader og evt. registreringer i Skogskader på Internett
- Innsendte prøver

3. SKOGBRUKSAKTIVITET

Driftsforhold, tilgang på arbeidskraft/entreprenører
Avvirking
Skogkultur, juletreproduksjon
Skogsvegbygging

4. AVSETNING OG FOREDLING

Bioenergi – flisvirke, ved til brensel
Smelteverksflis, anna flis
Sagtømmer

Gårdssagbruk, lokal videreforedling

5. INFORMASJONSTILTAK

Skogdager, skogkvelder, vegmøter
Kurs
Andre tiltak

(Oppgi dato, tema og antall frammøtte)

6. ANDRE OPPGAVER

Bær, sopp og vilt
Prosjekter
Skogvern
Særskilte tiltak

Sted…….. Dato:……

Underskrift:……

Avvirking for salg og industriell produksjon

Kommune: _____ Kontaktperson: _____
Årstall: _____

Private- og kommunale skoger:

Treslag	*Sortiment*	*Kvantum (fm³)*	*Bruttopris (kr/fm³)*	*Bruttoverdi (kr)*
Gran	Skurtømmer			0
	Massevirke			0
Furu	Skurtømmer			0
	Massevirke			0
Lauvtre	Skurtømmer			0
	Massevirke			0
Brenselsflis	Bartre			0
	Lauvtre			0
Ved til brensel	Bartre			0
	Lauvtre			0
SUM		0		0

Statskog:

Treslag		*Kvantum (fm³)*	*Bruttopris (kr/fm³)*	*Bruttoverdi (kr)*
Gran	Skurtømmer			0
	Massevirke			0
Furu	Skurtømmer			0
	Massevirke			0
Lauvtre	Skurtømmer			0
	Massevirke			0
Brenselsflis	Bartre			0
	Lauvtre			0
Ved til brensel	Bartre			0
	Lauvtre			0
SUM		0		0
TOTALSUM		0		0

* Kvantum oppgis i fm³ med bark, unntatt for skurtømmer hvor kvantum oppgis uten bark.

Avvirking utenom salg (heimeforbruk):

Ved til brensel: _____ **fm³**
Bartre: _____ **fm³**

Med hilsen

_____
For kommunen

SKOGKULTURSTATISTIKK

..... kommune År: 2017

Samleoversikt:	Da	Kostnad	Statstilskott
Markberedning	0	0	0
Planting - nyanlegg	0	0	0
Planting - supplering	0	0	0
Rydding	0	0	0
Avstandsregulering	0	0	0
Hogst av nyttbart lauv	0	0	0
Stammekvisting	0	0	0
Tynning	0	0	0
Sum	0	0	0
Planting - juletre	0	0	-

Utarbeidd av FMLA 2004 - oppdatert 12.10.2017

Nordreisa kommune

Arkivsaknr: 2017/1025-3
Arkiv: 1942/43/1

Saksbehandler: May Halonen
Dato: 09.01.2018

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
2/18	Nordreisa miljø-, plan og utviklingsutvalg	26.01.2018

Søknad om deling av gnr 43, bnr 1

Henvisning til lovverk:
Jordloven, plan- og bygningslov § 19-2

Vedlegg

1 Søknad om deling av grunneiendom gnr 1942/43/1

2 Kart

3 Kart med reguleringsplan

Rådmannens innstilling

Jfr plan- og bygningslovens § 19-2 avslår Nordreisa kommune søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i forbindelse med søknad om deling av to boligtomter fra gnr 41, bnr 3 i Nordreisa.

Dette begrunnes med at arealet er fylldyrka jord i drift og arealene i kommuneplanens arealdel er innenfor hensynssonen for verdifull jordbruksareal nært sentrum, der slikt areal skal ha et spesielt og langsiktig vern i arealforvaltningen. Jfr pbl § 19-2, 3. ledd, skal det ved en dispensasjon legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Avslaget begrunnes også med at hensynene til framtidig landbruksdrift på eiendommen og i området vil bli vesentlig tilsidesatt. Ulempene ved en dispensasjon og deling vil derfor bli klart større enn fordelene og dispensasjon kan ikke gis. Vi kan ikke se at det foreligger samfunnsinteresser av en slik vekt at landbruksinteressene skal vike.

Saksopplysninger

Svein Harald Severinsen eier gnr 43, bnr 1 og søker om å fradele to boligtomter med et totalareal på to daa fra eiendommen. Denne parsellen av eiendommen ligger på vestsiden av Reisaelva, like ved Storslett bru. Eiendommen har to parseller og er på totalt 301,2 daa. Hovedparsellen ligger ved Reisaelva og er på 30,1 daa. Av dette er 27,6 daa fulldyrka jord. Resten av eiendommen er en utmarksparsell på vestsiden av Kildalsveien og til fjells. Arealet på utmarksparsellen er på totalt 271,1 daa og består av 7,1 daa skog på middels bonitet, 207,7 daa uproduktiv skog og resten annet areal. Det er ikke selvstendig drift på eiendommen, men all dyrka mark leies ut til et nabobruk i drift.

I delingssaken søkes det også om dispensasjon fra arealbruken i kommuneplanens arealdel, samt bygge- og deleforbudet i 100-metersbeltet fra Reisaelva.

Søker har begrunnet søknad om dispensasjon slik:
Tomtene er plassert i hjørne av eiendommen som er til dels vanskelig å høste med dagens utstyr. Dette er den beste plasseringa på min eiendom.

Det er søkerens to barn som skal ha tomtene.

I kommuneplanens arealdel er arealet i utgangspunktet i LNFR-område. Deler av det omsøkte arealet er også innenfor reguleringsplan fra 1992 for Storslett vest. Omlag 730 m2 av det omsøkte arealet er i reguleringsplanen avsatt til boligformål og omlag like mye er avsatt til park. Resterende av det omsøkte arealet er i LNFR. Se vedlagte kartutsnitt som viser fordeling av arealene. I følge kommuneplanens arealdel er hele arealet på gnr 43/1 også innenfor kjerneområdet for landbruk. Hensynssonen definerer hvilke landbruksarealer som har størst verdi innenfor grensene til sentrumsområdet, og som derfor skal ha et spesielt og langsiktig vern i arealforvaltningen.

I kommuneplanens arealdel pkt 1.4.1 er det opplistet tidligere vedtatte regulerings- og bebyggelsesplaner som fortsetter å gjelde etter vedtak av kommuneplanens arealdel er vist på plankartet med egen hensynssone. Det er henvist til jfr plb § 11-8, pkt f.
I loven står det følgende:
§ 11-8.*Hensynssoner*
Kommuneplanens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av areal. Hensyn og forhold som inngår i andre ledd bokstav a til f, kan markeres i arealdelen som hensynssoner med tilhørende retningslinjer og bestemmelser. Det kan angis flere soner for samme areal.

Til hensynssone skal det i nødvendig utstrekning angis hvilke bestemmelser og retningslinjer som gjelder eller skal gjelde i medhold av loven eller andre lover for å ivareta det hensynet sonen viser.

f) Sone hvor gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde uendret. Ved bruk av denne hensynssonen skal kommunen vurdere om reguleringsplanene er i samsvar med nasjonale og regionale interesser.

Stortinget vedtok i desember 2015 at omdisponeringen av jordbruksarealene til andre formål skal reduseres til maksimum 4 000 dekar årlig innen 2020. Regjeringen har utarbeidet en jordvernstrategi, der betydningen av god arealplanlegging gjennom plan- og bygningsloven vektlegges. Det er kommunene som har hovedansvaret for å ta vare på jordressursene gjennom sin forvaltning etter plan- og bygningsloven og jordloven.

Alt av fulldyrka jord på gnr 41/3 er innenfor hensynssonen for landbruk. Deler av det omsøkte arealet er altså også innfor reguleringsplanen og avsatt til bolig og park. Dette er ikke i samsvar med nasjonale og regionale interesser om jordvern og det er derfor kommuneplanens arealdel og hensynssonen som skal gjelde.

Dette betyr at søknaden om deling av to boligtomter fra gnr 41/3 må behandles som en dispensasjonssak fra kommuneplanens arealdel.

Vurderinger i forhold til dispensasjon fra kommuneplanens arealdel

For å kunne vurdere en dispensasjonssak i forbindelse med en delingssak er det mange forhold som skal utredes.

Delingssøknaden skal behandles etter jordloven og plan- og bygningsloven. For å kunne godkjenne deling etter disse lovene, må det først vurderes og innvilges dispensasjon fra kommuneplanens arealdel, og i dette tilfellet også delingsforbudet i 100-sonen fra Reisavassdraget.

I Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 19-2 står det:
Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt.

Det er altså to vilkår som begge må være oppfylt før dispensasjon kan gis.
1. Hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse må **ikke bli vesentlig tilsidesatt.**
og
2. I tillegg må fordelen ved å gi dispensasjon være **klart større enn ulempene** etter en samlet vurdering.

Beredskapsmessige hensyn, samfunnssikkerhet samt miljø:

Vann og avløp:
De omsøkte tomtene kan knyttes til offentlig

Beredskap, flom og samfunnssikkerhet:

De omsøkte tomtene er tegnet inn henholdsvis ca 25 og 50 m fra Reisaelva og tomta nærmeste elva er innenfor flomsone for 200 års flom. Det er forebygging på denne elvestrekningen.

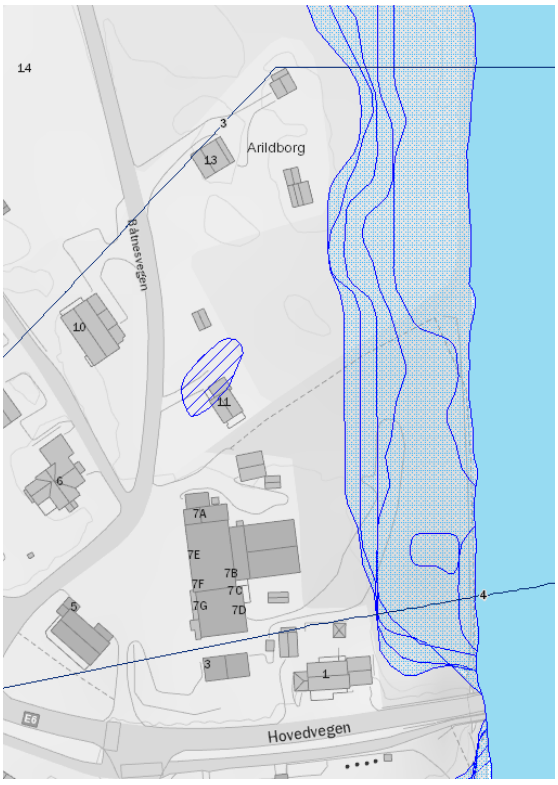

Landbruksmessige hensyn

Gnr 43, bnr 1 er ikke i selvstendig drift, men har i flg Nibios gårdskart 27,6 daa fulldyrka jord og alt areal leies ut.

I jordlovens § 9 står det:

Dyrka jord må ikkje brukast til føremål som ikkje tek sikte på jordbruksproduksjon. Dyrkbar jord må ikkje disponerast slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida. Departementet kan i særlege høve gi dispensasjon dersom det etter ei samla vurdering av tilhøva finn at jordbruksinteressene bør vika. Ved avgjerd skal det mellom anna takast omsyn til godkjende planar etter plan- og bygningslova, drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området, kulturlandskapet og det samfunnsgagnet ei omdisponering vil gi. Det skal òg takast omsyn til om arealet kan førast attende til jordbruksproduksjon.

Forbudet gjelder dyrka og dyrkbar jord uansett størrelsen på arealet. En forutsetning for at forbudet kommer til anvendelse er imidlertid at det areal som søkes omdisponert, enten alene eller sammen med annet jordbruksareal på eiendommen, kan gi grunnlag for jordbruksproduksjon. Det må objektivt sett ligge til rette for jordbruksproduksjon. Produksjonen må samtidig være av et visst omfang, enten for salg eller for eget bruk. Områdets karakter vil spille en viss rolle. Det er relevant å trekke inn i vurderingen om eiendommen ligger i et typisk jordbruksområde.

Denne delen parsellen av eiendommen ligger i et hjørne av eiendommen i mellom bebyggelsen på eiendommen (bolig, garasje og uthus) og naboeiendommene. Det er planlagt felles adkomst fra den Båtnesveien, men på gnr 43/1 rett utenfor de omsøkte tomtene, også det på dyrkamarka. Søker opplyser i søknaden at arealet ligger litt trangt til for at det enkelt kan høstes av moderne landbruksmaskiner. Men alt areal har hittil årlig blitt høstet. Ved en eventuell fradeling vil dyrkamarka mellom de planlagte tomtene, inkl adkomsten, og elva heller ikke bli tilgjengelig for landbruksmaskiner og det vil utgå omlag 3 daa dyrka mark.

Det omsøkte arealet er innenfor arealet som er avsatt som hensynssonen som definerer landbruksarealer med stor verdi nært sentrumsområdene. I vurderingen skal det også tas med om arealet alene eller sammen med annet jordbruksareal på eiendommen, kan gi grunnlag for jordbruksproduksjon. Pr i dag er arealet i drift som tilleggsareal til et nabobruk og sin verdi i den sammenhengen. Objektivt sett har eiendommen for lite areal til å drive økonomisk med husdyr, men arealene kan brukes til dyrking av f.eks poteter, jordbær mm.

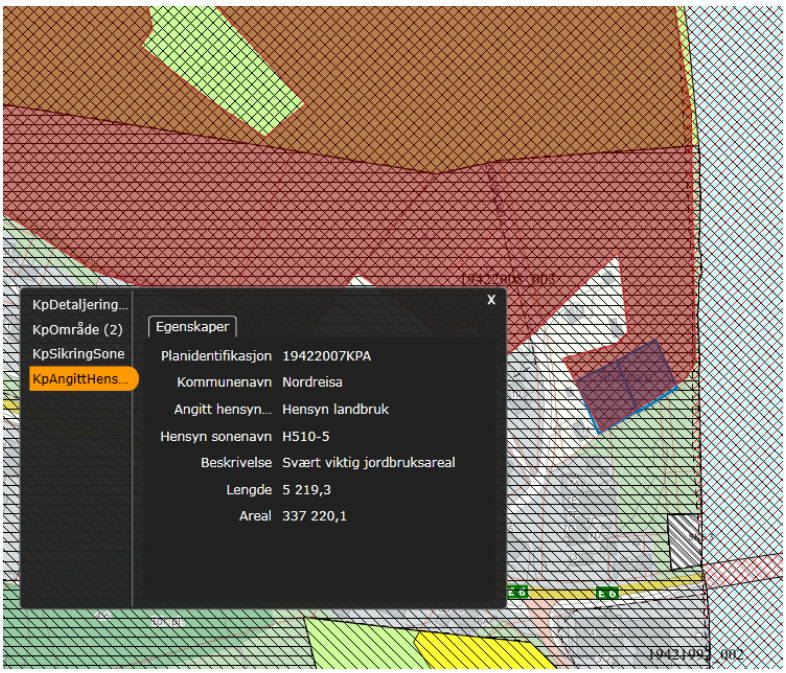

I og med at eiendommen ligger nært Storslett sentrum, og at det her finnes ledige boligtomter i byggefelt, kan vi ikke vektlegge samfunnsnytten av boligbygging og bosettingen på denne eiendommen, framfor jordvernet. Samlet sett kan vi ikke se at omdisponering av det omsøkte arealet er positivt for landbruket på eiendommen og i området.

I jordlovens § 12 står det:

Skal dyrka jord takast i bruk til andre formål enn jordbruksproduksjon, eller skal dyrkbar jord takast i bruk slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida, kan samtykke til deling ikkje givast utan at det er gitt samtykke til omdisponering etter § 9.

Ved avgjerd av om samtykke til deling skal givast, skal det leggjast vekt på om delinga legg til rette for ein tenleg og variert bruksstruktur i landbruket. I vurderinga inngår mellom anna omsynet til vern av arealressursane, om delinga fører til ei driftsmessig god løysing, og om delinga kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det kan leggjast vekt på andre omsyn dersom dei fell inn under formålet i jordlova.

Vurderingen skal blant annet ta utgangspunkt i de langsiktige virkningene for eiendommen og inntekten fra den ved å dele fra areal eller bygninger. Det har ikke nevneverdig vekt hva som er privatøkonomisk mest lønnsomt for eieren.

Det er i søknaden oppgitt at det er de to barna til søkeren som skal ha de to planlagte boligtomtene. Dette er ting som ikke skal vektlegges, da tomtene med deling blir fritt omsettelig og kan selges utenfor familien. Det hjelper heller ikke at det ved overdragelse av tomtene settes vilkår om at selger/grunneier skal ha forkjøpsrett ved et eventuelt salg. Dette vil gjelde så lenge grunneier er i stand til å kjøpe til den oppgitt salgssummen. Hvis grunneier ikke kan innfri dette, er det fritt fram for hvem som helst å kjøpe. Vilkåret om forkjøpsrett vil også som regel være hemmende for pantsettelse av eiendommen i sammenheng med finansiering av boligen.

Samfunnsinteressene i forhold til bosetting kan heller ikke vektlegges i dette tilfellet. Eiendommen ligger nært Storslett sentrum og det er flere regulerte boligfelt hvor det er ledige boligtomter.

Det skal også vurderes om delingen kan komme i konflikter mellom landbruket og andre interesser som følge av landbruksdriften. Konflikten er ofte knyttet til støv, støy og lukt fra fjøs, beitedyr, helge- og nattarbeid, men også bruk av driftsveier og utmark eller nydyrking av jord.

I dette tilfellet er ikke gnr 43/1 i selvstendig drift og eiendommen er liten til økonomisk husdyrdrift. Arealene kan brukes til dyrking av f.eks poteter og jordbær for salg. Arealet høstet pr i dag som tilleggsjord til en naboeiendom med storfe. Det omsøkte arealet er ca 2 daa, men det vil i praksis bli 3 daa som ikke blir egnet til framtidig jordbruksdrift i og med omliggende areal ikke vil bli egnet til høsting.

I plan- og bygningslovens § 19-2, 3. ledd, som er et nytt ledd, står det framhevet at:
Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Parsellene som søkes fradelt til boligtomter ligger i et område med innmark i drift. Fradelingen vil føre til nedbygging av fulldyrka jord. Regjeringen har de siste årene flere ganger innskjerpet kommunenes ansvar for å ta vare på jordressursene i sin forvaltning etter plan- og bygningsloven og etter jordloven. Tiltaket det her er søkt om vil være i strid med dette ansvaret.

Vi ser ikke at det vil bli noen større konflikter i forhold til landbruket om det kommer to boliger til her, men det er hensynet til omdisponering av jordbruksareal i drift og jordvernet som i dette tilfellet veier tyngst.

Miljømessige forhold

Det omsøkte tomtene ligger henholdsvis 25 og 50 m fra Reisaelva og inntil bebygde områder. Arealet er i kommuneplanens arealdel avsatt som hensynssone i forhold til svært viktig sentrumsnært jordbruksareal. Deler av det omsøkte arealet ligger innenfor grensen for 200 års flom og kan derfor være flomutsatt. Langs elva er det elveforbygging og en elvesti. Vi kan ikke se at allmennheten vil være hindret i å bruke elvestien, men det er lett at området mellom

tomtene og elva, som ikke vil være mulig å høste, også får et privatisert preg og det kan virke hemmende for den allmenne ferdselen langs elva.

Naturmangfold

Naturmangfoldet omfatter både landskap, geologi, økosystem, naturtyper og arter og skal vurderes som en del av saksbehandlingen, jfr naturmangfoldloven § 7.

§ 8.(kunnskapsgrunnlaget)
Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.
Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

Det som skal vurderes er om tiltaket berører registrerte naturtypelokaliteter, utvalgte naturtyper eller prioriterte arter, om tiltaket ligger i naturvernområde.

Området grenser som nevnt til Reisaelva som er et vernet vassdrag og en nasjonal lakseelv. Vi kan ellers ikke se at det i området er registrert arter eller lokaliteter som det jfr naturmangfoldloven skal tas hensyn til.

Oppsummering
Det er to vilkår som begge må være oppfylt før dispensasjon fra kommuneplanens arealdel kan gis.
1. Hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse må **ikke bli vesentlig tilsidesatt.**
og
2. I tillegg må fordelen ved å gi dispensasjon være **klart større enn ulempene** etter en samlet vurdering.

Dispensasjonsbestemmelsens første vilkår forutsetter at kommunen løfter og vurdere de generelle hensynene som ligger bak den aktuelle bestemmelsen og lovens formålsbestemmelse, og hvis disse hensynene blir vesentlig tilsidesatt kan det ikke gis dispensasjon.

Dispensasjonssøknader innebærer normalt en viss tilsidesettelse av hensynet bak bestemmelsen det dispenseres fra. Dette utelukker ikke i seg selv at gis dispensasjon. Det er hvor hensynene bak bestemmelsen det søkes dispensasjon fra blir vesentlig tilsidesatt at vilkårene for å gi dispensasjon ikke er tilstede.

I plan og bygningslovens § 19-2, 3. ledd står det *Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.*

Det vesentligste i denne saken blir derfor om hensynene til landbruket på eiendommen, i området, og hensynsonen i kommuneplanens arealdel blir vesentlig tilsidesatt ved en dispensasjon.

Omdisponering av dyrkbare arealer på en slik måte at de ikke kan tilbakeføres til dyrkbare arealer er ikke tillatt jfr jordlovens § 9 og i strid med de nasjonale føringene om jordvernet. Bebygde tomter vil eventuelt bli en varig omdisponering av dyrkbare arealer. Tomtene er for

øvrig godt plassert i et hjørne av eiendommen og inntil annet bebygd område, men tomtene sammen med adkomsten vil så godt som beslaglegge ca 3 daa som ikke vil bli egnet til å høste med dagens landbruksmaskiner.

Arealet er også delvis innenfor flomsonen for 200-års flom og arealet er i kommuneplanens arealdel avsatt som hensynssone som viktig jordbruksareal nært sentrumsområdene. Disse momentene tilsier at kommuneplanens arealdel og samlet hensynet til landbruk, natur- og friluftsliv blir vesentlig tilsidesatt og dispensasjon kan ikke tilrås. Oppsummert kan vi derfor ikke se at landbruks- natur og friluftsinteresser blir bedre ivaretatt ved gjennomføring av tiltaket.

I fylkesmannens veileder til behandling av dispensasjonssaker framgår det at hvis det fra administrasjonens side ikke er tilrådelig å gi dispensasjon, er det ikke nødvendig å sende saken på høring til statlige myndigheter. Saken har derfor ikke vært på høring. Iflg kommunens delegasjonsreglement skal negative saker legges fram for politisk behandling.

SØKNAD OM DELING AV GRUNNEIENDOM

NORDREISA KOMMUNE
18 SEPT 2017
SAKSNR.
JOPENR.
DOKUNR.

Søknaden/rekvisisjonen framsettes i medhold av plan- og bygningslovens § 20-1, m) - jf. Kap 20, og matrikkellovens kap 3 og 7.	Kommunens stempel og saksnummer:
Nordreisa kommune Postboks 174 9156 STORSLETT	Rekvisisjon av oppmålingsforretning: ☒ Rekvisisjon av oppmålingsforretning ved godkjenning ☐ Utsettelse av oppmålingsforretning til dato ☐ Oppretting av ny matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning Oppmålingsforretning er en gebyrbelagt tjeneste som kreves inn etterskuddsvis

1. Søknaden/rekvisisjonen gjelder følgende eiendom(mer):

Gnr.	Bnr.	Eiendomsadresse
43	1	

2. Søknad/rekvisisjon, hovedformål/type:

Alternativ: 1

Eventuell merknad.

Alternativene er:
1. Fradeling av tomt/parsell med oppmålingsforretning
2. Fradeling av tilleggsparsell med oppmålingsforretning
3. Fradeling av anleggseiendom (volum)
4. Arealoverføring

3. Selvstendig bruksenhet eller tilleggsparsell:

Selvstendig tomt/bruksenhet: ☒ JA ☐ NEI

Tilleggsparsell til eiendommen:

Dersom svaret er NEI, angi gårds- og bruksnummer på eiendommen tilleggsarealet skal legges til

4. Hjemmelshavers navn, adresse, dato, telefon og underskrift: (flere enn 3 eiere, bruk tilleggsskjema)

Hjemmelshaver – bruk blokkbokstaver	Adresse	Postnr/-sted
Svein Harald Severinsen	Båtnesvegen 13	9151 Storslett

Underskrift	Dato	Telefon	Merknader
Svein H. Severinsen	15/9-2017	90595621	

Hjemmelshaver – bruk blokkbokstaver	Adresse	Postnr/-sted

Underskrift	Dato	Telefon	Merknader

Hjemmelshaver – bruk blokkbokstaver	Adresse	Postnr/-sted

Underskrift	Dato	Telefon	Merknader

Eventuell kontaktperson	Adresse	Postnr/-sted	Telefon

5. Spesifiser formål, størrelse og antall parseller som søkes fradelt, tegn inn parsellen(e) på kart:

Parsell nr. (merk på kart)	Formål	Areal i m² /Volum i m³	Antall parseller	Navn og adresse på evt kjøper/fester
1	Ny bolig	ca. 1000		
2	Ny bolig	ca 1000		barn av eier

6. Samtidig søkes om dispensasjon fra:

Alternativ: 1 og 3

Annet

Alternativer:
1. Arealbruken i kommune)plan eller kommunedelplan
2. Arealbruken i regulerings- eller bebyggelsesplan
3. Bygge- og deleforbud i 100-metersbeltet langs sjøen - § 1-8
4. Annet

6b. Begrunnelse for dispensasjon:

Angi begrunnelse her eller bruk eget ark

Tomtene er plassert i et hjørne av eiendommen som er til dels vanskelig å høste med dagens utstyr. Dette er den beste plasseringa på min eiendom.

7. Atkomst og avkjørsel:

Europa-, riks- eller fylkesveg nr: ☐	Kommunal veg ☒	Privat veg ☐	Avkjørselstillatelse gitt ☐ JA
Anlegge ny avkjørsel ☒	Utvidet bruk av eksisterende ☐		Kun gangatkomst ☐ JA

8. Vannforsyning og avløp:

Vannforsyning tilknyttes offentlig nett: ☒ JA ☐ NEI

Beskriv vannforsyning:

Avløp tilknyttes offentlig nett: ☒ JA ☐ NEI

Beskriv avløpsløsning:

Hvis Nei, beskriv vann- og avløpsløsningen nærmere

9. Plass for merknader/tilleggsopplysninger:

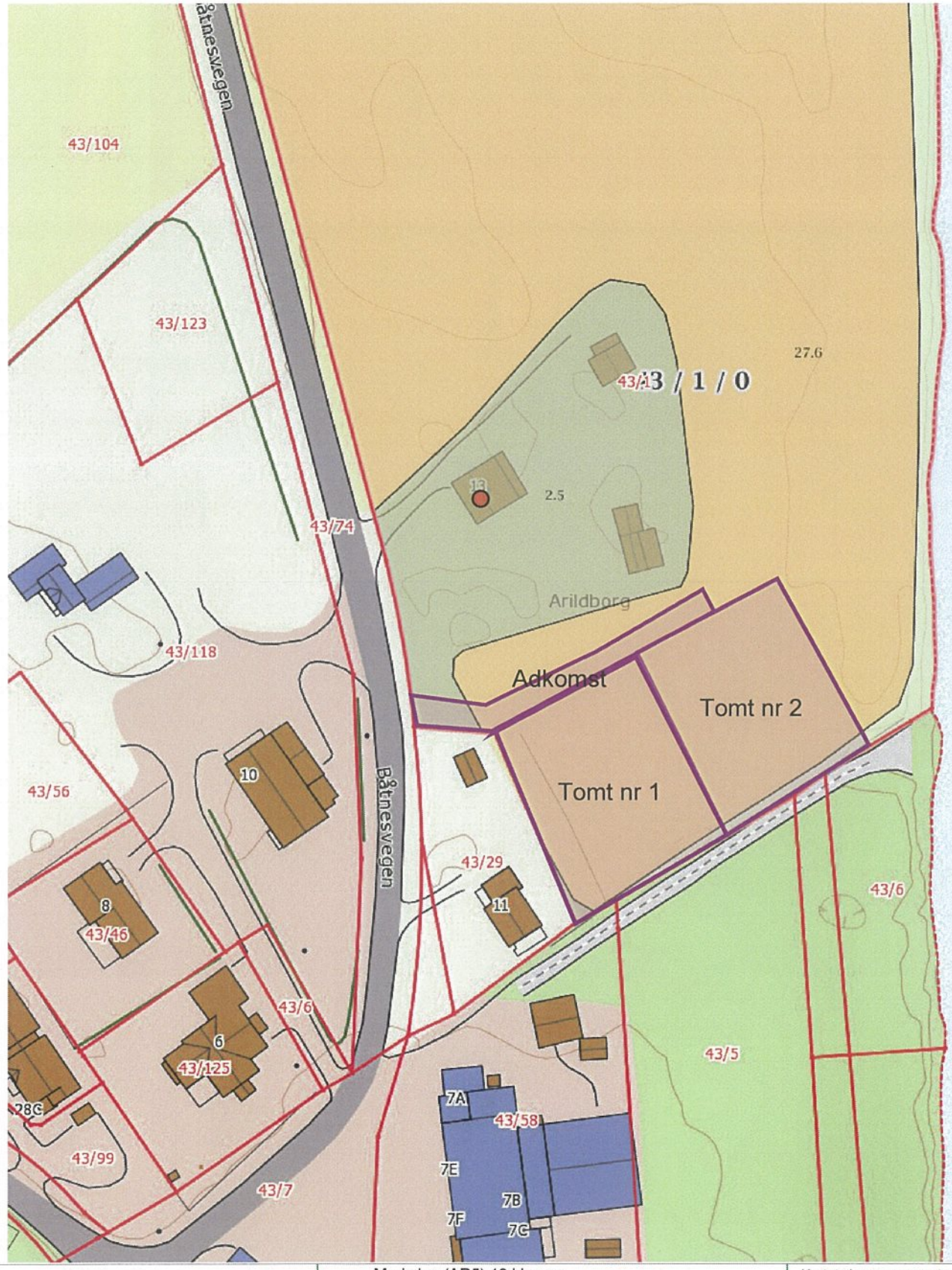

0 10 20 30m

Målestokk 1 : 1000 ved A4 utskrift

Utskriftsdato: 15.09.2017

GÅRDSKART 1942-43/1

Tilknyttede grunneiendommer:

43/1

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Markslag (AR5) 13 klasser

TEGNFORKLARING		AREALTALL (DEKAR)	
I	Fulldyrka jord	27.6	
II	Overflatedyrka jord	0.0	
III	Innmarksbeite	0.0	27.6
S	Skog av særs høg bonitet	0.0	
H	Skog av høg bonitet	0.0	
M	Skog av middels bonitet	7.1	
L	Skog av lav bonitet	0.0	
i	Uproduktiv skog	207.7	214.8
≡	Myr	0.9	
	Åpen jorddekt fastmark	13.6	
	Åpen grunnlendt fastmark	36.7	51.2
	Bebygd, samf, vann, bre	7.4	
	Ikke klassifisert	0.0	7.4
	Sum:	301.0	301.0

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for valgt eiendom. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

— Arealressursgrenser

□ Eiendomsgrenser

WebInnsyn Intranett Nordreisa

Reguleringsplan

Dato: 09.01.2018

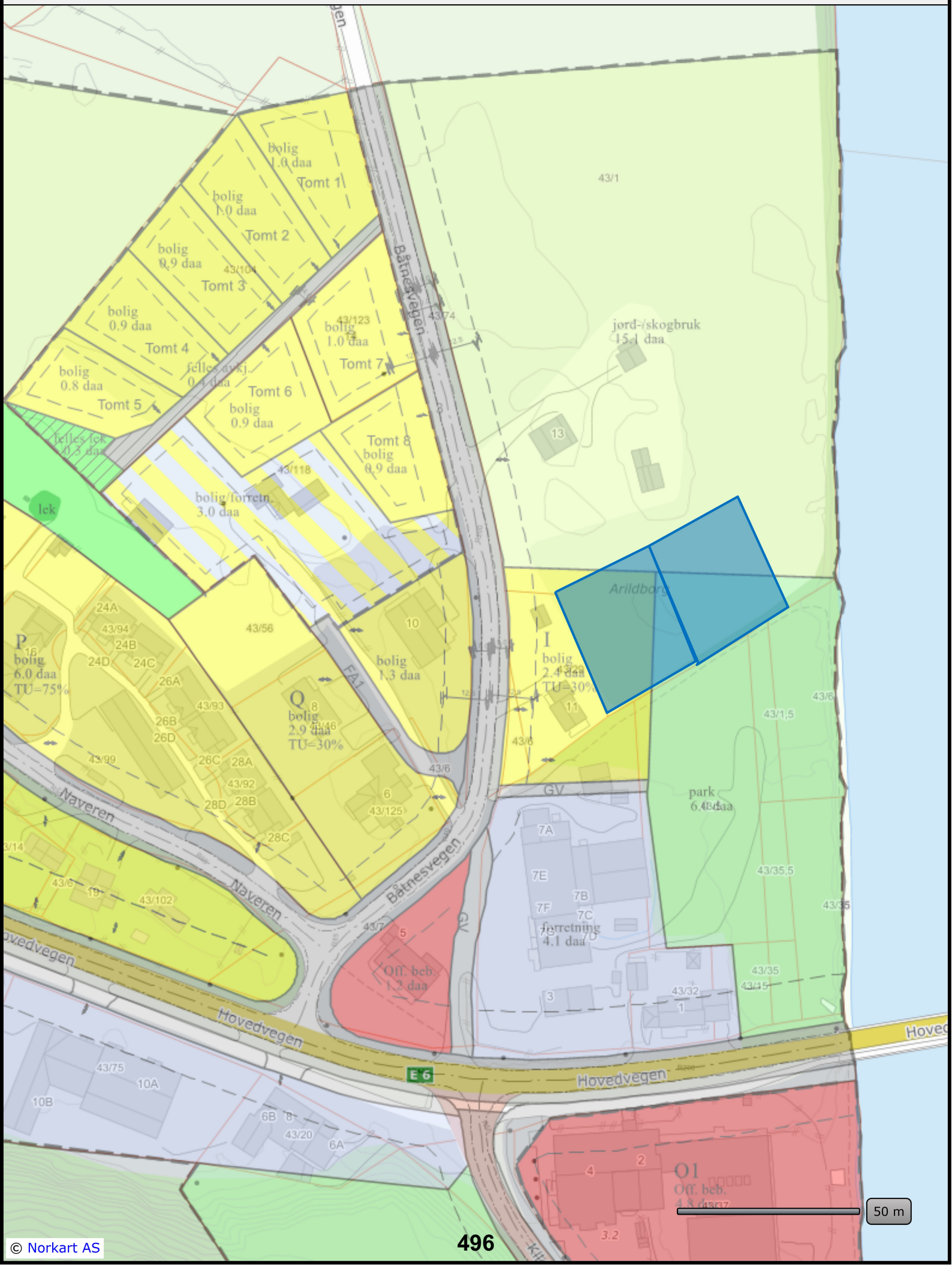

© Norkart AS

Nordreisa kommune

Arkivsaknr: 2017/474-8
Arkiv: 1942/24/9

Saksbehandler: May Halonen
Dato: 02.01.2018

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
3/18	Nordreisa miljø-, plan og utviklingsutvalg	26.01.2018

Søknad om deling gnr 24, bnr 9

Henvisning til lovverk:
Jordloven, plan- og bygningslov § 19-2

Vedlegg
1 Søknad om deling av grunneiendom gnr 1942/24/9
2 Kart
3 Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel
4 Gårdskart gnr 24, bnr 9

Rådmannens innstilling

Jfr plan- og bygningslovens § 19-2 avslår Nordreisa kommune søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel i forbindelse med søknad om deling av fem hyttetomter fra gnr 24, bnr 9 i Nordreisa.

Dette begrunnes med at hensynene til landbruksdrift på eiendommen og i området vil bli vesentlig tilsidesatt. Det samme gjelder hensynet til å bevare et så godt som ubebygd område nært Reisaelva på denne strekningen, samt hensynet til friluftslivet langs Reisaelva. Jfr pbl § 19-2, 3. ledd, legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet. Vi kan ikke se at det er samfunnsinteresser i denne saken som gjør at disse hensynene bør vike.

Ulempene ved en dispensasjon og deling vil derfor bli klart større enn fordelene og dispensasjon kan ikke gis. Det vil heller ikke bli gitt dispensasjon for deling av et færre antall hyttetomter i dette området på eiendommen.

Saksopplysninger

Hans-Gunnar Johannessen eier gnr 24, bnr 9 og søker om å fradele fem hyttetomter med et totalareal på 5 daa fra eiendommen. Eiendommen ligger ca 11 km fra Storslett sentrum opp Reisadalen. Arealet på eiendommen er totalt på 190,7 daa. Dette er fordelt på 98,4 da fulldyrka

jord, 77,8 daa produktiv skog på middels bonitet, 9,1 daa lav bonitet skog, 3,3 daa jorddekt fastmark og 2 daa bebygd areal. Det er ikke selvstendig drift på eiendommen, men all dyrka mark leies ut til bruk i drift.

I kommuneplanens arealdel er eiendommen i område for LNFR, det vil si der landbruk, natur, friluftsliv, samt reindrift skal ha et særlig fortrinn. En søknad om deling i LNFR-område til fritidsformål må behandles som en dispensasjonssak. Adkomsten til de omsøkte området skal gå over gnr 24, bnr 9. Søker har begrunnet søknad om dispensasjon slik:
Jeg søker som nevnt om fradeling av fem hyttetomter på min eiendom24/9 i Moskodalen, søker samtidig om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. Grunnen til søknaden er at jeg ikke selv bruker eiendommen. Det som er av dyrket areal leies bort, det dyrkede arealet blir ikke berørt av hyttetomtene. Jeg vil at det skjer noe positivt både på min eiendom og Reisadalen for øvrig, og dette vil også kommunen nyte godt av. Som nevnt i søknaden er det ikke problemer med vei frem til hyttefeltet, fordi det går en gammel vei over eiendommen. Går ut fra at dere vil være positiv til denne søknaden. Viser for øvrig til innsendte søknad.

Vurderinger i forhold til dispensasjon fra kommuneplanens arealdel

For å kunne vurdere en dispensasjonssak og en delingssak er det mange forhold som skal utredes. Iflg kommuneplanens arealdel er definisjonen på LNFR følgende: LNFR-områder omfatter områder som skal brukes og sikres for landbruksproduksjon, herunder jordbruk, skogbruk og reindrift, og/eller som skal bli liggende som naturområder og områder for friluftsliv.

Det omsøkte arealet er i kommuneplanens arealdel ikke avsatt til fritidsbebyggelse. I og med at det her er snakk om deling og salg av tomter, kan dette heller ikke anses som næringsvirksomhet som er knyttet opp til gårdsdrift som tilleggsnæring. Tomtene vil ved eventuell deling og salg blir fritt omsettelig. I kommuneplanens arealdel er det ikke satt noen grense for hvor mange tomter som utløser krav om reguleringsplan. Praksisen har vært at mer enn tre tomter utløser krav om reguleringsplan.

Søknaden skal behandles etter jordloven og plan- og bygningsloven. For at man skal kunne godkjenne deling etter disse lovene, må det først vurderes og innvilges dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

I Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 19-2 står det:
Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Det er altså to vilkår som begge må være oppfylt før dispensasjon kan gis.
1. Hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse må **ikke bli vesentlig tilsidesatt.**
og
2. I tillegg må fordelen ved å gi dispensasjon være **klart større enn ulempene** etter en samlet vurdering.

Beredskapsmessige hensyn, samfunnssikkerhet samt miljø:

Vann og avløp:
De omsøkte tomtene er tegnet inn ca 100 meter fra Reisaelva. Det er ikke planlagt at det skal knyttes til offentlig vannforsyning og det er ikke mulig å knyttes til offentlig avløpsnett. Det er ikke forklart hvordan dette skal ordens. Det bør uansett legges til rette for fellesløsninger.

Beredskap, flom og samfunnssikkerhet:

De omsøkte tomtene er tegnet inn ca 100 m fra Reisaelva og akkurat innenfor grensen for elvekorridoren som NVE har definert som en mulig flomsone. På kartet ser man også en bekk som går parallelt med Reisaelva som antakelig fungerer som et flomløp til Reisaelva eller en av sideelvene, eller hvor det går en del smeltevann på vår og forsommer. De omsøkte tomtene er plassert mellom Reisaelva og denne bekken og det vil i så fall være potensiell flomfare fra to sider. Hovedløpet går på denne siden av Reisaelva og det er en stor øre på andre siden av elva akkurat her. Vi kan ikke se at det er elveforbygging på denne strekningen. Vi må ta høyde for klimaendringer med større flommer framover som betyr at området kan være utsatt for framtidig oversvømmelse.

Landbruksmessige hensyn

Gnr 24, bnr 9 er ikke i selvstendig drift, men har i flg Nibios gårdskart 98,4 daa fulldyrka jord og alt arealet leies ut. I gårdskart er også det omsøkte område definert som dyrkbart areal.

I jordlovens § 9 står det:

Dyrka jord må ikkje brukast til føremål som ikkje tek sikte på jordbruksproduksjon. Dyrkbar jord må ikkje disponerast slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida. Departementet kan i særlege høve gi dispensasjon dersom det etter ei samla vurdering av tilhøva finn at jordbruksinteressene bør vika. Ved avgjerd skal det mellom anna takast omsyn til godkjende planar etter plan- og bygningslova, drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området, kulturlandskapet og det samfunnsgagnet ei omdisponering vil gi. Det skal òg takast omsyn til om arealet kan førast attende til jordbruksproduksjon.

Forbudet gjelder dyrka og dyrkbar jord uansett størrelsen på arealet. En forutsetning for at forbudet kommer til anvendelse er imidlertid at det areal som søkes omdisponert, enten alene eller sammen med annet jordbruksareal på eiendommen, kan gi grunnlag for jordbruksproduksjon. Det må objektivt sett ligge til rette for jordbruksproduksjon. Produksjonen må samtidig være av et visst omfang, enten for salg eller for eget bruk. Områdets karakter vil spille en viss rolle. Det er relevant å trekke inn i vurderingen om eiendommen ligger i et typisk jordbruksområde.

Gårdskart viser at skogsarealet som er dyrkbart på eiendommen gnr 24/9, ligger i tilknytning til det som allerede er oppdyrket og har vært det i mange år. Eiendommen ligger i et området hvor det er mye dyrkamark og alle arealer er i drift, hovedsakelig som leiejord. Adkomsten til det omsøkte område er ment langs en gammel traktorvei/gårdsvei som går tvers over dyrkamarka på eiendommen og som også brukes i jordarbeidet. Dette kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i og med at de eventuelle framtidige hytteeiere må kjøre tvers igjennom store voller. Dette vil kunne være et problem uansett antall hytter det er snakk om. Samlet sett kan vi ikke se at omdisponering av det omsøkte arealet er positivt for landbruket på eiendommen og i området.

I jordlovens § 12 står det:

Skal dyrka jord takast i bruk til andre formål enn jordbruksproduksjon, eller skal dyrkbar jord takast i bruk slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida, kan samtykke til deling ikkje givast utan at det er gitt samtykke til omdisponering etter § 9.

Ved avgjerd av om samtykke til deling skal givast, skal det leggjast vekt på om delinga legg til rette for ein tenleg og variert bruksstruktur i landbruket. I vurderinga inngår mellom anna omsynet til vern av arealressursane, om delinga fører til ei driftsmessig god løysing, og om delinga kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det kan leggjast vekt på andre omsyn dersom dei fell inn under formålet i jordlova.

Vurderingen skal blant annet ta utgangspunkt i de langsiktige virkningene for eiendommen og inntekten fra den ved å dele fra areal eller bygninger. Det har ikke nevneverdig vekt hva som er privatøkonomisk mest lønnsomt for eieren.

Det skal også vurderes om delingen kan komme i konflikter mellom landbruket og andre interesser som følge av landbruksdriften. Konflikten er ofte knyttet til støv, støy og lukt fra fjøs, beitedyr, helge- og nattarbeid, men også bruk av driftsveier og utmark eller nydyrking av jord.

I dette tilfellet er ikke gnr 24/9 i selvstendig drift. Men eiendommen er stor nok til selvstendig drift og en delingen kan være med på å hindre en evt framtidig drift med de ulempene som kan oppstå med at blant annet ferdselen går over dyrkamark, og arealer blir dermed vanskeligere å dyrke opp. Samlet sett er det ikke positivt med deling av fem hyttetomter på denne eiendommen med hensyn til nåværende og framtidig landbruksdrift. Dette gjelder forøvrig uansett antall hyttetomter. Vi kan heller ikke se at det er noe videre samfunnsnyttige hensyn som må tas i denne saken som veier tyngre enn de landbruksmessige hensynene.

Miljømessige forhold

Det omsøkte området ligger som tidligere nevnt ca 100 m fra hovedløpet til Reisaelva. Det er så godt som ingen bebyggelse (av private hytter) langs eller nært elva mellom Holmen bru og ca Elveskog, en strekning på ca syv km langs elva. Unntakene er på naboeiendommen gnr 25/2 hvor det i 2014 ble godkjent fradeling av en tomt til en liten koie som da hadde stått der i nærmere 60 år, hvor formålet var å formalisere eierforholdet på hytta som sto på eiendom med et stort antall eiere. Det var altså ikke snakk om et nybygg som det nå er planer om på gnr 24/9. I nærheten av utløpet av Moskoelva er det også en hyttetomt som ble fradelt i 1976, over 40 år siden.

Det vil si at det omtrent er sammenhengende ubebygde naturområder nært Reisaelva i denne delen av Reisadalen. Denne aktuelle elvestrekningen på og i nærheten av gnr 24/9, er også et populært område for fiske av laks og røye og langs elva går det også en mye bruk sti. Selv om det omsøkte hytteområdet ligger ca 100 m fra elva, som er den sonen som er forbeholdt allemannsretten, er det likevel lett at området mellom hytteområdet og elva får et privatisert preg. Særlig hvis det bygges fem hytter på et lite område. Men det vil kunne være et problem uansett antall hytter. Dette kan på sikt være negativt for den allmenne ferdselen i området.

Naturmangfold

Naturmangfoldet omfatter både landskap, geologi, økosystem, naturtyper og arter og skal vurderes som en del av saksbehandlingen, jfr naturmangfoldloven § 7.

§ 8.(kunnskapsgrunnlaget)
Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.
Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

Naturmangfoldet omfatter både landskap, geologi, økosystem, naturtyper og arter og skal vurderes som en del av saksbehandlingen, jfr naturmangfoldloven § 7.

§ 8.(kunnskapsgrunnlaget)
Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.
Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

Det som skal vurderes er om tiltaket berører registrerte naturtypelokaliteter, utvalgte naturtyper eller prioriterte arter, om tiltaket ligger i naturvernområde, hvordan området ser ut i dag og hvordan tiltaket vil påvirke hvordan området vil framstå i framtiden.

Området grenser som nevnt til Reisaelva som er et vernet vassdrag og en nasjonal lakseelv. Vi kan ellers ikke se at det i området er registrert arter eller lokaliteter som det jfr naturmangfoldloven skal tas hensyn til.

Oppsummering
Det er to vilkår som begge må være oppfylt før dispensasjon fra kommuneplanens arealdel kan gis.
1. Hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse må **ikke bli vesentlig tilsidesatt.**
og
2. I tillegg må fordelen ved å gi dispensasjon være **klart større enn ulempene** etter en samlet vurdering.

Dispensasjonsbestemmelsens første vilkår forutsetter at kommunen løfter og vurdere de generelle hensynene som ligger bak den aktuelle bestemmelsen og lovens formålsbestemmelse, og hvis disse hensynene blir vesentlig tilsidesatt kan det ikke gis dispensasjon.

Dispensasjonssøknader innebærer normalt en viss tilsidesettelse av hensynet bak bestemmelsen det dispenseres fra. Dette utelukker ikke i seg selv at gis dispensasjon. Det er hvor hensynene bak bestemmelsen det søkes dispensasjon fra blir vesentlig tilsidesatt at vilkårene for å gi dispensasjon ikke er tilstede.

Det skal også ved en dispensasjon fra loven og forskriften til loven, legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Det er flere momenter i saken som gjør at hensynene til spesielt landbruk og friluftsliv vil bli vesentlig tilsidesatt ved en dispensasjon.

Adkomsten til det omsøkte arealet er tenkt langs eksiterende traktorvei som går igjennom landbruksareal i drift. Uansett hvor denne adkomsten eventuelt blir flyttet innenfor grensene til gnr 24/9, vil det bli i nær tilknytning til dyrket mark. Skogsarealet som søkes omdisponert er dyrkbart og grenser inntil dyrka mark i drift. Omdisponering av dyrkbare arealer på en slik måte at de ikke kan tilbakeføres til dyrkbare arealer er ikke tillatt jfr jordlovens § 9. Bebygde tomter vil eventuelt bli en varig omdisponering av dyrkbare arealer.

Det omsøkte arealet ligger i et område som pr i dag har omtrent er sammenhengende ubebygde naturområder nært Reisaelva i denne delen av Reisadalen. Denne aktuelle elvestrekningen ved og i nærheten av gnr 24/9, er også et populært område for fiske av laks og røye og langs elva går det også en mye bruk sti. Selv om det omsøkte hytteområdet ligger ca 100 m fra elva, som er den sonen som er forbeholdt allemannsretten, er det likevel lett at området mellom hytteområdet og elva får et privatisert preg, særlig hvis det bygges fem hytter på et lite område. Men dette vil også kunne gjelde for færre hytter. Dette kan på sikt være negativt for den allmenne ferdselen og bruken av området.

Disse momentene tilsier at kommuneplanens arealdel og hensynet til landbruk, natur- og friluftsliv blir vesentlig tilsidesatt og dispensasjon kan ikke tilrås. Oppsummert kan vi derfor ikke se at landbruks- natur og friluftsinteresser blir bedre ivaretatt ved gjennomføring av tiltaket.

I fylkesmannens veileder til behandling av dispensasjonssaker framgår det at hvis det fra administrasjonens side ikke er tilrådelig å gi dispensasjon, er det ikke nødvendig å sende saken på høring til statlige myndigheter. Saken har derfor ikke vært på høring. Iflg kommunens delegasjonsreglement skal negative saker legges fram for politisk behandling.

SØKNAD OM DELING AV GRUNNEIENDOM

NORDREISA KOMMUNE
09 MAI 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR.
ARK.KODE

Søknaden/rekvisisjonen framsettes i medhold av plan- og bygningslovens § 20-1, m) - jf. Kap 20, og matrikkellovens kap 3 og 7.	Kommunens stempel og saksnummer:
Nordreisa kommune Postboks 174 9156 STORSLETT	Rekvisisjon av oppmålingsforretning: ☐ Rekvisisjon av oppmålingsforretning ved godkjenning ☐ Utsettelse av oppmålingsforretning til dato ☐ Oppretting av ny matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning Oppmålingsforretning er en gebyrbelagt tjeneste som kreves inn etterskuddsvis

1. Søknaden/rekvisisjonen gjelder følgende eiendom(mer):

Gnr.	Bnr.	Eiendomsadresse
24	9	Reisadalen 1103

2. Søknad/rekvisisjon, hovedformål/type:

Alternativ: 1.

Eventuell merknad.

Alternativene er:
1. Fradeling av tomt/parsell med oppmålingsforretning
2. Fradeling av tilleggsparsell med oppmålingsforretning
3. Fradeling av anleggseiendom (volum)
4. Arealoverføring

3. Selvstendig bruksenhet eller tilleggsparsell:

Selvstendig tomt/bruksenhet: ☐ JA ☐ NEI

Tilleggsparsell til eiendommen:

Dersom svaret er NEI, angi gårds- og bruksnummer på eiendommen tilleggsarealet skal legges til

4. Hjemmelshavers navn, adresse, dato, telefon og underskrift: (flere enn 3 eiere, bruk tilleggsskjema)

Hjemmelshaver – bruk blokkbokstaver	Adresse		Postnr/-sted
HANS-GUNNAR JOHANNESSEN	REISADALEN 1103		9151 STORSLETT
Underskrift	**Dato**	**Telefon**	**Merknader**
Hans-Gunnar Johannessen	5/4-17	48284236	

Hjemmelshaver – bruk blokkbokstaver	Adresse		Postnr/-sted
Underskrift	**Dato**	**Telefon**	**Merknader**

Hjemmelshaver – bruk blokkbokstaver	Adresse		Postnr/-sted
Underskrift	**Dato**	**Telefon**	**Merknader**

Eventuell kontaktperson	Adresse	Postnr/-sted	Telefon

5. Spesifiser formål, størrelse og antall parseller som søkes fradelt, tegn inn parsellen(e) på kart:

Parsell nr. (merk på kart)	Formål	Areal i m² /Volum i m³	Antall parseller	Navn og adresse på evt kjøper/fester
1	Hytteformål	5000	5	

6. Samtidig søkes om dispensasjon fra:

Alternativ: —

Annet

Alternativer:
1. Arealbruken i kommune)plan eller kommunedelplan
2. Arealbruken i regulerings- eller bebyggelsesplan
3. Bygge- og deleforbud i 100-metersbeltet langs sjøen - § 1-8
4. Annet

6b. Begrunnelse for dispensasjon:

Angi begrunnelse her eller bruk eget ark

—

7. Atkomst og avkjørsel:

Europa-, riks- eller fylkesveg nr: ☐	Kommunal veg ☐	Privat veg ☒	Avkjørselstillatelse gitt ☐ JA
Anlegge ny avkjørsel ☐	Utvidet bruk av eksisterende ☐		Kun gangatkomst ☐ JA

8. Vannforsyning og avløp:

Vannforsyning tilknyttes offentlig nett: ☐ JA ☒ NEI

Beskriv vannforsyning:

Avløp tilknyttes offentlig nett: ☐ JA ☒ NEI

Beskriv avløpsløsning:

Hvis Nei, beskriv vann- og avløpsløsningen nærmere

9. Plass for merknader/tilleggsopplysninger:

Området hvor jeg søker fradelt er et skogsområde. Adkomst til hyttene vil være over min egen eiendom. Ingen andre vil bli berørt.

1:2500

14.03.2017

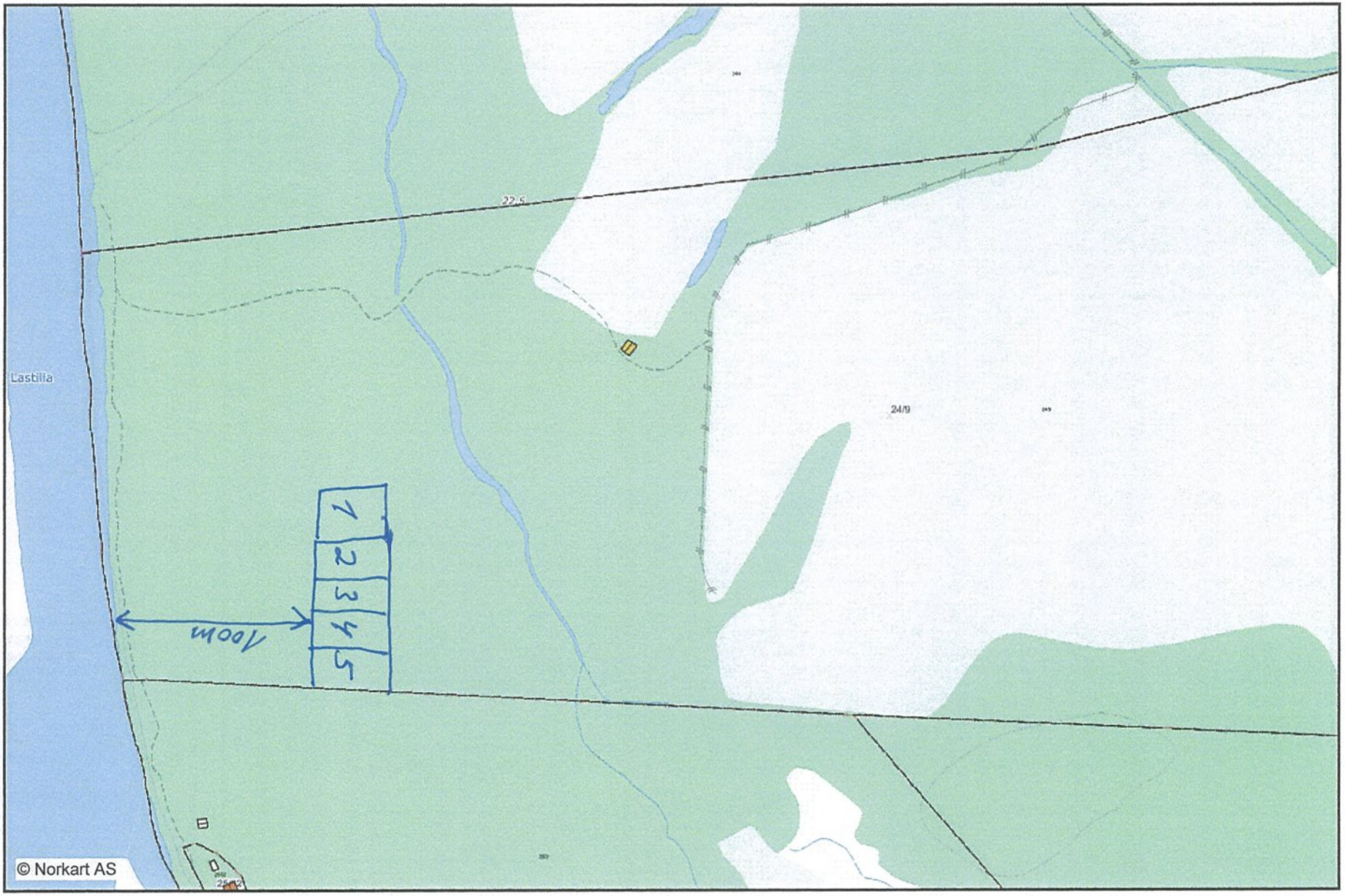

N

Hans-Gunnar Johannessen

Reisadalen 1103

9151 Storslett

Nordreisa kommune

Ref. 2017/474-4

SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KOMMUNENS AREALDEL

Som dere skriver var jeg ikke oppmerksom på at det måtte søkes om dispensasjon fra kommunes arealdel.

Jeg søker som nevnt om fradeling av fem hyttetomter på min eiendom24/9 i Moskodalen, søker samtidig om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

Grunnen til søknaden er at jeg ikke selv bruker eiendommen. Det som er av dyrket areal leies bort, det dyrkede arealet blir ikke berørt av hyttetomtene.

Jeg vil at det skjer noe positivt både på min eiendom og Reisadalen for øvrig, og dette vil også kommunen nyte godt av. Som nevnt i søknaden er det ikke problemer med vei frem til hyttefeltet, fordi det går en gammel vei over eiendommen.

Går ut fra at dere vil være positiv til denne søknaden. Viser for øvrig til innsendte søknad.

Mvh

Hans-Gunnar Johannessen

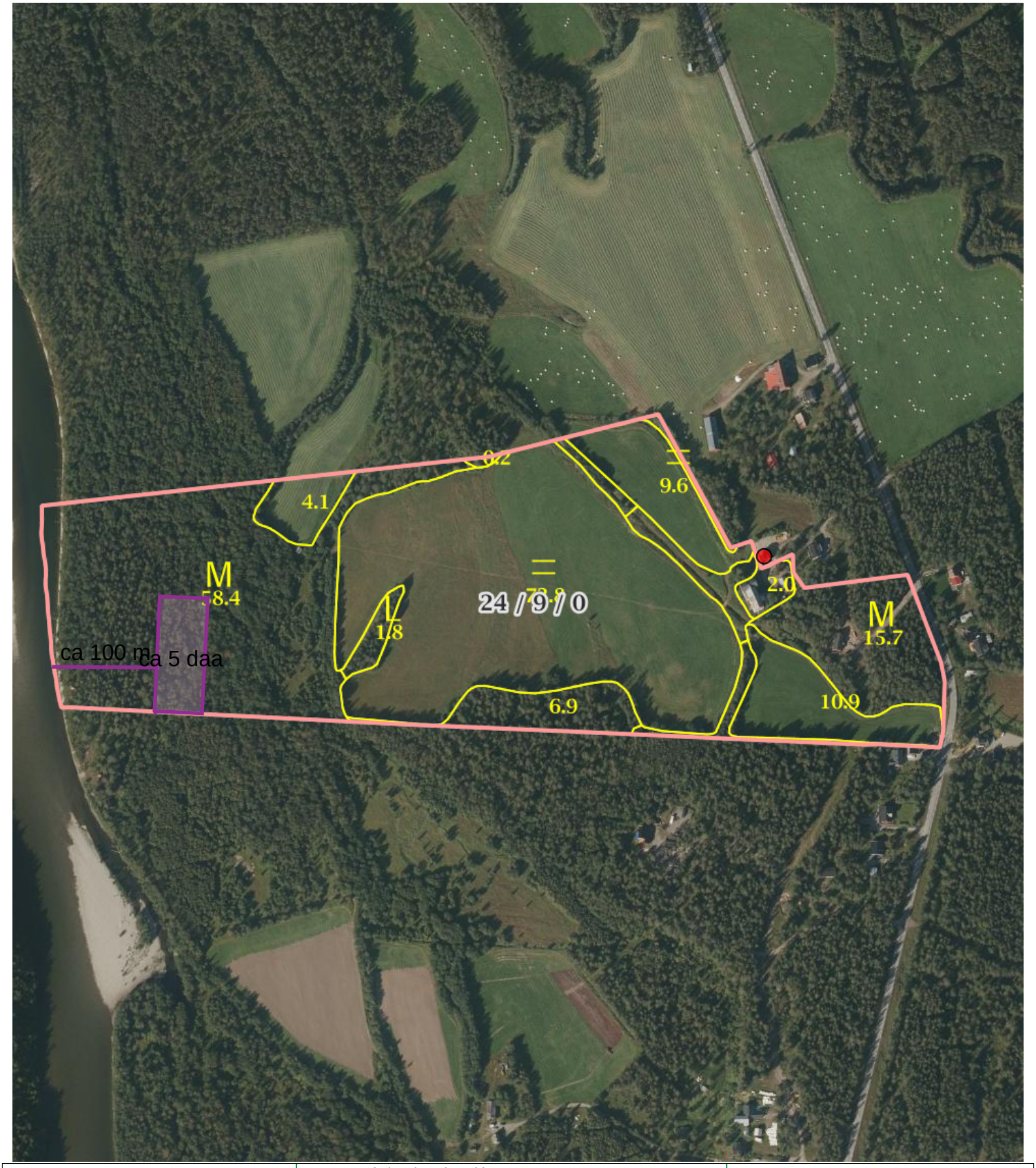

0 50 100 150m

Målestokk 1 : 5000 ved A4 utskrift

Utskriftsdato: 09.01.2018

GÅRDSKART 1942-24/9

Tilknyttede grunneiendommer:

24/9

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Markslag (AR5) 13 klasser

	TEGNFORKLARING	AREALTALL (DEKAR)	
=	Fulldyrka jord	98.4	
≡	Overflatedyrka jord	0.0	
≡	Innmarksbeite	0.0	98.4
S	Skog av særs høg bonitet	0.0	
H	Skog av høg bonitet	0.0	
M	Skog av middels bonitet	77.8	
L	Skog av lav bonitet	9.1	
i	Uproduktiv skog	0.0	86.9
≡	Myr	0.0	
	Åpen jorddekt fastmark	3.3	
	Åpen grunnlendt fastmark	0.0	3.3
	Bebygd, samf, vann, bre	2.0	
	Ikke klassifisert	0.0	2.0
	Sum:	190.6	190.6

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for valgt eiendom. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse. Areal-statistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

Arealressursgrenser

Eiendomsgrenser

Nordreisa kommune

Arkivsaknr: 2017/1190-3
Arkiv: 1942/29/6

Saksbehandler: May Halonen
Dato: 11.01.2018

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
4/18	Nordreisa miljø-, plan og utviklingsutvalg	26.01.2018

Søknad om deling gnr 49, bnr 6

Henvisning til lovverk:
Jordloven og plan- og bygningslov

Vedlegg
1 Søknad om deling av grunneiendom 1942/49/6
2 Kvittering nabovarsel
3 Kart
4 Følgeskriv
5 Kartutsnitt arealplan
6 Kartutsnitt planområde

Rådmannens innstilling

Nordreisa kommune godkjenner i medhold av jordloven § 9 omdisponering av ca 2 dekar dyrkbar jord som omsøkt til boligformål. Det er ved avgjørelsen lagt vekt på at det i dette tilfellet foreligger samfunnsinteresser av en slik vekt at eventuelle landbruksinteresser bør vike.

I medhold av jordloven § 12, matrikkellovens § 6 og plan- og bygningsloven §§ 20-1-m, godkjenner Nordreisa kommune deling som omsøkt fra gnr 49, bnr 6 som følgende:

- inntil fire dekar til bebygd boligtomt
- omlag seks daa tilleggsareal til verftstomta gnr 49, bnr 47. Areal til bebygd garasje ved veien, skal ikke inngå i tilleggsarealet.

Det er ved avgjørelsen lagt vekt på at det i begge tilfellene foreligger samfunnsinteresser av en slik vekt at eventuelle landbruksinteresser bør vike. Tilleggsarealene til verftstomta kan vanskelig brukes til annet og tillates delt uavhengig om reguleringsplanen blir godkjent eller ikke.

Jfr plan- og bygningslovens § 1-8 gis det dispensasjon fra deling og tiltak i strandsonen til deling av omsøkt tilleggsareal til verftstomta. Vi ser ikke at adgangen til allmennhetens ferdsel blir vesentlig redusert ut i fra slik bruken av området har vært så lenge Olsens verft har vært drevet.

Jfr plan- og bygningslovens 19-2 gir Nordreisa kommune dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for begge delingene. Vi kan ikke se at bestemmelsene det dispenseres fra blir vesentlig tilsidesatt i og med bebyggelsen og bruken av området skal videreføres slik det har vært brukt til nå. Fordelene med å gi en dispensasjon er også klart større i og med at tilleggsarealet til verftstomta gjelder muligheten til å videreutvikle en snart 100 år gammel bedrift, samt å legge til rette for bosetting i distriktet.

Delingstillatelsen er vurdert i forhold til formål og forvaltningsmål i naturmangfoldloven og tiltaket har ingen innvirkning på prinsippene som skal vurderes i §§ 8-12.

Det settes følgende vilkår:

- Nye byggetiltak kan ikke igangsettes før byggesøknad er levert, søknaden er behandlet og godkjenning er gitt.
- Det må tinglyses vegrett fra bygdeveien over gnr 49/6 til den omsøkte boligtomta.
- Dersom det under eventuelt arbeid i marken oppdages gjenstander eller spor etter tidligere menneskelig aktivitet i omsøkte areal, må arbeidet stanses og melding straks sendes Sametinget og Troms fylkeskommune, kulturetaten jf. kulturminnelovens § 8, 2. ledd.
- Jfr plan- og bygningslovens § 21-9 vil tillatelse til tiltak etter § 20-1 første ledd bokstav m falle bort dersom det ikke er rekvirert oppmålingsforretning innen 3 år etter at tillatelsen ble gitt, eller dersom matrikkelføring vil være i strid med lov om matrikkelloven.

Saksopplysninger

Grunneiere på gnr 49, bnr 6 er Liv Astrid Olsen, Helge Johannes Olsen og Jens Petter Olsen. De søker om fradeling av det gamle bolighuset på eiendommen, samt tilleggsareal til verftstomta til Olsens Verft As som er gnr 49/47. Eierne av Olsens verft AS er de samme som grunneierne på gnr 49/6.

Gnr 49/6 ligger i Latteren i ca 21 km fra Storslett sentrum. Eiendommen har to parseller der hovedparsellen ligger ved sjøen der bebyggelsen er og den andre er en utmarksparsell opp mot Durmålshaugen. Totalt er eiendommen på 490,2 daa. I gårdskart hos Nibio er arealfordelingen slik: 1,5 daa innmarksbeite, 20,8 daa skog på middels bonitet, 383,4 daa uproduktiv skog, 11,8 daa myr, 72,8 daa jorddekt- og skrinn fastmark og bebygd/annet areal.

Det søkes om deling av tomt på inntil 4 daa til det gamle bolighuset på eiendommen, samt tilleggsareal til gnr 49/47 som er verftstomta. Det omsøkte tilleggsarealet til verftstomta er det samme arealet som inngår i forslag til ny reguleringsplan for verftet som det er varslet oppstart på i november 2017. Arealet på den ene siden av verftstomta er et lite område mellom gnr 49/47 og 49/6 på nedsiden av bygdeveien, samt ny adkomst til verftstomta på den andre siden av gnr 49/47. Adkomsten er etablert for flere år siden. Garasjen som står med veien skal ikke medgå i tilleggsarealet til verftstomta. Formålet med delingen av bolighuset er å selge det til boligformål.

Planstatus

Hele verftstomta, gnr 49, bnr 47, er i kommuneplanens arealdel avsatt til næringsbebyggelse. Den omsøkte boligtomta og tilleggsarealene til verftstomta er i kommuneplanen avsatt til LNFR, det vil si at landbruk, natur, friluftsliv samt reindrift, skal ha særlig fortrinn.

Tilleggsarealet til verftstomta er i strandsonen og tiltaket skal behandles i forhold til plan- og bygningslovens § 1-8. Jfr pbl § 19-2 medfører deling av tilleggsarealet til gnr 49/47 og boligtomta også en dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

I brev av 05.03.2007 omtaler Fylkesmannen i Troms den type saker som ikke er nødvendig å sende til høring fordi de ikke berører nasjonale eller regionale interesser, og som gjelder fradeling av tomt hvor arealet gjelder bebygde tomter eller tilleggsarealer som allerede er tatt i bruk og ikke søknaden ellers berører andre høringsparters områder.

Kommunen må alltid selv gjøre en vurdering av om saken likevel kan få slike konsekvenser at det kan tenkes å berøre nasjonale eller regionale interesser, enten i seg selv, ved sin plassering eller utforming, på grunn av virksomheten knyttet til tiltaket, på grunn av mulige presedensvirkninger eller annet.

Vi kan ikke se at delingene berører nasjonale eller regionale interesser og saken har derfor ikke vært på høring.

Vurderinger

Vurdering i forhold til Jordloven:
I jordlovens § 1 står det at: *Arealressursane bør disponerast på ein måte som gir ein tenleg, variert bruksstruktur ut frå samfunnsutviklinga i området og med hovudvekt på omsynet til busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar. Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov.*

Etter jordlovens § 9 skal ikke dyrkbar jord disponeres slik at den ikke blir egna for jordbruksproduksjon i framtiden. Det kan likevel i særlige tilfeller gis dispensasjon dersom man etter en samlet vurdering finner at jordbruksinteressene bør vike. Det skal tas hensyn til om tiltaket fører til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket, kulturlandskapet eller den samfunnsnytten en omdisponering vil gi.

Etter Jordlovens § 12 skal det gis samtykke til deling av eiendom som blir brukt eller kan brukes til jordbruk. Det skal legges vekt på om delingen fører til en driftsmessig god løsning, og om delingen kan føre til drifts- og miljømessige ulemper for landbruket i området. Selv om det ikke ligger til rette for dette, kan samtykke gis dersom deling vil ivareta hensynet til bosettingen i området.

Det søkes om deling av 4 daa tomt til det gamle bolighuset på eiendommen. Formålet med delingen er å selge boligen. Iflg gårdskart hos Nibio er ca 2 daa av den omsøkte boligtomta dyrkbar jord. Det er ikke selvstendig drift på eiendommen og vi har ikke opplysninger om når tid det eventuelt opphørte. Eiendommen har ikke dyrka mark og det som benevnes innmarksbeite ligger mellom boligen og veien. På flyfoto kan det se ut som at areal omtrent er igjenvokst. Det er ingen aktive gårdsbruk i området. Omdisponering av dyrkbar jord kan ikke vektlegges like mye når eiendommen ikke er i drift, og i dette tilfellet heller ikke har annen dyrka mark.

Arronderingsmessig ligger den omsøkte tomta godt plassert inntil den kommunale veien og i et hjørne av eiendommen. Tomta til bolighuset er rimelig stor, men det er ikke uvanlig at boligtomtene i distriktene er større og omsetningen av boligene blir da også mer attraktiv.

Når det gjelder deling av tilleggsareal til verftstomta ligger dette på sjøsiden av bygdeveien. Arealet mellom gnr 49/47 og grensen til gnr 49/6 er på omtrent 1,2 daa. På andre siden av verftstomta gjelder tilleggsarealet hovedsakelig der adkomsten går ned til industriområdet. Arealet er på ca 6 daa. Begge tilleggsarealene er tatt med i forslaget til den nye reguleringsplanen som det er meldt oppstart på. Det er vanskelig å se at arealene kan nyttes til annet og det er heller ikke hensiktsmessig at arealene nært en industribedrift kan brukes til annet. Vi kan i dette tilfelle ikke se at landbruksmessige hensyn skal veie tyngre enn hensynet til næringsvirksomheten som drives her og har vært drevet her i snart 100 år.

Vurdering i forhold til plan- og bygningsloven:
I flg. plan- og bygningslovens § 26-1 må det ikke opprettes en ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller endring av eksisterende eiendomsgrense på en slik måte at det oppstår forhold som strider mot denne lov, forskrift, vedtekt eller plan. Dette må ikke gjøres på en slik måte at det dannes tomter som er uegnet til bebyggelse på grunn av sin størrelse, form eller plassering etter reglene i denne lov.

Bolighuset som søkes fradelt har egen septiktank og vannforsyning og det samme gjelder verftstomta. Boligtomta har felles avkjørsel med de andre boligene på denne siden av bygdeveien og over gnr 49/6. De må derfor tinglyses rett til adkomst over gnr 49/6 til den nye boligtomta. Dette kan gjøres ved å skrive rettigheten inn ved tinglysning av skjøtet.

Andre forhold angående risikovurdering mm vedrørende videre utbygging av verftstomta, vil bli ivaretatt i forbindelse med behandling av reguleringsplanen som er igangsatt.

§ 1-8 100-metersbeltet langs sjø
I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.
I kommuneplanens arealdel er verfttomta, gnr 49/47, avsatt til næringsbebyggelse. De omsøkte tilleggsarealene ligger på begge siden av verftstomta. Det ene arealet er hvor adkomstveien fra bygdeveien til verftet er anlagt, og på den andre siden er et lite areal i mellom gnr 49/6 og 49/47. Vi ser ikke at de omsøkte arealene kan nyttes til noe annet.

Den omsøkte boligtomta er også innenfor 100-metersbeltet til sjø. I kommuneplanens arealdel punkt 6.2.2 står det at der offentlig vei ligger nærmere enn 100 m fra middelflomål er det denne (veien) som er grensa.

Vurdering i forhold til naturmangfoldloven:
Alle tiltak må vurderes opp mot naturmangfoldsloven som tok til å gjelde fra 1.7.2009. I naturmangfoldslovens § 1 heter det: *Lovens formål er at naturen og dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.*

I og med at det omsøkte området er bebygd og tomta omfatter det som har vært brukt som hageområde og innkjørsel, ser vi heller ikke nytten av å vurdere prinsippene i naturmangfoldloven. Det samme gjelder også verftstomta.

Samlet vurdering
Oppsummert kan vi ikke se at det er forhold som taler mot at deling kan innvilges. Det er positivt at et bolighus fradeles til boligformål for salg. Det er også positivt at arealer nært verftstomta, og som brukes i forhold til drifta, av verftet også eies av verftet. Dette er med at det ikke skapes konflikter på dette området i framtiden.

SØKNAD OM DELING AV GRUNNEIENDOM

NORDREISA KOMMUNE
30 OKT 2017
SAKSNR.
LØPENR.
DOK.NR. | ARK.KODE

Søknaden/rekvisisjonen framsettes i medhold av plan- og bygningslovens § 20-1, m) - jf. Kap 20, og matrikkellovens kap 3 og 7.	Kommunens stempel og saksnummer:
Nordreisa kommune Postboks 174 9156 STORSLETT	Rekvisisjon av oppmålingsforretning: ☒ Rekvisisjon av oppmålingsforretning ved godkjenning ☐ Utsettelse av oppmålingsforretning til dato ☐ Oppretting av ny matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning Oppmålingsforretning er en gebyrbelagt tjeneste som kreves inn etterskuddsvis

1. Søknaden/rekvisisjonen gjelder følgende eiendom(mer):

Gnr.	Bnr.	Eiendomsadresse
49	6	Latteren 155/156, 9153 Rotsund

2. Søknad/rekvisisjon, hovedformål/type:

Alternativ: 1, 3

Eventuell merknad.

Alternativene er:
1. Fradeling av tomt/parsell med oppmålingsforretning
2. Fradeling av tilleggsparsell med oppmålingsforretning
3. Fradeling av anleggseiendom (volum)
4. Arealoverføring

3. Selvstendig bruksenhet eller tilleggsparsell:

Selvstendig tomt/bruksenhet: ☒ JA ☐ NEI

Tilleggsparsell til eiendommen: 49/47

Dersom svaret er NEI, angi gårds- og bruksnummer på eiendommen tilleggsarealet skal legges til

4. Hjemmelshavers navn, adresse, dato, telefon og underskrift: (flere enn 3 eiere, bruk tilleggsskjema)

Hjemmelshaver – bruk blokkbokstaver	Adresse		Postnr/-sted
Liv Astrid Olsen	Arnestad 18		9151 STORSLETT
Underskrift	**Dato**	**Telefon**	**Merknader**
	30/10.17	93202127	

Hjemmelshaver – bruk blokkbokstaver	Adresse		Postnr/-sted
HELGE JOHANNES OLSEN	Latteren 161		9153 ROTSUND
Underskrift	**Dato**	**Telefon**	**Merknader**
	30/10.17	91008029	

Hjemmelshaver – bruk blokkbokstaver	Adresse		Postnr/-sted
JENS PETER OLSEN	HØGEGGA 29 A		9151 STORSLETT
Underskrift	**Dato**	**Telefon**	**Merknader**
	30/10.17		

Eventuell kontaktperson	Adresse	Postnr/-sted	Telefon
LIV OLSEN	ARNESTAD 18	9151 STORSLETT	93202127

5. Spesifiser formål, størrelse og antall parseller som søkes fradelt, tegn inn parsellen(e) på kart:

Parsell nr. (merk på kart)	Formål	Areal i m² /Volum i m³	Antall parseller	Navn og adresse på evt kjøper/fester
1	bolig	inntil 4000m²	1	
2.	tillegsareal verft	inntil 6000 m²	1	Olsens verft AS

6. Samtidig søkes om dispensasjon fra:

Alternativ: 1, 3

Annet

Alternativer:
1. Arealbruken i kommune)plan eller kommunedelplan
2. Arealbruken i regulerings- eller bebyggelsesplan
3. Bygge- og deleforbud i 100-metersbeltet langs sjøen - § 1-8
4. Annet

6b. Begrunnelse for dispensasjon:

Angi begrunnelse her eller bruk eget ark

Se vedlegg 3.

7. Atkomst og avkjørsel:

Europa-, riks- eller fylkesveg nr: ☐	Kommunal veg ☐	Privat veg ☐	Avkjørselstillatelse gitt ☒ JA
Anlegge ny avkjørsel ☐	Utvidet bruk av eksisterende ☐		Kun gangatkomst ☐ JA

8. Vannforsyning og avløp:

Vannforsyning tilknyttes offentlig nett: ☐ JA ☐ NEI

Beskriv vannforsyning:

Privat, etablerte anlegg

Avløp tilknyttes offentlig nett: ☐ JA ☐ NEI

Beskriv avløpsløsning:

Privat, etablerte anlegg

Hvis Nei, beskriv vann- og avløpsløsningen nærmere

9. Plass for merknader/tilleggsopplysninger:

Vedlegg	Side	- av
C -		

Kvittering for nabovarsel sendes kommunen sammen med søknaden

DIREKTORATET FOR BYGGKVALITET

Nabovarsel kan enten sendes som rekommandert sending, overleveres personlig mot kvittering eller sendes på e-post mot kvittering. Med kvittering for mottatt e-post menes en e-post fra nabo/gjenboer som bekrefter å ha mottatt nabovarselet. Ved personlig overlevering vil signatur gjelde som bekreftelse på at varslet er mottatt. Det kan også signeres på at man gir samtykke til tiltaket.

Tiltaket gjelder							
Eiendom/ byggested	Gnr. 49	Bnr. 6	Festenr.	Seksjonsnr.	Bygningsnr.	Bolignr.	Kommune
	Adresse Lattern 156/155				Postnr. 9153	Poststed Rotsund	

Følgende naboer har mottatt eller fått rek. sending av vedlagte nabovarsel med tilhørende vedlegg:

Nabo-/gjenboereiendom				Eier/fester av nabo-/gjenboereiendom		
Gnr. 49	Bnr. 20	Festenr.	Seksjonsnr.	Eiers/festers navn Tom Rune Sandstrand		Dato sendt e-post
Adresse Lattern				Adresse		Kvittering vedlegges
Postnr. 9153	Poststed Rotsund			Postnr. 9153	Poststed Rotsund	Poststedets reg.nr.
Personlig kvittering for ☒ mottatt varsel	Dato 27/10-17	Sign. Tom Rune Sandstrand		Personlig kvittering for ☒ samtykke til tiltaket	Dato 27/10-17	Sign. Tom Rune Sandstrand

Nabo-/gjenboereiendom				Eier/fester av nabo-/gjenboereiendom		
Gnr.	Bnr.	Festenr.	Seksjonsnr.	Eiers/festers navn		Dato sendt e-post
Adresse				Adresse		Kvittering vedlegges
Postnr.	Poststed			Postnr.	Poststed	Poststedets reg.nr.
Personlig kvittering for ☐ mottatt varsel	Dato	Sign.		Personlig kvittering for ☐ samtykke til tiltaket	Dato	Sign.

Nabo-/gjenboereiendom				Eier/fester av nabo-/gjenboereiendom		
Gnr.	Bnr.	Festenr.	Seksjonsnr.	Eiers/festers navn		Dato sendt e-post
Adresse				Adresse		Kvittering vedlegges
Postnr.	Poststed			Postnr.	Poststed	Poststedets reg.nr.
Personlig kvittering for ☐ mottatt varsel	Dato	Sign.		Personlig kvittering for ☐ samtykke til tiltaket	Dato	Sign.

Nabo-/gjenboereiendom				Eier/fester av nabo-/gjenboereiendom		
Gnr.	Bnr.	Festenr.	Seksjonsnr.	Eiers/festers navn		Dato sendt e-post
Adresse				Adresse		Kvittering vedlegges
Postnr.	Poststed			Postnr.	Poststed	Poststedets reg.nr.
Personlig kvittering for ☐ mottatt varsel	Dato	Sign.		Personlig kvittering for ☐ samtykke til tiltaket	Dato	Sign.

Nabo-/gjenboereiendom				Eier/fester av nabo-/gjenboereiendom		
Gnr.	Bnr.	Festenr.	Seksjonsnr.	Eiers/festers navn		Dato sendt e-post
Adresse				Adresse		Kvittering vedlegges
Postnr.	Poststed			Postnr.	Poststed	Poststedets reg.nr.
Personlig kvittering for ☐ mottatt varsel	Dato	Sign.		Personlig kvittering for ☐ samtykke til tiltaket	Dato	Sign.

Det er per dags dato innlevert rekommandert sending til ovennevnte adressater.

Samlet antall sendinger: _____ Sign.

1.

Kartverket

Se eiendom

informasjon fra matrikkel og grunnboken

26/10 2017

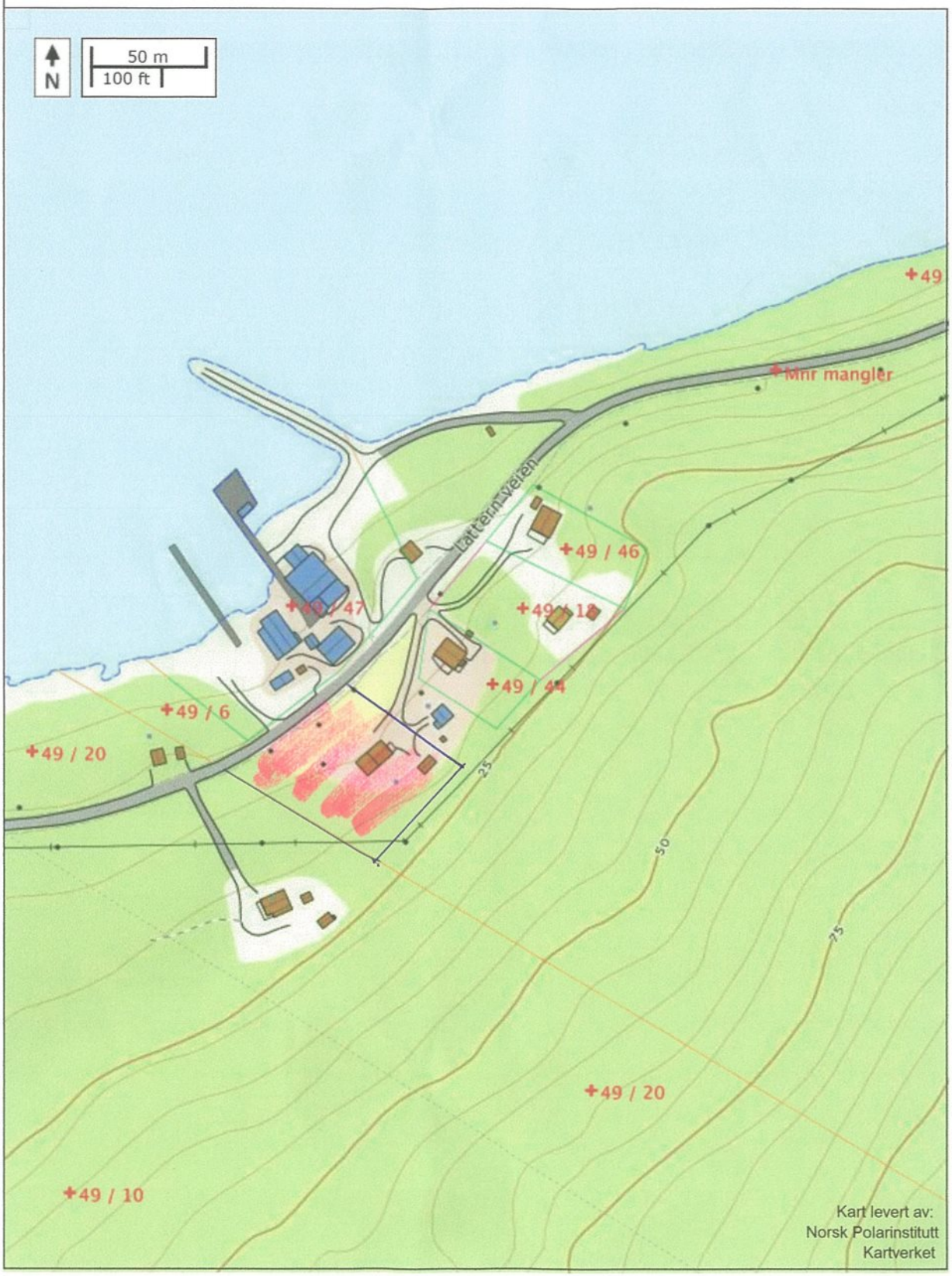

Ønskes utskilt eiendom

2.

Kartverket

Se eiendom

informasjon fra matrikkel og grunnboken

26/10 2017

3.

Nordreisa Kommune

Bakkeby 30.10.2017

9152 Storslett

Vedlegg til søknad om fradeling av tomt gnr/bnr 49/6.

1. Søker om fradeling av tomt til eksisterende bolighus da vi ønsker å selge huset ettter vår far, men vi ønsker ikke å selge hele hovedeiendommen. Det er ikke noe dyrkbar mark på den tomten som vi ønsker utskilt.
2. Søker om fradeling/utvidelse av tomt til Olsens Verft AS. Dette pga at vi ønsker å utvide/videreutvikle bedriften. Vi er nå i startfasen med forprosjekt for bygging av hall. Noe som er nødvendig hvis bedriften skal ha mulighet til å eksistere i framtiden. Bedriften ble startet i 1923.

Til begge tomtene er det allerede vei, vann og kloakk.

Håper på snarlig og positiv behandling av vår søknad.

WebInnsyn Intranett Nordreisa

Kommuneplan

Dato: 11.01.2018

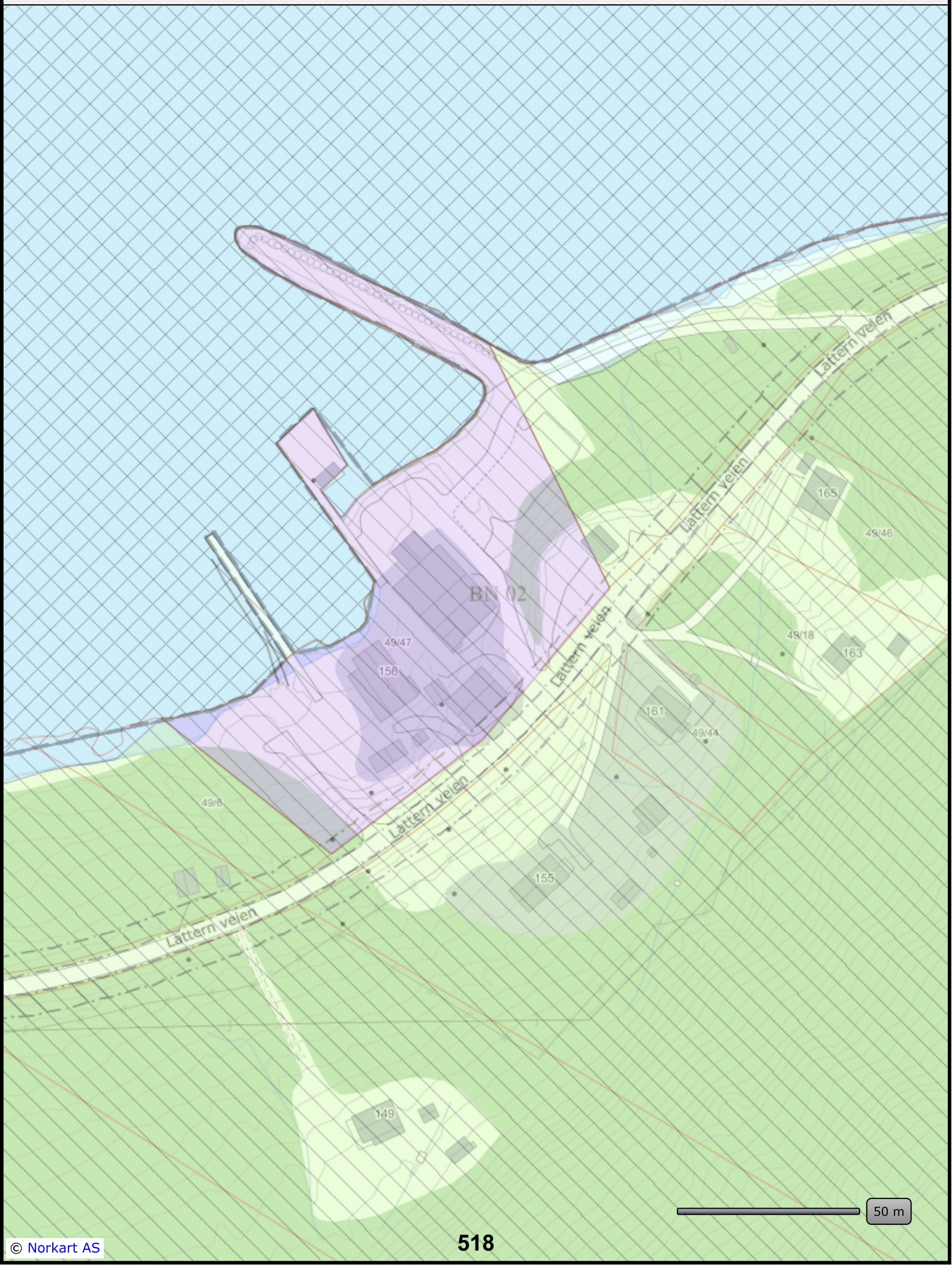

© Norkart AS

Rød, stiplet linje markerer planavgrensningen.

Konsekvensutredninger

Kommunen og forslagsstiller vurderer planen/tiltaket etter Forskrift om konsekvensutredninger og vurderer følgende;

	Forlaget utløser krav om konsekvensutredning
	Forslaget utløser ikke krav om konsekvensutredning
X	Forslaget vil kunne utløse krav om konsekvensutredning. Kommunen har vurdert at det er tilstrekkelig med en konsekvensvurdering, jf. under.

Følgende lokale vedtekter og retningslinjer gjelder for planområdet:

X	Bestemmelser og retningslinjer i arealdel av kommuneplan
	Bestemmelser i detaljplan, områdeplan
	Andre kommunale vedtekter
	Merknad:

Nordreisa kommune

Arkivsaknr: 2017/1198-3
Arkiv: L13
Saksbehandler: Hanne Henriksen
Dato: 16.01.2018

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
5/18	Nordreisa miljø-, plan og utviklingsutvalg	26.01.2018

Søknad om dispensasjon fra detaljregulering Betesda boligområde - Plan ID: 19422014_002

Henvisning til lovverk:
Plan- og bygningsloven

Vedlegg
1 byggfag@betongservice.net_20171031_141518

Rådmannens innstilling

Søknad fra Betongservice AS om dispensasjon fra detaljregulering Betesda boligområde jf. plan- og bygningslovens § 19-2 om avvik fra planbestemmelsens § 7 2. ledd for å kunne starte byggingen av bolig innenfor BFS 1 før veien – SV 1 – innenfor planområdet er ferdigstilt, samt om å kunne bygge ut vei SV 1 trinnvis innvilges.

Begrunnelse for vedtaket:
Nordreisa kommune vurderer det slik at omsøkte dispensasjon ikke vil sette bestemmelsen det dispenseres fra i reguleringsplanen vesentlig til side, jf. Plan- og bygningslovens §19-2 2. ledd 1. punktum. Dette begrunner vi med at det kun dispenseres fra planens rekkefølgebestemmelser på en måte som vi mener ikke svekker hensikten med bestemmelsen vesentlig. Det er imidlertid en forutsetning at dispensasjonen må følges opp med vilkår om at vei og øvrig teknisk infrastruktur på strekningen må ferdigstilles før brukstillatelse kan gis og at det må etableres en midlertidig snuplass for brøytebil. Etter vår vurdering vil en dispensasjon som omsøkt heller ikke være i strid med plan- og bygningslovens § 1-1.

Etter en samlet vurdering etter plan- og bygningslovens §19-2 2. ledd 2. punktum mener vi at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene. Ved å gi en dispensasjon tillates det som i realiteten blir en parallell bygging av vei og det første huset i feltet. Vi vektlegger det at en dispensasjon gir rom for at feltet bygges ut trinnvis. I tillegg vektlegges det at dette er et helt nytt felt og ingen eksisterende boliger vil berøres direkte av en slik utbygging.

Vilkår for dispensasjon:
- Vei – SSV 1 på strekningen langs SAA 1 og BFS 1, samt SAA 1 skal være ferdigstilt før brukstillatelse kan gis for tomter i felt BFS 1.

- Det må etableres midlertidig snuplass for brøytebil som kan brukes frem til øvrig veistrekning langs BFS 2 er ferdigstilt i området mellom BFS 1, BFS 3 og BLK 1.

Saksopplysninger

Betongservice AS søker om dispensasjon fra detaljregulering Betesda boligområde, planbestemmelsens § 7 – rekkefølgebestemmelser 2. ledd:

> *SV 1, SGS 1 og SAA 1, 2 og 4 må etableres før utbygging av BFS 1-6 og BKS 1-2. For arealer som ligger i direkte tilknytning til de deler av SV 1 som eksisterer i dag, dvs. BFS 4 og BN 1, kan disse bygges ut uten at den øvrige delen av SV 1 er på plass.*

Det søkes om dispensasjon for å kunne starte byggingen av bolig innenfor BFS 1 før veien – SV 1 – innenfor planområdet er ferdigstilt. Søker begrunner sin dispensasjonssøknad med at det er tilrettelagt for vann, avløp og strøm til tomta som ønskes bebygd (gårds- og bruksnummer 46/65), se kartutsnitt under. Adkomstveien er ikke ferdigstilt, men er grovfylt og planert. Arbeidet med veien er avsluttet for vinteren, men skal gjenopptas til våren. Søker skriver videre at de har forståelse for at brukstillatelse ikke kan gis før anleggsarbeidene er avsluttet.

Figur 1: Kartutsnitt vedlagt søknaden. Veistrekning som er markert rosa er eksisterende vei. Vei under bygging er markert med grønt. Tomt som det skal søkes byggetillatelse for er nr. 9.

Om dispensasjon

Det fremgår av dispensasjonsbestemmelsen § 19-2 at:

«Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.»

I henhold til plan- og bygningsloven § 19-2 må begge vilkårene være oppfylt for at dispensasjon kan gis. Kommunen har ikke anledning til å gi dispensasjon dersom disse to vilkårene ikke er oppfylt:

1. *Vesentlig tilsidesettelse*: Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i formålsbestemmelsen blir vesentlig tilsidesatt.
2. *Overvekt av fordeler*: Fordelene ved å gi dispensasjon må være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering av dispensasjon fra loven, forskriftene til loven eller fra plan, skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet. I den konkrete vurderingen skal det også legges særlig vekt på statlige og regionale rammer og mål.

Dispensasjon etter plan- og bygningslovens bestemmelser innebærer at det i et enkelttilfelle kan gis unntak fra bestemmelser i loven, forskrifter eller planer gitt i medhold av loven. En dispensasjon fra en plan endrer ikke planen, den innebærer bare at planen fravikes for det aktuelle enkelttilfellet søknaden gjelder. Det er ingen som har krav på å få dispensasjon. Det skal ikke være kurant å fravike lov eller gjeldende planer uten at dette er grundig og faglig begrunnet. En praksis der det stadig gis enkeltdispensasjoner, uthuler og svekker arealplaner som overordnet styringsverktøy, og gir dårlig forutsigbarhet for grunneiere og tiltakshavere.

I veileder til dispensasjon står det:
«Dispensasjon krever grunngitt søknad. Før vedtak treffes, skal naboer varsles på den måten som nevnt i § 21–3. Særskilt varsel er likevel ikke nødvendig når dispensasjonssøknad fremmes samtidig med søknad om tillatelse etter kapittel 20, eller når søknaden åpenbart ikke berører naboens interesser.

I enkelte tilfeller kan kommunen komme fram til at omsøkte dispensasjon ikke medfører at hensynene bak bestemmelsen blir vesentlig tilsidesatt, men bare tilsidesatt. I slike tilfeller må da kommunen i tillegg foreta en konkret vurdering av om fordelene ved dispensasjonen er klart større enn ulempene. Hvis kommunen så finner at det foreligger en overvekt av fordeler ved å gi en dispensasjon, må det foretas en interesseavveining der fordelene ved tiltaket må vurderes opp mot de konkrete ulempene. Det er da de samfunnsmessige hensyn / allmenne interesser som må tillegges vekt, og som må avveies når det er snakk om fordeler og ulemper.»

Om nabovarsel
Dispensasjonssøknaden er nabovarslet jf. plan- og bygningslovens § 19-1 sammen med søknad om byggetillatelse etter plan- og bygningslovens kapittel 20.

Vurdering

PBL §19-2 2. ledd 1. punktum
Plan- og bygningslovens § 19-2 har to kriterier som må oppfylles for å kunne gi dispensasjon. Det første kriteriet er at «*Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt.*».

Det søkes om dispensasjon fra planbestemmelsens § 7 – rekkefølgebestemmelser 2. ledd:

> *SV 1, SGS 1 og SAA 1, 2 og 4 må etableres før utbygging av BFS 1-6 og BKS 1-2. For arealer som ligger i direkte tilknytning til de deler av SV 1 som eksisterer i dag, dvs. BFS 4 og BN 1, kan disse bygges ut uten at den øvrige delen av SV 1 er på plass.*

Hensynet bak bestemmelsen i reguleringsplanen er å sikre at adkomstvei, gang- og sykkelveier og øvrig teknisk infrastruktur som vann, avløp og strøm er på plass før boligene i feltet kan bygges. Et annet hensyn er vinterdrift av vei. Når hele veisystemet etableres i tråd med planen skal brøyting kunne utføres uten unødvendig rygging med store kjøretøy siden veien er lagt slik at det kan kjøres sløyfer.

Det søkes om å kunne begynne bygging av bolighus før adkomstvei er ferdigstilt. Vann, avløp og strøm er etablert til den aktuelle tomta. Det er også ønske om å kun etablere deler av veistrekningen for å kunne foreta trinnvis utbygging av feltet.

Innenfor planområdet er hele veisystemet satt av som én sammenhengende formålsflate. Dersom rekkefølgebestemmelsen tolkes strengt vil det si at vei og gang- og sykkelvei, samt vann, avløp og strøm til alle planlagte tomter innenfor hele planområdet skal ferdigstilles før byggetillatelser for boliger kan gis. Dette er kanskje ikke realistisk og gir heller ikke rom for trinnvis utbygging

av planen. I den omsøkte delen av planområdet er det ikke satt av areal til gang- og sykkelveger, slik at beboere vil ikke berøres vesentlig av at disse ikke er ferdigstilt.

Dersom det gis dispensasjon, må det etableres en midlertidig snuplass for brøytebil som kan benyttes frem til resterende veistrekning langs BFS 2 er ferdigstilt.

En dispensasjon vil sette til side hensikten bak rekkefølgebestemmelsene i noen grad. Men vi vurderer det slik at omsøkte dispensasjon ikke vil sette bestemmelsen vesentlig til side dersom den følges opp med vilkår om midlertidig snuplass for brøytebil og om at vei og øvrig teknisk infrastruktur på strekningen må ferdigstilles før brukstillatelse kan gis.

Plan- og bygningslovens formålsbestemmelse i § 1-1 sier at:

> *Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.*
>
> *Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.*
>
> *Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig.*
>
> *Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.*
>
> *Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.*

Etter vår vurdering vil en dispensasjon som omsøkt ikke være i strid med plan- og bygningslovens formålsbestemmelse.

PBL §19-2 2. ledd 2. punktum
Det andre kriteriet i plan- og bygningslovens § 19-2 er at «... *I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.*»

Slik vi vurderer det har en dispensasjon som omsøkt følgende fordeler:

- Feltet kan bygges ut trinnvis. Dette vil være en økonomisk fordel for utbygger å kunne bygge ut feltet trinnvis.
- Arbeid kan utføres parallelt i startfasen av utbyggingen. Det er ikke nødvendig å være helt ferdig med teknisk infrastruktur før man kan starte på byggingen av de første boligene knyttet til en gitt veistrekning. Dette forutsetter imidlertid at brukstillatelse ikke gis før vei og annen teknisk infrastruktur er ferdigstilt.
- Det er ikke noen eksisterende boliger innenfor BFS 1-3. Ingen beboere vil derfor påvirkes negativt av en dispensasjon.
- Eksisterende bebyggelse i BFS 4 vil ikke påvirkes negativt da deres adkomst er ferdigstilt og påvirkes i liten grad av at veistrekningen forlenges i samsvar med reguleringsplanen.

Følgende ulemper vil oppstå:

- Det vil være anleggsarbeid i flere omganger innenfor boligfeltet. Også etter at deler av feltet er tatt i bruk. Noe som kan medføre fare dersom uvedkommende tar seg inn på anleggsområdet.
- Det vil være en ulempe for vinterdrift av vegnettet med tanke på sikkerhet når brøytebil må snu istedenfor å kunne kjøre rundt.

Vi vurderer det slik at fordelene er klart større enn ulempene i dette tilfellet. Årsaken til at veien ikke er ferdigstilt er at det ble frost og vinterforhold før utbygger kunne ferdigstille den. Det er teller positivt at det ikke er eksisterende bebyggelse langs traséen som er under arbeid. Vi skjønner at det er hensiktsmessig for utbygger å kunne starte byggingen av den første boligen før den omtalte veien er ferdigstilt slik at arbeidene kan gå parallelt. Vi ser ingen vesentlig ulempe med dette så lenge veien er i en slik stand at den gir tilstrekkelig adkomst for de som skal bygge boligen. Det må imidlertid settes vilkår om at brukstillatelse ikke kan gis før vei og annen teknisk infrastruktur er på plass på strekningen og at det må etableres en midlertidig snuplass for brøytebil.

PBL § 19-2 3. ledd
Plan- og bygningslovens § 19-2 3. ledd sier at «*Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.*»

Slik vi vurderer det vil en dispensasjon som omsøkt ikke får vesentlige konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet. Tiltaket vil ikke føre til en endring av selve planen, noe som utelukker konsekvenser for miljø, jordvern og tilgjengelighet. Planens konsekvenser for miljø og jordvern er vurdert og ivaretatt i reguleringsplanprosessen, og vi mener dette er tilstrekkelig siden dispensasjonen ikke vil føre til endringer i arealdisponeringen innenfor planområdet.

Som nevnt tidligere kan en dispensasjon få mindre konsekvenser for helse og sikkerhet dersom uvedkommende tar seg inn på anleggsområder ved trinnvis utbygging. Vi anser imidlertid konsekvensene som såpass små at vi ikke vektlegger dette i vår vurdering.

PBL § 19-2 4. ledd 1. punktum
Plan- og bygningslovens § 19-2 4. ledd 1. punktum sier at «*Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt.*»

Vi kan ikke se at en dispensasjon som omsøkt vil være i strid med statlige og regionale rammer og mål.

Naturmangfoldloven
Nordreisa kommune har vurdert det slik at bestemmelsene i naturmangfoldlovens § 7 jf. §§ 8-12 ikke kommer til anvendelse i denne saken. Dette begrunner vi med at det ikke gjøres endringer i arealdisponeringen innenfor planområdet. Vi mener derfor at vurderingene som ble gjort i forbindelse med selve reguleringen er tilstrekkelig i dette tilfellet.

Oppsummering

Slik vi vurderer saken vil ikke en dispensasjon føre til en vesentlig tilsidesettelse av reguleringsplanen, og vi mener det er en klar overvekt av fordeler kontra ulemper ved å gi en dispensasjon.

Vi mener at en byggetillatelse kan gis når arbeidene med vei er påbegynt, selv om veien ikke er ferdigstilt fordi det ikke er eksisterende bebyggelse på strekningen. Når veistrekningen som i søknaden er markert med grønt er påbegynt kan det gis byggetillatelse på tomter markert med 1-3 innenfor BFS 3 og og innenfor BFS 1. Før det kan gis byggetillatelse på tomter som i søknaden er markert med 4-6 innenfor BFS 3 og i BFS 2, må bygging av resterende veistrekning fra sørvestre til sørøstre hjørne av BFS 2, samt utbygging av V/A og strøm være igangsatt. Det er en forutsetning for dispensasjonen at det settes vilkår om at brukstillatelser til bygninger kan ikke gis før vei og teknisk infrastruktur er ferdigstilt. Det må også settes vilkår om at det må etableres midlertidig snuplass for brøytebil som kan brukes frem til øvrig veistrekning er ferdigstilt.

BYGG® FAG **Betongservice AS**

-fagkunnskap gir trygghet-

Adresse : Industriveien 24
Poststed : 9152 Sørkjosen
Mobil : 92 24 09 37
Telefon : 77 77 03 00
Org. nr. : 944 896 600 MVA
E-Mail :reidar@betongservice.net

Nordreisa kommune
Utbyggingsavdelingen

9156 Storslett

Dato: 30.10.17

Søknad om dispensasjon fra kommunale bestemmelser – boligfelt

Vi har i høst vært engasjert med utbygging av Betesda boligfelt. Utbyggingen har bestått i etablering av vann og avløp i feltet. Dette er nå så godt som ferdigstilt og blir kontrollert i disse dager.
Veien er ikke ferdigstilt men grovfylt og planert i del av området. Arbeidet ble avsluttet for i år pga. at vinteren kom brått på men blir gjenopptatt til våren.

Vi vil allikevel søke dispensasjon fra bestemmelsene for å få byggetillatelse på en bolig selv om feltet ikke er ferdig . Både vann og avløp og strøm er i tomta og det er ikke noen fysiske hindringer for å sette i gang byggearbeid. Dette for at vi skal kunne opprettholde en normal aktivitet for våre ansatte.
Vi har forståelse for at brukstillatelse ikke kan gis før anleggsarbeidene er avsluttet.

Vi håper på en positiv tilbakemelding på dette.

Vedlegger kart med markering av byggeplass og adkomst.

Med vennlig hilsen
Betongservice A/S

Reidar Bakkehaug

Vedlegg : Kart

Planlagt byggesøknad
GV
H 320
BLK 1
9.
BFS 1
8.
7.
10.
11.
12.
BFS 2
13.
14.
15.
GN 1
4.
5.
6.
BFS 3
3.
2.
1.
SAA 1
BN 1
VNV 1
H 320
GP 1
BFS 4
H 370 1
GV 1
SAA 2
SGS 1
GN 2
eks. vei
ny vei -

Nordreisa kommune

Arkivsaknr: 2017/1173-5
Arkiv: 1942/15/181

Saksbehandler: Birger Storaas
Dato: 17.01.2018

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
6/18	Nordreisa miljø-, plan og utviklingsutvalg	26.01.2018

Søknad om dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene - Storslett sentrum

Henvisning til lovverk:
Plan- og bygningslovens kap. 19.

Rådmannens innstilling

I medhold av plan- og bygningslovens § 19-4 avslås søknad om dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan Storslett sentrum.

Det er lagt vekt på at dispensasjonssøknaden omfatter vesentlige endringer og derfor bør behandles gjennom en ordinær reguleringsplanprosess – noe som allerede pågår. Dispensasjonssøknaden tas inn som et innspill i den pågående reguleringsplanprosessen for ny detaljreguleringsplan for Storslett sentrum.

Saksopplysninger

Betongservice AS søker sammen med og på vegne av grunneier til gnr. 15. bnr. 181, Johansen Johan K AS, dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene for Storslett sentrum. Gjeldende reguleringsplan for området har plannavn Storslett sentrum med planid. 19421997_001 og var vedtatt i 1997.

Tomta 15/181 ligger i reguleringsplanen innenfor området B34 som har formål boliger - frittliggende småhus. Kravet om oppstillingsplass i planbestemmelsene er 2 oppstillingsplasser for bil for hver boenhet

Det søkes om følgende dispensasjoner:

- Utnyttelsesgraden til 40 %
- Endring fra $1^1/_2$ til 2 etasjer
- 1,2 oppstillingsplass for bil

Søknaden begrunnes med at tomta er ei sentrumstomt og det er stort behov for sentrumsnære leiligheter. Det ses derfor på muligheten for å kunne etablere et leilighetsbygg med inntil 6 leiligheter fordelt på 2 plan. Eldre mennesker har behov for å bo sentrumsnært.

Vurdering

Det pågår arbeid med ny reguleringsplan for Storslett sentrum. Den har vært oppe til politisk førstegangsbehandling i slutten av november i år i MPU med vedtak om å sende den ut på offentlig høring og ettersyn. Siktemålet er at planen skal vedtas i løpet av første halvår 2018. Det er derfor naturlig at søknaden om dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan tas inn som et innspill til den nye reguleringsplanen.

Nordreisa kommune

Arkivsaknr: 2015/288-86
Arkiv: L12
Saksbehandler: Birger Storaas
Dato: 15.01.2018

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
7/18	Nordreisa miljø-, plan og utviklingsutvalg	26.01.2018

Behandling av klage på vedtak - Søknad dispensasjon detaljregulering Betesda boligområde

Henvisning til lovverk:
Plan- og bygningslovens kap. 19.

Rådmannens innstilling

I medhold av plan- og bygningslovens § 19-4 avslås søknad om dispensasjon fra plan-bestemmelsene.

Jf. plan- og bygningslovens § 19-2 mener vi at en dispensasjon fra planbestemmelsen § 2.1.8 vil være en vesentlig tilsidesettelse av planen. Etter en samlet vurdering kan vi heller ikke se at det er en overvekt av fordeler i forhold til ulemper som på sikt kan oppstå med tanke på forventa klimaendring, noe som også ligger til grunn for planbestemmelsens § 2.1.8.

Planbestemmelsens § 2.1.8 sier at det kan bygges pulttak med helling ned til 15°. Dette anser vi som nesten flate tak, da takfallet er minimalt, noe som kan løses ved bygging av passivhus og lavenergihus.

Saksopplysninger

I sak 67/17 i møte den 7.9.2017 var klagesaken oppe til behandling i utvalget, men ble utsatt.

I brev av 22.11.2017 fra Betongservice opprettholder de sine argumenter i sitt klagebrev av 30.6.2017 og krever at saken oversendes til fylkesmannen dersom annet vedtak ikke kan fattes i MPU.

I sak 51/17 ble det gitt avslag på søknad om dispensasjon fra reguleringsbestemmelsenes § 2.1.8 om takform og vinkler. Søkeren, Betongservice, ønsket å kunne oppføre boliger med flatt tak og at dispensasjonen måtte gjelde for hele planområdet.

I brev av 30.06.2017 påklager søkeren vedtaket. Klagen begrunnes med følgende:

- Kommunen begrunner avslag med vanninntrenging, lekkasjer, fuktskader, frostskader, snømåking m.m. Søkeren mener at dette skal ivaretas av prosjekterende og utførende entreprenør og er irrelevant i sammenheng med deres søknad.
- Mange hus i dag er tegnet som funkis – nesten flatt tak.
- Det er korrekt at passivhus og lavenergihus kan løses innenfor takvinkler som ligger innenfor bestemmelsene, men at det må settes fokus på kostnader hvor det kan brukes prefabrikkerte elementer som ofte blir rimeligere.

Vurderinger i forhold til plan- og bygningsloven:

Søknad om dispensasjon fra reguleringsplanbestemmelsene skal behandles jf. plan og bygningslovens § 19-2. Det samme gjelder klage på vedtak.

I § 19-2, 2. ledd står det:

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

For at dispensasjon skal kunne innvilges må derfor to vilkår innfris:
1. Hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse må **ikke bli vesentlig tilsidesatt.**
og
2. I tillegg må fordelen ved å gi dispensasjon være **klart større enn ulempene** etter en samlet vurdering.

Dispensasjonsbestemmelsens første vilkår forutsetter at kommunen løfter og vurderer de generelle hensynene som ligger bak den aktuelle bestemmelsen og lovens formålsbestemmelse. Dispensasjonssøknader innebærer normalt en viss tilsidesettelse av hensynet bak bestemmelsen det søkes dispensasjon fra. Dette utelukker ikke i seg selv at det gis dispensasjon, men hvis disse hensynene blir vesentlig tilsidesatt er ikke vilkårene for å gi dispensasjon tilstede.

Reguleringsplanen for området ble endelig vedtatt 24.06.2015 og er derfor en relativt ny plan. Prosessen rundt behandling av reguleringsplaner er en inkluderende og åpen prosess hvor det åpnes for innspill på alle plan og hvor det med bakgrunn i det blir tatt gjennomtenkte og gode beslutninger. Det skal derfor ikke være lett å gi dispensasjon, og særlig ikke fra en ny plan.

I planbestemmelsen for området, § 2.1.8 står det: *Bygg kan oppføres med saltak med takvinkel mellom 22° og 40° eller pulttak (skråtak) med takvinkel mellom 15° og 40°. Dette gjelder også garasjer.*

Betongservice eier gnr 46, bnr 63 som er en del av planområdet. De kjøpte eiendommen 4.9.2014. Første gangs behandling av reguleringsplanen ble gjort 17.03.2015, dvs. at Betongservice har vært eier av denne delen det omsøkte planområdet helt fra oppstart av planarbeidet og har hatt full anledning til å kunne være medvirkende i utforming av planbestemmelsene på dette punktet.

De fleste momentene som er nevnt i klagen, var nevnt i saken og i innstilling til vedtak. Vedtaket gikk på at lavenergihus eller passivhus nødvendigvis ikke må bygges med flate tak.

I opprinnelig dispensasjonssøknad skrev søker at de ønsket å legge til rette for *flate tak, dvs. tak med minimalt takfall.* I planbestemmelsene står det at bygg kan oppføres med pulttak (skråtak) med takvinkel mellom 15° og 40°. Vi anser 15° helling å være minimal takfall. I klagen fokuserer også søker på at flate tak vil medføre vesentlige lavere kostander. Dette er moment som ikke kan vektlegges i denne sammenhengen.

Bakgrunnen for planbestemmelsene § 2.1.8 er først og fremst at kommunen gjennom sitt reguleringsplanarbeid skal ta hensyn til forventa framtidige klimaendringer. I Troms kan vi forvente et framtidsklima som blant annet vil gi oss mer ekstremnedbør, økt hyppighet av sterk vind og mer flom. Når kommunen nå ikke ønsker å legge til rette for helt flate tak er det med tanke på de langsiktige byggskadene som kan oppstå som en følge av de forventa klimaendringene, og som det allerede er blitt fokus på at oppstår.

I den samme reguleringsplanen er det også satt et forbud mot kjeller i planbestemmelsens § 2.1.6, dette med bakgrunn i høy grunnvannstand og forventet økning i denne på grunn av fremtidige klimaendringer. Kommunen ønsker ikke gjennom sin planlegging å tilrettelegge for utbygginger hvor det på sikt kan oppstå skader på bygg. Det er her snakk om et langsiktig perspektiv.

Samtidig er kommunen klar over trenden på landsbasis der stadig flere ønsker å bygge boliger med tak med liten helling, i stedet for de mer tradisjonelle sal- og valmatakene, og vi har tilrettelagt for dette ved å tillate pulttak med ned til 15° helling. Dette anser vi som nesten flate tak, da et slikt tak vil ha minimalt takfall, samtidig som det gir mindre muligheter for at langsiktige byggskader kan oppstå på grunn av et klima i endring.

En søknad om dispensasjon fra reguleringsplanens planbestemmelser om at det i planområdet må være tillatt å bygge helt flate tak, vil vi tolke for å være en vesentlig til tilsidesettelse av planen. Og etter en samlet vurdering kan vi heller ikke se at det er en overvekt av fordeler i forhold til ulemper som på sikt kan oppstå, og som også ligger til grunn for bestemmelsen.

Tidligere klagebehandling i MPU 7.9.2017:

Behandling:
Hilde Nyvoll (Ap) fremmet følgende utsettelsesforslag:
Saken utsettes
Forslaget fra Hilde Nyvoll (Ap) enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Saken utsettes

Rådmannens innstilling
En kan ikke se at klagen inneholder momenter som tilsier en endring av vedtaket. Klagen tas ikke til følge. Vedtak i sak 51/17 for miljø-, plan- og utviklingsutvalget opprettholdes.
Saken sendes over til Fylkesmannen for endelig avgjørelse.

Saksopplysninger
I sak 51/17 ble det gitt avslag på søknad om dispensasjon fra reguleringsbestemmelsenes § 2.1.8 om takform og vinkler. Søkeren, Betongservice, ønsket å kunne oppføre boliger med flatt tak og at dispensasjonen måtte gjelde for hele planområdet.
I brev av 30.06.2017 påklager søkeren vedtaket. Klagen begrunnes med følgende:

Kommunen begrunner avslag med vanninntrenging, lekkasjer, fuktskader, frostskader, snømåking m.m. Søkeren mener at dette skal ivaretas av prosjekterende og utførende entreprenør og er irrelevant i sammenheng med deres søknad.

Mange hus i dag er tegnet som funkis – nesten flatt tak.

Det er korrekt at passivhus og lavenergihus kan løses innenfor takvinkler som ligger innenfor bestemmelsene, men at det må settes fokus på kostnader hvor det kan brukes prefabrikkerte elementer som ofte blir rimeligere.

Vurdering
I vedtaket i sak 51/17 begrunnes det **ikke** med fare for vanninntrenging m.m. ved bruk av flatt tak, men at det reint byggeteknisk er fullt mulig å bygge lavenergihus eller passivhus med andre takformer enn flatt tak. En kan ikke se at det fra søkers side er dokumentert at ved bygging med flatt tak vil medføre vesentlige lavere kostnader. Bestemmelser om takform er gitt for å gi boligområdet et mer enhetlig og estetisk preg.

Tidligere behandling 01.06.2017 - sak 51/17 i MPU

Behandling:
Hilde Nyvoll (Ap) fremmet følgende endringsforslag:
fra 2.avsnitt strykes bortsett fra setning etter siste komma.
Det ble stemt over rådmannens innstilling med endringsforslaget. 5 stemte for og 1 stemte imot.
Innstilling med endringsforslag derved vedtatt.

Vedtak:
Søknad om dispensasjon jf. plan- og bygningslovens § 19-2 fra reguleringsplan med plan ID 19422014_003 – Detaljregulering Betesda boligområde for endring av planbestemmelsenes § 2.1.8 avslås.
Vedtaket begrunnes med at det byggeteknisk ikke er noe som tilsier at lavenergihus eller passivhus må bygges med flate tak.

Rådmannens innstilling
Søknad om dispensasjon jf. plan- og bygningslovens § 19-2 fra reguleringsplan med plan ID 19422014_003 – Detaljregulering Betesda boligområde for endring av planbestemmelsenes § 2.1.8 avslås.
Vedtaket begrunnes med at bygging av flatt tak medfører større fare for vanninntrenging/ lekkasjer/fuktskader, frostskader som følge av vannansamling, og takene må måkes oftere ved snøfall, og at det byggeteknisk ikke er noe som tilsier at lavenergihus eller passivhus må bygges med flate tak.

Saksopplysninger
Betongservice søker i brev datert den 10. april 2017 om dispensasjon fra planbestemmelsene for Detaljregulering Betesda boligområde § 2.1.8 om takform og vinkler. Bestemmelsen ønskes endret til at det også kan bygges flatt tak, og at dispensasjonen må gjelde for hele planområdet.
Planbestemmelsens § 2.1.8 lyder: *Bygg kan oppføres med saltak med takvinkel mellom 22° og 40° eller pulttak (skråtak) med takvinkel mellom 15° og 40°. Dette gjelder også garasjer.*
Søknaden begrunnes slik: «*I dag må en kunne bygge lavenergihus og passiv hus i nye boligområder. Dette vil i de aller fleste tilfeller innebærer et flatt kompakt tak, dvs. minimalt takfall.*».